

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

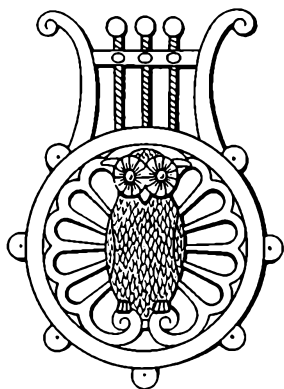
Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

**STUDENTER-SANGFORENINGEN
GENNEM 100 AAR**

1839 · 1939

**STUDENTER-SANGFORENINGEN
GENNEM 100 AAR**

STUDENTER-
SANGFORENINGEN
GENNEM 100 AAR

LANGKJÆRS FORLAG OG BOGTRYKKERI
KØBENHAVN 1939

Disse signerede Portrætter af Studenter-
Sangforeningens Æresmedlemmer er en
Gave fra Majestæterne og hænger i
Sangforeningens Sal

REDAKTIONS-UDVALG:

ERIK ABRAHAMSEN O. K. ABRAHAMSEN
OTTO MACKEPRANG

REDAKTØR:

CARL BRATLI

FORFATTERE.

ABRAHAMSEN, ERIK
ABRAHAMSEN, O. K.
ALLERUP, FLEMMING
BECH, HOLGER
BRATLI, CARL
BRUHN, ASGER
CHRISTOPHERSEN, VIGGO
MACKEPRANG, OTTO
MERVILD, STIG
OLSEN, EUGEN

Københavns Universitet.

FORORD

Studenter-Sangforeningens Bestyrelse fik enstemmig og begejstret Tilslutning, da den for et Par Aar siden paa en Generalforsamling fremsatte Forslag om at markere 100-Aars Jubilæet bl. a. ved Udgivelsen af et Festskrift, der i store Træk skulde give et anskueligt Billede af Foreningens GESTA ET ACTA saavel i dens indre Liv som i dens ydre Fremtræden overfor Offentligheden.

Bestyrelsens næste Skridt var at nedsætte et REDAKTIONS-UDVALG bestaaende af Professor, Dr. phil. ERIK ABRAHAMSEN, Forstander O. K. ABRAHAMSEN og Fuldmægtig, cand. jur. OTTO MACKEPFRANG. Det ærefulde Hverv som Hovedredaktør blev betroet Undertegnede.

Nærværende Festskrift indeholder først en historisk Del, der for de første 70 Aars Vedkommende skyldes HOVEDREDAKTØREN, medens de sidste 30 Aars mange og brogede Begivenheder

skildres af de seks Formænd, der har virket siden 1909, nemlig Læge VIGGO CHRISTOPHERSEN, Direktør, cand. jur. ASGER BRUHN, Forstander O. K. ABRAHAMSEN, Højesteretssagfører FLEMMING ALLERUP, Underdirektør i Handelsbanken HOLGER BECH og Landsretssagfører EUGEN OLSEN.

Foruden de rent historiske Afsnit bringer nærværende Værk nogle Kapitler til Belysning af Sangforeningens Indsats paa det musikalske og selskabelige Omraade. Saaledes har Professor, Dr. phil. ERIK ABRAHAMSEN givet en musikhistorisk Afhandling, »Dansk Studentersang i 100 Aar«, hvorigennem man faar et Begreb om vor Sangforenings Betydning og Indsats i det musik-kulturelle Livs Udvikling i Danmark. I et følgende Afsnit, »Poeternes Parade« har en af vore skattede Visedigtere, STIG MERVILD, givet en Oversigt over Studentersangernes egne Bidrag som Forfattere af Kantater, Hyldest- og Mindedigte og af alvorlige saavel som skæmtsomme Viser, hvis Tal er LEGIO.

Efter en Oversigt over Foreningens musikalske og administrative Ledelse i de forløbne 100 Aar, udarbejdet af OTTO MACKEPRANG, følger en »Fortegnelse over de af Sangforeningen udførte Kompositioner«, ialt ikke mindre end 1061, ligeledes udarbejdet af Mackeprang, som med sindybtgaaende musikhistoriske Viden herved har tilført Bogen en særlig Værdi for alle Musikinteresserede.

Forfatterne og Redaktions-Udvalget har fra første Færd været sig deres Opgaves overordentlige Vanskeligheder fuldt bevidst og har — hvor stor end Bogen er blevet — stadig søgt at holde sig GOETHES manende Ord »In der Beschränkung, etc.« for Øje, thi »Kilderne« til disse 100 Aars Historie flyder i overvældende Fylde. Sangforeningens usædvanlig begivenhedsrige Livsløb — baade indendørs og udendørs —, og den Omstændighed, at talrige af dens Medlemmer har skrevet mere eller mindre omfangsrige »Mindeblade«, hvoraf adskillige har set Lyset i Tidsskrifter eller »trykt som Manuskript«, for ikke at tale om mange af vore store

Memoireforfatteres udførlige Omtale af deres Deltagelse i Foreningens Liv, stiller de største Fordringer til Beretterens Koncentrationsevne. Til det alt nævnte omfattende Stof kommer Sangforeningens eget Arkiv, der bugner af Generalforsamlingsprotokoller, Brevsamlinger, Regnskaber, Medlemsfortegnelser, Koncertprogrammer og Visesamlinger.

Da Sangforeningen nærmede sig sit 50-Aars Jubilæum, var den saa lykkelig at have i sin Midte en Mand, Adjunkt (senere Overlærer) AXEL SØRENSEN, der i en Snes Aar havde været et af Foreningens mest aktive Medlemmer som Husdigter og samtidig nærde en levende Interesse for dens Historie, idet han havde samlet og tilrettelagt det allerede dengang umaadelige Stof, saaledes at han den 2. August 1889 kunde aflevere Manuskriptet til Bogen »Studenter-Sangforeningen 1839—1889«. Disse »Mindeblade« paa 250 Sider er det til Dato vægtigste og mest interessante Værk om vor gamle Forening, og Axel Sørensen fortsatte sin historiografiske Virksomhed endnu i næsten 30 Aar.

Axel Sørensens Bog og alle de utrykte Samlinger, som han ved sin Død skænkede Sangforeningen »med en tak for de mange uforglemmelige timer, jeg der tilbragte med trofaste kammerater«, som han skrev foran i sit Arbejdseksemplar af »Mindebladene«, er saaledes en værdifuld Kilde til Sangforeningens Historie, som han selv havde oplevet den i mere end et halvt Aarhundrede, og Undertegnedes Fremstilling af de første 70 Aar har da ogsaa øst af dette rige Væld.

I de sidste 30 Aar har Sangforeningen udfoldet en saa aktiv Virksomhed og spillet en saa betydelig Rolle, ikke blot indenfor den akademiske Verden, men ogsaa i Samfundets almindelige kulturelle Liv, at en noget mere detailleret Redegørelse tør paa regne Interesse baade blandt Akademikere og hos det store Publikum. Medens Sangforeningen i forrige Aarhundrede udelukkende fejrede sine Triumfer indenfor Skandinavien, har den

i den sidste Menneskealder — foruden som tidligere at virke i Velgørenhedens Tjeneste og ved store offentlige Fester — ved Koncertrejser til BELGIEN, ENGLAND, ESTLAND, FINLAND, FRANKRIG, ISLAND, LETLAND, NORGE, SVERIGE, TYSKLAND og U. S. A. udført et kulturelt Arbejde, om hvis Værdi der foreligger talrige Vidnesbyrd.

Bogens overvældende biografiske Stof er gjort overskueligt og let tilgængeligt ved Fortegnelser over Æresmedlemmer, ekstraordinære Medlemmer, Bestyrelsesmedlemmer, Repræsentanter og ordinære Medlemmer i 1939, samt et Register over samtlige i Teksten nævnte Personer.

Studenter-Sangforeningen har lige fra sin Stiftelse staaet i nær Tilknytning til vores alles ALMA MATER, Københavns Universitet, blandt hvis Professorer den i Aarenes Løb har kunnet tælle baade aktive Deltagere og Medlemmer af Bestyrelse og Repræsentantskab. I de sidste 70 Aar har Sangforeningen været Universitetets officielle Medarbejder ved dets Fester og Højtideligheder, og adskillige af vore store Komponisters udødelige Værker er fra Urs Opførelsen i Solennitetssalen paa Frue Plads gaaet ud over Landet og har skabt Glæde i Folkets brede Lag. Men 70 Aar er ikke for Sangforeningen »Støvet« Aar; den er hævet over alle Lovbestemmelser om »Afsked med Pension«. Sangforeningen har modtaget saa talrige og konkrete Beviser paa Universitetets Bevaagenhed og Paaskønnelse, at den, samtidig med at rette en varm Tak til sin høje »Arbejdsgiver«, tør udtale Haabet om et stadig fortsat og lykkeligt Samarbejde.

Som det vil fremgaa af de følgende Blade, har der ligeledes mellem STUDENTERFORENINGEN og Sangforeningen bestaaet et hjerteligt Forhold, idet Studenterforeningen alle Dage har været vor elskværdige og altid imødekommende Vært, og ved de to Foreningers større og mindre Fester har vi gensidigt haft Glæde

af kammeratligt Samvær. Derfor bringer Sangforeningen her Studenterforeningen sin hjertelige Tak.

Til Udarbejdelsen af nærværende Bog har CARLSBERGFONDET og ALFRED GOODS PERSONALHISTORISKE FOND ydet Sangforeningen pekuniær Støtte, for hvilken Sangforeningen er oprigtig taknemlig.

Naar det er lykkedes at udgive Jubilæumsbogen i et saa festligt og rigt illustreret Udstyr, skyldes det ikke mindst den elskværdige Imødekommenhed og de yderst gunstige Betingelser, vi har opnaaet hos LANGKJÆRS FORLAG OG BOGTRYKKERI, der ogsaa ved tidligere Lejligheder har vist Sangforeningen megen Velvilje og Interesse.

Undertegnede kan ikke slutte disse indledende Bemærkninger uden at give Udtryk for sin Taknemlighed til samtlige Bogens MEDARBEJDERE, hvis Bidrag hvert især har medvirket til at give Beretningen om Sangforeningens Liv og Virksomhed det rette Selvoplevelsens og Personlighedens Præg.

Redaktøren har i REDAKTIONSUDVALGET haft fortrinlig og kyndig Hjælp til Stoffets Tilpasning, Illustrationsvalget og — ikke mindst — Korrekturen. En særlig værdifuld Bistand har han faaet af OTTO MACKEPFRANG ved hans energiske Arbejde med at fremskaffe Illustrationerne og hans paalidelige Korrekturlæsning.

Og hermed være da Værket anbefalet. Bogens Fædre er sikkert alle enige om at give en ældre klassisk Kollega, MIGUEL DE CERVANTES, deres udelte Tilslutning, naar han i Forordet til »Don Quijote«, II, spørger sin gunstige Læser: »¿Pensará vmd. ahora que es poco trabajo hacer un libro?« (Tror De maaske, det er saa let en Sag at skrive en Bog?).

København, den 31. August 1939.

Carl Bratli.

INDHOLD

	Side
Forord	VII
Carl Bratli: 1839–1909	
Studentersange før Studenter-Sangforeningen	1
Studenter-Sangforeningen stiftes	6
Første offentlige Optræden	11
1843–1846. De store Folkefester	17
1847–1851. Krise og Krig	27
1851–1854. Norgestur. Oktetten. Fester og Udflugter	34
1854–1858. Heises Tid	37
1858–1864. Chr. Richardts Tid	41
1865–1871. Chr. Lunds og Axel Liebmanns Tid	50
1871–1884. Otto Mallings Tid	58
1884–1896. Levysohns første Dirigentperiode	68
1896–1903. Johan Bartholdys Tid	90
1903–1909. Begyndelsen af Levysohns anden Dirigentperiode	107
Viggo Christophersen: 1909–1917	133
Asger Bruhn: 1917–1924	174
O. K. Abrahamsen: 1924–1928	213
Flemming Allerup: 1928–1930	250
Holger Bech: 1930–1934	276
Eugen Olsen: 1934–1939	299
Erik Abrahamsen: Dansk Studentersang i 100 Aar	339
Stig Mervild: Poeternes Parade	374

	Side
Otto Mackeprang: Oversigt over Ledelsen i de forløbne 100 Aar	411
— — Fortegnelse over udførte Kompositioner	414
 Studenter-Sangforeningen 1939:	
Æresmedlemmer	437
Ekstraordinære Medlemmer	437
Bestyrelse	438
Repræsentanter	438
Ordinære Medlemmer	439
 Personregister	 451

1839-1909

VED
CARL BRATLI

STUDENTERSANGE

FØR STUDENTER-SANGFORENINGEN

»*Gaudeamus igitur,
juvenes dum sumus...*«

Da denne Jubilæumsbog ikke er nogen videnskabelig Afhandling, skal det ikke paavises med lærde Citater, at Studentersangen er ligesaa gammel som Studenterfaget. Det er den heller næppe, skønt *musica*, derunder Sang og Strengelæg, jo fra Arilds Tid var tvungent Fag i de lærde Skoler. Vi ved ogsaa, at Peblingene sang smukt og fromt ved Begravelser og andre stemningsbetonede Lejligheder, men det vi nu forstaaer ved Studentersange, og da navnlig flerstemmige, træffer man først helt mod Slutningen af det 18. Aarh. Af Sange fra det 16. Aarh., der var populære baade i Skolerne og paa Regensen, kan vi nævne *Morten Børups* (1444–1526) herlige Majvise (*carmen vernale*), der begynder saaledes:

In vernalis temporis
ortu lætabundo...

(Naar vi Vaarens første Dag
glade ser oprinde...)

Børup skrev denne *carmen* til Disciplenes aarlige Majfest i Aarhus Skole, hvis Rektor han var fra 1471 til sin Død. Det varede ikke længe, inden den blev indført ved andre Skolers Majfester baade i Danmark og i Sverige, og i forskellige Sang-Samlinger fra Slutningen af det 16. Aarh. finder vi en særlig Melodi til den, der muligvis er den oprindelige. I nyere Tid er der fremkommet en Række danske og svenske Oversættelser af denne stemningsfulde Vise, blandt danske saaledes af H. H. Blache, Fr. Moth, Vilhelm Andersen og Marinus Børup, ligesom Digtet til den allernyeste Tid har inspireret vore Komponister. Vi har saaledes faaet nye Melodier til denne Majvise af A. P. Berggreen, Alfred Tofft, Svein Sveinbjörnsson og Carl Nielsen.

Det er dog først i det 17. Aarh. vi faar egentlige Studenterviser, og Foregangsmanden var her selve »Danmarks første Journalist« *Anders Bording* (1619–1677), der af en beundrende Samtid vurderedes som »den store danske

Poet, hvis Lige Danmark aldrig saa før hans Tid og vel næppeligen skal faa at se efter hannem«, som den lærde Frederik Rostgaard udtrykker sig. Bording opnaaede kongelig Understøttelse til den første Avis paa Modersmaalet, »Den danske Mercurius«. Blandt hans mange friske og djærve Viser, der priser Studenter og Bohémelivet, kan her citeres et enkelt Vers:

»Et lystigt Sind, med Vin et Glas,
dertil en vakker Pige,
det er Studentens rette Pas,
det er hans Himmerige.

— — — — —
jeg vil nu lystig være.
Frisk op, frisk lystig! det er ret
studenticos at leve!
Skaf op, Hr. Vært! den Sag er let:
jeg snart faar Vekselsbreve.«

En yngre Samtidig af Bording, Præsten og Satirikeren *Jacob Peersen Worm* (1642–1693), har ogsaa skrevet en Studentervise. Hans grove og respektløse Satirer mod Kongen, Griffenfeld og hans egen Stedfader Thomas Kingo medførte hans Afsked og Fortabelse af Ære, Liv og Gods, hvilken Dom dog formildedes til Forvisning til Trankebar, hvor den opsætsige Præst tilbragte sine sidste 12 Aar ivrigt optaget af at omvende Hedninger, saa han derude »blev dyrket som en Helgen«.

Den klassiske Studentersang gennem hele det lærde Tidsrum er og bliver dog den udødelige »Gaudemus igitur«, hvis Oprindelse gaar helt tilbage til det 13. Aarh. I Tyskland blev den knæsat som Studentervise i sin nuværende Form og vandrede saa til Danmark. Det er ogsaa denne Vise, Per Degn synger Omkvædet til, da han ikke kan staa sig i Disputatsen med Erasmus.

Paa Holbergs Tid træffer vi Tidens største lyriske Talent *Ambrosius Stub* (1705–1758), hvis Viser endnu kan synges, deriblandt: »Den kedsom Vinter gik sin Gang« til Hartmanns kendte Melodi. I Drikkevisen »Lad Krig fornøje Potentater« ender hvert Vers med Ordet »Chrambambuli«, et slavisk Ord, der betegnede en Kirsebærvin fra Danzig, der blev besunget i en Studentervise fra 1745: »Chrambambuli, das ist der Titel«.

I sidste Fjerdedel af det 18. Aarh. fik Studenternes Sange en overmægtig Konkurrent i Klubviserne, og Literaturen og Aandslivet hyggede sig i de efter engelsk Mode stiftede Klubber, blandt hvilke især »Det norske Selskab« af 1772 blev toneangivende. Alle Literaturens gode Hoveder kappedes om at

Regensgaarden omkring 1840.

skrive Sange og Drikkeviser til Brug ved Møderne og Drikkelagene. Snart havde hver Klub sin særlige Visebog foruden sin »Versprotokol«, der optog improviserede Epigrammer, og »Poetiske Samlinger«, der udkom heftevis. Ogsaa udenfor de literært prægede Kredse, i jævne borgerlige Familier, blev det Skik, at man efter Aftensmaden blev siddende ved Bordet om Bollen med den dampende Chrambambuli og udløste Stemningen i de populære Viser. Ofte anvendtes Guitaren eller Harpen som Akkompagnement, og i mere musikalske Kredse kunde Sangen endog lyde trestemmig. Mange af disse Klubvisebøger er ledsaget af Noder.

I nogle af Klubberne lagde man, efter at det første Forsøg var gjort i »Drejers Klub« 1778, især Vægt paa musikalsk Underholdning, og der afholdtes i Vinterhalvaaret regelmæssige Koncerter en Gang om Ugen eller i det mindste hver fjortende Dag. Imidlertid sygnede ogsaa Klublivet hen ved Aarhundredskiftet; de urolige politiske Forhold og den økonomiske Misère i det ny Aarhundredes første Fjerdedel skulde heller ikke bidrage til at fremme Sansen og Interessen for Sang og Lystighed.

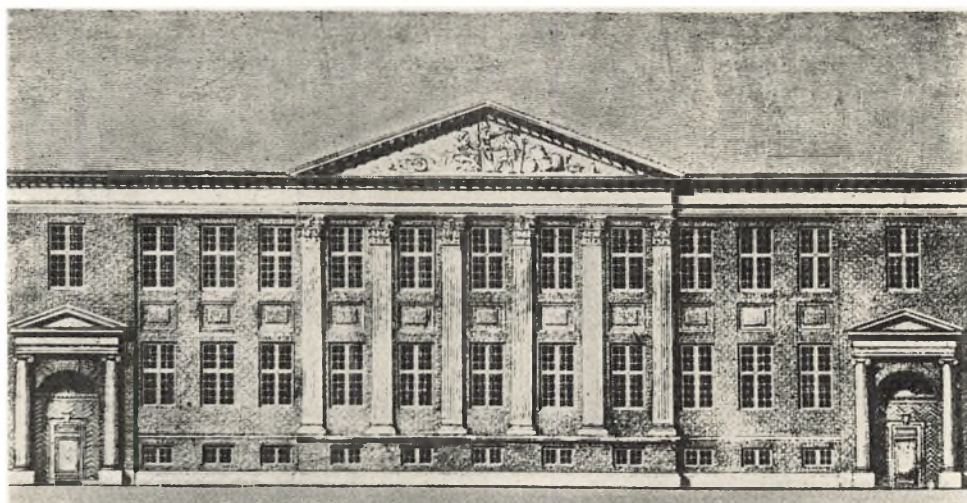
Der var dog stadig et Sted, hvor Livslysten og Glæden aldrig fik Lov at stagnere, paa Grund af den stadige Tilførsel af Ungdom og Intelligens fra hele Landet, nemlig *Regensen*, og dette akademiske Brodersamfund blev

Arnestedet for den flerstemmige Mandssang i Danmark. Den 28. April 1819 optraadte den første danske Kvartet offentlig. Den bestod af Syngemester *Ludvig Zinck* (1776–1851), Skuespiller *C. N. Rosenkilde* (1786–1861), Sangeren og Skuespilleren *G. B. Cetti* (1794–1858) og Skuespiller *Carl Winsløw* (1796–1838). Den direkte Impuls til Dannelsen af denne Kvartet udgik sikkert fra et tysk »*Quintchordium*« (Kvintet), der kort iforvejen havde givet nogle meget vellykkede Koncerter i København. At den danske Kvartet ikke har gjort mindre Lykke end den tyske Kvintet, tør man slutte deraf, at de unge Komponister *Hans Ernst Krøyer* (1798–1879) og *Andreas Peter Berggreen* (1801–1880) gav sig til at skrive Kvartetter – som en af de første maa nævnes Krøyers »*Verbum amare*« – ligesom der dannedes flere Kvartetter i og udenfor Regensen, og Berggreen arbejdede ivrigt med det Sangkor, han havde faaet samlet paa Regensen. Det blev Medlemmerne af en af disse Kvartetter, Rosenkilde, Krøyer, *Chr. Winther* (1796–1876) og *N. C. L. Abrahams* (1798–1870), romansk Filolog, Professor, Notarius publicus, der kom til at give det afgørende Stød til Stiftelsen af Studenterforeningen ved det berømte Lindegilde i Regensgaarden den 5. Juni 1820, da Abrahams sang Winthers Hymne: »Her under Nathimlens rolige Skygge« til Krøyers Melodi for Baryton med det trestemmige Omkvæd: »Herrer vi ere i Aandernes Rige, vi er den Stamme, som evigt skal staa«. Stor var Begejstringen og høj var Stemningen, da næsten samtlige Tilstedeværende tegnede sig som Medlemmer af den ny Forening, der allerede den 16. Juli kunde holde sin stiftende Generalforsamling. Naar der ikke ved samme Lejlighed stiftedes en Studenter-Sangforening, laa det ganske naturligt i, at de syngende Studenter alle var Medlemmer af den nye Forening, og at det var en Selvfølge, at de bidrog til den musikalske Underholdning ved Lørdagssammenkomsterne. Hvor særlige Anledninger krævede større eller mindre Kors Bistand, som f. Eks. Universitetsfester, Regensens 200 Aars Jubilæum 1823, Fakkeltog, Thorvaldsens Modtagelse 1833, dannedes det paagældende Kor til Lejligheden for atter senere at opløses.

I Foreningens daglige Liv, ved Gilder, Skovture, »Kongens Livkorps'« Marchture, lød dengang som nu kun unison Sang, men adskillige ivrige Sangere agiterede stærkt for at der skulde synges flerstemmigt, ligesom der ved Udgivelsen af den første Visebog i 1822 var Forslag om at vedføje Noder. Dette skete dog først i 2. Udgave af 1833, af hvis 82 Numre (64 danske, 6 latinske og 12 tyske, derimod ingen svenske!) 4 er én- à trestemmige med flerstemmigt Omkvæd, 14 firstemmige og hele Resten trestemmige. Hoved-

parten af de nye Kompositioner til de danske Sange skyldes Krøyer og Berggreen. Af *J. P. E. Hartmann* (1805–1900) findes kun 2, af *C. E. F. Weyse* (1774–1842) 4 og af *Fr. Kuhlau* (1786–1832) kun 1. I denne Samling kunde man vente at finde Oehlenschlägers »Der er et yndigt Land« med Krøyers Melodi fra 1823. Det var imidlertid først i Fyrrerne, at den blev almindelig som Fædrelandssang.

Altsom Aarene gik, synes Studenterforeningens Sangeres Indflydelse og Virksomhed at være bleven adskillig ringere, de gamle Kvartetter kom nu sjældnere i Foreningen, og Sangen skal til Tider have lydt alt andet end akademisk. Den i 1836 stiftede »Musikforening« drog ogsaa adskillige af Foreningens Sangere til sig, og man begyndte at føle Savnet af en fast Sangforening. Saa indtraadte i 1837–1838 den usædvanlige Vinter, da Isen byggede en fast Bro mellem Sjælland og Skaane. Dette gav en let og velkommen Anledning til Sammenkomster mellem Lunds og Københavns Studenterforeninger, og da Isen var brudt, fortsattes disse akademiske Møder, der nu har fundet Sted i mere end 100 Aar. I Sommeren 1838 var ca. 70 danske Studenter indbudt til Magisterpromotionen i Lund, og den 25. Maj 1839 gengældte Lundenserne Besøget, idet de i et Antal af 150 kom herover til en Fest i Dyrehaven sammen med 400 danske Studenter og Universitetslærere. Ved denne Lejlighed optraadte »Lunds Studentsångförening«, der var stiftet i 1831, første Gang i Danmark med Otto Lindblad som Dirigent, og disse svenske Studenters firstemmige Sange vakte begejstret Bifald i grell Modsætning til de danske Studenters »Natarsang«. Det blev denne notoriske Fiasko, der vakte Foreningens musikalske Medlemmer til Daad, og kun en Maaned efter udsendtes der Indbydelser til Dannelsen af den danske Studenter-Sangforening.

Den Peschierske Gaard i Holmens Kanal, Sangforeningens første Bopæl 1839–1841.
Originaltegning af C. F. Harsdorff fra 1795.

STUDENTER-SANGFORENINGEN STIFTES

*»Men da fløj der Toner over Sundet,
vækkende som Lærkens Slag i Vaar,
og da følte han, at, regelbundet,
dobbelt Magt og Fylde Sangen faar«.*

Carl Ploug (Jubilæumskantate 1864)

Medens Studenternes Sang i Foreningen, som vi har set, sygnede hen, holdtes den ilive paa Regensen, hvor *Carl Ploug* (1813–1894) siden han i 1831 blev Alumne havde været Studenternes Digter, Festtaler og ubestridte Fører. Her opførtes hans kaade, ofte noget grovkornede Farcer og Komedier, som han kaldte »Atellaner« (efter Oldtidsbyen Atella i Kampagnien), og de deri forekommende Viser og Kor foredroges af de syngende Kammerater fra Foreningen og Regensen.

Det var tre Regensianere, Botanikeren *Salomon Drejer* (1813–1842), Sanglæreren, den senere saa bekendte Musikhandler *Emil Erslev* (1817–1882) og den senere Distriktslæge *Rudolf Pedersen* (1813–1891), der affattede og udsendte det Opraab, der samtidig med at give et klart Program for den fremtidige Forenings Virksomhed og Formaal er et prægnant Udtryk for den samme Studenteraand, der endnu svæver over vor gamle Forening. Vi meddeler derfor dette Aktstykke in extenso:

»Undertegnede indbyde de nedenfor nævnte Herrer til at træde sammen med os i en Generalforsamling

FREDAG DEN 5. JULI 1839

paa Borchs Kollegiums Auditorium Kl. 8 for at grundlægge

EN DANSK STUDENTER-SANGFORENING

Ved nedenstaaende ville vi forsøge at antyde hvad vi have tænkt os ved en saadan Forening:

- 1) Den skal bestaa af Studenter, a) som med nogenlunde Lethed kunne synge fra Bladet, og b) for hvem en fri Studenter-Tone ikke er fremmed eller utaalelig. Begge Egenskaber bør anses lige vigtige, og den ene ikke kvalificere uden den anden.
- 2) Dens Virken skal i Særdeleshed gaa ud paa at synge danske firstem-mige Sange og at lære Stemmer og Tekst udenad, for ikke at generes af Noderne, hverken naar de ere til Stede, eller naar de savnes.
- 3) Medlemmerne maa forpligte sig til eller anse sig moralsk forpligtede til regelmæssigt at bivaane Prøverne og lære deres Stemmer, og i Tilfælde af en aldeles nødvendig Fraværelse saa vidt muligt melde det forud.

Vi tro, at disse Bestemmelser indeholde det grundbestemmende for en dansk Studenter-Sangforening, og vi bede forud enhver at overveje, om han ser sig i Stand til at holde disse Betingelser, førend han indtræder i Selskabet. At vi lade denne Indbydelse udgaa blot til de nedenfor nævnte Herrer og ikke give den en større Almindelighed, har vel blot sin Grund i vort specielle og tilfældige Kendskab til disse Herrer, som vi tro have Interesse for en saadan Forening og Dygtighed til at træde ind i den; ikke des mindre tro vi, at alene en af dette Selskab dannet Generalforsamling bør kunne tage Bestem-melse om nye Medlemmers Indtrædelse.

S. DREJER.

EMIL ERSLEV.

R. F. PEDERSEN.«

De i Opraabet omtalte »nedenfor nævnte Herrer« var 30 yngre og ældre Studenter med musikalske Interesser. Blandt de mere bekendte af disse kan nævnes Præsten *Julius Borup* (1814–1904) der kom til at spille en betydelig Rolle i Sangforeningen. Han blev i 1898 udnævnt til Foreningens Æres-medlem. Endvidere Professor i Medicin *Andreas Buntzen* (1811–1880), For-stander for Idiotanstalten paa Gl. Bakkehus *Hans Peter Duurloo* (1816–1892), Professor i Botanik *F. M. Liebmann* (1813–1856) og Professor i Zoologi *J. C. Schiødte* (1815–1884).

Paa den berammede Dato afholdtes saa den konstituerende Generalfor-samling med enstemmig Tilslutning fra de 30 indbudte, og de 33 Fædre

vedtog et Lovudkast i nøje Overensstemmelse med de i Opraabet angivne Grundprinciper. Til Bestyrelse valgtes 3 Medlemmer, nemlig Julius Borup og Emil Erslev som »Musikdirektører« og Liebmann som Økonomidirektør.

Det første og mest nærliggende Spørgsmaal, der maatte løses, var Lokalet. Da Studenterforeningen i 1835 var flyttet til Holmens Kanal i store og efter Datidens Begreb »flotte« Lokaler, hvor nu Landmandsbanken ligger, og da de fleste af de 33 allerede var Medlemmer dér, sendte man den 8. Juli Senioratet en Skrivelse saalydende:

»Den 5te Juli sammentraadte en Del Studenter, for største Delen Medlemmer af Studenterforeningen, i en Generalforsamling for at stifte et Selskab, som blev kaldt »den danske Studenter-Sangforening«. Dette Selskabs Virken skal især gaa ud paa at indstudere og synge danske firstemmige Sange, samt lære Stemmer og Tekst udenad, for ved given Lejlighed, hvor Medlemmer af Sangforeningen støde sammen, og hvor firstemmige Sange maatte ønskes, straks at kunne synge disse uden at generes ved Savn af Noder.

Et af Selskabets Hovedøjemed er det at modarbejde den megen slette Sang, som bestandig høres, hvor danske Studenter i større Antal ere forsamlede.

Under den Forudsætning, at Studenterforeningens ærede Seniorat vilde have nogen Interesse for et Selskab, stiftet med dette Formaal, tillader Bestyrelsen sig at henvende sig til Senioratet med Forespørgsel, om Sangforeningen tør vente af Senioratet at erholde Tilladelse til foreløbigen at afbenytte et af Studenterforeningens Værelser paa første Sal som Forsamlingssted een Gang om Ugen fra 6—8 Eftermiddag.

Hvis det ærede Seniorat skulde finde sig foranlediget til, saaledes som vi haabe, at indvillige denne vor Anmodning, bede vi det tillige at bestemme, hvilken Aften i Ugen der vil konvenere det bedst at overlade Sangforeningen det attraaede Værelse til Afbenyttelse.

Fremdeles vil til Ledningen af Sangen et Instrument være absolut nødvendigt. Da Senioratet har vist den Liberalitet imod Musikforeningen at overlade denne Studenterforeningens Flygel til Afbenyttelse, haaber Sangforeningen paa, at Senioratet vil vise denne en lignende Velvillie, idet Bestyrelsen herved tillige giver Senioratet den helligste Forsikring, at Instrumentet ved Afbenyttelsen ikke skal lide den ringeste Skade, og at i alt Fald Sangforeningen fuldkomment indestaar herfor i enhver Henseende.

I Forventning om det ærede Seniorats Svar tegne vi os med Højagtelse

J. BORUP. F. LIEBMANN.«

Som det var at vente, svarede Senioratet imødekommende, og lige siden den Dag har Sangforeningen, paa faa Aar nær, haft sin Bopæl i Studenterforeningen, og Forholdet mellem de to akademiske Selskaber har, bortset fra

S. Drejer.

F. Liebmann.

Emil Erslev.

det Side 28—29 omtalte lille Intermezzo, altid været venskabeligt og broderligt. Sangforeningen har ogsaa ved adskillige Lejligheder kunnet yde Studenterforeningen positiv og materiel Støtte, som f. Eks. da Studenterforeningen skulde have sit eget Hus paa Gammelholm i 1863. Da havde Sangforeningen indsunget mere end 6.000 Kr. til dette Formaal.

I mange Aar boede Sangforeningen ganske gratis, først ved Holmens Kanal og saa i Boldhusgade, men senere ordnedes Forholdet som et regulært Lejemaal, i lange Tider 100 Kr. aarligt. Medlemskontingentet i Sangforeningen var temmelig højt, nemlig 4 Mark maanedlig, men de nødvendige Udgifter var heller ikke ringe, navnlig til Forsyningen med Noder, der i Reglen maatte skrives møjsommeligt med Haanden.

I Efteraarssemestret 1839 arbejdede det første Hold, den lille Flok af Stiftere, paa at blive sammensunget, og først i Januar 1840 optoges et nyt Hold. Man planlagde dog ikke nogen offentlig Optræden. Da »Landsfaderen« Frederik VI lukkede sine Øjne den 3. December, og hele Landet sørgede oprigtigt, indstillede ogsaa Sangforeningen sine Prøver. I Januar afholdt Studenterforeningen en højtidelig Sørgefest for den afdøde Monark, og her opførtes H. C. Andersens Kantate med Hartmanns Musik, men heller ikke ved denne Lejlighed fremtraadte Sangforeningen officielt, selvom Koret for Størstedelen bestod af dens Medlemmer. Kantaten dirigeredes af Komponisten *J. F. Frøhlich* (1806—1860), ogsaa da den i Begyndelsen af Februar blev gentaget offentlig i Slotskirken.

FØRSTE OFFENTLIGE OPTRÆDEN

»Da blev Studentersangen til,
da flokked sig dens Toner;
og svang sig saa med Kraft og Ild
omkap med Løvet's Klokkespil
højt mod de grønne Kroner.«

Chr. Richardt (*Festkantate til J. P. E. Hartmann 1861*)

At Sangforeningen i sit første Semester har gjort sig fordelagtig bemærket i akademiske Kredse, ses tydeligt af den overordentlige Tilgang, den fik i 1840, idet ikke mindre end 64 nye Medlemmer blev optaget, hvilket sikkert maa betegnes som Rekord. Og vi træffer i det nye Kuld adskillige Navne, der repræsenterer de ypperste i dansk Aandsliv. Først og fremmest cand. jur., Sekretær i Indrulleringskommissionen Johan Peter Emilius Hartmann, der blev indmeldt som første Bas. Endvidere Christian Winther, *Jens Christian Hostrup* (1818–1892), den senere Provst i Ringsted *Frederik Vilhelm Andersen* (1820–1910), Fader til Professor Vilhelm Andersen, Boghandleren *Otto Delbanco* (1821–1890) og Teologen *Magnus Eiriksson* (1806–1881).

Første Gang Sangforeningen optraadte udenfor Studenternes Kreds var paa dens første Skovtur den 31. Maj 1840 til Charlottenlund og Dyrehaven. Man sang bl. a. her en Sang af Carl Ploug med Musik af Kuhlau – den første, der er trykt og tilegnet Sangforeningen. Den begyndte saaledes: »I Skoven gaar Livet andante«*), og den modtoges med saa stort Bifald af det lyttende Publikum, at Bestyrelsen nu mente, at man turde driste sig til at forberede en offentlig Koncert. Allerede den 24. Juni assisterede et mindre Kor af Sangerne ved Udførelsen af Berggreens Kantate ved Bogtrykkerkunstens Jubilæumsfest, men Sangforeningens første selvstændige Koncert fandt dog ikke Sted før Lørdag den 19. December 1840. Koncerten afholdtes i Datidens fornemste Lokale, Hôtel d'Angleterres Festsal, og Koret talte ikke mindre end 54 Deltagere, fordelte saaledes: 12 første Tenorer, 11 anden do., 14 første Basser og 17 anden do. Programmet, der ikke forelaa trykt, men var

*) Ved Sangforeningens 50-Åars Jubilæum, den 6. November 1889 meddelte Ploug i sit Gensvar paa den Tale, Boghandler *Johan Frimodt* (1859–1936) havde holdt for ham, at han, da han skrev Sengen var meget umusikalsk, og som Eksempel paa hans musikalske Begrebsforvirring, anførte han, at han i denne sin første Sang til Foreningens Pris havde skrevet »andante«, men ment »allegro«!

anført paa en stor Plakat, omfattede 27 Enkeltnumre fordelt paa 2 Afdelinger, idet Borup dirigerede den første, medens den anden dirigeredes af den unge, nylig optagne Musiker *Edvard Smidt* (1810–1863), Kancellist i Finansdepartementet, Kaptajn i Livkorpset. Og ikke nok hermed, idet der mellem Afdelingerne udførtes en Duet af Donizettis »L'elisir d'amore« sunget af *R. C. Faaborg* (1811–1857), Operasanger, og *N. C. L. Abrahams*. — Borup giver i sine »Erindringer« Udtryk for den Stemning, der hin historiske Aften besjælede ham og hans Sangere. Han skriver: — Det var et meget elegant Publikum af Damer og Herrer, der havde fyldt Knirsches store Sal i Hôtel d'Angleterre, og jeg husker godt, da jeg saa udover denne Forsamling, og mit Øje mødte saadanne Folk som *Weyse*, *Hartmann*, *Frøhlich*, *Ernst Weis* (1776–1845), Distriktslæge, *Carl Weis* (1809–1872), retsfilosofisk og musikhistorisk Forfatter, *A. Buntzen*, *Krøyer*, *H. N. Clausen* (1793–1877), teologisk Professor og Politiker, *J. L. Heiberg* (1791–1860), *Henrik Hertz* (1797–1870), *J. N. Madvig* (1804–1886), *Christian Winther* og mange andre musikalske og litterære Notabiliteter, da var det med bankende Hjerter, at jeg slog til Lyd med Taktstokken, for at mine Sangere skulde istemme den første Sang, *Krøyers* »Der er et yndigt Land«. Vi havde stor Glæde af denne Koncert, og Publikum lod til at more sig godt. —

Foruden *Krøyers* »Fædrelandssang« indeholdt Programmet adskillige Sange, der endnu den Dag idag hører til Sangforeningens faste klassiske Repertoire, som f. Eks. *Karl Haslingers* »Kyrie eleison«, *Felix Mendelssohn-Bartholdys* »Wer hat Dich, Du schöner Wald« og *Kuhlaus* »Mailied« foruden Sange af den purunge *Niels W. Gade* (1817–1890) og af *Hartmann* og *Weyse*.

Man leder forgæves efter en »Anmeldelse« af denne Koncert i Dagspressen. Hverken »Fædrelandet« eller »Berlingske Tidende« omtaler den. I »Fædrelandet« havde *Ploug* dog allerede den 31. Januar 1840 skrevet en sympatisk Artikel om den nystiftede Studenter-Sangforening og udtalt som dens særlige Opgave »at forberede en almindelig Uddannelse af den musikalske Smag og navnlig virke for nordisk Musik«.

Det følgende Aar 1841 gav Sangforeningen 2 Koncerter, den 20. Marts og den 21. December, og fra da af foreligger der trykte Programmer ved alle Koncerter. Sidstnævnte Lejlighed er mindeværdig derved, at her opførte Studenterangerne for første Gang *Hartmanns* udødelige »Snart er Natten svunden« fra *Heibergs* romantiske Komædie »Syvsoverdag«, der var opført første Gang som Festsplil den 1. Juli 1840 i Anledning af *Christian VIII's* Kroning.

Samme Aar forøgedes Sangernes Antal til 123. Blandt de nye Navne møder vi her den ansete Skolemand *Henrik Georg Bohr* (1813–1880), H. E.

STUDENTER-SANGFORENINGENS

CONCERT

den 20de Marts 1841.

1ste Afdeling.

1. a. Fædrelandssang (Kroyer); b. *Längtan till Landet* (Lindblad).
2. Romancer: *Wiegenlied* (J. P. E. Hartmann); *Der Schiffer* (Schubert); *Lille Cathrine* (J. P. E. Hartmann).
3. a. *Kyrie eleison* (Hasinger); b. *Der Jäger Abschied* (Mendelsohn-Bartholdy).
4. Duetter: *La Regata Veneziana* og *Li Marinari* (Rossini).
5. a. Dansk Kæmpevis (arr. af Weyse); b. *Türkisches Schenklied* (Mendelsohn-Bartholdy).

2den Afdeling.

1. a. Østerrigsk Folkesang (Haydn); *Der Jäger* (Kücken); b. *Liebe und Wein* (Mendelsohn-Bartholdy).
2. *Trichordium* (Weyse), arr. for 5 Horn og 1 Basbasun.
3. a. *Maidlied* (Kuhlau); b. *Sommerlied* (Mendelsohn-Bartholdy); c. Jægerchor af *Euryanthe* (C. M. v. Weber).
4. Sange for 4 enkelte Stemmer: Festsang (J. P. E. Hartmann); tysk Folkesang (arr. af Fröhlich) og *Lebensglück* (Kuhlau).
5. a. *Der Trinker* (H. Marschner); b. Jægerchor af *Fiskeren og hans Börn* (J. P. E. Hartmann).

Trykt hos Bianco Luno. Østergade 70.

Plakat fra Sangforeningens 2. Koncert. (Plakaten fra den første Koncert er ikke bevaret).

Krøyer, den talentfulde Musiker *Christian Bull* (1816–1873), Kontorchef *Carl Høegh-Guldberg* (1821–1886) og de to senere Præster og skattede Primotenorer *H. E. Wolf* (1812–1891) og *Carl Tolstrup* (1819–1886). Sidstnævnte skulde blive en af Sangforeningens Stjerner af første Størrelse. Han ejede alle de fysiske og aandelige Forudsætninger, som gør en ung Mand til en uovervindelig »Charmeur«, og han beskrives saaledes af en beundrende Samtidig: – Høj og rank, med de klare Øjne og det lyse krøllede Haar, den frejdige, altid ungdommelige Holdning, og saa fremfor alt denne vidunderlig

J. Borup.

bedaarende Stemme, der endnu i Erindringen faar mangan Bedstemoders Hjerte til at banke. At synge var hans Liv og Lyst, og han lagde altid hele sin Sjæl aaben i Sangen, hvadenten det var i Studenterverdenen, hvor han overalt var den selvskrevne Forsanger, eller paa mangfoldige andre Steder, hvor der trængtes til en, der villig trak Læset og kunde byde sin Stemme det utroligste. Intet Under, at det kongelige Teater gentagne Gange havde sine Garn ude efter ham, ja hans Syngelærer i Paris, *García**), søgte endog at vinde ham for den store Opera i Paris, men det blev Kirken, der gik af med Sejren, og det var i Grunden betegnende nok, at han havnede ved Roskilde Domkirke; det var ligesom de andre Kirker var for smaa for hans vældige

Røst, den kunde han ogsaa fylde til den fjærneste Krog. –

En ikke mindre betydningsfuld Rolle kom *Høegh-Guldberg* til at spille i Sangforeningen. Om end ikke saa straalende stemmebegavet eller saa smuk som *Tolstrup* var han en ypperlig og solid Kraft og besjælet af den ægte studentikose og kammeratlige Aand, der vandt alles Hjerter i de næste 40 Aar han deltog som aktiv Sanger. Han redigerede og korrigerede Koncertprogrammer, og til sin egen Kvartet skrev han i lange Tider egenhændig alle Sangene af i alle fire Bøger. Samtidig med at han var Sjælen i det gode Humør ved Fester og paa Ture og altid beredvillig hjalp Bestyrelsen med

*) *Manuel García*, den berømteste af alle Sanglærere var født i Madrid 1805 som Søn af den verdensberømte spanske Tenor af samme Navn. Han virkede i et Par Menneskealdre i Paris og er især kendt for sin Opfindelse af Laryngoskopet (Strubespejlet). Han døde i London i 1906, 101 Aar gammel.

Arrangementet, var han beskeden og blottet for personlig Ærgerrighed, og han vægrede sig haardnakket ved at figurere i Bestyrelsen; det var ham nok at kunne gavne Sangforeningen i det stille med Raad og Daad. Derfor kunde ogsaa Chr. Richardt i sin Kantate ved 40-Aars Jubilæet træffende karakterisere ham som »Gehejmraaden«.

Ogsaa den unge Sanglærer Chr. Bull fik Betydning for Foreningens Liv og Trivsel. Han ikke alene mødte trofast til Prøverne, men han arrangerede eller komponerede adskillige af vore Sange, som f. Eks. »Klang, mina flickor« og »Och än ligger mörker«. Mest bekendt for det store Publikum er han dog som Komponist til »Lær mig, o Skov, at visne glad«. Da han i Januar 1850 var med til Oehlen-schlægers Begravelse i Frue Kirke, ærgrede han sig over, at Digterens skønne Salme blev sunget paa en kedsommelig Koralmelodi, og han gik derfor straks hjem og komponerede en ny.

I Sangforeningens første Aar var det navnlig Kwartetsang, der dyrkedes, ogsaa af den Grund, at Repertoiret af Sange for stort Kor endnu var ret begrænset, og det var først i de følgende Aartier, at Studentertogene gav Lejlighed til Udførelsen af Korsange skrevne og komponerede til Anledningen.

De allerførste Kwartetter, der optraadte ved Koncerterne, var ret tilfældigt sammensatte og indøvede, og det var først da Tolstrup kom til, at der dannedes en fast »Solokvartet«, der foruden ham bestod af *H. B. Soetmann* (1817–1891), Klokker og Kantor ved Garnisons Kirke, *Edv. Lassen* (1815–1849), faldt som Officer i Fredericiaslaget, og *Jak. Holm* (1818–1882), cand. teol., død som Proprietær i Jylland. En af de populæreste Kwartetter var allerede dengang Kuhlaus henrivende »Amor«.

Tolstrup-Kvartetten var flere Gange ovre i Lund og sluttede »brorskap« med Otto Lindblads Sangere, og fra saadanne Udflugter hjemførte den nogle af Lundensernes klangfulde friske nye Sange, deriblandt »Sätt maskinen igång, herr kaptan«, »Hör jag forsens vilda fall«, »Vintern rasat«, »Glad såsom fågeln«, der alle lige siden har hørt til vore kæreste. Noget senere indtraadte Tolstrup i en anden Kvartet sammen med *Johan Lange* (1818–1898),

Edvard Smidt.

Professor i Botanik ved Landbohøjskolen, *Th. Oxholm* (1820—1859), Præst i Borup og *Emil d'Origny* (1818—1861), Adjunkt i Ribe.

Aaret 1842 bragte en yderligere Tilgang paa 29 Medlemmer, hvoriblandt den senere Distriktslæge *J. H. Lorck* (1810—1895) og den senere saa berømte Skuespiller *Kristian Mantzius* (1819—1879). Mantzius var ligesom Tolstrup teologisk Student og saa ivrigt interesseret i Studiet, at han just i 1842 udgav en Oversættelse af den tyske Professor Bruno Bauers »Lærebog i hebraiske Oldsager«. Samtidig havde han gjort megen Lykke som Studenterskuespiller,

Carl Tolstrup.

og i September samme Aar 1842 debuterede han paa det Kongelige som Erasmus Montanus, og derefter blev Skuepladsen hans Livsbane. Saaledes gik Tolstrup og Mantzius henholdsvis til Kirken og Teatret, men i Sangforeningen mødtes de i mange Aar som gode Studenter og glade Kammerater.

Men Aaret 1842 bragte ogsaa Sangforeningen det første smertelige Tab ved Salomon Drejers Død. Han blev i 1840 Magister og Aaret efter Docent i Botanik ved Veterinærskolen. Flere lærde Værker fra hans Haand havde givet Haab om en glimrende videnskabelig Løbebane. Ved hans Jordefærd, den 26. April, udførte Sangforeningen en Kantate af Ploug med Musik af Gade. — Samme Efteraar optraadte Sangforeningen ved flere

offentlige Højtideligheder, saaledes den 13. Oktober ved Weyses Bisættelse og den 25. Oktober, da den hilste den lige hjemkomne Mester *Bertel Thorvaldsen* (1768—1844) med en Velkomstsang i Apostelsalen i hans Museum, der lige var kommen under Tag. Og den 17. November førte Sangforeningen an i Publikums begejstrede Hyldest til *Johanne Luise Heiberg* (1812—1890) efter hendes mesterlige Udførelse af »Dina«. Da var det, at Publikum spændte Hestene fra hendes Vogn, og — som en af Aviserne skrev Dagen efter: »Fru Heiberg, som saa ofte har trukket Publikum til Teatret, blev iaftes af en Del af dette trukket fra Teatret til sin Bopæl i Bredgade«. Paa hendes 30½ Aars Fødselsdag den 22. November bragte 500 akademiske Borgere hende et Fakeltog, og ved denne Lejlighed blev Henrik Hertz' stemningsfulde Notturmo »Naar af det travle Liv forladt« afsunget af Sangforeningen.

1843-1846. DE STORE FOLKEFESTER

*»I Trillingfolkets Bryst
slaar nu det samme Hjerte for fælles Sorg og Lyst;
og parret staar i Toners Krans
den samme Haabets Spire med fælles Minders Glans«.*

Carl Ploug (Hilsen til Upsala 1843)

Aaret 1843 blev et Mærkeaar i den unge Sangforenings Historie. Den havde allerede præsteret et solidt Arbejde og vundet sig et lydhørt Publikum, og begge Dirigenterne, Borup og Smidt, havde indlagt sig megen Fortjeneste ved de opnaaede Resultater. Da skete det i Foraaret 1843, at Borup modtog Udnævnelse til Musiklærer ved Sorø Akademi og saaledes ikke kunde fortsætte som Dirigent. Borup levede endnu i 61 Aar og mistede aldrig sin varme Interesse for den Forening, han havde været med til at stifte og havde ledet saa fortræffelig. Som aldrende Præst nedskrev han i 1888 »Nogle Optegnelser om Studenter-Sangforeningens Historie«, der nu opbevares i Foreningens Arkiv. Om sin egen Virksomhed udtaler han heri bl. a.: — Jeg tænker med Glæde og Tak tilbage paa de mange, som jeg har arbejdet med, og hvis Flid og Ihærdighed gjorde det muligt, at vi med forholdsvis smaa Kræfter dog kunde frembringe saa gode Resultater. — Og han slutter med følgende Udtalelser, der saa træffende karakteriserer Sangforeningen, som den er den Dag idag: — Studenter-Sangforeningen er nu snart en halvhundredaarig gammel Mand, men har den forunderlige Egenskab, at Ungdom og Liv ikke er aftaget, men tvertimod tiltaget, og med faderlig Glæde og Tilfredshed kan den se ud til sine talrige Børn, hvem Sangen har skaffet Glæde — det er jo en bekendt Sag, at alle Sangforeninger i Danmark, baade i Hovedstaden og i Provinserne, nedstamme fra Studenterne Sangforening. Og ved Tanken om, at denne glade Kreds af Studentersangere nu i næsten 50 Aar har frydet sig selv og mange Tusende andre ved deres smukke Sange, kan jeg slutte disse Erindringer fra min Ungdoms Dage med et velbegrundet Haab om, at saaledes skal det fremdeles vedblive, omend Tider og Stemninger paa mange Maader forandres. Studentens glade Liv skal fornyes og forynges ved Sangens

herlige Gave, og saalænge det »lystige Folkefærd« samles til den Glæde, som Sangen har sunget op i Hjerter og Ansigter, skal det frydeligt gentages blandt dem, hvad Christian Richardt og Hartmann synger:

»Om Verden var et Hav af Graad,
sang vi dog glade Sange;
Haabet er en lille Baad,
men den kan rumme mange!« —

Saaledes stod Sangforeningen for den gamle Præst, naar han skuede halvtreds Aar tilbage, og sikkert det samme Billede tegner sig idag for mange gamle Akademikere, der sidder rundt om i Landet og mindes de Dage, da de selv var aktive Medlemmer af det »lystige Folkefærd«.

Men vi vender tilbage til 1843, da Foreningen maatte have en ny »Musikdirektør«, som man dengang kaldte Dirigenten. Blandt Medlemmerne fandtes den allerede da berømte Komponist J. P. E. Hartmann, og da han var villig til at indtræde som Dirigent, blev han valgt med Akklamation. Hartmann og Sangforeningen indgik fra den Dag, han indtraadte i Ledelsen, en livsvarig Forbindelse, der ikke blot varede hele Resten af Aarhundredet, indtil vi sang det sidste Farvel i Frue Kirke den 15. Marts 1900, men vil vedblive at bestaa saalænge vor gamle Forening og Mindet om den vil leve. Hans Betydning for os — og vor for ham, tør vi sikkert sige — genspejles i det skønne, harmoniske Billede af en hyppig vekslende Skare unge og ældre Aandsarbejdere med kunstneriske Idealer under Ledelse af den geniale Mester og Ven, til hvem vi alle saa op med Kærlighed og Beundring. Hartmann blev som ingen anden før eller siden »Føreren«, og da Lovene oprettede en Formandspost, overtog han denne og varetog den til sin Død med usvækket Iver og Interesse i en Aarrække, der spænder over mere end Halvdelen af Foreningens Liv.

Hartmanns rige og mangesidige Talent fik i Sangforeningen mangfoldige Opgaver i Lejlighedskompositioner. Et hastigt Blik over de Værker, han skænkede Foreningen, og som den vogter som dyrebare Skatte, vil bedre end mange Ord give et Indtryk af, hvad han har været for den. Hvergang man nævner et af dem, vil skønne og glade Minder vækkes hos enhver, der paa den ene eller den anden Maade er kommen i Berøring med det. Lang er Rækken af de herlige Kantater, som det blev Sangforeningens Ære og Stolthed at opføre ved Universitetsfester, kongelige Personers Formæling, Studenterforeningsbegivenheder eller interskandinaviske Fester, som f. Eks. »Hilsen

til Norge« (1869). Højest maaske rager »Vølvens Spaadom« fra 1872, i hvis mægtige Tonebrus vi møder selve Nordens Musik i fortættet Form.

Hertil kommer yderligere de talrige Mandssange for Kvartet eller Kor, som Sangforeningen har baaret frem, og som siden er blevet Folkets dyreste Eje, som f. Eks. »Slumrer sødt i Slesvigs Jord« og »Snart er Natten svunden«.

Naar Hartmann i et Par Menneskealdre kunde være Sangforeningens Fører og Afgud, saa var det, fordi han selv var en ægte Student og altid var ung med de unge. Dette har Axel Sørensen saa træffende udtalt i en Festsang ved 40=Aars Jubilæet, hvor det hedder:

»Thi i Studentens Tanke
var Du som hjemme;
vort Hjerte kunde banke
blot ved Din Stemme;
naar blot iblandt de unge
Dit Navn blev nævnet,
udjubled glad hver Tunge
den Tak, den evned«.

Det var en Fryd at se Hartmann færdes blandt de unge ved Koncerterne, ved de smaa hyggelige Sammenkomster, hvor Sange og Taler vekslede uafbrudt, og ved prægtige Ture i den fri Natur. Paa de aarlige Skovture, i Reglen omkring Raadvad eller paa Skodsborg, var det i den sidste Snes Aar af Mestereens Liv det store Øjeblik, naar Vognen kom fra Nærum, hvor han havde sin Sommerbolig, og den ædle Gubbe derefter blev ført til Formandspladsen og blev hyldet af den begejstrede Skare.

Hartmanns Tilknytning til Sangforeningen blev af stor Betydning for dens Prestige i det musikalske Liv, hans Autoritet og hans Stilling som Formand i Landets fornemste Forening af Musikinteresserede, »Musikforeningen«, medførte en intim Forstaaelse og ofte et fornøjeligt Samarbejde. Mange Studenter var ogsaa Medlemmer af begge Foreninger, og naar Musikforeningen maatte forstærke sit Mandskor til Opførelse af større klassiske Værker, kom Hjælpen villigt fra Sangforeningen.

Tilgangen til Sangforeningen var i disse Aar jævnt stigende. Blandt mere kendte Navne fra 1843 nævner vi den som Studenterskuespiller saa højt skattede *G. E. F. Fangel* (1824—1878), død som Læge, Præsten *F. Heise* (1820—1878), kgl. Skuespiller *J. T. Liebe* (1823—1893) og Skolebestyrer *H. E. Melchior* (1806—1883). Fra Aargangen 1844 møder vi *Adolf Knudsen* (1825—1873), cand. teol., Højskoleforstander, Præsten *Anton Carl Emil Christiani*

(1817–1901), Skolemanden og Historikeren *Valdemar Antonius Bloch* (1826–1907), *Johannes Nicolai Georg Forchhammer* (1827–1909), klassisk Filolog og Skolemand, *G. W. L. Drechsel* (1814–1889), Birkedommer og Etatsraad, *R. S. Feveile* (1824–1911), Kaptajn og Klokker ved Frederiksberg Kirke, *Frode Giersing* (1824–1885), Skolebestyrer, *Emmanuel Gregersen* (1824–1874), cand teol., Fransklærer, Præsten *V. Heise* (1825–1870) og de to Forfattere *Hother Tolderlund* (1820–1880) og *Christian Molt Wengel* (1821–1859). Endvidere Præsten *O. J. C. Ottesen* (1823–1894), der kom til at spille en fremtrædende Rolle som Foreningens Økonomidirektør. I Anledning af hans Fødsel skrev Faderen, Kancellisekretær *P. C. O. Ottesen*, den bekendte Vuggesang »Mit elskte Barn, Du Himlens Gave«, hvortil *Weyse* satte Melodi. Paa den gamle Præsts Ligsten paa Jungshoved Kirkegaard læses:

»En Ordets Mand med Toner milde
 En Idrætsmand med Aand og Snille
 En Krigens Mand for Danmarks Ære
 En Fredens Mand for Hjemmets Kære.«

Blandt de i 1845 optagne nye Medlemmer var *Jacob Erslev* (1819–1902), teologisk Kandidat og Forlagsboghandler, *C. S. Gad* (1825–1870) Stiftsprovst, Præsten *P. Chr. Zahle* (1825–1898), der kom til at spille en betydelig Rolle som Politiker og Journalist, *A. F. von der Recke* (1820–1867), Forfatter, Kantoren *J. Muxoll* (1814–1857) og den senere Oberstløjtnant og Overvejinspektør *J. Collin Lundh* (1820–1911). Begge de sidstnævnte, der var fremragende Sekundbasser, indlagde sig ogsaa store Fortjenester som Økonomidirektører. Af Aargangen 1846 er der navnlig Grund til at mindes *Otto Christian Zinck* (1824–1908). Han tilhørte en højtbegavet Musikerslægt, og baade hans Fader, *Ludvig Zinck* og Bedstefaderen *Otto Zinck* (1746–1832) havde været Syngemestre ved det kgl. Teater. *Otto Christian* begyndte med at studere Teologi og deltog ivrigt i Studenterlivet. Han gjorde megen Lykke som Sanger og Studenterkuespiller, skrev ogsaa komiske Operaer. I 1855 debuterede han paa det kgl. Teater, og i de følgende 13 Aar udførte han en Række betydelige Lystspilroller paa denne Scene. Men i 1868 knyttedes han til Folketeatret, og her blev han i de følgende 40 Aar en af de bærende Kræfter baade som Kuespiller, Oversætter og Instruktør. Som aktiv Sanger deltog han i et halvt Aarhundrede i Sangforeningens muntre Liv, og vi Gamle mindes ham fra Prøver og Ture for hans elskelige kammeratlige Sind og uopslidelige Humør.

I disse Aar afholdt Sangforeningen sine normale Foraars- og Efteraarskoncerter og fremførte adskillige nye Kompositioner. Medens Programmet ved Foraarskoncerten 1844 blandt 20 Numre bragte 11 tyske og kun 2 svenske Tekster, giver Studentertogene sig i de følgende Aar bl. a. Udslag i stigende Interesse for svenske Sange som f. Eks. O. Lindblads Kvartetter og Laurins »Mitt lif är en våg«. Det var ogsaa først i disse Aar, at Bellman begyndte at blive kendt i København et halvt Aarhundrede efter sin Død. Man kan ligefrem tidfæste Interessen for Bellman, og Æren for at have udbredt Kendskabet til ham her i Landet tilkommer vor store Romantiker Johan Ludvig Heiberg. Han havde allerede adskillige Gange »laant« Bellmanske Melodier til sine Vaudeviller, men det var dog først efter, at han den 20. December 1843 havde holdt sit berømte Foredrag om »Bellman som komisk Dithyrambiker«, at et større Publikum blev gjort opmærksom paa den geniale svenske Sanger. Foredraget holdtes i »Skandinavisk Selskab«, og det indledes med en Række Bellmanske Sange udført af Selskabets eget Sangkor.

Der eksisterer ikke fra disse Sangforeningens første Aar noget Gruppebillede af Sangerne. Daguerreotypien var endnu ikke bleven Allemands Eje, men vi har et Erindringsbillede i de interessante »Sangforenings-Minder«, som den gamle Præst Ottesen nedskrev i 1888. Han indleder disse Minder paa følgende Maade:

– Mine ældste Studenter-Sangforenings Erindringer gaar tilbage til Aaret 1843. Møderne holdtes dengang øverst oppe i den store Sal i den gamle Studenterforening i Boldhusgaden. Lokalet var ikke videre hyggeligt; en slem Røg sporedes undertiden fra Kakkellovnen, og Børneskrig kunde engang imellem høres fra den private Lejlighed indenfor. Foran Forhøjningen i Salens Baggrund med Cathedret, fra hvilken ophøjede Plads mangan Dirigent, som senere kom til at spille en Rolle i det politiske Liv, styrede de ofte stormende Generalforsamlinger, stod Flygelet, flankeret af tvende Candelabrer, pompejansk malede ligesom Salens Vægge. Stearinlys i Candelabrerne og i en gammeldags Lysekroner i Loftet udgjorde den mindre straalende Belysning, og saa sad Medlemmerne i tvende Rækker paa begge Sider af Flygelet, Tænerne tilhøjre og Basserne tilvenstre. Bestyrelsen bestod dengang af tre Musikdirecteurer: Secretair Hartmann, Capitain i Livkorpset Edward Smidt og Cand. phil. Emil Erslev; Økonomidirecteur var nuværende Dr. theol. og Provst F. V. Andersen, snart efterfulgt af Professor F. Liebmann.

Vi ville kaste et lille Blik paa Forsamlingen, som i Reglen mødte temmelig talrig. Vi kunde tænke os ved Flygelet Capitain Smidt, en meget

musikalsk Mand, men noget ængstelig, saa han trættede Medlemmerne ikke lidt ved Prøvernes Mangfoldighed, og Secretair Hartmann, staaende ved Siden af Instrumentet. Og saa ville vi tage Sangforeningens gamle Garde i Øjesyn, en sjælden Samling af Elitetropper; betragt blandt Tenorerne Carl Tolstrup, Brødrene Emil og Christian Wolf, den gemytlige Behrmann, Orlamundt, F. Heise, P. Boisen, Louis Levin, Lerke, Magnus, Hasselriis, Soetmann, C. Høegh-Guldberg, N. Salomon, C. J. Jessen, Joh. Lange, gamle Melchior, L. Heckscher,

J. P. E. Hartmann.

L. Tuxen o. Fl., og saa en Samling Basser, navnlig Secondbasser med malmfulde Røster; dér sidde Thorbrøgger, H. Holm, Chr. Bull, A. Guldbrandsen, Chr. Heise, d'Origny, M. P. Tuxen, Edv. Flemmer, Th. Oxholm, Wroblewsky, E. Vedel, Bramsen, Blichert, D. Dessau, osv. Studenterne fra 1843 ydede et ikke ringe Sangforenings Contingent; vi kunne nævne Joh. Forchhammer, P. Nielsen, Kragballe, Schæffer (altid med en Stemmegaffel i Lommen), F. Giersing, D. Svendsen, Borries, V. Bloch, F. Vedel, Ottesen.

Der blev sunget udmærket, og hvad var det saa, man sang? For en stor Del tyske Sange af Mendelssohn, F. Kücken, Pohlenz og Zöllner; populære var dengang: Hinaus im Waldesgrün (af Kücken, derfor kaldet Kückenkoret),

Wer hat dich, du schöner Wald? (Mendelssohn), Wer ist unser Mann? (Zöllner). Men de store Dønninger fra Studentertoget til Upsala i Foraaret 1843 bragte en Del Forandring. Krøyers Melodi til Der er et yndigt Land, til hvilken C. Ploug dengang havde skrevet en stemningsfuld Text »Da nys den fejre Vaar slog sine Bøgetelte, hvor Øresundet gaar«, blev fra den Tid længe vor egentlige Nationalmelodi, og flere svenske Sange kom fra nu af ind paa Repertoiret. Nyhedens Interesse havde dengang O. Lindblads: Vintern rasat, Sätt machinen igång, Glad såsom fågeln, Naturen och hjertat. —

Vi ser af ovenstaaende Skildring af Ottesen, at Sangforeningen i 1843 havde udviklet sig til et virkelig præsentabelt Kor, der var modent til at optræde

for en større Offentlighed, og hertil skulde de følgende Aar give rigelig Lejlighed. Det var jo i Aaret 1843 Skandinavismens store Tanker traadte ud i Livet ved det store fællesnordiske Studentertog til Upsala, hvor Carl Ploug var de danske Students Leder og fremsatte den nye Bevægelses Program. Som Deltagere i denne mindeværdige Begivenhed var ogsaa adskillige Studentsangere, men Foreningen var ikke repræsenteret officielt eller havde forberedt Sange til Udførelse under Festerne. Ikke desmindre optraadte Sangerne frejdigt paa hele Turen, der foregik via Kalmar og Stockholm, ja gjorde sig endog hæderlig bemærket ved at bringe den berømte Digter og Lærde Erik Gustaf Gejer en Serenade, hvorefter han udtalte: »De danska sjunga med mycken spirit«.

I 1844 udførte Sangforeningen ved Thorvaldsens Begravelse den 30. Marts H. C. Andersens og Hartmanns dejlige Sang: »Træd kun til Kisten hen, Du Fattigmand«. Om det Indtryk, denne Sang gjorde, læser vi i *Eleonore Christine Tschernings* Dagbog: »Studenternes Sangforening sang til ham et sidste »Sov vel i Jesu Navn«. Den simple Musik, de hjertelige Ord, de ukunstlede harmoniske Stemmer, var saa ganske paa deres Plads, at vel ikke mangt et Øje var

Carl Ploug.

tørt, idetmindste blandt Kunstnerne«. — Samme Aar foretog et mindre Kor af Sangere en Udflugt til Sorø, nærmest for at besøge deres gamle Dirigent Borup, der var Musiklærer ved Akademiet. Man tilbragte flere fornøjelige Dage og var Genstand for stor Gæstfrihed fra Soranernes Side.

Første Gang Sangforeningen optraadte ved en Fest med et nationalt Program var den 4. Juli 1844 ved det historiske Skamlingsbankemøde, der talte 12.000 Deltagere, deraf 8.000 Sønderjyder, og hvor der lød Taler af Grundtvig, Ploug, Orla Lehmann og Laurids Skau. Her sang Studenterne for en tusindtallig Skare »Der er et yndigt Land«, der fra den Tid blev den populæreste Nationalsang. Studentsangernes Deltagelse i denne Folkefest bidrog bety-

delig til den lyse og frejdige Stemning, der herskede ved dette store nationale Stævne.

Ogsaa indenfor Studenterverdenen synes Sangforeningen i disse Aar at have virket som et samlende og forsonende Element. Plougs og Hostrups oppositionelle »Academicum« blev fra Januar 1844 sammensmeltet med »Studenteforeningen«, og da Sammenslutningen fejredes med Uropførelsen af »Genboerne« den 20. Februar, var det Studentersangerne, der udførte Regensianerkorene.

Den næste store og mindeværdige Begivenhed i den unge Sangforenings Liv blev Studentermøderne i Lund og København i Dagene fra 23. til 28. Juni 1845. Det blev den første helt skandinaviske Studenterefest, idet Nordmændene ikke havde deltaget i Upsalamødet to Aar iforvejen.

Det gjaldt da nu for den danske Studentersangforening at komme paa Højde med de svenske Brødre. Nordmændene havde i Anledning af Festlighederne stiftet en Sangforening og indøvet en Del Sange, men da de ogsaa øvede under Sejladsen trods Storm og Uvejr, blev de alle saa hæse, at de resolut opgav enhver musikalsk Indsats under Festerne.

De danske Sangere mødte derimod vel forberedte ved Modtagelsen af Svenskerne paa Toldboden. De bar ved denne Lejlighed for første Gang den sorte Studentehue — Svenskerne havde allerede i 1843 hvid Hue med sort Fløjlsrand og nationalfarvet Kokarde — og en Fane. Den er desværre gaet tabt, men vi har dog en Beskrivelse af den: Apollo ridende paa en Svane i rosenrødt Felt og med en gylden Lyre som Stangknep. Efter at Sangforeningen havde intoneret Plougs Velkomstsang: »Velkommen ved Furen, som Gefion drog« med Musik af *Christian Julius Hansen* (1814—1875), skulde en ny Fane have været udfoldet for at bæres i Spidsen for dette Tog af tre nordiske Nationers Ungdom, men uagtet de tre Rigers Vaaben og Farver var holdt omhyggelig adskilte i Fanedugen, havde Politiet dog forbudt Fanen, hvilket gav Anledning til følgende Bemærkning i en svensk Beretning om Begivenheden: »ett förbud, som under den synpunkten icke kan ogillas, att symboler icke behöfvas, när sjelfa saken är förhanden«.

Sangforeningen deltog i samtlige Festligheder, og dens Præstationer baade i Kirken, ved den store Banket i Ridehuset, paa Eremitagen, i Roskilde, i Lejre og endelig i Tivoli og ved Afskeden paa Toldboden fremkaldte fortjent Bifald, omend det ikke kan nægtes, at Upsalenserne imponerede og vakte Beundring, naar de sang »Mandom, mod och morske män« eller Carl Säves prægtige »Helsning från Upsala« (paa Melodien »Herrliga land«).

Dog skulde Aaret 45 give Sangforeningen endnu en stor Chance ved Deltagelse i en dansk Folkefest. Den 31. Juli skulde der paa Skanderborg Slotsbakke afsløres et stort Mindesmærke for Frederik VI. Hartmann havde sat Musik til H. C. Andersens Festsang »Kong Frederik den Sjette, Gud giv ham mange Aar« og havde desuden komponeret sin senere saa berømte Festmarch. Kong Christian VIII havde ønsket Sangforeningens Assistance og inviteret alle Sangerne paa fri Rejse. Paa denne Maade kunde Deltagelse i denne Fest i nogen Grad opfattes som en »royalistisk« Demonstration eller en politisk Gestus, der ikke let lod sig forene med Aanden i Skamlingsbankefesten eller de skandinaviske Studentermøder. Saadanne Synspunkter kom ogsaa til Orde paa Generalforsamlingen, der imidlertid endte med at modtage Indbydelsen. »Fædrelandet« lod ikke denne Lejlighed gaa fra sig til at insinuere, at det mere var den gratis Rejse, der lokkede Sangforeningen, end Sympati for Frederik den VI's Regering, der maatte betegnes som »en af de mest uheldsvangre Perioder, Danmark har oplevet«. Hertil svarede Bestyrelsen i en kort Erklæring i »Fædrelandet«, at »Da Sangforeningen er stiftet for at virke til Musikens Udbredelse, og det musikalske Element saaledes deri er det ene naturligt berettigede, kan og vil Selskabet ikke have sig tillagt nogen politisk Betydning. Det maa saaledes frabede sig saavel al Slags Ros som Dadel for dets Deltagelse eller Mangel paa Deltagelse i Foretagender, der betragtes fra et politisk Standpunkt«.

Denne Holdning fra Bestyrelsens Side maa anerkendes som fuldtud værdig og korrekt, og den er ejheller nogensinde fraveget, idet det altid har været Sangforeningens Opgave at fremhæve det musikalske og sociale Element saa stærkt, at selv de grelleste politiske Modsætninger, der selvfølgelig altid har hersket blandt Medlemmerne, har kunnet forliges.

Der meldte sig ikke mindre end 100 Sangere til Skanderborgturen — mere end Halvdelen af daværende Medlemmer — og det kan jo nok være, at »Fædrelandet« havde nogen Ret i sine Insinuationer; men sikkert er det, at Turen forløb straalende saavel fra Vejrets som fra Humørets Side, og at de 20.000, der her var samlet om vor sidste enevældige Konge og hørte Studenterne tolke H. C. Andersen og Hartmann, drog hjem med uforglemmelige Minder.

Skanderborgturens vellykkede Forløb vakte Lysten hos Sangforeningen til at arrangere en mere privat Tur Aaret efter, og Møen blev udset til Rejsens Maal. Den 6. Juni Kl. 6,30 indskibede Sangerne sig i Damperen »Sultan«, og for ikke at vække den danske Møen for tidlig gik Turen først til *Malmö*, hvor der fandt en hjertelig Modtagelse Sted i Byens unge »Tivoli«, og hvorfra

adskillige svenske Venner fulgte med til Rejsens egentlige Maal. Denne Færd blev især mindeværdig ved Hostrups Deltagelse og ved de friske nye Sange, som her lød for første Gang over »Sultan«s Dæk og under Klintens lyse Bøge. Der var den udødelige Rejsesang »Da Vaartoner løde« og Studenter-sangene fra »En Spurv i Tranedans«, Succes'en fra sidste Vinter: »For Frihed«, »Afsted, afsted, til Arbejd vil vi gaa«, »Sparsomt i Norden« og »Ensom og mørk og snæver er vor Bolig«.

300²Aars Dagen for Tycho Brahes Fødsel, der vilde indtræde den 14. December samme Aar, havde »Skandinavisk Selskab« ønsket at fejre allerede den 21. Juni paa Hveen, og Heiberg havde skrevet en herlig Kantate til Festen. Sangforeningen fik Opfordring til at udføre Kantaten, og paa den skønne Midsommerdag samledes 10.000 Danske og Svenske om Uranienborgs Ruiner til en stilfuld Folkefest for i Ord og Toner at hylde vor geniale Landsmand.

1847-1851. KRISE OG KRIG

»Hvi rose I saa vore Fædre
og vil, vi skal være som de?«

K. L. Rahbek

Medens Sangforeningen, som vi har set, havde udfoldet en rig Virksomhed udadtil og allerede vundet betydelig Popularitet sammen med de store Navne i Studenter- og Musikverdenen, blev dens Indsats i Musiklivet i Slutningen af Fyrreerne adskilligt ringere, end man kunde have ventet. I 1846 drev man det kun til at indstudere én Koncert, og det samme var Tilfældet Aaret efter, hvor man ganske vist ogsaa assisterede ved en Musikforeningskoncert med Opførelse bl. a. af Weyses Sørgekantate over Frederik VI. Adskillige Medlemmer mente, at saadan Medvirken ved en anden Foreningskoncert vilde svække Sangforeningens Prestige.

Derimod var der altid livlig Deltagelse i Skovture og Medvirken ved Studenterkomedierne. Kun til Prøverne og Arbejds møderne var Tilslutningen saa ringe, at man i 1847 helt maatte opgive at afholde en Koncert. For dog at puste lidt Liv i Foreningen foreslog Økonomidirektøren den 10. Juni 1847 en Sommertur til Nordsjælland. Dette Forslag indvarslede en Krise, der blev skæbnesvanger for Foreningens Liv, ja endog medførte dens formelle Opløsning, der blev vedtaget paa Generalforsamlingen den 2. Juli med 68 Stemmer mod 25.

Det vilde føre for vidt at følge Detaillerne i denne Krise, saameget mere som den kun var af formel Natur, selvom Opløsningen førtes ud i alle Konsekvenser med Statusopgørelse og Afvikling af Boets Midler. Konflikten var opstaaet mellem Bestyrelsens og nogle Medlemmers stærke Krav til de musikalske Idealiser og de øvrige Medlemmers Urgeren af det selskabelige Element og »Studenteraanden«. Paa selve den »opløsende« Generalforsamling sporedes det ogsaa tydeligt, at det ikke var Meningen at aflive Sangforeningen, men at det ikke var muligt at fortsætte, naar Bestyrelsen havde trukket sig tilbage, og det ikke var muligt at faa en ny. Dette ses ogsaa af »Fædrelandet«s Gravskrift, hvori det hedder: — Som alt i andre Blade berettet har en iblandt Studenter-Sangforeningens Medlemmer i Anledning af en foretagen Sommer-

udflugt opstaaet Meningsulighed haft til Følge, at Selskabet har opløst sig; dog er dette kun sket i den Hensigt at rekonstruere sig paa ny. Vi haabe, at det maa lykkes det ærede Selskab ikke blot snart at genopstaa fra de døde, men tillige at genopstaa i en forynget, mere studentikos Skikkelse. —

Allerede den 8. Juli udsendtes en »Indbydelse til Genstiftelse af Studenter-Sangforeningen« til de gamle Medlemmer, undertegnet af Tolstrup, C. Wolf, Guldbrandsen, V. Bloch og N. Salomon, og der meldte sig omgaaende 91. Derefter berammedes den konstituerende Generalforsamling til den 14. September. Trods de drastiske Begivenheder kom hele Konflikten ikke til at virke synderligt anderledes end den sædvanlige Sommerferie.

Paa Generalforsamlingen i September dukkede, som naturligt var, atter Spørgsmaalet om det musikalske og det selskabelige frem. Dog var Stemningen nu saaledes, at man gav Bestyrelsen lovhjemlet Ret til absolut Veto — endog trods en Generalforsamlingsbeslutning — naar musikalske Hensyn til Sangforeningens Prestige udadtil maatte gøre det nødvendigt. Endvidere valgtes den gamle Bestyrelse uden Modkandidater. Den gamle Forening var saaledes ikke død forgæves, og den nye har indtil denne Dag hævdet Sangforeningens Prestige og Idealer.

Næppe var imidlertid denne esoteriske Konflikt bilagt, før der viste sig en ny, der skulde afføde adskillige Ubehageligheder.

Det var Forholdet til Studenterforeningen. Den nykonstruerede Sangforening ønskede en nøjere Tilknytning end hidtil til Studenterforeningen, hvorfor man paa en Generalforsamling vedtog, at 1) Studenterforeningens Medlemmer skulde have en vis Adgang til Sangforeningens Møder og, at 2) Sangforeningens Medlemmer til Gengæld skulde have en vis Adgang til Studenterforeningens selskabelige Sammenkomster, navnlig Lørdag Aften. De to Foreningers Bestyrelsesmedlemmer skulde gensidig have Adgang til hinandens Bestyrelsesmøder.

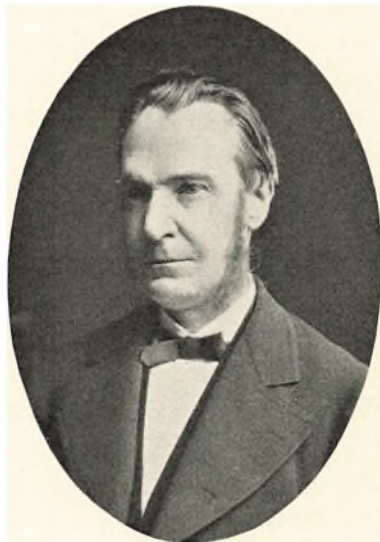
Nu var Forholdet dette, at de saakaldte »ekstraordinære« Sangforeningsmedlemmer, nemlig de nyoptagne, der ikke havde Stemmeret i Sangforeningen, før de havde gennemgaaet et Øvelseskursus hos Musiklæreren, ønskede samme Adgangsret til Studenterforeningen som de andre Sangere. Paa en Generalforsamling i Studenterforeningen blev imidlertid dette Punkt forkastet, hvilket havde til Følge, at en i den Anledning sammenkaldt Generalforsamling i Sangforeningen vedtog et Brud med Studenterforeningen, saaledes at man renoncerede paa Lokale i denne og overdrog Bestyrelsen at træffe de nødvendige Foranstaltninger til at fortsætte som selvstændig Forening.

Da Bestyrelsen meddelte Senioratet denne lidet gennemtænkte Beslutning, undlod den dog ikke at slutte med »i al Venskabelighed at haabe paa en velvillig Samvirken mellem de selvstændig virkende Kræfter, ligesom Sangforeningen vedblivende som hidtil lover den sin Assistance til Aftenunderholdninger et Par Gange i Aarets Løb«.

Men Sangforeningen stod nu paa bar Bund, uden Lokale og uden Flygel. Et Lokale fandt man i Sekretær Friis' Skole, Frederiksholms Kanal 16 i Bagbygningen, for 80 Rd. om Aaret, men det var kun til Raadighed visse Aftener om Ugen og kun fra Kl. 7 til 10, og — der maatte kun serveres Te og Brød, men ingen Spiritus. Kontingentet maatte betydeligt forhøjes, og der maatte udskrives Laan blandt Medlemmerne, og endda lykkedes det først i Maj 1848 at erhverve et Flygel for 350 Rd. paa Afbetaling, der varede i 4 Aar.

De følgende Aar betegner en langsom Rekonvalescensperiode for Sangforeningen. Krigens første Aar havde kun bragt Afgang af Medlemmer, hvoraf mange deltog i Felttoget som Officerer eller Læger, men medens Musikforeningen helt indstillede sin Virksomhed, kunde Sangforeningen dog gøre en lille Indsats ved at give en Koncert den 6. Juni til Fordel for Krigsofrene med et Nettoudbytte paa 153 Rd. Programmet var naturligvis rensat for tyske Sange og bestod navnlig af Folkeviser (»Hr. Oluf«, første Gang) og Fædrelandssange som »Der er et Land« og »Hvor Bølgen larmer«. Desuden hørtes her for første Gang Plougs og C. J. Hansens »Dejlige Øresund« og — ligeledes første Gang en af Bellmans »Fredmans Epistlar«. (Nr. 30 »Drick ur ditt glas«, udsat af J. F. Frølich).

I Oktober 1848 var Medlemsantallet sunket fra 91 til 68, og Aaret efter naedes Bundrekorden med et Antal af 57, og dog viser Tilgangen af Russer i 1849 en Række betydelige Navne, deriblandt Literaturhistorikeren, Dr. phil. *Gotfred Rode* (1830–1878), Birkedommer *Just Holten* (1831–1906), Præsten *Rudolph Frimodt* (1828–1879), *Reinhard Schwensen* (1829–1917), Bibliotekar i Studenterforeningen, Præsten *Rasmus Prip* (1828–1897), Forfatteren *A. B. Thorson* (1828–1919), *Emil Vind* (1829–1906), senere dansk Gesandt i Berlin,

Chr. Richardt.

Christian Richardt (1831–1892), *Albert Møller* (1829–1913), Kontorchef i Krigsministeriet og *Fritz Schönheyder van Deurs* (1832–1876), Landstingssekretær.

Blandt alle disse har næppe nogen med større Hæder indskrevet deres Navn i Sangforeningens Annaler end Digter-Præsten Chr. Richardt. Hans alsidige Begavelse som Digter, Musiker og Taler, hans personlige Charme og solide Kultur gjorde ham sammen med Ploug og Hostrup til en ubestridt Førerskikkelse i Datidens rigt bevægede Studentertiliv, og saalænge Sangforeningen bestaar, vil hans Sange staa som de kæreste i vort klassiske Repertoire, blandt hvis Perler ingen har bevaret sin Glans og Friskhed som »Vi er et lystigt Folkefærd«. I næsten 20 Aar deltog Chr. Richardt i Studentertilivet, som han prægede ved sin elskelige og fine Personlighed og et charmerende Lune paa Baggrund af en særpræget etisk-religiøs Aand, der fik ham til i en moden Alder at søge Præstekald og gjorde ham til den ideale Sjelstyrke, hos hvem inderlig Fromhed var smeltet sammen med sund og ægte Livsglæde.

I Sangforeningen vil Chr. Richardt stedse blive mindet i Taknemlighed for sin Indsats. Hans universelle Begavelse prædestinerede ham til Førerstillingen, som han beklædte som Dirigent fra 1858 til 1864. Da han i 1867 overtog Stillingen som Forstander for Tune Folkehøjskole, hædredes han af Sangforeningen ved et Afskedsgilde, hvortil Ploug havde skrevet en Kantate. I Slutningskoret sammenfattes den bortdragende Kammerats Fortjenester i følgende smukke Strofer:

»Ja, kom herind, saa tit Du kan,
ej Rummet maa os skille;
som vissen Gren ej Tidens Tand
skal Dig fra Stammen pille.
Har Aanden i os nogen Magt,
som trodser Tid og Fjerne,
da er Du den underlagt:
Du hører til vor Kerne.

Thi altid var Dit Øje vendt
mod Sandheds Straalekilde,
og altid var Din Bue spændt
mod Løgnenes Bastille;
og højt og frit Dit Hjerte slog
af høje Tankers Glæde;
altid Du Din Byrde tog,
naar Lykken stod i Næde.

Og naar Du saa Din Basfiol
til vore Fester stemte,
saa spired Blomst, saa skinned Sol,
saa Vinteren vi glemte;
det var ej »Græs«, Du bandt i Krans,
saa lidt som Gulerødder,
men Sprogets rene Farveglans
med Lunets friske Krydder.

Nu Tak for alt, hvad fra Dig kom,
det mindre med det større,
Dit Alvorsord, Din modne Dom,
Din Skæmt, den lette, tørre,
Din Trofasthed foruden Brist,
Dit Brodersind mod mange;
allerførst og allersidst
dog Tak for dine Sange.«

Et andet af Sangforeningens store Navne, der dukkede frem i Fyrreerne og knyttedes gennem mange Aar til dens musikalske og selskabelige Liv var Komponisten Christian Julius Hansen, senere almindelig kendt under Navnet »Kammermusikeren«. Han havde faaet sin musikalske Uddannelse i *Giuseppe Sibonis* (1780—1839) Musikkonservatorium, hvor han blev en af Hartmanns kæreste Elever, og allerede i 1836 fik han opført sin C-moll-Ouverture. Han blev en meget skattet Sang- og Musiklærer og traadte i 1845 i Sangforeningens Tjeneste som Lærer for det i 1842 oprettede Øvelseskursus for Begyndere. I 1845 fik han Embedet som Organist ved Garnisons Kirke, og i 1851 blev han ansat som Klokker ved samme Kirke, hvor han virkede indtil sin Død. For C. J. Hansen blev Sangforeningen og Studenterlivet det Milieu og Virkefelt, hvor han indlagde sig de største Fortjenester og fejrede sine højeste Triumfer — og det tiltrods for at han ikke selv var Student. Paa denne sidste Mangel vidste Studenterforeningen dog at raade Bod ved i 1855 at »udnævne« ham til Student og optage ham som Medlem. Hans uforlignelige Humør og ægte studentikose Mentalitet skabte ham en enestaaende Position i Datidens muntre Studenter- og Musikliv. Han skrev og arrangerede Musikken til Hostrups Studenterkomedier, komponerede Operettemelodier til Studenterkarnevallerne og Parodiakomedierne, som f. Eks. »Leonora di Massa Carrara«, »Vandmøllen i Apenninerne« og »Kong Rosmer« med det berømte Dansekor »Ullen dullen dof«. Indtil for faa Aar siden opførte Sangforeningen hvert Aar under stort Bifald hans »Mindekvad om Boldhusgade« i Studenterforeningens Ruskantate.

C. J. Hansen.

Sangforeningen var dog hans Hjertebarn, og den skænkede han en Række Korsange og Mandskvartetter, der hurtig blev populære i vide Kredse som f. Eks. »Dejlige Øresund«, »Nu grønnes Skoven atter« og »Husker Du i Høst«.

Det var ogsaa Sangforeningen, C. J. Hansen kunde takke for sin Titel »kgl. Kammermusikeren«. Det gik til paa følgende Maade, efter hvad Otto Zinck fortæller i sine Optegnelser »Fra min Tid«: — Kr. Mantzius, dengang ved Det kongelige Teater, var kommen i Berøring med Frederik VII og Grevinden, og ved en Julefest hos Kongen blev opført en lille dramatisk

Scene, som Hostrup (der dengang søgte et Brudelegat, som Kongen gav bort) havde skrevet i den Anledning (Hostrup var forlovet med Jette Mantzius). Den hed »Scene i Nyboder« og findes trykt i Hostrups samlede Værker. Der var to Personer, en Soldat og en Matros. Handlingen foregik i Nyboder under Vaabenhvilen i den første slesvigske Krig. Mantzius var Matrosen og kongelig Skuespiller Knudsen Soldaten. Da der var Sange at foredrage, maatte de have et musikkyndigt Medlem, og Mantzius foreslog da Hansen, som ved den Lejlighed debuterede ved Hove. Han var forsigtig og klog og forstod at drage Fordel deraf i Fremtiden – hvad ingen af de andre gjorde. Hostrup fik imidlertid Legatet og senere Præstekaldet i Silkeborg. –

At en Mand som C. J. Hansen med sit charmerende Væsen og uopslidelige Humør maatte tiltale den gemytlige Konge, var ikke mærkeligt, og der udvikledes siden hin Julemiddag et virkeligt Venskab mellen Majestæten og Musikeren, og i 1852 faldt Udnævnelserne »kgl. Kammermusikus«, der hurtig forkortedes til »Kammermusiken«, ja endog til »Kammermimiken« med Henblik paa Dirigentens saare udtryksfulde og mangfoldige Minespil, naar han dirigerede eller holdt en af sine humørfyldte Taler, hvor Morsomhederne ofte fødtes som Repliker til mere eller mindre vittige Afbrydelser.

Som et smukt Minde om det gode Venskab mellem Kongen og Musikeren staar »Kammermusikens« Sørgekantate over Frederik VII.

Sangforeningens Virksomhed udadtil i 1849, da det aktive Kor var saa faatalligt, maatte indskrænkes til en Foraarskoncert den 16. Marts med flere Bellmanske Sange og som Nyheder »Agnete« (i Hartmanns Udsættelse) og J. A. Josephsons »Rings drapa«. I Aarets Løb assisterede Sangerne dog ved flere festlige Lejligheder som ved Troppernes Hjemkomst, ved Premièren paa Hostrups »Soldaterløjer« og den berømte Skydebanefest paa Oehlenschlägers 70=Aars Fødselsdag.

I Løbet af Aaret steg Tilgangen til Sangforeningen ret betydelig, og i Januar 1850 naaedes et Antal paa 112. Blandt de nyoptagne træffer vi tre senere bekendte Præster *Vilhelm Beck* (1829–1901), *A. G. Fich* (1827–1901) og *Jens Vahl* (1828–1898) samt Lægen *Carl Martin Reisz* (1829–1902) og Operasangeren og Komponisten *Julius Steenberg* (1830–1911). Endvidere Juristen og Historikeren *Christian Emanuel Frits Reinhard* (1829–1896) og Biblioteksmanden og Historikeren *Christian Walther Bruun* (1831–1906).

I Aaret 1850 lykkedes det ikke Sangforeningen at faa afholdt en offentlig Koncert, men derimod nok en meget vellykket Soirée med Dans paa Hotel Phønix, ligesom man assisterede ved Mindefester over Oehlenschläger og

ved Fakkeltøget til H. C. Ørsted i Anledning af hans 50 Aars Embeds jubilæum den 7. November. Faa Maaneder efter, den 18. Marts 1851, sang man ved Ørsteds Jordefærd.

Skønt Trearskrigens Afslutning bragte noget bedre Betingelser for en Opblomstring af Sangforeningens Virksomhed, sporede man dog stadig hos Medlemmerne nogen Ulyst til at møde til et alvorligt maalbevidst Arbejde. Bestyrelsen havde planlagt en Koncert til Februar 1851, men saa sig nødt til, for at anspore Medlemmerne til at møde til Prøverne, at rette en alvorlig Appel til deres Æresfølelse i et Cirkulære, hvori det bl. a. hedder: »Pluraliteten af de ordinære Medlemmer vedbliver som hidtil at vise saare liden Interesse for Selskabet og for deres Pligter mod samme. Man undlader ikke at benytte denne Lejlighed til at gøre opmærksom paa og bede d'Hrr. betænke, at ved en fortsat Fremskriden paa den, saaledes som anført, af et ikke ubetydeligt Antal Medlemmer betraadte Vej, kan, og det maaske ikke om lang Tid, den danske Studenter-Sangforening, Moderselskabet til Hovedstadens nuværende talrige, til Dels dygtige Sangforeninger, udsætte sig for at maatte give Slip paa den Hædersplads, hvortil den stedse har vidst at gøre sig værdig, og som den hidtil har kunnet hævde«.

Denne kraftige Salve gjorde sin Virkning i den Grad, at der mødte 70 aktive Medlemmer til Prøverne, saa den projekterede Koncert kunde gennemføres den 25. Februar 1851.

At Medlemmernes selskabelige Interesser ikke led noget Skaar ved denne nye musikalske Kraftanstrengelse, ser vi deraf, at Foreningen i Vintersæsonen 1850—1851 foranstaltede en talrig besøgt Aftenunderholdning med Dans paa Hotel Phønix. Som Ballets »Løve« og flotteste Kavallér optraadte ved denne Lejlighed ingen ringere end den unge stud. teol. Vilhelm Beck.

Det var ogsaa i Foraaret 1851, at det gode Forhold til Studenterforeningen blev genoprettet i sin fulde Udstrækning, saaledes at Sangforeningen atter fik Lokale i Boldhusgade. Det var en af Sangforeningens gamle Støtter Johannes Forchhammer, der som ledende Senior i Studenterforeningen paa Generalforsamlingen den 31. Januar fik gennemført, at Sangforeningen fik overladt et Øvelseslokale uden Godtgørelse, samt at Studenterforeningens øvrige Lokaler skulde staa Sangforeningens Medlemmer aabne paa Mødeaftnerne. Forsamlingen blev fejret ved et Gilde i Studenterforeningen til Ære for de fra Krigen hjemvendte Studenter, og siden den Dag har de to Foreninger boet sammen og arbejdet sammen som gode og trofaste Kammerater.

1851-1854. NORGESTUR. OKTETTEN. FESTER OG UDFLUGTER

*Vor Fane har Ungbøgens vaargrønne Farve,
den viser os Vej, hvor den bæres foran.
Det Ungdommen er, som skal Fremtiden arve,
og vidtstrakte Grænser har Ønskernes Land.
Om Vejen er brydsom og Stien er trang,
os Vandringen korter vor frejdige Sang –
til Sommerflugt vokser den graablege Larve,
mens Natten er lys og mens Dagen er lang.*

(P. Hansen : Hilsen til Norge)

Medens Forbindelsen mellem de nordiske Landes akademiske Ungdom i de tre Krigsaar kun havde daarlige Livsbetingelser, var den dog ikke bleven afbrudt, og man havde allerede et Aar iforvejen planlagt et stort fællesnordisk Møde i Kristiania i Sommeren 1851. Med Lundenserne fik Sangforeningen Lejlighed til festligt Samvær ved Indvielsen, den 14. Maj 1851, af den pompøse paladslignende nye »Akademiska Föreningen«. Det var vel nok noget andet end de danske Studenters snuskede Lokaler i Boldhusgade! Man kan roligt paastaa, at Lundensernes Held til at gennemføre en saa statelig Byggeplan gav Stødet til Arbejdet for at Studenterforeningen kunde faa sin egen Bygning, og der forløb da ogsaa kun et halvt Aars Tid, inden der danedes en dansk Studenterkomité bestaaende af de mest fremtrædende Navne blandt ældre og yngre Akademikere for at tilvejebringe de 70.000 Rdl., der var nødvendige, og i dette Arbejde tog Sangforeningen virksom Del og kunde bidrage med noget over 3.000 Rdl.

I Turen til Kristiania fra den 6. til den 15. Juni deltog kun Lundenserne og den danske Sangforening, idet Upsalenserne var forhindret. Den danske Repræsentation var overordentlig fyldig og talte foruden Ploug og Hostrup Mænd som Teologen, den senere Professor P. F. A. Hammerich, Kunsthistorikeren N. L. Høyen og de to aldrende Digttere J. C. Hauch og N. F. S. Grundtvig. Som Repræsentanter for Kunsten deltog H. V. Bissen, J. V. Sonne og Constantin Hansen, og det kgl. Teater var repræsenteret ved N. P. Nielsen og Henrik Rung.

»Oktetten«.

Jacob Steenberg. Chr. Richardt. F. S. v. Deurs. Vilhelm Rode. Chr. Bruun. Tryde. Guldbrandsen.
 Høegh-Guldberg. Albert Møller. C. F. Ricard. Chr. Lund.

Det blev en meget fornøjelig Tur med Besøg i Göteborg og Trollhättan og prægtige Fester i den norske Hovedstad, hvor Digterne A. Munch, Johan Welhaven og Jørgen Moe holdt aandfulde Taler om Kap med Svenskerne og Danskerne, og hvor Kristianias, Lunds og Københavns Studentersangere præsterede ypperlig Sang og vedligeholdte den gladeste Stemning. Ja, paa selve denne Tur skabtes en af vore herligste Sange, nemlig »Frejas Stjerne«, som C. K. F. Molbech digtede, Hartmann komponerede og indstuderede med Sangerne, saa den kunde opføres første Gang i Kristiania.

De besøgende Sangere blev meget feterede og modtog bl. a. af Kristianias Damer med stor Højtidelighed en Fane, som de unge Piger selv havde broderet.

Ved Vinterkoncerten den 19. December 1851 opførtes første Gang Hartmanns »Vort Dagværk er tilende«.

Naar man betragter Tilgangen af nyoptagne Sangere i Aarene 1851—1854, der tæller ialt 172, maa man faa det Indtryk, at Foreningen var i betydelig Blomstring, hvilket imidlertid ikke var Tilfældet. Af nye Medlemmer, der

senere fik stor Betydning, kan nævnes: fra 1851: *Christopher Møller* (1831–1884), Adjunkt, *H. V. Guldbrandsen* (1833–1882), Sproglærer i København og *Jacob Steenberg* (1826–1877), Missionær i Grønland. I 1852 optoges *Michael Rosing* (1830–1904), Forfatter og Overlærer i Sorø, *Henrik Smith* (1831–1900), Overlærer ved Metropolitanskolen. I 1853 indkom *M. Bredsdorff* (1830–1910), Præst, *Oscar Storch* (1833–1896), Dr. med. og *C. F. Ricard* (1830–1908), Departementschef i Justitsministeriet. Blandt 1854'erne kan nævnes: *Christian Lund* (1836–1894), Kontorchef, *Vilhelm Topsøe* (1834–1900), Præst og *J. M. Zeise* (1836–1903), Organist.

Sangforeningens musikalske Indsats i disse Aar bestod nærmest i nogle Koncerter til Fordel for Studenterforeningens projekterede Bygning samt Assistance ved Studenterkomedier, Karnevaller og andre Fester. Det var først omkring Aaret 1854, at der kom noget mere Liv i Virksomheden, og dette skyldtes de to nye Musikledere, der nu traadte til, nemlig *C. J. Hansen* og *Peter Heise*. De to brave Musikere, der havde dirigeret ligefra Begyndelsen, *Edv. Smidt* og *Emil Erslev*, var efterhaanden bleven noget upopulære, og Mødeprocenten til Prøverne var ret ringe.

Samme Aar besluttede otte af de ivrigste Medlemmer at danne en Dobbeltkvartet eller Oktet, som de kaldte den. Dens Formaal var væsentlig af selskabelig Art og uden særlige musikalske Pretentioner. De otte var fordelt saaledes: 1. Tenor: *Albert Møller* og *Jacob Steenberg*; 2. Tenor: *Guldberg* og *Ricard*; 1. Bas: *Guldbrandsen* og *van Deurs* og 2. Bas: *Chr. Bruun* og *Chr. Tryde* (1834–1904), senere Stadslæge i København. Denne Dobbeltkvartet arbejdede ivrigt og optraadte beredvillig og med enkelte Forskydninger i Ensemblet i en Aarrække og gjorde altid fortjent Lykke. Størst Betydning fik den dog derved, at den affødte den berømmelige »gamle Kvartet«, der blev en førsterangs Koncertkvartet, som i mange Aar fejrede fortjente Triumfer. Vi vil senere høre mere om den.

Hvad der yderligere bidrog til at puste Liv i den musikalske Energi og styrke Sammenholdet blandt Medlemmerne var Udførelsen af en Idé, som *Chr. Bruun*, *Guldberg* og *Ottesen* havde fremsat overfor Bestyrelsen, nemlig at foranstalte en Koncerttourné i de nære Provinser. Dette kom til Udførelse i Slutningen af Juni 1854, og Turen gik til Ringsted, Sorø og Næstved. Koncerter afholdtes paa Ringsted Raadhus, Sorø Akademi og Herlufsholm, de lokale Byraad og Bedsteborgere kappedes om at fetere de muntre Gæster, og Resultatet af denne Sommertur blev ikke alene fire herlige Dage i muntert Kammeratskab blandt elskelige Værtsfolk, men et konkret Udbytte paa 400 stærke Rdl.

1854-1858. HEISES TID

»Her dit Lune os forlysted,
gav Buket Studentersold!
Her Du Rus-Kantaten rysted
af dit Lykke-Ærmes Fold!
Her Du Sceptret svang en Stund
over Lund og Tolderlund!«

Chr. Richardt (Ved Afsløringen af Heises Buste 1887)

Da Sangerne mødte til Prøve efter Sommerferien 1854, var den musikalske Ledelse overdraget til den kun 24-aarige Musiklærer og Komponist *Peter Arnold Heise* (1830–1879), der nylig var vendt tilbage fra et Studieophold i Leipzig. Han blev ganske vist optaget i Sangforeningen som Rus i 1847, men havde ikke deltaget synderligt i Foreningens Liv, der jo i hine Aar var mere selskabeligt end musikalsk præget. Han stod dog de akademiske Kredse meget nær, men hans fine og stilsfærdige Personlighed gjorde ham utilbøjelig til at træde frem og spille en Rolle. Senere blev han ved sit Ægteskab med *Vilhelmine Hage* (1838–1912) besvogret med Carl Ploug, og da han bosatte sig i København og udelukkende levede for Musikken, blev Studenter-sangerne hans kæreste Kammerater. Da han fik et stort og pragtfuldt Hjem, kunde han ofte invitere hele Koret til muntre musikalske Fester, hvor Studenter-sangen og Studenterhumøret kom til rig Udfoldelse.

Heise blev en af Sangforeningens store Komponister, hvis Evne til at behandle en Tekst musikalsk og studentikost har sat sig saa mange og blivende Spor. Man tænke blot paa: »Hurra, Kammerater, nu igen«, »Dans, ropte felen«, »De tre Katte«, og »De Smukke«, der stadig er sikre Træffere paa vore Koncerter. Sidst og ikke mindst vil man dog mindes hans herlige Rus-kantate fra 1854. Dette geniale Værk blev skabt i et forrygende Tempo i Løbet af 8 Dage, idet Teksten blev skrevet af Hostrup og Richardt og Musikken komponeret og indstuderet til Opførelse i dette korte Tidsrum.

Allerede den 21. December 1854 gav Sangforeningen en Koncert under Heises Ledelse og med hele tre Numre af den nybagte Dirigent, nemlig »Vi er en lille, men modig Hær«, en Udsættelse af »Å jänta, å ja« og »Skole-scenen« af den nye Ruskantate.

Iøvrigt fortsatte Sangforeningen i disse Aar sine Bestræbelser for at synge Penge sammen til den ny Studenterforeningsbygning, og i denne Anledning fik C. J. Hansen rig Lejlighed til at vise sit Talent som Komponist og Dirigent ved Karnevaller og Studenterkomedier, og Opførelserne af hans Operaparodier fremkaldte stormende Ovationer.

Sangforeningens nyerhvervede Popularitet viste sig ogsaa i en betydelig Tilgang af nye Medlemmer. I 1855 optoges ikke mindre end 68, blandt hvilke vi træffer fire senere Højskoleforstandere, nemlig *Christoffer Bågå* (1836–1915),

P. Heise.

Leopold Budde (1836–1902), *Ludvig Schrøder* (1836–1908) og *Ernst Trier* (1837–1893). Desuden *Arthur Abrahams* (1836–1905), Sproglærer og Visedigter, *Chr. Bredsdorff* (1836–1892), Skolebestyrer og Børnebogsforfatter, *Hans Albert Andresen* (1834–1913), Direktør for Livsforsikringsanstalten, og *L. F. Toft* (1834–1901), Dr. med. I 1856 optoges bl. a. *Frederik Jungersen* (1836–1912), Præst og kirkepolitisk Forfatter, og *A. Nissen* (1835–1918), Overretsprokurator. I 1857: *Ch. Abrahams* (1838–1893), Arkitekt, *Joh. Buch* (1838–1909), cand. phil., Musiker, *Octavius Hansen* (1838–1903), Højesteretssagfører, *Florian Larsen* (1838–1916), Jurist og Politiker, *H. Laub* (1838–1910), Generallæge, *Harald Philipsen* (1839–1892), Dr. med.,

Øjenlæge og *Georg Schepelern* (1839–1900), Præst og teologisk Forfatter.

Aaret 1856 blev betydningsfuldt for Sangforeningen ved dens Deltagelse i store skandinaviske Fester, navnlig den storstilede Upsalatur i 1856, hvor Sangforeningen med sine tre berømte H'er — Hartmann, Hansen og Heise — i Spidsen deltog under Anførsel af Ploug. Togets officielle Karakter markeredes yderligere derved, at Frederik VII stillede det fra Treaarskrigen berømte Orlogsskib »Hekla« til Studenternes Disposition. Paa Vejen besøgte den gamle Unionsstad Kalmar, og i Stockholm modtog Carl XV Studenterne og udtalte her de historiske Ord: »Hädanefter är krig, skandinaviska bröder emellan, omöjligt«. Derefter fulgte en Række Fester i Upsala, Stockholm, i Visby og i Malmö, hvor det skandinaviske Broderskab besegledes mellem Nordmænd, Svenske og Danske.

Efter Hjemkomsten hædrede Frederik VII de danske Deltagere med en Fest paa Eremitagen den 20. Juni, og efter denne fortsatte Studenterne i Tivoli til den lyse Morgen.

I September samme Aar, da den svenske Kronprins gæstede Hoffet, greb Studenterne Lejligheden til at bringe ham en Hyldest og et Fakkeltog med Ploug som Ordfører.

Som en glædelig Eftervirkning af det paa Upsalaturen grundlagte Kameratskab mellem Lundenserne og de danske Sangere blev der allerede den 7. November foranstaltet en Fælleskoncert i Casino, den første i den lange Række, der senere har fundet Sted, snart i Lund og snart i København. Formaalet var atter her at forøge Studenterforeningens Byggefond, og Udbyttet blev uventet stort, nemlig 700 Rdl.

Som rimeligt var, ønskede Danskerne at hædre de svenske Gæster ved en lille Festlighed, hvortil der imidlertid tegnede sig 300 Deltagere, saa Festen maatte henlægges til Skydebanen, og her samledes saa Eliten af daværende og vordende Berømtheder, der i Taler og Sange hyldede Nordens Konger og priste de skandinaviske Idealer. Blandt fremmede Talere vakte ikke mindst Opmærksomhed den 23-aarige Bjørnstjerne Bjørnson, der veltalende udbragte en Skaal for et fortroligt Samliv mellem Nordens Studenter. Han var dengang begejstret Skandinavist og havde deltaget i Upsalatoget som »Morgenbladet«s Korrespondent. Han fortæller selv om denne Begivenhed:

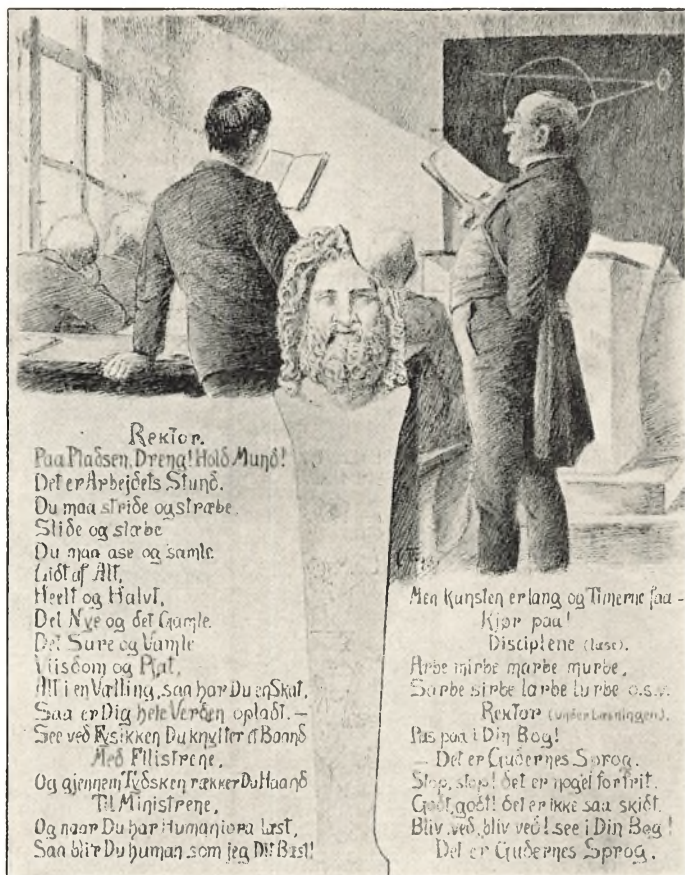
— Jeg deltog i Festerne som den gladeste blandt de glade. I Stockholm fik jeg til min Overraskelse af en ung svensk Pige overrakt en Laurbærkrans, hvilket jeg betragtede som en Profeti. Da jeg kom hjem, sov jeg tre Døgn igennem med smaa Mellemrum. Derpaa skrev jeg mine Rejseindtryk, drog hjem til Præstegaarden, udtænkte, skrev og renskrev »Mellem Slagene« paa 14 Dage og rejste til København med det færdige Stykke i Kufferten: jeg vilde blive Digter. —

Det følgende Aar forløb uden store Fester, og der afholdtes kun én Koncert den 30. April. Det blev det sidste Aar med Heise som Musikleder,

Jens Christian Hostrup.

idet han i Slutningen af Aaret modtog Udnævnelse til Sanglærer ved Sorø Akademi. I Begyndelsen af 1858 afholdt man en straalende Afskedsfest for den forgudede Dirigent, der hyldedes med Kantate af Richardt og en Overflod af Taler og Sange.

Fra »Skolescenen« i Ruskantaten.

Tegning af Carl Thomsen, udført i Anledning af Kantatens 50-Aars Jubilæum i 1894.
 Linierne 13—17 blev ved Anden-Opførelsen 1855 ændret til:

»Se ved Fysikken,
 Du værger Dig mod det Fantastiske,
 og Gymnastikken
 danner din Aand for det Plastiske.«

1858-1864. CHR. RICHARDTS TID

*»De Trækfugle rejste til Lands og til Vands,
ja rundtomkring i alle Nordens Lande;
og Laurbær de høstede, en Skæppe vist til Mands,
fra gamle Danmarks allerfleste Strande...«*

Th. Otto (Sang ved 25-Aars Jubilæet 1864)

Som Heises Afløser indtraadte et af Foreningens musikkyndige Medlemmer, cand. teol. Adolf Knudsen. Han var en elskelig Kammerat, en stærkt idealistisk Natur, der gav sig et smukt Udslag i hans frivillige Deltagelse i Krigen 1864 og senere, da han som Højskoleforstander i Sundeved i mange Aar virkede som Forkæmper for den danske Sag. Han fik ikke Lov at arbejde længe som Dirigent, idet han allerede i 1859 fik Ansættelse som Kantor i Vallø. Nu traadte en anden cand. teol. frem som Dirigent, ingen ringere end Chr. Richardt. Omtrent samtidig fik Foreningen, idet Kantor Muxoll afgik ved Døden, en ny Økonomidirektør, nemlig Ottesen, der ogsaa var cand. teol. Han var i høj Grad aktiv og nidkær og meget interesseret i at arrangere Ture omkring i Landet. Paa disse medførte han altid Foreningens Rejseregnskab og Kontanter i en broderet Taske hængende paa Maven.

I Maj 1858 foretoges en Tur til Svendborg og Nyborg med Koncert og Bal paa Christiansminde, Udflugter til Taasinge, Hvidkilde og Glorup og Koncert paa Nyborg Raadhus. Det var Carl Tolstrup, Kateket i Nyborg, der havde planlagt denne Tur og saaledes fik Besøg af sine gamle Kammerater. Han glædede ogsaa Publikum, Kammeraterne og sig selv ved atter at lade sin herlige Tenor klinge sammen med Koret.

Samme Aar afholdt Sangforeningen en Koncert, hvor bl. a. Chr. Richardts og C. J. Hansens »Min Genbo er et Tag« kom til første Opførelse. Desuden assisterede man ved et »Marked«, arrangeret af Molt Wengel og Guldberg, og ved Premièren paa Richardts »Deklarationen« og ved Afsløringen af Frederik VI's Statue i Frederiksberg Have. Da man foranstaltede store Festligheder paa 200-Aarsdagen for Svenskerne Storm paa København den 11. Februar 1859, deltog den akademiske Verden og altsaa ogsaa Sangforeningen med Liv og Lyst i disse uden skandinavistiske Skrupler.

Den 24. September samme Aar led Sangforeningen et smerteligt Tab, idet Christian Molt Wengel døde kun 38 Aar gammel. Han var Fuldmægtig i Justitsministeriet, og Studenterverdenen var hans mangesidige Talenters kæreste Tumbleplads. Han kreerede Roller i Studenterkomedierne, f. Eks. Lars i »Genboerne«, skrev selv Vaudeviller og Lystspil (»Kusine Lotte«, »Plader«, »Kærlighed paa Taget« o. a.), arrangerede Fester og skrev muntre Viser, hvoraf

C. J. Hansens Punchekande.
Omkring Halsen forskellige Typer fra Sangforeningen:
Billedet i Midten Silkeborg Papirfabrik

adskillige er trængt ud i Folkets brede Lag, som f. Eks. »Tænk Dem, Lassen sad og spiste Boghvedegrød«. Sitdjarve og muntre Lune dulgte han med sit stilfærdige og beskedne Væsen, der vandt alles Hjerter, og træffende er de Mindeord af Chr. Richardt, som en Dobbelkvartet af Kammerater sang ved hans Baare:

»Thi trofast var Du mod din Ven,
og glad og gerne gav Du hen,
hvad Smil Du fik i Eje;
og uden Larm, men dog til Fryd,
som Kilden med sin sagte Lyd,
Du vandred dine Veje.«

Tilgangen af nye Medlemmer havde været jævnt god i disse Aar. Fra 1858 kan saaledes nævnes: *Eiler Jørgensen* (1838–1876), Maler, *S. Bergsøe* (1838–1896), Præst, *C. Schar-*

ling (1840–1920), Borgmester, *G. Kringelbach* (1839–1912), Arkivar i Rigsarkivet, *Alb. Spärck* (1840–1903), Amtsforsvalter, *Charles Arnold de Fine Skibsted* (1839–1902), Assurancedirektør og *Vilhelm Carl Ravn* (1838–1905), Vicepolitidirektør og Musikhistoriker. Fra Aargangen 1859 finder vi *Chr. Giede* (1840–1889), Overlærer ved Metropolitanskolen og *T. H. J. Tholle* (1840–1923), Provst, og fra 1860 *Emil Poulsen* (1842–1911), kgl. Skuespiller, *Clemens Petersen* (1834–1918), literær Kritiker, *C. Corfixen* (1842–1917), Civilingeniør, *F. Zahle* (1842–1930), Højesteretssagfører, *H. P. Lyngbye*

(1834—1920), Grosserer og *Carl Michelsen* (1842—1911), Sproglærer. — Carl Tolstrups Eksempel med Svendborg—Nyborg Turen fulgtes Aaret efter af ingen ringere end Jens Chr. Hostrup, der gerne vilde se sine gamle og unge Venner i den unge Købstad Silkeborg, for hvis 1200 Indbyggere han nu var en velmeriteret Sjælehyrde. Det behøver næppe at bemærkes, at Tilslutningen til denne Tur var stor, og at den forløb særdeles fornøjeligt. Den varede i fem Dage, og baade Myndighederne og Borgerne i Aarhus, Silkeborg og Skanderborg kappedes om at fetere Sangerne. Blandt adskillige positive og blivende Resultater fra denne Sangertur kan noteres Chr. Richardts og C. J. Hansens smukke Sang »Til Jylland«, der blev digtet og komponeret paa Damperen mellem Korsør og Aarhus, og en Forlovelse mellem den 20-aarige stud. teol. Georg Schepelern og Viborgsbispens Datter Louise Magdalene Laub.

Omtrent paa denne Tid opstaar der i Sangforeningen en Tanke om at hædre nogle af Førerne ved synlige Beviser paa Medlemmernes Erkendtlighed. Saaledes fik C. J. Hansen ved et Gilde paa Fortunen den 3. September 1859 under stor Højtidelighed overrakt en Hædersgave i Form af en rigt dekoreret Punchekande med Bakke af kongeligt Porcelæn. Chr. Richardt havde til Lejligheden skrevet en munter Vise, der begynder saaledes:

»Maa vi række Dig en Kande?
 Vil Du se, saa skal Du sande,
 den er af Postelin!«

Naar man saaledes hædrede en af Dirigenterne, var det kun i sin Orden, at Foreningens berømte Formand, Professor Hartmann, modtog en eklatant Æresbevisning, og det blev da besluttet at lade Bissen modellere hans Buste, der hugget i Marmor skulde pryde Sangforeningens Lokale. Den 30. November samme Aar blev Busten afsløret ved en smuk Fest paa Skydebanen med Tale

Bakke til Punchekanden.

Hankene udformet som Lavendelblomster.

Frederiksborg Slot.	Svensk Landskab.	Kirsten Pils Kilde.
	Svendborg.	
	Norsk Landskab.	

af Professor Abrahams og Sange af Chr. Richardt og Ploug. — Sidstnævnte Sanger blev den næste i Rækken af Koryfæerne, og han blev Foreningens første Æresmedlem. Den 8. Februar 1862 var der atter Fest paa Skydebanen, og her fik Ploug overrakt et pompøst Diplom, der endte saaledes: — Thi erklæres Du herved for Æresmedlem af Studenter-Sangforeningen fra nu af og til evige Tider at være!

For Aaret 1862 var der planlagt et stort Studentermøde i Lund og København, og Forberedelserne og Prøverne i denne Anledning lagde meget Beslag paa Medlemmerne. Med de forestaaende Festligheder for Øje var Savnet af et udvortes Symbol for Sangforeningen, en Fane, bleven føleligt. Man dannede da omgaaende en Indsamlingskomité og foranstaltede en Aftenunderholdning paa Hotel Phønix, og det lykkedes paa denne Maade og gennem frivillige Bidrag at rejse den ret betydelige Anskaffelse sum paa 187 Rdl. 15 Sk. Tegningen, Bøgeløvet med Lyren og Sangfuglene, skænkede Professor Olrik Foreningen. — Selve Studentermødet, der varede fra 9. til 17. Juni, begyndte i Malmö, der havde indbudt samtlige danske

og svenske Deltagere til en Seksa. Dagen efter holdtes den svenske Hovedfest i Lundagård og samme Aften ankom alle Gæsterne til København. Efter en Udflugt til Roskilde Domkirke samledes 2600 Mennesker til den store Aftenfest i Rosenborg Have med Taler af Grundtvig, Madvig, Goos, Brix, Schiern, Ploug og Hammerich. Den 14. og 15. Juni anvendtes til en storartet Udflugt til Nordsjælland med Skib til Rungsted, hvor Sangforeningen paa

Sangforeningens Fane 1862.

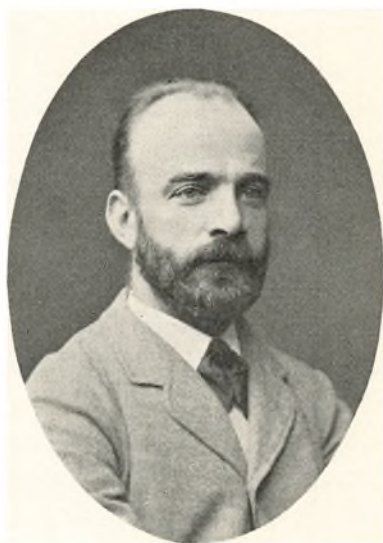
og svenske Deltagere til en Seksa. Dagen efter holdtes den svenske Hovedfest i Lundagård og samme Aften ankom alle Gæsterne til København. Efter en Udflugt til Roskilde Domkirke samledes 2600 Mennesker til den store Aftenfest i Rosenborg Have med Taler af Grundtvig, Madvig, Goos, Brix, Schiern, Ploug og Hammerich. Den 14. og 15. Juni anvendtes til en storartet Udflugt til Nordsjælland med Skib til Rungsted, hvor Sangforeningen paa

»Ewalds Høj« sang »Kong Christian«. Derpaa over Hørsholm til Fredensborg, hvor Frederik VII gav Frokost i Nordmandsdalen, og endelig over Kronborg, Marienlyst og Helsingør tilbage til København ad Søvejen. Den 16. Juni fandt Kommunens store Banket Sted i Børssalen, og en Folkefest i Tivoli med over 20.000 Mennesker. Det mindeværdige Møde sluttede med en Højtidelighed paa Universitetet den 17., og hele København fulgte derpaa Svenskerne ned til Skibene.

Endnu et Par Gange samme Aar fik Sangforeningen Lejlighed til at optræde ved historiske Begivenheder. Da Carl XV den 19. Juli besøgte Frederik VII, bragte Studenterne Nordens Konger et Fakkeltog, og den 25. samme Maaned medvirkede Sangerne ved den gribende Højtidelighed paa Kirkegaarden i Isted, da H. V. Bissens berømte Istedløve blev afsløret. Kun halvandet Aar fik dette pompøse Minde over de i Treaarskrigen faldne Krigere Lov at knejse over Gravene. Da Preusserne havde besat Flensborg, blev Løven nedrevet af Slesvig-Holstenerne og ført til Berlin og opstillet i Kadetakademiet Lichterfelde.

— Sangforeningen gav endnu samme Aar et Par større Koncerter, den sidste til Studenterforeningens Byggefond, der manglede Midler til Udsmykning af Sangforeningens fremtidige Lokale, hvis skønne pompejanske Dekorationer kom til at koste ikke mindre end 800 Rdl.

Blandt de nyoptagne Sangere i disse Aar kan vi nævne fra 1861: *Frits Hartmann* (1843–1908), Søn af Formanden, Overretssagfører, *Th. Elberg* (1841–1912?), Redaktør og Musiklærer i Chicago; fra 1862: *Jacob Paulli* (1844–1915), Stiftsprovst, *P. Anker* (1844–1922), Borgmester, *Rasmus Strøm* (1842–1918), Bankmand, *N. Sødring* (1842–1912), cand. mag., Seminarieførstander, *C. F. Bendixen* (1843–1910),

Conrad Møller.

Carl Møller.

Sprog- og Musiklærer og *Conrad Chr. Møller* (1843–1926), Pianofortefabrikant. I 1863 indtraadte bl. a. *Rudolph Bay* (1846–1911), Overlærer, *Sophus Neve* (1845–1926), Skolebestyrer, og – last, not least – *Carl Emanuel Møller* (1844–1898), cand. phil., Forfatter. I mere end en Menneskealder blev Carl Møller, »den lange«, som vi kaldte ham, den centrale Figur paa alle de Omraader, hvor dansk Studenter- og Sangforeningsliv gav sig Udslag i Aandrighed eller djærvt og grotesk Lune, og hvadenten den lange Carl optraadte som Sanger i Kor eller Kvartet, eller som Skuespiller, Visedigter eller Skuespilforfatter, for ikke at tale om som Taler ved Sold eller Fester, virkede hans ofte kaade, men altid godmodige Skæmt som en uudtømmelig Kilde af Vid og Humor. Paa Turene var Carl Møller uforlignelig som oplivende Element, og i den Vogn eller Kupé, hvor Carl befandt sig, lød der ustandselig Lattersalver, og man har Eksempel paa, at Kammeraterne maatte anmode ham om at forlægge Virksomheden til en anden Kupé, naar de ikke kunde taale at le længere. Carl Møller, der som Søn af en velhavende Klædehandler var økonomisk uafhængig, kunde tillade sig at skildre Datidens smaaborgerlige Kredse i nogle muntre Romaner og Noveller, der i sin Tid gjorde megen Lykke og endnu har Værdi som Kulturbilleder. Han forødede ikke sin Formue, og da han var Ungkarl, fordelte han den til Legater for Sangforeningen og »Humorister« under 30 Aar.

Aaret 1863 blev for Sangforeningen meget bevæget og indholdsrigt. Medlemsantallet var vokset til 225, et i Forhold til Datidens aarlige akademiske Kontingent svimlende Tal, og Studenterforeningens nye monumentale Bygning, skabt af Johan Herholdt og Constantin Hansen, nærmede sig sin Fuldendelse. Den 5. Marts optraadte Sangforeningen ved et lystigt Studenterkarneval i Casino, hvor man opførte Zincks og C. J. Hansens Opera »La Massacrata«, men Hovedbegivenheden i den akademiske Verden blev Indvielsen af den ny Studenterforening paa Gammelholm den 17. April. Da lød for en festklædt Skare i den rigt smykkede Festsal Hartmanns friske Kantate til Richardts skønne Ord:

»Nu stod det færdigt, det nye Hjem,
af Fortids Rester nyt skudt frem
som Bøgens unge Blade«,

og den 70-aarige Professor H. N. Clausen talte fine og kloge Ord til de unge Akademikere.

Et Bevis paa den Rolle Sangforeningen dengang spillede i det akademiske Liv, er dens egen Indvielsesfest i den nye Bygning kun to Dage efter.

I Festen deltog Sangernes Damer, i hvilken Anledning Hostrup havde skrevet en Hyldestsang, der begynder saaledes:

»Du, som, hvorhen Dit Øje falder,
Livet fornyer«

og ender med følgende hjertelige Strofer:

»Tøv da en Stund, og fly, naar bort Dig kalder
Morgenens Skin;
nu har Du sat Dit Præg paa disse Haller,
viet dem ind.

Naar Nattens Minder bort forlængst er fløjne,
gemmer dog Borgen trofast i sit Bryst
Glans af Dine Øjne,
Klang af Din Røst.«

Allerede den 5. Maj var Kongen Foreningens Gæst og hilstes af Sangforeningen med Plougs Sang: »Du, som vor Friheds Højsal har bygt«. Kongen forærede ved den Lejlighed Foreningen de store Lysekroner i oldnordisk Stil, der stadig fungerer i den nuværende Bygning, og Grevinde Danner havde skænket en Buste af Kongen til Festsalen. Nogle Dage senere var Repræsentanter for Foreningen og Sangforeningen til Taffel paa Christiansborg, hvor Kongen viste Studenterne megen Venlighed og sagde bl. a.: »Nu er vi jo bleven Genboer, Børn, saa kom I bare til mig, naar der er noget I trænger til«. Men ak! der skulde kun forløbe et halvt Aar, før Sangforeningen maatte synge ved den elskede Konges Bisættelse i Roskilde Domkirke.

Endnu i Maj Maaned, den 17. og 21., afholdt Sangforeningen Koncerter i Studenterforeningens nye Festsal, og Indtægten fordeltes til to Formaal, det store Ydunsbillede, som Sangforeningen skænkede Foreningen, og Hjælp til de polske Emigranter og Oprørerne i Polen, der omfattedes med særlig Sympati af den danske akademiske Verden, ikke mindst fordi den daværende Førsteminister C. C. Halls Frue havde stillet sig i Spidsen for en Landsindsamling til Fordel for Polakkerne.

Efteraarskoncerten afholdtes det Aar allerede den 6. November i Studenterforeningens Festsal, og her opførtes for første Gang offentligt »Mindeskvad om Boldhusgade« (»Sorte vare Lofte«) til C. J. Hansens lunefyldte Musik, og Heises ypperlige Drikkeviser »Hurra Kammerater«.

Da Budskabet om Kongens Død paa Glücksborg Slot spredtes over Riget den 15. November, lammedes Landet med et Slag af Sorg og bange Anelser, der kun altfor hurtigt skulde bekræftes af Nød og Ulykke. Den

akademiske Verden prægedes ogsaa af Sorgen og Kampen; mange tog aktivt Del i Krigen som Værnepligtige eller Frivillige. Den 18. December sang et Kor paa henvend 150 Mand et Farvel, da Ligtoget drog bort fra Hovedstaden, og Dagen efter befordredes samme Kor med Ekstratog til Roskilde og tilbragte mange Timer i Domkirken og udførte H. P. Holsts og Hartmanns pompøse Kantate. Efter flere Timers Venten i Kulden var Koret Overhofmarskallatets Gæster til en splendid Frokost i Palæets Stændersal.

Boldhusgade Nr. 1. Studenterforeningens daglige Lokaler laa paa 1. Sal.

Den paafølgende Dag afholdt Studenterforeningen sin Sørgesfest med Kantate af Chr. Richardt og C. J. Hansen: »Længe var der stridt og stræbt«.

Havde Aaret 1863 været særlig bevæget med den sorgbetonede Afslutning, som i stærk Kontrast fulgte efter den store Udfoldelse af Livsglæde som ved Karnevallet og Studenterforeningens Indvielse, blev 1864 et udpræget Arbejdsaar, hvor Sangforeningen trak sin Del af Læset i Bestræbelserne for at lindre noget af den Sorg og Nød, som den ulykkelige Krig medførte. — Efter at Sangforeningen den 7. Januar ved Uni-

versitetets Sørgesfest for den elskede Monark havde udført Berggreens Kantate til Tekst af Hauch: »Nys førtes Kongen bort paa sorten Baare«, medvirkede den i Løbet af Foraaret og Sommeren ikke mindre end 9 Gange ved Aftenunderholdninger og Koncerter til Fordel for Krigsramte og faldnes Efterladte, og det var ret betydelige Summer, der hver Gang kunde afleveres til det gode Formaal, ved en enkelt Kirkekoncert den 21. April i Frue Kirke, hvor bl. a. opførtes Chr. Richardts og C. J. Hansens »I Nød og Fare« og Hartmanns Sørgeskantate over Frederik VII, indvandedes der saaledes mere end 1300 Rigsdaler. Ved Aftenunderholdningerne gaves ogsaa Deklamations- og Oplæsningsnumre af Emil Poulsen, Otto Zinck, Vilh. Wiehe og selveste H. C. Andersen.

Sangforeningens største »indendørs« Begivenhed i 1864 var dog 25. Aarets Jubilæumsfest. Den kunde imidlertid ikke fejres paa selve Aarsdagen den 5. Juli paa Grund af Ferien, og der var endog dem, der fandt det mindre søm- meligt at feste paa Baggrund af Krigens sørgelige Udfald. Flertallet af Med- lemmerne mente dog, at Jubilæet burde markeres ved et Gilde, der ansattes til den 20. December. Heri deltog 102 Medlemmer, deriblandt mange ældre kendte Navne fra de første Aargange. Det behøver næppe at antydes, at denne Fest med Kantate af Ploug og mange Sange og Taler af kendte Med- lemmer, blev særdeles vellykket og mindeværdig. — Medlemsan- tallet var i 1864 gaaet stærkt til- bage, og Tilgangen af nye Kræf- ter var kvantitativt set kun ringe, men det bør noteres, at dette Aar tilførte Foreningen tre Tenorer, der kom til at spille en fortjent musikalsk Rolle, nemlig Lægen *Sophus Hytten* (1840—1926), Provsten *H. S. Theilade* (1844—1924), og Undernotar *Fr. Philip- sen* (1845—1896). Sidstnævnte, hvis Stemmes Skønhed, Renhed og Styrke var sjælden, mægtede ogsaa de store Partier i komiske Operaer, hvor han sang Sopran- stemmer med Virtuositet og blev navnlig berømt ved at kopiere Carlotta Pattis Bravournummer: Latterarien af Aubers »*Manon Lescaut*«, ja der var endog Kritikere, der mente, at han sang den bedre end den italienske Primadonna. — I Maj 1864 maatte Sangforeningen tage Afsked med sin elskede Dirigent Christian Richardt, der fik Præstekald. Han afløstes af Chr. Lund, der sammen med C. J. Hansen arbejdede energisk for at gennemføre de mange Opgaver, der endnu maatte løses i dette bevægede Aar.

Den nye Studenterforening paa Gammelholm.
Indvielsesdagen 17. April 1863.

»Richardts Tid« er et af de smukkeste og minderigeste Kapitler i Sang- foreningens Historie. Han besad i Renkultur alle de Gaver og Egenskaber, der gjorde ham til den selvskevne »Fører« for et Selskab, hvis Ideal er Intelligens, Kultur og Skønhed.

»Richardts Tid« er et af de smukkeste og minderigeste Kapitler i Sang- foreningens Historie. Han besad i Renkultur alle de Gaver og Egenskaber, der gjorde ham til den selvskevne »Fører« for et Selskab, hvis Ideal er Intelligens, Kultur og Skønhed.

1865-1871

CHR. LUNDS OG AXEL LIEBMANNNS TID

*»Hvor herligt er et Aftenlag
med Viddets Blus og Sangens Toner.
Men herligst naar en dygtig Dag
et flittigt Forskerværk det kroner.«*

Chr. Richardt (»Studereliv«)

Efter den stærke Kraftudfoldelse i 1864 oplevede Sangforeningen et haardt tiltrængt Hvileaar med kun to ordinære Koncerter, i Marts og December, begge i Studenterforeningens Sal. Den første indbragte 123 Rdl. 8 Sk., der generøst skænkedes til Studenterforeningens endnu ikke komplette Byggefond.

Sammen med Studenterforeningen foretoges i Maj en Tur til Møen under Udfoldelse af den traditionelle studentikose Munterhed isprængt fornøjelige Sange, Balletparodier og anden lystig Skæmt.

Da Chr. Richardt den 17. November blev viet i Vor Frelzers Kirke, hylledes han af et lille Kor, der sang to Sange af Ploug med Musik af Hartmann og *Asger Hamerik* (1843–1923).

Sidst paa Aaret fratraadte Foreningens mangeaarige og højt skattede Økonomidirektør Ottesen, der havde faaet Præstekald. Hans Efterfølger blev Otto Zinck. Ottesens mangfoldige Fortjenester af Sangforeningen maatte selvfølgelig mindes ved et Hyldest- og Afskedsgilde, der fandt Sted den 23. Januar 1866 i Studenterforeningens Festsal, hvor den bortdragende Præstemand fejredes med Sølvtoj, Kantate af Vilh. Rode og et Rekordtal af Sange og Taler.

Koncerterne i 1866 frembød adskillige interessante Nyheder. Af original dansk Musik og Digtning, der saa Lyset samme Aar, kan nævnes Hartmanns og Richardts Festsang: »Herlige Hal, paa gammel Grund«, hvormed Sangforeningen aabnede Indvielseshøjtideligheden i Universitetets nysmykkede Festsal, og ved Koncerten den 12. Maj kreeredes ikke mindre end 6 nykomponerede Sange, deriblandt Windings »Jægersang«, C. J. Hansens »Din Mund« og Heises udødelige »De Smukke«, udført her af den »gamle Kvartet«, der fra nu af og i mange Aar bestod af Christopher Møller, Guldberg, Tolderlund og Chr. Lund.

Koncerten den 20. December 1866 indledtes med Edvard Griegs »Studereliv« (Tekst: Chr. Richardt). Det var første Gang, at denne fremragende norske Komponist, der da kun var 23 Aar gammel, figurerede paa et af vore Programmer. Fire Aar tidligere hørtes for første Gang i Sangforeningen Kompositioner af Nordmanden Halfdan Kjerulf, nemlig »Nøkken« og »Norges Fjelde«. Den Dag idag udgør de to her nævnte Komponisters Sange en vigtig og højt skattet Del af vort Repertoire. — Sangernes største Oplevelse i Aaret 66 blev Bornholmsturen, der blev saa rig paa herlige Minder, at Guldberg, Zinck og Christopher Møller efter Hjemkomsten satte sig til et Bord i Studenters foreningens Have og forfattede en Beretning, der hurtig befordredes i Trykken og udkom som et lille Hæfte, hvis muntre Skæmt i lige Grad morede Værterne, Deltagere og de Hjemmeblevne.

Initiativet til denne Tur kom fra en gammel Sanger, Pastor Emil Wolf i Klemsker, og der tegnede sig straks 96 Aspiranter, hvoraf kun 58 kunde komme i Betragtning. Turen varede fra den 18. til den 23. Juni. Der rejstes via Malmö, Eslöf og Ystad til Rønne. De næste fire Dage blev et uafbrudt Triumftog med Besøg ved alle Klippeøens Herligheder og Seværdigheder. Hovedfesten i Almindingen formede sig til en Folkefest med 4000 Del-

tagere, der lyttede begejstret til Koncerten og morede sig kostelig over Sangernes løsslupne Munterhed, Zincks uimodstaaelige Komik og Fr. Philipsens Imitationer af italienske Primadonnaer. Hjemturen gik ogsaa over Ystad, hvis Borgere hædrede Sangerne med overdaadig Frokost.

Aaret 1867 blev i Retning af musikalske Ydelser lidt af et Rekordaar, idet Koncerterne og Aftenunderholdningerne beløb sig til ikke mindre end 13, deriblandt to store Koncerter i November Maaned sammen med Lundenserne, henholdsvis i Lund og København, med en Nettoindtægt af henved 4.000 Kr., der skænkedes til Nødlidende i Norrland. Blandt særlig interessante Ydelser maa nævnes de to Aftener, den 11. og 15. December, da Mantzius

Chr. Lund.

oplæste Sofokles' »Antigone«, og Sangforeningen udførte alle Korene med Orkesterledsagelse. Den fremragende Skuespillers Fortolkning af den store Grækers sublime Poesi og Mendelssohn-Bartholdys pompøse Musik var af stor og betagende Virkning.

I Tilknytning til den store Verdensudstilling i Paris i 1867 skulde der i August Maaned afholdes en almindelig Musikfest, en »conours universel«, hvortil de skandinaviske Sangforeninger fik Opfordring til at slutte sig. »Skandinavisk Forening« i Paris anbefalede Tanken, og man begyndte at agitere for Tilslutning i Danmark, Norge og Sverige. Paa en Række bevægede Generalforsamlinger drøftedes Mulighederne for Sangforeningens Deltagelse, samtidig med at Bestyrelsen førte en omfattende Korrespondance med den franske Komités Formand, en vis Baron Taylor, uden at det lykkedes at faa præcise Svar paa Spørgsmaal om Logi, Befordring og det praktiske Arrangement. Tilsidst fik man ved en Henvendelse til det danske Gesandtskab Forstaaelsen af, at Udbyttet ved en Parforcetur til Paris under den almindelige Udstillingstummel næppe vilde staa i noget rimeligt Forhold til Udgifterne eller Kræfterne, og der sendtes et høfligt Afbud.

I Norge havde man faaet samme Syn paa Forholdene og trukket sig tilbage, medens Upsalasangerne som de eneste fra Skandinavien modtog Indbydelsen og under deres berømte Dirigent Dr. Oscar Arpi gennemførte »täflan« med Glans og hjemførte »högsta priset«.

Vore Sangere kom altsaa ikke denne Gang til Paris, men maatte vente næsten 70 Aar paa denne Oplevelse.

I Korrespondancen om Muligheden for Pariserturens Gennemførelse i 1867 deltog ogsaa Komponisten Asger Hamerik, der paa det Tidspunkt opholdt sig i Paris. Som en i denne Forbindelse interessant Omstændighed kan nævnes, at Studenter-Sangforeningen, da en Tur til Paris endelig i 1935 blev til Virkelighed, ved Koncerten paa Sorbonnen udførte en Komposition af Asger Hameriks Søn, *Ebbe Hamerik* (*1898), nemlig »Sensibilité plaintive« til Tekst af Paul Verlaine.

Heldigvis var der i Foraaret 1867 indløbet en hjertelig Indbydelse fra Odense til en Pinsetur, og den vedtoges uden Diskussion. I de Dage naaede man ikke Odense paa 3 Timer. Sangerne stoppede først op i Korsør, hvor der holdtes Koncert, Festmaaltid og Bal. Næste Morgen kom man til Nyborg, hvor der gaves en Kirkekoncert, og saa endelig naaedes Odense. Dagen efter var St. Knuds Kirke stuvende fuld til Kirkekoncerten, ligesom Pantheon om

Aftenen til den profane Koncert, og det traditionelle Gilde med Værterne krydredes med mange Taler og Sange, blandt hvilke især en af Otto formentes at have naaet Toppunktet af Morsomhed, hvorfor her skal citeres et Par Vers:

»Et Pantheon vi finder bag Asastadens Tag og Guder og Gudinder af himmelsk Hjertelag: hos Odin i Valhalla vi møder her i Gala med Brage og med Brag.	Lad i Paris en Klynge udstille sig med Bram, her nok saa kækt vi synge og svinge Notre Dame; vi tørste mod Batailler, — men drikke til Medailler, nej, det var en Skam!
--	---

Hil derfor Dig, vort Odense,
vort Pinse-Paradis,
hvor vi alt godt paa Kloden se,
men for Pistolskud fries!
Vi højt Dig her forfremmer
med alle fire Stemmer
til Vice-Paris!«

Blandt Nyheder, der fremførtes ved nogle af de 5 Konserter i 1868, kan anføres August Södermans »Ett bondbröllop« og Heises »Volmerslaget«. Ved Koncerten paa Universitetet den 17. December dirigerede Axel Liebmann for første Gang. Ved samme Aars Julegilde i Studenterforeningen udførtes en ny Julekantate af P. Hansen og Liebmann.

Den Interesse og Begejstring, hvormed Publikum havde modtaget Mantzius' Oplæsning af »Antigone« med Kor og Orkester, gav Idéen til et Forsøg med et dansk klassisk Arbejde, og man valgte da Heibergs og Hartmanns »Syvsoverdag«, der ikke havde været opført siden 1840. Ved to Aftenunderholdninger, den 5. og 11. Maj 1869, foredrog Mantzius saa Teksten og Sangforeningen Musiken med velvillig kvindelig Assistance og med Orkesterledsagelse. Resultatet blev i kunstnerisk Henseende meget tilfredsstillende, men saare ringe omsat i Kontanter, idet Sangforeningen, der denne Gang sang i selvdædigt Øjemed, indkasserede 4 Rigsdaler.

For Sangforeningen blev Aaret 1869 især mindeværdigt ved Deltagelsen i det store Studenterstævne i Kristiania, hvor 175 danske, ligesaa mange upsalensiske og 70 lundensiske Studenter gav Møde. Danskerne og Lundenserne fulgtes ad op gennem Sverige til Göteborg, hvor de mødtes med Upsalenserne. Først havde dog de danske og lundensiske Sangere den 13. Juni afholdt en Koncert i Lund til Minde om 40-års Dagen for Digterkroningen i Lunds Domkirke. Man havde besluttet at oprette et Stipendiefond til Fremme

af videnskabeligt Samarbejde mellem Lund og København, og Indtægten ved denne Fælleskoncert kom nu til at danne Grundfondet i det »Oehlenschläger-Tegnér'ske Stipendium«, der siden har faaet saa stor Betydning for mange unge Videnskabsmænd. I Göteborg, hvor Upsalenserne havde givet en Koncert i Overværelse af Carl XV, gik samtlige Deltagere ombord for at sejle Resten af Vejen. Modtagelsen i Kristiania var overvældende hjertelig, og nu fulgte der nogle begivenhedsrige Dage med Koncerter, Taler, Fester og Baller, der i betydelig Grad styrkede det skandinaviske Brodersind hos samtlige Deltagere. Blandt Danskernes musikalske Tilskud maa nævnes Sange af Heise og C. J. Hansen og navnlig Hartmanns herlige Norgeskantate.

I Anledning af Kronprins Frederiks Formæling med Carl XV's statelige Datter Louise hyldede Sangforeningen de nygifte ved et Fakkeltog den 9. September, og den 8. November ved Universitetets Fest i Anledning af Formælingen sang Studenterne den vidunderlig skønne Kantate af Hartmann, der saa ofte senere har staaet paa Koncertprogrammerne. Det var første Gang, Studenter-Sangforeningen sang ved en Universitetsfest. Kantaten blev senere udgivet af Sangforeningen med et Tilskud fra Konsistorium, stort 70 Rdl.

Decemberkoncerten i Casinos store Sal var ualmindelig indholdsrig, idet den bragte alle Nyhederne fra Norgesturen og sluttede med den aktuelle Formælingskantate. Den overværedes af talrige Medlemmer af Kongehuset og de første Rangklasser, og den gav Sangforeningens Prestige et godt Stød opefter.

Det maa ogsaa anses for en officiel Anerkendelse, at just i de Dage Konsistorium henvendte sig til Sangforeningen med Anmodning om herefter at paatage sig Udførelsen af Universitetets to aarlige Kantater. Hidtil havde Professor Berggreen varetaget dette Hverv, og hans Kor bestod af Studerende, hvoraf naturligvis en Del var Studentersangere. Det kneb imidlertid ofte for den gamle Professor at faa Koret samlet og indøvet. Han henvendte sig derfor til Heise, der dog ikke turde paatage sig Hvervet, men henstillede at det blev overdraget Sangforeningen at forskønne Universitetets Fester og arrangere den musikalske Del af de traditionelle Højtideligheder.

Sangforeningen har saaledes nu i 70 Aar været fast knyttet til Universitetet, og mange er vi gamle Sangere, der Aar efter Aar med Glæde har staaet oppe paa Festsalens Galleri og sunget de gamle og nye Kantater, og vi synger hver Gang med samme Varme og Begejstring Heibergs og Weyses:

»Hellige Flamme,
Styrk i Din Glans
Alle, som kæmpe for Musernes Krans!«

Det var ogsaa paa denne Tid den »gamle Kvartet« (se S. 57) stod paa Højden af sine Ydelser og sin Popularitet. Da Byen Gefle var brændt i Sommeren 1869, sendte Lundensernes Dirigent v. Sydow, selv født i Gefle, et Nødraab til Danskerne, og man enedes da om at arrangere en Tourné bestaaende af den »gamle Kvartet« og en lundensisk do. De 8 Sangere begav sig paa Tur til skaanske Byer, til Helsingør og til Tivoli, og det lykkedes dem at indsyngede et meget respektabelt Beløb til den afbrændte Bys Genopførelse.

Aaret 1870 skænkede Sangforeningen en ny betydningsfuld Kantate af Hartmann ved den danske Folkeforenings Sørgefest for Orla Lehman den 26. November, men forløb iøvrigt uden større musikalske Begivenheder med to Koncerter og nogle Aftenunderholdninger. Endvidere gaves et Par Fælleskoncerter med Lundenserne til Fordel for det nye Oehlschläger-Tegnérskes Stipendiefond. Aarets Pinsetur gik til Kolding og blev mindeværdig ved den gribende Tale, som Chr. Richardt holdt i Slotsruinen med Henblik paa det tabte Land, og ved andre patriotiske Taler paa Skamlingsbanken, hvor en stor Skare Sønderjyder var kommen til Stede.

Heller ikke Programmerne for 1871 kan opvise nogen større musikalsk Kraftudfoldelse, men Aaret fik alligevel sin særlige Glans for de 56 Sangere, der var med paa Pinseturen til Aarhus, der forløb overmaade lystigt, ikke mindst fordi Koret talte samtlige notoriske Spasmagere under Anførsel af Carl Møller, der da ogsaa villigt paatog sig at afgive en sandfærdig og omstændelig Beretning, som udmærker sig ved sagkyndige og detaillerede Betragtninger over de nydte materielle Goder og disses uomgængelige Virkninger. Særdeles karakteristisk for Forfatteren er Beretningens sidste Sætning: »For Fuldstændighedens Skyld

Otto Zinck.

Axel Liebmann.

skal det til Slut bemærkes, at vi i Korsør fik Skildpadde til Middag«. – »For Fuldstændighedens Skyld« skal vi ogsaa her anføre, at det var paa denne Tur, der dannedes en ny Kvartet bestaaende af Carl Møller, Peter Hansen, Vill. Faber og Conr. Møller, der lod sig fotografere opstillet ganske som den »gamle Kvartet«, men for dog ikke at forvekles med samme antog Navnet den »gale Kvartet«.

Blandt de mange kendte Navne, der i denne Periode knyttedes til Sangforeningen og kom til at gøre sig fortjent af denne, skal her nævnes: i 1865 *Oscar Arlaud* (1836–1907), Sproglærer, *Carl Bahnson* (1845–1917), Præst og Forfatter, *Villiam Faber* (1847–1883), Forfatter, *Martin Clarentius Gertz* (1844–1929), klassisk Filolog og Professor, *D. Lehmann* (1846–1910), Forlagsboghandler, *Jørgen Melchior* (1845–1925), Skolebestyrer, og *Carl Salmonsens* (1839–1889), cand. polit., Rigsdagsstenograf. I 1866 optoges bl. a. *Ernst Dahl* (1846–1906), Overretssagfører, *Oscar Hansen* (1842–1918), »Kammermusikens« Søn, Organist, Finanshovedkasserer, *Charles Gandrup* (1847–1911), Skolemand og Forfatter, *Otto Malling* (1848–1915), Komponist, *Ernst von der Recke* (1848–1933), Dr. phil., Forfatter, og *Carl Thrane* (1837–1916), Justitssekretær og Musikhistoriker. Fra 1867 træffer vi *Frants Buhl* (1850–1932), teologisk Professor, og *Axel Liebmann* (1849–1876), Komponist. Fra 1868 *Edv. Hvidt* (1850–1919), Justitiarius i Højesteret, *Emil Lange-Müller* (1845–1881), cand. philol., *H. Breuning Storm* (1849–1923), Dr. med., Stabslæge, *Lauritz Rothe* (1850–1923), Amtsforvalter, og *Julius Larsen* (1850–1916), Bankdirektør. Fra 1869 *Karl Gustav Brøndsted* (* 1851), Lektor, Forfatter, *Chr. Crone* (1851–1930), Dr. phil., Matematiker, *Chr. Ewaldsen* (1849–1909), Sognepræst, *Will. Kiørboe* (1850–1930), Sognepræst, *Axel Sørensen* (1851–1920), Overlærer, Forfatter, og *C. G. Staal* (1851–1908), cand. polit., Bankkasserer. I 1870 indtræder *Odin Christensen* (1851–1914), Kemiker, *W. Friederichsen* (1847–1928), Kontorchef i Overformynderiet, *J. Frisch* (1850–1931), Læge, *N. J. Bindesbøll* (1851–1888), Præst, *Kr. Kroman* (1846–1925), Professor i Filosofi, *Axel Madsen* (1850–1926), Skuespiller, *Oscar Petersen* (1850–1902), Præst, og *Knud Pontoppidan* (1853–1916), Professor, Dr. med. Fra 1871 var det mest kendte Navn *Peter Hansen* (1840–1905), Journalist og Literaturhistoriker.

Der var adskillige begavede Musikere blandt Medlemmerne i hine Aar, og de ydede altid beredvillig Sangforeningen deres Tjeneste. Saaledes fungerede baade Carl Thrane, Lauritz Rothe og Axel Liebmann som udmærkede Akkompagnatører, og som Solister og Kvartetsangere mindes man med Glæde Edvard Hvidt, Breuning Storm og Emil Lange-Müller. Sidstnævnte, der var Broder til Komponisten *Peter Erasmus Lange-Müller* (1850–1926), var en fin kunstnerisk

»Den gamle Kvartet«.

Chr. Lund. Tolderlund. Christopher Møller. Guldberg.

»Den gale Kvartet«.

Carl Møller. P. Hansen. Vill. Faber. Conrad Møller.

Begavelse. Han opgav sine filologiske Studier for at sysle med Malerkunsten og Digtekunsten, og sammen med Broderen skrev han Teksten til Operaen »Tove« (1878). Hans Navn fortjener dog især at mindes for »Kornmodsglansen« med Broderens henrivende Musik, der første Gang blev udført af Hvidts Kvartet.

Men Skæbnen havde kun tilmaalt Emil Lange-Müller et ringe Aaremaal til Udfoldelse af de store Muligheder. Han blev kun 36 Aar.

Et andet Tab, der spredte Sorg og Vemod i Sangforeningen og i alle akademiske Kredse, ramte Musiklivet i Danmark, da Axel Liebmann kun 26 Aar gammel døde den 23. Januar 1876. Da man ved Chr. Lunds Fratræden i 1868 besluttede kun at have én officiel Dirigent eller Musikdirektør (C. J. Hansen) med Ret til at bistaas af en Musikassistent, fik Liebmann allerede som Eksrus Hvervet som Musikassistent betroet, og han viste sig straks Pladsen voksen. Hans overlegne Musikbegavelse og hans elskelige kammeratlige Optræden gjorde ham hurtig populær blandt Sangerne. Samtidig studerede Liebmann Musik paa Konservatoriet og Statsvidenskab paa Universitetet og blev cand. polit. i 1872. Han efterlod adskillige gedigne Kompositioner: Sonater, Korværker og Arrangementer (bl. a. af Hartmanns »Liden Kirsten« og en Samling flerstemmige Sange, der udkom i 1875), men de fleste blev aldrig trykt.

1871-1884. OTTO MALLINGS TID

*»Af disse . . . skønne Elementer
rørt sammen i en herlig Harmoni
har dannet sig imellem os Studenter
en Stat i Staten, stærk og fri:
hvor Fader Hartmann bærer Kronen;
hvor Ploug har Æresborger-Tronen;
hvor Malling fløjter kun, saa rulle Tonerne,
hvor Collin Lund gør ganske samme Kunst med Kronerne,
hvor alt er Sang,
og hvor Høegh-Guldberg har Geheimeraad's Rang.
mens lutter glimrende og stolte Minder
en sagnrig Oldtid fast til Nutid binder.«*

Chr. Richardt (Kantate ved 40 Aars Jubilæet).

I henved 14 Aar blev Studenter-Sangforeningens musikalske Liv præget af et af de store Navne i dansk Musikliv. Otto Malling, der ligesom Liebmann allerede som Student virkede som Musikassistent, gennemgik Musikkonservatoriet fra 1869 til 1871. I Modsætning til den altid gemytlige og studentikose C. J. Hansen, under hvis Ledelse Sangforeningens Præstationer, navnlig i hans senere Aar, ofte var underlødige i strengere musikalsk Forstand, var Malling den akademiske og pertentlige Musikpædagog, der ikke saa igennem Fingre med nogen Art af Sjuskeri. Disse sjældne pædagogiske Evner gjorde ham da ogsaa selvskreven til Lærer ved og senere Leder af vort Musikkonservatorium. Men da denne 20-aarige Musiker maatte optræde som den »skrappe« og terpe Repertoiret ind i de mange ældre Sangere, der var vante til at tage mere gemytligt paa Tingene, smagte det dem naturligvis ikke, og Malling var derfor ikke umiddelbart populær i Begyndelsen. Dog efter nogle Aars Forløb vandt hans Ihærdighed og de gode Resultater ham uforstilt Anerkendelse; samtidig lod han sig paavirke af Sangforeningens særlige Atmosfære, og han erklærede senere, at denne havde vakt hans slumrende Lune. Inden mange Aar havde Sangerne og han fundet hinanden i fælles Tilfredshed over de Fremskridt, der var gjort i musikalsk Henseende, uden derfor at dæmpe den kammeratlige og gemytlige Tone.

Mallings første Optræden som Dirigent i Sangforeningen fandt Sted ved Efteraarskoncerten 1871, hvor Hovednumret var Hartmanns Sørgekantate over Christian VIII. Aaret 1872, da København prægedes af den store nor-

diske Industriudstilling, medførte et livligt Samarbejde med Lundenserne til Fordel for det Oehlenschläger-Tegnérskes Stipendiefond. Den nyopførte Industribygning, der endnu hævder sig smukt i vort moderne Bybillede med den store Glassal, hvor nu »Palladium« er indbygget, frembød et fortrinligt Koncertlokale, og her afholdtes Sangforeningens store Foraars- og Efteraarskoncert i Udstillingsaaret, begge Gange i Forbindelse med Lundenserne og begge Gange med Aarets store musikalske Nyhed, Hartmanns monumentale »Vølvens Spaadom«. Det kontante Resultat af disse to Koncerter blev ikke mindre end 1000 Rdl., en betydelig Sum i hine Dage. Ogsaa til et andet ædelt Formaal, Hjælp til de skadelidte ved den store Stormflod, gav Sangforeningen samme Aar sit Bidrag ved en stor Fælleskoncert, ligeledes i den nye Glassal, sammen med andre københavnske Sangforeninger.

Aaret 1873 markeredes ved Udgivelsen af en ny Sangbog, der de sidste tre Aar havde beskæftiget en sagkyndig Komité bestaaende af Chr. Lund, Guldborg, Chr. Møller, Ernst Dahl og Chr. Ewaldsen. Denne Begivenhed blev slaaet sammen med C. J. Hansens 25 Aars Jubilæum, der fejredes ved et ovenud muntert Gilde med en Kantate af Richardt og morsomme Viser. — Aarets Pinsetur gik til Randers og Viborg. Den blev især mindeværdig ved det Overmaal af Virak og Opbud

af materielle Nydelser, der mødte Sangerne, saa Turen, at dømme efter Deltagernes begejstrede »Erindringer«, ved visse Lejligheder leder Tanken hen paa et Bacchustog. Under Togets Ophold i Aarhus mødte Værterne fra 1871 frem med Champagne, Kransekage og Cigarer, og den derved opnaaede Stemning holdt sig kronisk paa hele Turen, saa det endog skal have knebet lidt for C. J. Hansen, der var Turens Dirigent og ogsaa førte an i Lystigheden, at give Koncertprogrammernes mere alvorlige Numre en fuldt forsvarlig Udførelse. Men baade Publikum, Værterne og Sangerne morede sig kosteligt, ikke mindst over Axel Sørensens vittige Randerskantate »Paa Ballet«, der opførtes den sidste Aften i »Harmonien«.

Aaret 1874 kendetegnes ved en hel Række, ikke mindre end 10, musikalske Nyheder, der fremførtes paa de to første Koncerter den 14. og

Otto Malling.

19. Februar. Blandt disse bør særlig nævnes Hartmanns »Foraarskvad«, Heises »Introduktion og Vals«, C. J. Hansens »Havblik« af »Korsaren og hans Brud«, Axel Liebmanns »Aftenscene paa Søen« og Mallings allerførste Mandskor-komposition: Studentersangen »Vi færdes med Lyst paa den stejleste Vej«. Aaret bragte ogsaa en ny og meget lovende Solokvartet med Oscar Petersen som 1. Tenor, *Pauli Lerche* (1852–1931), Kontorchef i Overformynderiet og *C. G. H. Kornbech* (1850–1904), Oberstløjtnant, som henholdsvis 2. Tenor og 1. Bas samt *Fr. Torup* (1854–1910), Rigsdagsstenograf, som 2. Bas.

Aarets største musikalske Begivenhed blev dog Jubilæumskoncerten for Hartmann, der holdtes den 9. Marts i Casinos store Sal. Da kunde vor store Tonemester allerede fejre sit 50de Aars Embedsjubilæum, idet han i 1824, kun 19 Aar gammel, efterfulgte sin Fader som Organist ved Garnisons Kirke. Ved denne Koncert opførtes udelukkende Hartmannske Kompositioner, der indlededes med »Skanderborgmarchen« udført af et Orkester paa mere end 50 Mand. Derefter fulgte »Norgeskantaten«, »Vølvens Spaadom« og »Slaget ved Stiklestad«. Endvidere sang Tolderlund og Frk. *Ravn* Duetter af »Sulamit og Salomon«, og endelig som Dacapo-Nummer lød »Flyv Fugl, flyv« sunget af Tolderlund og akkompagneret af Malling. Det blev Aftenens store Oplevelse, der betog samtlige Tilhørere i den tætpakkede Sal i en saadan Grad, at der efter Slutningsstrofen blev et Øjeblikks andagtsfuld Stilhed, før det begejstrede Bifald bragede løs længe og vedholdende. Nettoindtægten ved denne Koncert, et respektabelt Beløb paa 900 Rdl., blev stillet til Hartmanns Disposition, og han bestemte det til at danne Grundstammen i et Legat, der skulde bestyres af Sangforeningen og bære hans Navn. Beløbet er senere blevet forøget ved Tilskud fra Stifteren og andrager nu 4800 Kr.

14 Dage senere fejredes Hartmann paany, denne Gang ved en Skydebane-fest, og her hyldedes han i Sange af Ploug, H. C. Andersen, Nicolai Bøgh, H. P. Holst, O. P. Monrad og til allersidst i »En lille munter Vise« af Sangforeningens uopslidelige Vise-Humorist Conrad Møller. I Slutningsverset af denne Vise hedder det:

»Paa sine gamle Dage han skriver yngre end
i gamle Dage næstendels, tror je',
saa han som Komponist med sit evigunge Sind
er som et Slags Musik-Konservatorie«.

Disse Ord fik deres fulde Bekræftelse i de endnu 26 Aar, der blev den i 1874 »gamle« Mester beskaaret. Man behøver blot at tænke paa hans ungdomsfriske Kantater til de store Højtideligheder i 1879, 1888 og 1892.

I Marts 1875 mistede Sangforeningen et af sine mest skattede Medlemmer, Kammermusikus C. J. Hansen, der lige til det sidste bevarede sin musikalske Friskhed og sit sprudlende Humør, og det var med inderlig Sorg og Vemod, Sangerne ved hans Baare sang Plougs gribende »Farvel«, hvori det hedder:

»Kun en Tjeners Lod i Livet,
ingen Snillets Sejersglans —
ædle Kaar dog var ham givet:
Hjertets Sangbund, Kunstens Sans.

Derfor kunde Strengen sitre
tit af ægte hjemlig Klang,
derfor Glimt af Lune knitre
under Rytmens lette Gang.

Derfor kunde Ungdomsglæde
altid varme Mandens Sjæl;
derfor er der Sorg til Stede
nu, vi sige ham Farvel«.

Sangforeningen skulde nu have en ny Hoveddirigent, og der skete atter Henvendelse til Heise, der imidlertid ligesom for 6 Aar siden, da man ønskede ham som Berggreens Efterfølger paa Universitetet, afslog det ærefulde Tilbud for at være helt uafhængig, og Valget faldt derfor ganske naturligt paa Otto Malling, der allerede i adskillige Aar havde fungeret som Dirigent ved Siden af »Kammermusikken«.

Ved Foraarskoncerten den 4. Marts udførtes for første Gang en Komposition af Lange-Müller, nemlig »Høstsang« (»Vingede Skarer«). Af Indtægten ved denne Koncert bevilgedes 300 Kr. til en Statue af H. C. Andersen. Digteren døde den 4. August samme Aar, og Monumentet i Kongens Have (af Saabye) blev indviet i 1877.

Aarets Hovedbegivenhed, der overskyggede alle andre, var Studentermødet i Upsala, hvor Malling fik rig Lejlighed til at vise sine Evner som Dirigent, »den første af Mallings store og gode Handlinger«, som det senere hed i en Vise. Denne Tur varede i næsten 14 Dage. Man startede den 1. Juni via Malmö, hvor der serveredes Forfriskninger, til Lund, hvis Sangere deltog i en Fællesprøve, hvorefter der gaves Seksa til Kl. 3 Nat, hvilket ikke hindrede Sangerne i at naa Toget Kl. 5 for at ankomme samme Aften til Norrköping, hvor de norske Studenter stødte til, og hvor der gaves en meget animeret Fest paa Strömsholmen.

Hele næste Dag tilbragtes i Toget til Stockholm, hvor de finske Studenter sluttede sig til, og Kl. 7 om Aftenen naaedes endelig Rejsens Maal, Nordens ældste Universitetsstad, det ærværdige Lærdomssæde Upsala. De tre følgende Dage blev en uafbrudt Kæde af akademiske Fester, Koncerter, Banketter og Baller, store og gribende Taler om Nordens Enhed og Fremtid og skønne Sange af Henrik Ibsen, Jonas Lie, Carl Ploug og Chr. Richardt.

Fra Upsala gik Vejen tilbage til Stockholm, hvor Studentermødet fortsattes endnu i to Dage med storslaede Fester hos Kongen paa Drottningholm og paa Hasselbacken, og først den 10. Juni om Aftenen tiltraadte Danskerne Hjemrejsen.

Aarets Efteraarskoncert var, ganske naturligt, helliget C. J. Hansens Minde med lutter C. J. Hansenske Kompositioner, og Indtægten tilførtes Hartmanns Legatet, og det bestemtes, at C. J. Hansens Enke skulde nyde Renterne deraf.

Aaret 1876 bragte Sangforeningen det smertelige Tab ved Axel Liebmanns Død. Ved hans Jordefærd udførte Sangerne P. Hansens skønne »Farvel« med Musik af Hartmann.

Aarene 1876 til 1878 forløb iøvrigt uden Begivenheder af særlig Betydning eller større Opgaver for Sangforeningen. Man afholdt de traditionelle Foraars- og Efteraarskoncerter, assisterede ved Studenterforeningens og Universitetets Fester og gav en enkelt Fælleskoncert med Lundenserne til Fordel for Stipendiefondet. Af mindeværdige Ture maa dog nævnes Pinseturen til Svendborg, der i intet stod tilbage for de tidligere saa berømmelige Ture til Randers og Aarhus. I 1878 holdt Studenterne de sædvanlige Koncerter, om Foraaret sammen med Lundenserne, og skænkede bl. a. et Beløb paa 225 Kr. til Otto Evens' Monument for Ewald og Wessel, Regensens Genbo.

Allerede i Slutningen af 1878 begyndte Forberedelserne til Hovedbegivenheden næste Aar, nemlig Universitetets 400-Åars Jubelfest. Konsistorium ønskede Festen forherliget ved Digtekunst og Musik og havde henvendt sig baade til Carl Ploug og Chr. Richardt om Tekst og til Hartmann og Gade om Musik. Man ønskede intet mindre end to Kantater, en til Promotionsfesten, og den skrev Gade for blandet Kor, og en til selve Jubilæumsfesten i Frue Kirke, og den skrev Hartmann, ligeledes for blandet Kor.

Indstuderingen af al denne Musik maatte naturligvis paabegyndes adskillige Maaneder i Forvejen, men allerførst maatte man bilægge en Konflikt vedrørende Udtagelsen af Sangerne. Sangforeningen gik ud fra som ganske givet, at det udelukkende blev dennes Medlemmer, der skulde danne Mandskorene, da disse jo snart i en Aarrække havde medvirket ved alle Universi-

tetets Fester. Imidlertid havde Gade for sin Kantates Vedkommende fastsat Mandskoret til 24 Stemmer, hvoraf han ønskede Halvdelen rekruteret fra Musikforeningen. Denne Tilsidesættelse eller Undervurdering mente Sangforeningen selvfølgelig ikke at burde finde sig i, og paa en stormende Generalforsamling den 17. November 1878, hvor et enkelt Medlem dog søgte at forsvare Gades Optræden, blev det vedtaget, at der skulde tilstilles Konsistorium en Skrivelse, hvori man beklagede, at Professor Gade kun ønskede Assistance af et lille Mindretal af Sangforeningens Medlemmer, og at man følte sig tilsidesat. Tre Uger efter indløb der fra Konsistorium et imødekommende Svar, saaledes at det blev udelukkende Studentersangere, der skulde medvirke i Mandskorene.

Medens Malling indstuderede Hartmanns Kantate og dirigerede ved selve Festen, overtog Gade selv hele Arbejdet ved sin egen Kantate. Han udtrykte ogsaa sin uforbeholdne Glæde ved Studenternes Udførelse af »Naturvidenskaben«, der var skrevet for Mandskor alene. Sangernes Medvirken ved Universitets-Jubilæet i Juni Maaned indskrænkedes ikke til de musikalske Ydelser alene. De var ogsaa indbudt til de i samme Anledning forefaldende selskabelige Fester med Middage og Baller, og ved Kommunens store Middag for Universitetet og dets Gæster var et mindre Kor indbudt og udførte en Kantate af Richardt til kendte Melodier.

Den 12. Septemper døde Heise; et lille Kor af gode Venner samledes den 18. s. M. om hans Kiste — han havde selv frabedt sig, at der blev gjort for megen Stads af hans Jordefærd — og afsang Plougs smukke Mindeord: »Nu falder snart det gule Blad«. Ogsaa Chr. Richardt gav i en Mindesang, hvis 1. Vers gengives nedenfor, Udtryk for Sorgen ved Heises Død.

»De tyste Tonestrømme
i Alnaturen Baand,
de stærke med de ømme,
dem gav han Liv og Aand.
Ak, med hans Kunstner-Hjerte
en Tone-Kæde brast,
en Klang af Fryd og Smerte
i Skønhed knyttet fast«.

Halvanden Maaned senere, den 1. November, var Sangerne med ved den store Studenterfest i Anledning af Plougs 50=Aars Studenterjubilæum, der fejredes med Kantater af *Johs Helms* (1828–1915) og Chr. Richardt og Festsang af P. Hansen. Sangerne medvirkede ogsaa den 14. November paa

100-Aars Dagen for Oehlenschlägers Fødsel og den 17. s. M. ved Afsløringen af Madvigs Buste i Studenterforeningen.

Aaret 1879 var ikke blot et Jubilæumsaar for Universitetets fire Sekler, det var det ogsaa for Sangforeningens fire Decennier, og dette Faktum fremkaldte et almindeligt Ønske om at afholde en stor Jubilæumsfest. Naar man allerede nu besluttede at gøre saa meget ud af dette firkantede Aaremaal med Fare for at fordunkle det eventuelle mere afrundede 50-Aars Jubilæum, skete det af Iver for at fejre den da 74-aarige Mester Hartmann, som man ikke ventede vilde opleve 50-Aars Festen — men »gamle« Hartmann overlevede endog 60-Aars Jubilæet.

Festen holdtes den 16. December og indlededes med en vellykket Koncert, der sluttede med en Appel til Publikums Gunst fra ikke mindre end tre Kvartetter, foruden »den gamle«, en »yngre« (Hvidt, C. C. Jessen, Melchior og C. V. Møller), der her for første Gang sang Brødrene Lange-Müller's »Kornmodsglansen«, og »den yngste« (Kjørboe, Schierbeck, Hornemann og Unmack). Festsouperen, der havde samlet et stort Antal Medlemmer fra de ældste til de yngste, blev en Oplevelse, krydret og forskønnet som den var ved Richardts Kantate, aandfulde Taler og vittige Sange, adskillige i elegant Udstyr med morsomme Illustrationer. Axel Sørensens fine og smukke Sang til Hartmann til Mesterens Komposition »I lave Stue ved den lille Vugge« (»Til Weyse«) begyndte saaledes:

»Saa tit vi styred ud paa Tonens Bølge,
stod altid klart en Stjerne for vor Stavn.
I sælsom Grebethed vi maatte følge,
og fulgte glad, ti Stjernen bar dit Navn!
ej huldrekoglet, ej til Bifald lejet,
som Barnet tillidsfuldt, — vi følte den
i Slægt med alt det ædleste, vi ejed,
vi elsked den, og frit vi gav os hen«.

Man vil af det foregaaende forstaa, at Sangforeningens Liv i 70'erne var rigt og blomstrende. I September 1874 naaede den sit hidtil højeste Medlemsantal, nemlig 269, et ret imponerende Ciffer i Forhold til Datidens endnu faatallige akademiske Ungdom. Af nyoptagne, der senere gjorde deres Navne skattede i og udenfor Sangforeningen nævnes: I 1874: *Martin Grønlund* (* 1856), Stabslæge, *C. C. Jessen* (1856—1937), Professor, Dr. med., *C. V. Møller* (* 1857), Læge, *Otto Benzon* (1856—1927), Apoteker, Forfatter. I 1875: *Rudolph Hyrup* (1854—1938), Dommer, *Heinrich Maës* (1856—1927), Amts-

forvalter, og i 1876: *Uffe Wöldike* (1856–1926), Skoleinspektør, *Carl Felding* (1858–1937), Ingeniør, Rigsdagsstenograf, *Hans Peter Schierbeck* (1855–1939), Læge, *Valdemar Unmack* (* 1858), cand. polit., udvandret til Australien, og *Svend Lembcke* (1858–1891), cand. philol., Forfatter. Blandt disse har Schierbeck, Jessen og Grønlund spillet en fremtrædende Rolle som Solo- og Kvartetsangere og deltaget indtil langt paa den anden Side af Aarhundredskiftet som glade Kammerater i Fester og Ture. Valdemar Unmack var i mange Aar Foreningens meget virksomme Kasserer, Festarrangør og nu og da endog Mæcen.

Efter den store Kraftudfoldelse i 1879 fulgte nogle Aar uden særlig fremtrædende Begivenheder udover de traditionelle Koncerter og nogle Ture i Provinserne. Blandt disse fremhæves Pinseturen til Aalborg og Hjørring i 1880. Heri deltog for første Gang den meget populære og fejrede Kammersanger *Niels Juel Simonsen* (1846–1906), der uden selv at være Student var optaget i Sangforeningen og altid færdedes kammeratlig og munter blandt de unge og beredvillig udførte de større Solopartier. Takket være ham kunde Sangforeningen i Aalborg udføre Lange-Müllers prægtige Tøneværk »Niels Ebbesen«. Som Nyhed paa Aalborg-Koncerten fremførtes tillige Malingsstemningsfulde »Mindets Bæger«. Ogsaa denne Tur blev rig paa Skæmt og studentikose Løjer, og her var Carl Møller som sædvanlig blandt de førende.

Aaret 1881 blev navnlig mindeværdigt ved en Pinsetur, der foretoges til Nordslesvig til »vore danske Brødre og Søstre, der sukke under fremmed Herredømme«. Den forløb paa den fornøjeligste Maade og uden den ringeste Mislyd trods den herskende politiske Spænding, der ikke altid stemte de preussiske

Collin Lundh.

P. E. Lange-Müller.

Myndigheder til Gemytlighed. Det var »Lille Kor«, endda et særlig lille Kor, nemlig de saakaldte »Gedebukke«, der foretog denne Turné, 15 i Tallet. Oprindelsen til Navnet »Gedebukke« skriver sig fra C. C. Jessen, der paa Aalborgturen under en Pause i Kupéen peger ud af Vinduet og udbryder med den ham egne kælné Klang i Stemmen: »Næh, sikken en sød lille Gedebuk«. Siden hilstes han stadig som den »søde lille Gedebuk«, og da han mente, at det kunde Kammeraterne i »Lille Kor« selv være, varede det ikke længe, inden alle disse antog Betegnelsen som et Hædersnavn, der klæbede ved dem i mange Aar.

De 15 Sangere havde af Bestyrelsen udbedt sig Mandat til at optræde paa Sangforeningens Vegne, og dette var blevet dem tilstaaet med denne Tilføjeelse: »Takt og Forsigtighed, som Forholdene vistnok kræve, haabes iagttaget«.

Turen gik til Aabenraa, Haderslev, Tønder og Flensborg, og Sangerne glædede ikke blot de danske Nordslesvigere, der viste dem en storstilet Gæstfrihed, men ogsaa de tysksindede Beboere og de preussiske Officerer, der var opmærksomme Tilhørere. Studenterne maa aabenbart have gjort et yderst dannet og stilfærdigt Indtryk, at dømme efter en Replik af en tysk Officer, som en af dem opsnappede paa Koncerten i Flensborg: »Man sollte gar nicht glauben, dass die Herren Studenten wären«.

Næste Aar bød atter paa en af de gode gammeldags Pinseture, denne Gang til Rudkøbing. En Del af Sangerne var Grev Ahlefeldts Gæster paa det skønne Tranekær, og hele Skaren var indbudt til en stor Middag med Bal paa Slottet.

Aaret 1883 var derimod et stille Aar, kun med de obligate Koncerter. Den ene af disse blev indstuderet og dirigeret af selve Lange-Müller, paa Grund af Mallings Sygdom. Det er ogsaa i dette Aar, at et nyt Navn dukker op, der i næsten en Menneskealder, med en kortvarig Afbrydelse, skulde blive Sangforeningens musikalske Leder, nemlig *Salomon Levysohn* (1858–1926). Han havde allerede et Par Aar assisteret ved Indøvelsen af Ruskoret, og i Begyndelsen af 1884 valgtes han til Musikassistent samtidig med at Komponisten *Axel Grandjean* (1847–1932) vikarierede under Mallings Sygdom, der strakte sig over næsten et Aar.

Det faldt ikke i Grandjeans Lod at medvirke ved store eller nye musikalske Opgaver for Sangforeningen, der i Aaret 1884 førte en ret stille Tilværelse, kun afbrudt paa den behageligste Maade ved en Pinsetur, denne Gang til Kolding, hvor Sangerne havde været Gæster for 14 Aar siden. Ogsaa denne Gang bød Programmet paa en storstilet Skamlingsbankefest, hvortil

adskillige Tusinde af vore Landsmænd hinsides Kongeaaen havde givet Møde for at lytte til de danske Sange og de gribende Taler af Pastor *Mourits Mørk-Hansen* (1815–1890) om Sønderjydernes Kamp for Modersmaalet og af *Vilhelm Bergsøe* (1836–1911) for de sønderjyske Piger.

Med dette Aars Udgang maatte Malling efter Lægens indstændige Henstilling frasige sig Dirigenthvervet, da han, som han skrev til Bestyrelsen, »ikke vilde byde Foreningen en halv Kraft«. Grandjean, der allerede havde vundet sig en solid Position blandt Sangerne og paa udmærket Maade gennemført Koncerterne og Pinseturen, mente ikke at kunne afse den nødvendige Tid (han var da en søgt Klaver- og Sanglærer) til det meget krævende Arbejde i Sangforeningen. Man henvendte sig derfor til Tolderlund og Levysohn og foreslog dem at paatage sig den musikalske Ledelse som ligestillede Dirigenter, hvortil de ogsaa erklærede sig villige. Dette Arrangement lod sig imidlertid ikke gennemføre uden en Lovændring, og man traf da i Mindelighed den Ordning, at Levysohn valgtes til Musikdirigent.

Det var med Sorg og Beklagelse, man modtog Mallings Afskedsbegæring, thi alle var enige om, at han virkelig, som han selv beskedent udtrykker det, havde »bidraget til at hævde Foreningens gamle Ry«. Han vedblev da ogsaa lige til sin Død at staa i nær Tilknytning til Sangerne, der ofte har haft den Glæde at være sammen med ham ved Fester og ved Koncerter synge en hel Række af hans senere Kompositioner.

Blandt de i disse senere Aar nye tilkomne Sangere er der Anledning til foruden Salomon Levysohn (fra 1878) at nævne i 1878: *Johan Frimodt* (1859–1935), Boghandler og *E. J. Edmund* (* 1861), Professor, Dr. med. I 1879: *Viggo Bentzon* (1861–1937), Professor, Dr. jur., *Morten Dreyer* (1860–1934), Redaktør. I 1880: *Viggo Christophersen* (* 1862), Læge. I 1882: *Johan Lemche* (* 1863), Kredslæge. I 1883: *Georg Seligmann* (1866–1924), Maler, og i 1884: *Max Müller* (* 1866), Operasanger, *Edvard Agerholm* (* 1866), Operasanger, *Henrik Sporon* (1864–1897), Overlæge og Broderen *William Sporon* (1866–1893), cand. mag.

1884-1896

LEVYSOHNS FØRSTE DIRIGENTPERIODE

»Jag vet en man långt upp i höga chör,
så varm som någon Södermänner;
vårt hjerta klappar ömt till hans honnör
vår direktör!

— som direktör och vän vi honom känner.

Hans lockar krusa sig i dyster prakt,
när med sin stämmagaffel han slår takt;

:|: en herrlig man |:|: |:|: ett lefve hans person, |:|:
vår öfverjon på sångens thron med kammarton,
cand. phil. Levysohn!«

—|—n: (Koncertprogram, Skodsborg 24. Juni 1889)

I ovenstaaende Vers af en spøgefuld Hyldestsang til Sangforeningens unge Dirigent har Axel Sørensen træffende karakteriseret den Mand, paa hvis spinkle Skuldre den musikalske Ledelse skulde komme til at hvile længere end paa nogen andens, idet hans samlede Dirigentvirksomhed spændte over en Fjerdedel af hele det forløbne Aarhundrede. Salomon Levysohn var ikke som de fleste af hans Forgængere Komponist eller Digter. Han begyndte med at studere Polyteknik, men den akademiske Løbebane indbragte ham kun den beskedne Titel af cand. phil. Som Søn af velhavende Forældre kunde han dyrke sin levende Interesse for Musikken og uddanne sig som Klaver-spiller og Musikpædagog uden at stræbe efter et større eller mindre Levebrød. Han var en af Otto Mallings og Victor Bendix' mest lovende Elever og specialiserede sig som Klaverakkompagnatør. Allerede 1891 knyttedes han til Det kgl. Teater som Operarepetitør og blev samtidig Leder af Teatrets Musikarkiv.

Det var dog ikke blot som udøvende Musiker Salomon Levysohn kom til at gøre sin Indsats i dansk Musikliv. Hans alsidige og solide Dannelse og hans dybe Indtrængen i Musikens Teori og Historie gav ham gode Betingelser som Musikanmelder i de yngre Dage og senere som kompetent Medlem af Ledelsen af nogle af vore fornemste Musikinstitutioner som f. Eks. Cæciliaforeningen og den danske Afdeling af Internationalt Musikselskab. Hans Virksomhed ved Teatret markeredes ogsaa ved hans positive Indfly-

delse paa Repertoirets Fornyelse, idet han oversatte og bearbejdede en hel Række Operatekster, deriblandt Mozarts »Bortførelsen fra Seraillet« (1897), Verdis »Othello« (1898), Mozarts »Don Juan« (1906) og Puccinis »Bohème« (1909). Levysohn var ogsaa en skattet Medarbejder ved musikhistoriske Emner i Salmonsens Konversationsleksikon, ligesom han har leveret literære Bidrag til adskillige Tidsskrifter, bl. a. en fortræffelig Karakteristik af J. P. E. Hartmann i »Ord och Bild« (1905). — Med sin musikalske og intellektuelle Overlegenhed forbandt Levysohn en personlig Charme og et akademisk Lune, der aldrig svigtede eller fik Anstrøg af Bitterhed, selvom hans Udholdenhed og Energi ofte blev sat paa haarde Prøver, naar Repertoiret skulde indterpes. At han ikke var uden kompositorisk Evne, erfarede vi først i 1927, Aaret efter hans Død, da vi fra Fru Levysohn modtog hans lille nydelige Komposition »Alle Klokker«, som opførtes ved Foraarconcerten i Tivoli samme Aar.

Det var betydelige Opgaver, der ventede den unge Musikdirigent, særlig Holbergfesterne i December 1884, omkring 200 Aarsdagen for Digterens Fødsel. Her udførte Sangforeningen ikke mindre end tre Gange Richardts Kantate med Hartmanns Musik for første Afdelings Vedkommende, medens Otto Malling havde skrevet Musiken til anden Afdeling. Ved Uropførelsen paa Universitetet bestod Akkompagnementet af Strygere med Klaver, ved Studenterforeningens Holbergforestilling paa Folke-teatret udgjordes det af et mindre Orkester og ved den store Holbergfest i Casino af stort Orkester. Her holdt *Sophus Bauditz* (1850—1915) Festtalen, og *Chr. Zangenberg* (1863—1914) foredrog Recitativet. Ved Førsteopførelsen havde Emil Poulsen udført Recitativet. Da han imidlertid ved Teatertjeneste blev forhindret ved næste Opførelse, reciterede Axel Madsen, og for at gardere sig i tredje Omgang havde *Peter Jerndorff* (1842—1926) indstuderet Partiet, hvis de to første skulde melde Forfald. Ja man havde endog ansøgt Teaterchefen om at holde en af disse tre Kunstnere fri til Casinofesten. Og saa skete der det højst chikanøse Tilfælde, at Teatret to Timer før Forestillingens Begyndelse udsender rød Plakat med et Stykke, hvori alle de tre Recitatorer

Salomon Levysohn.

havde Roller. Emil Poulsen sendte Ilbud til Levysohn – ingen havde den Gang Telefon – og han styrtede øjeblikkelig ud paa Gaden, fik fat i en Droske og kørte hen til Zangenberg, der heldigvis var hjemme og straks erklærede sig villig til at »dublere« sine Kollegers Parti, som han udførte glansfuldt.

Ogsaa Aaret 1885 blev markeret ved en Fest med stor Indsats fra Sangforeningens Side, en ny Fest for Hartmann, der den 14. Maj fyldte 80 Aar. Da Sangforeningen mente, at der ogsaa burde gives andre musikalske Foreninger Lejlighed til at fejre Tonemesteren, havde den indbudt Lundenserne, Musikforeningen, Koncertforeningen og Cæciliaforeningen til at deltage i Koret, og fra disse Foreninger mødte 63 Medlemmer, medens Sangforeningen selv mønstrede ikke mindre end 125, saa Resultatet blev et Monstrekor paa 188 Deltagere. Den 16. Maj afholdtes Jubelkoncerten i Casino med lutter Hartmannske Kompositioner og med »Vølvens Spaadom« som Slutnummer. Det mægtige Kor fortolkede de gribende Toner med Dytighed og Præcision og henrev Tilhørerne til Begejstring og langvarige Ovationer til den af Alderen saa lidet mærkede Mester. Af Koncertens Overskud kunde der henlægges 1000 Kr. til Hartmannslegatet.

Paa selve Koncerten udførte Koret en Hyldestsang til Hartmann af en Studentersanger, Charles Gandrup. Det hedder i denne Sang, hvortil Malling havde skrevet en yndefuld Melodi, bl. a.:

»Der er et Sprog foruden Ord,
hvor i dog dybe Tanker bor,
som Hjertets Længsler stille;
et Sprog, som først sin Fylde faar,
hvor Ordet ved sin Grænse staar
og savner Magt og Snille.

I dette Sprog var Du en Tolk,
en mægtig Talsmand for Dit Folk,
en evig Ungdomskilde;
Du gav de danske Hjerter Lyd,
Du maled deres Sorg og Fryd
i Toner dybe, milde.«

Det behøver næppe at tilføjes, at Hartmann efter Koncerten samledes med en stor Skare Sangere, Venner og Beundrere til en herlig Fest med minderværdige Taler og Sange i Dusinvis. Her fik Axel Sørensen det sidste Ord med en Vise, der begynder saaledes:

»Studentersangens Muse, hun stod ved Kvæsthusbro;
straks kom der en Hartmann, ham gav hun sin Tro...«

og slutter:

»Lad længe, lad længe ham selv iblandt os staa,
det sidste af de tre, men det mægtigste H!
H, H, H,
det sidste af de tre, men det mægtigste H!«

Kun 8 Dage efter den ved Hartmannsfesten præsterede Kraftudfoldelse, Lørdag den 23. Maj, drog et Kor paa 60 Mand under Levvysohns Ledelse til Odense paa Pinsetur. Samtidig med de mange Prøver for det mægtige Hartmannskor havde Dirigenten instrueret Odensekoret, der mødte vel forberedt og gav først en Kirkekoncert i St. Knuds Kirke, hvorefter Sangere og Værter tilbragte en skøn Aften i den idylliske »Læseforeningens Have« i Maaneskin og med Nattergale- og Studentersang. Programmet for første Pinsedag bød paa en Udflugt til det sydlige Fyn med de dejlige Skove og de skønne Herregaarde. Man tog med Toget til det med det for Teologer og Arkæologer saa velkendte Navn Korinth, der vel ikke har andet tilfælles med sin berømte Søster ved Isthmen end Horats' berømte Sandhed: »Non cuivis homini contingit adire Corinthum« (Epistolæ I, 17, 36). Herfra skulde man spasere ud i den skønne Omegn, men Himlen vilde det anderledes, idet en hæftig og langvarig Skylregn tvang hele det glade Selskab til at stuve sig sammen i Stationsbygningen, saa man in casu kunde forbedre Horats ved at citere »Non cuivis homini contingit abire Corintho«. Senere klarede Vejret op, og Turen fortsattes til Brahetrolleborg, hvor hele Selskabet gæstfrit modtoges af Grevefamilien. Middagen indtoges ved Nørresø i et i Dagens Anledning opført smukt pyntet Træhus, der med Lethed rummede de 400 Gæster.

Næste Dag fandt den »profane« Koncert Sted i Odense Raadhushal, hvorefter man ad Søvejen befordredes til »Fruens Bøge«, og her fandt Pinseturen sin festlige Afslutning ved en højst animeret Middag med tilhørende Bal. Her havde ogsaa de ældre Sangere den store Glæde at træffe selve Chr. Richardt, der nu var Sognepræst i Ørsted og havde været et af de mest interesserede Medlemmer af Komité'en. Han glædede ogsaa Selskabet med en fortræffelig Sang, der endte med følgende opmuntrende Ord:

»Og selv om I henter
en Smule Bronchit —
tag Damer, Studenter,
og svinger Jer frit!«

Medens det var en gammel Tradition, at Sangforeningen ved sine Besøg ude i Landet mødte forsynet med Sange og Viser af sine Husdigtere til Hyldest for Værterne, Damerne og Byen, var det ikke lykkedes ved denne Lejlighed at dække dette Behov. Ingen af Digterne var med paa denne Tur, og ingen af de hjemmeblevne var uegennyttige nok til at ville tolke Deltagernes Begejstring.

Det var et alvorligt Dilemma, men det blev løst – af Conrad Møller i sidste Øjeblik. Han gennemgik Foreningens Visearkiv og fandt dér Villiam Fabers Vise fra Aarhusturen 1871, og den viste sig at kunne bruges med ganske faa og smaa »mutatis mutandis«. Første Vers lød i 1871 saaledes:

»De Jyder de prenter
en Skrivelse lang:
– Kom over, Studenter,
og syng os en Sang.
Straks slukket blev Lampen,
hver Bog slaet i,
saa gik det med Dampen,
og her er nu vi«.

Her behøvede kun at rettes »De Jyder« til »De Fyenboer«. I andet Vers maatte »Jyderne« rettes til »Odense«. I tredie Vers, hvis Slutning lød:

»hvor Hjejlen den synger,
og Lyngen den gror«,

fordrede Lokalfarven en ny Version, nemlig:

»hvor Droslen den synger,
og Boghveden gror«,

og endelig i sjette Vers, hvis sidste Strofer i 1871 lød:

»Hav Tak, kære Jyder,
som os vilde ha'e.
Til Gengæld vi byder
Jer kun et Hurra!«

blev »Jyder« til »Venner« og »byder« til »sender«.

Visen gjorde voldsom Lykke, og næppe en eneste af Værterne eller Damerne, som den besang, havde Anelse om den lille Fidus eller »fraus pia«, som herved afsløres for at fraaade dens fornyede Anvendelse, særlig i Aarhus og Odense.

Ved Efteraarskoncerten 1885 havde Sangforeningen formaaet saa prominente Kunstnere som Ægteparret Grieg til at medvirke, og ved de følgende to Aars traditionelle Koncerter fremførtes adskillige Nyheder. Foraarskoncerten 1887 formede sig som en Mindefest for Peter Heise og omfattede udelukkende hans Kompositioner. Ved denne Lejlighed afsløredes den Buste,

som Fru Heise havde ladet hugge i Marmor og skænket Foreningen. Det var Chr. Richardt, der havde skrevet Mindesangen og nu holdt Talen for sin altfor tidligt bortgangne Kunstneren.

I 1885 skete der Forskydning i Bestyrelsen, idet Collin Lundh af Helbredshensyn bad sig fritaget for Posten som Økonomidirektør, hvad jo svarede til en Formands byrde og ofte tornefulde Hverv. Denne Post havde Collin Lundh bestridt fra 1869 til 1873 i første Omgang og nu atter fra 1878 til 1885, og nu vilde han afløses. Man formaaede saa Sophus Bauditz til at overtage Posten midlertidig, hvilket varede i to Aar, hvorefter Johan Frimodt traadte til. Han var en skattet 1. Tenor, en paalidelig Møder til Prøver og meget interesseret i Sangforeningens indre Liv og Velfærd. En anden vigtig Post, Kassererens, som Vald. Unmack havde beklædt fra 1878 til 1885, overgik nu til Henrik Sporon, og da han i 1888 rejste bort fra Byen, overtoges den af Max Müller for de næste to Aar.

Vi er nu naaet til det for Sangforeningen saa betydningsfulde Aar 1888, der i vort industrielle Liv kendetegnes som Udstillingsaaret, medens det for Sangforeningens Bevidsthed maa karakteriseres som Kantataaaret. Aaret var spækket med Minde- og Jubilæumsdage, nemlig Kongens 70=Aars Fødselsdag den

8. April samt hans 25=aarige Regeringsdag den 15. November. Dertil kom 100=Aaret for Stavnsbaandets Løsning og 25=Aaret for Studenterforeningens Indflytning i sin egen Bygning paa Gammelholm.

Til alle disse festlige Lejligheder benyttedes Kantater, som Sangforeningen maatte fremføre, nogle gentoges endog senere, saa det kan ikke undre, at der rejste sig Stemning for at faa Levysohn udnævnt til »virkelig Kantatsraad«.

Den 16. April afholdt Universitetet Fest for den 70=aarige Konge med Hovednummeret Hartmanns sprudlende og ungdomsfriske Kongekantate, der kom til at afløse Weyses hidtil anvendte Kongekantate. Samme Dag holdt Sangforeningen et Gilde, der blev en ny Hyldestfest for den forgudede Hartmann, der bl. a. hilstes med en overordentlig smuk Sang af Max Müller paa

Sophus Bauditz.

en af Kongekantatens skønneste Melodier og med Ord fra Kantaten adresseret til Sangforeningens »Konge«, Hartmann. Første Vers lyder saaledes:

»Og som i Natten ved Sankt Hans,
hvor Længslens blide Drømmekrans
tyst hviler over Vange,
der lysner Glimt fra Baalets Skær,
og Sangen jubler fjern og nær
i Skovens hvælvte Gange,
Du blanded Alvors dybe Kvad
med lystigt Glimt, med Klang saa glad
en Hob Studentersange . . .«

Den 17. og 21. April festede man i Studenterforeningen, og atter her opførtes hver Gang den allerede populære Kongekantate.

Ved den nordiske Musikfest i Dagene 1. til 8. Juni deltog vore Sangere ved ikke mindre end fire Koncerter, og paa den sidste Dag samledes Nordens Studentersangere indbudte af de danske til Fest i Tivoli, hvor de til den lyse Morgen morede sig selv og de mange Tusinder af Tilhørere, idet de fra den stolte Fregat St. Georgs Dæk smeldede deres glade Studentersange udover Søen i den lune Sommernat.

Sideløbende med alle disse Koncerter og Fester foregik Prøverne paa en ny Universitetskantate af Lange-Müller i Anledning af Stavnsbaandets Løsning. Festen holdtes den 20. Juli, og allerede to Dage efter fandt den traditionelle Skovtur til Skodsborg Sted, hvorved der skulde sættes Punktum for Foraarsæsonen. Ved denne Lejlighed, hvor naturligvis Hartmann atter var Midtpunktet, fik Deltagerne den sjældne Glæde at høre en Tale af Lange-Müller til Hartmann, saa skøn, saa aandrig og saa poesifyldt som kun en saa højt kultiveret Kunstner kunde forme. Af en helt anden Aand, men i sin Art ligesaa blændende Indsats, var Conrad Møllers groteske og overstadig morsomme »Epos« eller »Oratorium«, »Vrøvlets Spaadom«, en nærgaaende Parodi paa Vølvens do. Her skal kun citeres første Vers:

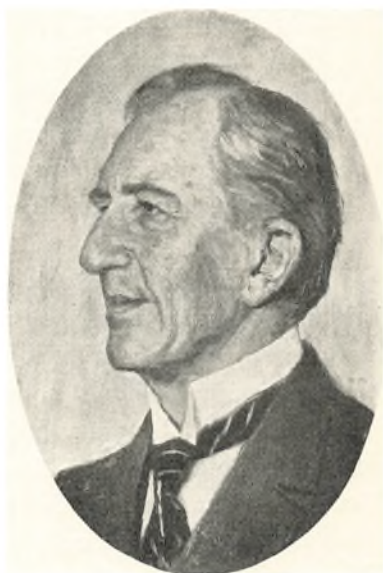
»Frimodts Øje, veed jeg,
dølges dybt paa Bunden
af den klare Bolle,
naar til Dagens Brækning
Skaaler ned I skylle;
thi naar Boller fyldes,
tømmes Penge-Kassen,
Sophus Bauditz gav ham.
Veed I ogsaa det?«

Man var imidlertid lidt ængstelig for, at gamle Hartmann skulde føle sig ilde berørt ved denne kaade Profanering af hans dejlige Musik, hvorfor man ventede med at omdele Conrad Møllers Værk, til Mesteren var taget hjem. Et Par Dage efter modtog Bestyrelsen imidlertid et spøgefuldt Brev fra Oldingen, hvori han takker for den udviste Hensynsfuldhed med først at synge Sangen, efter at han havde forladt Festen. »Men« — tilføjer han — »jeg føler mig heldigvis endnu saa ungdommelig, at jeg har moret mig hjerteligt over Conrad Møllers morsomme Parodi. Nu veed I ogsaa det!«

Ved Efteraarsemestrets Begyndelse, efter at Ruskantaten var opført i Studenterforeningen, begyndte Prøverne paa endnu en Kantate, nemlig Gades Kantate til Universitetsfesten i Anledning af Regeringsjubilæet. Prøverne paa denne Kantate bragte Sangerne store musikalske Nydelser ved at trænge ind i dette herlige Toneværk, og Gade udtalte sin fulde Tilfredshed med Udførelsen paa Festdagen. Samme Kantate blev ogsaa Hovednumret paa Efteraarskoncerten den 11. December, og ved det paafølgende Gilde kunde de tre store Komponister, hvis Værker havde været Aarets musikalske Indsats, og Sangerne mødes for gensidig at takke og hylde hverandre.

Efter det intense Arbejde, der var udfoldet i Kantate- og Jubilæumsaaret, maatte en Reaktion i inaktiv Retning synes ret naturlig. Men det gik helt anderledes. Efter at Sangforeningen i 1888 havde medvirket ved saa mange fornemme Minde- og Jubilæumsfester, var nu Turen kommen til den selv at fejre et stolt Jubilæum, 50-Aaret for Sangforeningens Stiftelse. Aaret 1889 viser os Sangforeningen i Stand til at udfolde sin fulde Manddomskraft og hævde sin Prestige baade kunstnerisk og akademisk. Vi finder i Datidens kritiske Bemærkninger om Foraarskoncerten 1889 en Anerkendelse baade af Programets Lødighed og af Udførelsen, idet det navnlig anføres, at Sangerne havde lært baade Noder og Tekst helt udenad og saaledes med udelte Opmærksomhed kunde følge Dirigentens sarteste Vink.

Medens man Aaret i Forvejen ikke havde været paa Pinsetur og paa Grund af Kantaterne havde været forhindret i at efterkomme den forelig-

Max Müller.

gende Indbydelse fra Viborg, hvor Sangerne endnu ikke havde været, var der stor Begejstring for en Jyllandstur, der vilde omfatte Aarhus, Randers og Viborg. Blandt Deltagerne i denne Tur var saa prominente Navne som Otto Zinck, der trods sine 65 Aar stadig førte an i alskens Skæmt og Løjer, og Peter Jerndorff, den velmeriterede kgl. Skuespiller, der baade fungerede som Menig i Geledet, som Kvartetsanger og Solist og saaledes fik sin store Andel i Koncerternes smukke Resultat. Et andet skattet Medlem, der gjorde sig fortjent af denne Tur, var Pianisten *Georg Jespersen* (* 1850), der ydede fortræffelig Bistand som Akkompagnatør.

Efter Ankomsten til Aarhus med Damperen gav Sangerne en Formiddagskoncert i Teatersalen og fejredes ved en animeret Frokost i »Polyhymnia«s store Sal. Inden man skiltes fra de gæstfri Venner, maatte Frimodt love at reservere næste Aars Pinsetur for Aarhus alene, hvor Sangerne ikke havde været siden den berømmelige Tur i 1871.

Opholdet i Viborg strakte sig over to Dage, der blev festlige og uforglemmelige baade for Gæster og Værter. Ved Kirkekoncerten Søndag Eftermiddag i den monumentale gamle Domkirke skabtes en gribende og højtidelig Stemning baade ved Jerndorffs Solo fra Orglet, bl. a. Hartmanns »Lær mig Nattens Stjerne«, og ved nogle Sange udført af store Kor nede fra Krypten.

Mandagens Program bød paa en Udflugt til Hald og de omliggende skønne Punkter, og om Aftenen samledes Værter og Gæster paa Preislers Hotel til Festmaaltid og Bal, og disse sidste to Numre blev gennemført saa glansfuldt, at næppe nogen af Deltagerne kunde glemme det. Frits Holsts Tale for Gæsterne og Frimodts for Værterne var ikke højtidelige eller kedelige, og Otto Zinck var overdaadig morsom, da han gengav Jeppes Monolog i Baronens Seng som Udtryk for en Sangers Følelser under Opholdet i Viborg. Ballet sluttede kun faa Timer før Toget skulde afgaa til Turens sidste Etape, Randers. Efter de to Dages glade Fester i Viborg uden synderligt Hensyn til »Naturens Ret« var det kun rimeligt, om der indtraadte en vis Reaktion i Toget, og at mange ligesaa gerne var taget direkte hjem. Men de Randers Damer, af hvem der just i hine Aar gik Ry om Kap med Handskerne og Laksen, havde udtænkt et strategisk Middel, der med et Kup »vakte de Døde til Liv og til Lyst«. Da Sangerne i sluttet Trop kom ned paa Hovedgaden, blev de overøst af en Blomsterregn fra de Skønnes Hænder, og flere Gange maatte Toget standse for at takke for Hyldesten med en Sang.

Koncerten forløb usædvanlig godt i Betragtning af de noget anstrengte Stemmer, og navnlig skal Martin Grønlund og Peter Jerndorff have vakt

Møde hos Formanden.

I Forgrunden: Hartmann og Frimodt. Bagved: C. C. Jessen, Malling, Levysohn og Schierbeck.

smigrende Opsigt ved deres Soloer i Heises Ruskantate. — Det korte, men højst animerede Ophold i Randers sluttede med Middag og Dans i Klubben »Harmonien«, hvorfra hele Forsamlingen fulgte Sangerne til Jernbanestationen. I Aarhus gik man om Bord i et overfyldt Dampskib, og her fortsattes Stemningen endnu nogle Timer, indtil endelig den glade Flok segnede og fandt Hvile paa Borde, Bænke eller Gulve.

Lørdag i samme Uge samledes Viborgkoret atter til et Gilde hos Wivel i Tivoli for at drøfte Minderne om Turen, og den 24. Juni foretoges den traditionelle aarlige Skovtur til Eremitagen og Skodsborg, hvor gamle Hartmann som sædvanlig glædede Sangerne med at deltage. At Aarets Begivenheder og navnlig da Pinseturen dannede Hovedemnet for de talrige Taler og Sange behøver næppe at anføres, ligesom den unge Dirigent Levysohn fik sin velfortjente Hyldest for sit udmærkede Førerskab, bl. a. i Axel Sørensens vittige Vise, hvis sidste Vers er citeret som Motto for dette Kapitel. — Nu var allerede det halve Aar henrundet, og tilbage stod endnu den store

Begivenhed, hvorved man paa festlig og værdig Maade vilde mindes de forløbne 50 Aar i Sangforeningens Liv.

Aarsdagen var den 5. Juli, men denne Dato var ikke egnet til at samle Sangernes Skare til Fest, hvorfor det blev besluttet at henlægge Jubilæums-koncerten og Mindefesten til Efteraaret. Imidlertid mente Bestyrelsen ikke, at man burde lade selve Dagen gaa helt upaaagtet hen, og man enedes saa om at opfordre et halvt Hundrede af de mest aktive Sangere til at fejre Dagen ved en beskeden Middag i selve Sangforeningslokalet paa Gammelholm. Om trent Halvdelen af de opfordrede mødte, deriblandt Hartmann og Malling, og under de hyggeligste tvangfri Former fejrede dette lille Udvalg af Sangere Foreningens Fødselsdag. Hartmann holdt Festtalen for Jubilaren, og Skaalen blev drukket i Champagne, der var Hartmanns Tilskud til Gildet. Nogen Festsang var der naturligvis ikke, men af det store Repertoire kunde Deltagerne glæde sig selv ved at synge adskillige af Hartmanns Sange foruden hele Norgeskantaten samt mange af Heise og C. J. Hansen.

De officielle Jubilæumsfestdage blev ansat til 4. til 9. November, og Koncertprogrammet bød paa en Folkekonzert i Universitetets Festsal den 4. November og den egentlige Jubilæumskonzert den 6. i Odd-Fellow Palæet. Ved Universitets-Konzerten fremførtes de mere folkelige Sange af det faste Repertoire, og Udførelsen var saa tilfredsstillende, at »Berlingske Tidende« lod sig henrykke til at udtale: »Koret sang saa kønt, med saa megen Præcision, med saa fin Nuancering og saa sikker Rythmik, at det var en sand Fornøjelse at høre derpaa«.

Til Festkonzerten i Odd-Fellow Palæet havde C. C. Jessen skrevet en Kantate og Otto Malling havde sat Musik til den. Resultatet af dette Samarbejde blev et herligt Kunstværk præget af den ægte akademiske Sangeraand, baaret af de skønneste Toner og tolket af Solister saa charmerende som Peter Jerndorff og Martin Grønlund. Kantaten er senere udkommen i Trykken, og her skal kun citeres et Par Vers:

»Studenten er en frejdig Svend,
han har saa mangt at prise;
han nynner stille i sit Hjem,
mens Dagens Gerning skrider frem;
men knap er Bogen lukt igen,
saa synger han en Vise.

Men tændes Blus i Gildesal
og Vennekaren bænkes,
da synger han paa gammel Vis
sit Lands, sin Stands, sin Piges Pris,
og jubler højt ved sin Pokal,
saalænge som der skænkes.«

Koncertpalæets store Sal var fyldt til sidste Plads. »Alt hvad der kaldes den musikalske Verden« – skrev »Nationaltidende« – »havde givet Møde,

for man vilde jo hædre Sangforeningen; thi er der nogen, der har bragt den nordiske Folkesang ind blandt Folket, er det Studenterne«.

I Kongelogen saas Kronprinsparret sammen med den nybagte Student Prins Christian og flere af hans Søskende, og i Logen ved Siden af sad gamle Hartmann og Sangforeningens første Dirigent, Julius Borup. Programmet indledes med »Der er et yndigt Land«, der jo var den første Sang, der under Borups Direktion var bleven fremført ved Sangforeningens allerførste offentlige Koncert i 1840, og Koncerten endte med »Vølvens Spaadom«, der fremkaldte endeløse Ovationer rettede til den gamle Mester.

Efter Koncerten fulgte Festmaaltidet, der talte 300 Kuverter i Palæets lille Sal og krydredes med et Væld af Taler og Sange. Salens Vægge var i Dagens Anledning dekoreret med en Frise, der i nøje Efterligning af Fresco-
Frisen omkring Thorvaldsens Museum forestillede Sangernes festlige Modtagelse af Hartmann med 70 af de mest fremtrædende Sangforeningsmedlemmer, og Conrad Møller havde skrevet en særdeles morsom Kommentar, der blev sunget senere hen paa Soldet.

Chr. Richardt holdt Festtalen for Sangforeningen ledsaget af en Vise af ham selv »Gamle Minder«. C. C. Jessen talte begejstret for Hartmann efter en Sang af Axel Sørensen. Carl Ploug, Julius Borup, Ottesen, Collin Lundh, Frimodt og mange andre ældre og yngre Koryfæer forherligede Festen med aandfulde og muntre Taler. Da man endelig skulde bryde op og havde afsunget den traditionelle »Snart er Natten svunden«, omdeltes en ny Tekst til denne af C. A. de Fine Skibsted, der hyldede Hartmann i følgende Strofer:

»Snart er Natten svunden,
Dagen bryder frem;
nyt da Samlingsstunden,
før vi drage hjem;
nyt den til at hylde
med al Stemmens Klang
Mesteren, vi skylde
al vor rige Sang!

Hver Gang Toner klinge
her ved Morgengry,
skal i dem vi bringe
ham vor Tak paany.
Tager end den dunkle
Glemsel os i Favn,
evigt dog skal funkle
gamle Hartmanns Navn!«

Jubilæumsfestlighederne kunde naturligvis ikke slutte uden en Fest med Damer, og denne fandt Sted som Bal og Souper paa Hôtel d'Angleterre den 9. November og talte over 150 Deltagere. Ogsaa her fandt Digterne Ploug, C. C. Jessen og Axel Sørensen nye og smukke Udtryk for Sangernes aldrig svigtende Beundring for Damerne.

Efter den mægtige Energiudfoldelse i Jubilæumsaaret vilde man maaske have ventet nogen Nedgang i Sangforeningens Præstationer udadtil i Aaret 1890. Det blev dog saa langt fra Tilfældet, at Aaret endog opviser 8 Koncerter foruden Medvirken ved to saa vægtige Værker som »Vølvens Spaadom« i Koncertpalæet (Balduin Dahls Folkekoncerter) og Berlioz' »Damnation de Faust« ved Koncertforeningens 25-Aars Jubilæumsfest. Dette Aar fortjener ogsaa at mindes paa Grund af ikke mindre end tre vellykkede Ture til Provinsen, nemlig til Aarhus, Storehedinge og Slagelse. I sidstnævnte By sang vi Penge sammen til et paatænkt Monument for Hans Tausen.

I 1890 fik vi en ny Udgave af vor Sangbog. Det forberedende Arbejde var lagt i Hænderne paa en Komité bestaaende af Otto Malling, Levysohn, Collin Lundh, Frimodt, C. C. Jessen, Chr. Lund, J. Melchior og Tolderlund.

Næste Aar havde en noget roligere Karakter med Hensyn til Sangforeningens offentlige Fremtræden. Vi gav kun én selvstændig Koncert, den 11. December, med paafølgende Ruskilde, og paa en Søndagstur til Holbæk udførtes Heises Ruskantate. Naar Aaret blev mindeværdigt, er det paa Grund af den herlige Pinsetur til Bornholm fra 13. til 18. Juni. Det var 25 Aar siden Sangforeningen havde gæstet Klippeøen, og allerede for adskillige Aar tilbage havde der foreligget Indbydelse til at gentage Besøget, og sjældent er vel Sangerne bleven feteret og fejret saa hjerteligt og gæstfrit som paa denne seksdages Tur, hvor hele Øen kappedes om at give dem oprigtige Beviser paa Gensynsglæden.

Hvad Medlemsantallet angaar, viser det efter Jubilæet nogen Nedgang, men i de følgende Aar mærkes paany Fremgang.

Aaret 1892 blev atter et Arbejdsaar med Assistance ved adskillige Lejligheder, Ture i Provinsen og — som den største musikalske Oplevelse — Udførelsen af en ny og grandios Komposition af den nu 87-aarige Hartmann til Ernst v. d. Reckes Kantate ved Majestæternes Guldbryllup, en forbløffende Præstation. Prøverne paa dette Musikværk blev for alle de 80 ældre og yngre Sangere, der fik Lov at medvirke, en Nydelse og en Glæde. Axel Sørensen siger et Sted herom: »For hver ny Afdeling vi indstuderede, steg Begejstringen for den gamle Mester, der syntes ukueligere for hvert Aar, der gik. Indledningskoret med den festlige Klang af Brudeklækkerne, den lette, legende Duet om Kongebørnenes Leg paa Fredensborg, der mundede ud i Tonerne fra »Danmark, dejligst Vang og Vænge«, og de to vidunderskønne Romancer, den første om Guldbrudeparrets Ungdom, og den sidste, der begynder i Mol med Erindringen om »Brødrene, der sukke hinsides Muren«, men slaar over i samme

»Glad såsom fågeln«.

(Studentersangforeningens Pinsekonzert efter Lammefrikassé'en paa Færgen).

Melodi omsat i Dur i Glæden over alt det meget, vi endnu som Danske kan glæde os ved.« – Denne Kantate, der opførtes ved Universitetets Fest for Guldbrudeparret den 28. Maj, kom til at kaste sin Festglans over Sangforeningens Virksomhed hele Resten af Aaret. Den blev Hovednumret paa Aarets Pinsetur og paa hele to Efteraarskoncerter for udsolgt Hus i Koncertpalæets store Sal.

Blandt de mere muntre Oplevelser i dette Aar kan nævnes et elegant og stilfuldt Bal paa Skydebanen med over 100 Deltagere samt en særdeles fornøjelig Pinsetur til Odense under Collin Lundhs Førerskab, da Frimodt var forhindret. Det var paa denne Tur, Sangerne blev Ofre for et Forsøg paa Masegiftmord, idet de havde vederkvæget sig paa Færgen med Frikassé kogt i ufortinnede Kobberkar, og Virkningerne havde ikke fortaget sig før Koncerten i Raadhushallen, hvor de forgæves søgte at illudere som muntre og livsglade Studenter.

Denne Episode blev foreviget af Alfred Schmidt i Aarets »Blæksprutte«, (se ovenfor). Det skal dog tilføjes, at ingen fik varig Mén af Frikassé'en.

Da Efteraarsprøverne begyndte i September, meddelte Frimodt Bestyrelsen, at han saa sig nødsaget til at frasige sig Hvervet som Økonomidirektør,

fordi han simpelthen ikke kunde overkomme det dermed forbundne anstrengende Arbejde. Alle aktive Sangere beklagede levende at skulle miste denne glimrende repræsentative Fører og udmærkede Kammerat, og man maatte nu se sig om efter en Arvtager. Det varede ikke længe, inden Interessen samlede sig om den unge cand. mag. William Sporon, et fint kultiveret Menneske med megen Charme og en dygtig Sanger, som paatog sig Opgaven og løste den paa en udmærket Maade; men de store og berettigede Forhaabninger, man satte til ham, blev brutalt tilintetgjorte kun et Aar efter, da han bukkede under for en Blindtarmsbetændelse.

Den 21. November mistede Danmark og Sangforeningen en af sine bedste Sønner, da Jens Christian Hostrup døde, og ved hans Jordefærd fik Studenterne Lov til at bringe deres gamle trofaste Fører et sidste Farvel. Axel Sørensen tolkede Studenternes Følelser i følgende Strofer til Melodien: »Till Österland«:

»Da fejre Vaartoner løde,
Du fødtes, da Bøgen udsprang,
og til sildig Aftenrøde
var der Vaar, var der Haab i Din Sang.

Din Harpe klang over Vænge
som skyldfri Livsglædes Tolk;
vi Studenter blev dens Streng,
men dens Sangbund var hele vort Folk«.

Et af Datidens Blade omtaler Sangernes Deltagelse ved Digterens Jordefærd saaledes: »Talen var forbi. Det var ikke Orgel og Salmesang, der nu begyndte; det var et befriende Pust fra de gamle Dage. Det var Studenter-Sangforeningen, der bragte det sidste Farvel. Aldrig har de sunget smukkere, dette Digterens »lystige Folkefærd«. Ordene og Melodien var lige simple, og Klangens var saa rørende vemodig, at alle fik Taarer i Øjnene, medens denne ukunstlede Sang lød fra dem, der dog af alle havde staaet hans Hjerter nærmest. Og denne Afslutning blev i al sin Simpelhed det mest gribende i hele Sørgenhøjtideligheden«.

Næppe en Maaned efter Hostrup, den 18. December, blev Studenternes anden store Digterpræst, Christian Richardt, kaldt bort, men da hans Bisættelse fandt Sted i Vemmetofte, maatte Sangforeningen nøjes med at lade sig repræsentere ved en Dobbeltkvartet, der bragte ham hans trofaste Sangeres og Kammeraters Tak tolket af C. C. Jessen, der vel var den af alle Sangerne, hvis Digternatur stod ham nærmest. Slutningsverset lød saaledes:

»Tak for hver en livsglad Skæmt,
hvert et Glimt af Uskyldslune,
mangt et Ord, som ej blev glemt,
stemningsfødt med evig Rune!
Tak for hvert et mandigt Kvad
om vort Folk, vort gamle Rige!
Herre, giv ham, som han bad,
nyfødt op til Dig at stige!«

Hartmanns straalende Guldbryllupskantate blev, som allerede antydet, den musikalske Hovedbegivenhed i Sangforeningsaaret 1892, og ved de to Efteraarskoncerter, hvor den opførtes, blev Billetterne revet bort, ved den sidste endog paa 4 Timer, saa mere end 1000 kom for sent til Billetsalget. Skønt Priserne var meget lave, set fra Nutidens Synspunkt, nemlig henholdsvis 1 Kr. og 50 Øre, indbragte disse Opførelser af Kantaten dog Sangforeningen et Nettooverskud paa Kr. 1116,29.

Havde saaledes Hartmanns Værk præget hele Guldbryllupsaaret, saa skulde Hartmanns Person komme til om muligt i endnu højere Grad at optage Sangforeningen og dermed hele Danmarks musikelskende Publikum i Aaret 1893, thi da kunde Hartmann fejre *sit* Guldbryllup med Sangforeningen, hvis Fører og Øverstbefalende han havde været siden 1843, et vistnok aldrig før set, ja et helt usandsynligt Tilfælde i Kunstens Verden.

Intet Under da, at Sangforeningen straks fra Foraarssemestrets Begyndelse helt beherskedes af Forberedelserne til de grandiose Festligheder, hvormed denne sjældne Begivenhed skulde og maatte fejres. Alle kappedes da ogsaa om at hjælpe Sporon til at gøre Festen saa værdig og saa svarende til Meesterens Fortjenester som muligt. Ja, Jubilaren gav endog selv sit Bidrag. Ved næstsidste Koncertprøve sendte han en helt frisk komponeret Musik til C. C. Jessens Tekst »Venneraad«, og dette af den snart 88-aarige Professor med sirlig Haand printede Manuskript vakte udelt Beundring.

Skønt Festens Anledning jo egentlig var af helt privat Natur, hans Forhold til Sangforeningen, følte Publikum den dog som en Folkefest, og alle Aviser beskæftigede sig indgaaende med den, baade før, under og efter.

Den store Jubilæumskoncert fandt Sted i Koncertpalæets store Sal den 2. Maj for fuldt besat Hus med hele Kongefamilien i Spidsen og talrige Repræsentanter for den akademiske og musikalske Verden. Efter Skanderborgmarchen som Indledningsnummer udførtes Dagens Kantate skrevet af Axel Sørensen med Otto Mallings Musik. Baade Sangerne og Publikum var

betaget af en mægtig Stemning, som hvert Øjeblik gav sig Udslag i spontane Ovationer til Mesteren, der havde Plads sammen med sin Familie i Logen ved Siden af Kongefamilien. Særlig efter en Solo sunget af *Viggo Bielefeldt* (1851–1909) slog Begejstringen ud i lys Lue. Det sidste Vers lød saaledes:

»Som flygtige Svende vi drog af Land
paa Sangertog,
i Takt med Din Rytme paa hver en Strand
hvert Hjerte slog;
og sad vi hjemme ved Arnens Skær
og sang om det lystige Folkefærd,
saa jubled den lyttende Ungdomshær
begejstringstændt:
Hartmann, Dig elsker den danske Student!

Kor:

Hartmann, Dig elsker den danske Student!«

Adskillige Minutter varede Hurraraabene, og da Kongefamilien rejste sig og klappede vendt mod Mesterens Loge, fulgte hele Forsamlingen Eksempel og blev længe staaende og tiljubede ham deres begejstrede Hyldest.

Hele Resten af Koncerten bestod af Hartmannske Kompositioner, hvoriblandt særlig den sidste Nyhed »Venneraad« hilstes med demonstrativt Bifald. Efter Slutningsnumret, Formælingskantaten, udbragte Carl Ploug et »Hartmann leve!«, og atter rusede Hurraraabene i det uendelige.

Dagen efter havde Sangforeningens Medlemmer med Damer indbudt Jubilaren til en Festmiddag i Koncertpalæets Riddersal, hvor der mødte 246 Gæster. Salen var atter denne Gang prydet med den morsomme Frise fra Aaret i Forvejen, og Humøret steg straks adskillige Grader, da man havde sunget Menuen, der var affattet cantabelt af den altid opfindsomme Conrad Møller og begyndte saaledes: »Vi er et sultent Folkefærd . . .«

Efter den egentlige Festsang af Carl Ploug: »Du højbaarne Høvding i Tonernes Land«, holdt C. C. Jessen Hyldesttalen, som altid stemningsfyldt og beaandet, og den bedagede Jubelolding blev ham ikke Svar skyldig. Han rejste sig, høj og rank, og udtalte følgende — som vi besidder i autentisk stenografisk Gengivelse, idet en af Sangerne, Rigsdagsstenograf Torup, nedskrev Talen ordret —:

»Jeg har oplevet saa mange Jubilæer, at det slet ikke vilde undre mig, hvis Folk var blevet lede og kede deraf. Ikke desto mindre har dette sidste Jubilæum overvældet mig saaledes, at jeg er bange for, at Ordene skal slaa

Klik for mig, som det hedder i det sidste »Venneraad«, jeg har komponeret. I Kantaten i Gaar stod der, at Studenterne og jeg hørte sammen som Mand og Kone i et lykkeligt Ægteskab. Jeg kan kun indrømme, at dette Billede slaar fuldstændigt til. Saa mange skønne Billeder fra mit Studenterliv dukker op, at de staar for mit indre Øje som en Buket paa en ung Piges Bryst. Sangforeningen og jeg har saamænd ikke noget at lade hinanden høre. Maaske skylder *den mig* noget, men til Gengæld skylder *jeg* Studenterne saa uhyre meget paa alle Maader, at vi – Sangforeningen og jeg – er kvit. Mange Minder, lyse og alvorlige, paatrænger sig mig, naar jeg i dette Øjeblik tænker tilbage paa Sangforeningens Liv i disse forløbne halvhundrede Aar. Næst mit lykkelige Familieliv og det, jeg skylder min Hustru, mine Børn og Børnebørn, er der intet, der har bidraget saa meget til at bevare mig ung som mit Forhold til Studenterne. Jeg skylder dette »Samliv« den Ungdomskilde, der evig strømmer i Studenterlivet, og jeg har intet andet at give igen end min oprigtige og hjertelige Tak – og saa maaske nu og da en lille Vise, eller hvad der ellers kan falde af. Et Leve for Studenterne!«

Blandt de mange andre Talere vakte særlig gamle Pastor Borup Opmærksomhed, da han skildrede den første Koncert, hvor han dirigerede for en Tilhørerkreds, der omfattede alle Kunstens og Aandslivets Spidser fra hin Guldalder, der allerede nu syntes saa underlig fjern.

Den sidste Taler, Carl Møller, bragte hurtig Stemningen tilbage til den konkrete Virkelighed ved at tale om Hartmann og Damerne med et Vid og et Lune, der vakte endeløs Jubel.

De forskellige Studenter-Korporationer, Foreningen, Samfundet og Akademisk Skyttekorps, havde ønsket at bringe Hartmann en Monstrehyldest, og Idéen realiseredes i et Fakkeltog paa ikke mindre end 1500 Studenter med Taler af de respektive Foreningers Formænd og af Sophus Bauditz fra Studenterne i Almindelighed og med Sange af C. C. Jessen og Lektor *Alfred Glahn* (1865–1934).

Mesteren modtog Akademikernes flammende Hyldest staaende paa Palæets Balkon omgivet af sin Familie, og han takkede for den i bevægede Ord. Det var over Midnat, før Gubben trak sig tilbage, og Studenterne spændte sig for hans Vogn og kørte ham hjem. Da Levysohn næste Morgen ved Nitiden forhørte sig i hans Hjem, hvorledes han befandt sig efter de to Jubilæumsdages mangeartede Anstrengelser, kunde Pigen meddele, at Professoren var gaaet til sin daglige Dont paa Musikkonservatoriet. Jo, Hartmann var i Sandhed en trænet Jubilar.

Hobro, Pinsen 1893.

Endnu i samme Maj Maaned drog Sangforeningen paa Pinsetur, denne Gang til Hobro, en af de faa østjyske Byer, som vi endnu ikke havde gæstet. Det blev en fortræffelig Tur, og alle Deltagerne mindes med Taknemlighed al den hjertelige Gæstfrihed, de blev Genstand for. Den lokale Presse var begejstret over Korets Præstationer og fremhæver navnlig »den unge Tenor, stud. med. Jørgen Møller og Bassangeren, en Student Helge Nissen med en smuk og malmsfuld, alvorlig Røst, som man hørte med udelt Glæde«. Og Referatet af den animerede Souper ender med: »Stærkt Bifald vandt en humoristisk Tale af Student Nissen for Damerne«. Nissen var den Gang 22 Aar gammel og debuterede først fire Aar senere som »Faust« paa Det kgl. Teater.

Over Efteraarsssemestret 1893 lagde der sig en mørk Skygge ved Økonomi- midirektøren William Sporons Død den 9. Oktober. Sangforeningen ledsagede ham med sine Toner til hans Grav.

Man formaaede nu Frimodt til atter at paatage sig det brydsomme Hverv, som han havde øvet med saa stor Dygtighed og Paaskønnelse, og han lod sig ogsaa bevæge til at overtage Posten. Der blev ikke afholdt nogen Efteraarskoncert det Aar, idet man nøjedes med en lille Underholdning forud for

det aarlige Rusgilde den 8. December. Herudover indskrænkede Sangforeningens musikalske Virksomhed sig til Medvirken ved et Par Fester i Studenterforeningen, den ene for vort Æresmedlem Carl Ploug, der fyldte 80 den 27. Oktober, og den anden ved Niels Juel Simonsens 25-Aars Sangerjubilæum.

Virksomheden i 1894 indledes med Opførelsen af en pompøs »Banner-sang« af Johs. Helms og Lange-Müller ved Studenterforeningens Fest paa Universitetet den 11. Februar, da det nye Banner højtideligt indviedes. Den centrale Begivenhed, der kendetegner dette Aar, blev Genoptagelsen af Samarbejdet med Lundenserne og Fælleskoncerterne i Lund og København i Slutningen af April. Ved første Fælleskoncert i Lund den 21. deltog et dansk Kor paa 100 Sangere, og Ugen efter kom et ligesaa stort Antal lundske Sangere til København, og ved begge Koncerterne var Hovednumret »Vølvens Spaadom«. Gamle Hartmann overværede Koncerten i København og høstede som sædvanligt begejstrede Ovationer, han deltog med Liv og Lyst i den paafølgende Festsouper, holdt en aandfuld Takketale til de to Kors Dirigenter for deres udmærkede Arbejde, og tilsidt aabnede han Ballet ved at træde en Polonaise. Mere kan man næppe med Billighed forlange af en 89-aarig. — Tre Uger efter de vellykkede Fælleskoncerter foretoges Fællesskovtur med Lundenserne til Malmö, Skodsborg og Tivoli, ved hvilken Lejlighed det fornyede Sangerbroderskab besegledes paa veltalende Maade baade i Prosa og »vise«-ligt.

Den aarlige Skovtur til Skodsborg, hvor Hartmann atter tog Del, fandt Sted 19. Juni, og saa endelig kunde Koret holde en velfortjent Sommerferie, men allerede 9. September foretoges en særdeles munter og hyggelig Tur til Frederikssund og Jægerspris. Samme Efteraar døde Foreningens Æresmedlem, Carl Ploug, og to af dens højtfortjente aktive Medlemmer, O. J. C. Ottesen og Chr. Lund, og Sangforeningen bragte ved Jordfæstelserne disse tre trofaste Kammerater sit vemodige Farvel.

Ved en Koncert paa Universitetet den 1. Marts opførtes *Johan Bartholdys* (1853—1904) »Kantate ved Indvielsen af Polyteknisk Lærestalt«.

Johan Frimodt.

Den 14. Maj oprandt Lejligheden til endnu en stor offentlig Hyldest til vor rette Formand, de jure et de facto, Mesteren, den ukuelige, den stadig unge, ja hartad usandsynlig friske J. P. E. Hartmann, der kun var en Maaned yngre end H. C. Andersen, og som nu den 14. Maj fyldte 90 Aar.

Selvfølgelig maatte denne Begivenhed markeres ved en Festkoncert med Opførelse af Mesterens Værker, og man valgte da som Hovednummer den pompøse Kantate fra Universitetets 400-Aars Jubilæum. Festkoncerten fandt Sted den 18. Maj i Koncertpalæets store Sal, og Kantaten udførtes af et blandet Kor paa 130 Damer og 115 Studentersangere. Kronprinsparret med samtlige Børn hædrede Koncerten med deres Nærværelse.

Kongen havde paa selve Fødselsdagen personlig overbragt sin Hilsen og Lykønskning i Hartmanns Hjem og overrakt ham Storkorset i Brillanter, og om Formiddagen den 18. var Mesteren bleven fejret i Studenterforeningen ved Afsyngelsen af en »Cantatino« af Axel Sørensen, en Tale af Sophus Bauditz og Afsløring af den Marmorbuste, der siden har prydet Festsalen.

Men tilbage til Koncertaftenen, hvor det festklædte Publikum, der fyldte Salen til sidste Plads, beredte Mesteren jublende Hyldest, som han, straalende om Kap med Brystets Brillanter, modtog fra sin Loge, der var forvandet til en Løvhytte af nyudsprungne Bøge. I Pressen kunde man Dagen efter læse, at Tilhørernes Stemning hele Aftenen »var paa Kogepunktet og derover«. Sangernes Hyldest tolkedes af kgl. Skuespiller Axel Madsen i en beaandet Prolog af C. C. Jessen.

Efter Koncerten var der staaende Seksa og Bal i Studenterforeningen, og her blev Hartmann atter Genstand for demonstrativ Hyldest. Fra Bygningens Balkon gav Studenterne nemlig en hel lille Friluftskoncert med de kendte Sange, der lød herligt ud i den stille, lune Sommernat og hurtig fyldte hele Holmens Kanal med mange Tusinde begejstrede Tilhørere, der efter hvert Nummer klappede taktfast og raabte Hurra. Det Nummer, der gjorde det mægtigste Indtryk, var den evig unge »Flyv, Fugl, flyv...« baaret af Niels Juel Simonsens malmsfulde Røst saa stærkt og langt, at en Tilhører helt ovre ved Holmens Kirke forsikrede, at ikke et Ord gik tabt. Da Simonsen derefter udbragte et »Leve Hartmann«, drønedes Hurraraabene atter fra 20.000 Struber, det store menige Folk, der her fik en kærkommen Lejlighed til at takke og fejre Mesteren.

Kun 14 Dage efter denne Fest drog Sangerne paa Pinsetur, denne Gang til Maribo, hvor de fik Lejlighed til at stifte intimt Bekendtskab med og faa haandgribelige Beviser paa Værternes Gæstfrihed baade i Byen og i den

skønne Omegn paa Knuthenborg, Hardenberg og Orebygaard. Paa sidstnævnte Herregaard var Sangerne indbudt til Spising, der i en af Studenternes Dagbøger karakteriseres med de fire Ord: »splendid Middag, Champagnen flød«. Ikke desmindre var Præstationerne baade ved Kirkekoncerten og den profane Koncert i Teatersalen vellykkede og Publikum begejstret.

Den traditionelle Skovtur og Mødet med vor højt elskede Formand afholdtes den 22. Juni. Den 8. September foretoges en Udflugt til Boserup og Roskilde og 13. December holdtes Ruscildet, hvori Hartmann atter deltager.

Den norske Studentersangforening fejrede dette Aar sit 50de Aars Jubilæum og havde sendt Indbydelse til os om Deltagelse i Festlighederne, men vi maatte beklage ikke at se os istand til at møde med et til Lejlighedens Betydning svarende Kor.

Blandt de i denne Levysohns første Periode optagne Medlemmer, der gennem mange Aar har vist Sangforeningen stor Interesse og ydet væsentlige Bidrag i musikalsk eller selskabelig Henseende, kan vi nævne: I 1885: *Gustav Hetsch* (1867–1935), Musikforfatter og Publicist, *Ludvig Andresen* (*1866), Kommunalæge, *Chr. Helms* (*1867), Dommer. I 1886: *Jørgen Møller* (*1868), Dr. med. I 1887: *G. V. Grundtvig* (*1866), Overbibliotekar. I 1888: *Max Tvermoes* (*1867), Politiassistent og *Axel Heine* (*1870), Læge. I 1889: *Helge Nissen* (1871–1926), Kammersanger, *V. B. Poulsen* (1853–1938), Møntmester, og *Viggo Strøyberg* (*1870), Beregner, mag. scient., og i 1890 *Asger Bruhn* (*1870), cand. jur., Direktør. I 1891 optoges *Einar Dujardin* (*1871), Læge, og *Axel Hertz* (*1873), Ingeniør; i 1892 *Carl Bratli* (*1871), Dr. h. c., *Vald. Dan* (1871–1935), Arkitekt og *C. P. N. Nørgaard* (*1873), Bryggeridirektør; i 1893 *Axel Engberg* (*1875), Overretssagfører, *Robert Berner*, kaldet *Bob* (1875–1939), Kontorchef, Vicekonsul, *Georg Clante* (*1875), Fuldmægtig, *H. O. G. Ellinger* (*1857), Professor, *Alfred Wøhlk* (*1868), Apoteker, mag. scient., og *Holger Fritz* (1869–1922), Vicedirektør i Forsikringselskabet »Hafnia«. I 1894 *Johan Kuhn* (*1876), Læge, og i 1895 *Olaf Holbøll* (*1870), Direktør, *Erik Lunn* (*1875), Kontorchef, *Viggo Forchhammer* (*1876), Lektor, og *Jørgen Lundbye* (*1874), Præst.

1896-1903

JOHAN BARTHOLDYS TID

*»Øs af Lagets fyldte Kummer
Glædens rene Førstedrik,
medens fyrig end den skummer!
Og syng ud, hvad Brystet rummer,
førend Tonerne slaa klik!«*

C. C. Jessen (»Venneraad«).

Aaret 1896 blev ret bevæget indenfor Sangforeningens fire Vægge med flere ekstraordinære Generalforsamlinger i Anledning af Lovenes Revision, Valg af ny Dirigent og ny Økonomidirektør.

I Foraarssemestret afholdtes en Koncert paa Universitetet den 18. Marts med paafølgende Spisning og Panchesold, hvori vor gamle Formand deltog. Desuden medvirkede Sangerne ved et Par Velgørenhedsfester til Fordel for Vanføre og ved en større Koncert sammen med Berlins filharmoniske Orkester, hvor Edvard Grieg dirigerede egne Kompositioner. Pinseturen gjaldt Kolding med Viggo Bielefeldt som Solist. Friluftskoncerten paa Skamlingsbankens blev navnlig mindeværdig ved den store Tilstrømning af Sønderjyder.

Imidlertid havde baade Levysohn og Frimodt ladet sig forlyde med, at de kunde ønske at trække sig tilbage fra deres respektive Poster, hvilket gav Anledning til, at der iværksattes en Agitation særlig med Henblik paa Dirigentvalget, idet en Del Medlemmer med C. C. Jessen og H. P. Schierbeck i Spidsen arbejdede energisk for at faa Johan Bartholdy til Dirigent, medens andre haabede at kunne bevæge Levysohn til at fortsætte og fik udfærdiget en Tillidsadresse til ham med 175 Underskrifter, deriblandt Otto Malling, H. O. G. Ellinger og mange af de ældre Sangere. Paa en i denne Anledning afholdt ekstraordinær Generalforsamling den 8. Juni viste det sig, at Stemningen var omtrent ligelig delt mellem de to Kandidater.

Skovturen fandt Sted den 22. Juni og formede sig som en Hyldest til Otto Zinck, der det Aar kunde fejre 50-Aars Jubilæum som Studentersanger. Den 13. September foretoges en lille Udflugt til Fredensborg og Frederiksborg med en udmærket Middag i Asminderød Kro.

Saa oprandt den ordinære Generalforsamling den 19. Oktober, hvor nu foruden Dirigentspørgsmaalet ogsaa Økonomidirektørvalget skulde drøftes. Frimodt, der siden Sporons Død kun havde betragtet sin Virksomhed som midlertidig, indtil man fandt et nyt brugbart Føreremne, ønskede nu at træde tilbage, og da den unge Læge Viggo Christophersen mentes i Besiddelse af de til denne Post særlig ønskede Egenskaber, blev han foreslaaet af Bestyrelsen og enstemmig valgt. Dirigentvalget gik ikke saa glat, idet der ikke kunde noteres kvalificeret Majoritet for nogen af Kandidaterne, og Resultatet blev, at Levysohn elskværdigt lovede at vedblive at fungere, indtil en ny ekstraordinær Generalforsamling kunde blive enig om hans Afløser. Endelig den 16. November holdtes den sidste Generalforsamling, og paa denne foresloges yderligere som Dirigentemner *Robert Henriques* (1858–1914) og *C. F. E. Horneman* (1840–1906). Jessen og Schierbeck anbefalede Bartholdy paa det varmeste, og da Afstemning endelig efter lange Debatter kunde foretages, blev Resultatet 47 Stemmer for Bartholdy, 10 imod, medens et ikke ubetydeligt Antal Medlemmer afholdt sig fra at stemme.

Levysohn dirigerede endnu Aarets afsluttende Koncert paa Universitetet den 3. December og efter det sidste Nummer udbragte C. C. Jessen et »Levysohn leve!«, der fandt hjertelig Tilslutning saavel fra Publikums som fra Sangernes Side.

En af den nye Bestyrelses første Regeringshandling i Foraarssemestret var at arrangere en Takke- og Hyldestfest for de to afgaaede Ledere. Den 10. Marts var de indbudt til en Festmiddag med Kantate af Axel Sørensen og den nu 92-aarige Hartmann som Topfigur. I muntre Taler og Viser berømmes Hædersgæsternes Bedrifter. Bl. a. talte Bartholdy for Frimodt, og Uffe Wöldike udfoldede sine Festtalergaver i en Hyldesttale for Levysohn.

Johan Bartholdy havde just i disse Aar gjort sig bemærket som Komponist af en hel Række Kantater, af Operetten »Svinedrenge« og Operaen »Loreley«. Han var gammelt Medlem af Sangforeningen og meget populær i akademiske og kunstneriske Kredse, en sprudlende munter og livsglad Natur, der i en Haandevending vandt sig Kammerater og Dusbrødre — i saa Hen-

Johan Bartholdy.

seende helt forskellig fra Salomon Levysohn, hvis mere stilfærdige og afdæmpede Væsen til Tider kunde opfattes som Udtryk for en vis fornem Isolerthed.

En af Bartholdys Venner og Kolleger, *Charles Kjerulf* (1858–1919), har engang i »Politiken« ridset følgende saare træffende Billede af ham som Menneske, som Kunstner og som Student: »En udpræget dansk blond, rødmosset, firskaaren Skikkelse med et afgjort Friluftspræg over sig, næsten struttende af Landmands-Sundhed. En jovial, frejdig Natur — ligetil og høj-røstet, bred og burschikos. I adskillige Aar Dirigent for Studenter-Sangforeningen, i Spidsen for hvilken han i Grunden passede udmærket. Der var noget usvigeligt ungdommeligt over Bartholdy, som gjorde, at Studenterhuen trods Aar og Korpulence stadig klædte ham godt, ikke mindst paa de forskellige Udflugter, hvor Sange og Taler fulgte Slag i Slag, og Bartholdy var lige ivrig til begge Dele. Han skrev, som han var, ligetil, kønt og sangbart, følelsesfuldt og friskt, men magtede ikke større Former eller noget udpræget«.

Man forstaaer, at Bartholdy ikke havde svært ved at blive populær og Kammerat i Koret, idet han dog samtidig indgød absolut Respekt og vandt Autoritet ved sin musikalske Overlegenhed, og Sangerne fulgte ham villigt, fordi han arbejdede med Iver og Udholdenhed for at opnaa de bedste Resultater. Vilde man søge en Parallel til Bartholdy i Sangforeningens Fortid, maatte man vel nærmest tænke paa »Kammermusiken« — *mutatis mutandis*.

Fra Nytaar 1897 begyndte Bartholdys Virksomhed, og han tog fat med Humør og Energi. Ved Joachim Andersens to Folkekoncerter den 17. og 21. Marts medvirkede Sangforeningen atter en Gang med »Vølven«, og ved begge Opførelser sad Hartmann i sin Loge og blev Genstand for Folkets varme Hyldest.

Otte Dage efter denne Medvirken ved Palækoncerterne assisterede et mindre Kor under Bartholdy ved »Roskilde Koncertforening«s Koncert. Hovedemnet for Foraarets Prøver var imidlertid den store Begivenhed, hvori Sangforeningen var indbudt til at deltage, Nordisk Musikfest i Stockholm fra 2. til 11. Juni. Det blev anstrengende Dage i Sveriges Hovedstad med langvarige Prøver til Fælleskoncerten og til Sangforeningens egen Optræden foruden Festerne og selskabelige Sammenkomster. Vore Sangers musikalske Indsats nød megen Ros, og vor energiske Dirigent charmerede alle vore skandinaviske Sangerbrødre og modtog fra højeste Sted den fornemme svenske Pris »pro litteris et artibus«.

Endnu samme Aar gav Sangforeningen flere selvstændige Concerter og medvirkede ved forskellige Festligheder. Den 24. Juni om Formiddagen var vi

med til den højtidelige Afsløring af Niels W. Gades Statue paa St. Annæ Plads og samme Aften gav vi en Friluftss- og Folkekonzert i Kongens Have for ikke mindre end 6.000 Tilhørere, inklusive gamle Hartmann. Han deltog ogsaa i Skovturen den 10. September til Holte og var til Stede ved Efteraarskoncerten paa Universitetet den 14. December, hvor vi opførte Griegs »Landkjending«.

Det følgende Aar 1898 blev ogsaa rigt paa Begivenheder, uden at man dog kan notere store musikalske Nyheder i Programmerne. Ved Universitetets Fest i Anledning af Kongens 80=Aars Fødselsdag opførtes Hartmanns Kongekantate fra 70=Aars Festen.

Paa en Generalforsamling den 2. Maj vedtoges det at indføre det grønne Baand med Sølvlyren som Sangernes officielle Kendingstegn paa Festdragten, og naar Sangforeningen siden har udnævnt for tjente Mænd og Kvinder til »ekstraordinære Medlemmer«, er det sket med højtidelig Overrækkelse af dette beskedne Værdighedstegn.

Den 3. Maj mistede Sangforeningen en af sine Forgrundsfignere, Carl Møller, der lige til sine sidste Aar bevarede sit sprudlende studentikose Humør og som ingen anden forstod at sprede Livsglæde

og Munterhed over Unge og Gamle. Sin Kærlighed til Sangforeningen omsatte han i et Legat, stort 5.000 Kr., »at anvende efter Bestyrelsens Skøn«.

Dette Aar frembød ikke mindre end fire Udflugter til Provinsen, nemlig 18. og 19. Maj til Helsingør med Koncert paa Marienlyst og dertil hørende Seksa og Bal. Derefter Pinsetur til Svendborg med Koncerter, Udflugter i de skønne Omgivelser og Festmiddag med 300 Kuverter. Ved Koncerten i Teatersalen opførtes »Landkjending« med Helge Nissen som fejret Solist. Olaf Holbølls Udførelse af Bartholdys Serenade »Nu hvælver sig Himlen stjerneklar« (Adolf Langsted), der her gaves for første Gang, indbragte baade Komponisten og Sangeren Iarmende Bifald. Den 4. September gav vi en Koncert i Slagelse med Simonsen og Helge Nissen som Solister,

Holbøll-Kvartetten.

Olaf Holbøll, Jørgen Møller, Helge Nissen, J. Hornemann.

og endelig den 18. September assisterede et mindre Kor ved Kantor Jæh- nignens Koncert i Roskilde. Paa alle disse Ture virkede ogsaa den højt skat- tede *Holbøll-Kvartet*, stiftet samme Aar og bestaaende af Olaf Holbøll, Jørgen Møller, *John Hornemann* (1858—1915), Bankier, og Helge Nissen. Det tør uden Overdrivelse siges, at denne Kvartet i de 17 Aar, hvori den virkede, kom til at højne Sangforeningen og præstere Idealet af Kvartetsang: den nøje afpassede, inderlige Sammensmeltning af Stemmerne, saa ingen af dem do- minerende tilvender sig Opmærksomheden paa de andres Bekostning, men Helheden kommer til at klinge i fuldendt Harmoni.

Under en Prøve paa Ruskantaten den 30. September blev det meddelt, at Studenterforeningen paa Grund af Dronning Louises Død Dagen i For- vejen havde udsat Rusgildet til senere. Prøven blev straks afbrudt. Faa Dage efter modtog Sangforeningen den ærefulde Anmodning om at medvirke ved Dronningens Bisættelse i Roskilde den 15. Oktober, og C. C. Jessen skrev et Farvel, tre enkle rene Strofer i Folkevisetonen. Skønt Hartmann nu var 93¹/₂ Aar gammel, ansaa man det for rimeligt at henvende sig til ham om Musikken, og Jessen cyklede straks ud til hans Villa i Nærum. Om dette Besøg hos den elskelige Olding har Jessen selv fortalt Axel Sørensen følgende: »Jeg traf ham ikke straks, da han var ude at spadserere med sin Jævnaldrende »Gamle Onkel Søren«. Jeg sad saa ude i Haven og ventede lidt paa ham, og jeg kunde ikke værgе mig for den Tanke, om det ikke havde været bedre at henvende sig til en af vore yngre dygtige Komponister. Snart efter kom de to gamle hjem, og da Hartmann hørte, hvad det drejede sig om, blev han straks interesseret. Han læste Sangen og sagde: »Jo, jeg kunde nok have Lyst at komponere til den. Man kunde jo i alt Fald prøve« — tilføjede han med sin elskelige Beskedenhed. Jeg vilde nu ikke forstyrre for længe og tog derfor straks Afsked. Hartmann gik straks ind i sit Værelse, og da jeg kom ud i Haven, kunde jeg gennem Vinduet se Mesteren sidde ved Klaveret med min Sang opslaaet foran sig. Og allerede næste Formiddag modtog Bartholdy det færdige Manuskript til den vidunderlig skønne, rene og gribende Melodi.«

Med denne Sang til disse dejlige Toner blev Sangforeningens Indsats ved Danmarks Dronnings Bisættelse det mest betagende Moment i den store og gribende Højtidelighed i Roskilde Domkirke.

Aaret sluttede som sædvanlig med Rusgildet, der denne Gang tillige blev en Fest for vor første Dirigent, den nu 84-aarige Pastor emeritus Julius Borup, der ved sidste Generalforsamling var bleven udnævnt til Foreningens Æres- medlem. Selveste Hartmann holdt Festtalen for sin »unge« Ven, som han

havde set dirigere Sangforeningens allerførste Koncert. Rustalen – frisk, djærv og munter – holdtes af Bartholdy. Tilgangen af Sangere var det Aar større end sædvanlig, nemlig 31 af 50 Aspiranter, men Tenorhøsten usædvanlig ringe, der var kun én, og han var endda tvivlsom.

Mærkeligt blev dette Aar ogsaa derved, at Koncerten forud for Rusgildet maatte aflyses et Par Dage før, da de to bærende Solister, Simonsen og Bielefeldt maatte melde Forfald.

Denne i December aflyste Koncert blev afholdt den 16. Februar 1899 i Palæets lille Sal, hvor Hartmanns Kantate ved Indvielsen af Universitetets Festsal opførtes. I April assisterede Sangerne ikke mindre end fire Gange ved Journalistforeningens Fremførelse af »Aarhundredets Viser«, og hele Koret medvirkede i de hyggelige og stemningsfulde Scener i Regensgaarden med Plougs, Hostrups og Richardts Studentsange.

Vejle havde det Aar indbudt til Pinsetur, og den blev mindeværdig paa forskellig Maade. Et Friluftsfestmaal ved Randbøl Klædefabrik druknede i et ubarmhjertigt Regnskyl. Ved Kirkekoncerten, hvor Max Müller og C. C. Jessen var Solister, maatte man stryge »Slumrer sødt« og »Paaskeklokken« af Programmet, saasom den Ribe Bisp havde forbudt disse Sange som altfor verdslige (!). Festmiddagen og Ballet i »Skyttehuset« krydredes med et Væld af Taler og Sange, blandt hvilke sidste navnlig Vejles Hilsen til Studenterne gjorde stor Lykke. Det var den lokale Digter og Boghandler *Andreas Dol-leris* (1850–1925), der her gav saa skønne og varme Udtryk for Værternes hjertelige Følelser overfor Gæsterne. Paa den anden Side hævdede Sangerne paany deres Ry som Damernes trofaste Beundrere i en »Nocturne til Damerne« af Axel Sørensen. Aftenen endte med en dramatisk Overraskelse, idet Festsdeltagerne paa Hjemvejen kom til at »assistere« ved en veritabel Ildebrand, et Hus i lys Lue. Studenterne og de balklædte unge Damer ilede energisk til Hjælp. Damerne kom slæbende med fyldte Brandspande, Studenterne trak i Skjortærmer, trængte ind i Huset og reddede de mærkeligste om ikke just de mest værdifulde Husgeraad. Denne Episode blev ved Skovturen for-
eviget i en munter Sang om de Vejle Damer, hvor det bl. a. hedder:

»Søde Flammer! end vi føler Eders milde Brand;
intet Under, Aftenen endte med en Ildebrand«.

Vejleturens Koncertprogram gentoges ved en Folkekoncert den 14. Juni i Kongens Have for et syvtusindtalligt Publikum, hvoraf dog de to Tusind var Fribilletter, og Dagen sluttede med en Souper i Søvavillonen, fra hvis

Balkon vi gav en gratis Friluftskoncert for en talløs Tilhørerskare til Lands og til Vands, der begejstret applauderede Sangerne og navnlig Kammersanger Simonsens Stentorrøst, der satte stærke melodiske Svingninger i den ellers saa stille og lune Sommernat.

Foraarssæsonen sluttede festligt og fornøjeligt den 5. Juli, Sangforeningens 60=Aars Fødselsdag, idet H. P. Schierbeck havde indbudt 30 Sangere til Middag.

Gamle Hartmann maatte sende Afbud til denne Sammenkomst ligesom til Skovturen paa Grund af hans Svigersøn, Komponisten *August Windings* (1835—1899) Død. Men alle Festens Deltagere sendte deres gamle Fører en skriftlig Hilsen.

I Sangforeningens interne Liv sporedes der i de Dage en vis Gæring, der gav sig Udslag i, at baade Dirigenten og Økonomidirektøren indgav Begæring om Fritagelse for deres Virksomhed som Ledere. I Betragtning af den forestaaende Jubilæumsfest ansaa dog navnlig de ældre Medlemmer Tidspunktet for en Nyordning af Ledelsen for meget uheldig, og Bestyrelsen tog den fornuftige Beslutning at udsætte Spørgsmaalet til den ordinære Generalforsamling.

Den 23. Oktober fejredes saa 60=Aars Jubilæet ved en stilfuld Fest i Prins Vilhelms Palæ, der i Dagens Anledning var prydet med de to Spasmagere Axel Thies' og Alfred Schmidts humorfyldte Karikaturer. Hartmann var ogsaa ved denne Lejlighed forhindret i at være til Stede, idet en forbigaaende Knælidelse bandt ham til Hjemmet, men vort Æresmedlem Julius Borup, der havde fulgt Foreningens Liv ligefra dens Vugge, deltog. Festen indlededes med et lyrisk »Forpil« af C. C. Jessen, der selv udførte Hovedrollen som Henrik Harpestræng, en gammel Studentsanger og praktiserende Læge, der sidder festklædt i sin Lænestol og vil hvile sig lidt fra Dagens Slid, inden han skal til Fest. Han bliver først forstyrret et Par Gange ved Telefonopringninger om Børnediarrhoe og andre mindre festlige Emner, og da han endelig falder i Søvn, ser man hans Drøm, hvori Sangforeningens Genius fremtryller Billeder og Episoder fra Foreningens lange og bevægede Fortid, (et Sold, en Pinsetur, en Tur til Lund og en Skovtur), ledsaget af Kommentarer fra den Sovende og illustreret ved Brudstykker af kendte Studentsange af to Kvartetter bag Scenen. Tilsidst myldrer Studentsangerne ind paa Scenen, rusker Dr. Henrik vaagen og opfordrer ham til at gaa med til Festen, hvorefter de alle under Afsyngelsen af »Ullen dullen dof« marcherer ned i Salen til de øvrige Fstedeltagere.

Talernes Række aabnedes af Christophersen med en versificeret Hyldest til Hartmann. Vi anfører her et Par af Stroferne:

»Han har — og det vor Stolthed er —
tit udtalt som sin Mening,
at ingen staar ham mere nær,
og ingen er ham mere kær
end vi, hans Sangforening.

Og derfor uden Tvivl vi spaar,
at skulde ogsaa hundred Aar
vor Sangforening fylde,
saa længe der er Spor af Klang
endnu i dansk Studentersang,
vil *Hartmanns* Navn den hylde«.

Hartmanns Søn, Overretssagfører Frits Hartmann, oplæste nu et Brev fra den gamle Mester, der tolkede sine Følelser for Sangforeningen og sin Sorg over ikke at kunne deltage i Festen. Han havde dog ogsaa denne Gang leveret sit Bidrag, der nu fremførtes af Holbøll-Kvartetten, to nys komponerede Romancer, som Otto Malling havde udsat for Kvartet. Særlig den skælmske lille »Vintergæk« henrev alle til voldsomt Bifald. Den 94-aarige Student illuderede i sin Musik fuldkomment som en 24-aarig. Festtalen for Foreningen holdt Collin Lundh og efter Axel Sørensens Sang for Stifterne og Tale af C. C. Jessen for den eneste tilstedeværende af disse, Julius Borup, svarede denne, idet han fremkaldte nogle af Foreningens glørværdigste Minder. Blandt Aftenens mange andre fornøjelige Momenter kan nævnes Jerndorffs Foredrag af Heibergske Gadeviser og Zincks pudsige Blanding af Sangforenings- Anekdoter og gamle Studentervisser.

Ottendedagen derefter afholdtes den ordinære Generalforsamling, hvor navnlig Løsningen af Dirigentspørgsmaalet fremkaldte livlig Diskussion. Den endte dog med et Kompromis, idet Bartholdy valgtes til at fungere ialtfald Aaret ud, indtil man kunde finde en Stedfortræder, eller — hvis han ønskede at fortsætte — man kunde give ham en Musikassistent. Sidstnævnte Alternativ blev virkeliggjort fra Februar næste Aar, idet den unge Musiker *M. H. Hohlenberg* (*1879) overtog Hvervet som Musikassistent.

Da Christophersen trods indtrængende Opfordringer til at fortsætte som Økonomidirektør fastholdt sit Ønske om at træde tilbage, foresloges Skoleinspektør Uffe Wöldike, der allerede var populær blandt Sangerne, og hans Valg blev beseglet med stormende Akklamation.

Det var under de daværende Forhold en alt andet end let Opgave at lede Sangforeningens »Økonomi«, hvilket Udtryk den Gang dækkede alle Foreningens Anliggender med Undtagelse af den rent musikalske Ledelse. Med forbavsende Hurtighed satte Wöldike sig ind i de Opgaver, som hans Hverv paalagde ham, og hans 10-aarige Funktionstid – den længste til Dato efter Hartmanns, der jo var mere »nomine« end »re« – er da ogsaa et tydeligt Bevis paa, at han mægtede at løfte Arven efter sine mest energiske Forængere, og han staar som et lysende Eksempel for sine Efterfølgere.

Det var da ogsaa kun en simpel logisk Konsekvens, at Wöldike Aaret efter ved Formandens Bortgang straks proklameredes som dennes rette Efterfølger og saaledes blev Nummer 2 i Rækken af Sangforeningens Formænd. Som et Bidrag til hans Karakteristik kan her passende anføres nogle Linier, som en »Amicus« skrev i »Aarhus Stiftstidende« for 20. Maj 1902:

»Studenter-Sangforeningens nye Formand hedder ikke alene unge Wöldike for at skelne ham fra *gamle* Hartmann. Han er i Virkeligheden i Besiddelse af alle Ungdommens rigtige Kendemærker: godt Humør, ekscellent Appetit, dejligt krøllet Haar og Evne til at gaa sent i Seng og alligevel være paa Pletten, naar Pligten kalder om Morgen. Naar Bøgene i disse Dage kunde se Hr. Wöldike fare ud af Sengen, vilde de maaske lære ham Kunsten af at springe ud. Hvad den ene Knop kan, maa ogsaa de andre kunne. – Der er Mennesker, som ingen Fjender har, fordi deres Livsopfattelse er saa human, deres Bedømmelse af andre saa skaansom, at disse Egenskaber afvæbner alle. Til denne Klasse Mennesker hører Hr. Wöldike, som er lige langt fra at være en Pedant som fra en Rabalderlyriker. Hans Lune – og Wöldike er i Besiddelse af meget Lune – er stiltfærdigt, men sikkertvirkende. Det straalere ud fra hans kønne, gode Øjne, det gemmer sig ogsaa i Mundkrogene, naar de trækker sig sammen til det elskværdigste Smil. Og det træder frem i velformede og afsluttede Perioder, naar han som officiel Taler er tvunget til at blive, hvad han ifølge sine Evner er selvskrevet til, men paa Grund af sin Beskedenhed nødigst af alt vil, Forgrundsfigur. Sikkert vil Aarhusianerne give os Ret i dette Syn paa Hr. Wöldike. Naar Studenter-Sangerne drager bort herfra, vil enhver, der lærte deres Formand nærmere at kende, enstemmig give ham det Vidnesbyrd: han var noget af det rareste.«

Naar Oppositionen mod Bartholdy mod Aarets Slutning næsten ophørte, skyldtes det uden Tvivl for en ikke ringe Del, at Efteraarskoncerten paa Universitetet blev en afgjort Succes og en Sejr for Dirigenten, der blev fremkaldt og tiljuble efter Koncerten.

Aarhundredets sidste Aar fik sit vemodige Præg for Sangforeningen ved Tabet af vor store Mester. Allerede Nytaarsdag, da Bestyrelsen som sædvanlig aflagde ham Besøg, kunde man notere en kendelig Svækkelse, og den 10. Marts bukkede den gamle Kæmpe under for Forkrænkelighedens ubønhørlige Lov uden anden Sygdom end Aarenes Vægt. To Maaneder efter vilde han have fyldt 95 Aar. Skønt man allerede i en Aarrække vel nok havde været forberedt paa at skulle miste ham, følte hans Bortgang dog som en forunderlig Tomhed, som et smerteligt Savn af en af vore kærester. Og ligefra Kongen til den jævne Almemand kappedes hele Folket om at lægge sin vemodige Medfølelse for Dagen. Hans Jordefærd blev da ogsaa en Mindehøjtid, som det sømmede sig for den sidste af vore store Guldalder-Høvdinge, der i mere end tre Fjerdedele af Aarhundredet havde kastet Glans over vort Land.

I Landets fornemste Domkirke, prydet som et Kunstens Tempel af Aarhundredets anden store Mester, i den Kirke fra hvis Orgel Hartmann indtil faa Dage før sin Død havde baaret Andagten paa sine skønne Toner, stod hans Kiste begravet under et Væld af Blomster og friskt Bøgeløv. Baade Studenterforeningen og Sangforeningen havde sendt Sølvkranse. Kongen, Kronprinsen og Prins Christian i Spidsen for alle de ypperste Repræsentanter for Kunst, Videnskab, Kirke, Stat og Borgersamfund fyldte Kirkerummet til sidste Plads. I Koret stod Studenterne, Sangerne forrest, omkring Kisten, og efter Talen sang de under Bartholdys Ledelse et »Farvel« af C. C. Jessen, hvorefter de til Hartmanns gribende Sørgemarch over Thorvaldsen, hvormed han selv saa ofte fra Orglet havde ledsaget andre hedengangne Stormænd paa deres sidste Vej, bar hans Kiste ud af Kirken.

Paa hele Toget gennem Byen fulgte en stor Skare Studenter med florumvundne Bannere Ligvognen, mens en tætpakket Folkemængde fyldte alle Gaderne, hvor Flagene overalt vajede paa halv Stang.

Saa stedtes han til Hvile paa Garnisons Kirkes lille Gravplads, udenfor den Kirke, hvis Orgel han havde spillet ved Weyses Begravelse, før han blev hans Arvtager som Organist ved Vor Frue.

Uffe Wöldike.

Over hans Grav klang endnu et »Farvel« af C. C. Jessen sunget af gamle og unge Studentersangere:

»Lad kun Gravens Skygge vorde Støvets Bo, Herre! vi vil bygge fast paa Dig i Tro.	Da er Vejen funden op til Lysets Hjem, snart er Natten svunden, Dagen bryder frem.«
--	--

Samme Aften samledes Sangerne i Studenterforeningens Sal for aabne Balkondøre og Vinduer til en lille Mindekoncert. Trods det ublide Vejr havde en Menneskemængde paa mere end 8000 fylket sig om Bygningen. Fra Balkonen spillede et Blæseorkester en Række af Hartmanns mest populære Værker, og ind imellem sang Studenterne flere Studentersange, »Slumrer sødt« og »Snart er Natten svunden«. Til sidst sang *Peter Cornelius* (1865–1934) til Akkompagnement af »Lille Kor« »Flyv, Fugl, flyv...«, og Orkestret sluttede af med Gudernes Triumfmarch af »Thrymskviden«, hvorefter alle, baade Sangere og Publikum, skiltes i Stilhed.

Den 24. Marts gav Sangforeningen i Palæets store Sal en Mindekoncert, hvor et Kor paa 200 unge og gamle Sangere udførte, foruden et rigt Udvalg af Mesterens Sange, en Sørgekantate af Axel Sørensen til Hartmanns Musik til Sørgekantaten for Orla Lehmann i 1870. Størst Virkning gjorde her det mægtige Slutningskor i nordisk Vikingestil til den nye Tekst, hvoraf vi citerer følgende Strofe:

»Hil ham, den høje henfarne Høvding; ædleste Arv han gav os i Eje! Bjergtagen Ungdom blusser om hans Banner; dog kun ved Daad er	Aandsarven deres! da skal der dunes Danmark en Ungskov, – drømsvøbt i Seklets spirende Skovbund – lys som hans Livsdaad, lys som han selv!«
--	---

Efter Koncerten mødtes Sangerne til en stilfærdig Sammenkomst i Studenterforeningens Festsal, hvor Wöldike holdt en inderlig bevæget Minde-tale over Hartmann.

I de følgende Maaneder afholdt baade Det kgl. Teater og Studenterforeningen Mindefester for Hartmann under Medvirkning af Sangforeningen, og den 15. Juni holdt vi selv en Koncert til Fordel for et Hartmanns-Monument og indsang mere end 500 Kroner.

Medens saaledes Størstedelen af Foraarssemestret fik sit vemodige Indhold ved Sangforeningens Tab af sin første Formand, endte det dog paa

en saare fornøjelig Maade, nemlig med en Pinsetur af den gode gammeldags Slags, denne Gang til Aalborg fra 1. til 6. Juni. Det var første Gang, Wöldike kom til at lede en Tur, og han gjorde det med en saadan Sikkerhed og Overlegenhed, at baade yngre og ældre var stolte af at have ham som Fører, ligesom Værterne og Deltagerne i de officielle Fester kappedes om at hylde og fetere ham. Sjælden er vel en Pinsetur bleven begunstiget af et saa pragtfuldt og konstant Sommervejr, og sjælden har vel Studenterhumøret mødt en bedre Forstaaelse og fejret større Triumfer end her blandt vore herlige Værter, Værtinder og en Eliteflok af kvindelig Ungdom og Skønhed.

Som Solister medvirkede vore trofaste Kammerater C. C. Jessen og de to Operasangere Max Müller og Edvard Agerholm, og Programmet var, ganske naturligt, i Hovedsagen sammensat af Hartmanns Værker.

Endnu en Udflugt foretoges i Foraarssæsonen, nemlig til Nykøbing F. den 16. Juni med et mindre Kor, der gav en Kirkekoncert og en Teaterkoncert, ved hvilken sidste stud. med. Johan Kuhn gjorde fortjent Lykke som Solist med »Flyv, Fugl, flyv...«

Paa Generalforsamlingen den 29. Oktober blev Økonomidirektør Wöldike enstemmig genvalgt, men hans officielle Titel blev forvandlet til to Stavelser, Formand, hvilket ansaas for naturligt og rimeligt, da vor gamle Æresformand var gaaet bort. Ved Rusgildet den 2. December efter en Universitetskoncert holdt vor nye Formand en ypperlig Rustale.

Det ny Aarhundredes første Aar kom til ved mange Lejligheder at lægge Beslag paa Sangforeningens – ofte »velvillige« – Assistance. Straks i Begyndelsen af Semestret, da den unge Musikassistent Hohlenberg skulde rejse, lykkedes det at bevæge den nybagte cand. juris Axel Engberg til at overtage Hvervet, og herved tilførtes der Sangforeningen en meget betydelig musikalsk Kraft, idet Engberg ikke alene indøvede Ruskoret, men altid beredvillig ydede sin Assistance som Akkompagnatør ved Koncerter eller Fester og mangan Gang, naar Bartholdy var forhindret, dirigerede i hans Sted, altid paa den dygtigste og mest elskværdige Maade.

I April assisterede Sangerne ved Organist Jæhnigens Koncert i Roskilde og ved Odd-Fellow Ordenens Fest i Anledning af Indvielsen af Odd-Fellow Palæet i København. Ved sidstnævnte Lejlighed fremførtes Otto Mallings Kantate til Odd-Fellow Ordenens Aarsfest (fra 1897) til Tekst af Ernst v. d. Recke. Kantaten udførtes glansfuldt, og bagefter var Sangerne inviteret til Souper og Bal af de gæstfri Odd-Fellow.

Sangforeningens egen Foraarskoncert fandt Sted i Casinos lille Sal, og

første Afdeling var helliget A. P. Berggreens Minde ved 100-Aars Dagen for hans Fødsel, og ved det paafølgende Aftengilde blev han mindet i Tale (af Bartholdy) og Sang (af Axel Sørensen) som »Studentersangens Fader« (se Side 4).

Pinseturen gik dette Aar til Fredericia, hvor en gammel Studentersanger, Lægen og Digteren *Chr. Langgaard* (1853–1912), var Sjælen i Foretagendet og hvor vi tilbragte tre højst fornøjelige Dage.

Efter Ferien assisterede Sangforeningen den 31. August ved Afsløringen af A. D. Jørgensens Mindesmærke, og den 4. September, da »Muntra Musikanter« gav Koncert i Tivoli, havde Sangforeningen arrangeret en Sammenkomst med dem. Ved en Havefest i Studenterforeningen og ved Afsløringen af Poul Møllers Buste sammesteds assisterede Sangerne ligeledes, og ved sidstnævnte Lejlighed udførtes en ny Kantate af Axel Sørensen.

Den ordinære Generalforsamling den 28. Oktober forløb uden oppositionelle Udslag, og hele Bestyrelsen genvalgtes med Akklamation. Men saa kom Formanden i Tanke om et Forslag, han Aaret i Forvejen som Direktør over Økonomien havde fremsat, men ikke faaet vedtaget, nemlig en Kontingentforhøjelse fra 50 til 60 Øre om Maaneden. Bestyrelsen indkaldte nu en ekstraordinær Generalforsamling til den 2. December for at drøfte dette vitale økonomiske Spørgsmaal. Men atter her mødte det skarp Modstand og forkastedes »efter en lang og vrøvlet Diskussion«, som Formandens Dagbog udtrykker sig. Bestyrelsen lod sig dog ikke afskrække af denne Modgang, men indvarslede en ny Generalforsamling til den 16. December.

I Mellemtiden mellem disse to Generalforsamlinger holdtes Efteraarskoncerten paa Universitetet den 11. December. Den betegnes i Datidens Annaler som en »Mønsterkoncert«, og man fremhæver Helge Nissens mesterlige Udførelse af »Svanerne«, en ny Komposition af Bartholdy, Olaf Holdts tenorfriske Udførelse af Lange-Müllers Serenade af Drachmanns »Renæssance« og »Landnamssöngur Islands« til Melodi af *Sveinbjörn Sveinbjörnsson* (1847–1927) sunget paa Islandsk af Helge Nissen. Det paafølgende Rusgilde, hvor der denne Gang serveredes Julemad (Risengrød med 3 Mandler, Gaasesteg, Smør og Ost), forløb yderst fornøjeligt. Paa Generalforsamlingen den 16. drøftedes paany Kontingentforhøjelsen, og nu var Stemningen blidere for Wöldikes Kongstanke, og den omstridte Tiøre sejrede.

Ved Foraarskoncerten den 22. Marts 1902 fejrede Sangforeningen atter en Triumf. Palæets store Sal var helt udsolgt, den gamle Konge og flere af den kongelige Familie var til Stede, og Programmet var atter Hartmannske Værker, idet Formaålet var at skaffe Bidrag til et Hartmann-Monument, og

Aftenens Nettoudbytte blev 1882 Kr. Stor Lykke gjorde Solisten, *Ejnar Forchhammer* (1868–1928), der den Gang var ansat ved Hofoperaen i Dresden, og ved Souperen hyldede vore Sangere ham hjerteligt og skænkede ham en Laurbærkrans.

Den 2. April var vi med til Afsløringen af Mindesmærket for Slaget paa Rheden, og den 4. Maj sang et mindre Kor i Sorø til Fordel for Menigheds-hjemmet dér. Fra Aarhus forelaa Indbydelse til Pinsetur med 100 Deltagere, og fra den 7. til den 10. Maj var de 100 unge og ældre Sangere Genstand for den jyske Hovedstads overvældende Gæstfrihed, og det bør siges, at Koncerterne høstede meget Bifald og gaves for udsolgt Hus. Ved Kirke-koncerten var Georg Seligmann en udmærket Stedfortræder for Helge Nissen, der blev forhindret i at deltage i Turen. Aarhuskomitéen viste Sangforeningen den smukke Gestus at skænke den hele Koncertoverskudet som et Bidrag til Hartmanns Monumentet.

Allerede 2. Juni gav Sangforeningen en ny Koncert paa Universitetet med et Kor paa 118 Sangere i Anledning af det »Nordiske Akademiske Møde«, og den 24. Juni holdt vi Skovtur og havde blandt vore Gæster Carl von Knorring, kaldet »Kalle«, »M.»M.«ernes muntre og populære Dirigent, der holdt en lille Ferie i København.

Efteraaret hengled uden Begivenheder af større Format. Et mindre Kor var med til Mindefesten for Henrik Steffens, der for 100 Aar siden havde indledet sine epokegørende Forelæsninger paa Ehlers' Kollegium, og i December, da »Studentersamfundet« fejrede Bjørnstjerne Bjørnsons 70s Aars Fødselsdag, assisterede Sangforeningen ved Festen. Det var første Gang i de 20 Aar »Samfundet« havde bestaaet, at Sangforeningen optraadte ved en officiel Lejlighed i denne Forening.

Ved Efteraarskoncerten den 5. December paa Universitetet var Hovednumret Bartholdys udmærkede Kantate ved Polyteknisk Lærestalts Indvielse. Her var Fru *Elma Hornemann* Solist og høstede stort Bifald. Til det paafølgende Rugsilde havde Dr. med. *Niels Godskesen* (1863–1903) skrevet en Kantate til kendte Melodier.

Den 16. December medvirkede Sangerne ved Afsløringen af Chr. Richardts Buste i Studenterforeningen. Her udførtes en Kantate af Axel Sørensen, og Richardts Ungdomsven Georg Brandes holdt Festtalen.

Aaret 1903 blev for Sangforeningen baade indadtil og udadtil særdeles bevæget og begivenhedsrigt og tør sikkert betegnes som det hidtil »livligste«, omend mindre i Retning af kunstneriske Præstationer end ved Udfoldelse

af Humør og Festglæde. — Saa tidligt som den 26. Januar blev der afholdt en »Gammelmandsfest« for to saa fremstaaende Dioskurer som C. C. Jessen og H. P. Schierbeck i Anledning af, at de »af Aldershensyn« havde trukket sig tilbage fra deres »byrdefulde Hverv som Repræsentanter«, hvilket dog ikke blev ensbetydende med, at de afholdt sig fra Deltagelse i Foreningens daglige Liv. De fejredes pompøst med Festtaler og Æresgaver i Fugmans Lokaler.

Den 21. Februar foretoges Aarets første Udflugt til Provinsen, nemlig til Vordingborg med et 40-Mands Kor, der baade sang i Kirken og paa Teatret og to Aftener i Træk festede og dansede paa Hotel Valdemar.

Den 15. Marts assisterede vi ved en Palækoncert, men Foraarets største musikalske Oplevelse blev et Samarbejde med »Akademisk Orkester«, der dengang lededes af Robert Henriques. Lige siden Hartmanns Død havde man arbejdet paa Indsamling til et Monument, der skulde staa færdigt senest 100-Aars Dagen for hans Fødsel. Der manglede imidlertid endnu en rund Sum, og det blev Robert Henriques, der fik Idéen til at indvinde en saadan, nemlig ved en Fælleskoncert i Palæets store Sal af »Akademisk Orkester« og Sangforeningen, en Elitekoncert, hvortil Billetterne af Hensyn til Formaålet skulde koste 10 Kr. Stykket over hele Salen, hvilket vilde indbringe Kr. 12.700.

Robert Henriques formaaede Kongens tre Døtre til at overtage Protektionen for Koncerten, og da Kongefamilien straks gav Tilsagn om at komme til Stede sammen med deres høje Gæst, Kejser Wilhelm, blev samtlige Billetter revet bort paa faa Dage, ja, der blev endog budt indtil 30 Kr. for en Billet lige før Koncerten. Efter Gades »Ossian-Ouverture« som Indledning var der Solonumre af Bielefeldt, Grønlund og Jerndorff og endelig »Vølvens Spaadom« med store Kor. Samtlige Præstationer lønnes med demonstrativt Bifald fra den tætbesatte Kongeloge og det festklædte Publikum. Kejseren takkede efter Koncerten Wöldike med disse Ord: »Es war ein wahrhaft wundervolles Konzert«. Ved Sammenkomsten bagefter i Studenterforeningen fik Robert Henriques sin velfortjente Hyldest baade som Orkestrets Dirigent og for Idéen med de ti Kroner, de tre Kongedøtre og den ene Kejser.

Den 17. Maj var »Lille Kor« i Kalundborg og gav en Koncert paa Møllebakken, og store Kor havde allerede trænet et Par Maaneder til Pinseturen. Danmarks dengang kun 4-aarige Købstad, Esbjerg, der i 1870 havde 460 Indbyggere, men nu talte 14.000, havde sendt en lokkende Indbydelse, og der var stor Forhaandsbegejstring hos de Sangere, der blev udtagne til at deltage.

Under hele den tre Dages Tur var Vejret bedaarende og meget varmt, hvilket hverken var egnet til at køle Humøret eller dæmpe Tørsten, og der

blev rig Lejlighed til at udfolde det første og slukke den anden. Disse ydre Forhold var maaske mindre effektive, naar det gjaldt de musikalske Præstationer. Man kunde saaledes læse i »Esbjerg Dagblad« for 2. Juni om Kirkekoncerten: »Programmet var godt, men man mærkede snart, at det ikke var i de alvorlige Kirkemelodier, Studentersangerne havde deres force«. Turens centrale Begivenhed blev Besøget paa Fanø med Middag paa det nye pragtfulde Kurhotel. Varmen var tropisk, Vesterhavet smilende og indbydende, Middagen overdaadig og Humøret lige løssluppet hos Studenter, Værter og Byens Honoratiores. Kl. 3 næste Morgen bragte den lille Fanødamper det glade Selskab tilbage til Esbjerg. Anden Pinsedag gav vi Koncert paa Hotellet og var indbudt til en Festsouper af lignende Dimensioner som paa Fanø og med mange gode Taler og Sange. Først Kl. 3 sluttede Ballet, og allerede Kl. 9 tiltraadtes Hjemrejsen. Paa Banegaarden mødte Værter og Damer talstærkt for at sige det sidste Farvel, og Afskeden blev lige saa støjende og munter som hele Samværet under Festerne. Bladet »København« skriver i Omtalen af Sangernes Afrejse bl. a.: »Sent vil det Øjeblik glemmes, da Borgmester Lyngbye og Professor Bartholdy ved Afskeden dansede Polka sammen mellem Jernbaneskinneerne, medens Musikkorpset blæste Sangerne det sidste Stykke«.

I det hele taget beskæftigede Pressen sig det Aar ret indgaaende med denne Esbjergtur, og navnlig den socialdemokratiske Provinspresse gav Udtryk for en vis Forargelse, der kunde udnyttes politisk. Og hvor let det i hine Dage var at vække Forargelse, viser følgende højst kuriøse Tilfælde: En af Sangerne, Carl Bratli, der dengang var Redaktionssekretær ved »Illustreret Tidende«, tog bl. a. et Snapshot af en Badescene paa Fanø, hvor man ser Bartholdy dirigere en Gruppe Sangere ude i Vandet. Billedet blev reproduceret i »Illustreret Tidende« for 14. Juni til en Artikel, der hed »Pinseglæder«, og Virkningen af denne Illustration var saa voldsom, at ikke mindre end 300 Abonnenter forarget protesterede ved at sige Bladet af.

Denne bevægede Foraarssæson endte med et Par fornøjelige Fester, idet Sangerne medvirkede ved Aabningen af den teknisk-hygiejniske Kongres paa Raadhuset (den 24.) og ved Odd-Fellow Ordenens 25-Aars Jubilæum (den 30.).

Kort Tid efter, den 1. September, skrev Bartholdy til Formanden, at han paa Grund af meget andet Arbejde var nødsaget til at trække sig tilbage og bad om at maatte gøre det straks. Bestyrelsen svarede imødekommende og udsendte Meddelelse herom til Medlemmerne. Indtil man paa Generalforsamlingen kunde vælge en ny Dirigent, overdroges det vor udmærkede Musikassistent Axel Engberg at vikariere som Dirigent. Under dette Inter-

regnum foretog Sangforeningen fra 19.–20. September en meget vellykket Tur til Nakskov og Omegn, hvor vi gav Koncert i Sandby Kirke og Aftenkoncert i Nakskov.

Aarets ordinære Generalforsamling den 26. Oktober blev varm og bevæget, og den sluttede først Kl. 1,30. Formandens Aarsberetning gav Anledning til ret kraftige Meningsudvekslinger om Sangforeningens Prestige og, efter nogles Mening, »stærkt sænkede Niveau«. Ved Bestyrelsesvalget blev Wöldike genvalgt uden Diskussion, og som Musikdirigent foresloges Levysohn, og for at tilkendegive ham, hvor levende man ønskede at bevæge ham til at modtage Valget, blev der paa Stedet udfærdiget en Adresse, der fik 175 Underskrifter (nøjagtig som i 1896). Det vakte da ogsaa uskrømtet Glæde, da det et Par Dage senere blev bekendt, at Levysohn havde modtaget Valget og var villig til straks at overtage Hvervet.

Blandt de Sangere, der i Bartholdys Periode optoges og i en Aarrække har virket aktivt i Koret eller paa anden Maade har udmærket sig, kan vi nævne: I 1896 *Olaf Holdt* (1878–1918), cand. teol., Prokurist, og *Otto Levin* (1878–1933), Boghandler, *A. U. Ramsing* (*1878), cand. polit., Ekspeditionssekretær; i 1898 *Oscar Cloos* (1879–1925), Læge, *Gustav Lunn* (*1879), Ingeniør, *Mathæus Henriksen* (*1878), cand. teol., Kommunalærer, og *Torben Meyer* (*1878), Hofblikkenslager; i 1899 *Frits Orth* (*1880), Tandlæge, og *Age Schultz* (*1880), cand. teol., Kommunalærer; i 1900 *O. K. Abrahamsen* (*1879), Forstander, *Carsten Levinsen* (*1881), Ingeniør og *G. Neve* (*1882), Overlæge; i 1901 *Peder Gram* (*1881), Komponist, Musikchef ved Statsradiofonien, og *Einer Møllerup* (*1882), Politiinspektør; og i 1902 *Chr. Baastrup* (*1885), Overlæge, og *Anders Møller* (*1883), Ingeniør.

1903-1909

BEGYNDELSEN AF LEVYSOHN'S ANDEN DIRIGENTPERIODE

*»Flygtigt som Trækfugle Aarene drage
bort til fjerne Strande – man ved knap hvorhen.
Atter som Minder, de vender tilbage,
finder, som hver Sangfugl, sit Hjemsted igen«.*

Vilhelm Bergsøe (»Minderne«).

Den 2. November mødte Levysohn til Prøven. Formanden hilste ham velkommen i hjertelige Ord, og navnlig de lidt ældre Medlemmer hyldede med udelt Gensynsglæde den Leder, der nu atter vilde arbejde for Sangforeningens Opgaver.

Første Gang Levysohn dirigerede var ved Indvielseshøjtideligheden den 22. November for Frederiksberg Hospital med en Kantate af Bartholdy til Tekst af *L. C. Nielsen* (1871–1930); Komponisten udførte selv Akkompagnementet. Den 27. og 28. samme Maaned assisterede Sangerne ved Studenterforeningens »retrospektive Studenterkomedier« paa Folketeatret, hvor man opførte »Kong Rosmer«, »Vandmøllen i Apenninerne« og et Potpourri af »Atellanerne«.

Efteraarskoncerten holdtes i Studenterforeningens Festsal den 19. December med paafølgende Rusgilde og C. C. Jessen som Rustaler. Tilgangen var det Aar usædvanlig ringe, idet kun 11 af de aspirerende Russer fandtes værdige til Optagelse.

Nytaarsdag 1904 fyldte vort Æresmedlem Julius Borup 90 Aar, og da Koret ikke kunde samles paa Grund af Ferien, maatte Hyldesten indskrænkes til en Blomsterhilsen fra Bestyrelsen. Den gamle Præst var allerede paa det Tidspunkt ret svag, og han døde den 12. Marts. Ved hans Jordefærd mødte Sangerne talrigt og tog en vemodig Afsked med den sidste af Sangforeningens Stiftere.

Foraarskoncerten den 18. April paa Universitetet var meget vellykket, og baade Sangere og Publikum greb Lejligheden til ved denne første større Koncert efter Levysohn's nye Tiltræden at bringe ham hjertelige Ovationer.

I Maj Maaned assisterede Sangforeningen »Akademisk Orkester« ved en Koncert, og paa den første Børnehjælpsdag (d. 6.) sang vi for en mægtig Tilhørerskare ude ved 2. April-Monumentet. Endvidere gav »Lille Kor« den 12. en Kirkekoncert i Asminderød til Fordel for Orglets Reparation, og fra 21. til 24. Maj var vi paa Pinsetur til Odense og Kerteminde. I sidstnævnte By var Erik Lunn dengang ansat som Byfogedfuldmægtig og havde sin ikke ringe Andel i Initiativet til Turen. Vejret var ligesaa straalende som Aaret i Forvejen i Esbjerg, og saavel det musikalske som det selskabelige Program gennemførtes stilfuldt og akademisk. At ogsaa det jævne Publikum værdsatte Præstationerne, viser det Koncertoverskud paa 680 Kr., som Komitéen kunde skænke til velgørende Institutioner.

Sangforeningens Arbejde i denne Forsæson havde givet smukke Resultater og øjensynligt hævet dens Prestige, ja det skulde snart vise sig, at den var bleven »hoffähig«. Faa Dage efter Hjemkomsten fra Odense modtog Sangforeningen til sin glædelige Overraskelse en Indbydelse fra Prins Christian og Prinsesse Alexandrine, der gerne vilde se 40 Sangere foruden Repræsentanter for andre akademiske Kredse paa Sorgenfri den 15. Juni til en tvangfri Aften i »almindelig Paaklædning«. Ved denne Lejlighed, hvor ogsaa Prins Valdemar og Prinsesse Marie var til Stede, holdt Prins Christian en hjertelig og munter Velkomsttale til Sangerne, idet han antydede, at nu da gamle Hartmann var gaaet bort, kunde de passende besøge ham i Stedet. Efter at den ledende Senior, Forfatteren, Bibliotekar *Julius Clausen* (*1868), havde takket paa Studenternes Vegne, bragte Wöldike Sangernes Tak paa sin uimodstaelige lyrisk-joco-seriøse Maade, saa Forsamlingen jubledede begejstret, og i samme Øjeblik blev Stemningen virkelig tvangfri med dertil hørende muntre Taler og Sange. Prinsen selv tog flere Gange Ordet og charmerede alle Gæsterne ved sit kammeratlige Væsen og studentikose Skæmt. Gennem de aabenstaende Vinduer lød under hele Samværet et Kor af Nattergale fra de høje Bøge som et udsøgt Akkompagnement til Holbølls og Nissens smægtende Serenader. Da sidste Tog til Byen dengang afgik fra Lyngby ved 11-Tiden, maatte »Snart er Natten svunden« allerede lyde Kl. 10,30 som Afslutning paa en saare fornøjelig og mindeværdig Aften.

Men endnu var Sommerens Glæder for Sangerne ikke forbi. Kun 4 Dage efter var et Kor paa 50 Studenter med Kammersanger Simonsen som Solist indbudt som Baron Wedell-Neergaards Gæster paa hans Gaard Svenstrup ved Borup sammen med 100 Sønderjyder. Efter en Champagne-Frokost hos Baronen samledes man til et Folkemøde i Klosterskoven, hvor vi glædede

de særlig indbudte Sønderjyder med en Mængde af vore danske Sange, ligesom senere ved Fællesspisningen i Kæmpeteltet, hvor der var dækket til 700 Mennesker.

Dette begivenhedsrige Aar blev ogsaa mindeværdigt ved endnu en »Pinsetur«, der fik Karakter af et festligt Jubilæum. Det var nemlig 50 Aar, siden Sangforeningen foretog sin første Tur til Provinsen, og den gjaldt bl. a. Næstved. Det forekom da Næstved nærliggende at indbyde 50 Sangere og fejre et Jubilæum. Som Æresgæst deltog Otto Zinck, den eneste overlevende fra den første Tur. Den 25. Juni gav vi en Koncert med paafølgende Seksa, og Dagen efter, den egentlige Jubilæumsdag, foretoges en Køretur til Gaunø med Frokost i Lønnede Skov. Paa Tilbagevejen indtraf en Episode, der paa et hængende Haar kunde afstedkomme en Ulykke, hvis ikke en stærk og modig Studentersanger, Anders Møller, havde grebet ind i det kritiske Øjeblik. Hestene for en af Char-à-banc'erne blev pludselig løbske, men Anders sprang resolut af Vognen, og det lykkedes ham virkelig at tøjle og tvinge de vilde Bæster. Det var en Daad lige op til Redningsmedaillen. Den egentlige Jubilæumskoncert fandt Sted i Ridehuset med Hartmanns Indvielseskantate som Hovednummer. Derefter Middag paa Vinhuset, hvor Otto Zinck paa Sangforeningens Vegne »takkede for sidst« og udførte en Solo i Axel Sørensens Jubilæumskantate, hvis Slutstrofe lød som følger:

»Hver en Tur, vi var Gæst ved,
hvor vi Glæden nød i bredfyldt Maal,
kan vi takke Dig for, Næstved, —
derfor: Næstveds Skaal!«

Da denne ekstraordinære »Pinsetur« faldt saa sent, maatte den ordinære Skovtur udskydes til Efteraarsemestret og fandt først Sted den 10. September. Atter her var den snart 80-aarige Zinck den gladeste blandt de glade, holdt Taler og sang Viser, saa hans Humør smittede hele Bestyrelsen i den Grad, at f. Eks. Levysøhn og Wöldike holdt Tale i Munden paa hinanden, hvad der frembragte en overmaade komisk og drastisk Virkning.

Endnu en herlig Tur var forbeholdt Sangerne i dette saa daadrige Aar. Den plejer at benævnes Skelskør-Turen, men dens virkelige Maal var Herregaardene Borreby, Espe og Lyngbygaard, hvis respektive Ejere, Kammerherre Castenskjold, Grev Moltke og Godsejer Fabricius havde faaet den elskværdige Idé at indbyde 60 Sangere paa et Par Dages Ophold. Det behøver næppe at antydes, at de tre Snese Sangere hurtigt meldte sig, og at Middagen paa

Borreby med Souper og Dans, Frokosten paa Espe, Udflugten til Stranden og Middagen paa Lyngbygaard med Bal blev en Serie af herlige Oplevelser, der bragte Sangerne i bundløs Taknemlighedsgæld til de tre gæstfri Magnater.

Dette Aars Generalforsamling var præget af Idyl og Fordragelighed og endte med et muntert Sold, »et heldigt Forsøg paa Genoplivelse af de gamle meldags selskabelige Sammenkomster, der staar anbefalet i Lovene«, som det karakteriseres i Formandens Dagbog.

I det hele taget var Luften det Aar svanger med Festlyst, og den 12. November fejredes en »Gammelmandsfest« af et saadant Indhold og Omfang, at selv en nøgtern, men loyal Beskrivelse i alle dens Faser vilde fylde mere end en hel Aarsberetning.

Det var de to Ærkeskælmene Conrad Møller og Wöldike, der havde opdaget, at Collin Lundh just for bare 60 Aar siden var bleven optaget som Sanger. Da hans 50-Aars Dag var gaaet ganske ubemærket hen, var der jo ogsaa et Oprejsnings-Moment i Tanken om at fejre ham med alle til Raadighed staaende Midler, og de var ikke saa faa.

Festen stod paa Skydebanen med 97 Deltagere, deriblandt naturligvis mange af de ældre, og ingen Statschef, Fyrste, Filmsstjerne eller anden Verdensberømt kunde have ønsket sig den bedre tilrettelagt eller gennemført. Af Mangel paa Plads og maaske paa Ord maa vi nøjes med kun at nævne Hovedmomenterne i Aftenens lange Program, som den næsten 80-aarige Jubilar maatte gennemgaa og reagere paa.

Grundtonen ansloges straks ved Hædersgæstens Ankomst til Skydebanen, idet han førtes gennem en dobbelt Række galaklædte Medlemmer, der afsang en Conrad-Møllersk Honnørmarch. Ved Bordet lød en ny Velkomstsang, og iøvrigt sprudlede Visernes Væld ustandseligt hele Aftenen, foruden at der omdeltes et tykt Sanghefte »Collin Lundhs Sangkrønike« med hans Ungdomsportræt paa Forsiden og hans aktuelle do. paa Bagsiden, indeholdende et Udvalg af Hyldestsange til ham gennem Aarene. Den egentlige Festtale holdt C. C. Jessen efter en Sang af ham selv. Endnu lød mange Taler og Sange til Jubilarens Pris, og til Kaffen omdeltes Cigarer med hans veltrufne Portræt paa Mavebæltet.

Men just som man mente, at den højtidelige Del af Festen var overstaet, og kun Soldet var tilbage, indfandt der sig en fornem Deputation, der med ceremonielle Komplimenter indbød Jubilaren til at overvære Afsløringen af hans Buste oppe i den store Sal, der i samme Anledning var kamufleret som Charlottenborgs Antiksal. Conrad Møller havde anskaffet en Gibsbuste af

H. C. Andersen, hvem Seligman for at forhøje Ligheden havde paasat et sort Overskæg, og nu fremtraadte Festtaleren *Bjørn Stephensen* (*1855) med hvide Handsker, høj Hat og sin højtideligste Alvorsmine ved Siden af den rødtræbetrukne Talerstol. Derpaa istemtes en Festkantate af Axel Sørensen. Indledningskoret begyndte saaledes:

»Hvor Studenterne forlyste
sig med Skildpadde med mer,
staar nu her en rædsom Bøste
af en gammel Kavalér,
mejslet i en heldig Stund:
Oberstløjtnant Collin Lundh!«

Bjørn Stephensens Tale var overdaadig morsom: gravalvorlig, officiel i Tonen, gaminagtig, branderfyldt af Indhold blev den fremført med den fødte Skuespillers Aplomb. Derefter faldt Sløret under øredøvende begejstret Akklamation, og nu afsang hele Forsamlingen staaende Kantatens korte, fyndige Slutningskor:

»Ja, der er han! Se hans Smil,
fastholdt med en Mesters Stil!
Hil Dig! Hil med Haand og Mund!
Jubelolding Collin Lundh,
god Morgen!«

Jubilaren modtog denne løsslupne, kaade Hyldest i samme Aand, som den blev ydet, glad, ungdommelig og munter, og ved det efterfølgende Punchesold fortsattes Lystigheden med en Blanding af Overgivenhed og Hjertelighed med ypperlige Taler, bl. a. af Sophus Bauditz og Wöldike. Først Kl. 2 sluttede Festen, og da Bestyrelsen fulgte Jubilaren til Vognen, havde Deltagerne faaet Tid til at stille sig »en haie« i den lange Gang, hvor de med Fakler i Hænderne istemte en Fakkelsang af Conrad Møller.

Havde Aarets 11 Maaneder været usædvanlig rige paa glade og festlige Oplevelser, saa faldt der over December en dyb Skygge. Den 6. December døde Johan Bartholdy af en Hjerneblødning uden forudgaaende Sygdom, og den 13. sang hans Kammerater ham et sidste Farvel af C. C. Jessen til en af Bartholdys Melodier. Vi citerer sidste Vers:

»I Mindet tro vi gemme de Toner, han har vakt,
hans Smil, hans glade Stemme, hans Lunes rige Magt.
Med Tak for svundne Dage skal Ungdomsvenners Sang
vemodigt ham ledsage for allersidste Gang.«

Efteraarskoncerten afholdtes den 16. paa Universitetet med Hartmanns Kongekantate som Hovednummer og en ny Komposition af Chr. Barnekow »Virtuos og Publikum«. Rugsildet aabnedes med en hjertelig Mindetale over Bartholdy af Wöldike, medens Rustalen holdtes af Viggo Christophersen. Den ledende Senior greb Lejligheden til at hylde Levysohn i en overordentlig smuk Tale, der udløste endeløs Begejstring hos hele Forsamlingen. Endnu en anden af Sangforeningens Koryfæer, der ved denne som ved saa at sige alle festlige Lejligheder gav en smuk poetisk Indsats, nemlig Axel Sørensen, modtog sin velfortjente Hyldest af Wöldikes sagkyndige Mund og en rødbaandet Laurbærkrans af sammes Haand, saa han fra nu af »de jure«, ligesom hidtil »de facto«, skal anses for og fejres som Sangforeningens »poeta laureatus«.

C. C. Jessen.

Det daadsvangre Aar 1904 sluttede med en Hyldest fra Bestyrelsen til Otto Zinck, der den 25. December fyldte 80 Aar.

Næste Aar, 1905, viser nogen ringere Aktivitet fra Sangforeningens Side udadtil end Aaret i Forvejen; der blev saaledes ingen Pinsetur, hvilket af mange følte som et Brud paa en smuk Tradition. Derimod var »Lille Kor« virksomt ved adskillige Lejligheder baade i og udenfor Hovedstaden. — Den 29. Januar afholdtes en Mindekoncert for Bartholdy i Pa-

læets store Sal, hvor Levysohn dirigerede et Udvalg af Bartholdys mest populære Sange. Da dette Aar var 100-Aaret for Hartmanns Fødsel, var det Sangforeningens selvfølgelige Opgave at arrangere en stor og værdig Mindekoncert i Tilslutning til Afsløringen af den Statue, hvortil Bidrag var indsamlet gennem de sidste fem Aar.

Der meldte sig et Kor paa 125 Mand, og Mindekoncerten fandt Sted den 11. Maj i Raadhushallen for et fuldtalligt Publikum med Kong Christian og flere kongelige Personer i Spidsen. Hovednumret var her som saa ofte før »Vølvens Spaadom«, der med dette Kor og i dette Rum virkede betagende og pompøst; desuden fremførtes en Række af vore gode, friske Studentsange, der fremkaldte saa stort Bifald, at adskillige maatte gives da capo. Og Pressen ydede denne Koncert sin uforbeholdne Anerkendelse. Saaledes skrev Charles Kjerulf i

»Politiken« bl. a. : »Den gamle Tonedigter stod jo i særlig inderligt Forhold til Sangforeningen: intet Under da, at Koncerten bares oppe af en fin og god Tradition og helt igennem havde Præg af den ejendommelige Blanding af Kammeratskab og Ærefrygt, som i saa mange Aar var Bindeleddet mellem Hartmann og de syngende Studenter. Korene gik godt under Operarepetitør Levysohns sikre og dog saa bløde Haand, der føres af en usædvanlig fin Rhythmesans.«

Sangerne fejrede Dagen ved en Festsouper i Odd-Fellow Palæet, hvor C. C. Jessen talte for Hartmanns Minde efter en Sang af Axel Sørensen. Et enkelt Vers skal her citeres:

»Det er vel sagtens sidste Gang,
hans Navn har kunnet alle samle
og smelte sammen i hans Sang,
de alleryngste med de gamle;
de store Festers Tid er Slut,
da selv han modtog vor Tribut,
men *det* Navns Magt skal ikke brudt
som Afgudsnavn til Jorden falde.«

Paa selve 100-Aars Fødselsdagen hædredes Mesterens Minde ved et imponerende Folketog, der drog fra Christiansborg Slots Ridebane til Glyptotekspladsen, hvor man havde opstillet en Kolossalbuste af Hartmann, modelleret i Gips af Jens Lund. Den skulde interimistisk repræsentere Statuen, der endnu ikke var færdig. Den overvældende Del af Toget var Studenter fra de forskellige Korporationer samt Sangforeninger og Musikforeninger, alle med deres Bannere, ligesom samtlige Deltagere bar Bøgegrene. Solen straaledede sommervarmt over denne levende Bøgeskov, der lyttede opmærksomt til Talerne af Charles Kjerulf, Anton Svendsen og Wöldike. Studenterne fremførte en Sang af Axel Sørensens Søn, Lektor, Bibliotekar *Age Wahl* (*1884) og tilsidst sang hele Forsamlingen to Vers af »Flyv, Fugl, flyv...«

Skovturen fandt Sted den 1. Juli og gik via Raadvad til Skodsborg og forløb paa sædvanlig fornøjelig Maade. Ved Bordet blev omdelt en hermetisk lukket Sang, »Minder fra Pinseturen«. Melodien lød paa »Æ-bæ-bæ-buf« og Teksten var in blanco. Talen efter denne »gribende« Sang holdt Wöldike, denne Gang helt maalløs, kun i Gebærder, men med sikker komisk Virkning.

Sangforeningens Virksomhed i Efteraaret gav sig Udslag i en vellykket »Lille-Kors«-Tur til Nykøbing F. den 23. og 24. September. Koret gav baade Kirkekoncert og profan Koncert og blev feteret med Panchesold, Souper og Bal.

Efteraarskoncerten i Casinos mindre Sal den 14. December havde som Hovednummer Södermans »Ett bondbröllop«. Prins Christian og Gemalinde overværede Koncerten, og ved Rusgildet var Prinsen for første Gang Sangforeningens Gæst. Festen indlededes med »En lille Vise til en stor Mand« af Conrad Møller. Den begyndte saaledes:

»En flot Residens jo begribeligvis
vi som vores Gæst ikke ejer,
ej maaler vor Park sig med Sorgenfris,
og vi har ej røde Lakajer;
men sikkert, Manglerne her til Trods,
han kun figurligt ser ned paa os.
Ja, han — vi det regner blandt Goderne —
er med os i Legen og »Stegen«,
og glad er han med os paa Noderne,
selv om de gaar lidt over Stregen;
og derfor raaber vi: 1—2—3,
Hurra for vores det høje C!»

Derefter holdt Wöldike Talen for den høje Gæst, der ikke blev ham Svar skyldig, men paa ægte studentikos Vis udtalte sin Glæde over at være Gæst i denne Kreds og udbragte en Skaal for Sangforeningen. Iøvrigt krydredes Festen af en Mængde Taler og Sange, deriblandt en af Axel Sørensen formet som en Tak for Sorgenfribesøget foregaaende Aar. Mægtig Jubel vakte ogsaa Einar Dujardins urkomiske Kommentar til et af Koncertprogrammets Numre: Olaf Paulus' »Vestanvejr«.

Aarets sidste Begivenhed blev Afsløringen af Hartmanns Monumentet paa St. Annæ Plads den 29. December. Paa Grund af det højst ublide Vejr maatte Wöldikes Festtale og L. C. Nielsens Festsang henlægges til Larsens Lokale, hvorefter Forsamlingen med Prins Christian i Spidsen under Tonerne af Gudemarchen fra »Thrymskviden« begav sig ned paa Pladsen, hvor Afsløringen fandt Sted.

Aaret 1906 blev atter et travlt Arbejdsaar for Sangforeningen, der fik nye og store Opgaver tildelt i Anledning af vor gamle Konges uventede Død, der indtraf den 29. Januar. Det var os en Ære at faa Lov til, ligesom ved Dronning Louises Jordefærd, at bringe Kongen det sidste Farvel i Sang, og C. C. Jessen fandt her som forrige Gang det enkle og hjertelige Udtryk for Landesorgen inspireret af Hartmanns skønne Melodi. Et Kor paa 60 Sangere udførte dette Farvel den 18. Februar, og der var kun én Mening om det Indtryk, denne Sang gjorde paa alle tilstedeværende, idet »Ord og Musik

passede ypperligt til hele den enkle, vemodige Stemning, der var over den gamle Konges bramfri Jordefærd«, og i en Korrespondance til »Berliner Abendzeitung« for 20. Februar fremhævedes denne Sang som det stemningsfuldeste ved hele Sørgehøjtiden.

Tre Dage senere assisterede et talrigt Kor af Sangere ved Studenterforeningens Sørgehøjtid, hvortil Axel Sørensen havde skrevet en Kantate.

De følgende Maaneder blev en af de travleste Perioder i Sangforeningens Liv med Indøvelsen og Forberedelserne til den store musikalske Begivenhed, hvormed Universitetet agtede at fejre Mindet om den afdøde Konge. Allerede den 8. Februar henvendte Rektor *Chr. Bohr* (1855—1911) sig til Levysohn og bad ham overtage Ledelsen af Udførelsen af den Kantate, som Konsistorium havde udset Digteren L. C. Nielsen og Komponisten C. F. E. Horneman til at levere til Mindehøjtiden, der var fastsat til 5. April. Levysohn, der vidste, at Horneman havde brugt 24 Aar til Fuldførelsen af sit Hovedværk »Aladdin«, saa med Skepsis og bange Anelser paa de to Maaneder, der stod tilbage til Udarbejdelsen og Indøvelsen af denne stort anlagte Kantate med Soli, Kor og stort Orkester. Til at udføre det paatænkte Sopranparti sikrede Sangforeningen sig straks kgl. Kammersangerinde Fru *Emilie Ulrich*. En Ugestid senere indleverede L. C. Nielsen sit Manuskript-Udkast til Universitetets Festkomité med Paavisning af, hvad han havde tænkt sig udført af Solister, Kvartet, mindre og stort Kor. Horneman tog straks fat paa Opgaven med stor og lovende Energi, og allerede Dagen efter mødte han med den pragtfulde Solo for Basbaryton, der af Kritiken blev anerkendt som »noget af det skønneste og mest stemningsfulde, der overhovedet er skrevet af dansk Musik«. For at lette Komponisten og fremme Arbejdstempelet foreslog man ham at overlade Instrumenteringen til Musikdirektør *Nicolai Hansen* (1855—1932), til hvis Kyndighed, Smag og Omhu Horneman selv nærede stor Tillid.

L. C. Nielsen leverede nu Stykke for Stykke af Kantaten i dens endelige Form, og Horneman begyndte at komponere — af og til dog med længere Pauser, saa Levysohn maatte rykke ham. Dernæst maatte Soli og Korstemmerne afskrives i det for Sangerne nødvendige Antal Eksemplarer, medens Nicolai Hansen omsatte Klaversatsen for fuldt Orkester. Horneman boede dengang i Gothersgade 11, oven over Wilh. Hansens Musikhandel, og han havde faaet sig indrettet et lille Værelse med Indgang fra Trappen. Afsondret fra Omverdenen kunde han her uforstyrret arbejde paa Kantaten, og ingen andre fik Adgang til ham end den gamle Pige, der bragte ham Mad og gjorde

Værelset istand, og Levysohn, der hentede Manuskriptet stykkevis til videre Besørgelse. Undertiden gik der nogle Dage, hvor Levysohn maatte gaa for-gæves, naar Horneman var kørt fast. »En Dag« – fortæller Levysohn – »sad han og baksede med det lille a capella Kor »En Blodets Vinter«, der skildrer Tilstande og Stemninger i 1864. Han var ved at opgive Ævred og sagde: »Man kan da ikke begynde et Kor med de tre jammerlige h'er, jeg her har faaet fat paa«. Jo, netop! sagde jeg. De tre h'er symboliserer jo allersomtydeligst Bismarck, der – længer kom jeg ikke . . . »Haa, haa, haa!« busede det ud af ham med hans allerjovialeste og bredeste Latter, det har De saagu' Ret i – nu skal de tre h'er netop blive staaende«. Med denne – som jeg maa indrømme – noget haartrukne Motivering kom altsaa Arbejdet atter igang, og nu kan enhver ved at slaa efter i det trykte Klaverudtog af Kantaten finde det musikalske Udtryk for Bismarcks tre strittende Haar i de første Takter af Nr. 4«.

Og nede i Sangforeningen modtog vi de enkelte Dele af Kantaten med stigende Begejstring. Jo længere det 90 Mands stærke Kor syslede med dette Værk, desto stærkere betoges Sangerne af Tekstens dybsindige og sikkert-rammende Kraft og af Musikens fint udformede Skønhed. Ved Prøven den 29. Marts kom Horneman tilstede og hilstes med hjerteligt Bifald af hele Forsamlingen. Han udtalte sin Tilfredshed med Udførelsen og sin Glæde over, at hans Arbejde havde fundet saa forstaaende Fortolkere. Ved selve Festen den 5. April gjorde Kantaten et mægtigt Indtryk paa Tilhørerne, alt gik fortræffeligt, og under Kongesangen og Slutningskoret med den friske og djærve Fædrelandssang »Vort Hjem, Du danske Jord«, rejste hele Forsamlingen sig. Sjældent har vel ogsaa Pressen ydet en Komponists og en Digters forenede Arbejde en saa uforbeholden Ros og Anerkendelse som ved denne Lejlighed.

Ved den stilfulde Fest samme Aften paa Skydebanen fejredes den elsk-værdige, glædesstraalende Komponist med en enestaaende Hyldest fra Uni-versitetets og Sangforeningens Side. Det var jo Popularitetens varme Sol-straaler, der pludselig lyste over hans Navn, der i lang Tid havde boet i Skyggen, og vi fornå hans barnlige Glæde herover i den hjertelige og stærkt personligt farvede Tale, hvormed han besvarede Professor Bentzons Hyldest-tale paa Universitetets og Sangernes Vegne.

I Maj Maaned udførte Sangforeningen ikke mindre end tre Gange Hornemans Kantate, hver Gang for et talrigt Publikum, der hilste Værket med mægtigt Bifald. Paa Børnehjælpsdagen den 9. Maj sang vi den baade paa

Universitetet og (i Udtog) i Frederiksberg Have til meget populære Priser og fik et Udbytte paa mere end 1000 Kr. Ved en Koncert paa Hotel Rustenborg i Lyngby den 21. gav vi ogsaa et Udtog af Kantaten med Soli af kgl. Kammersangerinde Ida Møller og vore egne Solister, og samme Aften var hele Koret Gæster hos vor Kammerat Johan Lemche i hans store gæstfri Villa i Lyngby. I Juni Maaned foretog vi Udflugter baade til Roskilde og Storehedinge, og ved de paagældende Koncerter var den geniale Kantate stadig Hovednummeret.

Men over al den Anerkendelse og Hyldest, der blev Komponisten tildelt, lagde der sig snart en tragisk Skygge. Den 8. Juni, kun tre Maaneder efter at han havde fejret sit Kunstnerlivs største Triumf, kom det vemodige Budskab, at den gamle elskelige Professor havde lukket sine Øjne. Ogsaa en anden af Sangforeningens højt skattede Venner og ekstraordinære Medlemmer, Kammersanger Simonsen, havde vi mistet (den 25. Maj). Han var saa tro og god en Kammerat som nogen og følte sig altid glad og velset i vor Kreds.

Medens der heller ikke det Aar var nogen Pinsetur, blev dog Skovturs-traditionen overholdt og forløb som altid fornøjeligt via Raadvad og Skodsborg, fra hvis Badehotels Terrasse vi sang en Del Sange under stort Bifald fra den forsamlede Mængde. Blandt de mange Viser ved den Lejlighed vil navnlig huskes den »Kongesang«, hvormed Dommer *Th. Krarup* (*1863) hilste Levysohn. Med L. C. Niensens pompøse Tekst in mente maatte følgende »Tilpasning« virke uendelig komisk:

<p>»Du fik Magt, Kong Salomon, for os til megen Baade; Tiden kræver Direktion, og det forstaar Du Dig paa. Sangen har en Haand behov, hvor Taktens Pulsslag slaa, Hæder skal Du høste ved raadden Røst at raade.</p>	<p>Magt er godt, Kong Salomon, og Magt kan avle Ære, Æren blinker haabsomgrøn, Du blues ikke for den. Tiden har et Tegn behov til Pryd for digre Mænd, snart en Orden skal Du faa paa braaddent Bryst at bære.</p>
--	--

Helt ind i Ferien lagdes der i dette Aar Beslag paa Sangforeningen. Ved Festen for de islandske Altingsmænd den 19. Juli assisterede et Kor med Opførelsen af en Kantate af L. C. Nielsen og Otto Malling, og nogle Dage efter genopførtes den for et større Publikum i Tivoli til Fordel for Musiklærernes Alderdomsfond.

I Efteraarsemestret paakaldtes Sangforeningens Assistance ved ikke mindre end 11 festlige Lejligheder, bl. a. ved Studentersamfundets Gilde for

Paul Verrier og andre franske Gæster, ved Raadhusfesten for Holger Drachmann, ved en af »Studentersamfundets Arbejderkoncerter« med lutter Hornemanske Kompositioner og ved den store Mindekoncert for Horneman den 1. November i Palæets store Sal, der var fyldt til sidste Plads, en Koncert, der blev gentaget den 4. og 18. samme Maaned, og vi havde saaledes fremført denne Kantate 10 Gange. Ved Universitetets Aarsfest, der fra nu af skulde holdes hvert Efteraar, opførte vi Hartmanns Kantate fra 1879. Den 28. November var vi med til Indvielsen af Det kgl. Biblioteks nye Bygning med en

Axel Sørensen.

Kantate af Ernst von der Recke til kendte Melodier. Den 6. December gav vi en Kirkekoncert i Vor Frue med Hartmanns Universitetskantate. Der var 2200 Tilhørere, og Overskudet blev paa 800 Kr. Denne Koncert gættoges den 19. December med et ligesaa stort Overskud, og disse Beløb skænkedes til Vor Frue Sogns Menighedspleje.

Efter saa omfattende Anstrengelser maatte vi indskrænke vor egen Efteraarskoncert til et beskedent Omfang i Studenterforeningens Festsal den 21. December. Ved Rusgildet, hvor C. C. Jessen atter var Rustaler, fremførtes for første Gang Axel Sørensens smukke Ruskantate, der høstede fortjent Bifald, og som nu i 33 Aar har tolket Sangforeningens Velkomst til Russerne. Disses Antal var det Aar større

end nogensinde tidligere, nemlig 35, deriblandt 3 Primotenorer.

1907 begyndte som Fortsættelse af 1906 med en Række Assistancer, mest dog af Dobbeltkvartetter og »Lille Kor«. Den 4. Februar blev Sangforeningen for første Gang »mekaniseret«, idet et lille Kor med Kammersanger Peter Cornelius som Solist indsang »Flyv, Fugl, flyv...« paa en Grammofonplade, og nogle Dage efter optraadte de samme ved en Velgørenhedsfest i Raadhushallen til Fordel for »Enligt stillede Mødre«. Et talrigt Publikum og flere Kongelige overværede denne Fest, der indbragte omtrent 4.000 Kr. Ogsaa paa Børnehjælpsdagen var Sangforeningen virksom ved en Friluftskoncert i Kongens Have. Vor egen Foraarskoncert, der holdtes i Studenterforeningens Festsal den 16. Maj, var i det væsentlige en Præsentation af det til den forestaaende Pinsetur til Viborg indøvede Program. Det var fire Aar

siden, Sangerne havde været paa en regulær Pinsetur og atten Aar siden de besøgte Viborg. Og det var første (og hidtil sidste) Gang Sangerne medførte en Dame, nemlig Fru Ulrich, der jo var »indlagt« i Hornemans Mindekantate, Programmets Hovednummer.

Rejsen foretoges Pinselørdag via Kalundborg—Aarhus, og i Jyllands Hovedstad tilbragte vi nogle behagelige Timer ved en »Kollation«, som vore gode Venner havde indbudt os til, saa vi først naaede Viborg sent om Aftenen. Baade Kirkekoncerten 1. Pinsedag og Raadhuskoncerten om Mandagen skaffede Sangerne fortjent Anerkendelse, og Hornemans Kantate gjorde her det samme stærke Indtryk som ved alle tidligere Lejligheder. Den selvskebelige Side af Pinseturen forløb ligesaa vellykket som den musikalske. Stilfuld og splendid Festmiddag, gæstfri og festglade Værter og Værtinder og henrivende kvindelig Ungdom blev det fortryllende Milieu, der kunde inspirere til aandrige Taler og skabe Stemning for munter Skæmt i bunden og ubunden Stil. Wöldikes Tale for Viborg maatte karakteriseres som uimodstaelig morsom.

Endnu i Maj Maaned havde Sangerne en festlig Oplevelse, idet Kronprinsparret den 30. indbød os til Sorgenfri, hvor vi tilbragte en ligesaa fornøjelig og studentikos Aften som i 1904.

Dagen efter assisterede vi ved en Tivolikoncert, og den 24. Juni holdt vi Skovtur med stor Tilslutning, gode Taler og morsomme Viser. En af Axel Sørensen begyndte saaledes:

»Jeg har været til Aftensmad
oppe hos Prinsen paa Slottet,
tres Studenter i Bunterad
var vi med i Komplottet:
Tvermoes yderst paa højre Fløj —
det var rigtignok høj over Høy*) —
Ja, vi havde det en familie
paa Sorgenfri!«

Den 4. September døde Edvard Grieg, og den 19. Oktober holdt Sangforeningen sammen med det kgl. Kapel en Mindekoncert. Et Kor paa 100 Sangere opførte »Landkjending« med Helge Nissen som Solist. Ugen efter foretoges en Udflugt til Sorø, hvor vi den 26. gav Koncert i Akademisalen for henved 1500 Tilhørere og bl. a. opførte Ruskantaten med Georg Seligmann og Olaf Holdt som Solister. Dagen efter gav vi en Kirkekoncert med Reformationskantaten.

*) Anders Høy (*1864), senere Forstander for Jægerspris Opdragelsesanstalt, var det Aars ledende Senior.

Ved Grundstensnedlæggelsen til Christiansborg Slot den 15. November sang atter et Kor paa 100 Mand en Kantate af Ernst von der Recke med Gardens Musikkorps som Akkompagnement. Vor egen Efteraarskoncert den 13. December holdtes paa Universitetet med Hartmanns Norgeskantate. Ved Ruscildet samme Aften talte Johan Lemche for Russerne, og Wöldike hyl- dede Fru Ulrich efter en Sang af Torben Meyer, medens Dujardin i en morsom Vise, »Altsaa —?«, fejrede Bestyrelsen. Samme Aften debuterede en helt ny Kvartet, »L L'erne« bestaaende af Lunn, Levysohn, Lemche og Levin- sen, der introducerede sig med en Vise af Levysohn paa Melodi: »Till Öster- land...« Vi citerer et Par Strofer:

»I Mangel af de muntre M M'er,
der ikke kan være her sel',
maa De nøjes med fire Medlemmer,
der alle begynder med L.

Og tvistes man end, om enten L'er
eller M'er gemmer Rigets bedste Mænd,
er det faktisk Navne, der tæller,
for de sidder alle i Bestyrelsen.«

Det var ogsaa ved dette Rusgilde, at Gustav Lunn holdt en gribende Tale til Wöldike med lutter V'er, baade enkelte og dobbelte.

Den 14. Januar 1908 døde Holger Drachmann, og ved de Mindehøj- tideligheder, som baade Studenterforeningen og »Samfundet foranstaltede, assisterede Sangforeningen. Den 23. og 24. Februar gav vi to Koncerter i Roskilde, paa Hotel »Prinsen« og i Domkirken, og den 28. Marts assisterede vi ved Skuespillerforeningens Koncert i Raadhus Hallen med kgl. Kammer- sanger *Vilhelm Herold* (1865—1937) som Solist. I Stedet for den vanlige For- aarskoncert i Tivoli foretoges en særdeles vellykket Udflugt til Slagelse den 31. Maj med Koncert i Byens Casino og Middag med Bal i Fugleskydnings- selskabets Lokaler. I Levysohns Forfald dirigerede vor dygtige Musikassistent Axel Engberg. Der forelaa Pinseindbydelse fra Ringkøbing, en af de faa Byer, vi endnu ikke havde gæstet. Det var en lang og besværlig Rejse i hine Dage uden gennemgaaende Vogne og med et Par Timers Ophold i Esbjerg. Dette Ophold blev imidlertid forvandlet til en festlig Forsmag paa Turens Glæder, idet vore Esbjergværter, ihukommende de muntre Dage i 1903, indbød os til en overdaadig Middag, hvorved Humøret ved Ankomsten til den lille idylliske By fik et kendeligt Opsving. Hos en af Værterne, Distriktslæge Strandbygaard, samledes et halvt Hundrede Gæster, der naaede at se Pinse-

solen danse, inden de kom til Ro. 1. Pinsedag foretoges en Køretur til Søndervig, hvor mange af Sangerne for første Gang fik Vesterhavet at se i al dets Vælde og Skønhed. *J. C. Christensen* (1856—1930), daværende Konseilspræsident, deltog i denne Tur og blev meget populær blandt Sangerne, der gerne lyttede til hans interessante Skildringer af Egnens historiske Minder. Efter at have overværet en improviseret Redningsakt ved Redningsstationen gav vi en Folkekoncert paa Stranden for 2000 Tilhørere. Alle disse Scener blev forevigede ved Hjælp af den allernyeste Teknik, der dog endnu ikke formaaede at gengive Vesterhavets Brølen eller Sangernes glade Stemmer. Koncerten 2. Pinsedag fik et uventet Plus ved at Hølge Nissen, der var paa en Cykletur i Omegnen, meldte sig til Tjeneste, og under endeløs Jubel sang han det ene efter det andet af sine Glansnumre. I Souperen og Ballet deltog 250 Værter og Gæster, og mange af Sangerne løsrev sig først henimod Morgentogets Afgangstid og fandt deres velfortjente Hvile paa den lange Jernbanetur.

Den følgende Uge gæstede de norske Studentersangere København, i hvilken Anledning Studenterforeningen og Sangforeningen arrangerede en Udflugt til Lejre og Roskilde den 13. Juni. Vi gav en Fælleskoncert i Domkirken, og ved den meget fornøjelige Middag paa Jernbanehotellet lovede danske og norske Sangere hinanden snart at mødes igen, og saaledes opstod Tanken hos den norske Sangforenings Formand, Dr. Thomsen, om en dansk Sangertournée i Norge næste Aar. Sæsonen sluttede med den sædvanlige Skovtur til Skodsborg den 27. Juni.

Da Sangerne mødte til Prøve i September, forelaa en stor musikalsk Opgave, en helt ny og »moderne« Universitetskantate, der skulde afløse de to gamle »klassiske« af Weyse og Hartmann. Den var udarbejdet af den lærde Digter, Jurist og Forsikringsmand *Niels Møller* (* 1859), en skattet Medarbejder ved »Folkenes Historie« og »Verdenskulturen« og kendt som fortræffelig Oversætter af klassiske græske og engelske Værker. Til Niels Møllers tankevægtige, poetiske, men paa sine Steder ret søgte og knudrede Tekst havde hans musikalske Aandsfælle *Carl Nielsen* (1865—1931) sat en særpræget Musik, der stillede betydelige Fordringer til Koret og nødvendigvis gjorde mange og trættende Prøver. I Sangforeningen naaede denne Kantate aldrig en Popularitet som de tidligere, og længe varede det ikke, inden det respektløse Studenterhumør stemplede den som »Tarmslyngskantaten«. Den opførtes første Gang ved Aarsfesten den 29. Oktober.

Hvad angaar Sangforeningens indre Forhold, skete der dette Efteraar

nogle Lovændringer med særligt Henblik paa en Rekonstruktion af »Lille Kor« og en Omordning af Bestyrelsesforholdene. Disse Spørgsmaal debatteredes paa flere ekstraordinære og meget livlige Generalforsamlinger, og paa den ordinære Generalforsamling vedtoges saa de respektive Lovændringer, der i det væsentlige gik ud paa, at Bestyrelsen herefter skulde bestaa af 5 Medlemmer: Formanden, Musikdirigenten, Arkivaren, Kassereren og Sekretæren. Repræsentantskabet, der tidligere kun talte 3 Medlemmer, blev nu forøget til 12, og medens Repræsentanterne tidligere væsentlig skulde fungere som Raadgivere for Bestyrelsen, blev deres Kompetence nu udvidet til ogsaa at vælge Musikdirigenten, hvilket tidligere var forbeholdt Generalforsamlingen.

Den nye Kantate fik sin første offentlige Opførelse ved en Koncert i Palæets store Sal den 17. November. Her var Kronprinsparret til Stede, Huset var udsolgt og Bifaldet stort. Ved Sangforeningens Souper samme Aften i Studenterforeningens hyldede Wöldike Carl Nielsen for den nye Kantate, medens et andet Bestyrelsesmedlem, den nyvalgte Arkivar Olaf Holbøll, var udset til at holde Talen for de tre Solister, Fru Ulrich, Helge Nissen og Olaf Holbøll. Dette Hverv klarede Bestyrelsesmedlemmet elegant og morsomt. Dog næppe havde Jubelen lagt sig, før samme Olaf Holbøll paa Solisternes Vegne rettede en varm Tak til den udmærkede Taler, der i saa velvalgte Ord havde hyldet de tre Solister, og endte med at opfordre disse til at udbringe et Leve for Bestyrelsen.

Vor egen Efteraarskoncert som Indledning til Rusgildet blev paa Grund af den store Palækoncert holdt i beskedne Former i Studenterforeningens Festsal den 15. December. C. C. Jessen holdt atter dette Aar Rustalen, og blandt de mere tvangfri Udtalelser erindrer vi en særdeles spøgefuld versificeret Tale i Neurupinerstil af Dujardin med vittige Epigrammer til en lang Række af Medlemmerne.

Allerede den 10. Februar 1909 medvirkede store Kor ved en Folkefest i Palæets store Sal i Anledning af 250-Aars Dagen for Stormen paa København, ved Det kgl. Teaters Festmatinée den 11. var 50 Sangere indbudt, og Kl. 18 sang vi i Raadhushallen Carl Niensens til Dagen komponerede Kantate med Tekst af L. C. Nielsen, og endelig assisterede vi Kl. 21 ved Studenterforeningens Fest, hvor Vilhelm Andersen holdt Festtalen. Denne daadrigte Dag endte med en velfortjent Souper i Studenterforeningen.

Lige fra Semestrets Begyndelse havde man beskæftiget sig med Mulighederne for at efterkomme den Indbydelse til en Norgestur, som Dr. Thomsen, Redaktør Schibsted og den danske Konsul i Kristiania, Schram, som Komité

havde sendt Sangforeningens Bestyrelse. Blandt vore Sangere var Begejstringen meget stor, men Arrangementet af en saa omfattende Sangerfærd, der skulde naa helt op til Trondhjem, krævede langvarige og indgaaende Forhandlinger — for ikke at tale om økonomiske Garantier.

Den 8. Marts afholdtes ekstraordinær Generalforsamling med det ene Punkt paa Dagsordenen: Norgesturen. Bestyrelsen kunde meddele, at en Kreds af Sangforeningens Venner som Garanter havde sikret den økonomiske Basis, hvorefter det uden Diskussion vedtoges at foretage Turen. Et Kor paa 50 Mand blev hurtigt udtaget, og man gik igang med Prøverne. — Trods det intense Arbejde Dirigenten ofrede Norgeskoret, blev der Tid til to større Koncerter endnu i Foraaret. Den 28. April gav vi en Folkekoncert i Casinos store Sal, hvor det fuldtallige Publikum var meget begejstret. Her opførtes som Hovednummer Hartmanns Indvielseskantate med Bjørn Stephensen som Recitator. Paa Børnehjælpsdagen den 18. Maj gav Sangforeningen sit vægtige Bidrag med en talrig besøgt Kirkekoncert i Vor Frue.

Den 22. Maj havde vi den Glæde, at Kronprinsparret indbød hele Norgeskoret til Sorgenfri, hvor vi tilbragte en meget fornøjelig og hyggelig tvangfri Aften. Kronprinsen var meget interesseret i vor Norgestur og sagde paa sin hjertelige og ligefremme Maade: »Jeg skal nok lægge et godt Ord ind for Jer hos min Broder«. Vi erfarede senere, at det ikke blev et tomt Ord.

Dagen efter præsenterede Norgeskoret sig for det store Publikum med en Koncert i Raadhushallen, og nu var vi rede til at drage paa den 13 Dages Langfart, den længste Udflugt baade i Tid og Rum, som Sangforeningen hidtil havde foretaget.

NORGE

Skulde vi beskrive Sangerfærdens i Norge med blot nogenlunde Udførelighed i alle de Enkeltheder, der har gyldigt Krav paa at fremhæves, vilde vi sprænge Rammen for den Plads, der er os tilmaalt i denne summariske Fremstilling af Sangforeningens hundredaarige Levetid. Vi maa derfor nøjes med i store Træk at markere Færdens Hovedbegivenheder, men vi maa straks

Olaf Holbøll.

udtale, at næppe nogensinde tidligere har danske Studenter modtaget saa hjertelige, saa begejstrede og saa overstrømmende Beviser paa Gæstfrihed og Venskab, ikke blot fra deres Sangerbrødres, men ogsaa fra selve Broderfolks Side, som dem, der mødte os paa hvert Sted i det herlige Land og gjorde hele Færden til et uforglemmeligt Triumftog.

Turen var af den norske Komité fortræffelig planlagt og blev ligesaa fortræffelig gennemført, og Ruten: Kristiania—Hamar—Trondhjem—Aalesund—Bergen—Kristiania, førte Sangerne gennem de Egne, der maatte efterlade et uudsletteligt Indtryk af Landets mest storladne og ejendommeligste Naturskønheder.

Rejsen til Kristiania foretoges med Amerikabaaden »C. F. Tietgen«. Kajen i Frihavnen var fyldt af en tusindtallig Folkemængde, der fulgte Amerikafarerne og Sangerne og tilkastede dem Foraarsblomster og Bøgeløv. Vejret var sommervarmt og Kattegat stille som en Skovsø, saa vi ankom til den norske Hovedstad halvanden Time før Tiden. Her modtoges vi af Komitéen, der overrakte hver Sanger Yngvar Niensens klassiske Rejsebog over Norge foruden andre illustrerede Brochurer over Rejseruten. Da Kristiania var det sidste Punkt paa det store Festprogram, medens vort første Ophold skulde være i Hamar, tilbragtes Formiddagen med en Køretur gennem Hovedstaden og en udsøgt Frokost hos Konsul Schram. Turen til Hamar forbi Ejdsvold og langs med Mjøsen hensatte de unge, der aldrig før havde set Norge, i stigende Undren, og Modtagelsen i Hamar var saa overvældende, at hvis ikke vi havde skullet synge, var vi sikkert blevet stumme af Betagelse. Hele Byen var paa Benene med Sangkor, Orkestre, Borgerkorporationer, Flag og Blomsterdekorationer, og saa vore ukendte Værter med deres Damer, der modtog os som gode, gamle Venner. Og Scenerne fra Hamar gentog sig med samme Intensitet ved Ankomsten til alle de andre Byer paa Turen.

Hjerteligheden og Begejstringen hos de elskelige Hamarensere steg, om muligt, ved Koncerten, thi hvem kunde vel staa for Holbøll med »Ola, Ola« og Bartholdys Serenade, Helge Nissen med Serenaden til Welhaven, eller Jørgen Møller med Windings »Den evige Sne«?

Ved Souperen vandt Wöldike alles Hjerter ved sin beaandede, helt poetiske Tale, hvori han — med den ham egne encyclopædiske Lærdom — sammenlignede Hamar med den yndefulde, fordringsløse og dog saa ægte nordiske hvide og rene Linnæa borealis, der med sin milde og sarte Duft hilser den trætte Vandrer paa hans Vej over Fjeldet.

Men allerede næste Morgen slog Afskedens tunge Time for os og vore nyvundne Venner, og nu fulgte den lange, men vidunderlig herlige Jernbanetur til Trondhjem, som vi naaede ved Midnat, men i dagklar Belysning, og hvor Modtagelsen af den begejstrede Folkemængde antog endnu større numeriske Proportioner end i den mindre By Hamar. Her gav vi Pinsedag Koncert i Frimurerlogen og var Gæster til Souper og Bal hos Danmarks Konsul Bratt. Anden Pinsedag besaa vi Munkholm og Lerfossene, var Kommunens Gæster til Frokost paa »Fossestuen« og gav Koncert i den ærværdige Domkirke. Efter en overdaadig »Herresaksa« i Frimurerlogen gik vi Kl. 23,30 ombord i »Sigurd Jarl« for at sejle til Aalesund. I de følgende 17 Timer var det kun de søstærke forbeholdt at bevare Humøret, de fleste »tabte deres muntre Smil« og genvandt det først, da vi atter kom indenskærs. Modtagelsen var her som i de andre Byer overordentlig hjertelig, men vi naaede kun lige at give en Koncert og gøre en Rundtur i Byen, medens den planlagte selskabelige Sammenkomst og Seksa maatte aflyses, da Skibet skulde afsejle allerede Kl. 21 i Stedet for Kl. 24.

Næste Nat tilbragte vi atter paa Atlanterhavet, dog under noget gunstigere Forhold end forrige Nat. Bergen var festklædt og den modtagende Folkeskare var feststemt, Orkestret spillede og et Kor istemte en Velkomstsang af Overretssagfører Kielland, hvorefter Komitéens Formand, Toldskriver John Lund, holdt en hjertelig Velkomsttale. Samme Aften gav vi Koncert i Frimurerlogen og blev hædret med en Laurbærkrans fra Bergens Damer, hvis personlige Bekendtskab vi fik Lejlighed til at gøre senere ved en elegant Souper og et animeret Bal hos den danske Konsul Kjær og hans norskfødte Frue.

Den næste Dag, den 3. Juni, tilbragtes med Besøg paa Byens minderige Steder, Haakonshallen, Tyskebyggen og Fløjfjeldet. Ved Komitéens Lunch udtalte John Lund varme og stemningsfulde Ord om Danmark, og Konsul Bratt udbragte Skaalen for Frederik VIII, der den Dag fyldte 66 Aar. Samme Aften gav vi en Kirkekoncert i Domkirken, og da Afrejsen til Kristiania skulde finde Sted tidlig næste Dag, var der ikke berammet nogen kollektiv

Helge Nissen.

Fest, og Sangerne fik saaledes Lejlighed til at værdsætte Hjemmets Hygge hos de respektive elskværdige og gæstfri Værter.

Den næste Dagsrejse blev den længste paa hele Turen, men ogsaa den interessanteste med den for kun faa Aar siden fuldførte Højjfeldsbane, der sejrrikt har trodset alle Naturens Hindringer for at forbinde Norges to største Byer og enkelte Steder, som ved det evigt sneklædte Finse, stiger til over 4000 Fods Højde. Først ved Midnat naaede vi Kristiania, hvor Redaktør Schibsted bød os Velkommen og fordelte os til Værterne, hvorefter vi ilede hjem til en haardt tiltrængt Hvile.

Ved en Frokost paa Holmenkollen Dagen efter, den 5. Juni, havde vi et hyggeligt Samvær med vore Sangerbrødre, den norske Studentersangforening, hvem vi skyldte hele denne herlige Norgestur. Wöldike tolkede da ogsaa vor Tak paa den smukkeste Maade, idet han mindede om det »historiske« Øjeblik i Roskilde Aaret forinden, da den Tanke opstod, som nu var bleven omsat i en saa straalende Virkelighed.

Vor første Koncert i Norges Hovedstad holdtes for udsolgt Hus med hele Kongefamilien i Spidsen i Frimurerlogens store Sal, og Hovednumret var Hartmanns »Hilsen til Norge« fra Studentermødet 1869. »De ovationer, som tilslut brød løs, lot ikke Danskerne i tvil om succesen« læste man i en af Kritikerne Dagen efter. Om Formiddagen havde Kong Haakon modtaget Levysohn og Wöldike i Privataudiens og ved denne Lejlighed tildelt Formanden St. Olafordenens Ridderkors, og efter Koncerten lod Kongen Levysohn kalde op i sin Loge for at komplimentere ham. Fra Publikums Side modtog vi som konkret Udtryk for Hyldest en mægtig Laurbærkrans med de danske Farver, der overrakte af Fru Gudrun Huitfeldt paa Kristiania-damernes Vegne. Efter Koncerten samledes de fleste Værter med deres Sangere til Souper i Spejlsalen paa »Grand«.

Søndag den 6. Juni blev den sidste store, om muligt den største, Festdag Sangerne oplevede paa Norgesturen. Kl. 13 gav vi Matinée-Koncert i Akershus' mægtige Gymnastiksal, der var fyldt til sidste Plads, og Resten af Dagen var vi Redaktør Schibsteds Gæster paa hans pragtfulde Landsted »Nysaker« paa Storøen. En særlig Damper førte de 300 Indbudte ud til Øen, hvor der i Dagens Anledning var opført en nordisk Bjælkehal, hvis ene Langside var aaben ud mod Fjorden, og hvis Indgangsportal var prydet med et Vaabenskjold, vort Emblem i Sølv paa lysegrøn Bund. Udenfor var der nyplantede fire mægtige Bøge, der jo ellers ikke vokser nord for Larvik. Under hele Middagen sejlede festprydede Lystbaade forbi paa den blaanende Fjord, og

Fra Norgesturen.

ud paa Aftenen, da den egentlige Festplads oplystes af Bauner og Fakler, tændte Baadene Blus og udsendte Musik. Paa denne Baggrund af eventyrlig, féagtig Skønhed i den stille lune Sommeraften skabtes en Stemning, der gav sig Udslag i varmtføjte hjertelige Udtalelser fra norske og danske Talere om det ved denne Sangerfærd fornyede og forstærkede Broderbaand mellem Norge og Danmark og deres fælles kulturelle Idealer. Det behøver næppe at tilføjes, hvor svært det faldt de utrættelige Balgæster at maatte løsrive sig fra disse fængslende Omgivelser, og at »den gamle Urostifter« maatte vente længe, inden den sidste Skare atter satte Foden paa Fastlandet.

Den 7. Juni sluttede Festernes Række med en Frokost hos den danske Minister, Grevenkop-Castenschiold, og hen paa Eftermiddagen slog Afskedens Time paa Banegaardens tætfyldte Perron, hvor Værterne og Damerne sagde Farvel til deres forkælede Gæster, der skulde hjem med Udlands-ekspressen. Det bør dog i Sandhedens Interesse bemærkes, at nogle af de unge Sangere lod sig bevæge til at forlænge Opholdet i Hovedstaden med endnu nogle Dage.

Vi har i denne korte Oversigt over den saa glimrende gennemførte Norgestur dvælet særlig ved de festlige og selskabelige Momenter, men det

bør ogsaa fremhæves, at de musikalske Præstationer ved alle Koncerterne paa intet Punkt lod sig influere af Rejsens eller Festernes Strabadser, og Æren herfor tilkommer i første Linie Dirigenten Salomon Levysohn, hvis musikalske Disciplin vi alle respekterede, omend ikke altid med lige stor Begejstring i Øjeblikket, men senere desto mere og med oprigtig Erkendtlighed.

Som Udtryk for en sagkyndig Vurdering af vor musikalske Indsats foreligger en lang Række Anmeldelser i den lokale Presse, der i det hele taget omfattede Turen med uforstilt Interesse og Velvilje. Vi skal instar omnium citere nogle Ytringer i Kristianiapressen: »Hvert nummer utførtes med beundringsværdig præcision og klokt behersket, i alle enkeltheder fint gjenemarbejdet foredrag. Der er et sterkere personligt præg over disse danske students sang, end man er vant til at finde det i korsang i almindelighed. De forstaa den kunst at lægge lune og skjælmeri i de humoristiske numre og stemning og farve i de mere elegiske. Danskerne synes at være stilister ogsaa i det musikalske. I de to koncertprogrammer blev det derfor i de af Hartmann utsatte vemodig-følsomme folkeviser og dernæst og især i sange af mere litterært humoristisk indhold, at koret naadde sit høieste. Saadan som det sang »Virtuos og Publikum«, Heises Drikkeviser eller Berners »Regensianeren«, med en for et kor at være næsten utrolig distinkt og personlig betoning af tekstordene — det gør ikke mange sangkor i Norden det efter.«

Sangforeningen følte da ogsaa selv Trang til at vise sin Erkendtlighed overfor de bærende Kræfter, der havde haft deres store Andel i det smukke Resultat af Norgesturen. Dette skete den 25. Juni Kl. 16 i Sangforeningens festligt smykkede Lokale, hvor Wöldike som Udtryk for Sangernes Taknemlighed overrakte Levysohn en Vase, Holbøll en Sølvskaal og Helge Nissen et Sølvbæger. Derefter drog man paa Skovtur med 150 Deltagere, deriblandt som særlig indbudte Garanterne med Fruer og Norges Minister, Professor G. F. Hagerup. Skovturen bød denne Gang paa en flot Middag paa Skodsborg Badehotel, og ved Kaffen paa Balkonen sang Norgeskoret en Række af sine bedste Numre under stort Bifald fra en meget talrig Skare, der fyldte Terrasserne og Strandvejen. Ved Soldet aabnedes Talernes og Visernes Sluser. Wöldike talte for Norge og besvaredes af en tilstedeværende norsk Vært, Konsul Nordstrand, med en Skaal for Danmark. I Anledning af, at Sangforeningen om faa Dage vilde fylde Støvets Aar, havde Einar Dujardin skrevet en frisk og munter Vise, hvorefter Christophersen talte for Fødselsdagsbarnet. En særlig gribende Tak rettede dernæst Wöldike til Garanterne, uden hvis behjertede og opofrende Støtte vi ikke vilde have vovet os ud paa

denne Færd og heller ikke have faaet Chancen for et kontant Overskud paa 4000 Kr. — uden Tilskud fra de offervillige Garanter. I den lyse, stille Sommernat sejlede Deltagerne hjem ad den »gyngende Landevej«.

Den 4. September mødte Sangerne ved Grundstensnedlæggelsen til den nye Studenterforening. Det var Danmarks fornemste Student, Kronprins Christian, der foretog denne højtidelige Handling. Fra den 10. til den 14. September afholdtes i København en stor international Materialkongres, i hvilken Anledning et større Kor af Sangere først assisterede ved Aabnings-Højtideligheden paa Universitetet med en Kantate af Ingeniør *Valdemar Bøgh* (1864—1910) til Hartmannske Melodier, dernæst som Kongressens Gæster ved en Aftenfest paa Skydebanen, og endelig den sidste Dag var vi indbudt til en større Fest paa Marienlyst. Ved en Koncert den 13. Oktober, hvor Sveinbjörn Sveinbjörnsen fremførte egne Kompositioner, assisterede Sangforeningen sammen med Cæciliaforeningens Damekor. — Samme Maaned kunde Wöldike fejre et i

Knudsen-Kvartetten.

Sangforeningen hidtil uset Jubilæum (naturligvis med Undtagelse af de af Hartmann under helt andre Forudsætninger fejrede Jubilæer). I 10 Aar havde Wöldike ledet Sangforeningen som Ordfører og Formand og derved præsteret et fast overmenneskeligt Arbejde ved Siden af sin daglige Gerning som Skolemand. Man forstaar derfor, at han kunde tænke sig at faa en Afløser, og da han vidste, at Sangforeningen i Viggo Christophersen, hans umiddelbare Forgænger i Hvervet, vilde faa en i alle Maader værdifuld Efterfølger, foreslog han ham paa Generalforsamlingen den 25. Oktober; sjældent er vel en Generalforsamling med et Formandsvalg forløbet saa glat og harmonisk, og Wöl-

dike kunde træffende skrive i sin Dagbog: »Den ordinære Generalforsamling forløb paa ægte studentikos Vis og var i enhver Henseende en Type paa en ideel Studenter-Sangforenings-Generalforsamling. Alt gik mere end fredeligt.« Og han ender sit korte Referat af Aftenens Begivenhed med følgende personlige Udtalelse, som næppe nogen Studentersanger vil modsige: »Ja! I Studenter-Sangforeningen er der godt at være«.

Blandt de i Levysohns anden Regeringsperiode optagne Medlemmer, hvis Navne gennem en Aarrække kom til at betyde saa meget for Sangforeningens ydre og indre Liv, skal her anføres: I 1903 *Hans Henrik Schou* (*1884), Forsikringsdirektør, og *Knud Johansen* (*1883), Tandlæge, og i 1904 *Thorvald Engqvist* (*1886), Overingeniør. I 1905 indkom *E. Bjørke* (*1884), Kontorchef, og *Christian Gottschalch* (*1887), Skuespiller og Sanger. I 1906 *Per Biørn* (*1887), Kammersanger, *Poul Knudsen* (*1887), Ingeniør, og *Knud Nielsen* (*1887), Direktør, og i 1907 *Aage Branner* (*1889), Operasanger, *Richard Krause* (*1878), Politimester, *Carl Bang* (*1888), Landsdommer og *Peter Jacobsen* (*1880), Skoleforstander.

Endnu skal nævnes, at det var i disse Aar, der fremstod en ny Kvartet, hvis Ry og Fortjenester skulde blive af lignende Omfang som den noget ældre Holbøll-Kvartet. Det var *Knudsen-Kvartetten*, der bestod af Poul Knudsen, Anders Møller, Thorvald Engqvist og H. H. Schou. I næsten 20 Aar hørte denne Kvartets Numre til de allerpopulæreste i Sangforeningens Repertoire, og man kunde vanskelig tænke sig en Koncert, hvor den ikke stod paa Programmet.

I disse 13 Kapitler er der gjort et Forsøg paa at give en kortfattet og dog anskuelig Oversigt over Sangforeningens Liv og Virke i dens første 70 Leveaar. Af det uhyre omfattende Stof, der foreligger i trykt og utrykt Kildemateriale, har Bearbejderen bestræbt sig for at medtage de Begivenheder og Momenter i Sangforeningens Tilværelse, der maatte formenes at have Interesse ogsaa for dens Venner i det store Publikum, og samtidig at lade forstaa, at vor gamle Forening har vandret sine egne Veje uanfægtet af sociale eller politiske Omskiftelser, saa den i det hele og store er »i Gaar og i Dag den samme«.

1909-1939

VED

VIGGO CHRISTOPHERSEN

ASGER BRUHN

O. K. ABRAHAMSEN

FLEMMING ALLERUP

HOLGER BECH

EUGEN OLSEN

1909-1917

VED

VIGGO CHRISTOPHERSEN

Da *Uffe Wöldike* efter 10 Aars fortjenstfuld Virksomhed i Sangforeningens Ledelse – først som Økonomidirektør og senere som Formand – i Efteraaret 1909 trak sig tilbage, valgtes i hans Sted til Formand Læge *Viggo Christophersen*, som allerede inden Wöldikes Tiltræden 1899 i 3 Aar havde været Sangforeningens Økonomidirektør. Christophersen modtog Valget »for et Aar« i Haab om, at det til da skulde lykkes at finde en anden, som kunde og vilde overtage Hvervet. Det ene Aar blev imidlertid til otte, og først i Oktober 1917 kunde Christophersen byde sin Efterfølger, Direktør *Asger Bruhn*, Velkommen paa Formandspladsen.

Naar Christophersen saa længe Aar efter Aar uden særlig Knurren lod sig genvælge, var det vel først og fremmest, fordi han, takket være Kammeraternes Tillid og hans egen Kærlighed til den gamle Forening, følte Glæde ved Arbejdet, men ogsaa, fordi dette Arbejde i høj Grad lettedes ham ved den udmærkede Hjælp og Støtte, han fandt hos de Kammerater, der i Aarenes Løb som Medlemmer af Bestyrelsen tog Del i Foreningens Ledelse, og ikke mindst hos Sangforeningens mangeaarige, skattede Dirigent, Salomon Levy's søn, som i Størstedelen af Christophersens Formandstid var den øvede og kyndige Leder af Foreningens musikalske Opgaver, og som med sin varme Interesse for alt, hvad der angik Sangforeningen, altid stod trofast ved Formandens Side i Bestræbelserne for at fremme dens Liv og Virksomhed.

Dog, Bestyrelsen alene kan jo ikke løse denne Opgave. Uden Tilslutning og Støtte fra Medlemmernes Side vilde dens Arbejde være forgæves. Men heldigvis har det altid været saaledes, at enhver, der blot i nogen Tid har deltaget aktivt i Sangforeningens Liv, er blevet solidarisk med Kammeraterne og parat til at dele ikke blot Fornøjelserne, men ogsaa Arbejdet. Sjældent eller aldrig kaldte man forgæves paa Medlemmernes Hjælp, naar det gjaldt musikalsk eller paa anden Maade at hævde Sangforeningens Prestige.

Her skal kun nævnes nogle af dem, paa hvis Evner der jævnlig eller gennem længere Tid er trukket Veksler.

Et af Bestyrelsens Medlemmer, *Axel Engberg*, har gjort sig særlig fortjent ved sin mangeaarige Virksomhed som Vicedirigent, i hvilken Egenskab han aarlig holdt de forberedende Prøver med Ruskoret, ligesom han tog Taktstokken, naar Dirigenten var forhindret, saaledes under *Levysohns* Forfald i hele Efteraarsemestret 1913, da han forberedte og dirigerede *December-Koncerten* paa Universitetet. Nævnes maa det ogsaa, at han – alene eller

Viggo Christophersen.

selvanden – præsterede *Klaverledsagelsen*, naar saadan udkrævedes ved *Koncerter*, *Fester* eller andre *Lejligheder*.

For vor *Koncertvirksomhed* har det været af uvurderlig Betydning, at vi blandt vore Medlemmer har talt fremragende *Solister*, der, selvom de er blevet feterede *Opera-* eller *Koncertsangere*, dog stadig har følt sig kammeratlig knyttet til *Studenter-Sangforeningen*, og altid beredvillig har stillet sig til Raadighed, naar der kaldtes paa dem, ja endda, naar det krævedes, tog *Plads* i *Korets Rækker*, til *Gavn* for dets *Klangfylde*, og disciplinært underordnede sig *Dirigentens Taktstok*. Om ingen gælder det her sagte vel i højere Grad end om de to, *Olaf Holbøll*

og *Helge Nissen*, som i denne Periode var førende *Solister* ved næsten alle vore *Koncerter*, og som saa ofte – *Nissen* med sin myndige *Baryton* og *Holbøll* med sin *lyriske Tenor* – har henrevet baade os selv og *Publikum*. Men de to var langt fra de eneste. Endnu hørtes af og til *Max Müllers* og *Seligmanns* *Basrøster* i *Solopartier*, og lejlighedsvis har ogsaa *Jørgen Møller*, *Olaf Holdt*, *Hindse-Nielsen*, *Johan Lemche*, *Johan Kuhn* og *Aage Branner* sunget Solo ved vore *Koncerter*, ikke at tale om *Poul Knudsen*, som desuden vil blive erindret som *Primotenor* i *Knudsen-Kvartetten*.

Kvartetsangenen har alle Dage været holdt i Ære og spillet en vigtig Rolle i *Studenter-Sangforeningen*, baade som *Koncertfaktor* og som *Underholdningsmoment* ved festlige *Lejligheder*. Om de i ældre Tider bestaaende *Kvartetter* vil kunne læses i *Bogens* foregaaende *Afsnit*. I 1909 stod *Holbøll-*

Kvartetten endnu i sin fulde Glans, men trak sig efterhaanden mere og mere bort fra offentlig Optræden, og med John Hornemanns Død i 1915 ophørte den at eksistere. Dens klangskønne Fremførelse af højtideligere Kompositioner og dens humørfyldte Gengivelse af muntre Værker vil dog sent blive glemt.

Den yngre *Holdt-Kvartet*, der allerede en Tid havde virket ved Siden af *Holbøll-Kvartetten* og tit havde høstet stort Bifald, maatte paa Grund af Olaf Holdts Sygdom ret hurtigt indstille sin Virksomhed. Ved Holdts altfor tidlige Død 1918 mistede vi en udmærket Sanger og god Kammerat.

Knudsen-Kvartetten var imidlertid dannet og blev efterhaanden i denne Periode den førende. Baade paa Koncerttribunen og ved festlige Sammenkomster vidste den som en værdig Arvtager efter *Holbøll-Kvartetten* at hævde vore *Kvartet-Traditioner* paa smukkeste Maade. Flere yngre Kvartetter stiftedes efterhaanden og lod sig høre i Kammeraternes Kreds ved tvangfri Sammenkomster, saaledes *Carl Bang-Kvartetten*, *Gerdes-Kvartetten* og *Schjørring-Kvartetten*.

Selvom *Studenter-Sangforeningen* i Tiden 09–17 gennemførte de fleste af sine Koncerter med egne Kræfter, fandtes det dog ønskeligt af og til for Afvekslingens Skyld, saaledes som det ofte var

Tilfældet i ældre Tider, at indflette lidt *Dame-Solosang* i Programmet, og saavel *Fru Ellen Münter* som *Kammersangerinderne Fru Tenna Kraft*, *Frøken Ida Møller* og *Fru Emilie Ulrich* ydede os velvilligt deres Assistance, naar vi bad derom. Den sidste har forøvrigt saa ofte medvirket i Udførelsen af *Carl Nielsens Kantate* ved Universitetets Aarsfest, at vi næsten har regnet hende som tilhørende *Studenter-Sangforeningen*, hvad der allerede i *Wöldikes Tid* fik Udtryk ved, at hun ved en festlig Lejlighed fik overrakt det grønne Baand »med Ret til at bære samme«.

Dog ikke blot til Løsningen af de musikalske Opgaver, men ogsaa til Iværksættelse af *Sangforeningens Fester* havde Bestyrelsen Brug for Medlemmernes Hjælp. Med Viser og med muntre Paafund af forskellig Art har de ofte hjulpet til at sætte Kulør paa vore Sammenkomster og Festligheder.

Axel Engberg.

Som særlig virksomme i Perioden 09–17 bør her nævnes *Chr. Gottschalch* og *Otto Levin*, der baade som Visedigtere, Komedieforfattere og Festarrangører har beredt Kammeraterne mange fornøjelige Timer. Paa Viser og Sange til Festerne har det i det hele taget aldrig skortet. Sangforeningen har altid haft Digtere i sin Midte, og blandt dem, som i det heromhandlede Tidsrum forhøjede vore Fester med Poesi, maa først nævnes den uudtømmelige Skjald *Axel Sørensen*, der skrev baade muntre og alvorlige Sange. Smukke Sange er skrevet af *C. C. Jessen*, *Carl Langballe* og *Jørgen Lundbye*, som bl. a. til Brug paa Amerikaturen havde forfattet stemningsfulde Hilsener til vore Landsmænd hinsides Atlanten. Blandt Forfattere til Sange af lettere Art kan ogsaa nævnes: *Nicolai Balslev*, *Barfoed Møller*, *Carl Bratli*, *S. A. M. Bügel*, *Einar Dujardin*, *Axel Hertz*, *Einer Møllerup* og *Torben Meyer*. Ja, selv Dirigenten og Formanden har begge af og til presset Musen for at vise ogsaa deres gode Vilje til at yde Bidrag til den fælles Underholdning.

Som det formentlig af det allerede meddelte fremgaar, betegnede Formandsskiftet i 1909 ikke noget Systemskifte i Foreningens Ledelse. Studenter-Sangforeningens Virksomhed havde allerede længst fæstnet sig efter de Retningslinier, som er angivet i Lovenes Formalsparagraf. Den musikalske Virksomhed fortsattes da ogsaa efter 1909 med Afholdelse af egne Koncerter i Hovedstad og Provins, med Udførelsen af Kantaterne ved Universitetets Fester og Studenterforeningens Rusgilder og med Ydelse af musikalsk Medvirkning, naar saadan paakrævedes af andre Musikinstitutioner ved Fremførelse af større Korværker, eller naar Studentersangen ønskedes som Led i Festligheder af national eller anden Art, ligesom endelig, naar vor Hjælp paakaldtes til velgørende Formaal. Ogsaa det kammeratlige Samliv plejedes som hidtil, foruden ved jævnlige tvangfri Sammenkomster, ved den aarlig tilbagevendende Skovtur, ved det aarlige Rusgilde og ved andre i særlig Anledning arrangerede Festligheder, som f. Eks. de saakaldte »Gammelmandsfester« til Hædring af et eller andet fortjent Medlem af Foreningen, hvortil endelig kommer, at der af og til — efter nogles Mening kun altfor sjældent — foranstaltedes et Bal for Medlemmerne og deres Damer.

Perioden rummer dog ogsaa Begivenheder og Opgaver udenfor det traditionsmæssig tilvante. Nævnes kan saaledes Studenter-Sangforeningens Flytning i 1910 fra den gamle Bygning paa Gammelholm til den nuværende Studenterforening, Genoptagelsen af Samarbejdet med Lunds Studentsångförening ved Fælleskoncerterne i 1913, Sommerbesøgene hos Majestæterne paa Sorgenfri 1913 og følgende Aar, som jo ogsaa med Mellemlum har gen-

taget sig under de efterfølgende Formænd. I Christophersens Formandstid faldt endelig den største Opgave, Studenter-Sangforeningen endnu havde paataget sig, Amerikaturen 1911, med den tilsluttede Deltagelse Aaret efter i Indvielsen af Dansk-Amerikanernes Nationalpark i Rebild-Bakkerne.

Da en kronologisk Beskrivelse, selv nok saa kortfattet, af alt, hvad der er passeret i Studenter-Sangforeningen i Aarene 1909–17 af Pladshensyn er umulig her, skal i det følgende kun de vigtigere Begivenheder fremdrages med lidt udførligere Omtale af enkelte af disse. Først dog en Smule *Statistik* til Belysning af Virksomhedens Omfang i de otte Aar.

Der blev afholdt ialt 22 *egne Koncerter* i København, hvoraf 9 i Odd-Fellow Palæets store Sal (deraf 4 med stort Orkester), 3 i Universitetets Festsal, 2 i Frue Kirke, 1 i Tivolis Koncertsal, 3 i Studenterforeningens Festsal og 4 – som Friluftskoncerter – i Kongens Have. Desuden 1 Koncert paa Friluftsteatret i Dyrehaven. 3 af de nævnte Koncerter (2 i Frue Kirke og 1 paa Universitetet) blev givet i veldædigt Øjemed.

Medvirkning ved Koncerter, arrangeret af andre Musikinstitutioner eller Komponister, blev ydet 11 Gange. 13 Gange sang Studenter-Sangforeningen ved *Universitetsfester*, nemlig foruden ved de almindelige Aarsfester 5 Gange ved Fester i særlige Anledninger. Ved *Studenterforeningens* Rungilder og andre Fester ydedes Medvirkning 24 Gange foruden jævnlig improviseret Sang en Lørdag Aften af Kvartet eller et lille Kor. 22 Gange sang vi ved *Indvielses-højtideligheder*, ved *Jubilæums-* og *Mindefester* af national eller anden Art (herunder ved Frederik VIII's Bisættelse i Roskilde Domkirke), 11 Gange ved *Velgørenhedskoncerter* arrangeret af andre (til Fordel for Børnehjælpsdagen, Bladenes Juleindsamlinger eller mere specielle Formaale).

Der foretoges 10 *Ture til Provinsen*, oftest af flere Dages Varighed, efter modtagen Indbydelse og med Koncertopførelser paagældende Sted (herunder Deltagelsen i Rebild-Parkens Indvielse 1912 og 2 Pinseture af gammelkendt Karakter: til Nykøbing F. 1913 og Hjørring 1914). 4 Gange foretoges *Ture udover Landets Grænser*, nemlig foruden Amerikaturen 1911 3 Besøg i vort Naboland Sverige: Fælleskoncerterne i Lund og Malmø 1913, Deltagelse i Den baltiske Musikfest i Malmø 1914 og Medvirkning ved »Barnens Dag« i Stockholm 1917. – Ved Siden af »Arbejdet« – i sig selv jo oftest fornøjeligt – har der saa været de egentlige Forlystelser: 8 Rungilder, 8 Skovture, talrige tvangfri Sammenkomster, Seksaer og beskednere Traktements efter Prøver, Koncerter og ydet Assistance.

En af de første oratoriske Opgaver, der tilfaldt Christophersen som Formand – og af dem tilfaldt der ham efterhaanden adskillige –, var den at tolke Medlemmernes Tak til den afgaaede Formand for hans »lange og tro Tjeneste«. Dette skete ved Rusgildet i December 1909, der, efter at Russerne havde faaet, hvad der tilkom dem, formede sig som en Hyldestfest for Wöldike. Denne fik i Tilknytning til Christophersens Udtalelser overrakt for-

Sidste Prøveaften i den gamle Studenterforening.

skellige Gaver, alluderende til hans forskellige Talenter, f. Eks. en lille Rullesten (»fundet ved Det ægæiske Hav og formentlig en af dem, *Demosthenes* puttede i Munden, naar han øvede sin Talestemme») – symboliserende Wöldikes kendte Veltalenhed. Til Slut fik han overrakt en for Bidrag af Medlemmerne erhvervet matteret Sølvskaal, fyldt med mørkerøde Ranunkler – som et »mat« Udtryk for de Følelser, Medlemmerne nærede overfor ham. At Wöldike takkede »synlig rørt« for Hyldesten, er en Selvfølge.

Foraaret 1910 stod i Flytningens Tegn. Studenterforeningen skulde forlade sit gamle, hyggelige Hjem paa Gammelholm, som efterhaanden var blevet for trangt, for at tage sit nye Pragtpalads ved Vestre Boulevard i Besiddelse,

og Studenter-Sangforeningen, der altid har haft til Huse i Studenterforeningen, flyttede naturligvis med — ligesom Nissen. Det var med Vemod, vi den 25. April holdt den sidste Prøve i de gamle Omgivelser, og ved den efterfølgende tvangfri Sammenkomst paa »Salen«, hvor en Mængde gamle Medlemmer havde givet Møde, udtaltes følte Ord (af Formanden, C. C. Jessen og Sophus Bauditz) om alle de gode Minder fra Livet indenfor de gamle Mure. Hele Kantaten fra den gamle Bygnings Indvielse blev afsunget. Den da sjældent hørte Frimodt-Kvartet gav nogle af sine gamle Glansnumre til bedste. Nissen, Holbøll og Poul Knudsen sang med Akkompagnement af Lille Kor.

Det gamle Hus maatte forlades, da det var solgt til Nedrivning, men det nye var endnu ikke færdigt, og baade i Slutningen af Foraarssemestret og Begyndelsen af Efteraarssemestret maatte vi holde Prøver i laante Lokaler — paa Raadhuset og i Musik-konservatoriet —, som velvilligst blev stillet til vor Raadighed. Endelig var dog den nye Bygning saa vidt færdig, at der kunde flyttes ind, og 1. Oktober fandt den højtidelige Indvielse Sted med en Formiddagsfest, ved hvilken et Kor paa 80 Studentersangere — med

Studenterforeningen Vestre Boulevard.
Indvielsesdagen 1. Oktober 1910.

Holbøll og Nissen som Solister og Jerndorff og Adam Poulsen som Recitatorer — udførte den af Otto Malling til Tekst af Carl Dumreicher skrevne Kantate. Samme Aften var der Panchesold i den nye Festsal. 24 Studentersangere deltog og udførte i Aftenens Løb forskellige Sange.

3. Oktober fandt den første Prøve Sted i vor nye Sangsal, og ogsaa denne Begivenhed markeredes ved en paafølgende tvangfri Sammenkomst i Bygningens »lille Sal« med Deltagelse af mange gamle Medlemmer og med Fremsættelsen af mange gode Ønsker for Sangforeningens Trivsel under de nye Forhold. Den nye Sangsal i Bygningens Stueetage, som Studenterforeningen paa favorable Vilkaar havde overladt Sangforeningen, frembød væsentlige Fortrin for vor gamle, var rummeligere og bedre ventileret, og des-

uden havde vi faaet et lille Bestyrelsesværelse, hvad vi aldrig før havde ejet og ofte savnet.

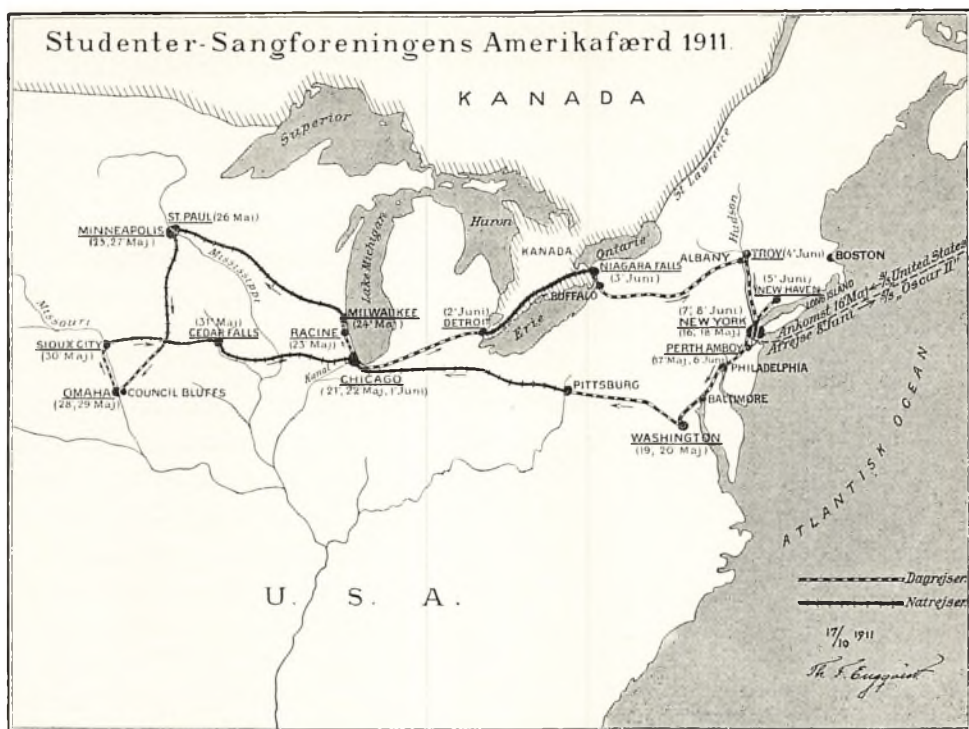
Alligevel hang mange ældre Medlemmers Hjerter ved Lokalerne i »Slavekirken« og Minderne derfra, og det varede længe, inden man følte sig helt hjemme i de nye Omgivelser.

18. Oktober gentog vi Mallings Indvielseskantate ved egen Koncert i Studenterforeningens Festsal. Vor egentlige Efteraarskoncert fandt dog først Sted 13. December i Odd-Fellow Palæets store Sal og omfattede i Anledning af Lange-Müllers 60 Aars Fødselsdag udelukkende hans Kompositioner. Det fuldtallige Publikum med Kronprinsen og Kronprinsessen i Spidsen hyldede den tilstedeværende Komponist, og ved det paafølgende Rusgilde, hvor Lange-Müller var Gæst, var han Genstand for fornyet Hyldest fra Sangernes Side.

AMERIKA

Hovedbegivenheden i 1911 var naturligvis den store *Amerikatur*, og selv om den i 1912 udgivne Bog »Rejsen til Amerika« har givet os en udførlig Beskrivelse af Turens Forløb, kan et Jubilæumsskrift, der skal gøre Rede for Studenter-Sangforeningens Liv og Virksomhed gennem de første 100 Aar, dog ikke helt undlade en Omtale af dette Foretagende, der hører til de betydeligste i Foreningens Historie. Her skal da gives en ganske kort Oversigt over Amerikaturens Forberedelse og Gennemførelse.

Tanken om et Besøg af danske Studentersangere i U. S. A. havde ofte været fremme baade herhjemme og hos Landsmænd hinsides Atlanterhavet, og navnlig efter at baade Lundenserne og de norske Studentersangere havde foretaget vellykkede Koncertrejser til U. S. A., voksede Ønsket hos de danske Studentersangere om at følge Eksemplet saa stærkt, at Bestyrelsen, da en københavnsk Finansmand i 1910 tilbød at være behjælpelig med Fremskaffelse af den fornødne Garantikapital, besluttede at søge Tanken realiseret i Foraaret 1911. Efter at Generalforsamlingen havde givet sin Tilslutning, og en Forespørgsel til Medlemmerne havde vist, at man kunde regne med et præsentabelt Kor, begyndte i Sommeren 1910 de mange Forhandlinger med Institutioner og Enkeltpersoner, som var nødvendige til Turens Forberedelse. Heldigvis mødtes vore Bestræbelser fra alle Sider med den største Velvilje og Hjælpssomhed. Af henvendte 70 Garanter, hvoriblandt efter eget Ønske 10 Landsmænd i U. S. A., tegnedes den Garantisum paa 60.000 Kr., der ansaas for nødvendig. De betydende Dansk-Amerikanere, Dr. Henius, Dr. Hellrung og Redaktør Neble, som var paa Besøg i Danmark i Sommeren 1910, lovede

Kort over Ruten.

virksom Støtte, der ogsaa tilsagdes os baade af Danmarks Gesandt i U. S. A., Grev Carl Moltke, og af den amerikanske Gesandt i Danmark, Dr. Maurice Francis Egan. Dansk-Amerikansk Selskab lovede gennem sin Formand, Entreprenør M. C. Madsen i New York, virksom Hjælp med Ledelse, Arrangements og Pressekampagne og engagerede hertil en Sekretær, Hr. C. H. W. Hasselriis i Chicago, som med stor Iver tog sig af Opgaven. Fra Rektor ved Københavns Universitet, Professor Kr. Erslev, modtog vi en med Universitetets Segl forsynet, paa Engelsk affattet Skrivelse, hvori vor Færd som »værende af stor national-kulturel Betydning« anbefaledes til de Universiteter eller Universitetskredse i Amerika, med hvilke vi maatte komme i Berøring.

Endelig havde vi den Lykke og Glæde, at Kronprins Christian beredvilligt imødekom vor Bøn om at overtage Protektoratet over Turen. Kronprinsen fulgte med Interesse baade Forberedelserne og selve Turens Forløb, med hvilke han efter eget Ønske ved jævnlige Meddelelser blev holdt à jour.

Af Hensyn til Deltagernes Tid maatte Turens Varighed begrænses til 46 Dage, hvoraf 24 vilde medgaa til Rejsen frem og tilbage til New York

med dansk Damper. Kun 22 Dage var da levnet til Rundrejsen i Staterne, paa hvilken skulde naas baade at faa saa mange Landsmænd som muligt i Tale, at besøge de store Byer New York og Chicigo, Regeringsbyen Washington og Universitetsbyen New Haven, samt endelig at faa set Naturvidunderet Niagara. Ruten blev da fastlagt saaledes: New York, med Afstikker til Perth Amboy, Washington—Chicigo—Racine—Milwaukee—Minneapolis—St. Paul—Omaha—Sioux City—Cedar Falls—Chicigo—Detroit—Niagara—Troy—New Haven—Perth Amboy—New York. En Indbydelse fra de Danske i St. Francisco til ogsaa at besøge denne By havde desværre maattet afslaa.

Til Brug ved Koncerterne var fremstillet et Teksthefte med de 50 Sange, som var udvalgt til at udgøre Repertoiret, hovedsagelig nordiske Kompositioner. Teksten var vedføjet metrisk engelsk Oversættelse af Carl Bratli, selv Deltager i Turen. Heftet indeholdt desuden Gruppebillede af Korets Medlemmer og Fortegnelse over disse og var forsynet med et Omslag, tegnet af Arkitekt Ridder, der ligeledes havde givet Tegning til den Sølvmedaille, som — forsynet med en Sløjfe i de danske Farver — skulde bæres som Kendingsmærke paa Turen. Af Medaillen medbragtes desuden et Antal Eksemplarer, beregnet til undervejs at overrækkes som Erindring til Mænd, der havde gjort sig særlig fortjent af Foretagendet. Ved en Audiens før Afrejsen hos Turens Protektor havde Formanden den Ære at overrække denne det første Eksemplar af Medaillen. Endelig skal nævnes, at nogle af Sangforeningens Digtere, Axel Sørensen, C. C. Jessen, Carl Langballe og Jørgen Lundbye — ligeledes Deltager i Turen — havde skrevet smukke Sange til Forherligelse af de festlige Sammenkomster, der ventede Sangerne med Landsmænd i Amerika.

Antallet af Deltagere i Turen var fastsat til 50, heri indbefattet Bestyrelsen, Solister og Impresario. Der havde tegnet sig 125, hvoraf altsaa kun godt en Tredjedel kunde komme i Betragtning ved Udvælgelsen af Koret, som naturligvis væsentlig maatte ske ud fra musikalske Hensyn. Et Held var det, at vore to prøvede Solister, Olaf Holbøll og Helge Nissen, begge kunde tage med, ligesom der ved Koncerterne kunde præsenteres hele to Solokvartetter, nemlig: 1) Holbøll, Jørgen Møller, Nissen og Clante, og 2) Poul Knudsen, Anders Møller, Engquist og — ligeledes Clante, som, da H. H. Schou var forhindret i at tage med, maatte synge 2den Bas i begge Kvartetter. Efter god Studentsanger-Skik skulde baade Solister og Kvartetsangere ogsaa medvirke i Sange for saavel lille som stort Kor.

Var Forberedelserne end præget af passende Alvor, hindrede det dog ikke det ukuelige Studenterhumør i af og til at slaa igennem og give sit respektløse Besyv med i Laget. Allerede ved Skovturen i Juni 1910 gav Mel-lerup i en Vise en munter Beskrivelse af, hvad der ventede – og ikke ventede – Sangerne i Amerika, med en venlig Hentydning til Formandens formodede »Knaphulskløe« i Stroferne:

»Vi kommer ikke til Hoffer hen,
derover sørger Christophersen.«

Og ved en tvangfri Sammenkomst efter en af de sidste Prøver før Turen, hvor de, som ikke skulde med paa denne, kammeratligt ønskede Amerika-farerne Held og Lykke paa Rejsen, opførtes en af Spøgefuglene Levin og Gottschalch forfattet Sketch: »Fastelavnsbaandets Løsning, eller hvorledes man hypper Kartoffler paa Atlanterhavet«, der skildrede de Rædsler, Sangerne vilde komme ud for paa Farten over Atlanten, og sluttede med, at Clante, fantastisk kostumeret som Frihedsstatuen ved Indsejlingen til New York, med en osende Fakkell i den opløftede højre Haand, ønskede Sangerne til Lykke med, at de snart igen kunde sætte Foden paa fast Grund.

Men Arbejdet var jo det vigtigste. Fra 1. Februar til Turens Start blev Prøverne drevet med Iver flere Gange ugentlig, og vor Dirigent kunde præ-sentere et vel instrueret Kor ved den Afskedskoncert, som 3. Maj fandt Sted i Odd-Fellow Palæets store Sal, der var fyldt til sidste Plads af vort trofaste Publikum med Kronprinsen og Kronprinsessen i Kongelogen.

Næste Dag, 4. Maj, foregik Afrejsen med »United States« fra Frihavnen, paa hvis Kajer en tusindtallig Menneskemængde hilste Sangerkoret »Lykke paa Rejsen«.

Takket være de fortrinlige Indkvarteringsforhold om Bord, som af Sel-skabet var indrømmet os paa særdeles moderate Vilkaar, og den elskværdige Omsorg for vort Vel, der vistes os saavel af Skibets Fører, Kaptajn Gøtzsche, som af hele Besætningen, formede de 12 Dages Overrejse sig for Sangerne – bortset fra forbigaaende Søsye hos nogle af disse – som en festlig og for-nøjelig Oplevelse. Under Opholdet i Oslo 5. Maj gav vi i Akershus' Gym-nastiksal en Velgørenhedskoncert, der modtoges af det fuldtallige Publikum med Begejstring, og Stemningen forøgedes ved, at den norske Studenter-sangforenings Formand paa Kong Håkons Vegne overrakte Levysohn Olavs-ordenens Ridderkors. Inden Afrejsen samlede Studenter-Sangforeningens gamle Ven, Redaktør Schibsted, der netop holdt Fødselsdag, en Del af San-

gerne til et kortvarigt, fornøjeligt Samvær i sit Hjem, hvor Fødselsdagsbar-
nets Skaal blev drukket i Champagne.

Under Sejladsen over Skagerak og Atlanterhavet holdtes Prøver paa
Repertoirets Sange. Iøvrigt gik Tiden med Indtagelsen af de mange Maal-
tider, med Spadseren og Dasen paa Dækket, med Ringspil og Shovelboard,
og med hvad Løjer, de opfindsomme Hoveder kunde hitte paa, og som syntes
at more ikke blot os selv, men ogsaa Skibets øvrige Passagerer, der villigt
indordnede sig under det studentikose Præg, Sangerflokkens satte paa Livet

om Bord. Foruden flere Formid-
dagskoncerter paa Mellemdæk-
ket gav vi — som Tak for god
Behandling — en Aftenkoncert
med Solo- og Kwartetsang i Sa-
lonen til Indtægt for Sømands-
foreningen »Den gode Hensigt«.

16. Maj gled »United Sta-
tes«, efter at Liberty-Statuen var
passeret, ind til Hobokens Kaj,
hvor vor Impresario Thalberg
ventede os, og hvor desuden
M. C. Madsen, New Yorker Ko-
mitéens Formand Eckardt Eske-
sen, og flere andre Danske havde
givet Møde for at byde os Vel-
kommen paa Amerikas Grund

Ankomsten til Washington.

I forreste Række: Grev Carl Moltke, Christophersen og Levysohn.

og føre os til Hotel Victoria, hvor vi blev indkvarterede. — Opholdet i Sta-
terne formede sig for de danske Studentsangere som et festligt Triumftog,
takket være den hjertelige Elskværdighed og storslaaede Gæstfrihed, hvor-
med vi overalt blev modtaget, ikke blot af vore Landsmænd og de andre
Skandinaver, men ogsaa af alle andre Amerikanere. Den Glæde, vort Besøg
og vor Sang tydeligvis vakte hos de Danske derovre, ligesom den i høj Grad
anerkendende Kritik, vore Koncerter fik ikke blot i den skandinaviske Presse,
men ogsaa i de førende amerikanske Blade i Storbyerne, maatte stimulere
alle til stadig at præstere det bedste, de formaaede.

Det var ikke ringe Krav, der paa dette Triumftog stilledes til Deltagernes
Fysik. I 22 Dage skulde foretages en Jernbanerejse paa omkring 1000 danske
Mil med kortere og længere Ophold i 15 forskellige Byer, Deltagelse i talrige

Receptioner og Banketter, Sammenkomster under mere tvangfri Form med amerikanske Studenter eller skandinaviske Sangerbrødre, Besøg paa Universiteter og andre Institutioner, lange – undertiden altfor lange – Automobiludflugter, Studium af Livet i Storbyerne og Besigtelse af Naturskønheder, særlig Vidunderet Niagara, samt – last not least – Afholdelsen af 16 Koncerter foruden Sangpræstationer ved Receptioner, paa Udflugter og ved de forskellige festlige Sammenkomster. – For Bestyrelsen kom hertil Ansvar for Turens Forløb og deraf nødvendiggjorte Forhandlinger med Impresario og Lokalkomiteer, for Dirigenten yderligere den anstrengende Ledelse af Koncerts Præstationer, og for Formanden den ikke helt lette Opgave flere Gange daglig at skulle besvare de Velkomsthilsener og Hyldestord, der lød til os paa hvert nyt Sted, vi besøgte. Af og til søgte Formanden da ogsaa Aflastning for sit Ordførerhverv, og baade Krause, Lundbye og Bratli maatte nogle Gange i Ilden for at besvare Henvendelserne til os. Heldigvis kunde i Reglen i Svartalerne benyttes det danske Tungemaal, men enkelte Gange, f. Eks. ved Universitetsbesøgene, var det nødvendigt at svare paa Engelsk, og naar dette – som ved den i Chicago University Club arrangerede Bierabend – helst skulde ske i humoristisk Form, var det naturligt at overlade dette til Bratli, der ogsaa klarede Opgaven med sædvanlig Verve.

Naa, Fysiken slog da nogenlunde til – selv Bestyrelsen kom jo levende hjem, og hvad der var det vigtigste, Sangernes Stemmer holdt, saa at der kunde synges lige saa godt og frisk paa de sidste Koncerter som paa de første.

Angaaende Rundturens Enkeltheder maa henvises til Amerikabogens Beskrivelser. Her skal kun fremdrages enkelte Episoder og tilknyttes nogle faa spredte Bemærkninger.

Efter allerede første Aften i New York at have været Dansk-Amerikansk Selskabs Gæster ved en stilfuld Banket i Hotel Astor, var vi næste Formiddag indbudt til Lunch i New York Press Club, hvor 200 Bladmænd med Damer modtog vor Sang med synlig Tilfredshed, og om Aftenen sang vi i den lille Naboby Perth Amboy, hvis overvejende danske Befolkning var saa begejstret for vort Besøg, at vi maatte love at komme igen paa Tilbagevejen. Det første store Slag var dog Koncerten 18. Maj i Carnegie Hall, New Yorks største og fineste Koncertlokale, hvor 3000 Tilhørere modtog Præstationerne med endeløs Jubel.

Med Hurraraab, Viften med Flag og Lommetørklæder og Tilkasten af Blomster hyldedes vi, da vi forlod Tribunen. Succesen var fastslaaet.

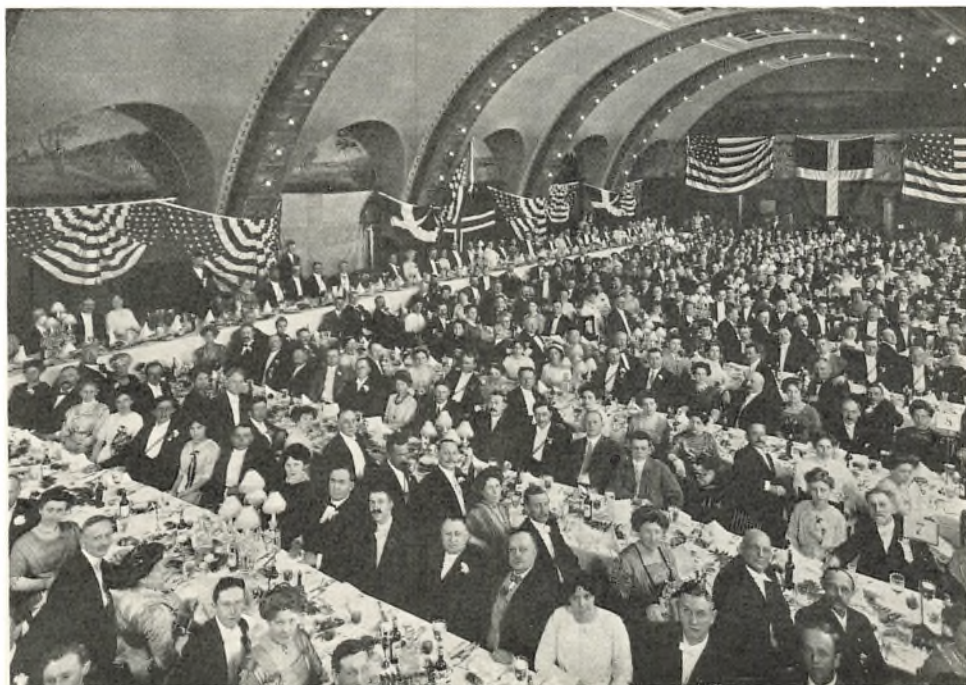
I Washington fik vor Tur, 19. Maj, sit officielle blaa Stempel ved det

Garden Party i Det hvide Hus, hvortil vor Gesandt, Grev Carl Moltke, havde skaffet os Indbydelse. Efter at Præsident Taft havde trykket hver Sanger i Haanden, gav vi en lille Koncert for det fornemme Selskab, der fyldte Haven. Koncerten blev vel modtaget, og under den fornøjelige og stilfulde Aftenfest i Gesandtskabsboligen, hvortil vi var indbudt af Grev og Grevinde Moltke, indløb der til Greven et Brev, hvori Mr. Taft takkede Sangerne for Koncerten og ønskede disse fortsat Held med Amerikafærden.

20. Maj gik Turen med Ekspresen til Chicago. Komiteen med Max Henius i Spidsen havde beredt os en straalende Modtagelse i den flagsmykkede Banehal, hvorfra vi i Procession med Politihonnør-Eskorte, Musikkorps og Faner førtes til vort Hotel, fra hvis Loggia vi maatte synge: »The Star spangled Banner« for den tæt pakkede Menneskemængde foran Hotellet. Den paafølgende Eftermiddagskoncert i Orchestra Hall blev en af de festligste Oplevelser paa Turen. Den fyldte Sal modtog alle Præstationer med stormende Begejstring, og mellem Afdelingerne mødte Deputationer frem, først en dansk, som, med Henry Hertz som Ordfører, overrakte os den guldfrynsede amerikanske Silkefane, der siden stadig har vajet ved Studenter-Sangforeningens Fester, derpaa en svensk og en norsk Komité, som begge overrakte Laurbærkranse. Med Takketaler af Formanden, efterfulgt af de tre Landes Nationalsange, kvitteredes for Hyldesten. Alle Bladkritikker næste Dag – baade skandinaviske og amerikanske – roste i Superlativer saavel Kor som Kvartet og Solister, og ikke mindst Dirigenten for hans Instruktion og Ledelse.

Den store Banket i Hotel Auditorium efter Koncerten havde samlet 700 Deltagere, den største danske Forsamling, der nogensinde havde været bænket udenfor Danmarks Grænser. Med Max Henius som myndig Toastmaster gennemførtes punktlig det lange Program af Taler og Sange. 22. Maj blev vi om Formiddagen modtaget paa Chicago Universitet, hvor vi, efter at Rektor, Professor Judson havde budt os Velkommen, sang nogle af vore bedste Sange for de forsamlede amerikanske Studenter, som udtrykte deres Begejstring over Sangen ved at hvirvle deres forunderlige »Yell« imod os, anført af en stærkt gestikulerende Forraaber. Flerstemmig Mandssang blev, i hvert Fald den Gang, i ringe Grad dyrket af Amerikas Studenter. Koncerten om Aftenen i Orchestra Hall forløb paa samme udmærkede Maade som den foregaaende Dags, og efter dens Afslutning havde vi vort andet Møde med Studenterne ved den »Bierabend« i University Club, hvortil vi var indbudt af Clubbens Præsident, Professor Isham, og hvor vore amerikanske Kammerater

hurtig vandt os ved deres Hjertelighed, utvungne Munterhed og smittende Livslyst. De modtog os med »Kong Christian« sunget paa Dansk med en forunderlig Tekstudtale, og under den paafølgende Servering (Pølser, Sild og Øl) underholdt de os med Opera-Arier, Stepning og Drikkeviser i behagelig Blanding. Naturligvis udveksledes der Taler (Professor Isham, Bratli og Konsul Bech), ligesom vi maatte give nogle Sangnumre til bedste.

Banketten i Chicago.

Efter Besøgene 23. Maj i Racine, »Danskernes By« ved Michigan Søen, af hvis 30.000 Indbyggere $\frac{1}{3}$ er af dansk Afstamning, og hvis Komité med dens Formand, Ivar Kirkegaard, havde lagt et fyldigt Program for det Døgn, vi skulde tilbringe der, og 24. Maj i Milwaukee, hvor Komitéens Formand, norsk Konsul Rove, ved Banketten i Scandinavian Club overrakte os en Sølvpokal, den første »loving cup« vi modtog paa Turen, fulgte Besøget 25.—27. Maj i Tvillingbyerne Minneapolis og St. Paul ved Mississippi Floden i Staten Minnesota. Af disse Dages Begivenheder maa først noteres den fornøjelige Køretur, paa hvilken vi i 27 flagsmykkede Automobiler, under Ansærsel af Komitéens Formand, Dr. P. Lauritzen, rullede gennem Byen. Efter

et kort Ophold paa Børsen, hvor vi et Øjeblik standsede hele Hvedehandelen, som var i fuld Gang, ved fra Børssalens Balkon at lade Tonerne af »The Star spangled Banner« runge ud over de forbavsedede Børsherrers Hoveder, gik Turen til Universitetet, hvor vi sang et Par Sange for de Hundreder af Studenter, der havde samlet sig om os, og saa videre ud langs Mississippiflodens skovklædte Bred til det dejlige, af Longfellow besungne Minnehaha Vandfald samt forbi en Række smilende Søer tilbage til Byen. Koncerten om

Minnehaha.

Aftenen i det omtrent fyldte »Auditorium« forløb fortræffeligt og efterfulgtes — som sædvanligt — af en festlig Banket, der sluttede af med en lille Dans. Dødrætte kom vi hjem til Høtallet, og alle var enige om, at der maatte forsøges Indskrænkning i næste Dags Program for Udflugter og Festmaaltider.

Bestyrelsens Forhandling med St. Paul Komitéen, der mødte frem næste Morgen, førte til et Kompromis, som dog kun delvis overholdtes. Naa, Sønnen havde givet friske Kræfter. Morgenduelige satte vi os i de ventende Automobiler. Den Frokost paa det landlige Traktørsted ved Fort Snelling i Mississippidalen, hvortil vi — efter et kort Besøg paa St. Pauls Kapitolium — førtes, blev en overordentlig fornøjelig

Oplevelse. Efter Komitéformandens, Dr. Dukes Velkomstord kom Studenterhumøret hurtigt op, vi følte os som paa Pinsetur, raabte Hurra for os selv og »bortførte« sluttelig de danske Piger, der vartede op ved Bordet, og tog dem med i Bilerne tilbage til Minneapolis, hvor de hørte hjemme. Aftenkoncerten i St. Pauls mægtige Auditorium, der rummer 10.000 Mennesker, efterfulgtes af en munter Fest i »Norden Club«, ved hvilken Levysohn fik overrakt en pragtfuld Taktstok. Næste Dag, 27. Maj, var Hviledag med Frokostspisning i private Kredse. Dagen sluttede med en storslaaet Middag, hvortil Sangerne var indbudt af »Minneapolis Club«, hvis Medlemmer alle er Millionærer. Under Forsæde af Præsidenten, Mr. Pilsbury (»Pilsbury Best«), indtoges de første Retter i forholdsvis Tavshed, men den gode Mad og Vin løsnede efterhaanden Tun-

gerne, og efter at vi havde sunget baade »Helan« og »Halvan« foruden paa Opfordring nogle af vore sikre Træffere, steg Stemningen, amerikanske Yells blandedes med danske Hurraer, og den fornøjelige Fest sluttede med en rask Runddans i Forhallen, før vi i Huj og Hast ilede til Banegaarden. I Nat-ekspressen gentog sig de allerede fra tidligere Lejligheder kendte Scener med Om- og Afklædning i Sovevogn og Pakvogn, i hvis Halvmørke man havde Besvær med at finde sin egen Kuffert, med indbyrdes Smaadrillerier og Kampe om Over- og Underkøjer, til alle endelig var kommet til Ro, og Søvnens sæn- kede sig over den trætte Sangerflok.

Ved Middagstid 28. Maj naede vi Omaha, hvor de fleste af Sangerne under det To-Dages Ophold boede hos danske Familier, en behagelig Af-veksling fra Hotelopholdene. Blandt de danske Værter maa særlig nævnes Komitéens Formand, Bankier Sibbernsen, og »Pioneren«s populære Redaktør, Sophus Neble. Af Dagenes Oplevelser maa, foruden vore to vellykkede Kon- certer for fuldt Hus i »Orpheum«, nævnes den i »Washington Hall« den første Aften arrangerede ejendommelige Fest, »Barbecue« kaldet, hvorved foruden talrige lækre kolde Retter serveredes en hel stegt Okse, et do. Svin og et do. Lam, der — efter at den talrige Forsamling i Procession havde marcheret forbi »Udstillingen« — blev parteret af 5 hvidklædte Slagtersvende og uddelt til Gæsterne. Af Damerne fik hver Sanger paa Kjoleopslaget fæstet en Naal i Form af en Nøgle med Navnet Omaha — the key of the situation — der antydede, at vi under Opholdet i Byen var Situationens Herrer, og i Tilslutning til sin Velkomsthilsen overrakte Sibbernsen os en Sølvpokal — loving cup Nr. 2 — til Minde om Opholdet. Med Sang og Dans sluttede Festen. Den næste Formiddag havde Sibbernsen indbudt os sammen med et stort Antal prominente Omahaboere til en splendid Frokost i det flagsmyk- kede »Happy Hallow«, en Klubbygning i Byens Nærhed. Det til Dagen fremstillede mægtige Dannebrogssflag, som dækkede Salens Endevæg, forærede Sibbernsen os ved Afrejsen fra Byen, og det smykkede »Oscar II«s Forstavn, da vi efter endt Amerikafærd stævnede ind i Frihavnen. Vore Venner i Omaha mødte talrigt op og tog en hjertelig Afsked med os paa Banegaarden, da vi 30. Maj satte os i Bumletoget, der skulde føre os til Sioux City.

Efter paa Jernbaneturen, der førte os i Nærheden af et Indianer-Reservat, forgæves at have spejdet efter Rødhuderne, som desværre holdt sig udenfor Synsvidde, naede vi hen paa Eftermiddagen Sioux City, det vestligste Punkt for vor Rute. Af Byens 45.000 Indbyggere er 1000 danske. Ogsaa fra Ne- braskas og Iowas Hvedemarker var danske Farmere, mange langvejs fra,

strømmet til Byen for at høre Hjemlandets Toner, og Koncerten i »Grand Theatre« var godt besøgt af et taknemligt Publikum, der mindre ved hørilig Begejstring end ved stille Glæde og duggede Øjne gav Udtryk for de Følelser, Sangen vakte hos dem, hvilket mere end Laurbærkranse og loving cups fortalte os om vor Rejses Værd. Loving cup fik vi endda i Tilgift. Den overrakte os ved Koncerten af Komitéens Formand, Mr. Abel, med Beklagelse af, at en Banket ikke havde kunnet arrangeres, fordi de fleste Tilhørere kom langvejs fra.

Ved 14²-Tiden 31. Maj naedes Cedar falls, en nydelig lille By med lave Huse og skyggefulde Alléer. Efter en Køretur til Iowa Statens Lærerseminarium, for hvis 1200 Elever vi sang nogle Sange, tilbragtes Eftermiddagen i danske Hjem. Ved Koncerten i »Cotten Theatre« maatte vi optræde i Rejsetøj, fordi vor Bagage var blevet i Sioux City og først naede frem efter Koncerten.

1. Juni gensaa vi Chicago og vore Venner der. Dagen tilbragtes med Besøg i Biblioteker, Museer og industrielle Etablissementer. Om Aftenen var vi Sangforeningen »Harmonien«s Gæster ved en Seksa, hvor Taler og Sange vekslede i et Par Timer, indtil Selskabet i reserverede Sporvogne førtes til »Bismarcks Garden«, hvor en Skare Landsmænd modtog os med Hurraraab og Haandklap. Havens Borde fyldtes med Seidler af Øl, og et muntert Samvær udfoldedes, medens en Sangerkamp udviklede sig med Optræden af os, »Harmonien«, den norske Sangforening og »California Glee Club«, som var paa Turné og nu præsenterede os nogle af deres ejendommelige Sange. Folkejubelen kendte ingen Grænser, og først sent fik vi Lov at tage tilbage til vort Hotel.

2. Juni naede vi efter 7 Timers Kørsel Detroit, Grænsebyen ved Floden mellem Eriesøen og Ontariesøen. Dansk-Canadieren Ingeniør *Ortved* indbød os til at besøge Byen Walkerville paa canadisk Side af Floden med den kendte Whiskyfabrik. Detroit-Komitéens Formand, Dr. *Sørensen*, ledsagede os paa Besøget, hvor vi efter en hastig Besigtelse af Fabriken med dens enorme Lagre af Whisky, Fad over Fad i svimlende Mangfoldighed, modtoges af Fabriken Indehaver, Mr. Walker, paa hvis skyggefulde Loggia serveredes en herlig Lunch. Efter at vi igen havde passeret Floden, fulgte en pragtfuld Køretur i den skønne Egn. Koncerten i »Garrick Theatre« forløb paa vanlig festlig Vis. Fra den paafølgende Banket i »Hotel Tuller« maatte vi desværre bryde op midt under Bordet for rettidig at naa Nattoget.

Besøget ved Niagara, hvortil vi kom 3. Juni tidligt om Morgenen, blev

Trofærne.

for os alle en uforglemmelig Oplevelse. Vandfaldene skulde naturligvis beses fra alle Kanter, oppe fra og nede fra, i Baad under Faldet og gennem Skakt ned bag dette. Vor Ven fra New York, Dr. Hellrung, var stødt til os og havde tilrettelagt vor Rundfart paa det omhyggeligste. I reservede Sporvogne med magelige Kurvestole førtes vi fra Sted til Sted, medens Frugt og læskende Drikke ustandselig serveredes af tjenstvillige Negre. At Dr. Hellrung spendabelt afholdt alle Omkostninger ved og Traktementet under Rundfarten, fik vi først bagefter at vide.

8^{1/2} Times Jernbanekørsel førte os 4. Juni til Byen Troy, hvor Koncerten i »Music Hall« satte Rekord med Hensyn til Dacapoer og Ekstranumre, der løb op til 14, medens Programmet kun talte 15 Numre. En Banket i »Dania Hall« under Ledelse af Komitéens Formand, Hr. Agner Larsen, afsluttede Dagen.

5. Juni gjaldt Besøget Universitetsbyen New Haven, som efter Jernbanekørsel langs Hudsonflodens stejle Bredder naaedes om Eftermiddagen. Besøget paa det berømte Yale Universitet endte i den mægtige Spisesal, hvor ca. 800 Studenter just indtog deres Middag. Til længere Samvær med Studen-

terne her blev dog ikke Tid. Ved Koncerten om Aftenen i Yale Universitetets smukke Koncertsal, der overværedes af ca. 1000 Tilhørere, holdt Professor Reed en smuk Velkomsttale til os, og alle Talerne ved den paafølgende Banket, indledet af Komitéens Formand, Hr. Søren Iversen, endte, hvad enten de gjaldt Grundlovens (det var jo 5. Juni) eller Yale Universitetets Pris, med at udtrykke Glæde over vor Sang og over at være sammen med os.

6. Juni var vi igen i New York, som vi dog kort efter atter forlod for efter det tidligere givne Løfte endnu en Gang at besøge Landsmændene i Perth Amboy. Modtagelsen her var lige saa hjertelig som første Gang og sluttede efter Koncerten i »Auditorium« med en Banket i »Washington Hall«, hvor vi af Formanden for »De danske Foreninger«s Festkomité, Hr. Overgaard, modtog en mægtig Sølvpokal, den fjerde – og største – af de loving cups, vi som Trofæer bragte med hjem fra Turen. Blandt de mange Talere maa nævnes Byens gemytlige, tysk fødte Mayor, Mr. Bollschweiler, selv gammel Sanger og kendt af os fra vort første Besøg, som, efter at have trykket de fleste af os til sit Sangerbryst, dybt rørt bragte os sit Farvel. Aldrig skulde han glemme os, og han takkede Danskerne, »de bedste Borgere i Perth Amboy«, fordi de havde skaffet ham saa glade Timer. Først sent naaede vi hjem til de udmærkede Kvarterer hos Byens danske Familier.

7. Juni, sidste Opholdsdag i New York, maatte, trods silende Regn, udnyttes til Besøg i Kineserbyen og paa Museer og til Indkøb af Souvenirs til dem derhjemme. Og saa kom da den uigenkaldelig sidste Koncert paa amerikansk Grund, i »Prospect Hall« i Brooklyn, hvortil vi førtes med The Subway under Floden. Hilst af Publikums Ovationer sang vi her de Sange, vi nu havde sunget saa ofte, at vi næsten kunde synge dem i Søvn, og med et Utal af Gentagelser og Ekstranumre maatte vi kvittere for det drønende Bifald. Til Minde om Opholdet i New York overrakte Eckardt Eskesen paa Komitéens Vegne hver Sanger en smuk Medaille med Baand i de amerikanske Farver. En lille Pige, Geo. Kirkegaards Datter, uddelte Buketter og Flag til os. Under den Seksa, som fulgte, tolkede Formanden for sidste Gang Sangerens Tak til Landsmændene for den Modtagelse, de havde givet os, Axel Sørensens Sang til vore Landsmænd blev sunget, og Afskedshilsener bragtes os af M. C. Madsen og Arkitekt Arctander. Bagefter blev der danset til den lyse Morgen. De strenge Regler om tidligt Opbrud gjaldt jo ikke mere.

Kun faa Timers Søvn blev der Tid til. Morgentimerne den 8. Juni maatte udnyttes til Visitter og de sidste Indkøb, inden vi gik om Bord i »Oscar II«. Samlede paa øverste Dæk staar vi med Hænderne fulde af Blomster og raaber

det sidste Farvel til New Yorker-Vennerne paa Kajen, og under Afsyngelsen af »The Star spangled Banner« og »Kong Christian« glider Skibet med Kap-tajn Hempel paa Kommandobroen ud gennem Havnen.

De første Dage om Bord maatte benyttes til at hvile ud efter de over-standne Strabadser. Men snart vaktet Livsaanderne atter, Studenterhumøret kom tilbage og satte paa Resten af Hjemrejsen sit Præg paa Livet om Bord. Prøver var vi jo nu fri for, men sunget blev der naturligvis, dels improviseret uden Ledelse — hvortil der nu var givet Licens —, dels under Dirigentens

Afsked med New York.

Taktstok i Form af Friluftskoncerter paa Mellemdækket eller mere »solem-nes« med Solo- og Kvartetsang i Salonen. Et undervejs arrangeret Karneval gav rig Lejlighed til at slaa Gækken løs, og den traditionelle Captains-Dinner var baade stilfuld og fornøjelig. Ved en mere privat Sammenkomst af San-gerne en af de sidste Dage bragte Levysohn ved et Glas Champagne Koret sin Tak for godt Arbejde paa Turen, og Sangerne takkede til Gengæld Diri-genten for godt Førerskab. Da vi lagde til i Kristiania, ventede os her endnu en sidste Festlighed, idet vor Ven Schibsted indbød Sangerne til en Middag paa St. Hanshaugen, hvortil han ogsaa havde indbudt en Kreds af unge, skønne Damer, og hvor vi nu tilbragte et Par yderst fornøjelige Timer med Taler, Sang og Dans, inden vi tiltraadte det sidste Stræk mod København.

Hjemlængslen, der havde været holdt nede af Turens mange skif-tende Indtryk, trængte sig frem, da vi 20. Juni skimtede Kronborgs Taarne og paa den videre Sejlads gennem Sundet gensaa alle de kendte Steder paa Sjællands Kyst, og Glæden over, at Turen nu var vel overstaaet, voksede, da vore hjemmевærende Kammerater sammen med vore Koner og Kærester kom os i Møde paa Københavns Red i den lille Dampers »Stærkodder«

(hurtig omdøbt til »Konebaaden«), fra hvis Kommandobro Gustav Lunn tilraabte os det første »Velkommen hjem«, ligesom da vi bagefter ved Indsejlingen i Frihavnen saa den tusindtallige Skare af Sangernes og Sangforeningens Venner, der fyldte Kajen og nu tiljublede os deres Velkomsthilsen. Med blottede Hoveder sang vi vort Lands Pris, inden vi igen satte Foden paa dansk Jord. — Amerikaturen var til Ende.

Studentersangforeningens Virksomhed herhjemme havde naturligvis ikke helt kunnet stilles i Bero, fordi Bestyrelsen med en Del af Koret var rejst paa Langfart. Under en midlertidig Bestyrelse — Ingeniør Gustav Lunn som Formand, cand. theol. Olaf Holdt som Kasserer og Læge Oscar Cloos som Musikdirigent — havde »Hjemmekoret« holdt Virksomheden i Live gennem ugentlige Prøver paa Sange, der skulde synges ved en senere Koncert, gennem musikalsk Assistance ved forskellige Lejligheder, og gennem en Udflugt med Damer, deriblandt Amerikafarernes forladte Koner og Kærester, til Hareskov, hvor de paa Kuranstalten blev modtaget af dennes Læge, Dr. Lund — selv gammel Studentsanger — og efter et lille Traktement gav en Koncert for Kuranstaltens Beboere og Gæster.

Den sidste Del af Hjemmekorets Tilværelse var optaget af Forberedelserne til den Modtagelsesfest, man vilde foranstalte for de fra Amerika hjemvendende Kammerater, og hvorom nærmere berettes i det følgende.

Amerikakorets Opgaver var ikke helt afsluttet med selve Turen. Denne havde — Sukces'en til Trods — ikke fuldt ud kunnet bære sig økonomisk, og for saavidt mulig at skaffe Dækning for det fremkomne, ikke særlig store Underskud og fritage Garanterne for den af dem paatagne Forpligtelse, vedtoges det at afholde et Par Koncerter med det indstuderede Amerikaprogram.

Den første af disse fandt Sted 24. Juni paa Friluftsteatret i Ulvedalene som Indledning til den aarlige Skovtur. Ca. 5000 Københavnerne var draget til Skovs for at høre Amerikakoret synge, og alle de kendte Sange blev modtaget med stort Bifald.

Fra Ulvedalene vandrede Sangerne — Amerikanere og Ikke-Amerikanere — i sluttet Trop til Skodsborg Badehotel, hvor Hjemmekorets Fest for Amerikakoret skulde finde Sted. Tonen for denne blev allerede ved Souper'en anslaaet ved Uddeling af et efter de bedste amerikanske Banketmønstre affattet Program, som angav samtlige Talere, Medlemmer af Hovedkomité og Banketkomité med Formænd, Viceformænd, Æresviceformænd o. s. v., lige-

som det indeholdt en detailleret Fortegnelse over Bordets Herligheder, lige til Radiser og Selleri. Et ligeledes uddelt Nummer af »Landposten« (det af nogle Sangere paa Overrejsen til Amerika udgivne Organ hed »Vandposten«) indeholdt en smuk, versificeret Hilsen til Amerikakoret af Carl Langballe, og ved Souper'ens Slutning fik Dirigenten, Levysohn, overrakt en Laurbærkrans. Under det paafølgende Sold, der lededes af Gustav Lunn, udførte Hjemmekoret, efter at det med et elefantsmykket Banner i Spidsen var draget i Procession gennem Salen til Tribunen for Enden af denne, under Cloos' Direktion en af Axel Sørensen forfattet, humorfyldt Kantate. Teksten var – med vedføjet »amerikansk« Oversættelse – trykt i et Hefte, der var udstyret ganske som Amerikaturens Tekstbog, med indføjet Gruppebillede af Hjemmekoret og Fortegnelse over dets Medlemmer (de vedføjede Aarstal for Exam. artium virkede noget overraskende, Axel Sørensen viste sig saaledes at være Student fra Aar 1492). Efter Kantatens første Del holdt Sophus Bauditz en overmaade vittig Tale, hvori han udviklede Historiens Dom over Amerikafærden og fastslog, at ligesom Nordmændene nylig ugenert havde annekteret Normaner-Vikingen Rollo, saaledes vilde det nok om 1000 Aar hedde sig, at den fra Kristiania udgaede Snekke »United States« i 1911 havde haft de norske Studentersangere om Bord, som under Christophersens og Levysohns Førerskab havde erobret Amerika ved deres Sang og Humør. Kantatens moralsomme Recitativ blev fortræffeligt fremsagt af Bjørn Stephensen. Efter Bauditz' Tale fik Christophersen og Levysohn overrakt Hjemmekorets Elefant med Kæde henholdsvis i »Guld« og »Sølv«, og til Gengæld dekorerede Christophersen efter sin Takketale Medlemmerne af Hjemmekorets Bestyrelse med Amerikamedailen. Efter at Holbøll havde tolket Amerikakorets Følelser ved Hjemkomsten og udbragt Skaalen for Danmark, talte Gottschalch moralsomt for Hjemmekoret og overrakte dette en pragtfuld Tin-*loving cup*, udgaet fra Hofblikkenslager Torben Meyers Etablissement. I en ny Avis »Landhanen« (Amerikakorets Skibsavis var paa Slutningen af Overrejsen blevet omdøbt til »Vandhanen«) tolkede Torben Meyer poetisk Sangernes Følelser for Damerne og udbragte bagefter deres Skaal, og den sidste Avis, »Skægget« alias Amerikakorets »Ægget«, bragte en af H. H. Schou illustreret Hyldesang til Hjemmekorets Bestyrelse, som derpaa, efter at have afsunget en Takketerzet, Kl. 24 nedlagde sit Hverv. Da Levysohn havde dirigeret »Snart er Natten svunden«, sluttede Christophersen Soldet, og den kammeratlige og stilfulde Fest var til Ende.

Indenlands Pinsetur havde jo ikke kunnet arrangeres i 1911, men i Stedet

forelaa fra Aarhus Indbydelse til at besøge Byen efter Amerikaturens Afslutning, og 2. Juli rejste 100 Sangere, hvoriblandt Kærnen af Amerikakoret, over Kalundborg til Aarhus. Stor Modtagelse ved Havnen og Middag i Hjemmene. Kl. 20 Koncert for fuldtalligt Publikum paa Vennelyst med efterfølgende Seksa og Bal i Polyhymnia. 3. Juli var Sangerne tilsagt til Kronprinsparret paa Marselisborg, hvor Kronprinsen ved et Glas Champagne bød Velkommen og rettede en speciel Velkomsthilsen til de fra Amerika hjemvendte Sangere. Efter at Formanden havde takket for Modtagelsen og specielt udtalt Sangforeningens Tak til Kronprinsen for Protektoratet, fulgte Sang og Fotografering i Parken, hvorefter Sangerne i ventende Charà-bancs kørte tilbage til Aarhus. Ved Koncerten om Aftenen var Teatret fyldt af et begejstret Publikum med Kronprinsparret i Spidsen. En fornøjelig Seksa i Polyhymnia paafulgte, hvor vort gamle Medlem, Stabslæge Grønlund, talte for Studenter-Sangforeningen og Formanden for Værterne i Aarhus. Med Musik i Spidsen fulgte hele Selskabet Sangerne til Damperen, som efter Udveksling af Afskedshurraer førte os tilbage til Hovedstaden.

Efter en kort, vel fortjent Sommerferie begyndte allerede i September Efteraarets Arbejde med den sædvanlige Assistance ved Rusmodtagelse og Studenterforeningens Rusgilde.

2. November afholdtes i Odd-Fellow Palæet en stor Fest i Anledning af Dronning Louises 60-Aars Fødselsdag, ved hvilken Studenter-sangerne, i Tilslutning til Museumsinspektør Bering Liisbergs Lysbilledforedrag, sang forskellige nationale Sange og Afsnit af Hartmanns Formælingskantate. Festen, der overværedes af hele Kongefamilien, bød iøvrigt paa Musik af Gardens Orkester og Optræden af Det kgl. Teaters Balletpersonale i forskellige Balletscener og nationale Tableauer.

Semestret stod forøvrigt endnu delvis i Amerikaturens Tegn. Den dertil nedsatte Komité (Bratli, Christophersen, Holbøll, P. Jacobsen, Levin og Levysohn) arbejdede energisk med Udarbejdelsen af Amerikabogen, 21. Oktober holdt Richard Krause i Studenterforeningen et Foredrag med Lysbilleder om Amerikaturen, et Foredrag, der 17. November gentoges for Sangforeningens Medlemmer med Damer og Turens Garanter, og 4. og 5. November foretog Amerikakoret en Koncertrejse til Odense, hvor der, efter Arrangement af den stedlige Boghandler Lang, som havde skaffet Sangerne indkvarteret hos Borgene, blev afholdt to vel besøgte Koncerter, der skaffede os et klækkeligt Bidrag til Dækning af Amerikaturens Underskud. En Fællesspisning med efterfølgende Bal paa »Grand«, arrangeret af Værterne, afsluttede Odensebesøget.

Paa Marselisborg.

19. December sluttedes Semestret med Rusgilde, denne Gang uden forudgaaende Koncert. Ved Festen indviedes en ny Dirigentklokke af Sølv, skænket af Hofjuvelerer Michelsen, som var indbudt og blev takket for Gaven. Ligeledes takkedes Torben Meyer for den af ham skænkede Lysekroner, der nu smykkede Sangforeningslokalet, og endelig rettedes en Tak til de 7 Garanter, som i Forening havde dækket den Del af Amerikaturens Underskud, som Koncertindtægterne ikke havde kunnet dække. Th. Engquist, der nylig var gaaet af som Sekretær, fik overrakt en Mappe med Tegninger af H. H. Schou, illustrerende Engquists Sangforeningsliv.

Begyndelsen af Aaret 1912 optoges foruden af vor egen Foraarskoncert 8. Marts, ved hvilken Fru Ellen Münter medvirkede, af en Række Medvirkninger, bl. a. ved Afsløringen 2. Maj af Prinsesse Maries Monument paa Langelinie.

Natten mellem 14. og 15. Maj døde Kong Frederik VIII, og ved Bisættelsen i Roskilde Domkirke medvirkede ligesom ved tidligere Sørgehøjtider af samme Art et Kor af Studentersangere, der udførte først »Den store hvide Flok« med Nissen som Solist og derpaa som Afslutning efter Jordpaakastelsen et af C. C. Jessen skrevet Farvel med Musik af Lange-Müller.

Skovturen 15. Juni, ved hvilken vi havde den Glæde at se som Gæst vor gamle Ven Dr. Hellrung fra New York, blev ikke som ellers Indledning til Sommerferie, men den følgende Tid blev optaget af Prøver til vor Medvirkning ved Indvielsen af Dansk-Amerikanernes Nationalpark i Rebild Bakkerne.

Dr. Max Henius, der var Sjælen i dette Foretagende, havde allerede under Sangernes Besøg i Chicago forrige Aar taget det Løfte af os, at vi skulde synge ved selve Indvielsen. Forud for denne havde Komitéen imidlertid faaet Tivoli til at arrangere en Festaften for de tilrejsende Dansk-Amerikanere, og Studenter-Sangforeningen havde maattet love ved denne at udføre en af vor amerikanske Landsmand Carl Busch skreven Kantate.

3. August stod Koret da paa Tribunen i Tivolis Koncertsal for under Komponistens Ledelse og med Holbøll og Per Biørn som Solister at synge den smukke Kantate, der modtoges med Begejstring af det fuldtallige Publikum, deriblandt mange af vore Venner fra Amerika.

4. August rejste 32 Sangere, der skulde synge ved Rebild Parkens Indvielse, til Aarhus. Samme Dag overrakte Formanden Kongen det første Eksemplar af den lige udkomne Amerikabog. Efter Audiensen mødte Formanden Sangerne, der kom med Kalundborg-Damperen. Ved den paafølgende Frokost paa Hotel Royal fik Formanden, hvis 50 Aars Fødselsdag det netop var, af Sangerkoret overrakt en smuk Porcelænsugle fra Den kgl. Porcelænsfabrik, og Gottschalch oplæste en humorfuld Adresse til ham. Efter at Formanden rørt havde takket for Hædersbevisningen, tog vi til Aalborg. Aftenen tilbragtes hos Fabrikant Brüel, hvor Rebild-Komitéen var samlet, og i hvis Have et Par hyggelige Timer tilbragtes med Kaffedrikning, Punch og Sang.

5. August, Indvielsesdagen, øsregnede det. Vi tog med Tog til Skørping og derfra til Rebild Bakker, hvor 10.000 Mennesker havde lejret sig i den vaade Lyng. I Overværelse af Kongen, der modtoges med Honnørmarchen af Orkestret, gennemførtes Festen trods det ugunstige Vejr programmæssigt. Vi sang »Der er et yndigt Land«, »The star spangled Banner« og flere Sange. De i Bakkerne forsamlede Danske og Dansk-Amerikanere holdt trolig ud i de to Timer, Festen varede, og modtog samtlige Taler og Sange med Begejstring. Regnen, som var stilnet af under den sidste Del af Festen, tog ved dens Slutning atter kraftig fat, og dyngvaade naaede vi tilbage til Skørping og derfra videre til København.

Af Efteraarsemestrets Begivenheder skal kun nævnes, at et lille Kor efter Indbydelse foretog en vellykket Udflugt til Nysted i Dagene 14.—16.

September med Afholdelse af 2 Koncerter, Modtagelse hos Grevefamilien paa Aalholm, Udflugter i Omegnen og festligt Samvær med Værterne, og at Universitetets Aarsfest 14. November samtidig var Mindefest for Frederik VIII, ved hvilken Studenter-Sangforeningen udførte en Kantate af L. C. Nielsen til ældre Melodier af Hartmann og Horneman.

Vor egen Koncert i Odd-Fellow Palæet med efterfølgende Rusgilde i Studenterforeningen dannede Afslutningen paa Semestret.

I 1913 maatte vi allerede 10. Januar assistere — med nationale Sange — ved »Dansk Verdenssamfund«s Fest i Odd-Fellow Palæet, hvis store Sal var fyldt af et festklædt Publikum, hvoriblandt mange exilerede Landsmænd fra Amerika og andre oversøiske Steder, og 11. Februar maatte vi atter i Ilden med nationale Sange sammesteds ved Mindefesten for Stormen paa København.

13. Februar afholdt vi selv paa Den kgl. Skydebane en Fest til Ære for Helge Nissen, og den velmente og velfortjente Hyldest, som blev vor fremragende Solist og udmærkede Kammerat til Del, var — som altid ved vore »Gammelmandsfester« — indrammet med en Række lystige Paafund (in casu af Otto Levin), jævnlig isprængt smaa maliciøse Vitser om Hædersgæsten (Festens »Offer«), der dog paa Studentersangervis tog mod saadanne »Stik-piller« med godt Humør og uden nogen Art af Fortrydelse.

Semestrets Hovedbegivenhed blev dog Fælleskoncerterne med Lunds Studentsångförening.

I lang Tid havde der hos begge Foreninger hersket Ønske om Genoptagelse af det Samarbejde, som i ældre Tid havde fundet Sted, sidste Gang i 1881. Nogen Forbindelse havde vel stadig været opretholdt ved jævnlig Deltagelse af Repræsentanter for Lunds Studentsångförening ved vore Aarsmøder og vice versa, ligesom ved tvangsfrit Samvær mellem vore og de lundsensiske Sangere, naar disse paa deres Koncertrejser gæstede København. Arrangementet af Fælleskoncerter havde dog stadig stødt paa praktiske Vanskeligheder, men efterhaanden havde Ønsket om Fornyelse af Samarbejdet vokset sig saa stærkt, at begge Foreningers Bestyrelser fandt Tiden inde til at søge Tanken realiseret. Ved gentagne Møder dels i Lund, dels i København forhandlede Sagen og fastlagdes Rammerne for de Fælleskoncerter, som derefter fandt Sted først i Lund og Malmö 19.—20. April og derefter i København 26.—27. April. Programmet for de 4 planlagte Koncerter, 2 i Sverige og 2 i Danmark, omfattede en Række svenske og danske Kompositioner, sungne dels af de to Kor i Forening under skiftende Direktion af

Alfred Berg og Levysohn, dels af hvert Kor for sig under egen Dirigent foruden Kvartetsang og Solosang – af henholdsvis Nissen og Sjöfors.

Modtagelsen af de 70 danske Sangere, som 19. April kom til Lund for at samvirke med et lignende Antal svenske Sangere, var den hjerteligst mulige, og den svenske Gæstfrihed udfoldede sig under hele vort Besøg paa den smukkeste Maade.

Koncerterne Lørdag Aften i Lunds Domkirke og Søndag Eftermiddag i St. Petri Kirke i Malmö havde begge samlet fuldt Hus. Paa Grund af Koncertstedernes Art var Publikum afskaaret fra at applaudere. Des kraftigere lød Bifaldet fra den Menneskemængde, der Søndag Formiddag havde samlet sig i »Lundagården«, hvor Sangerne gav en Del Sange til bedste, bl. a. »Du gamla, du fria« med Nissen som Solist. I Lund var de fleste af de danske Sangere indkvarteret i private Hjem, og om Lørdagen havde flere af disse arrangeret Middage for Grupper af Sangere. Efter Koncerten i Domkirken fulgte Dagens Hovedfest, en Souper i Akademiska Föreningen, hvor et stort Selskab med rigelig Repræsentation for Universitetet og mange smukke Damer mødtes med Sangerne om det festligt dækkede Bord. Efter Souper'en fulgte et livligt Bal, kun afbrudt af en Pause, hvori Svenskerne sang en til Lejligheden skreven Kantate, og Alfred Berg overrakte de danske Sangere en Blomsterlyre med Baand i de svenske Farver.

Ved Afrejsen fra Lund havde en talrig Menneskemængde givet Møde paa Banegaarden for at tage Afsked med de danske Gæster, og under gensidige Hurraer afgik Toget med Fælleskoret til Malmö. Efter Koncerten i den tætfyldte St. Petri Kirke drog man til »Hippodromen«, hvor en Del Malmöboere havde arrangeret en Seksa. Efter et Par Timers muntert Samvær med Udveksling af Taler, drog Sangerne i sluttet Trop til Banegaarden for at bringe Kong Gustaf, som skulde passere Malmö paa Hjemrejsen fra Paris, en Sangerhilsen. Da Kongen traadte ud paa Perronen, modtoges han med »Ur svenska hjärtans djup«, hvorpaa Koret med Nissen som Solist sang »Du gamla, du fria«, og Christophersen udbragte et Leve for Majestæten.

26. April ankom Lundenserne med Malmödamperen til Havnegade, hvor de danske Sangere stod opstillet med Banner. Fra Skib og Kaj udveksledes Sang og Hurraer, og efter Landgangen førtes de fremmede til de private Hjem, hvor de under Opholdet var indkvarteret.

Til Aftenkoncerten var Odd-Fellow Palæets store Sal fyldt til sidste Plads. Da Kongen og Dronningen med Følge traadte ind i Logen, modtoges de med »Kong Christian«, sunget af Fælleskoret under Ledelse af Alfred

Berg, som derpaa udbragte et Leve for Majestæterne. Koncerten gennemførtes under skiftende Direktion af de to Dirigenter og under kraftig Bifaldstilkendegivelse fra Publikum.

Efter Koncerten samledes et Selskab paa ca. 300 til Souper og Bal i Nimbs Lokaler. Foruden de svenske Gæster var indbudt Universitetets Rektor og enkelte Professorer m. fl. Efter en Sang af Langballe talte Christophersen for Lunds Studentsångförening, hvorpaa Professor Wrangel svarede med en Skaal for den danske Studenter-Sangforening, og efter Sange af Dumreicher og Levin holdtes Taler bl. a. af Rektor, Professor Jungersen, og Professor Vilh. Andersen. Under det paafølgende Bal opførtes en Festpolonæse, ved hvilken de svenske Sangere førtes i Æresrunde af de danske, medens Damerne dansede Spalier med rød-hvide Lysballoner. Efter en Sang og Tale af C. C. Jessen fortsattes Dansen til Kl. 3, hvorpaa serveredes Sildefrokost i Restauranten. Først ved Femtiden forlod de sidste den helt igennem vellykkede Fest.

Formiddagen derpaa var helliget Privatlivet. Om Eftermiddagen Koncert i Raadhushallen, som var stuvende fuld af Tilhørere, der modtog Sangen med Begejstring og Ovationer.

Efter Koncerten var Sangerne Studenterforeningens Gæster til Smørrebrød paa store Sal med efterfølgende Whisky og Sodavand. Under en Række Taler — af den ledende Senior, Forfatteren Oluf Bang, Sangforeningernes Formænd, Forstander Høy som Repræsentant for Oehlschlæger-Tegnér-Fondens Kuratel og mange flere — udvikledes en stigende Stemning, der udløste sig i, at Dirigenter, Formænd og Solister blev baaret Salen rundt i Guldstol. Kl. 19^{1/2} maatte der brydes op, for at Lundenserne kunde naa Malmöbaaden. I 35 overfyldte Automobiles kørte hele Selskabet gennem Strøget, tilviftet af det promenerende Publikum, til Havnegade. Under Trængsel sagdes det sidste Farvel, Hurraraabene lød, og medens Lundenserne fra Skibet sang »Sätt maskinen i gång«, stævnedes de ud paa Sundet.

Fælleskoncerterne var Slut. De havde helt igennem formet sig som Succes, ogsaa økonomisk, saa at vi af Overskudet kunde tildele det Oehlschlæger-Tegnérske Fond et Beløb paa 2000 Kr.

Semestret bød dog endnu vore Sangere flere nævneværdige Oplevelser. 10.—13. Maj foretog et Kor paa 60 Medlemmer en god gammeldags Pinsetur til Nykøbing F.

22. Maj fulgte et Besøg paa Sorgenfri Slot, hvor Kongen og Dronningen havde indbudt 55 Studentersangere til et Aftenselskab under tvangfri Form. Det var første Gang, vi var Gæster paa Sorgenfri efter Kongens Tron-

bestigelse. Besøget formede sig, takket være Majestæternes elskværdige og ligefremme Optræden overfor os, paa samme fornøjelige Maade som tidligere med Taler, skiftende med Afsyngelse af Studentersange.

I Begyndelsen af Juni fik Studenter-Sangforeningen Lejlighed til paa Amalienborg at hylde den svenske Konge under dennes officielle Besøg hos det danske Kongepar. 11. Juni bragte vi en lignende Hyldest til det norske Kongepar, som da var paa Besøg her.

Med den sædvanlige Skovtur til Skodsborg endte det righoldige Semester.

Da Levysohn paa Grund af private Forhold midlertidig havde ønsket sig fritaget for Dirigenthvervet, blev Efteraarssemestrets musikalske Ledelse varetaget af Engberg, der saaledes ogsaa dirigerede Koret ved Koncerten paa Universitetet 10. December, som med efterfølgende Rusgilde afsluttede Aarets Begivenheder. En Afdeling af denne Koncert omfattede Kompositioner til Tekster af Carl Ploug i Anledning af 100-Aars Dagen for hans Fødsel.

Foraaret 1914 bragte en Række Mindefester for Krigsaaret 1864, ved hvilke Studenter-Sangforeningen kom til at yde Medvirkning. Den største af disse Fester var Veteranstævnets Fest 18. April i Det kgl. Teater, hvor Studenter-Sangforeningen sammen med Bel Canto udførte en Kantate af Harding Sonne til Tekst af Niels Møller. Soloerne udførtes af Fru Ulrich, Niels Hansen og Carl Madsen. Jerndorff fremsagde Recitativet, og Prof. Høffding holdt Festens Hovedtale.

4. April holdt Kongen 25-Aars Jubilæum som Student. Om Formiddagen var Studenter-Sangforeningens Formand i Audiens og overrakte Hs. Majestæt en Adresse. Kongen takkede og udtalte Ønsket om at se Sangerne paa Sorgenfri i Juni. Om Aftenen fejrede Studenterforeningen Jubilæet ved en Fest, hvor Studenter-Sangforeningens store Kor medvirkede.

Foraarskoncerten 6. Maj blev under Levysohns Direktion givet paa 100-Aars Dagen for Sangforeningens gamle Dirigent, Kammermusikus C. J. Hansens Fødsel, og omfattede udelukkende C. J. Hansenske Kompositioner. I den efterfølgende festlige Sammenkomst i Studenterforeningen deltog som Gæster C. J. Hansens to Sønner, Etatsraad Oscar Hansen og Kontorchef Axel Hansen. Formandens Tale for C. J. Hansens Minde besvaredes af Etatsraad Hansen, som i Tilslutning dertil skænkede Studenter-Sangforeningen den Taktstok, hans Fader i sin Tid havde modtaget som Æresgave af Foreningen, og med hvilken Levysohn nu dirigerede Slutningssangen, da Soldet blev hævet.

Dagene 30. Maj–2. Juni bragte atter en Pinsetur, denne Gang til Hjørring, hvortil vi var indbudt af en Komité med Borgmester Barfoed som Formand. Turen forløb i enhver Henseende fortræffeligt. At Sangerne havde befundet sig vel i Hjørring, fremgik tydeligt af, at kun godt Halvdelen af dem mødte til det Tirsdag Morgen til Hjemrejsen bestemte Tog, medens Resten havde ladet sig overtale til at forlænge Opholdet i de gæstfri Hjem.

Som lovet af Kongen, modtog vi i Juni Indbydelse til Besøg paa Sorøgenfri. Dette fandt Sted den 18. Juni og havde samme hyggelige og muntre Karakter som Besøget forrige Aar. Efter at Kongen ved 23½ Tiden havde udtalt sin Beklagelse af, at han ikke kunde beholde os længere, fordi »ikke han, men hans Trafikminister bestemte Afgangstiden for det sidste Tog«, overraskede Hs. Majestæt til Slut Sangerne ved at overrække deres Formand Dannebrogordenens Ridderkors »som Paaskønnelse baade af Formandens Arbejde i Sangforeningens Interesse og af Studenter-Sangforeningens Virksomhed i det hele taget«.

I sin Tak udtalte Formanden, at saavel han selv som hans Kammerater var Hs. Majestæt dybt taknemmelige for den Værdsættelse af Studenter-Sangforeningens Virksomhed, som den foretagne Udnævnelse gav Udtryk for. – Rigtigheden heraf fremgik tilfulde af de mange Lykønskninger, Formanden i de følgende Dage modtog fra Medlemmer i Sangforeningen, og af hvilke en gav Udtryk for Tanken i følgende lakoniske Form:

»Til Lykke med det Kors,
der li'saa godt er vor's.«

24. Juni fik vi paany Lejlighed til Samvær med svenske Sangerbrødre gennem vor Medvirkning ved »Den baltiske Musikfest« i Malmö, som varede fra 23. til 26. Juni, og hvoraf 2den Dagen var helliget dansk Musik. En dansk Komité med Professor Ellinger som Formand, og hvori Studenter-Sangforeningens Formand og Dirigent havde Sæde, havde forberedt Musikfestens danske Dag, der bød paa Orkestermusik af Det kgl. Teaters Kapel, Korsang af Musikforeningens Kor, Cæciliaforeningens Madrigalkor, Studenter-Sangforeningen og Bel Canto, Violinsolo af Gunna Breuning-Storm, samt Solosang af Margrethe Lendrop, Niels Hansen og Helge Nissen.

Da 75½ Aars Dagen for Studenter-Sangforeningens Stiftelse, 5. Juli, faldt i Sommerferien, hvor saa mange Medlemmer var bortrejst, var det besluttet at opsætte den egentlige Jubilæumsfest til Efteraaret. Helt ubemærket skulde Fødselsdagen dog ikke hengaa. En privat Komité (Cloos, Knud Johansen

og Knud Nielsen) havde med Bestyrelsens Samtykke indvarslet til en tvangfri Sammenkomst hos Nimb.

Efteraarsemestret prægedes paa flere Maader af den i August udbrudte Verdenskrig. Foruden at vi medvirkede ved flere af andre Institutioner foranstaltede Koncerter til Formaal, der havde med Krigsforholdene at gøre, gav vi selv 15. Oktober, med Assistance af Fru Ulrich og Otto Malling, en Koncert i Frue Kirke til Indtægt for Dronningens Indsamling. Koncerten, der overværedes af Kongen og Dronningen, havde fyldt Kirken til sidste Plads og gav et pænt Overskud til Formaalet.

Otto Levin.

Den planlagte Jubilæumsfest 9. December fik af Hensyn til de bestaaende alvorlige Forhold et mere beskedent Format end først paatænkt. Den indledes med en Koncert med lidt historisk Anstrøg i Studenterforeningens Festsal, som var fyldt af Sangforeningens Venner. Foruden Heises Ruskantate opførtes gamle Studentersange, Soloer af Holbøll og Nissen og Kvartetsange af Knudsen-Kvartetten.

Ved det efterfølgende kombinerede Rus- og Jubilæumsgilde udførte Nissen Soloen i Ruskantaten og Jerndorff frem- sagde Recitativet. Et af Sangforeningens ældste Medlemmer, Konferensraad Dithmer, holdt en udmærket Rustale. Det paafølgende egentlige Jubilæumsgilde indledes med, at et Orkester under Gustav Lunn's Direktion paa Pap-instrumenter spillede »Hver Gang Bøgenes Blade«. Derpaa fremvistes med Gottschalch som Konferencier en af ham og Levin forfattet Jubilæumsfilm, hvorved Sangforeningens sidste 25 Aar fremstilledes i en Række Lysbilleder, jævnlig afbrudt ved indskudte Taler og Sange. Selve Jubilæumstalen holdtes af Wöldike.

I en Billedpause meddelte Formanden, at der efter Bestyrelsens og Repræsentantskabets Beslutning var rettet Forespørgsel til Kongen og Dronningen, om de vilde modtage Udnævnelse til Æresmedlemmer af Studenter-Sangforeningen, og Forsamlingen paahørte staaende Oplæsningen af den egenhændige Svarskrivelse, hvori Kongen takkede og udtalte, at han og Dron-

ningen med Glæde vilde modtage denne Opmærksomhed. Det vedtoges at afsende en telegrafisk Hilsen til Kongeparret, og medens Billeder af Kongen og Dronningen forevist, afsang man staaende »Kong Christian«.

Den officielle Vedtagelse af Majestæternes Udnævnelse til Æresmedlemmer fandt Sted paa en ekstraordinær Generalforsamling 18. December, og 11. Januar 1915 var Formand og Dirigent i Audiens for at overrække Kongen de af den samlede Bestyrelse underskrevne Æresmedlems-Breve.

Om Foraarssemestret 1915 iøvrigt kun at notere:

27. April gav vi vor Foraarskoncert i Odd-Fellow Palæet, 3. Juni en populær Koncert i Kongens Have, og 12. Juni sluttede Semestret med Skovtur.

Lige efter Sommerferien maatte vi følge to veltjente Medlemmer til Graven, 18. August John Hornemann, mangeaarigt Medlem af Holbøll-Kvartetten, ved hvis Bisættelse Helge Nissen sang et Farvel, og 24. August vor tidligere Økonomidirektør Sophus Bauditz, over hvis Kiste en Kvartet sang et af Knud Bokkenheuser skrevet Farvel.

4. Oktober medvirkede Studenter-Sangforeningen ved en af Roger Henriksen arrangeret Koncert med egne Kompositioner. Lille Kor sang under Levysohns Direktion 3 a capella Sange og medvirkede derefter under Komponistens Ledelse i Udførelse af »Sct. Hans Hymne«.

I Begyndelsen af Oktober døde Sangforeningens gamle Dirigent, Otto Malling. Foruden Bestyrelsen overværede mange ældre Medlemmer Begravelsen 9. Oktober, og et lille Kor sang ved Graven »Dejlig er Jorden«.

Ved vor Efteraarskoncert 17. November i Odd-Fellow Palæet, som overværedes af Kongen og Dronningen, var 1. Afdeling helliget Kompositioner af Otto Malling. I sidste Afdeling hørtes bl. a. 5 nye Sange af vor unge Kammerat, *Poul Schierbeck*, sungne af Aage Branner med Komponisten ved Klaveret.

Inden Aaret gik til Ende, berøvede Døden os endnu – i alt for ung Alder – et af vore trofaste Medlemmer, Victor Farsøe, en udmærket Sanger

Chr. Gottschalch.

og god Kammerat. En Kvartet af hans nærmeste Venner sang ved Begravelsen 19. December Conradis »Solnedgang«.

Aaret 1916 blev et forholdsvis roligt Arbejdsaar uden mange bemærkelsesværdige Begivenheder.

Straks i Aarets Begyndelse medvirkedes ved den Festkoncert, som Musikforeningen gav 1. Februar i Anledning af Foreningens 80-aarige Bestaaen, og ved hvilken Studentersangerne sammen med Musikforeningens Herrekor sang »Vølvens Spaadom« under Carl Niensens Direktion, medens Resten af Programmet udførtes af Musikforeningens egne Kræfter. Samtlige medvirkende var bagefter Musikforeningens Gæster ved en selskabelig Sammenkomst.

Aage Branner.

Vor egen Foraarskoncert 13. April i Odd-Fellow Palæet, der overværedes af Kongen, omfattede foruden a cappella Sange tre Korværker med Orkester: Griegs »Landkjending« (med Holger Bruusgaard som Solist), Lange-Müllers »Færø« og som Slutnummer Hartmanns Kongekantate (med Holbøll, Bruusgaard og Knudsen-Kvartetten).

28. April holdt vi »Gammelmands-fest« til Ære for Sangforeningens »Kronikeskriver og Viseoldemand« Axel Sørensen, der hyldedes i Tale og Sang. Efter Sang af Langballe holdt C. C. Jessen en versificeret Tale for Hædersgæsten, og senere opførtes en af Firmaet Levin og Gottschalch forfattet »midaldalderlig Komoedie« med indlagt Intermezzo, udført af Fru Ellen Gottschalch. Saa fulgte en af Levin forfattet Parodi paa Axel Sørensens Ruskantate – med Recitativ ved Bjørn Stephensen og Tale af Erik Lunn, endvidere Sang af Torben Meyer, samt Taler af Flagstad, Dithmer, Formanden o. fl. Foruden med Prosa-Ord takkede Hædersgæsten naturligvis ogsaa med en Vise.

Ved en Efteraarskoncert paa Universitetet gentoges Opførelsen af »Landkjending« (med Branner som Solist) og Kongekantaten (med Holbøll og Branner), begge med Akkompagnement af firhændigt Klaver og Strygere, og Aarets Arbejde afsluttedes med en Koncert i Frue Kirke 15. December, til Indtægt for Studenternes Juleindsamling, med Opførelse af Weyses Refor-

mationskantate (Poul Knudsen og Branner som Solister) og med Assistance af Tenna Frederiksen (Sange af Hartmann og Gade).

Slutningen af Aaret bragte en betydelig Ændring af Bestyrelsens Sammensætning, idet tre af Medlemmerne, Holbøll, Holger Fritz og Knud Nielsen, havde ønsket sig fritaget for Hvervet. I deres Sted var paa Generalforsamlingen 30. Oktober valgt: Viggo Bentzon, Axel Engberg og Aage Barfoed Møller. — At de afgaaede veltjente Bestyrelsesmedlemmer ved Rusgildet 15. December blev hyldet og takket for deres Arbejde i Bestyrelsen, er en Selvfølge. De fik overrakt spøgefulde »Mindegaver« med tilknyttede spøgefulde Ord af Formanden, og de blev successivt baaret Salen rundt i Guldstol — det højeste Udtryk for Sympatitilkendelse fra Kammeraternes Side. Rusgildet forløb iøvrigt under de traditionelle Former. Rustalen holdtes af den senere Formand Asger Bruhn, og blandt Underholdningerne ved Soldet var Optræden af to unge Kvartetter, Carl Bangs Kvartetten og Gerdes Kvartetten, der konkurrerede om Tilhørernes Bifald.

Aaret 1917 indledes med en Koncert 14. Februar i Odd-Fellow Palæets store Sal i Anledning af 100=AarsDagen (22. Februar) for Niels W. Gades Fødsel. Efter Gades Festmarch for Orkester fra Universitetsjubilæet 1879, fulgte a capella Sange. Derpaa Arie af »Mariotta« (Fru Ulrich) med Orkester, »Holger Danskes Sange« (Aage Branner) med Klaver, og endelig Universitetskantaten fra 1879 for Soli (Fru Ulrich, Fru Leth-Rasmussen, Aage Branner, Max Müller, Poul Knudsen og Anders Møller — samt Thorkil Roose som Recitator), Kor (Studentersangerne og Musikforeningens Damekor) og Orkester. Koncerten, til hvilken Gades Slægt var indbudt, overværedes af Kongen og Dronningen.

Aarets Begyndelse havde iøvrigt krævet Løsningen af et Problem af største Vigtighed, nemlig Spørgsmaalet om Sangforeningens fremtidige musikalske Ledelse. Levysohn, der — i to Perioder — havde været vor Musikdirigent i tilsammen 26 Aar, havde i længere Tid truet med at nedlægge sit

Poul Knudsen.

Hverv, men havde dog hidtil ladet sig formaa til at fortsætte. I Efteraaret 1916 meddelte han imidlertid Bestyrelsen, at hans Beslutning om at træde tilbage nu var definitiv, og Spørgsmaalet om at finde en Afløser blev dermed akut. Efter Drøftelser indenfor Bestyrelse og Repræsentantskab enedes man om at henvende sig til Komponisten *Roger Henrichsen*, som var Sangerne bekendt fra vor Medvirkning ved hans Koncert i 1915, og paa Forespørgsel erklærede han sig villig til at paatage sig Hvervet. Paa et ekstraordinært Repræsentantmøde 19. Februar 1917 valgtes da Roger Henrichsen til Dirigent fra Efteraarssemestrets Begyndelse, idet Levysohn elskværdigt gik ind paa at fortsætte Foraarssemestret ud.

Ved en tvangfri Sammenkomst efter en Prøve 26. Marts var Roger Henrichsen første Gang tilstede i vort kammeratlige Lag og blev budt Velkommen.

8. Maj gæstedes København af det nydannede »Guldbergs akademiske Kor« fra Kristiania, en Institution, som ved et Skisma i den norske Studenter-sangforening havde skilt sig ud fra denne, og som fik stor Succes ved Koncerten om Aftenen i Odd-Fellow Palæet. Da Koret talte mange af de norske Sangerbrødre, som havde vist de danske Studenterangere Venlighed under deres Norgesbesøg, indbød vi Koret og dets Dirigent til en festlig Sammenkomst i Studenterforeningen 9. Maj, hvortil ogsaa indbødes flere Universitetsprofessorer og Repræsentanter for den norske Legation i København.

Til Fru Ulrichs Afskedsforestilling paa Det kgl. Teater, 21. Maj, sendte Studenter-Sangforeningen Roser med signerede Baand, og mange Medlemmer, deriblandt Formand og Dirigent, var i Teatret for at hylde Sangforeningens gennem Aarene trofaste Veninde.

13. Juni afholdtes populær Koncert i Kongens Have. Den overværedes af over 5000 Tilhørere og forløb helt igennem godt med adskillige da capo og Ekstranumre. Levysohn var Genstand for megen Hyldest. Dirigentpulten var af Sangerne smykket med Blomster, og da Levysohn — med lige modtaget Sølvkors paa Brystet — traadte frem paa Podiet, modtoges han med stærkt Bifald. Buketter fra Studenterforeningen og andre overraktes ham, og efter Fru Ulrichs Solo hængte Fruen paa Sangernes Vegne en Laurbærkrans om Halsen paa ham, hvorefter Knud Bokkenheuser fra Tilhørerpladsen bragte ham en Tak fra Publikum. Ved Koncertens Slutning kom Studenter-Sangforeningens officielle Hilsen i Form af en Laurbærkrans, der overraktes Levysohn af Formanden, som udtalte Sangforeningens Tak til dens mangeaarige Dirigent, og udbragte et Leve for ham, hvortil Orkestret sluttede sig med Touche.

Sidste Prøve under Levysohn.

Og saa kom Semestrets sidste Begivenhed, Skovturen den 16. Juni, hvori deltog ikke mindre end 140 Medlemmer, deriblandt mange ældre, og hvis Afslutning paa Skodsborg formede sig som en storstilet Hyldest- og Afskedsfest for Levysohn. Efter Indledningsord af Formanden blev en af Axel Sørensen, Gottschalch og Levin til Dagen skreven Kantate afsunget. Stor Lykke gjorde baade de ældres Kvartet (Frimodt, Jørgen Møller, H. P. Schierbeck og C. V. Møller), de yngres Kvartet (Poul Knudsen, Fritz Orth, Knud Nielsen og Max Müller) og Soloerne, udført af Holbøll. Recitativterne fremsagdes af Bjørn Stephensen, Gottschalch og Holger Bech.

Talen blev holdt af Christophersen, som, efter at have skildret Levysohns Udvikling fra den unge oprøvede, men musikelskende og musikkyndige Studentsanger, der for 33 Aar siden fik Taktstokken overdraget af Kammeraterne, til den myndige og overlegne Dirigent, fremhævede hans noble Personlighed og retlinede Karakter, den ligefremme Elskværdighed, hvormed han færdedes i Kammeraternes Kreds og det Lune, han kunde udfolde ved Prøverne, men ogsaa den respektindgydende Alvor, han kunde udvise, naar

Situationen krævede det. Havde Levysohn vel ikke, fortsatte Formanden, under sin Dirigentvirksomhed kunnet undgaa Ærgrelser og Skuffelser, naar Tenornød eller andre ham utilregnelige Aarsager bevirkede, at hans Arbejde ikke gav det forønskede Resultat, saa havde han dog heldigvis langt oftere haft Grund til at føle Stolthed og Glæde, naar han, og ikke mindst i de senere Aar, førte Sangerne til Sejr paa Koncertribunen. Han forlader Stillingen med fuld Hønnør, og det er ingeniunde helt let for en ny Dirigent at løfte Arven efter ham. »Lad os da«, sluttede Formanden, »den sidste Gang vi har Levysohn blandt os som vor Dirigent, bringe ham vor hjertelige Tak for det udmærkede Arbejde, han gennem de mange Aar har udført i Studenter-Sangforeningens Tjeneste, og for den varme Interesse, hvormed han stadig har omfattet alt, hvad der angik vor Forenings Ve og Vel. Vi beder ham ogsaa fremtidig bevare denne Interesse, og vi haaber, at han fremdeles ofte vil give Møde i Studenterangernes Kreds, hvor han ved, at han altid vil være hjertelig velkommen«.

I Tilslutning til Talen overrakte Formanden nu Levysohn en i Dagens Anledning fremstillet Bog, indeholdende selvskevne Afskedshilsener — i Prosa eller paa Vers, med og uden Illustrationer — fra henvend 200 ældre og yngre Studenterangere. I Bogens rødbrune Læderbind var indfattet Sangforeningens Emblem, og paa Titelbladet stod: »Til S. Levysohn fra Kamerater i Studenter-Sangforeningen«.

Efter Kantaten takkede Levysohn rørt for al den Venlighed, der var vist ham baade nu og tidligere gennem Aarene, og udbragte Sangforeningens Skaal med gode Ønsker for dens Fremtid.

Paa de ældres Vegne bragte Frimodt Levysohn en Tak for »de gamle Dage«, tre Sange (af Torben Meyer, Axel Hertz og Otto Levin) blev afsunget, og en Del indløbne Telegrammer oplæstes.

Medens Levysohn blev holdt tilbage i Salen, stillede Fstedeltagerne sig op i to Rækker langs Vejen op til Skoven, hver forsynet med en rød-hvid Lampefakkel. Gennem denne Fakkellalle passerede Levysohn nu, hvorefter man sluttede Trop bag ham, og under Sang fulgte ham til Banegaarden. Et sidste Hurra for ham i Banegaardshallen sluttede Festen.

Et lille Efterspil fik Skovturen, idet en Del Sangere ved Ankomsten til København med de paany tændte Fakler under Sang — til Aftenpublikumets Forbavselse — marcherede gennem Gaderne til Regensen, hvor der var »Lindebal«. Her blev sunget et Par Sange og udvekslet Taler, inden Sangerne atter forlod Regensen for at gaa hver til sit.

27. August afholdtes den første Prøve under Roger Henrichsens Ledelse. Han blev budt velkommen af Formanden og vandt ved sin elskværdige Fremtræden hurtig Sangernes Sympati.

Det varede ikke længe, inden en ret vanskelig Opgave blev stillet vor nye Dirigent. Fra Komitéen for »Barnens Dag« i Stockholm kom der Anmodning til Studenter-Sangforeningen om sammen med »Orphei drängar« og »Guldbergs akademiske Kor« at medvirke ved den stockholmske Børnehjælpsdag 23. September. — Efter forcerede Prøver i den kort tilmaalte Tid rejste de 32 udvalgte Sangere 21. September til Malmö, hvor 4 derboende Danske havde arrangeret en nydelig Seksa for os. I reserverede Sovevogne fortsattes Rejsen med Nattoget til Stockholm, hvor vi næste Morgen modtoges paa Bane-gaarden af Lederen af Barnens Dag, Grosserer Eliasson, og hver fik udleveret en Portefølje med forskellige oplysende Papirer, Programmer, Indkvarteringsbilletter, Emblemer og Brødkort (det var jo Rationeringstid). Efter Fotografering kørtes Sangerne i blomstersmykkede Biler til de respektive Kvarterer, de fleste hos private Familier, enkelte paa Hotel.

Anders Møller.

Kl. 14 var danske og norske Sangere tilsagt til Foretræde for Kong Gustaf paa Stockholm Slot. Efter at de samlede Kor under Roger Henrichsens Direktion havde sunget Kongesangen, takkede Christophersen paa begge Kors Vegne Kong Gustaf for Modtagelsen og udbragte et Leve for ham, hvorpaa Sangerne under Guldbergs Ledelse sang »Sjung om studentens lyckliga dag«. Efter at Kongen havde henvendt nogle takkende Ord til Sangerne, foretoges under Slotsintendantens Ledelse en hurtig Gennemgang gennem Slottet.

Danskerne drog nu til Djurgården for at lægge en Krans paa Bellmans Monument dér, og senere foretog Nordmændene en lignende Ceremoni ved Bellmans-Monumentet inde i Byen. Fra Djurgården gik Turen til Skansen og derfra tilbage til Middagen paa »Rosenbad«. Ved den efterfølgende Kaffe med Punch, hvor Barnens Dags Bestyrelse var til Stede, bød et af dennes Medlemmer de fremmede Sangere Velkommen til Stockholm. Christophersen

takkede paa begge Kors Vegne med et Leve for »Mälardrottningen«. Efter at have sunget i Restaurationen, der var fyldt af Publikum, drog vi hen i Operakælderen, hvor danske og norske i Forening sang under Guldbergs Taktstok. Begge Steder blev Sangen modtaget med stærkt Bifald, og der blev spytet rigeligt i Bøsserne til Indtægt for Børnene.

Søndag 23. September, den egentlige Børnehjælpsdag, ankom Orphei drängar, og efter at hvert Kor havde holdt Prøve, drog alle Sangerne til Stadion, idet de tre Kor, danske, norske og svenske efter hinanden, hvert med sin Fanebærer i Spidsen, marcherede ind paa Pladsen, hilst med Haandklap af Publikum, der fyldte den udstrakte, Pladsen omsluttende Tribune. Fra en Platform paa Pladsens Langside sang Korene nu deres danske, norske og svenske Sange. Danskerne klarede sig særdeles pænt i Konkurrencen, og Sangen klang i det hele godt, men kunde naturligvis ikke høres alle Steder paa den mægtige Plads.

Da den smukke og storstilede Stadionsfest var til Ende, begav Sangerne sig til Hasselbacken, hvor Barnens Dag havde indbudt til »Kammeratmiddag«. Under det »trevlige« Samvær holdtes en Række Taler. Det norske Kors Ordfører, Højesterets sagfører Christiansen, takkede paa de fremmede Sangers Vegne for Modtagelsen, Christophersen talte for Orphei drängar, hvor paa Hugo Alfvén svarede med en Skaal for Samarbejdet mellem de nordiske Studentsangere. Viggo Bentzon talte for Sverige. Da Bordet var hævet, holdt de samlede Kor en kort Prøve paa de Fællessange, der skulde synges ved Aftenfesten paa Stadion, hvortil vi derefter førtes i reserverede Sporvogne. Anført af 300 fakkelt bærende svenske Studenter marcherede Sangerne i skandinavisk Blanding ind paa Festpladsen. Fællessangen gik upaaklageligt under skiftende Ledelse af de tre Dirigenter, og Festen forløb i det hele paa bedste Maade. Bagefter gik alle Sangerne i sluttet Trop gennem Stockholms Gader, syngende og ledsaget af 10.000 Mennesker, til Grand Café Royal, hvor Aftenspisning var arrangeret, og hvor hvert Kor fra Balkonen sang nogle af deres Træffere til Glæde for Caféens Gæster.

Formiddagen 24. September tilbragtes paa forskellig Maade. En Del morgenduelige danske Sangere rejste til Upsala, hvor de besøgte de bekendte Steder, andre spiste Frokost i Hjemmene, og atter andre deltog sammen med Nordmændene i den paa Skansen arrangerede Frokost. Kl. 18¹/₂ var der Afskedsmiddag paa »Rosenbad« for danske og norske Sangere, hvorefter Hjemrejsen tiltraadtes med Nattoget til Malmö.

Under Overfarten over Sundet næste Morgen serveredes et let Morgen-

maaltid. Samlede paa Færgens Promenadedæk sang vi nogle Sange, og Formanden rettede en Tak til vor nye Dirigent for den smukke Maade, hvorpaa han havde løst denne sin første Opgave.

I Studenterforeningens Rusgilde 29. September, hvor Studenter-Sangforeningen som sædvanlig udførte Heises Ruskantate (med Nissen som Rektor, Holbøll som Solstraalen og Anders Møller som Drengen) deltog baade Kongen og Kronprinsen, den sidste som Rus, indført af sin Fader.

Efter at det meste af Oktober var gaaet med almindelige Prøver og Optagelsesprøver for nye Medlemmer, fulgte 22. Oktober den ordinære Generalforsamling og dermed Afslutningen paa Christophersens Formandsvirksomhed. Tiltagende Vanskelighed med at afse den fornødne Tid, i Forbindelse med Erkendelsen af, at der paa Formandspladsen kunde tiltrænges en ny Mand med et kraftigere Initiativ og et friskere »Aandens Vingesus«, havde hos Christophersen modnet Beslutningen om at træde tilbage, selvom det naturligvis var med en vis Vemod, han opgav en Virksomhed, som han havde omfattet med saa stor Interesse, og som havde skaffet ham selv saa megen Glæde.

Heldigvis havde man i Direktør Asger Bruhn fundet en Mand, som baade var villig til at overtage Hvervet og maatte anses for udmærket egnet til at bestride det, og paa Generalforsamlingen valgtes Asger Bruhn da ogsaa med kraftig Akklamation til Studenter-Sangforeningens fremtidige Formand.

1917-1924

VED

ASGER BRUHN

I Studenter-Sangforeningens Formandsdagbog findes den 22. Oktober 1917 følgende Bemærkning: »Hermed slutter Læge V. Christophersens Rege- ringsperiode. Han var Studenter-Sangforeningen en god og fortræffelig For- mand«. Med sjælden fin Takt, med Myndighed og Kraft ledede han Foreningen i en lang Aarrække frem til en smuk Stilling indenfor den akademiske Verden. Kongen og Dronningen havde han formaaet til at hædre Foreningen ved at indtræde som Æresmedlemmer, hvilket atter havde til Følge, at vi i en Aar- række blev indbudt til tvangfri Sammenkomster paa Sorgenfri Slot. Del- tagerne i disse Fester vil aldrig glemme den Hjertelighed, hvormed Majestæ- terne kom os i Møde, den hjemlige og hyggelige Tone, der herskede, Sangen og de gode Ord, der blev sagt, baade alvorlige og muntre.

Viggo Christophersens store Bedrift var Amerikaturen 1911, men herom foreligger Beretningen, der viser hans enestaaende Arrangementstalent og Lederevne.

Det var derfor med nogen Bekymring, man saa hen til den nyvalgte Formand, Direktør, cand. jur. Asger Bruhn, der aldrig tidligere havde været med i Ledelsen, han var kun en ringe Primo Bas, ja, han havde end ikke drevet det til at blive Stemmeformand.

Den nyvalgte Bestyrelse kom herefter til at bestaa af Roger Henrich- sen som Dirigent, Asger Bruhn som Formand, Axel Engberg som Næstfor- mand og Kasserer, Gustav Lunn som Arkivar og Aage Barfoed Møller som Sekretær.

Efteraarsemestret 1917 forløb uden store Begivenheder. Ved en tvangfri Sammenkomst hyldedes Axel Engberg, der havde afsluttet sin mangeaarige Virksomhed som Vicedirigent, et Arbejde han havde udført med stor Energi og megen musikalsk Smag; han fik som Tak overrakt et Legetøjsklaver.

Efteraarskoncerten afholdtes i Universitetets Festsal med kgl. Kammer-sangerinde Fru Emilie Ulrich og Aage Branner som Solister. Efter Koncerten var der Rusgilde, der var stærkt præget af Restriktioner saasom Brød- og Smørkort, og navnlig var Punchen rædselsfuld. — Rustalen holdtes af Axel Hertz med hans kendte Humør og Lune.

Viggo Christophersen blev takket med Tale og Sang, og mange morsomme og smukke Gaver blev skænket ham, bl. a. en Legetøjsby til Minde om Pinseturene og et smukt Sølvbæger, hvorpaa var indgraveret Navnene Amerika, Lund, Stockholm, Rebild, Nykøbing og Hjørring. Fornøjelige Viser var skrevet af Axel Hertz, Otto Levin og J. Boas. Festen sluttede først Kl. 1, hvad der var uhørt i disse Tider, hvor alt Lys skulde være slukket Kl. 23.

Studenter-Sangforeningens Dirigent, Roger Henrichsen, og Formanden Asger Bruhn indgik i et Samarbejde, der, præget af Forstaaelse og Kærlighed til den gamle Forening med dens mange skønne Traditioner og Oplevelser saavel musikalske som kammeratlige, varede til 1924, da Asger Bruhn gik af.

Roger Henrichsen har sammen med de andre store »H'er« — Hartmann, Heise og C. J. Hansen, med største Hæder indskrevet sit Navn i Sangforeningens Annaler. Han var fuldt ud Student og Akademiker og gik ind til Arbejdet med Lyst og Interesse som Dirigent for Studenterne, der snart opdagede, at han var et sjældent fint og ædelt Menneske. Det var en Fryd at se ham paa Podiet — en skøn Skikkelse med det fint formede Hovede og den fyldige graalige Haarvækst — og med et myndigt Blink i Øjet ledede han Sangen. Han havde kun Venner blandt Sangerne, der alle elskede ham, men han gav sig aldrig hen i Fortrolighed med dem og var kun Dus med ganske faa, men de beundrede ham, og Deltagerne i Finlandsturen 1922 mindes ham med dyb Taknemlighed fra denne Tur — hans største Sejr som Dirigent.

I April Maaned afholdtes Koncert i Koncertpalæet med L. Cherubinis Requiem for Mandskor og Orkester som Hovednummer. Der var almin-

Asger Bruhn.

delig Glæde over den dejlige Musik, men enkelte mente, at slige Opgaver laa udenfor Sangforeningens Formaal. Roger Henrichsen vilde gerne puste lidt frisk Vind ind i Foreningen, selv om han var klar over, at Traditionerne skulde overholdes. Som Solister ved Koncerten medvirkede Helge Nissen og kgl. Operasangerinde Fru Inger Leth-Rasmussen. Requiem'et blev gentaget ved en Koncert i Frue Kirke.

Samme Maaned fejrede Studenterforeningen Hostrups 100-Aars Fødselsdag, hvor Studenter-Sangforeningen assisterede med en Kantate af Axel Sørensen, og ved en tvangfri Sammenkomst nogle Dage efter fejrede vi Hostrups Minde. Et Billede af Hostrup var opstillet i en Krans af Blomster, Formanden holdt en Mindetale, og den evig unge, fornøjelige Ruskantate blev sunget.

I Juni Maaned aflagde Studentersangerne, saavidt vides for første Gang, et Besøg paa en Højskole. Ledsaget af vore Damer drog vi til Roskilde, for først at give en Koncert i Domkirken med Cherubinis Requiem som Hovednummer (Solister: Domorganist Carlsen, Fru Johanne Karstens og Aage Branner). Efter en vellykket Koncert vandrede man med en Del Honorarios fra Roskilde By til Roskilde Højskole, hvor vi blev saare venligt modtaget af Forstander Thomas Bredsdorff og Frue og med en Velkomstsang af Eleverne. I den festligt smykkede Gymnastiksal spiste man den medbragte Mad, og Sange og Taler vekslede; tilsidst fik Studenterne en Svingom med de kvindelige Elever. I det skønneste Sommervejr med en herlig Solnedgang bag Isefjorden foregik Hjemturen under Sang til Roskilde.

Sommerkoncerten afholdtes den 16. Juni i Tivoli med Poul Knudsen som Solist, og den 18. Juni fandt den aarlige Skovtur Sted til Dyrehaven og Skodsborg.

Tre gamle Sangere, der hver paa sin Vis havde betydet en Del for Foreningens Liv, nemlig Fritz, Clante og Engberg blev fejret 1. September i Anledning af deres 25-Aars Jubilæum ved en lille Fest. Da der paa Grund af Restriktionerne maatte spares, blev kun de 3 beværtede, anbragt paa en Forhøjning i fuld Belysning, medens Sangerne sad i Mørke med tørre Munde. 3 Kellnere (Allerup, Gustav Lunn og Anders Møller) betjente Jubilæarerne. Formanden holdt en varm Tale for dem og gav dem hver en Medaille for tro Tjeneste.

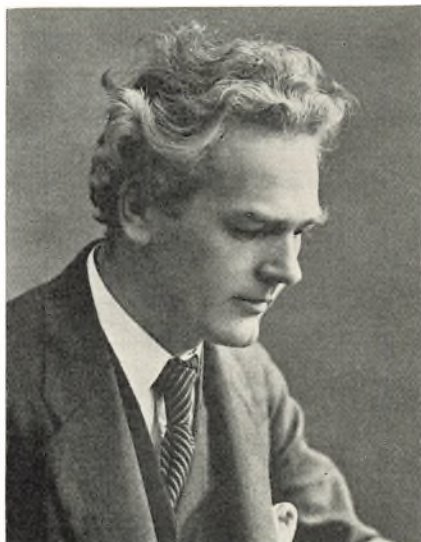
Aaret 1918 gik nu paa Held. Verdenskrigen, der havde raset i 4 Aar, havde lagt et knugende Tryk over hele Landet, Kanonerne tordnede stadig og lemlæstede Millioner af Landenes bedste og kraftigste Ungdom,

og altid kredsede vore Tanker om de forfærdelige Lidelser i Skyttegravene og paa Slagmarkerne. — I Oktober kom den spanske Syge til Landet, og i Studenter-Sangforeningen indstillede man alle Prøver efter Henstilling fra Sundhedskommissionen. En af vore gode Kammerater, Olaf Holdt, der havde glædet os saa mange Gange med sin smukke Tenor, bukkede under for Sygdommen, og vi sang ved hans Baare.

Den 11. November kom saa Vaabenhvilen, og hele Verden jublede som befriet for et frygteligt Mareridt. Ogsaa herhjemme aandede man lettet op, og Bestyrelsen fejrede Begivenheden ved en lille Festlighed. Det var en Fryd for os nu at kunne synge vore Sange uden det store Tryk, der havde hvilet over os i en Aarrække.

I December gav vi en Koncert i Universitetets Festsal med Helge Nissen og Poul Knudsen som Solister. Som Hovednummer opførte vi Mendelssohn-Bartholdys 6 Kor af »Antigone« akkompagnerede af Professorinde Bentzon, f. Hartmann, og Axel Engberg. Efter Koncerten Rusgilde med Rustale af Torben Meyer og en fornøjelig Vise af Otto Levin. Kulindskrækningen bevirkede, at man frøs og maatte flytte til et mindre Lokale. — Inden Aaret sluttede, medvirkede Studenter-Sangforeningen ved en Fest i Soldaterforeningen »Dannevirke«, hvor Folketingsmand J. C. Christensen holdt Foredrag; ved en paafølgende Fællesspisning blev der sunget, og Taler holdtes af Formanden og af Folketingsmand Klaus Berntsen, Kaptajn Helge Bruhn og Oberstløjtnant Johannes Bang. Det var en vellykket Aften med en smuk Stemning.

Saa holdt vi Juleferie. Det gjaldt ogsaa om at samle Kræfter til det kommende Aar, hvor saa mange Opgaver ventede os. Vi skulde fejre 80-Aars Fødselsdag, et stort nordisk Studentersangerstævne var planlagt, Dannebrog's 700-Aars Fødselsdag skulde ogsaa fejres, og endelig lysnede det for Sønderjylland, vore sønderjyske Krigsfanger ventedes nu hjem fra Fangenskabet, og de skulde hyldes med Studentersang. Endnu kunde vi ikke komme ned

Roger Henrichsen.

til det genvundne Land, men vi saa alle med Længsel hen til den Dag, da vi kunde komme over Kongeaen og juble vor Glæde ud over Genforeningen.

Straks i Begyndelsen af 1919, den 29. Januar, medvirkede Studenter-Sangforeningen ved Det kgl. Danske Landhusholdningsselskabs Jubilæum (150 Aar) med Opførelsen af en af L. C. Nielsen forfattet og af Roger Henriksen komponeret Kantate med Helge Nissen, kgl. Kammersangerinde Ida Møller og Poul Knudsen-Kvartetten som Solister.

Den 8. Februar drog Studenter-Sangforeningen til Odense for, som Foreningen Dannevirkes Gæster, at medvirke ved en Koncert til Fordel for sønderjyske Invalider. Koncerten holdtes i St. Knuds Kirke med Helge Nissen, Fru Leth-Rasmussen og Poul Knudsen som Solister. Den 12. Februar medvirkede Studenter-Sangforeningen sammen med det kgl. Kapel ved en Koncert i Raadhushallen til Fordel for »Den sønderjyske Fond«. Der var udsolgt, og Koncerten gav 8000 Kr. i Overskud. Endelig deltog vi den 15. Februar i en sønderjysk Aften i Studenterforeningen, hvor Peter Grau talte.

Den 3. Marts afholdtes ekstraordinær Generalforsamling, og saa var der som altid ved slige Lejligheder Humør og Sjov i Gaden. Hvis ikke der er alvorligere Ting paa Dagsordenen, benytter Studentersangerne, der jo er et livligt Folkefærd, enhver Lejlighed til Afbrydelser, og vé den ulykkelige Taler, der ikke kan svare igen. Ved en Generalforsamling kom en lille Student op paa Talerstolen, men inden han fik begyndt sin Tale lod Raabet »Rejs dig«, og saa var han færdig. En II Bas med særlig dyb Stemme blev altid modtaget med dybe Baslyde af Sekundbasserne, og det var derfor ikke nemt for ham at komme til Orde.

Efter Generalforsamlingen samledes vi om Bollerne d. v. s. Fastelavns-bollerne og Kaffen, og fejrede tidligere Formand, Boghandler Joh. Frimodt, i Anledning af hans 60-Aars Fødselsdag med Tale af Formanden og en stor Buket af Fastelavnsris. Chr. Gottschalch og Otto Levin havde forfattet en lille munter Revue, der gjorde megen Lykke.

Formanden havde under hele Krigen medvirket ved Gymnastikdirektør N. H. Rasmussens storslaæde Arbejde for at hjælpe de sønderjyske Krigs-fanger. Ved Hjælp af Danmarks gode Ven, Professor ved Sorbonnen i Paris, Paul Verrier, var det lykkedes at faa de sønderjyske Fanger anbragte i en speciel Fangelejr i Aurillac i Sydfrankrig og samtidig en i Feltham i England, hvor de kunde leve sammen med deres Landsmænd. De fik danske Præster, desuden Bøger og Blade, og selvom de var Fanger og længtes hjem, blev Forholdene dog mildere og bedre end i de store Lejre.

Den 16. Marts kom det første Hold hjem fra Feltham, og man glemmer ikke let den Begejstring, der herskede i København i de Dage. Københavns Kommune arrangerede en smuk Fest i Raadhushallen, og Studentersangerne sang i 2 Afdelinger med et Kor paa 80 Mand. Poul Knudsen var Solist, og Professor Vilhelm Andersen holdt en saare smuk og varmtfølt Tale til Sønderjyderne. De der var til Stede vil aldrig glemme hans straalende Veltalenshed og Lune ved denne Lejlighed. Bagefter var der Souper for ca. 1800 Gæster, og senere sang Studenter-Sangforeningen, med Helge Nissen og Olaf Holbøll som Solister, fra Søjlegangen. Der raadede en mægtig national Stemning, og senere fortsattes der ude paa Raadhuspladsen med Sang og Taler. Den ene Sønderjyde afløste den anden, man omfavnede hinanden, man lo og græd og talte for alt mellem Himmel og Jord. Lidelserne var forbi, det var frie Mænd, der kom hjem til Danmark og til Sønderjylland, der nu skulde genforenes med Danmark.

Per Biørn.

De sønderjyske Krigsfanger fra Aurillac var nu ogsaa vendt hjem og blev fejrede ved en smuk Modtagelse i Cirkus. Rummet var fyldt, og under uhyre Jubel til Tonerne af »Dengang jeg drog af Sted« kom Sønderjyderne marcherende ind med Professor Paul Verrier i Spidsen, ca. 80 Studentersangere sang en Række Sange med Poul Knudsen som Solist, og Taler holdtes af Rektor H. P. Hansen og Oberstløjtnant Johannes Bang. Formanden talte for Professor Verrier og takkede ham for hans store og uegennyttige Arbejde for Sønderjyderne; han henviste til, at Verrier havde udtalt, at han var født i Normandiet og derfor maatte være af nordisk Afstamning, man kunde ganske vist ikke se det paa ham, da han havde sort Haar og Skæg, men herimod kunde anføres, at hans Forældre havde udtalt, at han som Barn havde et lyst Hoved.

Begejstringen var stor, og Hurraraabene for Verrier og hans sønderjyske Venner vilde ikke høre op. Efter Mødet deltog vi i en Fest paa Phønix, hvor den franske og den engelske Gesandt var til Stede.

Sangforeningen fyldte 80 Aar den 5. Juli 1919, og man besluttede i Bestyrelsen at fejre denne Begivenhed med en Festkoncert tidligere paa Aaret, og den fandt Sted i Odd-Fellow Palæet den 24. April. Der var fuldt Hus med mange indbudte Gæster, hvoriblandt Repræsentanter for Lunds Studentersångförening, den norske Studentersangforening, Guldbergs akademiske Kor, Muntra Musikanter og Orphei Drängar.

Roger Henriksen havde lagt et betydeligt Arbejde i Forberedelserne til denne Koncert, og Resultatet var ogsaa meget vellykket. Der opførtes J. P. E. Hartmanns »Vølvens Spaadom« og Lange-Müllers »Portugisernes Søfarersang«. Komponisten til sidstnævnte Værk var til Stede, han blev hyldet med langt Bifald og fik overrakt en Buket Blomster af Formanden.

Poul Knudsen-Kvartetten sang under mægtig Begejstring. Vi, der har oplevet denne Kvartets Glansperiode, glemmer ikke dens straalende friske og smukke Sammensang; alle fire havde gode Stemmer, var genemmusikalske, og sjælden har man hørt større Egalitet i Udførelsen, hvortil kom et ægte Studenterlune. Studenter-Sangforeningen er disse Sangere megen Tak skyldig.

Som Solister medvirkede Per Biørn og Olaf Holbøll. De skandinaviske Gæster overrakte os Laurbærkranse ledsagede af smukke Hyldestord.

Efter Koncerten var der en Fest med Damer i Selskabslokalerne, ca. 270 Deltagere. Uffe Wöldike holdt en morsom Tale for Gæsterne. Roger Henriksen talte for Damerne; han udtalte, at vi havde sunget om Studenterne, der var Herrer i Aandens Rige, men Damerne var Aanden i Herrernes Rige.

Med vore skandinaviske Kammerater var vi samlede Dagen efter til en Festmiddag, ialt ca. 40 Deltagere i Wivels Selskabslokaler, med Paul Verrier som Gæst. Professor C. C. Jessen holdt en saare skøn Tale for Gæsterne. Stemningen var meget livlig, og Kl. 22 vandrede hele Selskabet syngende »Sjung om studentens« over til Studenterforeningen til et Stykke Smørrebrød m.v. Det hele formede sig som et fornøjeligt Samvær, og mange gode Ønsker blev udtalte for den 80-aarige Studenter-Sangforening.

Der stilledes ustandseligt store Krav til Medvirkning, den 16. April ved Odd-Fellow Ordenens 100-Aars Jubilæum, den 30. s. M. paa Det ny Teater ved Forfatterforeningens Matinée til Fordel for Den sønderjyske Fond, og den 1. Maj ved Universitetets Fest i Anledning af Kommunitetets 350-Aars Jubilæum, og endelig den 17. Maj ved Forfatterforeningens 25-Aars Jubilæums-højtidelighed paa Universitetet.

Nu forlangte Medlemmerne Pause, men der var meget andet, der krævedes af os, og efter en Prøve den 18. Maj arrangerede man da en tvangfri

Sammenkomst. Spiritus var dyr; man fik imidlertid med stort Besvær fat i lidt Cognac, men den var saa sløj, at flere Sangere benyttede Væsken som Haarvand; vi trøstede os med god Solosang af Johan Lemche og Carl Bangs Kvartetten. Formanden opfordrede Medlemmerne til at tage Ordet, og gav dem en Frist paa en halv Time til at forberede sig; naar Fristen var udløbet, vilde der af en Skaal, hvori der laa Sedler med Deltagernes Navne, blive trukket en Seddel, og Indehaveren var da forpligtet til at holde en smuk og morsom Tale for Formanden. Stemningen var nærmest trykket. Da Tiden var udløbet faldt Loddet paa Erik Lunn, der som ventet fuldt ud opfyldte Betingelserne, men Otto Levin hang med Haaret ned ad Nakken. Han var nemlig designeret som Taler, for der stod Levin paa alle Sedlerne, men den, der trak Loddet, læste Levin for Lunn, og denne tog straks Ordet. Otto Levin krævede nu sin Ret, og han fik Tilladelse, men Talen blev holdt under mange Afbrydelser.

Den 15. Juni mødte vi om Formiddagen i Gala, med Studenterhue, paa Amalienborg, hvor det af Danmarkssamfundet til Kongen skænkede Rigsbanner skulde afsløres i Anledning af Dannebrogsgs 700^aAars Dag. Paa en Tribune stod Majestæterne, og foran denne var Studenter-Sangforeningen og Gardens Orkester placeret. Efter at Banneret var overleveret, sang vi en Kantate (Tekst af Axel Juel og Musik af Harding Sonne) med Operasangerne Albert Høeberg, Niels Hansen, Carl Madsen og Lauritz Melchior som Solister. Det var straalende Solskin og meget varmt. Ca. 3000 Spejdere samt forskellige Foreninger med Faner defilerede derefter forbi Kongeparret. Sangerne indtog bagefter en Frokost i Paladshotellet sammen med norske og svenske Militærmusikere, og der blev holdt Taler og sunget og spillet. Kl. 16 samme Dag medvirkede Studenter-Sangforeningen ved Borgerkomitéens Fest for Flaget i Raadhushallen med Opførelse af Chr. Richardts og Heises »Volmerslaget«. Festtalen holdtes af Professor Vilh. Andersen, og til sidst sang Forsamlingen »Vift stolt paa Kodans Bølge«. Kongefamilien overværede Festen.

Der var endnu ikke Tid til Hvile, for allerede Dagen efter, den 16. Juni, begyndte det *Nordiske Studenter-Sangerstævne*. Formaalet med dette Stævne var Indsamlingen til Den sønderjyske Fond.

Den 16. Juni Kl. 9 Morgen ankom Guldbergs akademiske Kor og blev straks efter Modtagelsen indkvarteret. Samme Dag Kl. 19¹/₂ gav Koret en Koncert i Universitetets Festsal under Direktion af Guldberg. Bag efter samledes de norske og danske Sangere til en munter Seksa i Langelinies Pavillon med en paafølgende lille Koncert for et talrigt Publikum, der af Sangerne og

det skønne Vejr var lokket ud til Langelinie. — Torsdag den 17. Juni ankom Orphei Drängar med Malmöbaaden. Formanden og den svenske Dirigent, Hugo Alfvén, udvekslede Velkomsthilsener. Efter en Fællesprøve af alle 3 Kor samledes Sangerne til en fornøjelig Kammeratmiddag i Paladshotellet. Formandens Tale for Gæsterne besvaredes fra norsk Side af Professor Gran og fra svensk Side af Intendant Knut Nyblom.

Fælleskoncerten i Raadhushallen overværedes af Enkedronningen og andre Medlemmer af Kongefamilien. Danskerne lagde for med J. P. E. Hartmanns »De nordiske Studentersangere«, Rosenfelds »Sakuntala« og Griegs »Sangerhilsen«. Derpaa fulgte Nordmændene med »Vaarsang« af Josef Eriksson, »Vaar« af Sigurd Lie og »Lokkende Toner« af Kjerulf. I en Mellemafdeling sang Helge Nissen »Du gamla, du fria«. Tilsidst kom Svenskerne med Petschkes »Hulda vår«, Hegars »Totenvolk« og den svenske Folkevise »Domaredansen«. Koncerten sluttede med en dansk, en norsk og en svensk Sang af alle Korene i Fællesskab, og det lød pragtfuldt.

Efter Koncerten var alle Sangerne indbudt til Festmaaltid paa Carlsberg gamle Glyptotek. Der var dækket i 3 Sale, og der serveredes Øl specielt brygget til denne Lejlighed. 2 Sange, af Axel Hertz og Baastrup, gjorde megen Lykke. Festen fortsattes i Haven, der var smukt illumineret; man samledes om Punchebollerne med Taler og Sang. Under Raketternes Festfyrværkeri takkede Sangforeningens Formand Aftenens Vært, Direktør Vagn Jacobsen, for den straalende Fest. Det blev til en munter Hjemfart i Omnibusser.

Dagen efter, medens Svenskerne holdt Prøve, drog Nordmændene og Danskerne i straalende Vejr til Bel Colle ved Rungsted efter Indbydelse af Generalkonsul Glückstadt. Fra Værtens egen Kostald trakteredes med ny-malket Mælk, og det lille morsomme norske Hus blev forevist. I Høstvogne rullede nu Sangerne med de indbudte Gæster, hvoriblandt en Del italienske Søofficerer til Hørsholm Hotel, hvor man spiste til Middag. Taler holdtes, bl. a. af Bratli for Italienerne paa deres eget Modersmaal.

Orphei Drängar gav Kl. 16^{1/2} en udmærket Koncert i Tivolis Koncertsal med Dr. Hybinette, Eriksson og Rustad som Solister.

Samme Aften var 20.000 Mennesker samlede i Rosenborg Have og nød Sangernes Præstationer fra den flagsmykkede Pavillon. Begejstringen var paa Kogepunktet, navnlig efter Nationalsangene — Kalle Knorring dirigerede »Suomis sång« — og nu fulgte Folkeskaren Studenterne gennem Byen til Tivoli. O. D.'s Historiograf, Knut Nyblom, skriver herom i O. D.'s Historie: »Denna triumfmarsch genom Köpenhamns gator, där man omfamnede alla,

Henrik Bentzon: Studentersangere paa Skovtur.

Asgar Bruhn, Holm, Baastrup, Felding, Barfoed Møller, Tvermoes, Roger Henrichsen, Krarup, Marinus Holst, Lemche, Engberg, Torben Meyer, Jørgen Møller, Hoppe, Vald. Dan, Bob Berner, Kaj Oluf Buch, Ralf Buch, Carl Bang, Otto Levin og Henrik Bentzon.

ældre och yngre, ja själf de snälla poliskonstaplerne, hör till det mest uppslupna undertecknade på länge varit med om i värlig folkfeststil».

Ja, det var et Folkelivsbillede, hvis Lige man i mange Aar ikke havde set. Og saa kom Afskedsfesten hos Nimb, og det blev en værdig Afslutning med Taler bl. a. af Universitetets Rektor, Professor Viggo Bentzon. Det blev sent, før man kunde rive sig løs, Sange lød fra hver en Kant paa norsk, svensk og dansk. Det var en stemningsfuld Fest og kun fyldt med Sangerglæde.

Dagen efter rejste Gæsterne, og vi kunde efter de anstrengende, men saare fornøjelige Dage nu trænge til Ferie; forinden tog vi dog den 25. Juni som sædvanlig i Skoven, hvor Komitéen for Stævnet var indbudt, og Formanden benyttede Lejligheden til at sige den og ikke mindst Vagn Jacobsen Tak.

Det var naturligt, at Sangforeningen vilde fejre 80=Aaret indenfor sine egne Vægge, og der blev derfor arrangeret en Fødselsdagsfest den 17. Oktober i Studenterforeningen. En Komité bestaaende af Bardenfleth, Henrik Bentzon, Baastrup, Otto Levin, Chr. Gottschalch, S. A. M. Bügel og Flemming Allerup ordnede Festen, skrev og udførte en lille Revy. Lykkelig en Forening der ejer slige Mænd i sin Midte. Formanden har ofte udtalt sin Taknemlighed over deres Hittepaasomhed, Lune og friske Humør; han kunde sagtens. Uden at krænke andre maa navnlig fremhæves Otto Levin og Chr. Gottschalch, man gik aldrig forgæves til dem, altid var de parate, og Studenter=Sangforeningen har mange glade og muntre Aftener at takke dem for.

Der var mødt ca. 155 Medlemmer og deriblandt naturligvis mange ældre (Levysohn, Uffe Wöldike, Viggo Christophersen, Joh. Frimodt, P. A. O.

Andersen, Grønlund, Knudsen fra Ribe, Dithmer, C. C. Jessen, Schierbeck, Helge Nissen, Max Müller, Ejnar Forchhammer og mange flere). I Festsalen i Studenterforeningen var ophængt en Del kolorerede Tegninger udførte af Henrik Bentzon, Karikaturer af kendte Medlemmer. Fru Baastrup havde sendt en fornøjelig Tegning af en harmdirrende Sangerkone, der myrdede kendte Sangere. — Efter Festmaaltidet var der Punchegilde i den lille Sal, der var fyldt med Standere og Vinløv. 12 Studenter, anførte af Torben Meyer, marcherede ind med 12 Puncheboller til Tonerne af Menuetten af »Elverhøj«, tog Opstilling foran Scenen og sang en Sang til Punchens Pris. Efter Afsyngelsen af Brudstykker af Chr. Richardts Kantate fra 40-Aars Fødselsdagen, suppleret med en ny Afdeling af Axel Sørensen, holdtes Tale for Fødselsdagsbarnet af Formanden.

Frimodt, Holbøll, Knudsen og Carl Bang-Kvartetterne sang, og Talerne fulgte Slag i Slag. Kl. 23 kom saa den omtalte Revy, sat i Scene af Svend Methling. Axel Engberg havde sammensat en morsom Overture. »Festskuespillet« i 3 Akter gjorde megen Lykke med sine stemningsfulde Optrin og mange morsomme Paafund. Det blev sent, inden man skiltes. Ved den ordinære Generalforsamling kom Bügel ind i Bestyrelsen som Sekretær.

Det begivenhedsrige Aar sluttede med en Koncert i Universitetets Festsal med Hovednummer J. P. E. Hartmanns Kantate i Anledning af Kronprins Frederiks og Kronprinsesse Lovisas Formæling.

Ved Ruscildet, hvor der trakteredes med Risengrød med Mandel og Gave, fik Universitetets Rektor, Professor Viggo Bentzon — ved et lykkeligt Træf der saa ud som en Tanke — Mandlen og Gaven. Rustalen holdtes af Carl Bang. Desværre savnede man Axel Sørensen, vor gamle trofaste Ven; han havde 50-Aars Jubilæum som Studenter-Sanger. Bestyrelsen havde sendt ham Buket og Brev med Hilsen og Tak. Carl Bang-Kvartetten sang en morsom Vise af Axel Hertz. Fader Berg fra Lund var til Stede og talte for Ruskoret. Og saa holdt man Juleferie, meget tiltrængt.

Da den spanske Syge igen blussede op, og Roger Henrichsen selv var angrebet af den, maatte man i 1920 indstille Prøverne til Slutningen af Februar.

Fastelavns Mandag havde vi tvangfri Sammenkomst. Allerup, Bügel og Erik Lunn disputerede om en Doktorgrad med Emne: De ægteskabelige Forhold hos Vandmændene i Ladegaardsaaen. Det var morsomt, og navnlig Henrik Bentzon, der opponerede ex auditorio, kaldte Jubelen frem.

Det var længe siden, vi havde været paa en gammeldags Pinsetur, og tog derfor med Glæde mod en Indbydelse til at gæste Nakskov. Lørdag Morgen den 22. Maj drog vi af Sted med godt Humør og med Mad for

hele Dagen. Efter Modtagelsen af de gæstfri Værter og Værtinder, samledes man til tvangfri Sammenkomst i Svingelen, hvor et Komitémedlem holdt Sølvbryllup, og det blev en munter Fest.

Første Pinsedag kørte vi i Lastbiler til Pederstrup, og blev paa Lensgreve Reventlows Vegne modtaget af Godsforvalter Bluhme og Frue, der trakterede med Kaffe og Punch. Om Aftenen holdtes en Kirkekoncert med Per Biørn og Poul Knudsen som Solister.

Anden Pinsedag foretog vi en Udflugt med Motorbaade til Lindelse ved Nakskov Fjord; her nød man i de smukke Omgivelser den medbragte Mad, og et muntert Liv udfoldede sig med Sang og Dans. Allerup, Bügel og Bardenfleth opførte en hel Mester Jakel-Forestilling. Koncerten om Aftenen var meget vellykket. Ved Afslutningssouperen i Svingelen holdt Allerup, Baastrup og Bardenfleth en sindssvag morsom Tale for Damerne; de afbrød hinanden uafbrudt og overgik hinanden i Vittigheder og Elskværdigheder. Det fortælles, at Axel Hertz ved Slutningsmiddagen hos sin Vært overrakte sin Værtinde en smuk Sølv Kageske, som hun blev meget rørt over; først næste Morgen opdagede hun, at den var taget fra hendes egen Buffet. Vi var alle meget glade ved denne hyggelige Tur og taknemmelige over de elskværdige Værter og Værtinders Modtagelse.

Den 29. Juni medvirkede vi ved Kommunens Fest i Raadhushallen for de franske Alpejægere, og deltog bagefter i Souper og Bal.

Fra den norske Studentersangforening havde vi modtaget Indbydelse til at deltage i et nordisk Sangerstævne i Anledning af Foreningens 75-Aars Jubilæum. Forinden vi tog af Sted holdt vi en Koncert i Tivoli med Per Biørn som Solist, og den 16. Juni var Norgeskoret indbudt til Aften hos Kongen og Dronningen paa Sorgenfri Slot. Det blev en sjælden stemningsfuld og festlig Aften.

40 Studentersangere, hvoriblandt Solisterne Per Biørn og Knudsen-Kvartetten, drog af Sted den 19. Juni i Sovevogn, men der blev ikke megen Ro om Natten takket være Otto Levin og Chr. Gottschalch, der plagede os med alskens Løjer, tilsidst med en Morgenavis kaldet »Skinnesprøjten«.

Straks efter Ankomsten til Kristiania var der Modtagelse paa Universitetet af Sangerne, foruden os Lundenserne og Upsalenserne, og om Aftenen kammeratligt Samvær med stor Uddeling af Sangerordner til Spidserne, under Ledelse af O. A. Grøndahl, tidligere Dirigent i den norske Studentersangforening. Carl Langballe havde skrevet en smuk Kantate med Kor, Soli og Kvartet, og Talen til Jubilaren holdtes af Formanden.

Næste Dag Kl. 13 afholdtes Jubilæumskoncerten i Universitetets Aula med et Program udelukkende af norske Komponister under Ledelse af de norske Dirigenter Emil Nielsen og Grøndahl. De norske Sangere stod opstillet paa Tribunen og modtog Svenskerne og Danskerne med Afsyngelsen af Griegs Sangerhilsen, sidste Vers sunget af alle Sangerne. Talrige Laurbærkranse blev overrakt, og den norske Studentersangforenings Formand Dr. Thomsen takkede.

Samme Dag Kl. 18 var der Fælleskoncert under Ledelse af Emil Nielsen, Alfred Berg, Hugo Alfvén og Roger Henrichsen.

Efter Koncerten var der Festmiddag, hvor Kong Haakon var til Stede. Der blev holdt 13 Taler, bl. a. talte Kongen, Komitéens Formand, Statsministeren og Universitetets Rektor.

Koncerten Dagen efter var vellykket. Dagen sluttede med et Bal med ca. 800 Deltagere, og her vandt de norske Skønheder Prisen. En Sang af Chr. Gottschalchjordemegen Lykke, ligesom Knudsen-Kvartetten vakte stor Begejstring.

Den sidste Dag var der smaa private Udflugter pr. Bil ind i Landet eller pr. Baad ud paa den skønne Fjord. Kl. 20 sluttede Stævnet med en Fælleskoncert paa Stadion i Overværelse af ca. 10.000 Mennesker, derpaa Souper paa Frognersæteren. Det var betagende at staa der oppe og se ud over Landet og Fjorden i den smukke Sommeraften. Vi Danske var alle taknemlige over disse Dage med alle de mange Oplevelser, og Formanden udtrykte ved Afslutningsfesten sin Tak til Komitéens Formand, Direktør Christie, og den norske Studentersangforening for de uforglemmelige Dage. I den lyse smukke Sommernat dansede vi om Majstangen til den aarle Morgen. Turen ned, med Solopgangen over Fjorden, var af en betagende Virkning. Efter en dansk Studenter-Frokost paa Bygdøen for svenske og norske Sangere slog Afskedens Time, den var bevæget, man sang, raabte Hurra, holdt Taler og sagde Farvel, og endelig gled Toget af Sted, de herlige Dage var forbi. Vi tog hjem en Række Studenter-sanger-Minder rigere.

Disse Minder blev opfriskede ved den aarlige Skovtur, hvor morsomme Viser af Axel Hertz og Otto Levin blev afsungne.

Inden Sommerferien medvirkede vi ved Studenterforeningens 100-Aars Jubilæumsfest ved Opførelsen af Axel Juels og Roger Henrichsens Kantate. Bestyrelsen repræsenterede Sangforeningen ved en Reception.

Søndag den 25. Juli 1920 døde Studenter-Sangforeningens gamle trofaste Ven, Overlærer Axel Sørensen. Den yngre Generation kender ham ikke, men han har selv sat sig et smukt Minde i sin Bog: Studenter-Sangforeningen

1839–1889, »Nogle Mindeblade samlede af Axel Sørensen«. Det er en læseværdig Bog, som man har megen Glæde af; det er et betydeligt Arbejde, Axel Sørensen har nedlagt i dette Værk, og Sangforeningen er ham taknemlig for at netop han med sin fine Pen og sit omhyggelige Sprog udførte Arbejdet. Den ældre Generation husker Axel Sørensen som den elskelige, lune og trofaste Kammerat, men mest som den uforlignelige Vise- og Kantatedigter. Vi synger endnu hans Ruskantate ved det aarlige Rusgilde.

Ved Begravelsen, der fandt Sted fra Holmens Kirke, sang et Kor under Levysohns Ledelse en Afskedshilsen af C. C. Jessen, og en Mængde Studenter sangere fulgte Baaren til Graven. Hans Søn Bibliotekar Wahl skænkede Foreningen hans Manuskripter og Arkivalia vedrørende Foreningen.

Grosserer Johan Balslev havde inviteret et mindre Kor til et Besøg paa sin Ejendom Endrupgaard ved Esrum Sø, efter en Koncert i Fredensborg Slotskirke med Per Biørn og Knudsen-Kvartetten som Solister. Skuespiller Olaf Poulsen var kommet til Stede og blev hyldet med Tale og Sangerhilsen. Sent kom vi hjem efter en herlig Dag.

Ved Kongens 50-Aars Fødselsdag den 26. September afsendtes en Adresse til Sorgenfri Slot. Studenter-Sangforeningen deltog i det store Folketog, der talte 50.000 Deltagere, til Amalienborg Slotsplads.

Universitetets Rektor, Professor Roving, afsluttede sit Universitetsaar med en Aftenfest i selve Festsalen, vel nok for første Gang i Universitetets Historie. Studenter-Sangforeningen – et mindre Kor af Sangere – var inviteret med til Souper'en, og gav en lille Koncert. Aftenen endte med Bal i Festsalen.

Den 20. November fejredes en trofast Ven af Studenter-Sangforeningen, Olaf Holbøll, der saa ofte havde glædet os med sin herlige Tenor, baade som Solist og som Kvartetsanger, med en Fest paa Skydebanen. En morsom Sang af O. K. Abrahamsen blev afsunget, og Festtalen ved Bordet holdtes af Levysohn, der paa skæmtefuld Vis udtalte afdøde og nulevende Komponisters og Digteres Hyldest til Hædersgæsten, der takkede bevæget.

Festsalen var omdannet til en tro Gengivelse af Universitetets Festsal med Malerier af Henrik Bentzon: Naturforsker mødet og Tycho Brahe modtager Kong Jacob, og man genkendte Portrætter af fremtrædende Sangere. En Procession skred ind under Festmusik med Wöldike som Rektor, ledsaget af flere uniformerede Gæster. Med Fanfare blev nu Olaf Holbøll hentet under Jubel og Klapsalver. Otto Levin havde forfattet en fornøjelig Kantate med Solopartier for Helge Nissen og Olaf Holbøll. Festtalen holdtes af Wöldike, forfjamsket, vittig og munter, og bag efter talte O. K. Abrahamsen

paa Latin. Ved det efterfølgende Sold talte Formanden for Hædersgæsten, og Viser af Axel Hertz og Balslev gjorde megen Lykke.

I Anledning af P. E. Lange-Müllers 70-Aars Fødselsdag anlagdes Vin-terkoncerten som en Festkoncert til Ære for ham. Lange-Müller overværede med Familie Koncerten. Bagefter deltog Lange-Müller i en Fest paa Hotel Phønix. Dette var en stor Ære for Studenter-Sangforeningen, idet han paa Grund af sit svage Helbred kun sjældent gik med til større Fester. Formanden hyldede ham i en Tale bygget over »Kornmodsglansen«, hvorefter Roger Henrichsen overrakte ham en Laurbærkrans.

Studenter-Sangforeningen havde desuden i Aarets Løb medvirket ved mange Lejligheder: ved en Matinée til Fordel for de engelske og franske Besættelsestropper, ved en Velkomstfest i Odd-Fellow Palæet for 300 sønderjyske Kvinder, ved Kommunens Fest for de franske Alpejægere, Universitetets 100-Aars Fest for H. C. Ørsted, Foreningen »Norden«s Reception i Raadshushallen for svenske Gæster, Festen i Anledning af Bertel Thorvaldsens 150-Aars Fødselsdag og endelig ved »Berlingske Tidende«s Julekoncert i Frue Kirke. Den 15. December afholdtes Rusgilde med Otto Levin som Rustaler, C. C. Jessen holdt en smuk Mindetale for Axel Sørensen, og der var gode Viser af Axel Hertz og Olim (O. K. Abrahamsen).

Vi begyndte Aaret 1921 med at anskaffe os et nyt Flygel, det gamle var en Del medtaget bl. a. af Punch og Cigaraske, og det lykkedes os gennem en gammel Studentsanger, Fabrikant Knud Møller (Hornung & Møller), paa gode Vilkaar at faa et udmærket Instrument. Det blev indviet ved en tvangfri Sammenkomst med Klaverspil af Roger Henrichsen og Sang af Alfred Koefoed og Kaj Oluf og Ralf Buch.

Den 1. Marts var der Aftenunderholdning i Studenterforeningen for Medlemmer med Damer med paafølgende Fællesspisning og Dans. Roger Henrichsen og Axel Hertz spillede, og Olaf Holbøll og Knudsen-Kvartetten sang. Ved Festen tolkede Formanden Sangforeningens Tak til Gæsterne, af hvilke flere havde ydet os Assistance, nemlig Fruerne Viggo Bentzon, Ida Møller, Ellen Münter, Johanne Karstens og Ingeborg Steffensen. Bügel holdt en vittig Tale for Damerne. — Ved vor Foraarskoncert i Universitetets Festsal opførtes som Hovednummer Axel Juel og Roger Henrichsens Kantate ved Studenterforeningens 100-Aars Jubilæum.

Den 27. April holdt vi en Koncert i Skovshoved Kirke efter Indbydelse af Poul Schierbeck, Kirkens Organist. Fru Sylvia Schierbeck, Per Biørn og Poul Knudsen var Solister.

SØNDERJYLLAND

Endelig kunde vi faa Lov til at være med til at fejre Genforeningen med et Besøg i det genvundne Land. For første Gang i vor Historie drog et Kor paa ca. 100 Mand paa en 8 Dages Rejse til Sønderjylland. Turen gik over Faaborg, hvor vi holdt en lille Koncert, til Sønderborg. Borgmesteren i Faaborg deponerede hos Formanden 3 Flasker Cognac som Middel mod Søsyege, og det viste sig at være et fortræffeligt Middel: der var ingen Søsyege, men heller ingen Cognac, da vi kom til Sønderborg.

Paa Toppen af Dybbølbanke vajede Dannebrog, og inde paa Kajen, der var pyntet med Flag, stod Tusinder af Mennesker viftende og jublende. Aldrig har vi sunget »Der er et yndigt Land« med større Begejstring end her. Borgmester Koch bød Velkommen, og hans Frue overrakte Formanden en Buket Blomster, og med Begejstring raabte vi Hurra for Sønderborg. Efter at være indkvarterede samledes vi i Kongeskansen paa Dybbølbjerg, hvor en talrig Forsamling havde givet Møde. Oberstløjtnant Petersen holdt et udmærket Foredrag om Kampene den 18. April 1864. Formanden takkede og udtalte Ønsket om, at dansk Ungdom maatte

Paa Vej til Sønderborg.

forstaa, hvilke Ofre der var bragt her, og at de ikke havde været forgæves. Vi sang nu »Slumrer sødt i Slesvigs Jord«, og denne smukke Sang, sunget paa dette minderige Sted af det store Kor, gjorde dybt Indtryk paa alle. Senere samledes vi til sønderjysk Kaffebord i Hotel »Dybbøl Banke«, hvor Taler holdtes af Andreas Grau, Erik Lunn og Oberstløjtnant Petersen, og der blev sunget Sange baade firstemmigt og unisont.

Søndag den 15. Maj (Pinsedag) benyttedes til Udflugter, til man Kl. 16 mødtes i Kathrinelund, hvor vor første Koncert i Overværelse af ca. 2000 Mennesker fandt Sted under vældig Jubel. Om Aftenen under Festmaaltidet i Sønderborghus Festsal, der var smukt pyntet, talte Borgmester Koch for Kongen og Andreas Grau for Studenter-Sangforeningen. Andreas Grau og hans Hustru havde gjort et mægtigt Arbejde navnlig blandt Ungdommen. Med en aldrig svigtende Interesse havde de ofret Tid og Kræfter paa Ar-

bejdet for Danskhedens Bevarelse. Han døde midt i sit Arbejde, men hans Minde vil blive bevaret. – En af Sønderjydernes trofaste Førere, Peder Grau, holdt en varmtfølt Tale. Kun faa taler det danske Sprog saa fuldendt og skønt som denne gode danske Mand. Mange andre Taler blev holdt, og Samværet fortsattes længe, og tilsidst bar Studenterne Peder og Andreas Grau i Guldstol under Sang og Jubel. – Anden Pinsedag skiltes vi fra

Carl Bratli, Andreas Grau og S. A. M. Bügel.

vore gæstfri Sønderborgværter og stævnedes med Damper mod Kollund gennem Flensborg Fjord. Under Sang nærmede vi os Dampskibsbroen, der var pyntet med Flag og grønt. Vi blev modtaget af talrige Flensborgere, der var taget derop under Ledelse af Konsul Valdemar Neergaard-Møller og Frue. Det følte noget vemodigt at mødes med vore Landsmænd, der var stængt ude fra Danmark; de havde jo haabet at komme med hjem, men Døren blev lukket for dem.

Paa Festpladsen ved Kollund vajede et mægtigt Dannebrogssflag, en Gave fra Studenter-Sangforeningen til de Danske i Flensborg, det var det Flag, som vi i

1911 havde med hjem fra Amerika. Ca. 6000 Mennesker lejrede sig i Græsset omkring Tribunen, og under Roger Henrichsens Ledelse sang vi vore danske Sange, og sjældent har vi haft et mere taknemligt Publikum, der var ikke mange tørre Øjne, medens vi sang de nationale Sange, og megen Lykke gjorde vore glade og muntre Studentersange. Solister var Per Biørn, Olaf Holbøll og Poul Knudsen. Efter Koncerten tog Journalist Jessen Ordet og bragte en Hilsen fra Flensborg. Formanden svarede med at ønske, at de danske syd for Grænsen vedblivende maatte være vort Pinsefolk, der ligesom Sønderjyderne bragte os Sol og Sommer.

Formanden udbragte et Leve for Kongen og Dronningen, til hvem et Telegram afsendtes. Kongesangen blev sunget med stor Begejstring. Til Slut

sang alle: »Jeg elsker de grønne Lunde«. — Efter en vemodig Afsked med Flensborgerne tog vi i Biler til Graasten, hvor vi blev modtaget af en Komité med en gammel Studentersanger, Grænsendarmeriets Chef, Oberstløjtnant Aage Moltke, i Spidsen. Det var en stor Glæde at holde Koncert i Graastens Slotsgaard — samme Morgen var Dannebrog gaaet til Tops paa Slottet som Tegn paa, at det atter var i dansk Eje. Sangerne var anbragte paa Terrassen mellem Sidebygningen og Taarnet, og vi konstaterede, at det var det ypperste Koncertlokale i Danmark; de ca. 3000 Tilhørere var da ogsaa begejstrede. I den skønne Sommeraften skabtes en ejendommelig Stemning, og navnlig klang Olaf Holbølls Røst vidunderligt; det fineste Piano kunde høres selv af de fjernest staaende i den store Forsamling.

Bagefter var der Kaffeborde. Sang og Taler klang ud i Sommerenatten, og der var her som overalt paa vor Rejse stor Glæde og Taknemlighed ved Genforeningen. Konsul Valdemar Neergaard-Møller holdt en udmærket Tale.

Med Tak til de gæstfri Graastener gik Rejsen nu til Tønder, hvor Danskheden havde den vanskeligste Stilling. Blandt de mange udmærkede danske Mænd i denne By kan nævnes Bagermester Thorvald Petersen, der bød os velkommen. Han var en af Danskhedens bedste og varmeste Forkæmpere i de trange Aar i Tønder.

Vi begyndte med at ture rundt i Omegnen til det morsomme, gamle Møgeltønder og Højer, helt ned til Rosenkrans, hvor Grænsen gaar midt i Gaden; nogle opsøgte Mindestenene for Guldhornene ved Gallehus.

I »Tonehallen«, der ikke helt svarede til sit Navn, da Akustikken var daarlig, gav vi en Koncert for et lydhørt Publikum, hvoriblandt en Del tyske Borgere. Ved Kaffebordene bag efter herskede den fornøjeligste Stem-

Ankomsten til Kollund.

ning, især der, hvor Bügel og Baastrup førte an. — Det var glædeligt at se Danskhedens Vækst i Tønder, og vi haabede, at vort Besøg vilde styrke den; der havde ikke været nogen Mislyd, og vi mødte overalt kun Venlighed.

Med Ekstratog kørte vi nu videre til Haderslev og holdt en hel lille Koncert paa Tinglev Station. — Paa Banegaarden i Haderslev var der stor Modtagelse, hvorefter vi blev indkvarteret og indtog Frokost i Hjemmene. Der blev Tid til at bese Byen og aflægge et Besøg paa den gamle Kirkegaard, der gemmer saa mange Grave med kendte danske Mænd.

Om Eftermiddagen holdt vi Kirkekoncert i Domkirken, der var fyldt til sidste Plads. Det var herligt at synge her, og det lød kønt i den gamle danske Kirke, Per Biørn, Olaf Holbøll og Poul Knudsen var Solister.

Efter Middag i Hjemmene samledes Værter og Sangere til tvangfrit Samvær i Harmonien (det gamle historiske Samlingssted for Danskerne under Sprogkampen). Lektor Ottosen talte for Studenter-Sangforeningen, og Formanden for Haderslev og vore Værtsfolk. En af vore hæderkronede Sangere, Professor C. C. Jessen, var mødt og deltog i Festen. Han havde i 1881 været med paa en Sønderjyllandstur med et Kor af Studentersangere, det berømte Kor »Gedebukken«. Han har i Axel Sørensens »Mindeblade« skrevet en saare fornøjelig Skildring af Turen. De var helt nede i Flensborg, hvor de fik en varm Modtagelse.

Det var i 1881, og nu i 1921 stod C. C. Jessen her i Harmoniens Festsal blandt danske Mænd og Kvinder og talte smukt om Minderne. Han blev hyldet og baaret i Guldstol. Stemningen blev livligere og livligere, gode og muntre Ord blev talte, og Sangen lød langt ud paa Natten, og man hørte Kvartetsang paa Gaderne og rundt i Hjemmene. Der var alligevel Stemmer i Behold, da vi næste Dag, desværre i Regnvejr, blev befordret i Biler til den sidste By Aabenraa. Under Jubel og Hurraraab tog vi Afsked med Haderslev og kørte Syd paa under Anførsel af en Studentersanger, Amtsassessor Carl Bang i Aabenraa. Solen kom frem, da vi naaede Knivbjerg, som blev besteg og beset under kyndig Vejledning.

I Aabenraa gav vi to Koncerter, en i Kirken, og en i Teatret. Ogsaa i denne By festede vi paa et historisk Sted, nemlig Folkehjemmet, hvor saa mange Møder var holdt, og hvor Rigsdagsmand H. P. Hanssen holdt sin glimrende Tale i 1914, da man fejrede 50-Aaret for Dybbølslaget. Ved Festen talte H. P. Hanssen for Formanden, i hvis Forældres Hjem han som ung Mand var kommet paa Besøg, og Formanden fortalte om H. P. Hanssens storslaaede Arbejde for Danskheden i Sønderjylland.

Festpladsen ved Kollund.

Det var nu paa Hældningen af vor Sønderjyllandstur, og vi vilde nyde den helt til Bunden. I den skønne Sommernat i den smukke Omegn lød Sang og atter Sang. Der skulde ikke mere spares paa Stemmerne, og kun faa kom i Seng. — Den vellykkede Tur var endt. Der var en bevæget Afsked paa Bane-
gaarden, og for sidste Gang tolkede Formanden Studenter-Sangforeningens Tak til de trofaste Sønderjyder. Deres Haab er nu opfyldt og Ventetiden forbi, men vi fik et levende Indtryk af, at Befolkningen stadig vaager, og det er nødvendigt. Turen havde i alle Maader været vellykket. — Besøget havde været af stor Betydning saavel for Befolkningen som for Sangerne, og Bestyrelsen kunde med god Samvittighed modtage Sangernes Hyldest og Tak paa Københavns Banegaard.

Den aarlige Skovtur i Juni Maaned formede sig nærmest som en Mindefest for Sønderjyllandsturen.

Forinden havde Stockholms Studentsångarförbund givet en saare vellykket Koncert i Tivoli under Ledelse af Dirigenten Einar Ralf, en gammel Bekendt af Studenter-Sangforeningen. Med stor Dygtighed havde han oparbejdet dette unge friske Kor. Efter Koncerten var vi Værter ved en mindre Sammenkomst i Tivoli, en rigtig studentikos Aften med Gluntar og megen skøn Sang.

En Studentersanger, Th. Elberg (se S. 45), var i sin Tid udvandret til Amerika og havde i Racine, hvor der bor mange Danske, dannet et Mandskor, der efter ham fik Navnet »Sangforeningen Elberg«. Koret havde henvendt sig til Studenter-Sangforeningen om et Sangerbesøg i Danmark. Da Racine i 1911 under vort Besøg i Amerika havde vist os stor Gæstfrihed, var det klart, at vi maatte tage imod Elberg-Koret, men da vi mente at Modtagelse og Arrangementet med en Tournée i Danmark vilde overstige vore Kræfter, besluttede vi at henvende os til »Dansk Samvirke« og fik nedsat en Komité med Repræsentanter for denne Forening, Herrekoret Bel Canto, De københavnske Sangforeninger og Studenter-Sangforeningen.

Det var et betydeligt Arbejde, der ventede os, da Koret agtede at besøge København og derefter 20 Provinsbyer. Formand i Komitéen blev nuværende Landsdommer Boeg, og Chr. Gottschalch hjalp os.

Elberg-Koret ankom den 21. Juni og gav Koncert i Kongens Have. De gjorde fortjent Lykke med deres smukke Sang. Om Aftenen var der officiel Fest. Blandt Gæsterne var den amerikanske Minister Mr. Grew, Forsvarsminister Klaus Berntsen, Borgmester Jensen med flere. Knudsen-Kvartetten sang og henrev Dansk-Amerikanerne til vild Begejstring.

To Dage efter var der Koncert i Tivoli med Assistance af Ida Møller og Birgit Engell samt Johannes Fønss og Chr. Gottschalch. Senere sang et Kor af Elberg-Sangere, Studentersangere og Medlemmer af Bel Canto og De københavnske Sangforeninger paa Pantomimeteatret under Roger Henriksens Ledelse for derefter at slutte med en festlig Sammenkomst hos Nimb.

Tournéen gennem Danmark var meget vellykket, og den endte den 4. Juli ved Festen paa Rebild Bakker. I Begyndelsen af August drog Elberg-Koret hjem med »Hellig Olaf«. Ved en Afslutningsfest udtalte Korets Dirigent og Formand de varmeste Lovord over al den Venlighed, de havde mødt i det gamle Land, og inviterede Studenter-Sangforeningen til Amerika.

Journalistforeningens Rundskueudvalg i Aarhus havde inviteret os til Rundskuedagen, og det blev en fornøjelig Tur. Vi blev indkvarteret hos vore gamle Sangerkammerater, Overbibliotekar Grundtvig, Ingeniør Engqvist, Lektor Svend Gundel, Læge Gerdes, Bibliotekar Schmidt-Phiseldeck m. fl.

Om Eftermiddagen gav vi en Koncert paa Teatret med Poul Knudsen, Alfred Koefoed og Otto Hänschell som Solister. Hänschell havde her sin Debut. Dagen endte som en livlig Fest paa Hotel Royal, hvor Aarhus Madrigalkor gav os en Prøve paa deres smukke Sang. Inden Afrejsen gav vi næste Dag en Friluftskoncert i »Vennelyst« for flere Tusinde Mennesker.

FLENSBORG

Paa Sønderjyllandsturen havde vore Landsmænd fra Flensborg under Samværet i Kollund meget ivrigt opfordret os til snarest at besøge Flensborg.

Det var lykkedes ved Elskværdighed fra de tyske Myndigheder at opnaa kollektivt Pas til nedsat Pris. Grænseforeningen og Flensborgforeningen ydede os Hjælp til Rejseudgifterne og vor udmærkede Repræsentant i Flensborg, Generalkonsul Valdemar Neergaard-Møller, tog alle Forberedelser til Besøget i sin Haand.

Det var en mørk Novembermorgen, da vi forlod Hovedstaden i et Antal af 30 Sangere. I Sønderborg blev vi modtaget af Chefen for Sønderjysk Kommando, Oberst Moltke, og blev indkvarteret paa Byens Hoteller. Sammen med Regimentsmusikken gav vi en populær Koncert for Soldater, Borgere og Veteraner, der var meget begejstrede. Efter Koncerten fulgte en festlig Sammenkomst, arrangeret af Foreningen »Dannevirke« repræsenteret ved Kaptain Helge Bruhn.

Tidlig næste Morgen vovede vi os i Mulm og Mørke ud paa Flensborg Fjord med en lille Damper, der førte os til Flensborg. Efterhaanden kom Solen frem og med den Humøret, og i straalende Solskin og klar Frost oplevede vi en herlig Sejlads ind gennem Flensborg Fjord, og ingen af os vil glemme denne Tur langs den mindere Kyst.

I Kollund blev vi modtaget af en Komité bestaaende af Redaktøren af Flensborg Avis Christiansen og Fabrikant Møller. Og nu gik det mod Flensborg, hvor vi fik en stilfærdig Modtagelse af den danske Konsul Neergaard-Møller og Frue og vore Værter og Værtinder. — Formiddagen tilbragtes i Hjemmene og med at bese Byen, og Kl. 15 gav vi i et Biografteater vor første Koncert for den slesvigske Forenings Medlemmer; der var fuldt Hus og varm Begejstring. Redaktør Christiansen udtalte de Danskes Tak for denne Oplevelse, og Formanden takkede for den gode Modtagelse.

Efter Middag i Hjemmene gav vi den 2. Koncert i Borgerforeningen, den gamle historiske Forening, der gemmer saa mange Minder. Et festklædt Publikum fyldte Salen, og der var stor Jubel over Koncerten; unge hvidklædte Piger overrakte Roger Henrichsen en Laurbærkrans, og Formanden tolkede vor Glæde over at kunne synge vore danske Sange netop her i den gamle Borgerforening.

Nu fulgte et rigtig dansk sønderjysk fælles Kaffebord med Taler af Redaktør Christiansen for Studenter-Sangforeningen, Roger Henrichsen for Neergaard-Møller og Frue. Gulvet i Borgerforeningen hviler paa Fjedre og

er herligt at danse paa. Ballet begyndte paa gammel Vis med Polonaise, og saa gik Dansen til Kl. 4.

Morgenduelige Sangere drog Søndag Morgen med Bil til Sankelmark, Isted og Slesvig, og derefter samledes vi alle ved Krigergravene paa den gamle Kirkegaard. Asger Bruhn talte og nedlagde en Krans med røde og hvide signerede Baand.

Konsul Neergaard-Møller og Frue havde inviteret 70 Personer til Frokost i Konsulatet. Det blev en stemningsfuld Fest. En gammel Flensborger havde foræret Konsulatet en Fane, der i sin Tid var skænket Byens Borgere af Frederik III, og som ved Afstemningen blev baaret gennem Byens Gader; nu blev denne Fane under Sang og Jubel baaret gennem Bygningen og afleveret til Konsulen. Formanden talte for Vært og Værtinde og gav alle Sangerne Tilladelse til at kalde dem ved Fornavn, Valdemar og Elna, og tilsidst overrakte han Valdemar Sangforeningens grønne Baand med Emblem.

Samme Eftermiddag gav vi den 3. og sidste Koncert i »Flensborg Hus«. Sangforeningen »Sønderjylland«, som vi havde skænket 50 af vore Sangbøger, hilste os med Sang, og saa tog vi fat. Koncerten gjorde stor Lykke, og de fleste Numre maatte gentages. Unge Piger hyldede os med en pragtfuld Lyre med dannebrogfarvede Baand. Asger Bruhn maatte atter frem og takke. Da vi forlod Tribunen raabte man »Hurra«, og alle vilde trykke os i Hænderne og tale med os. Det var vidunderligt at opleve.

Og saa maatte vi af Sted. Ligesom Modtagelsen foregik Afrejsen i Stilhed, men tilsidst gik Naturen over Optugtelsen, og vi raabte Hurra.

Paa Initiativ af Olaf Holbøll og Otto Levin indsamledes der blandt Sangerne 400 Kr. (ca. 20000 Mark) til trængende danske i Flensborg.

»Aldrig i Hvile« burde der staa paa vort Banner. Næppe hjemkommen fra Flensborg maatte vi atter i Arbejde med Prøverne til vor Vinterkoncert den 14. December i Odd-Fellow Palæet. Koncerten overværedes af Kongen og Dronningen, og inden vi begyndte overrakte Kongen Roger Henriksen Ridderkorset. Som Solister medvirkede Ingeborg Steffensen og Poul Knudsen.

Efter Koncerten ytrede Kongen Ønske om at deltage i vort paafølgende Rusgilde, hvad der vakte stor Jubel blandt Sangerne. Men vi fik travlt. Formanden bilede med Dirigent og Sekretæren S. A. M. Bügel med en Fart, der trodsede alle Færdselsregler, til Studenterforeningen, Bestyrelsesværelset skulde gøres pænt, en Tale brygges, Forvalteren allarmes, for at han kunde komme i det pæne Tøj, og endelig skulde Bordplanen laves om. Paa 20 Minutter var alt i Orden, og da Majestæten kom, stod Rektor magnificus,

Professor Biilmann, Formanden og Bestyrelsen parat til Modtagelsen, og alle Sangere stod opstillet i 2 Rækker paa Trappen.

Efter et Besøg i Bestyrelsesværelset gik man til Bords. Rygtet om Kongens Deltagelse havde lokket saa mange til Rugsildet, saa det kneb med Pladsen. Efter Kongens Ønske forløb nu Rugsildet paa vanlig Vis. Formanden talte for Kongen, der takkede, Rustalen holdtes af Per Biørn. Morsomme Viser af Otto Levin og Bardenfleth. Otto Levin havde forfattet en hel Kantate med Solo, Kor, Kvartet og Tale, der dels hædrede og dels gjorde Grin med Formanden; der var ogsaa et Intermedium: En ældre Sanger (Henrik Bentzon) hilser Russen (Emanuel). Kongen befandt sig øjensynligt vel blandt os, og det blev sent, før vi sluttede. Atter dannede Studenterne 2 Rækker ned ad alle Trapperne, og under Hurraraab fulgte vi vor høje Gæst til Dørs.

I Aarets Løb havde Studenter-Sangforeningen medvirket ved Opførelsen af Peder Grams Korværk »Norden« ved Dansk Koncertforenings Koncert, endvidere ved Det kgl. Teaters Opførelse af »Moderen« paa 2-års Dagen efter Afstemningen i 1. Zone; den 14. Februar ved Dansk Idrætsforbunds Fest i Idrætshuset; den 23. Februar ved Foreningen Nordens Møde i Raadshushallen og den 17. Marts ved en Koncert i Studenterforeningen til Fordel for nødlidende Studenter i Entente- og Centralstaterne.

Endelig sang vi ved Universitets Fest paa Skydebanen for 60 Universitetslærere fra Lund og medvirkede ved Rugsildet i Studenterforeningen, som sædvanligt med Opførelsen af Ruskantaten.

Hele Foraarssemestret 1922 – bortset fra en Del Assistance – optoges af Prøver til den forestaaende Finlandstur.

FINLAND

I mange Aar havde vi drømt om at gæste Finland, Sangens Land, men vi havde hidtil ikke haft Mod dertil. De ældre huskede med Begejstring »Muntra Musikanter«s Besøg her København i 1888. De berømte M. M.'er gjorde et mægtigt Indtryk ved deres prægtige Sang. Hele København var paa den anden Ende, og alle var betaget af en Mandssang, man ikke tidligere havde oplevet. Senere, i 1905, kom de igen, denne Gang under Ledelse af vor gamle Ven Kalle Knorring, og tog atter Byen med Storm.

Fra Knorring og Oberst Stenius havde vi modtaget Opfordring til at besøge Finland, og vi mente nu, at Tiden var inde til at gøre Turen. Vi var klar over, at skulde vi sejre, maatte det være med Sange, der giver Udtryk

for vort muntre og lyse Sind; netop det, som Finnerne sætter saa stor Pris paa hos Danskerne, og der blev nu taget fat med Kraft.

Den 29. April vovede vi os med et Kor paa 40 Mand ud paa den lange Sørejse med Damperen »Astræa«. Ve over denne Baad! Naar Formanden undertiden møder Rederen og taler om os »Stakler, der sejlede med Astræa«, lyder Svaret altid: »Det er Løgn. Danske Studenter har ikke sejlet med

En 1ste Klasses Passager.
Agner Petersen.

Astræa«. Vindguderne var heldigvis gode imod os, og Sejladsen foregik i stille Vejr. Men – du milde! – Om Østersøen havde vist Tænder – man tør ikke tænke Tanken til Bunds. Kahytterne var smaa Æsker, der var end ikke Plads til at børste Tænder, og de Stakler, der var henvist til II Kahyt, et Lastrum lige over Skibsskruen, havde det ikke komfortabelt. Udfør Gotland blev der Oprør, en Generalforsamling blev indkaldt, og II Kahytternes Ordfører, Carl Bang, der var kendt for sin rappe Tunge, tordnede mod Bestyrelsen og forlangte Dirigent og Formand sænket i Havet og en ny fin Damper omgaaende skaffet til Veje. Bølgerne (altsaa indenbords) gik højt, og Oppo-
nenterne rasede saa voldsomt, at

Kahyttsjomfruen græd, da hun troede, det var Alvor. Formanden oplyste, at der var radiotelegraferet (Radio fandtes ikke paa Skibet) efter frisk Damper, og forlangte et Tillidsvotum mod, at de blev trakteret med Grog; dette blev modtaget med Akklamation, og saa sang vi og kom sent i de smaa Kahytter.

Næste Morgen blev vi alle vækket ved, at Skibet pludselig stoppede, og mange styrtede op paa Dækket, da man frygtede, at Skuden nu var færdig. Vi beroligedes ved at erfare, at Arne Thomsen ønskede et Bad i Østersøen og havde formaaet Kaptajnen til at standse Skibet, medens han boltrede sig i Bølgerne. Han fik Kahytsarrest i 2 Timer.

Den 1. Maj naede vi Åbo. Gennem den isfyldte Skærgaard gled vi ind til denne skønne gamle finske By. Paa Kajen stod Sangforeningen »Mu-

sices amantes« med Kalle Knorring i Spidsen og bød os Velkommen; ogsaa et Kor af unge Piger modtog os, med Sang og Blomster.

Efter Indkvarteringen samledes vi til en munter Frokostmiddag, og der var trods Forbud ingen Mangel paa Snaps og Vin. Samme Aften gav vi vor første Koncert i Universitetets Aula, en herlig Sal med en glimrende Akustik, og for første Gang sang et dansk Studenterkor i Finland. Vi blev modtaget med stor Begejstring af et repræsentativt Publikum, og Begejstringen steg i Aftenens Løb. Roger Henrichsen og hans Sangere ildnede hinanden op; man raabte da capo, og Folk stod op og viftede. Fra Studentkåren og fra Y. L. (de finske finske Studentersangere) modtog vi Laurbærkranse.

Efter denne vellykkede Koncert var vi inviteret til en Fest-Souper. Paa Bordet fandtes kun Vandkaraffer og Vandglas, men de første indeholdt Brændevin. Assessor Arne Bergroth talte smukt for Studenter-Sang-

Paa Østersøen.

foreningen, og Asger Bruhn takkede. Begge Talere hentydede til den danske Admiral Otto Ruds Erobring og Plyndring af Åbo. »Musices amantes« sang flere Sange, og Roger Henrichsen og Asger Bruhn blev udnævnt til Hædersmedlemmer.

Den næste Dag besøgte vi det gamle historiske Slot og det nyoprettede svenske Universitet. Om Eftermiddagen var en Del af Sangerne indbudt til Middag af den norske Konsul Ovren og dennes elskværdige danskfødte Frue. Middagen var meget animeret, og Konsulen holdt en hjertelig Tale for os. Da Otto Rud i sin Tid havde røvet Alterkalken fra Kirken, skulde ogsaa vi have en Erindring med hjem til Danmark, hvorefter han overrakte os et smukt gammelt Sølvbæger fra 1850 med en Inskription. — Den af Otto Rud røvede Alterkalk fandtes i Eiby Kirke i Sydsjælland, og det lykkedes senere at faa den tilbage til Finland og anbragt paa sin gamle Plads i Åbo Domkirke, medens Eiby Kirke til Gengæld fik en tro Kopi.

Vi havde befundet os saa vel i Åbo, at vi gerne var bleven der, men Finlands Hovedstad ventede os, og samme Eftermiddag rullede vi til Hel-

singfors. Her var stor Modtagelse. Gennem tætte Skarer af Mennesker bandede vi os Vej til Hallen, hvor M. M. og Akademiska Sångförening modtog os med Sang. Vi sang »Vårt land«, og Taler udveksledes.

Næste Dag, den 3. Maj, benyttedes til at bese Byen og efter Modtagelsen hos den danske Gesandt, Kammerherre Lerche, var der Generalprøve i Universitetets Aula. — Koncerten i Aulaen fandt Sted Kl. 20. Salen var fyldt med et musik- og sangkyndigt Publikum, der hilste Sangerne med varmt Bifald. Roger Henrichsen var fortrinlig oplagt, han havde Koret helt i sin Haand, og ham skyldtes det, at Koncerten forløb saa udmærket. Navnlig efter de muntre Sange var Begejstringen stor. Som Solist havde Poul Knudsen en stor Aften. Efter 1. Afdeling modtog vi Laurbærkranse af M. M., Akademiska Sångförening, Y. L. og Laulu Miehet.

Ved Runebergs Grav.
Til venstre: Borgmester Söderström.

Dagen afsluttedes med en officiel Fest i Nylands Hus; i denne deltog flere prominente Personer, hvoriblandt den danske Minister og Rector magnificus, Professor Heikel; sidstnævnte og Borgmester Hartmann talte med Varme for os. Student Carpentier — Formanden for Akademiska Sångförening —

fortalte Danmark. Asger Bruhn takkede og udtalte, at vi i Danmark maaske bedre end mange forstod Finlands Glæde over at være befriet for Aaget, at være blevet en selvstændig Stat. Vi sang alle »Vårt land«, og nu gik det løs med Sang til langt ud paa Natten.

Den 4. Maj var vi tidligt oppe for at tage med Toget til Borgå, en fin gammel By, der værner om den berømte Runebergs Minde. En Mængde Mennesker modtog os med Borgmester Söderström i Spidsen og førte os straks til Runebergs Grav, hvor vi samledes om Mindestenen. Asger Bruhn talte varme Ord om Finlands store Søn Johan Ludvig Runeberg og nedlagde en Laurbærkrans paa Graven, hvorefter vi sang »Vårt land«, og efter at Asger Bruhn havde udbragt et Leve for Mindet, som aldrig glemmes,

besøgte vi ogsaa Eugen Schaumanns Grav. Efter at have beset den lille kønne Domkirke begav vi os til Runebergs Hus. Vi danske elsker jo »Fänrik Ståls sägner«, og derfor var dette Besøg en Oplevelse for os. Paa Byens Hotel indtoges en Frokost. En fin og nydelig Tale holdtes af Fru Runeberg, gift med Digterens Søn. Efter Frokosten gav vi en lille Koncert med mange da capo Numre. I Borgmester Söderströms Hjem tog vi Afsked og drog tilbage til Helsingfors, hvor en Del af os endte Dagen med en festlig Kalas hos Kalle Knorring.

Den følgende Dag var beregnet til Hviledag, men vi havde modtaget en Indbydelse til Frokost af Y. L., der imponerede os med at synge en dansk Sang. Kl. 13 samledes vi udenfor det gamle Studenterhus, hvor Y. L. stod opstillet med Banner. Den danske Minister, Finlands Udenrigsminister og Universitetets Rektor var til Stede. Under Klemettis Ledelse sang Y. L. en Del finske Sange. Taler holdtes for Danmark af Universitetets Rektor og Professor Settervall. Derpaa gik vi hen til Schmidts Kunstsalon, hvor L. M. modtog os. Her ventede os en særlig Kunstnydelse. Koret sang bedaarende skønt en Del finske Sange under Direktion af Rautavara.

Om Eftermiddagen gav vi en beskeden Middag for en Del af vore Værter, uden Spiritus, den havde Gæsterne selv med i Lommen. Kl. 20 holdt vi vor anden Koncert i Aulaen, en Mængde Mennesker maatte gaa uden at kunne faa Billetter. Ogsaa denne Koncert gjorde Lykke. Dagen afsluttedes med en munter Sangerfest i M.M.s smagfulde Hjem. En Mængde gamle M. M.er havde givet Møde, og deres Taknemlighed mod Danmark gav sig Udslag i begejstrede Taler og Sange. Det

Om Bord.

Øverst: Poul Arnström, Kai Bistrup, Knud Olrik, Erik Lunn og Svend Felding. Nederst: Kjeld Høyberg, Viggo Nielsen, S. A. M. Bügel, Carsten Levinsen og Anders Møller.

var en Sangeraften! Muntre og alvorlige Taler afløste hinanden, og Kor- og Kvartetsang klang mellem Talerne. Taler holdtes af M. M.s Ordfører, Raadmand Gylling og af Oberstløjtnant Stenius, M. M.s gamle Dirigent. Roger Henrichsen, Poul Knudsen og Asger Bruhn blev udnævnt til Hædersmedlemmer af M. M. Asger Bruhn overrakte vort grønne Baand med Lyren til Kalle Knorring og Axel Stenius som Tak for deres utrættelige Arbejde med at forberede denne uforglemmelige Sangerfærd til Finland. Komponisten Kajanus hyldede Roger Henrichsen i en smuk Tale. — Blomstervaserne paa

Bordene dulgte røde og grønne Likører, saa Stemningen blev livlig, og det blev sent, før vi kom hjem.

Gennem Isen.

Den 6. Maj aflagde vi et Besøg paa den gamle Fæstning Sveaborg med Ossian Schausmann som Cicerone. Da vi paa Tilbagevejen gik op ad Esplanaden, spillede den hvide Gardes Militærorkester den danske og den finske Nationalsang, medens vi stod med blottede Hoveder.

Formanden takkede og udbragte et Leve for Finland. — Efter en lille Forfriskning styrtede vi til Studenternes Vaarfest; ca. 500 Studenter med hvide Huer stod opstillede med Faner, og med de danske Studentersangere i Spidsen gik nu Processionen gennem Helsingfors til Brunnsparken. Efter en Vaartale i det frie sang vi nogle Sange og sluttede os sammen med M. M. og Akademiska Sångföreningen i en Fælleskoncert.

Souper og Bal sluttede Dagen. Atter takkede Asger Bruhn, og Eugen Olsen talte vittigt for Damerne; ogsaa en finsk Student talte for dem, men da Talen varede en halv Time, vilde man ikke længere høre paa den, men hellere danse og selv sige Damerne det, man havde paa Hjerte. De lyse Nætter var begyndt, og de unge Studenter sværmede i Parken.

Den 7. Maj slog Afskedens Time. En uoverskuelig Menneskemasse forsamledes paa Kajen ved Damprensens Afgang. Vi havde vundet os mange Venner og havde svært ved at rive os løs.

Efter Omfavnelser, Viften, Hurraraab og Sang forlod vi endelig den smukke By, og med en Isbryder foran banede vi os Vej ud i Skærgaarden.

Henimod Aften kom Taagen, og den bandt os i 18 Timer. Vi laa ganske stille for Anker i Ålandshavet. Paa Forespørgsel til Kaptajnen, hvor længe dette kunde vare, svarede han tørt: »Det ved kun Gud«. Bestyrelsen var fortvivlet, da vi havde arrangeret en Koncert i Stockholm til Hjælp for den slunkne Kasse, men Sangerne syntes, det var »Sjov«, og Sjov fik vi ud af det. En Revu blev forfattet af O. K. Abrahamsen og Bratli og spillet under megen Moro af Agner Petersen, S A. M. Bügel, Alfred Koefoed og en medrejsende ung svensk Dame. Medens Taagen rugede omkring os, festede vi indenbords, Takketaler holdtes, Minder blev oprullet om de skønne Dage i Finland, alle var vi taknemlige for den vellykkede Fest, og særlig for det udmærkede kunstneriske Resultat.

Vi naaede Stockholm Tirsdag Morgen Kl. 8 i Stedet for Mandag Kl. 15. Det var desværre for sent til at give den planlagte Koncert. Vi spiste Frokost i Operakällaren med nogle

»Langt bort med Sorgen«.

Olaf Blegvad, Alfred Koefoed, N. Chr. Gerdes, Georg Clante.

Gæster og Venner, Knut Nyblom, Eric Vasseur og Einar Ralf, besaa Byen og foretog Udflugter. Kl. 17 havde Stockholm Studentsångarförbund indbudt os til en fornøjelig Sammenkomst, hvor Knut Nyblom overrakte os en Laurbærkrans fra O. D. I samlet Trop vandrede vi syngende gennem Stockholms Gader til Banegaarden, hvor vi i Forening med Svenskerne sang nogle Sange.

I Sovevogn naaede vi hjem belæssede med Laurbær og forvissede om, at vi havde gjort vor Pligt.

Allerede den 12. Maj gav Finlandskoret en Koncert i Tivoli og var bag efter sammen med vore Damer.

Den 29. Maj var vi atter inviteret af Majestæterne til Aftenselskab paa Sorgenfri; som sædvanlig forløb Aftenen saare hyggeligt. Inden Bordet hævdes, overrakte Kongen Formanden, Asger Bruhn, Ridderkorset.

Tiltrods for disse rige Oplevelser, der skulde synes tilstrækkelig for en hel Sæson, drog vi alligevel paa Pinsetur til Maribo. Det blev en hyggelig og fornøjelig Tur med godt Humør i straalende Sommersol. Vi gav 2 Koncerter med Alfred Koefoed og Immanuel Franksen som Solister. Ved Kirke-

koncerten 1. Pinsedag Kl. 20 i den skønne gamle Domkirke opførte vi Gades »Viborg Domkirke« med Axel Engberg ved Orglet. 1. Pinsedag var der arrangeret en Udflugt over Hardenberg gennem Knuthenborg Park til Orebygaard og Saxkøbing; i Bandholm Hotel nød vi den medbragte Frokost.

2. Pinsedag sejlede vi i Motorbaade til Søholt og besaa den kønne Park. Ved Souper'en om Aftenen holdtes der Taler af Borgmester Kolby, Pastor Dujardin og Dommer Bay. Formanden takkede og skænkede Maribonitterne et nyt Navn, nemlig Maribogevinsterne. Brødrene Dujardin (Præsten og

Lægen)havdeskrevet gode Viser. I Sommernatten kæmpede Sangerne en haabløs Kamp med Nattegalene.

Semestret sluttede med den aarlige Skovtur og med vor Assistance ved Kunstakademiets Fest paa Charlottenborg for den italienske Konge. — Det var meget stemningsfuldt. Hele Slotsgaarden var illumineret, og i Portalen var Thorvaldsens Jason anbragt

Hjemkomsten.

i fuld Belysning. Arkitekt Brummer hilste Kong Vittorio Emanuele med en Tale paa Italiensk, og vi sang en af Helge Rode forfattet Sang. Sangerne deltog i en munter Kunstnerfest i Slottets Have.

Efter Sommerferien tog vi straks fat paa Hans Hartvig Seedorff Pedersens og Poul Schierbecks Immatrikulationskantate, der fremtidig skulde benyttes paa Universitetet. Den var festlig og velklingende, og det er hvert Aar en Glæde for os at komme tilbage til dette Værk. Ved Flygelet medvirkede Rudolf Simonsen, og Poul Knudsen var Solist.

Schierbeck havde ogsaa komponeret en Kantate med Tekst af Aage Berntsen til det københavnske medicinske Selskabs 150-Aars Fest paa Universitetet. Som Solister medvirkede Per Biørn, Fru Sylvia Schierbeck og Knudsen-Kvartetten.

Paa Generalforsamlingen i Oktober Maaned udtalte Formanden nogle Mindeord om Holger Fritz, der var afgaaet ved Døden i Basel paa Hjemrejse fra Italien. Han var en god og flittig Kammerat, der med sin kraftige dybe Bas var en god Støtte i Koret.

Aaret sluttede med Koncert i Universitetets Festsal og paafølgende Rus-

gilde med Axel Heine som Rustaler. Axel Engberg, der var traadt ud af Bestyrelsen, hædredes med en Kantate af Otto Levin og forskellige Gaver.

I Aarets Løb havde vi medvirket ved Grundstensnedlæggelsen af den ny Betalingsregens, ved den svenske Prins Vilhelms Foredrag i Studenterforeningen, ved en Spejderbasar i K. F. U. K., ved en Koncert i Frue Kirke til Fordel for Genopbygningen af Domkirken i Reims, ved Universitetets Fest i Anledning af den danske Skueplads' 200-Aars Jubilæum og ved en Koncert i Roskilde Domkirke.

Fastelavns Mandag 1923, Roger Henrichsens 47-Aars Fødselsdag, nød vi som sædvanlig Kaffe med Boller. Kirk Jensen og Arne Thomsen havde udarbejdet en Faustparodi, der gjorde stor Lykke. Kirk Jensen var Faust, maskeret som Tvermoes, Arne Thomsen var Mefisto som Asger Bruhn, Krarup var dels Valentin som Bryder og dels Martha, og Agner Petersen var Margarethe. Schierbecks medicinske Kantate blev ubarmhertigt parodieret i en herlig Bloksbjerg-Scene. Revuen blev senere gentaget ved en Fest paa Gimle for vore Damer.

Den 26. April fejrede vore Æresmedlemmer Kongen og Dronningen deres Sølvbryllup. O. K. Abrahamsen havde skrevet »I Sorgenfri Park«:

»Det skumrer i Bøgenes Skygge,
og Plænerne dugges mod Nat,
de slyngede Grusgange hviler
af hvert et Fodtrin forladt.
— Men Himlen staar lys over Skoven
med spredte Stjerner besat.

Bag festligt skinnende Ruder
i Kongens gæstmilde Hus
Studenternes livsglade Stemmer
staar sammen i Sangens Brus.
Det toner hen gennem Parken
og blandes med Bøgenes Sus.

Sent Gæsterne drager af Gaarde
med Sang under Grenenes Hang,
og svagere lyder i Natten
den langsomt svindende Klang.
Men dybt mellem Bøgene lokker
en Nattergals svulmende Sang.«

Roger Henrichsen havde hertil komponeret en smuk Melodi. Digt og Musik blev indbundet i en Mappe, kunstnerisk udstyret af Clod-Svensson. Formanden overrakte Majestæterne Mappen paa Amalienborg og deltog senere i den store Fest paa Fredensborg.

Den 8. Maj ankom et Kor af M. M. og Akademiska Sångföreningen paa Genvisit. De kom i egen Damper, som de brugte som Hotel. Gensynet var hjerteligt, og vi glædede os til at opfriske Minderne fra Finlandsturen forrige

Aar. Da det netop den Dag var Børnehjælpsdag, samledes Koret paa Gamlemeltovej og sang fra Domhustrappen til Fordel for »Dagen«. Københavnerne troppede op i store Skarer og tiljubede deres gamle Venner og Kælebørn. Kl. 20 var vi sammen med vore Gæster til en festlig Sammenkomst hos Nimb, og senere sang Koret i Glassalen og dansede bagefter med Gaardsangskornerne.

Dagen efter gav de finske Studentersangere en stor Koncert i Odder Fellow Palæet for udsolgt Hus. Formanden overrakte Dirigenten Bengt Carlsson en Laurbærkrans. Megen Lykke gjorde Axel Törnudds »Fridolin dansar«. Den maatte synges da capo, og hele Salen vuggede i Valsetakt. Den blev idelig gentaget under Besøget. Efter Koncerten var Dansk-Finsk Forening Vært ved en Souper med Damer i Studenterforeningen. Peder Gram talte for Gæsterne, og Raadmand F. Gylling takkede. Operasangerinde Fru Birgit Engell sang. Den sidste Dag gav M. M. en Koncert i Tivolis Koncertsal, hvor Ovationerne fornyedes.

Samme Aften samledes finske og danske Sangere i Studenternes Spisestuer paa Universitetet til en kammeratlig Fest. M. M. modtoges i Universitetets Festsal, hvor Rektor magnificus, Professor Bock, bød Velkommen. Knudsen-Kvartetten sang fra Galleriet. I den med Bøgeløv og Flag pyntede Spisesal gik man til Bords og blev opvartede af unge Professordøtre. Den berømte Mavelæge, Professor Knud Faber, havde brygget Punchen. Formanden mindedes de begivenhedsrige Dage i Finland forrige Aar, og bad M. M. bringe de hjerteligste Hilsener med hjem. Han overrakte Bengt Carlsson og Gylling vort grønne Baand. Kl. 24 vandrede vi Arm i Arm til Langelinie og tog bevæget Afsked med vore Venner. Damperen gled ud paa Vandet, og i Natten tonede ind til os »Fridolin dansar«.

Aarets Pinsetur gik denne Gang til Randers. Pinsen faldt allerede den 19. Maj, og Vejret var køligt og lunefuldt, da vi sejlede over Kattegat, men Humøret var højt. I Aarhus sluttede enkelte ældre Sangere sig til os. Efter Ankomsten til Randers gik vi med vore Værter til Haandværkerforeningen, hvor Indkvarteringen foregik efter nogle Velkomstord af Komitéens ihærdige og elskværdige Formand, Borgmester Kragh. Formanden sammenlignede i sin Takketales Sangerne med en Flok Trækfugle, idet han citerede Hostrups »Som Trækfugle flagre vi vidt over Land, fra Hjemmet det magre til Glædernes Land«. Aftenen tilbragtes i Hjemmene; det øsregnede og Regnen vedblev hele 1. Pinsedag, saaledes at en paatænkt Udflugt med Madkurve til Støvringgaard maatte opgives. Da Regnen stadig silede ned, mødtes man om Efter-

middagen i Haandværkerforeningen til Kaffeboard og Dans. Kl. 20 gav vi saa en Koncert i St. Mortens Kirke under Axel Engbergs Ledelse, da Roger Henrichsen var syg. Otto Hänschell og Alfred Koefoed var Solister. Paa den berømte Skovbakke samledes man bagefter til tvangfri Sammenkomst med Sang og Dans.

»Men Regnen den regner hver evige Dag«, ogsaa 2. Pinsedag; Stemningen var alligevel paa højt Barometer, da vi om Eftermiddagen skulde give Koncert i Haandværkerforeningen. En animeret Middag med megen Væde sluttede denne fornøjelige Tur.

Atter dette Aar var vi indbudte til Sorgenfri Slot til Aftenselskab hos Majestæterne. Morsomme Taler holdtes af Janus Krarup og S. A. M. Bügel. O. K. Abrahamsen og Roger Henrichsens tidligere omtalte Sang »I Sorgenfri Park« fik nu sin første Opførelse.

Desværre var vor Dirigent Roger Henrichsen stadig syg, og der gik 4 Maaneder, før han blev rask. Poul Schierbeck dirigerede derfor selv sin Immatrikulationskantate paa Universitetet.

Vorudmærkede Inkassator, Inspektør Chr. Christensen, havde paa sin egen elskværdige og stilfærdige Maade trofast hjulpet os gennem 25 Aar, og vi besluttede derfor at fejre ham. Bestyrelsen souperede med ham og bagefter samledes Sangerne med Jubilaren i Sangsalen. Efter en Sang af Otto Levin overrakte Formanden efter Bemyndigelse Christensen Dannebrogsmændenes Hæderstegn og takkede ham for hans trofaste Arbejde gennem de 25 Aar. Sangforeningen skænkede ham en Sølvskaal med Inskription. Kalle Knorring var til Stede og blev hyldet ved samme Lejlighed.

Paa Grund af Roger Henrichsens Sygdom havde vi anmodet vor gamle Dirigent Levysohn om at lede vor Koncert den 13. December i Universitetets Festsal. Han valgte et Program med fortrinsvis ældre Sange, der gjorde megen Lykke. Ved Rusgildet deltog Roger Henrichsen, og begge Dirigenter hylledes med Taler og Viser, bl. a. af Axel Hertz og Otto Levin. Rustalen holdtes af Carl Langballe, og paa Gæsternes Vegne takkede den svenske Minister

Otto Hänschell.

Beck-Friis. S. A. M. Bügel, der traadte ud af Bestyrelsen, blev hædret med forskellige Gaver. Han vilde blive savnet ikke mindst for sit muntre Lune.

I Aarets Løb var vi paa en mindre Udflugt til Køge. Desuden medvirkede vi ved en Koncert i Universitetets Festsal til Fordel for et J. P. E. Hartmann-Værelse paa den ny Studentergaard, ved Universitetets Fest i Anledning af Regensens 300-Aars Jubilæum, ved Indvielsen af den ny Studentergaard med Opførelsen af Carl Dumreichers og Ebbe Hameriks Kantate, og ved en Bazar i Wivels Restaurant til Fordel for de nødlidende Danske syd for Grænsen.

Foraarssemestret 1924 forløb med en Del Medvirken bl. a. med Opførelsen af Hartmanns »Vølvens Spaadom« ved Palækoncerterne. Det var som altid en Glæde at arbejde med dette herlige Værk, og da vi sidst i Marts aflagde Besøg i Haderslev med et mindre Kor, sang vi »Vølvens Spaadom« ved Koncerten i Teatret (ved Flyglet Axel Engberg). Ved Koncerten i Domkirken udførte vi Weyses Reformationskantate med Alfred Kofoed og Otto Hänschell som Solister. Vi fik ogsaa Tid til en Udflugt med Koncert i Kristiansfeld og Tyrstrup Forsamlingshus.

Roger Henrichsen arbejdede stærkt med Forberedelsen til en Stockholmstur i Slutningen af Maj Maaned; men forinden Afrejsen var vi Gæster hos Kongeparret paa Sorgenfri Slot, og atter oplevede vi en munter og stemningsfyldt Aften i det smukke gamle Slot. Formanden udtalte varmt vor Taknemlighed for den store Gæstfrihed overfor Studentersangerne og vor Glæde ved at kunne sidde som Gæster hos Landets Konge og Dronning i fornøjeligt og muntert Samvær. Otto Levin og Axel Hertz havde skrevet Viser, og Korsange og Solosange afløste hinanden i den skønns Foraarsaften.

Stockholms Studentsångarförbund havde indbudt Almänna Sängen i Upsala, Lundenserne, den norsk Studentersangforening, Akademiska Sångföreningen og Ylioppilaskunnan Laulajat samt Studentersangforeningen, hver Forening med 40 Mand, altsaa ialt 300 Studentersangere, til et Sangerstævne i Stockholm i Dagene fra 31. Maj til den 3. Juni. Dette var det hidtil største Studentersangerstævne i Norden, og man maatte beundre Stockholms Studentersangere for hele Arrangementet.

Forinden vor Afrejse fra København havde Formanden tildelt hver af Korets 40 Sangere et i 14 Punkter (Wilson's Patent) inddelt Reglement med moralske og praktiske Forskrifter for Færden. Umiddelbart derefter forelaa en særdeles vittig Parodi paa »Bruhns 14 Punkter«, der ligeledes fordeltes blandt Sangerne og ganske stillede Originalen i Skygge.

I Stockholm.

Siddende: Bengt Carlson, Roger Henrichsen, Alfred Berg, Heikki Klemetti, Emil Nielsen, Wrangel, Santesson og Einar Ralf.

I Malmö holdtes Koncert med paafølgende festligt Samvær, hvortil en Kreds af Malmöboere med Bygmester Müller i Spidsen havde indbudt os. — Ogsaa i Nässjö gav vi Koncert, denne Gang i Kirken, og bagefter var vi Gæster ved en kort, men stemningsfuld Fest, inden vi ved Midnat maatte bestige vor Sovevogn for at rulle videre til Stockholm. — Vi mødtes her med vore Sangerbrødre fra Lund og Upsala samt den norske og de to finske Studententersangforeninger.

De tre Dages Ophold i Sveriges Hovedstad prægedes af den smukkeste kammeratlige Stemning mellem de syv akademiske Kor, der paa fredelig Vis kæmpede om »Musernes Krans«.

I Procession og med vajende Bannere marcheredes til Slottet, hvor Kong Gustaf modtog Sangernes Hyldest. Om Aftenen havde et festklædt Publikum med Kongefamilien i Spidsen fyldt Operaen, hvor Festkoncerten indledtes med den svenske Kongesang. Efter Koncerten fandt Modtagelsesbanketten Sted med Professor Santesson som Hovedtaler. — Næste Formiddag førtes Korene i 85 Privatautomobiler omkring i Stockholms Omegn, og Turen

afsluttedes med en Lunch i »Grand Hotel«, hvor Foreningen »Norden« var Vært for 600 Gæster.

Højdepunktet under Færden var dog Stockholms Stads store Fest i »Gyllene salen« paa Stadshuset, og uforglemmelig var *Afslutningen* paa denne Fest, da svenske, norske, finske og danske Studenter langt hen paa den lyse Nat begav sig op i Stadshustaarnet og fra øverste Platform saa ud over den slumrende Stad med dens skønne Kirker og Torve, med Mälarens friske Strøm under Broerne og – langt ude – Skærgaarden, hvor den første Anelse af Solopgang begyndte at farve Hav og Øer. Foran dette betagende Skue forstummede al Lystighed, og andagtsfuldt klang Kuhlaus »O, hur härligt majsol ler« ud i den skønne Foraarsmorgen.

I sanglig Henseende havde vi under Stævnet hævdet os paa en saadan Maade, at vor Dirigent kunde være stolt over vor Indsats, og det var naturligt, at Hjemmekoret modtog os med Sangerhilsen og en Laurbærkrans til Roger Henrichsen, der havde ført os til Sejr.

Den 14. Juni gav vi for fuldt Hus en Koncert i Tivolis Koncertsal med Opførelse af »Vølvens Spaadom« og J. L. Emborgs »Heden« med Alfred Koeboe som Solist. Ved denne Koncert optraadte *Volmer Holbølls Kvartetten* for første Gang.

I Dagene den 21.–26. Juni havde vi Besøg af ca. 60 Studentersangere fra *Trondhjems tekniske Højskole*; de ankom med Dampere til Havnegade, Pladsen var smykket med Flag, og Formanden bød dem velkommen, hvorefter Sangerne blev indkvarteret. Samme Aften gav de Koncert i Tivoli. Det var smuk Sang af unge Stemmer, udmærket ledet af Cecil Collin Hansen. Efter Koncerten var vi Værter ved et kammeratligt Samvær i Nimbs Selskabslokaler, Formanden talte for de unge Sangere og drak *en bloc* Dus med dem alle. Den norske Formand, Ingeniør Branzæg takkede.

Den 22. Juni samledes de norske Sangere med danske Kammerater og vandrede syngende til Friluftsteatret, hvor der afholdtes Koncert; efter denne var der Middag paa Dyrehavsbakken, hvor der herskede en munter Stemning. Senere overværede vi paa Friluftsteatret Opførelsen af Oehlenschlägers »Hakon Jarl«, indledet med Sang af Trondhjems Studenterne.

Dagen derpaa var der Udflugt til Nordsjælland, og Turen gik gennem Fredensborg til Endrupgaard, der ejedes af en gammel Studentersanger, Grosserer Johan Balslev; her nød man den medbragte Frokost paa de bløde Plæner. Værtinden Fru Johanne Balslev trakterede med Kaffe og Kager. De unge Studenter sang og gav tillige en hel Sportsopvisning. Derpaa fortsattes

der til Frederiksborg Slot, og bagefter var der Middag. Efter Hjemkomsten til København havde Grosserer Hjalmar Hartman indbudt norske og danske Studenter til en Midsommerfest i sin Have i Ryvangen, hvor begge Korene gav en hel lille Koncert.

Den 24. Juni var der atter Koncert i Tivoli, hvor Korene bl. a. sang Griegs »Landkjending« under Roger Henrichsens Ledelse. Den 25. Juni var der Afskeds Souper og Bal i Studenterforeningen. Den 26. Juni rejste de norske Studentersangere efter en hjertelig Afskedtagen ved Dampren.

Men Bestyrelsen fik ikke Lov til at hvile. Den 28. Juni ankom Orphei Drängar fra Paris paa Gennemrejse til Upsala. De blev indkvarterede i »Nordens Herberge for Skoleungdom« i en Kommuneskole, meget passende beliggende paa Hjørnet af Bellmansgade og Wennerbergsgade. Efter en vellykket Koncert samledes O. D. med en Del danske Studentersangere til et festligt Samvær hos Wivel. En gammel trofast Studentersanger, Bob Berner, havde indbudt alle Sangerne til denne vellykkede Fest, og han blev hyldet med Sang og Tale.

Den aarlige Skovtur afholdtes d. 5. Juli, Sangforeningens 85-Aars Jubilæum. Damerne deltog i denne Tur, der gik til Fiskebæk og Farum og endte med et fornøjeligt Punchegilde.

Straks efter Sommerferien gav Studenter-Sangforeningen en Fest i Studenterforeningen for Dansk-Amerikanernes Sangkor »Harmonien« fra Chicago. Den gamle Amerikafarer, Viggo Christophersen, talte for Koret, og dettes Formand, C. Ditlevsen, overrakte Asger Bruhn en smuk Elfenbens-taktstok med Inskription. Helge Nissen, Olaf Holbøll og Knudsen-Kvartetten vakte stor Begejstring hos Dansk-Amerikanerne ved deres smukke Sang.

I September gav vi to Koncerter i Haslev Musikforening og i Oktober drog vi til Aabenraa og gav der to Koncerter, i Kirken og i »Folkehjem«. I Aarets Løb havde vi desuden medvirket ved Folkeuniversitetsforeningens Jubilæumsfest i Universitetets Festsal, ved Festen i Studenterforeningen i Anledning af Kongens 35-Aars Studenterjubilæum, ved Naturfredningsforeningens Fest i Raadhushallen og ved Arbejdernes Korforenings Aftenunderholdning i Idrætshuset. Som sædvanligt havde Studenter-Sangforeningen endvidere sunget ved Universitetets Aarsfest, ved Studenterforeningens Rusgilde og Akademisk Skytteforenings Rekrutgilde.

Studenter-Sangforeningen har haft mange fortræffelige Solister i sin lange Levetid, og vi har meget at takke dem for. I Asger Bruhns Formandstid straaede Navne som Helge Nissen, Olaf Holbøll, Jørgen Møller, Aage

Branner, Poul Knudsen, Anders Møller, Per Biørn, Alfred Koefoed, Otto Hänschell, Chr. Ottosen, Immanuel Franksen og Christian Gottschalch. Altid var de villige, naar der blev kaldt paa dem, og Tusinder har lyttet til deres smukke Røster. Studenter-Sangforeningen skylder dem megen Tak. Om dem alle gælder det, at de deltog i Koret som menige Medlemmer, og de blev derfor helt vore Kammerater.

Ved den ordinære Generalforsamling den 18. November traadte Asger Bruhn af som Formand efter 7 Aars Arbejde i Foreningens Tjeneste, et Arbejde der havde været til megen Glæde og Oplivelse for ham selv og forhaabentlig til Gavn for den gamle hæderkronede Forening. Til hans Efterfølger valgtes O. K. Abrahamsen.

1924-1928

VED

O. K. ABRAHAMSEN

Den nys skildrede Periode af Studenter-Sangforeningens Liv prægedes af *Roger Henrichsens* fine, skønhedselskende Kunstnerpersonlighed, *Asger Bruhns* livfulde, festglade Skikkelse og af Tidens mægtige Tildragelser under og efter Verdenskrigen, først og fremmest Nationens Velkomst til det genvundne Sønderjylland. — Erindringen om disse Aar har for alle, der var med, bevaret en sjælden Glans af Højtid og Glæde.

Generalforsamlingen bragte en Del Ændringer i Ledelsen: samtidig med, at O. K. Abrahamson valgtes til Formand, indtraadte *Emanuel Bjørke*, *Aage Schultz* og *C. Th. Holbøll* i Bestyrelsen henholdsvis som Arkivar, Kasserer og Sekretær.

Aaret 1924 udrandt iøvrigt paa traditionel Vis med Universitetets Aarsfest og en Koncert, efterfulgt af Rusgildet. Ved *Aarsfesten* opførtes *Niels Møller—Carl Nielsens* Kantate med *Ida Møller*, *Per Biørn* og *Poul Knudsen* som Solister; og *Koncerten*, der fandt Sted i Studenterforeningen, bød paa Solosang af *Chr. Gottschalch*, *Poul Knudsen* og *Chr. Ottosen*. *Rusgildet*, ved hvilket *S. A. M. Bügel* holdt *Rustalen* — friskt og kønt, let harcellerende mod en paastaet »Hostrupsk« Retning indenfor Sangforeningen — prægedes paa flere Maader af det stedfundne Formandsskifte: *Asger Bruhn* modtog en Sølvskaal med 7 Roser (en for hvert Aar af hans Regeringstid) og en smuk Tale af *Roger Henrichsen*; *Axel Hertz* hyldede den nye Formand med en pompøs Omskrivning af *Bjørnsons* »Landkjending«.

I Februar Maaned 1925 foretog Lille Kor en af sine mange smaa, fornøjelige Udflugter, denne Gang til Roskilde efter Indbydelse af »Roskilde Borger-, Haandværker- og Industriforening«. *Koncerten* holdtes i Hotel »Prinsen«, og *Chr. Ottosen* og *Volmer Holbøll* var Solister.

Som Bidrag til Indsamlingen til Fordel for Nationalmuseet sang vi den 14. Marts i Raadhushallen »Vølvens Spaadom« under *Schnedler-Petersens* Ledelse. — 13 Aar senere udførte Sangforeningen den af *Seedorff Pedersen*

og Hye-Knudsen skrevne Kantate ved Indvielsen af det færdige Museum. Foraarskoncerten den 2. April fandt Sted i Odd-Fellow Palæets lille Sal. Hovednumrene paa Programmet var Ludolf Nielsens »Valdemars Taarn« og Hegars »Schlafwandel«. Per Biørn og Volmer Holbøll sang Solo. — Aftenen fik en munter og hyggelig Afslutning hen paa Morgenstunden, idet Medlemmer med Damer samt Ludolf Nielsen samledes i Admiral Gjeddes Gaard til Smørrebrød og Dans.

En Søndag sidst i April var Lille Kor atter lidt ude, nemlig i Køge, hvor

O. K. Abrahamsen.

vi — med *Alfred Koefoed* som Solist — sang paa Teatret, bistaet af et privat Orkester under Ledelse af Driftsbestyrer West, — — — eller maaske var det os, der bistod Orkestret. Ogsaa Vordingborg hjemstøgetes i samme Foraar. Vi sang i »Saras Have« (Slotsruinen) og i Tanges Hotel bl. a. Ludolf Nielsens »Valdemars Taarn« (paa Aastedet, tør man sige) og desuden Emborgs »Den jydsk Hedek«. Solister var *Im. Franksen* og *Koefoed*.

Carl Nielsens 60-Aars Dag den 9. Juni maatte vi naturligvis være med til (Fakeltog og Fest hos Nimb), hvorved vi berøvedes en Del Nattetimer.

Paa dette Tidspunkt havde Sangforeningen allerede i flere Maaneder arbejdet

med Realiseringen af Planen om en *Islandsrejse*. En saadan havde nu og da været paa Tale i tidligere Aar, men Vanskelighederne havde syntes uoverstigelige. Nu traf det sig, at Danmarks Gesandt i Island, *le Sage de Fontenay*, og Borgmester *Knud Zimsen* fra Reykjavik samtidig opholdt sig i København. Sangforeningens Bestyrelse greb Lejligheden ved Hornene og foranstaltede den 28. Januar 1925 et Møde med de to Herrer, og i Løbet af et Par Dage var Forhandlingerne saa vidt fremme, at man kunde tage fat paa Forberedelserne: Tilvejebringelse af den fornødne økonomiske Basis, Aftaler med »Eimskipafjelag Íslands« om Kahytspladser, Fastlæggelse af Program, Udtalelse af Kor o. s. v. — En kyndig Støtte havde Bestyrelsen i Kabinetsekretær *Sveinbjörnsson*, der med utrættelig Interesse tog Del i Arbejdet, bl. a. med at give Oplysninger om islandske Forhold.

Undervisningsministeriet og Dansk-Islandsk Forbundsfond bevilgede anselige Beløb til Støtte for vor Færd i Forstaaelsen af, at denne ikke blot havde musikalske og turistmæssige Formaal, men ogsaa maatte ses som Led i Arbejdet paa at befæste og udvikle det gode Forhold mellem Danske og Islændinge.

Kongen modtog Formand og Dirigent i Audiens og lovede at være Protektor for Islandsfærden. — Der faldt ved denne Lejlighed et Par Replikker, der belyser saavel Kongens elskværdige og ligefremme Væsen som Roger Henrichsens naive og for alt Snobberi fremmede Tankegang. Kongen udtalte Ønsket om at se Sangforeningen til Taffel paa Sorgenfri førstkommande Torsdag. Inden Formanden naaede at komme til Orde for at udtrykke Foreningens Glæde og Taknemlighed, blegnede han ved at høre Roger Henrichsen afslaa Indbydelsen med følgende Ord:

»Tak, Deres Majestæt, men det kan vi desværre ikke; vi har Prøveden Aften«. — Formanden skyndte sig at forsikre, at Prøven let vilde kunne henlægges til en anden Aften, og Kongen udtalte venligt og fortrøstningsfuldt:

»De skal se, det gaar nok!« — Og det gik.

Besøget paa Sorgenfri den 11. Juni — et Tidspunkt, da der normalt hersker Vinterkulde her til Lands — var begunstiget af et saa henrivende Vejr, at hele Aftenen (fra Kl. 20—23) kunde tilbringes i fri Luft. Bordet var dækket paa Terrassen ud mod Slotsparken; og den herlige Udsigt over foraarsgrønne Plæner og pragtfulde, nylig udsprungne Bøge bidrog til den Stemning af Ynde og Fred, af sorgløs Munterhed og skøn Harmoni, som beherskede Aftenen.

Majestæterne bar vort Emblem — Dronningen tillige vort grønne Baand, bundet i Roset. Kongen holdt i Aftenens Løb flere Taler, baade alvorlige og spøgefulde, de sidste baarne af et friskt og smittende Humør. Sangforeningens Formand, der var Dronningens Bordkavallér, holdt Talen for Majestæterne — en »historisk« Udredning af Forholdet mellem Konger og Sangere gennem Tiderne, med særligt Henblik paa de i de islandske Sagaer omtalte Tilfælde. Blandt Talerne var ivørigt *Otto Levin*, der gjorde Rede for Dronningens Forfædre; han sluttede med at anmode Sangforeningens Formand om at overrække Hendes Majestæt et indrammet Billede af Dronningens Tip-*Tip*-Oldefader.

»Kunstnerens fulde Navn« — sluttede Levin — »var Cornelius . . . hm! . . . Cornelius . . .«

»Knudsen —«, hviskede Dronningen til sin Kavallér, der derefter foretog den højtidelige Overrækkelse af Portrættet.

Islandsrejsens Varighed, der jo bl. a. afhang af Skibenes Fartplan, fastsattes til ca. 4 Uger, nemlig fra den 30. Juni til den 26. Juli. — Aftenen før Afrejsen præsenteredes Koret i Tivolis Koncertsal med Afsyngelse af en Del af Programmet for Turen — skandinavisk, tysk og italiensk Musik — bl. a. naturligvis den islandske Nationalsang »Ó, Guð vors lands —«, hvis Komponist, den gamle Sv. Sveinbjörnsson, befandt sig mellem Tilhørerne og efter Koncerten deltog i en Sammenkomst i Divan I. Vore Solister var *Henry Skjær, Alfred Koefoed og Volmer Holbøll*.

ISLANDSFÆRDEN

Tirsdag den 30. Juni om Morgenen indskibede Koret sig paa »Gullfoss«, der laa ved Bolværket i Strandgade. Kajen var tæt besat med Sangernes Slægtninge, Venner og Veninder, der i pragtfuldt Solskin hyldede de bortdragende med Emanuel Bjørke som Tolk. Skibet var næppe kommet fra Land, før det viste sig, at en blind Passager havde set Lejlighed til at snige sig om Bord. Det var Asger Bruhn. Han toges til Naade, deltog i Frokosten og gennem Sundet og løslodes først i Helsingør.

Sejladsen over Kattegat og Nordsøen foregik i et saadant Vejr, at selv de søsvageste kunde bivaane samtlige Maaltider. — Det skulde ikke vedblive saaledes: Hovmesteren sparede (respektive gensaa) adskillige Portioner af sin gode Mad, inden vi naaede frem — — for slet ikke at tale om Hjemrejsen.

Den 2. Juli naaede vi Leith — i yderste Øjeblik, inden Aften=EBben indtraadte og hindrede yderligere Tilgang af Dampere. — Der fremmødte straks to elskværdige og kultiverede Repræsentanter for »The Distillery Comp. Ltd.«, *Mr. Ross jun. og Mr. Dow*, for at indbyde Sangforeningen til en Tur den følgende Dag. Derefter gik man fra Borde og ilede gruppevis til Edinburgh, hvor Aftenen tilbragtes paa fornøjelig, om end yderst forskellig Vis, alt efter Evne og Anlæg. — At samtlige Deltagere i Nattens Løb fandt Vej tilbage gennem udstrakte Dokker, balancerende paa skumle Bolværker og Broer mellem Kraner og Spil og naaede velbeholdne ud til »Gullfoss«, er et af de sikreste Beviser paa Tilstedeværelsen af en højere Styrelse.

Næste Morgen bortførte 3 Turistbiler Koret til en Heldags-Tur gennem skønne skotske Egne, bl. a. til Forth Bridge og den lille By Peebles. Under et Besøg paa Whiskyfabrikken, hvor vi fulgte den ædle »King George« gennem alle Stadier, afholdt vi en Koncert for de talrige unge Arbejdersker, smagte iøvrigt paa Whiskyen og havde det i alle Maader saa herligt, at Formanden lod sig henrive til at improvisere en Tale paa Engelsk. — Ved denne Lejlighed

opstod Fablen om, at Taleren havde udbragt 3 lange og 3 korte *Stole* i Stedet for *Hurraer* — et Sagn, hvis ukuelige Livskraft hænger sammen med den Kendsgerning, at enhver Formand for Studenter-Sangforeningen skal præstere mindst een ufrivillig Spøg af nogenlunde Format.

Ved Ankomsten til Cramond Golf Club-Huset forefandt vi et Frokostbord, som i Styrke næppe overgaas af noget Bord, der før eller siden har mødt et haardtprøvet Sangkor, og hvis Resultater tvinger Historiens Muse til at slaa Øjnene ned og lægge Fyldepenen Samværet var iøvrigt højst fornøjeligt og krydredes med Taler af *Norman Hansen* og *Regnar Knudsen* samt vore Værter, Mr. Ross og Mr. Dow, alle paa Engelsk og uden Møbeltransport af nogen Art. Om Aftenen var vi atter vore egne Herrer, og Kendskab til Edinburghs — forøvrigt ikke ubegrænsede — Forlystelser udvikledes yderligere. Den følgende Formiddag gjorde man den sidste Spadseretur gennem Princess Street, og Kl. 1 stod »Gullfoss« ud af Dokkerne — ud mod Atlanten.

Hubertus-Orkestret:
Svend Felding, Viggo Nielsen, Brückner, Schmidt-Phiseldeck og Arne Thomsen.

De tre følgende Dage hengik med Sejladsen fra Skotland til Island, og det manglede ikke paa Sensationer undervejs: den 5. Juli fejredes Sangforeningens 86-Aars Fødselsdag med Panchesold, Taler og Sange; den 6. fyldte Korets Nestor, *Jørgen Møller*, 57 Aar, i hvilken Anledning det senere saa berømte *Hubertus-Orkester* ved Daggry tog Opstilling udenfor hans Kahyt og blæste »Socialistmarchen«, for hvilken Hæder Fødselsdagsbarnet fremførte en bevæget Tak, ledsaget af en Indbydelse til Panchesold om Aftenen for hele Koret. — Saavel denne Fest som den foregaaende var begunstiget af et nogenlunde roligt Atlanterhav, der tillod Servering uden Slingrebrædder.

Livet om Bord var iøvrigt præget af sorgløs Ferien: man dansede, sov, læste Romaner eller diskuterede, og man spadserede omkring paa det ret begrænsede Omraade, »Gullfoss« med sine 1200 Tons havde at byde paa. At der ogsaa spilleles Kort, maatte allerede *Anders Møllers* Tilstedeværelse gøre selvfølgelig; for dem, der ikke dyrkede Kortene, var Spillepartierne dog

Bestyrelsesmøde om Bord.
C. Th. Holbøll, O. K. Abrahamsen, Aage Schultz og Roger Henriksen.

ikke uden Betydning, idet de ledsagedes af *Koch-Jensens* voldsomme Latteranfald, der var i Stand til at smitte alle ombordværende, skønt ingen havde Anelse om deres Aarsag. — Til Tider udkom det hektograferede Blad »Søgylp«, der falbødes under højroestet Reklame, og i hvis Spalter Sangforeningens Ledelse udleveredes til velfortjent Latter. Det hændte ogsaa, at Dirigenten samlede Koret til Prøve i Rygesalonen, eller Hubertus-Orkestret indøvede nye Numre, f. Eks. en af Roger Henriksen improviseret March, tilegnet Orkestret. De faa Passagerer, der ikke tilhørte Sangforeningen, har forhaabentlig vidst at akklimatisere sig iblandt os eller i det mindste forstaaet, at vore harmløse Udslag af Livslyst og Virketrang ikke tilsigtede nogen Til-sidesættelse af deres eventuelle Sær-Interesser.

Een Forlystelse i det mindste var fælles for alle ombordværende: at hænge ud over Rælingen forude og nyde Synet af de muntre smaa Delfiner, der tumlede sig om Skibsstævnen og opviste den eleganteste og yndefuldeste Svømmekunst, det er muligt at forestille sig; hver Gang Raabet »Delfiner!« lød, forlod man øjeblikkelig sin Syssel og styrtede forud for at sikre sig en god Plads til dette Skuespil.

Den 7. Juli ved Middagstid nærmede »Gullfoss« sig Vestmannaeyjar, hvis stejle Klipper længe havde været i Sigte, omsværmet af Søfugle i Tusindtal, medens andre Tusinder sad i bugtede Rækker som Guirlander paa Klippesiderne og hilste os med deres skrigende Kor. Højt oppe gik Faarene — tilsyneladende uden Svimmelhed — og gnavede det frodige Græs paa bratte Skrænter.

Skibet bordedes af en Sejlbaad, hvorfra Byfoged *Linnet* bød Studenter-Sangforeningen velkommen til Island. Baaden bragte os i Land, hvor vi modtoges af en stor Menneskemængde og indbødes af Byraadet til et Glas Vin, for hvilket Traktement man — med Henblik paa det herskende Spiritusforbud — fremførte den Undskyldning, at der intet Ferskvand fandtes paa Øen.

For overfyldt Hus holdt vi derefter vor første Koncert i Byens Biografteater og straks efter en gratis Friluftskoncert paa Gaden for de mange, der ikke havde kunnet finde Plads inden Døre.

Vore Tilhørere ved Friluftskoncerten.

En Udflugt til Fods ind over Øen gav os et første Indtryk af den højst ejendommelige Natur, vi i de kommende Uger skulde færdes i: klippefyldte, aldeles træløse Landskaber, paa sine Steder bevoksede med kort Græs af en kraftig grøn Farve, eller plane Stenflader, hvor enorme Masser af Klippfisk laa udbredt til Tørring eller opstablede under Presenninger. Fra et højt Punkt saas i det fjerne det islandske Fastland med Heklas sneklædte Kegle.

Kl. 21 forlod vi Vestmannaeyjar for i Nattens Løb at naa Reykjavík. Ved Ankomsten hertil om Morgenen Kl. 8 modtoges vi af en stor Folkemængde med Borgmester Knud Zimsen i Spidsen. Islands K. F. U. M. Kor hilste os under *Jón Haldórsson's* Ledelse med Griegs »Sangerhilsen«. Fra Dækket sang vi »Ó, Guð vors lands«, hvorefter Borgmesteren i en hjertelig Tale bød os Velkommen til Islands Hovedstad. Vi skulde faa at føle, at denne Velkomst ikke var tomme Ord.

Opholdet i Reykjavík strakte sig over en Uge, i hvilken Korets Medlemmer som Gæster i private Borger- og Embedsmandshjem nød en Gæst-

frihed, der i høj Grad mildnede Indtrykket af Vejrgudernes Svigefuldhed: bortset fra Ankomstdagen, der var smuk og sollys, styrtede en kold og hjerteløs Regn ned over Egnen Dag og Nat uden Afbrydelse, indtil vi havde sagt vore Værter Farvel. Ikke desmindre var hver eneste af disse Dage indholdsrig og interessant.

Der var planlagt 4 Koncerter i Reykjavik, men da alle Billetter var bortrevet allerede før vor Ankomst, arrangeredes der yderligere 3 Koncerter, der ligeledes samlede fuldt Hus. Af de her nævnte Koncerter holdtes 5 i »Nýja Bíó«, 1 i Domkirken og 1 ved Folkeskolen (Friluftskoncert). Desuden gjordes Afstikkere til Hafnarfjörður med Koncert i Kirken og til Tuberkulosesanatoriet Vifilstaðir og Spedalskehedshospitalet Laugarnes, hvor vi sang for Patienterne. Altsaa 10 Koncerter i 7 Dage! Over skudet af Koncerterne tilfaldt Sangforeningen; en Koncert afholdtes (efter Sangforeningens Ønske) til Fordel for det projekterede Studenterhus i Reykjavik.

Hede Kilder.

Efter Koncerten paa Ankomstdagen var vi den islandske Studenterforenings Gæster ved en overdaadig Fest paa »Hotel Ísland«. Ved Souperen talte Studenterforeningens Formand, *Kristinn Albertsson*, for Sangforeningen, og Professor *Bjarnason* gav — med Udgangspunkt i Begivenhederne i 1918 — i en vægtig og smuk Tale Udtryk for det islandske Folks Følelser overfor Danmark. »Gud velsigne Danmark!« var hans Slutningsord. Fortræffelige Taler holdtes iøvrigt af Minister *de Fontenay* og *Jón Laxdal*.

Under Opholdet i Reykjavik traf vi Officererne fra det danske Inspektionsskib »Fylla«, bl. a. Chefen, Kaptajn *Halfdan Barfod*, og *Prins Knud*, der overværede flere af vore Koncerter og med brilliant Humør tog Del i de festlige Sammenkomster. En af Prinsens Kammerater fremsatte ved vort første Møde denne slaaende sande Bemærkning:

»Det er en lang Rejse at gøre for at synge Sange!«

Lørdag den 11. Juli var Byraadet Indbyder til en Heldagstur til þingvellir. I en lang Kortège af Privatbiler og Drosker begav Værter og Sangere sig i Styrtregn afsted paa den 50 km lange Rejse gennem det øde og uvejsomme Land.

I Borgmester Zimsens Vogn befandt sig — foruden Borgmesteren — Prins Knud og Sangforeningens Formand og Dirigent. Det er ikke for meget sagt, at man blev godt rystet sammen: Lava er en haard Substans, naar den har ligget i Fred et Par Tusind Aar; og Vulkanen »Skjaldbreið«, der i Tidernes Morgen med beundringsværdig Grundighed har underlagt sig det sydvestlige Island, har ikke taget behørigt Hensyn til den fremtidige Færdsel, men har anbragt Lavamasserne i de ondsksfuldste Folder og Knolde.

Til Forebyggelse af Forkølelser som Følge af det vaade og kolde Vejr havde Borgmesteren betænksomt medbragt to Flasker Portvin og fire Glas. Disse blev ved Indstigningen fordelt til de fire Passagerer, og med passende Mellemrum rakte man under Kørselen sit Glas frem til Paafyldning, et Foretagende, der stillede de største Krav til Deltagernes Aandsnærværelse, Behændighed og Resignation: hver Gang Borgmesteren — med Udnyttelse af et relativt roligt Øjeblik — sænkede Flaskehalsen mod Glasset, hoppede et eller flere af Vognhjulene over en Lavablok af Størrelse som et Hundehus, og 70% af den rare Vædske fordeltes over prinselige og borgerlige Klædningsstykker, hvorpaa man skyndsomst bragte de resterende 30% i Sikkerhed.

Tilsvarende Scener som den her skildrede har antagelig udspillet sig i de øvrige Vogne.

Thingslettens tavse Skønhed med dens forunderligt fortættede historiske Stemning viste sig i Stand til at trodse Usigtbarhed og Kulde. Vi vandrede rundt til de berømte Steder: Lovbjerget, Snorre Sturlasons »Bod« og Öxarárfossen, der styrter sine Vande ned gennem Kløften »Almannagjá« i Dag som for Aartusinder siden. Og drivvaade satte vi os til Frokostbordet som Byraadets Gæster i Restauranten »Valhal« paa den grønne Slette.

Der herskede almindelig Veloplagthed til Indtagelse af faste og flydende Næringsmidler, og en lang Række Talere fandt gunstig Jordbund for deres Tanker. Blandt dem, der tog Ordet skal nævnes Prins Knud, Biskop *Jón Helgason*, Direktør *Emil Nielsen* (Eimskipafjelag Íslands) og Borgmester Zimsen. Endvidere skildrede Professor *Finnbogason* i et ypperligt Foredrag Thingsletten gennem Tusind Aar, og nogle unge Islændinge gav interessante Prøver paa den nationale »Tvisang« med dens mærkelige Klange.

Før Hjemturen lykkedes det enkelte Sangere ved Køb at erhverve et Par gode Uldstrømper til Afløsning af drivvaade Sokker, hvorved sikkert en og anden Forkølelse blev afværget. Helt uden Følger blev den vaade Dag dog ikke: en af de unge Sangere, *Torben Lund*, paadrog sig en regulær Influenza og maatte efterlades i Reykjavik, da Sangforeningen drog videre paa sin Færd.

Gik vor unge Kammerat saaledes Glip af en højst interessant og afvekslende Rejse, nød han til Gengæld godt af den omhyggeligste Pleje hos sine Værtsfolk, den senere Minister Sveinn Björnsson og Frue, ved hvis Foranstaltning han »hjemsendtes« til Danmark med en af de islandske Dampere.

Af de mange Festligheder, der samlede større eller mindre Dele af Koret, er der Grund til at fremhæve et fornøjeligt Studentsold i Gesandtskabsbygningen hos Minister de Fontenay. — Den 14. Juli gik vi ombord i

Volmer Holbøll-Kvartetten.
Kirk-Jensen. V. Holbøll. Arne Thomsen. Emil Brückner.

»Goðafoss«, og mens vore trofaste og utrættelige Værter vinkede Farvel fra Bolværket, fortsatte vi vor Rejse nordpaa med Fortrøstning til den af vejrkyndige Islændinge udtalte Læresætning, at Regn paa Sydlandet uvægerlig giver Solskin paa Nordlandet, hvad der i fuldeste Maal viste sig at holde Stik.

I de følgende Dage og Nætter førte vi en omtumlet Tilværelse, hvor vi snart vuggedes af Atlantens eller Ishavets Bølger, snart færdedes i smaa Byer med en livlig og vennesæl Befolkning, og hvor vi sang fra mangfoldige Tribuner i Lokaler af højst forskellig Art og Kvalitet. Tidspunkterne for vore Koncerter havde ikke kunnet annonceres, men naar Dam-

peren kastede Anker ude paa Fjorden eller lagde til ved Bolværket, standsede al Virksomhed i Byen, Butikkerne lukkede, og Befolkningen strømmede sammen for at modtage os. Umiddelbart derefter fandt Koncerten Sted uden mindste Hensyn til Dagtiden, hvad der iøvrigt følte ganske naturligt, da Solen stod paa Himlen hele Døgnet og aldeles forvirrede vore Begreber med Hensyn til »Dag« og »Nat«. I Ísafjörður, Sauðárkrókur og Siglufjörður holdt vi Koncert ved Frokosttid, i Akureyri om Aftenen Kl. 10 og i Seydisfjörður om Natten Kl. 0³⁰ — overalt for stuvende fuldt Hus og allevegne modtaget og beværtet med en overvældende Gæstfrihed.

Alttingsmand Sigurjón Jónsson og Byfoged Oddur Gíslason med sin danskfødte Frue repræsenterede Modtagelseskomitéen i Ísafjörður, den første

Reynistaður.

R. Knudsen, Roger Henriksen, Koefod, O. K. Abrahamsen og Ralf Buch.

i Rækken af islandske Provinsbyer, hvor vi lod vore Stemmer klinge. Efter Koncerten var Byraadet Vært ved en Reception, bistaaet af en gemytlig gammel Raadstuetjener, forhen Korporal i det danske Artilleri; hans Hverv bestod ved *denne* Lejlighed i at affyre Champagnepropperne, hvilket skete under de pudsigste Krumspring og ledsaget af Varselsraabet »Askov – Askov!« Taler blev holdt af de to nævnte islandske Herrer samt – naturligvis – af Sangforeningens Formand. Det skal her bemærkes, at en af de byrdefuldeste Pligter, der paahvilede Formanden under hele Rejsen, bestod i: een eller flere Gange daglig at skulle besvare de Hyldest-Taler, hvormed ledende Personligheder i Byerne hædrede os. Det lykkedes ikke altid Formanden at fremsætte sine Tanker i en saa varieret Form, at Gentagelser helt blev undgaaet, hvad der heller ikke var nødvendigt, da Tilhørerskaren hver Gang var en ny, bortset fra Korets Medlemmer, der til Gengæld havde en stedse rindende Kilde til Moro ved atter og atter at nikke genkendende til visse Vendinger, saasom »denne lille, ejendommelige By«, et Udtryk, der i flere Aar bevarede en ordsprogsagtig Tilværelse blandt Islandsfarerne.

Ved vor Afrejse fra Ísafjörður mødte »hele Byen« op paa Bryggen og

tog den hjerteligste Afsked med os, ganske som Tilfældet blev i alle de øvrige Byer, vi besøgte, selv om Opholdet var af nok saa kort Varighed.

Vi drog nordpaa langs øde og barske Klippekyster, hvor mangt et Fartøj havde mødt sin Skæbne i Storm og Mørke. Og vi rundede »Kap Nord«, der hvævede sig truende mod den lyse Nattehimmel, mens vort Skib gled gennem en Stime af Sild, hvis sølvlysende Millioner gav et mægtigt Indtryk af Ishavets Rigdomme.

En mindeværdig Oplevelse havde Beboerne i det lille Sauðárkrókur – med Byfoged *Sigurður Sigurðs*

Undervejs til Reynistaður.

son i Spidsen – beredt os ved at stille Heste til Raadighed, saa vi kunde foretage en Udflugt ind i Landet med Anvendelse af Islændernes nationale Befordringsmiddel. Vort Maal var den fra Sagatiden berømte Gaard »Reynistaður«, og de fleste af os naaede det – om end ikke alle med lige stor Bravur; det fremgik tydeligt, at enkelte af Sangerne ikke netop følte sig hjemme i Sadelen. Imidlertid

hævdede de smaa Heste paa det smukkeste Racens Ry, og hvad Rytteren muligt manglede i Indsigt og Færdighed, erstattedes rigeligt af Hestens sikre og kloge Optræden.

»Reynistaður« og dens Beboere viste sig fuldt ud vor Umage værd. Skønt man ikke forud havde nogen Anelse om vor Ankomst, modtoges vi med største Venlighed; vi besaa den smukke og typiske gamle Gaard, der – beliggende tæt ved en bred og fiskerig Elv – paa islandsk Vis havde Beboelses- og Udhuse sammenbyggede, og i hvis vildsomme Indre hverken savnedes Smedje eller Snedkerværksted; – Røgeriet hang fuldt af Faarekød, Laks, Ryper og andre Delikatesser; hvad der imponerede os mest, var dog, at Husfruen kunde indbyde os alle 40 til en Forfriskning, bestaaende af »skýr«, – en Art oplagt Mælk, som smagte fortæffeligt.

Det var svært at forlade dette tiltalende Sted, bl. a. af den Grund, at vore Heste, der ved Ankomsten simpelthen var sluppet løs, havde gjort udstrakt Brug af Friheden og tumlede sig over Tunet eller svømmede i Elven.

Omsider blev de dog fanget ind, og vi kom i Saddelen. — Da vi paa Tilbagevejen nærmede os Sauðárkrókur, var Ridefærdigheden allerede saa udviklet, at vi kunde formere Eskadron og med Sangforeningens ridekyndige Formand i Spidsen galoppere ind i Byen. Koncerten fandt Sted Kl. 13 i Kirken og afsluttedes med Taler af Lærer *Jón Björnsson* og Byfogden.

Før vi lettede Anker, deltog vi i den os noget uvante Beskæftigelse at transportere 75 smaa Heste pr. Robaad ud til Skibet, der laa langt ude paa Fjorden. Sejladsen fortsattes i den lyse Sommernat, hvis Skønhed fristede mange til at give Afkald paa Nattesøvnen for at nyde Ishavets friske Blæst og med Blikket vendt mod Syd følge den snedækkede Klippekystrand, der ugæstmild rejste sin savtakkede Rand i Horisonten.

»De sammensvorne rider bort —«
(Koch-Jensen og Matthæus Henriksen)

Ved Daggry ankrede vi op ud for Siglufjörður, og de mest morgenduelige lod sig straks ro i Land for at udnytte Tiden, inden de officielle Pligter meldte sig. Deres Flid lønnedes med Synet af den travle Virksomhed, hvorved de umaadelige Mængder af Sild, der samles og ophobes her, forvandles til Olie m. m.; og nogle af Sangerne fik en særdeles kærkommen Tilgift i Form af Morgenkaffe hos Grosserer Goos, hvis Frue ikke skyede Besværet med denne improviserede Servering. Om Formiddagen holdtes Koncert — her som overalt for fuldt Hus og under stort Bifald —, hvorefter Byraadet bød paa Champagne, der for Flertallet af Sangerne udgjorde Dagens første »Maaltid« og derfor vakte en ganske anselig Stemning. Paa Byens Vegne talte Præsten og Komponisten *Bjarni Þorsteinsson*.

Islandsrejsens naturskønneste Afsnit var utvivlsomt Sejladsen ind gennem Eyjafjörður. Den foregik en dejlig Aften, da Solen — som kun ved Midnatstid en kort Stund gled under Horisonten — forvandlede de nøgne Fjelde langs Fjorden til et Férige af overnaturlig Skønhed. Under hele den lange Sejlads stod vi paa Dækket, fortabt i Betragtningen af det storslaaede, fuldkomment tyste Landskab, hvor den ene Bjergtops Skygge langsomt vandrede hen over den anden, tegnende de mærkeligste, nu og da menneskelignende Skikkelser.

Nordlandets største By, Akureyri, laa badet i Sol, da vi ved 22-Tiden

om Aftenen lagde til ved Bolværket. Besøget blev mindeværdigt, dels ved, at et Sangkor under Ledelse af Ordinations-Biskop *Geir Sæmundsson* hilste os paa fortrinlig Vis ved Landstigningen, dels ved den Omstændighed, at vi her — for eneste Gang paa Rejsen — modtoges og beværtedes af *Forbuds-tilhængere*, hvad der virkede som en behagelig Afveksling.

Koncerten overværedes af Prins Knud og flere af »Fylla«s Officerer og dannede ved sit særlig festlige Forløb en smuk Optakt til den paafølgende natlige Sammenkomst i den stedlige Studenterforening, hvor bl. a. Byfoged

Heste-Transport pr. Robaad.

Steingrímur Jónsson og Biskop-pen talte. Traktementet var — som foran antydet — uden ophidsende Vædsker, men en Kende Alkohol havde dog indsneget sig i Rom-buddingen, hvilket gav Prins Knud Anledning til med løftet Ske at sige »Skaal!« til sin Side-mand. — Den følgende Dag gav »Fylla«s Chef, Kaptajn Barfod, Frokost ombord for en Del af Sangforeningens Spidser, der saaledes — fjernt fra Danmark —

nød nogle Timers fornøjeligt Samvær med danske Søofficerer. En Automobil-Udflugt til Gaarden »Grund« gav Indtrykket af frugtbare og forholdsvis udstrakte Dalstrøg i det ellers saa øde og træløse Land; et Sted passeredes en lille Bæk, der kom fra Bjergene tæt ved, og hvis Vand var dampende hedt.

Afskeden med Akureyri formede sig hjertelig og smuk. En Mængde Mennesker fulgte os til Bolværket, Biskoppen talte, og i sidste Øjeblik, før Landgangen blev taget, kom en ung kvindelig Student, hvis friske Skønhed vilde have vakt Opmærksomhed under enhver Breddegrad, cyklende i største Hast ned til Skibet, sprang om Bord og overrakte med en yndefuld Hilsen Sangforeningens Formand en dejlig Buket Roser — i disse Egne sikkert noget kosteligt og sjældent.

Efter et kort Stop ved Byen Húsavik stævnede vi nordpaa, travlt beskæftigede med Forberedelserne til et af Rejsens store Øjeblikke: Polarkredsens Overskridelse, der naturligvis maatte fejres paa en sømmelig Maade. Indhyllede i Plaid og Tæpper begav vi os i Gaasegang med tre »Polargubber« i Spidsen (*Bügel, Norman Hansen og Arne Thomsen*, gjort ukendelige ved

uhyre Vat-Skæg) hen over Dækket, hvor en udspændt Snor anskueliggjorde den iøvrigt usynlige Polarkreds, som vi »overskred« i det af Kaptajn *Stefáns* son angivne Øjeblik.

Saa rundede vi Islands nordøstlige Hjørne, det smalle, langt udløbende Næs, fra hvis yderste Spids et af Verdens ensomst beliggende Fyrtaarne, »Langanes«, sender Skibene sine vejledende Straaler. Natten mellem den 19. og

20. Juli nærmede vi os vor sidste Station i Island, Seydisfjörður paa Østlandet. Under Sejladsen ind gennem den smalle, af nøgne Fjelde omgivne Fjord var der mange, som tvivlede om, at der kunde holdes Koncert paa dette Tidspunkt. Men Byens Indbyggere gjorde Tvivlerne til Skamme: ved Ankomsten modtoges vi — i en dagklar Midnatstime — af Sangkoret »Bragi«, der hilste os under Ledelse af *Jón Vigfússon*. Paa Bryggen stod flere Hundrede Mennesker, der alle fulgte os fra Skibet til Skolen, hvor

Siglufjörður.

Koncerten fandt Sted for overfyldt Hus i en Sal, hvis Udsmykning med friske Birkegrene, hentede langvejs fra, dannede en sjældent skøn Ramme om vor Optræden.

Koncerten, der begyndte Kl. 0,30 og sluttede Kl. 2 Nat, efterfulgtes af et Champagnegilde, hvor Dr. *Sigurður Magnússon*, *Sigurður Vilhjálmsson* og Dr. *Kristjánsson* (gammel Studentsanger) rettede smukke og varmt følte Ord til os.

I straalende Morgensol marcherede vi til Skibet, Afskedstale holdtes af Byfoged *Arnalds*, paa hvis Opfordring vi sang »Kong Christian«, saa Fjordens Fjelde gav Genlyd. Og idet vi — som vor sidste Hilsen til Island — istemmede Nationalhymnen »Ó, Guð vors lands«, gled »Goðafoss« bort fra

Island set nordfra.

Bolværket, ud mod Atlanten. Snart var Islands barske Klippekyt forsvundet bag os, og vi drog sydpaa, opfyldt af Minder om det forunderlige Land, vi havde besøgt, og hvis Befolkning havde vist os saa megen Venlighed og Gæstfrihed.

Det samme kunde ikke siges om det Hav, paa hvis lange og brede Bølger vor lille Skude nu tumledes. Sygeligheden var til Tider ret udbredt blandt Korets Medlemmer, men man trøstede sig med, at Rejsen fra Seydisfjörður til Thorshavn kunde vilde vare $1\frac{1}{2}$ Døgn. Egentlig laa Færøerne udenfor den islandske Dampers Rute, men ved særlig Velvilje fra Direktør *Emil Nielsens* Side havde man imødekommet vort Ønske om at besøge Thorshavn, og ved Radiotelegrafiens Hjælp traf Sangforeningens Bestyrelse nu, undervejs over Havet, de fornødne Aftaler med den lokale Musikforening om en Koncert.

Det havde iøvrigt sine Vanskeligheder at finde Færøerne, der jo ikke fylder meget i det vældige Atlanterhav; dertil kom, at en fuldstændig uigenkæmtrængelig Taage sænkede sig over Havet og tvang Kaptajnen til at ned sætte Farten; han var jo tilmed ikke hjemmevant i de færøske Farvande. Paa et vist Tidspunkt begav Sangforeningens Formand sig op paa Broen for at erkyn dige sig om Udsigterne med Hensyn til den berammede Koncert i Thors havn. Paa Spørgsmaalet om, hvor vi befandt os, lød Svaret: et Par Timers Sejlads fra Færøerne. I det samme skiltes Taagen, og en taarnhøj Klippevæg

kom til Syne forude – dog i tilstrækkelig Afstand til, at vi kunde dreje af og i fint Vejr passere Vestmansund mellem Vaagø og Strømø. Undervejs havde vi Lejlighed til at beskue den berømte Domkirkeruin ved Kirkebø, og da vi drejede om Næsset og nærmede os Færøernes Hovedstad, mødte der os det festlige Syn af Orlogsskibet »Heimdal«, der laa paa Thorshavns Rhed. Chefen viste os den Ære at kipe med Flaget og at foranstalte Eskadre-Roning, og mens vi nød det smukke Skue af Baade, bemandede med hvidhuede Matroser, traadte Skibsorkestret an paa Dækket og spillede fædrelandske Melodier. Vore egne Hubertusmænd fik i en Fart Hornene frem, og hver Gang Marineorkestret pavserede, satte vore Spillemand ind med deres bedste Numre. Det hele formede sig som en meget fornøjelig Konkurrence, der forblev uafgjort af Mangel paa uvildige Dommere.

Vi ankrede op ude paa Havet, og en Motorkutter bragte os ind til den flagsmykkede By. Under et hastigt Strejftog gennem de maleriske Gader anskaffede vi os hver en Færøhue, som afløste Studenterhuen under Hjemrejsen.

Amtmand *Olrik* indbød en Del af Sangerne til Middag, ved hvilken Lejlighed vi traf den franske Polarforsker *Charcot*, hvis Skib, »*Pourquoi pas*«, var ankommet samme Dag efter at have forsøgt at undsætte Roald Amundsen.

Efter Koncerten i Skolen gav Musikforeningen Reception i »Klubben«, hvor Organist *Waagstein* og Sagfører *Mitens* udtrykte Færingernes Glæde ved vort Besøg.

Sent paa Aftenen forlod vi i Robaade Byen under hjertelige Afskeds-hilsener fra den talrige Menneskemængde. Ombordstigningen fra de vuggende Baade til Damperen var ikke uden spændende Momenter, bl. a. paa Grund af de mange Souvenirs, saasom udstoppede Søpapegøjer, hvoraf vi havde Hænderne fulde.

Mens vi i Nattens Løb, gennem Sundet mellem Shetlands- og Orkney-Øerne, nærmede os Skotland, var vi Hovmester *Lárussons* Gæster ved et festligt Panchesold. Taage tvang os til et kort Ophold ved Peterhead, men derefter foregik Hjemrejsen i det smukkeste Vejr.

Paa Nordsøen havde vi en højst ejendommelig Oplevelse: midt paa Formiddagen blev der slaaet Alarm, og fra Dækket saa vi i ganske kort Afstand en mægtig Springhval, mindst 20 Alen lang, fare lodret op af Havet i sin fulde Længde, kaste sig sidelæns og forsvinde i Bølgerne for efter nogle Øjeblikkes Forløb at foretage det samme enorme Spring. Vistnok 10 eller 12 Gange gentog Dyret med en næsten utrolig Kraftudfoldelse sin tilsyneladende formaalsløse Opvisning; efterhaanden trættes den dog for tilsidst at forsvinde.

Islandsrejsen nærmede sig nu sin Afslutning. Det havde i alt væsentligt været en Rejse, der bød Deltagerne mangan fredelig Stund og ikke stort andre Anstrengelser end dem, den enkelte frivilligt paadrog sig, hvad der for nogles Vedkommende forøvrigt ikke var saa lidt. For Bestyrelsen kunde der til Tider være en Del at gøre, og Tempoet var ved visse Lejligheder ret forceret. Det hændte f. Eks. gentagne Gange, at der efter en Koncert kun var Minutter til Raadighed til Regnskabsopgørelse; denne bestod da i, at Kassereren, *Aage Schultz*, fik stukket en Bunke Pengesedler ud, som han skyndsomst puttede i Lommen uden at tælle dem, hvorpaa han styrtede afsted til Damperen. Opgørelse eller blot en Følgeseddel var der ikke noget, der hed. Senere, naar man sad i Ro om Bord, paa Vej til næste By, og Formand og Kasserer trak sig tilbage til en uset Krog, oprandt der spændende Øjeblikke, indtil Resultatet af Optællingen forelaa.

Det er en Selvfølge, at Fotografiapparaterne var i travl Virksomhed paa Turen. Foruden de ca. 500 Amatørbilleder, der blev taget, ejer Sangforeningen en ret udførlig Film, som viser en Del karakteristiske Episoder fra Rejsen. Det var et Medlem af Koret, *Alfred Kirk-Jensen* (senere Direktør for »Kodak«), der paatog sig – og paa udmærket Maade gennemførte – det Hverv at filme Turen. Efter vor Hjemkomst var Filmen i længere Tid »indlagt« i »Kino-palæet«s Ugerevy, hvor Islandsfarerne saaledes havde Lejlighed til at se sig selv paa Lærredet.

Om Eftermiddagen den 24. Juli øjnede vi – ikke uden Bevægelse – Jyllands snehvide Klitter, der hilste os Velkommen med Sol og Varme. Da Skagen var rundet, samledes vi ved Aftenstide om Punchebollerne paa Dækket, og hele den skønne, lune Sommernat hengik med Sang og Tale paa festlig og munter Vis. Der var nok at mindes og nok at sige hinanden Tak for. Vi gled frem over Aarhusbugten med Vejle som Maal, og Morgenen gryede over Jyllands blide Kyster, der syntes dobbelt tillokkende paa Baggrund af de sidste Ugers Oplevelser. Hvilken Modsætning! Oppe paa Sagaøen »under Jøklens evigt hvide, høje snebedækte Tind« havde vi sunget (i Roger Henrichsens »Gunnar á Hlíðarenda«):

»Havets solblaa Silkehynde
vugged blidt den danske Vaar.
Kornet klædte Agrens Ynde
som et gyldent Pigehaar.

Sommerblæstens Brus i Bøgens
mægtigt hvalte Bladehang
bar paa brede Vinger Gøgens
fjerne Kukken over Vang.«

Her kom det os imøde som frodig og skøn Virkelighed. — — — Paa Kajen i Vejle modtoges vi ikke af nogen Festkomité med Borgmestertale m. m.,

men – hvad der i Øjeblikket var os langt kærere – af vor gode Kammerat *Hemming Bardenfleth*, der bød os Velkommen, som Billedet nedenfor viser.

Ankomsten til København var knapt saa festlig. »Goðafoss« var ventet Lørdag Eftermiddag, og en Mængde Venner og Paarørende af Korets Medlemmer havde begivet sig til Strandgade for at modtage os. Imidlertid kom Damperen først ind ved Midnat, og Kajen laa øde og tom; kun Toldvæsenet var repræsenteret – – ved en underordnet Funktionær, hvis Opgave var at forbyde os at gaa i Land før næste Morgen. I Betragtning af, at vi i 4 Uger

havde været uden Forbindelse med vore Hjem, paatog Formanden sig Ansvar for en Tilsidesættelse af dette meningsløse Forbud.

En kort Sommerferie, og Efteraaret meldte sig med sine Pligter: Immatrulationsfesten, Universitetets Modtagelse af den franske Undervisningsminister, Festen paa Universitetet i Anledning af 50-Aaret for Kvindernes Adgang til akademisk Uddannelse, og endelig Studenterforeningens Rusgilde med Hostrups og Heises Kantate, hvor Max Müller var Rektor og Poul Knudsen Solstraalen.

I Begyndelsen af Oktober blev Roger Henrichsen syg, og Aage Barfoed Møller ledede Prøverne nogle Gange. – I Repræsentantskabsmødet den 15. Oktober kom Roger Henrichsen dog til Stede, og i de følgende Dage deltog han i Optagelsesprøverne for nye Medlemmer. Men det var tydeligt, at han ikke følte sig rask, og det skulde snart vise sig, at en alvorlig Sygdom havde angrebet denne livsglade og energiske Mand.

Den 2. November 1925 ledede Roger Henrichsen for sidste Gang Prøven i Studenter-Sangforeningen. Han blev indlagt paa Bispebjerg Hospital, og Lægerne var fra første Færd paa det rene med, at han ikke vilde kunne leve. Selv syntes han ikke at anse sig for farligt syg; han fulgte med levende Interesse alle Begivenheder i Sangforeningen og ventede inden længe at kunne give Møde paany. Det var ham en stor Skuffelse, at han ikke kom til at dirigere det store Fælleskor, der den 1. December hyldede Lange-Müller foran Det kgl. Teater i Anledning af Komponistens 75-Aars Dag. Dette Hverv tilfaldt nu Vilhelm Poulsen, »Bel Canto«s Dirigent.

I den paafølgende Periode lededes Prøverne af Axel Engberg, hvis store Trofasthed mod Foreningen saa ofte havde lagt sig for Dagen. Han dirigerede ogsaa Kor og Orkester ved Universitetets Aarsfest (Recke—Hartmann's Kantate) med Per Biørn og Poul Knudsen i Solopartierne.

Paa den ordinære Generalforsamling genvalgte samtlige Bestyrelsesmedlemmer. I sin Aarsberetning oplyste Formanden, at Sangforeningen i det forløbne Aar havde afholdt 23 selvstændige Koncerter og medvirket ved 11 Koncerter, arrangeret af andre; naar dertil føjes, at der var afholdt 60 Korprøver, tør det siges, at Medlemmerne ikke med Rette kunde klage over Mangel paa Beskæftigelse.

Sangforeningens Rugsilde indleddes med en Koncert, der mod Sædvane ikke omfattede Korsang, men kun Solopræstationer: firhændigt Klaver af Vagn Tvermoes og Karl Clausen, Romancer af Poul Knudsen og Per Biørn, Gluntar af Kaj Oluf og Ralf Buch og endelig firstemmig Sang af Volmer Holbøll-Kvartetten. — Ved Rugsildet, under hvilket Erik Lunn holdt Talen til de unge, følte Savnet af den syge Dirigent naturligvis stærkt; et hjerteligt Telegram fra ham oplæstes og efterfulgtes af Formandens Tale for den fraværende.

Lige efter Nytaar 1926 drøftede Bestyrelsen Muligheden af at hylde Roger Henrichsen paa hans nær forestaaende 50-Aars Dag. I et Møde den 11. Januar besluttede man at tilvejebringe en Hædersgave, der kunde overrækkes ham; men Dagen efter indløb Meddelelse om, at han var afgaaet ved Døden. Ved Roger Henrichsens Begravelse fra Holmens Kirke sang »Lille Kor« under Engbergs Ledelse bl. a. Mozarts »Ave verum«, og efter Jordpaakastelsen paa Vestre Kirkegaard bragte Formanden den afdøde en sidste Hilsen og en Tak for den varme Begejstring og store Trofasthed, hvormed han havde røgtet sit Hverv.

Saa vel Dagspressen som de akademiske og musikalske Fagblade bragte

udførlige Nekrologer, der alle vidnede om den Respekt og Hengivenhed, Roger Henrichsen havde vundet sig overalt. Hans Personlighed var da ogsaa af en sjældent fin og ædel Støbning: smuk var hans ydre Fremtræden, hans Væsen elskeligt og usnobbet. Han efterlod hos alle, der kendte ham, Savnet af et aabent og varmhjertet Menneske og en Følelse af Taknemlighed for de smukke Minder, han skænkede alle, med hvem han kom i Berøring.

Ved Kongens og Dronningens Aftenselskab paa Amalienborg nogle Dage senere henvendte Kongen nogle deltagende Ord til Sangforeningens Formand i Anledning af Roger Henrichsens Død og forhørte sig om, hvem man havde tænkt paa som hans Efterfølger. »Kan De ikke faa Hye-Knudsen?« sluttede Kongen, der saaledes blev den første, som bragte vor fremtidige Dirigent i Forslag.

Med Roger Henrichsens Død indlededes Aaret 1926, der overhovedet kom til at staa i Dødsfaldenes Tegn, og i hvilket Sangforeningen skulde berøves flere af sine bedste Mænd.

Repræsentantskabet, hvem Valget af en ny Dirigent paahvilede, indkaldtes i Slutningen af Januar og Begyndelsen af Februar til en Række Møder, hvor dette

for Sangforeningen livsvigtige Spørgsmaal drøftedes med det Resultat, at Det kgl. Teaters unge Kapelmester *Johan Hye-Knudsen* opfordredes til at overtage Hvervet som Studenter-Sangforeningens Dirigent, hvortil han erklærede sig rede. Hertil udkrævedes imidlertid Undervisningsministerens Tilladelse; og hvor velvilligt end Ministeren (Fru Nina Bang) betragtede Sangforeningen, turde hun dog ikke under de dengang herskende, for Operaen meget vanskelige Forhold meddele den ønskede Tilladelse. Derimod stillede hun i Udsigt, at det maaske om et Aar vilde være muligt at finde en Udvej.

Paa dette Grundlag besluttede Repræsentantskabet at suspendere Dirigentvalget og at opfordre Magister *Kai Aage Bruun* (Roger Henrichsens Søstersøn) til indtil videre at fungere som vor Dirigent. Bruun indvilligede heri, og under denne dygtige unge Musikers Ledelse arbejdede Sangforeningen sig gennem et af de vanskeligste Aar i sin Tilværelse. — Af private Grunde

Kai Aage Bruun.

kunde han dog ikke straks tiltræde, og Bestyrelsen henvendte sig da til Salomon Levysohn, der ganske vist endnu var svag efter en svær Sygdom, men dog erklærede sig villig til at forsøge at hjælpe os en Tid. Han kom, ledsaget af sin Hustru, der trofast fulgte ham overalt, med stort Besvær til et Bestyrelsesmøde og deltog i Drøftelsen af de foreliggende Sager; men det viste sig umuligt for ham at paatage sig noget Arbejde; Sygdommen tog atter en alvorlig Vending, og den 25. Februar 1926 afgik han ved Døden. Ved hans Bisættelse i Bispebjerg Krematorium sang et lille Kor under Axel Engbergs Ledelse.

Faa Dage efter døde Lange-Müller, og Sangforeningen havde saaledes i Løbet af mindre end 2 Maaneder mistet tre af de Mænd, under hvis Taktstok den havde sunget. Lange-Müllers Begravelse fandt Sted fra Vor Frue Kirke og overværedes af en Mængde Studentersangere, der iført Gala og Studenterhue dannede Spalier gennem Kirken, da Kisten bares ud. Ved Jordfæstelsen paa Vestre Kirkegaard sang vi under Engbergs Ledelse »Dejlig er Jorden«.

Tre Uger senere deltog Sangforeningen efter Kongens Ønske i Højtideligheden ved Enkedronning Louises Bisættelse i Roskilde Domkirke. Under Kai Aage Bruuns Ledelse og med Helge Nissen som Solist udførtes »Den store, hvide Flok –« i Griegs Udsættelse. Ved denne Lejlighed hørtes Sangforeningen for første Gang i Radioen.

I Foraarets Løb medvirkede vi ved en af Dansk-Islandsk Samfund arrangeret Koncert og to Gange ved Koncerter paa Universitetet til Fordel for den nydannede Forening »Studenternes Venner«. Derimod afholdtes der mod Sædvane ingen selvstændig Foraarskoncert. Skovturen som fandt Sted »med Damer«, gik denne Gang til Hareskoven, hvor det medbragte Smørrebrød nødtes paa Terrassen foran Pavillonen med den skønne Udsigt over Lille Værlose Overdrev.

Efter Indbydelse af Studenterforeningen og Helsingør Byraad deltog et stort Kor under Engbergs Ledelse (K. Aa. Bruun var bortrejst) i en Udflugt pr. Damper til Helsingør, hvor svenske og danske i broderlig Forening fejrede Midsommerraftenen med Sang paa Torvet samt i Fratergaarden og Kronborg Slotsgaard. Efter et pragtfuldt Fakkeltog var der Sankt Hans-Baal med Taler af Professor Vilh. Andersen og Professor Sommarin fra Lund, og efter Hjemkomsten til Hovedstaden dansedes der i Studenterforeningen.

I September fandt en lille Højtidelighed Sted i Sangforeningens Bestyrelsesværelse, idet Roger Henrichsens Portræt, skænket af hans Enke, fik sin

Plads paa Væggen. Fru Roger Henrichsen og hendes Søn Gudmon var til Stede, og i Overværelse af en Del ældre Sangere udtalte Formanden en varm Tak for den smukke og kærkomne Gave. En Dobbeltkvartet afsang nu et Par af vor afdøde Dirigents Sange, hvorefter Asger Bruhn fremdrog nogle personlige Minder om Roger Henrichsen.

En mørk Aften i Midten af September havde Sangforeningen Lejlighed til at deltage i en »Ildfest« paa Rheden til Fordel for Bevarelsen af Fregatten »Jylland«. Ombord paa Dampbaaden »Stubben«, der var saa lille, at vi kun med Vanskelighed undgik at skubbe hverandre i Vandet, afsang vi under højst usædvanlige Omstændigheder vore Sange, medens Bomber og Raketter suste om Ørene paa os.

Foreningens fortræffelige Inkassator, Chr. Christensen, der havde udført det Kunststykke at blive populær ved at opkræve Kontingenter, fremsatte efter 28 Aar og 1 Maanedes Virksomhed Ønsket om at træde tilbage. Det var med velbegrundet Beklagelse, Bestyrelsen modtog denne Anmodning, og et stort Antal Medlemmer tog Del i en af Bestyrelsen foranstaltet Festlighed til hans Ære. Ved denne Lejlighed tolkede Viggo Christophersen de venlige Følelser, hvormed alle omfattede den pligtro og taktfulde Mand.

Ved Udførelsen af Studenterforeningens Ruskantate var det lykkedes at formaa Helge Nissen og Olaf Holbøll til at synge henholdsvis Rektorens og Solstraalens Parti. Under Prøverne paatog Helge Nissen sig Instruksjonen, og han gik op i Arbejdet med en Varme og et Humør, der forplantede sig til alle de medvirkende. Resultatet blev en Udførelse, der med Rette henrev Tilhørerne til Begejstring. – Ingen kunde ane, at denne Opførelse af den gamle Kantate skulde blive af musikhistorisk Betydning ved, at Tidens største Sanger herhjemme for sidste Gang hævede sin skønne Røst. Tre Dage senere endte Helge Nissen sit Liv, og Ugedagen efter Rusgildet sang en lille Flok af Kammeraterne ved hans Grav paa Holmens Kirkegaard. Et smukt Portræt, skænket af Fru Gudrun Nissen, blev kort efter ophængt i Sangsalen til Minde om Helge Nissens sjældne Sangkunst, Studenterhumør og gode Kammeratskab.

Til Fordel for et Kunstnerlegat, der skulde bære Helge Nissens Navn, afholdtes i November en Koncert i Tivolis Koncertsal, bl. a. under Medvirkning af Brailowsky og Yvette Guilbert. Studenter-Sangforeningen mødte med et stort Kor og fremførte bl. a. Reissigers »Olaf Trygvason«.

I en Prolog af Sophus Michaëlis, fremsagt af Skuespiller Nicolai Neiiendam, hed det:

»En Sanger tav. Hans skønne Røst blev borte.
Et Glimt skar over Livets Melodi.

— — — — —
Saa slap han for at falde; for at fældes
og føle Stemmens Kræfter gaa paa Hæld.
Kunsten er evig, den skal ikke ældes
— brat lukked han for Sangens ædle Væld

— — — — —«

Medens Sangforeningen ved Forholdenes Magt havde været forhindret i at afholde nogen Foraarskoncert dette Aar, mente man sig nu ved Efteraarstid i en saadan Form, at der paany kunde lægges ud. — Efter Indbydelse af Nyborg Musikforening, hvis Formand var Løjtnant Knudsen (Johan Hye-Knudsens Fader), gav »Lille Kor« sidst i Oktober en Koncert i Byens Haandværkerforening med Henry Skjær og Volmer Holbøll som Solister.

I December gav vi i Universitetets Festsal en Koncert, der havde samlet mere end fuldt Hus, hvad der vel dels skyldtes vor langvarige Tilbageholdenhed, dels vore udmærkede Medvirkende: Breuning—Bache Kvartetten og Studentermusikforeningens Orkester. Ikke uden Grund bebrejdede man os, at der (som Følge af en Overvurdering af Salens Kapacitet) var solgt flere Billetter, end der var Siddepladser. Iøvrigt fik Koncerten det bedste Forløb, og Stemningen var fortræffelig. Ved det paafølgende Rusgilde talte Torben Meyer for det nye Kuld af Sangere, og den ledende Senior, Borgmester, Dr. Kaper, talte om Betydningen af, at alle gode Kræfter — ikke mindst Sangforeningen — stod sammen om den Opgave at holde den akademiske Stand oppe trods Tidernes Ugunst.

Ved det kort Tid forinden stedfundne Bestyrelsesvalg havde Sekretæren, C. Th. Holbøll, af Mangel paa Tid set sig nødsaget til at trække sig tilbage; i hans Sted valgtes *Ib Lundsteen*.

Tæt op mod Jul medvirkede vi ved »Politiken«s Julekoncert i Odder Fellow Palæet, bl. a. med »Lille Kor«s Udførelse af Lange-Müllers Serenade af »Renaissance«, hvor Poul Knudsen sang Solo.

Dermed sluttede 1926, der havde bragt Sangforeningen saa mange smertelige Tab, og Nytaaret oprandt med rige Løfter om Fornyelse og Vækst.

Midt i Januar 1927 traadte Repræsentantskabet sammen for at søge Dirigentspørgsmaalet endeligt løst. Hye-Knudsen havde efter Henstilling fra Ministeriet trukket sin Kandidatur tilbage, men efter at Viggo Bentzon og Erik Abrahamsen, begge Medlemmer af Repræsentantskabet, havde paataget sig en fornyet Forhandling med Ministeren, lykkedes det at fjerne Hindrin-

gerne for Hye-Knudsens Valg, som derefter fandt Sted den 21. Januar 1927. Formelt gjaldt Valget kun et Prøveaar, men dette Forbehold, der skyldtes et Ønske fra Undervisningsministeriets Side, var der næppe mange, der lagde Vægt paa, og det fik da heller ingen praktisk Betydning. Den nyvalgte Dirigent kom til Stede samme Aften og forestilledes for Repræsentanterne ved en lille Festlighed. — Til de af Ministeriet stillede Betingelser for Hye-Knudsens Ansættelse i Sangforeningen hørte ogsaa den, at en Vicedirigent skulde aflaste ham for en Del af det elementære Arbejde. Dette Hverv overdroges til *Kaj Oluf Buch*, og dermed indleddedes et mangeaarigt, frugtbart Samarbejde, præget af gensidig Respekt og Hengivenhed.

Ved Mandagsprøven den 31. Januar satte Formanden Studenterhuen paa Hye-Knudsens Hoved, og Koret sang for første Gang under sin nye Dirigent. Det drejede sig om en forestaaende Medvirking ved en Koncert til Fordel for det sønderjydske »Landeværn«, hvor vor Opgave var at synge 2 — skriver to — Sange, nemlig »Du danske Mand« og »Slumrer sødt —«. Uagtet hver Mand i Koret kunde (eller troede at kunne) disse Sange som sin lille Tabel, slap Hye-Knudsen ikke Tøjlerne før efter 3½ Times energisk Arbejde. Og man skiltes med Bevidstheden om at have tilbragt en interessant, lærerig og fornøjelig Aften.

Saa fulgte — et Par Dage senere — selve Koncerten, der bragte os megen Ære. Bagefter samledes vi med vore Damer i Odd-Fellow Palæets Riddersal, hvor Hyldest og Jubel skyllede ind over Hye-Knudsens Hoved.

I Begyndelsen af Februar fremstillede Formanden den nye Dirigent for Kongen, der med Tilfredshed hilste Virkeliggørelsen af sin for Aar og Dag siden fremsatte Tanke. Allerede samme Aften skulde Hye-Knudsen erfare Vanskeligheden ved at være to Steder paa en Gang: midt under Prøven i Sangforeningen maatte han afsted for at dirigere Balletten paa Det kgl. Theater. I de følgende Aar blev det en sørgeligt hyppig Foreteelse, at Teatret beslaglagde vor Dirigent netop paa de Aftener, da vi havde Brug for ham.

Johan Hye-Knudsen.

Derved var imidlertid intet at gøre, og Kaj Oluf Buch fik rig Anvendelse for sine Leder-Evner, sin umaadelige Flid og sit elskværdige Humør under Forberedelserne til vore mange Hverv.

Den 12. Februar (Roger Henrichsens Fødselsdag) samledes en stor Skare Medlemmer af Studenter-Sangforeningen og Musikpædagogisk Forening paa Vestre Kirkegaard i Anledning af Afsløringen af en Mindesten paa vor afdøde Dirigents Grav. Under Engbergs Ledelse sang vi Roger Henrichsens »Stille Hjerte —«.

I denne Periode var Tilstrømningen af Medlemmer til Prøverne saa stor, at Koret kun med Vanskelighed kunde rummes i Sangsalen. Luften var slem, men Interessen ved at arbejde under den nye, glimrende Ledelse bødede med Lethed paa Ulemperne. Ind imellem Forberedelserne til vor Foraarskoncert røgtede vi forskellige mindre Hverv saasom Medvirkning ved »National-tidende«s Landeværns-Koncert og Studenterforeningens Carl Nielsen-Aften.

Sidst i Marts 1927 samledes Medlemmer med Damer til en stort anlagt Fest med den dobbelte Opgave at fejre Fornyelsen af Sangforeningens gamle Banner og at mindes Islandsfærden i Tale, Sang og Billeder. Denne Fest havde allerede været planlagt til en Aften i Efteraaret 1925, men maatte udskydes paa Grund af Roger Henrichsens Sygdom. Efter yderligere Forsinkelser var det nu — næsten to Aar efter Islandsrejsen — endelig lykkedes at gennemføre Planen. Blandt de særligt indbudte var Kabinetssekretærene C. P. M. Hansen og Sveinbjörnsson, den islandske Minister i København, Sv. Björnsson, Minister Borgbjerg og Medlemmerne af den Damekomité, som havde tilvejebragt Midlerne til Bannerets Fornyelse.

Formanden indledede med en Redegørelse for Bannerets Historie. Det var skænket Sangforeningen i 1862 af en Kreds af Medlemmer; det anvendtes første Gang ved Studentermødet i Lund, hvor Studenterforeningen modtog sit Heimdal-Banner samtidig med, at Lunds, Upsalas og Kristianias Studenterforeninger fik deres Bannere. Og det vajede ved Afsløringen af Isted-Løven paa Krigergraven i Flensborg til Tonerne af Hartmanns »Slumrer sødt«. Baade Toner og Ord har vist sig uopslidelige, men Bannerets Silkedug maatte bøje sig for Tilintetgørelsens Lov. En Damekomité traadte sammen i 1915 med det Formaal at skænke Sangforeningen et nyt Banner, og der indsamledes en anelig Sum, men de vanskelige Tider bevirkede, at den oprindelige Tanke maatte opgives. Man fandt da paa den Udvej at overføre Ollriks smukke Lærke- og Bøgemotiv til en ny Silkedug, hvorved det lykkedes paa én Gang at skaffe Sangforeningen et brugeligt Banner og at bevare det hæder-

kronede og for alle Medlemmerne kære Samlingsmærke, hvis friske og smukke Symbolik havde vajet over henfarne Slægter af Studentersangere. Formanden for Dame-Komitéen, *Fru Dr. Jørgen Møller*, overdrog derefter Banneret til Sangforeningen og udbragte et Leve for denne. Ved Slutningen af den paafølgende Souper slukkedes Lyset i Salen, og en Række Lysbilleder viste sig som Illustrationer til Formandens Skildring af Islandsrejsen, hvorefter Kirk-Jensens Film rullede frem med sine interessante og morsomme Situationer.

Under en Prøveaften i Maj 1927 havde Koret den Glæde at modtage Besøg af Kalle Knorring, der naturligvis hyldedes med Leveraab, hvorefter han dirigerede »Hur skönt —«.

Paa Forslag af Lunds Studentsångförening havde man taget fat paa en Genoptagelse af de i mange Aar skrinlagte *Fælleskoncerter* af de to Foreninger. Nogle Dage forinden Planens Realisering var Sangforeningen indbudt til Besøg hos Kongeparret paa Sorgenfri. Aftenen forløb som altid, naar vore høje Æresmedlemmer byder Sangforeningen som Gæst, paa den smukkeste og fornøjeligste Maade. I Overensstemmelse med Traditionen førte Sangforeningens Formand Dronningen til Bords, Kongen bød Velkommen og gav straks Tonen an til den frie, studentikose Stemning, der gjorde ogsaa denne Aften til et muntert og fint Minde for Deltagerne. Efter Formandens Tale for Majestæterne havde en Række Talere Ordet; bl. a. holdt S. A. M. Bügel sin vistnok mest inspirerede, tilsyneladende respektløse, men overdaadigt vittige Tale for »Husets Børn«, der begge var til Stede og tydeligvis morede sig ligesaa kongeligt som deres høje Forældre over den spøgefulde Hyldest. Blandt de Korsange, der krydrede Festen, var Salomon Levysohns lille, fine Sang »Alle Klokke«, hvor Henry Skjær udførte Soloen.

Fælleskoncerterne med Lundenserne indlededes i Universitets-Aulaen i Lund; Hye-Knudsen modtog en Laurbærkrans med Baand i danske og svenske Farver. Lundenserne dirigeredes af *Emil Gagner*, der havde ligesaa megen Ære af Koncerten, som Styrelsen havde af det paafølgende Samvær. Dette fortsattes hele Natten, og næste Formiddag drog begge Kor over Sundet for at synge paa Københavns Raadhus i Overværelse af Majestæterne samt Kronprinsen og Prins Knud. Koncerten forløb fortræffeligt og afsluttedes med et af Emil Gagner udbragt Leve for Kongeparret. Danske og svenske Sangere marcherede derefter syngende ind i Tivoli under politimæssig Beskyttelse af Studentersangeren og Politiinspektøren *Einer Møllerup*. Hos Nimb fandt et ligesaa intensivt som kortvarigt Festmaaltid Sted, afbrudt af en improviseret Friluftskoncert paa Trappen ud mod Tivoli, hvor en tusindtallig Skare løn-

nede det svensk-danske Fælleskor med varmt Bifald. En Bilkortège paa 30 Vogne bragte ved Midnat hele Selskabet til Havnegade, der blev Vidne til en ilsom Afsked, før Svenskerne dampede bort til Tonerne af »Sätt maskinen i gång, herr kapten!«, og dermed havde et Par vellykkede Dage faaet en festlig Afslutning.

Allerede tre Dage derefter havde vi vor velbesøgte Foraarskoncert i Tivoli, og bagefter fejrede vi i Taarnpavillonen Hye-Knudsens 31-Aars Fødselsdag med Taler og en af Axel Hertz paa Stedet digtet og mangfoldiggjort Sang. Inden vi undte os en lille Sommerferie, optraadte vi et Par Gange, først ved Elli Bjørkstens Gymnastikopvisning med kvindelige Studenter fra Helsingfors' Universitet, derefter i Holte Foredragsforening til Fordel for sønderjydske Børns Ferieophold i Kongeriget. Og Foraarssæsonen sluttede med en Skovtur til Søllerød.

Ved Immatrikulationsfesten i September dirigerede Hye-Knudsen for første Gang paa Universitetet; om Aftenen sang vi under Kaj Oluf Buchs Ledelse nogle Sange ved Studenterforeningens Rusmodtagelse, ved hvilken Lejlighed den ledende Senior, Højesteretssagfører *Schiørring*, holdt en varm og hjertelig Tale for os og opfordrede de unge til at søge ind i Sangforeningen.

Ved Studenterforeningens Rusgilde med den gode, gamle Kantate udførtes Rektorens Parti af Clod-Svensson, Solstraalens af Kaj Oluf Buch og Drengens af Anders Møller. I samme Oktober Maaned indtraf »Fader Berg«s 70-Aars Dag, der fejredes med en stor Fest paa »Grand« i Lund; Bügel repræsenterede Sangforeningen og overrakte med en hjertelig Tale »Faderen« en Laurbærkrans.

Generalforsamlingen bragte nogle Ændringer i Bestyrelsens Sammensætning, idet Kassereren Aage Schultz og Sekretæren Ib Lundsteen havde ønsket at træde tilbage. De afløstes af *Eugen Olsen* og *Poul Høybye*.

Universitetets Aarsfest fejredes med Opførelsen af Niels Møller og Carl Nielsens Kantate. Solisterne var Ida Møller, Per Biørn og Poul Knudsen. Efteraaret bød os iøvrigt en Række Opgaver, blandt hvilke skal nævnes Medvirkning ved et Par Fester for færøske Folkedansere (paa Raadhuset og i »Politiken«s Hus), en Koncert i K. F. U. M., hvor tillige Birgit Engell og Poul Reumert optraadte, og endelig – i Raadhusets Festsal – Jubilæumsfesten i »Foreningen til Kønssygdommenes Bekæmpelse«.

I Begyndelsen af December gav vi Koncert i Studenterforeningens store Sal, der var omtrent fyldt, og bagefter fandt vort Rusgilde Sted i Overværelse af Rector magnificus, Professor *Martin Knudsen*, og flere Repræsen-

tanter for Universitetet, endvidere Formanden for Lunds Studentsangforening, Professor Sommarin, og Dirigenten Emil Gagner; derimod maatte Fader Berg nøjes med at hilse os pr. Telegram. *Immanuel Dam* var Rustaler, og i *Kan-*taten skænkede Olaf Holbøll som saa ofte før Tilhørerne et skønt Minde ved sin Udførelse af »Hartmanns Drapa«, der fremkaldte en spontan Hyldest af sjældnen Styrke.

Tæt op mod Jul gav vi vort Bidrag til Velgørenheden ved at synge — med »Lille Kor« — i Frederiksborg Slotskirke, hvor Per Biørn var Solist, og i Frue Kirke ved Berlingske Tidendes Julekoncert. Efter denne samledes Medlemmerne med Damer i Admiral Gjeddes Gaard til en tvangfri Festlighed. Erik Lunn talte her meget smukt for vor Dirigent og fastslog (med Støtte af Jørgen Møller og andre), at Sangforeningen ikke i de sidste 40 Aar havde sunget saa godt som nu.

De lyse Udsigter, hvormed Aaret 1927 var sluttet, indfriedes fuldt ud i det nye Aar. Koret talte ikke mindre end 100 Mand, og der arbejdedes med Iver af begge Dirigenter for at naa, hvad der skulde naas i Foraarssæsonen: en Koncert i Sorø (hos Forsvarsbrødrene), en Samvirken med Cæciliaforeningen, *Bel Canto* m. fl. ved en Koncert i Raadhushallen, Deltagelse i Tonekunstnerforeningens 25=Aars Jubilæum og en Underholdning for 700 Hjemløse i en »Varmestue« paa det gamle Banegaardsterræn — — — altsammen i Februar Maaned.

I Begyndelsen af Marts drog »Lille Kor« til Haderslev, indbudt af Selskabet »Harmonien«, og til Odense som Foreningen »Dannevirkes« Gæster. Koncerten i Haderslev fandt Sted i Kathedralskolens store, smukke Sal, og *Christian Ottosen* var Solist. Efter det traditionelle Kaffebord med Taler og nationale Sange dansedes der med sædvanlig Udholdenhed, og næste Formiddag skete Afrejsen til Odense, hvor Koncerten holdtes i »Fyns Forsamlingshus«. Bagefter samledes Koret med Indbyderne til et festligt Smørrebrødsbord paa »Grand«, efterfulgt af et Bal, der brutalt afbrødes Kl. 3, for at Sangerne kunde naa København med Morgentoget.

Ved »Naturfredningsforeningen«s Møde i Raadhushallen ledede *Anders Møller* — da begge Dirigenterne var forhindrede — »Lille Kor«s Udførelse af Sange til Sigvard Werners Lysbilleder og Erick Struckmanns Foredrag. Sidst nævnte indbød derefter Koret og en Række fremtrædende Personligheder til Fest i sit Atelier i Hellerup, hvor det meste af Natten hengik med materielle og aandelige Nydelser i de skønneste Omgivelser.

Det blandt Studentersangere velkendte Begreb »Gammelmandsfest«, der

i længere Tid var blevet forsømt noget, fik i Begyndelsen af Maj fuld Op-
rejsning, idet Bestyrelsen gjorde Axel Engberg til Midtpunkt for en saadan
Fest. Om hans Værdighed til at fejres herskede der kun een Mening: intet
nulevende Medlem af Sangforeningen havde i en saa lang Aarrække som han
paa den mest uselviske Maade stillet sig til Raadighed, naar der var Brug
for hans Hjælp — og det var der, som denne Bog viser, særdeles ofte — enten
som Dirigent eller Akkompagnatør. Deltagerne i Festen (120 i Tallet) afsang,
da Smørrebrødsfadene havde givet Plads for Punchebollerne, en af Otto
Levin forfattet Kantate, hvorefter Asger Bruhn tolkede Sangforeningens Følel-
ser overfor Hædersgæsten, der svarede med en overmaade smukt motiveret
Skaal for Sangforeningen. Hermed var den seriøse Del af Festen forbi. Op
gik Døren, og ind skred et truende Optog: Hubertus-Orkestret iført de
obligate høje Hatte og fantastiske Skæg og blæsende en March; derefter tre
frygtindgydende, i sorte Kapper indhyllede Dommere (Allerup, Max Tver-
moes og Jørgen Arnstrøm), der tog Plads paa en høj Tribune, flankeret af
Talerstole, paa hvilke Bügel og Erik Lunn optraadte som Anklager og For-
svarer for indstævnte Engberg. Nævninger udtoges og udskødes, Anklage-
skrift og Erklæring fra Retslægeraadet oplæstes, hvorpaa Nævningerne gik
afsides for at votere under stor Larm. Resultatet blev Frifindelse i Henhold
til Taabeparagraffen.

Et Par Dage senere havde Sangforeningen en af sine smukkeste Oplevel-
ser: Udførelsen af Seedorff Pedersen og Hye-Knudsens Kantate ved Afslø-
ringen af Svend Rathsacks Mindesmærke for de krigsforliste Sømænd. I det
skønneste Vejr og i Overværelse af Tusinder af Tilhørere med Kongehuset
i Spidsen gav det 90 Mand store Kor med Poul Wiedemann som Solist
sit Bidrag til en værdig Fremførelse af dette i Ord og Toner lige betyde-
lige Værk.

Midt i Maj hentede »Lille Kor« sig en Succes i Ringsted, hvor det sam-
virkede med H. Chr. Jensens lille, dygtige Orkester. Og en Ugestid derefter
afholdtes Sangforeningens Foraarskoncert i Tivolis Koncertsal — — — under
Omstændigheder, der heldigvis tør betegnes som usædvanlige: efter en Række
straalende og varme Foraarsdage oprandt denne Dag med Regn, Mørke og
Kulde, der voksede jævnt i Dagens Løb for at kulminere om Aftenen med
et saa trøstesløst Sjask, at Tivoli laa fuldstændig affolket hen — med lukkede
Boder, ikke et levende Væsen i Gangene — øde, mørkt, rædselsfuldt. I Kon-
certsalen sad trods alt en lille tapper Skare, der søgte at holde Varmen ved
kraftige Haandklap, hvorved de samtidig gav Koret en haardt tiltrængt Op-

Ved Afsløringen af Søfartsmonumentet. I Midten: Poul Wiedemann.

muntring. Siden trøstede vi os i Taarnpavillonen med Smørrebrød og vore Damers Selskab.

Inden Maanedens Udløb indtraf Pinsen og med den en Tur til Aarhus og Samsø, hvor et Kor paa 56 Mand nød nogle pragtfulde og — ikke mindst i musikalsk Henseende — indholdsrige Dage. I Aarhus var vi Gæster hos vore Kammerater i den stedlige »Fialial« af Studenter-Sangforeningen; den planlagte Koncert i »Vennelyst« havde i den ellefte Time maattet ombyttes med en Koncert i Domkirken, da Politimesteren hyldede den ejendommelige Anskuelse, at der vel maatte festes og danses hele Natten Pinselørdag, men at samme Lørdag Aften ikke turde profaneres ved Kuhlaus, Hartmanns, Heises og Lange-Müllers Toner. Kirkekoncerten fik iøvrigt det smukkeste Forløb, og bagefter var »Vennelyst« Rammen om en glimrende tilrettelagt og med Aand og Humor gennemført Fest, hvor *N. Chr. Gerdes* præsiderede, og hvor Hovedtalen holdtes af *Dr. Krebs* i den barokke og lattervækkende Form, der er hans dybt originale Personlighed egen. Efter Ballet kørte de fleste af Værterne med deres Sangere ud til Varna, Ørnereden eller

andetsteds, hvorfra Pinesolens Opgang over Mols Bjerge kunde beskues. – Ved Middagstid forlod vi Aarhus under Udfoldelse af de sædvanlige Afskeds-Ovationer, og efter et Par Timers Sejlads modtoges vi ved Kolby Kaas af »Samsø Kunstforening«, under hvis Ledelse den lille Kattegats-Ø i de to Pinsedage udfoldede al sin nysudsprungne Skønhed, omgivet af et solbeskinnet Kattegat. Søndag Aften holdt vi Koncert i Tranebjerg Forsamlingshus, om Mandagen var der Automobiltur til Nordlandet, hvor vi fra »Ballebjerg« og andre Højdepunkter nød Udsigten over Havet med Tunø

Krøyer-Kielberg og Hye-Knudsen.

og – i det yderste fjerne – Aarhus Domkirke, Fyns Hoved og Sjællands Odde. Eftermiddagen bød paa Friluftskoncert i Brattingsborg Skov for 2–3000 Tilhørere og med *Hans Henrik Lemche* som Solist. Dagen sluttede med Souper og Bal i Flinchs Hotel. Her gav en Mængde Talere Udtryk for den gensidige Glæde over Samværet, saaledes »Kunstforeningens« Formand, Lærer og Redaktør *Bent Rasmussen*, kgl. Kammermusikus *Peder Møller* o. fl. Det paafølgende Bal gled umærkeligt over i Morgenvandring og Køreture omkring paa Øen, hvis skønne Natur og muntre, gæstfri Befolkning gav os gode Minder med hjem til Hovedstaden.

Midt i Juni havde Stockholms Studentsångarförbund under Ledelse af *Einar Ralf* Koncert i Tivoli og var bagefter Sangforeningens Gæster til Smørrebrød m. m. i Divan II i Nærværelse af den svenske Minister, Baron *Beck-Friis*, der om Formiddagen havde indbudt vor Bestyrelse til Frokost i Gesandtskabspalæet sammen med de svenske Sangere.

LONDON

Fra den danske Klub i London var Sangforeningen kort Tid forinden bleven opfordret til at komme derover i Slutningen af Juni for at give Konserter dels for Klubbens Medlemmer, dels for det engelske Publikum. Der var ikke megen Tid til Forberedelser, men vi havde jo arbejdet flittigt hele Foraaret og var derfor i Stand til med kort Varsel at stille et fyldigt Program

Garden-party i Waltham Abbey.

og et godt Kor paa Benene. De afsluttende Forhandlinger foregik pr. Telegram mellem Klubbens »hon. secretary«, Grev *Ove Scheel*, og Sangforeningens Formand, og den 20. Juni — efter at der nogle Dage forinden havde været Lejlighed til under en vellykket Skovtur til Søllerød at ønske Englands koret Lykke paa Rejsen — drog de 40 udvalgte afsted til Esbjerg, hvor vor Kammerat, Politifuldmægtig *Richard Krause*, dirigerede et Hurra for os, da »A. P. Bernstorff« førte os ud af Havnen.

I London var en Del af den danske Klubs Medlemmer mødt frem paa Banegaarden, bl. a. Formanden, Direktør *F. Krøyer-Kielberg*, og Grev *Scheel*, der hurtigt fordelte Koret til Kvarterværterne.

Næste Morgen samledes vi ved Nelsons Monumentet paa Trafalgar

Square, hvorfra vi begav os til »The Cenotaph« i White Hall. Omgivet af Londonpressens Fotografere tog vi Opstilling foran Monumentet, ved hvis Fod Formanden paa Københavns Universitets Vegne nedlagde en Krans med røde og hvide Baand. Vi besøgte derefter Westminster Abbey med den ukendte Soldats Grav.

Om Aftenen fandt en Gala-Diner Sted paa Hyde Park Hotel under Forsæde af den danske Minister, Grev *Ahlefeldt-Laurvig*, der paa engelsk udbragte Skaalen for Englands og Danmarks Konger og paa dansk for Stu-

Laurentius Holm som Herold.

denter-Sangforeningen, idet han fremdrog nogle Minder fra dennes Besøg i hans Barndomshjem, Tranekjær Slot. Efter en af Direktør Krøyer-Kielberg udbragt Skaal for de tilstedeværende engelske Gæster holdt *Mac Ewen*, Direktør for Londons kgl. Akademi for Musik, en aandfuld og elskværdig Tale, hvori han udtrykte sin og de øvrige Gæ-

sters Glæde ved for første Gang at skulle høre danske Studenter synge.

Derefter fandt den første af vore Koncerter Sted i Hotellets pragtfulde, men til dette Brug ikke særlig egnede Sal. Den næste holdtes Dagen efter i den gamle Børs (Royal Exchange) og efterfulgtes af en Lunch i »Pickwick-værelset« i den morsomme Dickenske Kro »George and Vulture«, hvor Direktør *Rendtorff* var Vært. En Række udmærkede Taler, bl. a. af Værten og Generalkonsul *Rottbøll*, bidrog til den frie, studentikose Stemning, der gjorde dette Samvær til et af Englandsrejsens Højdepunkter. Da Bordet var hævet, gav vi et Par Sange til bedste nede i den snævre Gaard til Glæde for en Mængde unge Kontordamer, der kom til Vinduerne i alle Etager og belønnede os med Bifald og en Regn af Penny-Stykker. — Vi modtoges derefter i det danske Gesandtskab, i hvis Have vi sang for et lille udsøgt Selskab, bl. a. den berømte Danserinde *Adelina Genée*. — Aftenen var til fri Raadighed og benyttedes til Teaterbesøg, Udflugter paa Themsen eller Middags-selskaber.

Den følgende Dag deltog vi i en Lunch hos Godsejer og Tomatgartner

H. O. Larsen, der paa den mægtige Plæne foran sin Villa i Waltham Abbey Nord for London havde rejst et pragtfuldt Telt, i hvilket 200 Gæster sad godt og mageligt til Bords. Værten havde en udmærket Støtte i sine indkvarterede Sangere, *Laurentius Holm* og *Norman Hansen*, der — som H. O. Larsen bemærkede i sin Tale — havde sat ham »under Formynderskab« og regerede uindskrænket over alle hans udstrakte Ejendomme; de havde bl. a. opstillet Plakater overalt, indeholdende Forbud og Paabud for alle tænkelige Tilfælde, saa at ingen kunde gaa et Skridt uden at komme i Konflikt med et eller flere af Budene. Efter Lunchen besaa vi Gartneriet med dets Millioner af skønne Tomater, der glødede fra Hundreder af uhyre Drivhuse.

Dagen derpaa var Direktør *Rützow* Vært ved et garden party paa sit Landsted i Spencer Park. Ogsaa her hvælvede et Kæmpetelt sig over bugnende Borde; og under store Træer med kulørte Lamper mellem Grenene dyrkedes Sang og Dans skiftevis paa den fornøjeligste Maade.

Den næste Formiddag besøgte vi det store danske Mar-

garine-Centrum Maypole, hvor Direktør *Michelsen* og Frue præsiderede ved en Lunch. Bagefter førtes vi rundt i den mægtige Fabrik, der bl. a. besad en stor Sal med et veritabelt Theater, paa hvis Scene vi holdt en Koncert for Arbejderne, der optog hver Plads i Salen.

Samme Aften — vor sidste i London — stod vi endelig Ansigt til Ansigt med det *engelske* Publikum. Den meget smukke »Wigmore Hall«, hvis ypperlige Akustik gav vore Stemmer gode Vilkaar, var fyldt af yderst interesserede Tilhørere, og der var fra først til sidst mellem dem og os den ejendommelige Kontakt, som paa engang er et Udslag af og betinger Succes'en. Om dennes Ægthed var ingen Tvivl mulig, hvad der da ogsaa fik Udtryk

Mellem Tomater. H. O. Larsen og Eugen Olsen.

Ved Themsens Bred.

i London-Pressens Anmeldelser Dagen efter. Ogsaa vore to Solister, *Christian Gottschalch* og *Eugen Olsen*, fandt megen Paaskønnelse. Koncerten efterfulgtes af en Festlighed i den danske Klub, hvis Medlemmer med Formanden, *Krøyer-Kielberg*, i Spidsen hyldede Koret med hjertelig Begejstring.

Afrejsen fra Liverpool Street Station den følgende Dag havde samlet en Mængde af Klubbens Medlemmer, ikke mindst Damer, der overvældede os med Blomster, Fotografier og andre Gaver. Tidens Knaphed forbød Udveksling af Taler, men Hurraraabene rungede Gang paa Gang midt i Opbruddets Forvirring.

Nordsøen viste sig denne Gang fra sin mindre venlige Side og fremkaldte stedvis Svaghed, hvad der foruroligede Ledelsen i Betragtning af, at vi skulde give Koncert i Esbjerg umiddelbart efter Ankomsten. En enkelt af Sangerne, der med Rette betvivlede, at hans Helbred vilde tillade Omklædning, tilbragte Natten paa Dækket, liggende i en Flugtstol og iført Kjole og Hvidt.

Paa Englandskajen i Esbjerg modtoges vi af 3000 Mennesker, deriblandt *Richard Krause* og »Den borgerlige Sangforening«, der iført hvide Huer hilste os med Sang. Biler førte os straks til Paladshotellet, og da vi faa Minutter efter Landstigningen stod paa Tribunen foran et fuldtalligt Publikum, var al Søsvaghed henvejret, og en vellykket Koncert med paafølgende Bal satte Punktum for vor Englandsfærd.

I Sovevogn naaede vi København og modtoges af en Del trofaste Kam-

merater, der ikke havde skyet en meget tidlig Opstandelse for at kunne hilse os velkommen hjem. *Samme Dag* mødte Korret til Generalprøve paa Mallings Odd-Fellow Kantate, som Dagen efter opføres i Anledning af den danske Odd-Fellow Ordens 50:Aars Jubilæum.

Og derefter undte vi os 6 Dages Pavse, før vi modtog »The Yale University Glee Club«, 64 unge Amerikanere, der under Ledelse af *Marshall Bartholomew* gav to Koncerter, en i Odd-Fellow Palæet og en i Tivolis Koncertsal. Imellem Koncerterne var Amerikanernes Ledelse og Solister med Damer Sangforeningens Gæster ved en Frokost i Divan II, hvor de indledende Skridt gjordes til Studenter-Sangforeningens Deltagelse i Oprettelsen af »The International Student Musical Council«.

Efteraaret bragte ingen Sensationer; Sangforeningen opfyldte med vanlig Glæde sine traditionelle Pligter paa Universitetet og i Studenterforeningen: den højtidelige og festlige Modtagelse af Aarets unge Kuld, hvoraf vi haabede at indfange vor Andel.

Sidst i September gav »Lille Kor« med Anders Møller som Dirigent en Koncert paa Høng Husmandsskole, hvor Poul Knudsen og Otto Hänschell sang Solo. Og ved Studenterforeningens Rusgilde i Oktober opførtes Heises og Hostrups Kantate med den allerede traditionelle Besætning: Clod-Svenssons Rektor, Poul Knudsens Solstraale og Anders Møllers Dreng.

Sangforeningens sidste officielle Fremtræden i den her skildrede Periode fandt Sted den 19. Oktober, da et Kor paa 40 Mand efter Kongens Ønske sang ved Enkekejserinde Dagmars Bisættelse i Roskilde Domkirke.

Paa Generalforsamlingen i samme Maaned valgtes *Flemming Allerup* — paa Forslag af O. K. Abrahamsen, der ønskede at træde tilbage — til Studenter-Sangforeningens Formand.

Morgenvandring.

1928 - 1930

VED

FLEMMING ALLERUP

O K. Abrahamsen afleverede Studenter-Sangforeningen til sin Efterfølger Flemming Allerup med en fremragende Dirigent – Johan Hye-Knudsen – og en noget mindre fremragende, men dog passende Kassebeholdning, svarende til de beskedne Kaar, som altid har været denne Forenings økonomiske Lod.

Det kan siges, at da Allerup 2 Aar senere overleverede Foreningen til sin Efterfølger, var intet af disse to Aktiver i Behold! Hye-Knudsen var da rejst til Amerika (paa Orlov), og Kassen havde ikke været tilstrækkelig funderet til at kunne overleve 90=Aars Festerne.

Ikke destomindre kan disse to Aar karakteriseres som en Konsolideringens Tidsalder, thi ved »Forbruget« af de to Aktiver – der i Løbet af kort Tid dog heldigvis dukkede op igen, henholdsvis paa Kassen (»Kolding 1896«) og i Kassen – var der indvundet Værdier for Sangforeningen af mere immateriel Art, som de kommende Slægtled kunde bygge – og da ogsaa har bygget – paa, idet visse, ikke uvæsentlige Forudsætninger for de stort anlagte Sangerfærder, som blev saa ærefuldt gennemført under de senere Formænd Holger Bech og Eugen Olsen, blev skabt ved den indre Vækst, som fik Lov at udfolde sig i Aarene 1928–30.

Da Allerup tiltraadte som Formand, havde han i omtrent en halv Snes Aar staaet udenfor Foreningens daglige Liv, hvilket iøvrigt – ganske naturligt – foranledigede, at megen Skepsis kom til Orde paa Generalforsamlingen, paa hvilken Allerups Valg først efter en indgaaende Debat lod sig gennemføre.

Han havde dog, trods sin lange Fraværelse, i klar Erindring Minderne fra den Tid, da han selv – i Christophersen-Levysohn-Perioden og senere under Asger Bruhns Formandstid – var aktiv Studentersanger, og havde bevaret klar Bevidsthed om den særlige Aand og Tone, som for ham var – og er – Studenter-Sangforeningens inderste og egentlige Væsen.

Han saa det derfor som sin Opgave at fremme den rigest mulige Ud-
foldelse og Udvikling af det specielle akademiske Kammeratliv, som i særlig
Grad trives saa frodigt indenfor Studenter-Sangforeningen – ud fra den
Erkendelse, at der dermed paa bedste Maade kunde skabes og vedligeholdes
hos Studenterne, gamle som unge, den Interesse og det Sammenhold, som
er Basis for en frugtbar Vækst af Foreningens akademisk-musikalske Liv. At
han ved sin Side havde *Johan Hye-Knudsen*, der viste umiddelbar Forstaa-
else af og oprigtig Interesse for ogsaa den studentikose Side af Foreningens
Liv og forstod paa glimrende Vis at lade
denne Forstaaelse og Interesse gaa op i en
højere Enhed med sin uovertrufne musi-
kalske Ledelse af Sangforeningen, lettede
i høj Grad Bestyrelsens Fuldbordelse af
det Formaal, som Formanden havde sat sig.

Men ikke alene – omend i første
Række – Hye-Knudsens Medvirken mu-
liggjorde dette. Allerup havde fortrinlige
Hjælpere ikke blot i de øvrige Medlem-
mer af Bestyrelsen, men ogsaa i en Stab
af hjælpsomme, idérige og utrættelige
ældre og yngre Kammerater indenfor de
mest trofaste Studenterangeres Kreds,
først og fremmest *Otto Levin*, men tillige
Chr. Gottschalch, *Knud Johansen*, *Carl
Bratli* og *Axel Hertz*, for blot at nævne

Flemming Allerup.

de mest aktive, hvem Æren for de kammeratlige Sammenkomsters og Festers
Forløb og Betydning i første Række maa tilkomme.

Gid der altid maa findes danske Studenterangere, der med saadan Tro-
fasthed, ægte Humør og akademisk Vid som det, der prægede disse gode
Kammeraters Indsats naarsomhelst Lejlighed bød sig, vil ofre Tid og Evner
til Levendegørelse af Studenter-Sangforeningens Aand!

Iøvrigt udfoldede Begivenhederne indenfor Studenter-Sangforeningen i
disse Aar sig i store Træk saalunde:

Den 14. December 1928 afholdtes Vinterkoncerten – for første Gang i
længere Tid – i Odd-Fellow Palæets store Sal, som det næsten var lykkedes
at fylde. For at fremme Billetsalget var der (af *Otto Levin*) udsat en And
som Præmie til den Studenteranger, der solgte det største Antal Billetter.

Otto Hänschell, der i høj Grad havde gjort sig fortjent til Præmien, idet han havde solgt 99 Billetter, fik ved Rusgildet efter Koncerten højtideligt overrakt Anden (in effigie af Pap^zMaché) paa et »Sølvfad«, mens han hyldedes med en til Lejligheden forfattet Sang, der endte paa »Helan«s Melodi med disse Ord:

»En hel And gaar,
Og den, som ej en hel And faar,
Han vente maa til næste Aar!
En hel And gaar!«

Den forudgaaende ekstraordinære Generalforsamling, uden hvilken ifølge Lovene en Koncert ikke kan afholdes, havde været ret bevæget, takket være et altid opponerende Medlem, der fortjener Omtale, fordi han sørgede for, at Generalforsamlingerne aldrig kom ud i Dødvande, men trods hans – i hvert Fald tilsyneladende – absolute Mangel paa Humør fik Latteren til at rulle, naar han fremsatte sine bizarre Forslag og alenlange Indlæg, der ofte – saaledes ogsaa paa denne Generalforsamling – til sidst druknede i Larm. Dirigent var Bob Berner, der efter forgæves ihærdig Kimen med Klokkeren fik den lykkelige – omend maaske i mindre Grad lovmedholdige – Indskydelse at sætte Spørgsmaalet om Koncertens Afholdelse under Afstemning midt i Talerens Oplæsning af sit oppositionelle Værk, medens – i umiddelbar Kontinuitet heraf – det berømmelige »Hubertus-Orkester« iført høje Hatter kom marcherende ind i Generalforsamlings-Lokalet, blæsende »Sjung om –« – hvorpaa hele Forsamlingen med Orkestret i Spidsen begav sig op i »lille Sal« til en tvangfri Sammenkomst med Kaffe, Boller og Punch.

Under denne institueredes en ny og endnu mere ekstraordinær Generalforsamling, paa hvilken Levin forelagde et farceagtigt Forslag til nye Love, hvortil der stilledes et Utal af »Dagsordner«, hvad dog altsammen ikke kuede foran omtalte Medlems utrættelige Iver mere end, at han – til hvem man end ikke for Spøg kunde nævne Ordet »Generalforsamling« – midt i Løjerne stod op og afleverede et, denne Gang priseligt kort, men alvorligt formet og ment Indlæg.

Men tilbage til Koncerten, med Hensyn til hvilken alle var enige om, at den, takket være Hye-Knudsen, blev den bedste Præstation, Sangforeningen gennem længere Tid havde ydet. Særlig Udførelsen af Brahms »In stiller Nacht« fortjener at fremhæves. Kgl. Kammersangerinde Fru Tenna Kraft og Koncertsanger Poul Methling assisterede velvilligt med Duetter af Mendelssohn-Bartholdy, C. F. E. Horneman og César Franck.

Efter Koncerten var der Rusgilde, ved hvilket Rektor magnificus, Professor, Dr. phil. Johs. Hjelmslev, i sin Tale for Studenter-Sangforeningen betegnede denne som »den allerbedste Studenterkorporation – hors de concours«. Carl Bratli holdt Rustalen – fængslende og fornøjeligt med det for ham særegne tørre Lune. Olaf Holbøll sang »Hartmanns Drapa« – ak, for sidste Gang ved et Rusgilde, men maaske skønnere end nogensinde. Kgl. Skuespiller Svend Methling, som Bestyrelsen havde optaget som nyt Medlem (uden Prøve), udførte ved denne Lejlighed for første Gang Recitativet i Ruskantaten. Den nylig afgangne »Abrahæ« blev hyldet med versificeret Tale af Hye-Knudsen, Hædersgave og »Guldstol« samt en Sang af Levin, hvori det hed – med Allusion til det netop erhvervede Ridderkors:

»Abrahamsens Eventyr
saadan endte med et Krak
i en Seng i Vartov ak,
hvor med Brask og Brahms han bragt
blev til Ro in stiller Nacht.
Og mens Maanens blege Skin
lulled' ham i Drømme ind,
ned en Stjerne daled tyst
paa hans før saa bare Bryst.«

Taler og Sange vekslede Slag i Slag til Kl. 3, da Soldet blev hævet, efter at Levin, maskeret som Odin, fra Balkonen havde udført en meget morsom Dialog med Knud Vad Thomsen som Partner.

Det var velfortjent, at Sangforeningen hædrede Otto Levin med Morgenenerade, da han den 28. December fyldte 50 Aar – den sidste »runde« Fødselsdag, han kom til at opleve.

1929 blev et Jubilæumsaar. I April fejredes Kongens 40=Aars Studenterjubilæum, den 31. Maj og 1. Juni Universitetets 450=Aars Jubilæum, og den 5. Juli fyldte Sangforeningen 90 Aar.

Kong Christians Studenterjubilæum fejredes ved en saare fornøjelig Fest i Studenterforeningen, arrangeret af denne i Samraad med Studenter-Sangforeningen og Akademisk Skytteforening. Lille Kor udførte en af Bibliotekar Carl Dumreicher forfattet Kantate paa kendte Melodier med Olaf Holbøll og Otto Hänschell som Solister og Solokvartet af Agner Petersen-Kvartetten. Ved det Panchesold paa Lille Sal, hvormed Aftenen afsluttedes, fik Maje-stæten overrakt Adresser fra de enkelte Studenterkorporationer, bl. a. ogsaa Sangforeningen, hvis Adresse var skrevet paa Pergament og smukt udstyret

med megen Smag og Dygtighed af Clod-Svensson. Teksten var forfattet af Formanden i Samarbejde med S. A. M Bügel og sluttede med to Vers, der blev sunget af Agner Petersen-Kvartetten paa Bellmans Melodi til »Fjäriln vingad«. Adressen blev overmaade vel modtaget af Kongen, der, idet han takkede, spontant udbrød: »Den var morsom – meget morsom«.

Ved *Universitetsjubilæet* kom Studenter-Sangforeningen til at spille en fremtrædende Rolle. Foreningen stillede sig straks fra første Færd til Disposition ved Festforberedelserne, idet Formanden sammen med Studenterforeningens ledende Senior, Professor, Dr. phil. Erik Abrahamsen, deltog i den allerførste Planlæggelse og i Forening med Studenterraadet i Januar Maaned organiserede »Danske Akademikeres Komité ved Universitetsjubilæet 1929«, hvis Formand blev Rigsadvokat Aug. Goll, og i hvis Forretningsudvalg Sangforeningens Formand som Komitéens Næstformand blev den ledende Kraft.

Komitéen satte en Indsamling igang til et Jubilæumslegat, der den 31. Maj blev overrakt Universitetet til Administration, og hvis Renter kunde anvendes til Understøttelse for Studenter, som har vist sig i Besiddelse af videnskabelige Anlæg, og som fortjener og trænger til saadan Støtte.

Den nævnte Dag hyldedes Universitetet med et Fakkeltog af Akademikere, der i et Antal af ca. 2400 drog ud fra Christiansborg med ca. 80 Studentersangere i Midten af Fakkeltog. Mens dette bevægede sig gennem Strøget til Frue Plads sang vi Studentersange, og ved Ankomsten foran Universitetstrappen, paa hvilken Rector magnificus, Professor, Dr. phil. Hjelmlev omgivet af den akademiske Lærerforsamling modtog Fakkeltog, afsang vi »Hellige Flamme«. Senere sang vi for til Johs. V. Jensens Fakkeltog, efter at Rigsadvokat Goll havde holdt en stort anlagt Tale til Universitetet, for hvilken Rektor takkede.

Efter Fakkeltoget var der Raadhusfest, til hvilken Københavns Magistrat havde indbudt. Her sang Sangforeningen en af Hye-Knudsen til Anledningen komponeret Sang til Tekst af Overlæge, Dr. med. Aage Berntsen: »Tiden har Syvmilestøvler paa –«. Der taltes af Studenterraadets Formand o. fl., og Aftenen sluttede med Smørrebrød, Raadhuspandekager og Dans i Raadhus-hallen til Gardens Orkester.

Den følgende Dag – 1. Juni – afholdtes Doktorpromotion i Universitetets Festsal, Studenter-Sangforeningen opførte – med Bistand af Damekoret »Ekko« – Chr. Richardts og Niels W. Gades Promotionskantate fra 400-Aars Jubilæet. Solister var Poul Knudsen og hans Hustru, Fru Ellen Bene-

Studentersangforeningens Adresse til Kongen.

dicte Poul-Knudsen, samt Per Biørn, mens Svend Methling udførte Recitativet. Dagspressen skrev, at Sangforeningen i væsentlig Grad havde bidraget til Højtidelighedens festlige Forløb. I det hele taget tør det siges, at Studentersangforeningen paa værdig Maade havde været i Forgrunden ved disse — iøvrigt overensstemmende med Universitetets Ønske — forholdsvis beskedne Festligheder, ved hvilke der var givet den akademiske Verden en sjælden Lejlighed til at hylde Alma Mater.

Sangforeningens egen 90=Aars Fødselsdag, der indtraf den 5. Juli — selve denne Dag forløb traditionsmæssigt »i Stilhed« — fejredes dels ved en stor Fests-Koncert den 29. November, dels ved Rusgilde under særligt festlige Former den 12. December.

Festkoncerten, der afholdtes i Palæets store Sal, overværedes af Kongen og Dronningen, der bar Sangforeningens grønne Baand og Emblem. Salen var iøvrigt omtrent fyldt.

Programmets tre sidste Sange blev sunget af det saakaldte »Kæmpekor«, hvortil alle gamle og passive Medlemmer var opfordret til at slutte sig, og

som talte ca. 100 Mand. Den øvrige Del af Programmet blev sunget dels af et særligt udvalg »Koncertkor« og dels af Lille Kor.

Efter Opførelsen af Seedorff Pedersen og Hye-Knudsens »Kantate ved Aarhus Studenterforenings Rusingilde« frembar de tilstedeværende indbudte Repræsentanter for Lunds Studentsångförening (Professor Dr. teol. Efraim Briem), Akademiska Sångföreningen i Helsingfors (Ingeniør Stadius), Den norske Studentersangforening, Oslo (Sekretær Leif Brendel), Stockholms Studentsångarförbund (Sven Lagergren) og Aarhus Studentersangere (Schmidt-Phiseldeck) store Laurbærkranse og Buketter med signerede Baand, som de overrakte til Hye-Knudsen paa Tribunen med faa og velvalgte Ord under Publikums begejstrede Tilslutning. 8 unge Studenter af Ruskoret, der fungerede som Marskaller med brede, røde Skærf, og som ligeledes havde paraderet ved Kongeparrets Ankomst, bar Laurbærkransene ind. Kor og Dirigent høstede Aftenen igennem varmt og hjerteligt Bifald, og Pressens Kritik den følgende Dag var meget anerkendende – den konstaterede stor Fremgang i enhver Henseende, og Hye-Knudsen høstede megen – og velfortjent – Ros for, hvad han havde faaet ud af Koret.

Det blev en virkelig Festkoncert, der paa en smuk Maade fastslog Studenter-Sangforeningens høje Standard og særlige Position.

Ved den efterfølgende Souper i Palæets Riddersal holdt Formanden Hovedtalen for den 90-aarige. Efter Talen for de nordiske Gæster, der holdtes af Næstformanden Barfoed Møller, frembar fire unge, smukke Sangerdøtre Miniature-Laurbærkranse med Baand i de respektive Landes Farver, og, idet de fremsagde hver et lille Vers til det paagældende Lands Pris, kransede Landets Flag, der stod paa Hovedbordet. Endnu en Række Taler blev holdt – blandt andet meget hjertelige Udtalelser fra hver af vore nordiske Sangerbrødre, af hvilke især vor kære Ven Efraim Briems aandfulde og hjertevindende Ord vil mindes, idet de bar Bud om, at vort nærmere Samarbejde med Lundsbrødrene, som i nogle Aar havde været noget i Baggrunden, atter burde genoptages og dyrkes mere intensivt, noget som Allerup fra første Færd havde været særlig interesseret i, ihukommende de mange værdifulde og glade Minder, han havde fra Sangermøder og »Samkoncerter« i tidligere Aar.

Efter disse materielle og aandelige Nydelser – hvoriblandt en Række vellykkede Sange af Axel Hertz, Viggo Friderichsen og Otto Levin – hævedes Bordet, og der blev danset i Riddersalen til Akkompagnement af et fortrinligt Studenter-Jazzband til Klokken var over 3, mens tørstige Sangerstruber imens kunde læskes ved et Glas Punch.

I Løbet af Aftenen fik kgl. Kammersangerinde Ida Møller og Digteren Hans Hartvig Seedorff Pedersen overrakt det grønne Baand med Emblemet under begejstret Hyldest fra Forsamlingen.

Den følgende Dag havde Bestyrelsen indbudt de nordiske Gæster til en Kammeratmiddag i Drachmanns-Kroen, hvor der blev Lejlighed til at lære disse fortræffelige Sangerbrødre nærmere at kende, en Aften, der udviklede sig til et helt lille privat skandinavisk Sangermøde, der blev uforglemmeligt for os alle, der var med, hvad vore Gæster for deres Vedkommende gav Udtryk for i begejstrede, hjertelige Taler. – Vil vi ikke altid huske vor finske Ven Stadius, der flammede af vild Begejstring og finsk Urkraft, og hvis kammeratlige Slag paa Skulderen fik selv store, stærke Mænd til at synke i Knæ, saavel som Stockholmeren Sven Lagergrens prægtige Sang og charmerende Taler, og Nordmændene Brendel og Tvetens hjertelige, kammeratlige Glæde? – Studenter-Sangforeningen kan ikke for ofte mødes med vore skandinaviske Sangerbrødre – husk det, naar Fremtidens Planer lægges! Vore skandinaviske

Johan Hye-Knudsen lykønsker Hans Hartvig Seedorff Pedersen til det grønne Baand.

Venners Nærværelse gav i hvert Fald vor 90-Aars Fest et særligt Perspektiv.

Rusgildet i December, der som Følge af Jubilæumskoncertens særlige Afholdelse i November, for en Gang Skyld blev afholdt uden forudgaaende Koncert, havde Bestyrelsen – med Held – søgt at give en særlig festlig Karakter. 6 unge Sangere fungerede som Marskaller med brede, lysegrønne Skærf og paraderede i Studenterforenings-Bygningens Vestibule, paa Trappeafsatsen og ved Indgangen til Selskabslokalerne paa 1. Sal, hvor Gæsterne samledes. Lokalerne var udsmykkede med en af Clod-Svensson udført Frise, der som Rebus angav forskellige kendte Sangtekster, og med nogle aldeles fortræffelige og vellignende Karikaturtegninger, forestillende kendte Sangforeningsmedlemmer og udført af den unge Wm. Fridericia, der havde skænket dem til Festen. De bortsolgtes ved Auktion senere paa Aftenen og indbragte 150 Kr. til den betrængte Kasse.

Vort gamle, trofaste og interesserede Medlem, Professor, Dr. juris. Viggo Bentzon, holdt Rustalen. Hubertus-Orkestret udførte dels et Par betagende

Blæser=Duetter (»I Skoven skulde være Gilde—« og som en *contradictio in adjecto*: »Nu er det stille —«), og dels for første Gang en af Hye=Knudsen komponeret »Hubertus=March« (Hye fik under Fanfare overrakt »Hubertus=korset«), der blev sunget og talt, og Kl. 1 kunde Tæppet gaa op for Jubilæumsrevuen: »Jubilæums=Gas eller Metamorphosen i Vartov«, der var forfattet af Bügel, Holger Bech, Otto Levin og Krarup med indlagt Sang af Mervild.

Bügel oplæste i Radiotragt bag Tæppet en vanvittig morsom Radio=reportage af Aftenens Forløb »ligesom ved andre Fodboldkampe« og bemærkede i sin Omtale af hvilke Gæster, der var samlet, at »i Mørke er jo alle Gæster Departementschefer«, (Undervisningsministeriets Departements=chef Graae havde for første Gang efterkommet Sangforeningens Indbydelse til et Rusgilde og holdt iøvrigt en meget spirituel Tale for Foreningen).

Blandt de medvirkende bør fremhæves Knudsen=Kvartetten, som for en Gang Skyld atter lod sig høre, og Svend Methling, der viste sig at have Evner ogsaa som Revueskuespiller. Som særlig — og eneste kvindelige — Gæst medvirkede den søde, unge Studenterskuespillerinde Frøken Tove Rohde, nu gift med Folketingsmand, Kommandørkaptajn Westermann.

Det blev en fra først til sidst vellykket, overmaade fornøjelig Aften, for hvilken Festudvalget: Knud Johansen, Chr. Gottschalch og Clod=Svensson, der utrætteligt havde ladet alle deres fortrinlige Evner som Festarrangører boltre sig, fortjener megen Hæder.

I det hele taget lykkedes det, indenfor forholdsvis beskedne Rammer og med begrænsede Midler, at fejre 90=Aaret paa en værdig og fornøjelig Maade, takket være det kammeratlige Samarbejde mellem alle de gode Kræfter, Studenter=Sangforeningen raader over, og den Glæde og Hjælpsomhed, hvormed alle, der kunde yde en Indsats, gik med i Arbejdet.

I Aarets Løb var afholdt en Foraarskoncert i Tivoli med »Vølvens Spaadom« som Hovednummer, og Sangforeningen havde medvirket ved Koncerter i Musikforeningen i Faxe, Kalundborg og Storehedinge.

Hjemturen fra sidstnævnte By fortjener særlig Omtale. Da vi ved 3=Tiden om Natten var i Nærheden af Glostrup, udbrød der med voldsom Pludselighed Ild i den mindste — og bageste — af de to Rutebiler, der i et Nu var helt omspændt af et Flammehav. Bilen havde tabt det ene Baghjul, hvorved Benzintanken knustes, mens Indholdet antændtes, idet det flød ud paa Vejen. Til al Lykke kom de 10 Sangere — hvoriblandt gamle Dr. Arctander — ved gensidig Hjælp ud af Bilen i Løbet af Sekunder uden at lide mindste Mên.

For dem, der fra den forreste Vogn havde set Flammerne pludselig fra alle Sider slaa op om den bageste Bil, syntes det som et Mirakel, at det var gaaet saa vel. —

I Aarets Løb medvirkede Studenter-Sangforeningen ved adskillige Lej-
ligheder.

Foruden ved Universitetets Aarsfest i November 1928, hvor Reforma-
tionskantaten blev opført med Olaf Holbøll i Tenor-Solopartiet, sang vi i
Studenterforeningen sammen med et lille Kor fra Lunds Studentsangforening
ved Festen til den svenske Nordpolsfarer Finn Malmgreens Minde (med
efterfølgende kammeratligt Samvær med Lundenserne), ved Studentersam-
fundets Arbejderkoncerter, Folkescenens Strindberg-Aften i Tivolis Koncert-
sal og dens Festforestilling i Anledning af Oehlschlægers 150-Aars Fød-
selsdag, Sønderjydsk Fonds Koncert, sønderjydsk Aften i Studenterforeningen,
Indvielsen den 30. Juli 1929 af den restaurerede Riddersal paa Kronborg med
Koncert i Slotsgaarden, Spising i Snekkersten Kro — og efterfølgende Punsche-
sold i Haven ved Formandens Landsted, hvor Taler og Sange vekslede i den
lyse Sommernat — Polyteknisk Lærestalts 100-Aars Jubilæum den 30. Au-
gust 1929 (Kantate af Seedorff Pedersen og Carl Nielsen under Ledsagelse
af Gardens Orkester), i Forbindelse med hvilket der afholdtes nordisk In-
geniørmøde med Middag i Forum for ca. 2300 Deltagere.

En større Indsats, der medførte en Del forceret ekstra Arbejde for Koret,
blev ydet ved Det danske Kunststævne, der afholdtes i Forum i Oktober
1929, og som omfattede en Præstation af alle Kunstarter: Musik, Billedkunst
m. m. Naar vor Indsats ved denne Lejlighed blev saa værdig og ærefuld for
Sangforeningen, som Tilfældet var, trods den meget begrænsede Prøvetid, der
i en iøvrigt meget travl Periode var levnet til Forberedelserne, skyldes det
Hye-Knudsens næsten utrolige Evne til at faa Koret til at samle sig om en
Opgave i det afgørende Øjeblik, og til at rive alle med ved sin energiske
og inciterende Ledelse.

Vi medvirkede tre Aftener — den 18., 23. og 24. Oktober, første Aften
med Opførelse af Schierbecks Immatrikulationskantate (Solist Poul Knudsen)
sammen med Filharmonisk Orkester, anden Aften med Opførelse under Med-
virkning af Cæciliaforeningens Damekor af Ploug og Hartmanns Kantate fra
Universitetets 400-Aars Jubilæum i 1879 (Solister: Ida Møller, Ely Hjalmar,
Poul Wiedemann, Aage Branner og Otto Hänschell), og tredie Aften med
en selvstændig Studentersang-Koncert, udelukkende danske Komponisters
Værker, der spændte fra Folkevisen, over Hartmann og C. J. Hansen til

Lange-Müller, Carl Nielsen og Riisager og med Heises gamle Ruskantate som Slutnummer.

Herudover kan nævnes, at en Del af Korets Medlemmer medvirkede i April 1929 ved Opførelsen i Forum af Beethovens 9. Symfoni under Ledelse af Dr. Karl Muck, at en Dobbeltkvartet under Ledelse af O. K. Abrahamsen i Januar sang for de Danske i Flensborg, og at Sangforeningen var repræsenteret ved Afsløringen af et Mindesmærke for Forfatteren Johs. Helms den 19. Oktober 1929.

I Dagene 13.–16. Juli 1929 foregik en mindeværdig *Sangerfærd til Esbjerg og Sønderjylland*, som vort gamle, trofaste Medlem Richard Krause, der da sad som Politiasistent i Esbjerg, havde arrangeret med stor Dygtighed.

Indbydelsen var udgaaet fra en Komité af Esbjerg-Borgere med den prægtige Dommer Esmann i Spidsen. Takket være det af Esbjerg-Komitéen arrangerede, saare righoldige Program, var Sangerne i Aktivitet bogstavelig talt ustandseligt, Slag i Slag – bortset fra nogle faa Nattetimer.

Fra Esbjerg kørte vi i Rutebiler til *Hjerting*, hvor »Den socialdemokratiske Kredsforening for Guldager Sogn« var Værter ved et Kaffe bord, ved hvilket Kredsforeningens Formand bød os Velkommen. Efter en lille improviseret Koncert, der overværedes af et ret stort Antal Tilhørere i Kroens Have, gik det tilbage til Esbjerg – Omklædning i Kjole og derefter til *Kirkekoncert* i Vor Frelzers Kirke Kl. 15. Grundet paa det gode Sommervejr var der kun et Par Hundrede Tilhørere – og det var Skade, thi Koncerten var god – Koret sang fortrinligt, Kaj Oluf Buch foredrog »Den evige Sne« ganske overordentlig smukt og følt, og Hye-Knudsen var i fremragende »Form«.

Straks efter Kirkekoncerten sejlede vi til *Fanø*, hvor vi modtoges i Nordby af Sogneraadsformand N. P. Pedersen, medens Nordby Borgerforening og Haandværker- og Industriforening trakterede med en »Halsslukker«, som Sogneraadsformanden kaldte Carlsberg-Øllet. Udveksling af Taler mellem Sogneraadsformanden og Allerup, der udnævnte Sogneraadsformanden til »Kurfyrste af Fanø«. Koncerten i Kursalen fik et straalende Forløb. Hye-Knudsen var i den Grad inciterende, at Koret blev ildnet op til at yde sit allerbedste. Atter maatte Kaj Oluf Buch synge »Den evige Sne« (som Ekstranummer) og høstede stormende Bifald. – Derefter Souper paa Kurhotellet, ved hvilken der holdtes adskillige Taler, bl. a. talte Rigsadvokat Goll, der netop da boede paa Fanø, begejstret for Hye-Knudsen – en Episode, der vil blive husket, og som virkede særdeles forfriskende. Efter et muntert Bal førte Færgen i den gryende Sommermorgen de oplivede Studentsangere tilbage til Esbjerg.

Den 15. Juli startedes om Formiddagen med Biler fra Hotel Royal via *Ribe*, hvor man under et kort Ophold besaa Domkirken, til *Rødning Højskole*. Efter at Højskoleforstander Lund havde forevist denne, samledes man paa *Rødning Hotel*, hvor Byens Borgere med storartet Offervillighed havde arrangeret et bugnende Frokostbord, hvorfor vi takkede med en lille improviseret Koncert fra den Teaterscene, der fandtes i Hotellets Sal, til hvilken Koncert et større Antal af Byens Beboere indfandt sig. Der herskede en kaad Stemning blandt Sangerne, og denne kulminerede og rev Tilhørerne med, da en veritabel, af *Felding* indfanget *Kat*, midt under Udførelsen af »*Bådn låt*« sprang fra *Anders Møllers* Skulder (hvor *Felding* havde anbragt den) ned i Salen. — *Købmand Christensen*, der repræsenterede *Rødning-Værterne*, udtalte til Formanden, at *Studentersangerne* havde aabnet *Rødning-Beboernes* Øjne og Øren for en helt ny Verden, og at Samværet med os havde været en virkelig Oplevelse, takket være den smukke Sang og det friske *Studenters* humør — vi maatte endelig love at komme igen og give en rigtig Aftenkoncert i *Rødning*, naar vi næste Gang besøgte *Sønderjylland*. —

Men nu maatte vi haste videre til *Haderslev*, hvor der blev givet en Koncert i Teatersalen. Derfra videre i Bilerne til *Kolding*, hvor vi i *Marie-lund* modtoges af en lokal Komité. Der serveredes en nydelig Souper. Efter Souper'en en Friluftskoncert, hvor det kneb lidt for de trætte Stemmer at fylde rigtigt, særlig da ikke alle Sangene egnede sig helt godt til Friluftskoncert, og endelig Dans i *Skovpavillonens* overfyldte Sal, indtil vi Kl. 1¹/₂ trætte og mødige kastede os i Køjerne i Sovevognene efter Tak og Hyldest paa *Banegaarden* til *Hye-Knudsen* for hans vidunderlige, uforglemmelige Ledelse af Koret og til vor gamle Kammerat *Krause* for disse herlige Dage.

Morgenen den 16. Juli skiltes Deltagerne paa *Københavns Banegaard*, efter at *Allerup* i Toget havde holdt en lille *Lykønskningstale* til *Bratli*, der holdt Fødselsdag, medens *Gustav Lunn* paa *Banegaarden* holdt en Takketale til Formanden for god Ledelse af Turen, som alle var enige om havde været enestaaende fornøjelig og — takket være *Esbjerg-Koncerterne* — i koncertmæssig Henseende overvejende god, omend den ogsaa havde været noget forceret og anstrengende (som Maalestok herfor kan nævnes, at Formanden i Løbet af de to Dage, Turen varede, havde holdt 14 — fjorten — Taler!)

Ind imellem Arbejdet, Turene og Festerne havde Kammeratlivet blomstret frodigt ved forskellige Sammenkomster, først og fremmest ved den saakaldte »*Ungarnstur*«, om hvilken der i lange Tider efter gik Ry. Det Kort, der var udsendt til Medlemmerne herom, lød saaledes:

»Fastelavns-Mandag falder i Aar paa Grund af Skudaar i Fjor Tirsdag d. 12. Februar, hvorfor den ordinære Mandagsprøve ligeledes afholdes samme Dag.

Kl. 21 præcis: Tvangfri Sammenkomst, hvortil talrigt Møde forventes, da store Overraskelser forestaar. Studenterhue obligatorisk for dem, der endnu har en saadan, daglig Paaklædning, varmt Undertøj. – Emblem bæres. Pris pr. Deltager Kr. 2,50.

Bestyrelsen.«

Store Kor afrejste – uden at nogen vidste, hvor det bar henad – Kl. 21²⁸ med Toget fra Hovedbanegaarden i reserveret Boggievogn. Stationsforstander Looft, Hovedbanegaarden, »førte« personlig Toget. Allehaande Gisninger havde verseret blandt Medlemmerne med Hensyn til Turens Endemaal; den almindelige Opfattelse var vistnok endeligt blevet den, at Turen gik til Holte eller Klampenborg for derfra at foretage Kanefart.

Det var vistnok overraskende for de fleste, at man allerede paa Nørreport Station blev beordret ud af Toget, og se –! Paa Perronen stod opstillet en festlig Skare for at modtage os: Lille Kor under Direktion af Anders Møller, med Bügel som Ordfører – alle med tyske Papirs-Studenterhuer af Regnbuens prægtigste Farver: røde, grønne, lilla o. s. v. – et virkelig prægtigt Skue. Vi var ankommet til Buda-Pest! Fra »Kleine Körchen« lød »Till Österland«s kendte Toner med ungarsk Tekst (fremskaffet af den sproglyndige Dr. Bratli), og Bügel bød os Velkommen paa klingende naturtro ungarsk, hvorpaa Formanden takkede kort paa næsten ulasteligt tysk. Afsted gik det i sluttet Trop – hurtigt var Kammeratskab knyttet mellem Danske og Magyarer – gennem Fiolstræde og Skindergade under Sang, der kaldte Beboerne paa vor Vej frem i aabne Vinduer i Hus efter Hus, efterhaanden som vi drog fremad – til *Ungarsk Vinhus*, hvor en Skare forsinkede Sangere modtog os. Takket være Møllerup, der førte vort Optog ca. 100 Meter foran os andre, vakte vi ingen Uro hos de patrouillerende Betjente.

I Vinhuset var dækket et festligt Bord med danske og ungarske Flag og Karafler med ungarsk Rødvin. Da alle var bænkedede, gik Bügel og Formanden ud og kom lidt efter tilbage med den ungarske »Hospodar Peter Doitschni« (en af Etablissementets ungarske Tjenere) i pragtfuld Magnat-Uniform med tilhørende Ordener. Han spillede sin Rolle fortrinligt og konverserede livligt paa uforstaaeligt ungarsk, hvilket foranledigede Bügel til herefter kun at tale Tysk. – Stationsforstander Looft og Stationsforstander Larsen fra Nørreport, der med enestaaende Elskværdighed havde været os behjælpelige med Jernbanerejsens Gennemførelse, var vore Gæster. Der ser-

veredes en udmærket Gullasch med Rødvin, herlig ungarsk Kaffe med Flødeskum (i høje Glas) og Punch.

Levin havde begaaet et Par pragtfulde tyske Oversættelser af »Nu bor du i det fjerne —« og »Vi er et lystigt Folkefærd —« (»Wir sind ein pinglich Völkerpferd«), der blev sunget under megen Munterhed. Formanden talte paa Tysk for Budapest og Ungarn, hvorfor »Hospodaren« takkede paa klangfuldt ungarsk, idet han sluttelig uddelte Ordner til Hye-Knudsen og Formanden. Hospodarens Tak »oversattes« af Bratli, der talte *meget* morsomt om ungarsk Sprog og Kultur — derpaa forlod »Hospodaren« Selskabet paa Grund af »vigtige Embedsforretninger« (han viste sig senere som Tjener, bærende Glas og Punch rundt ved Bordene). Alfred Levysohn havde skrevet en udmærket »Velkomstsang« paa Mel.: »An der schönen blauen Donau —«.

Aftenens clou var vel nok »Zigeuner-Trioen« (Hye-Knudsen, Axel Hertz og Engberg med Zigeunerhaar og Skæg og røde Baretter), der, anbragt paa et Bord midt i Lokalet, paa livfuld Zigeunervis spillede — udmærket — en Sats af Haydns Trio (Zingarese) og et Par af Brahms' ungarske Danse. Bedst og skønnest var Hye-Knudsens Cellosoloer derefter (med Akkompagnement af Engberg) — han henrev alle til varm Begejstring ved sit geniale Spil.

Formanden talte for Stationsforstanderne, som han udnævnte til Danske Studentersangeres Bedstefædre, og Bügel talte ustyrlig morsomt for Trioen. Stationsforstander Looft takkede og udbragte et Leve for Studenter-Sangforeningen, Stationsforstander Larsen for Bestyrelsen og Eugen Olsen for de mange gamle Medlemmer, der var mødt op, idet han særlig rettede Skaalen til Engqvist (Tholle), der takkede. Endog Etablissementets Direktør, Hr. Wimmer, tog Ordet og opfordrede Studenter-Sangforeningen til for Alvor at besøge Ungarn, og bad os synge en Sang for Damerne, hidrørende fra en Bryllupsfest, der skulde have været fejret i Vinhuset (»Smed Lars Petersens Bryllup«). Sangen var i Virkeligheden skrevet af Levin, hvilket vistnok kunde færreste opdagede.

Ved 1-Tiden sluttede vi af med »Snart er Natten —«. Der var almindelig Glæde over denne Aften, der virkelig ogsaa fra først til sidst havde været uhyre fornøjelig og, som Asger Bruhn den følgende Dag skrev til Formanden: »helt i akademisk Aand!«

Store Bededagsaften sang vi paa Langelinie — i Snestorm — og marcherede derefter i sluttet Trop sammen med de fremmødte Studenterforenings-Medlemmer og med det stærkt musicerende Hubertus-Orkester i deres høje Hatte — suppleret med Knud Johansen med forlorent Overskæg og Stor-

tromme og Clod-Svensson, der slog »Bækkenpartiet«, – i Spidsen til Studenterforeningen, hvor Sangforeningen for sig selv holdt tvangfri Sammenkomst med The, varme Hveder og Punch.

Aftenen var tilrettelagt som en Kvartetaften – retrospectivt – men adskillige Afbud i Dagens Løb nødvendiggjorde forskellige Ændringer i Programmet, der dog blev ganske righoldigt og lødigt. Barfoed Møller gav en kort, historisk Oversigt over Kvartetsangens Historie i Studenter-Sangforeningen, hvorpaa Knudsen-Kvartetten i sin oprindelige Sammensætning (Poul Knudsen – Anders Møller – Engqvist og H. H. Schou) – for første Gang i 4–5 Aar – sang nogle af sine mest populære Sange under hjerteligt Bifald. Ogsaa andre gamle Kvartetter lod sig høre. Den ledende Senior – Professor Erik Abrahamsen – hyldede Studenter-Sangforeningen i meget anerkendende Vendinger. Eugen Olsen talte for Abrahamsen, Allerup for Knudsen-Kvartetten. Der foranstaltedes en Gættekonkurrence, idet Bestyrelsen gik med de Kvartetter, der havde optraadt, bag et Forhæng – Medlemmerne i Salen skulde da gætte Sammensætningen af den Kvartet, der bag Forhænget sang »Det gick en jungfru –«. De fleste gættede rigtigt – det var nemlig »Bestyrelseskvartetten«: Kaj Oluf Buch, Allerup, Hye-Knudsen og Eugen Olsen. Vanskeligst faldt det at gætte, at Hye sang med. Præmien var 50 Kr., men der hæftede den Klausul derved, at Beløbet skulde indgaa i Sangforeningens Kasse til Dækning af Aftenens Underskud.

Ogsaa efter den første Kunststævne-Aften i Oktober holdtes en lille tvangfri Sammenkomst i Davidsens Vinstue.

Endelig var der den »traditionelle« Skovtur, der dette Aar foregik ikke til Skodsborg, men til Frederiksdal. Skovturen begyndte i Bagsværd, hvor man spadserede til Aldershvile Slotspark. Efter en kort Tur rundt i Parken og Besøg ved Slotsruinen indskibedes Deltagerne i en Motorbaad med Slæbebaad til Frederiksdal, hvor Eugen Olsen m. fl. omgivet af en i Hast sammentrommet lokal Børneflokk hilste os med Hurraraab.

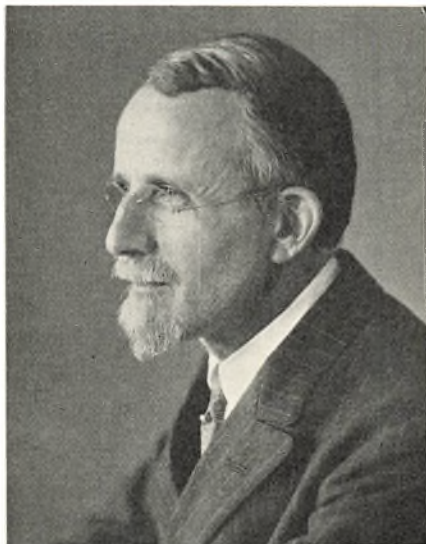
Efter at have fortæret det medbragte Smørrebrød og drukket Kaffe ude i Haven, samledes vi om Punchebollerne inde i Salen – Eugen Olsen havde her vist sin Duelighed, idet han havde brygget en fortræffelig Punch af medbragte Bouteillers Indhold. Formanden bød Velkommen i en kort Tale, idet han mindede om Sangforeningens første Skovtur for 89 Aar siden. Efter en Tale for Hye-Knudsen og en Sang af »Raadhuskoret« til Hyes Pris fulgte en Sang om »Allerup og Mellerup« (om Fakkeltogs-Afspærringerne, der havde været stærkt diskuteret i Pressen). Begge Sangene skyldtes Axel Hertz.

Saa kom Aftenens Clou: en Parodi paa Fakketoget og Doktorpromotionen, udført af Levin (som »Bridgeadvokaten«), assisteret af Hubertus-Orkestret. Det var virkelig morsomt og gjorde stormende Lykke. Formanden fungerede som »Magnificus« med gylden Kæde om Halsen, og Erik Lunn, Mellerup, Torben Meyer og Bratli promoverede Hye-Knudsen, den fraværende Abrahæ, Axel Hertz og gamle Felding til Jubeldoktorer indenfor de mærkeligste Fakulteter (Axel Hertz: det parodiske Fakultet o. s. v.). Det var en helt igennem herlig Forestilling, og vidunderlig morsomt virkede de af Hubertus-Orkestret mellem Promotionerne udførte Brudstykker af Promotionskantatens forskellige Afsnit.

Kl. 22¹/₂ brød vi op, og nu fulgte den smukkeste Del af Turen: Sejlturen ad Kanalerne og Lyngby Sø i Fuldmaasens Skær til Lyngby — med Hye-Knudsen siddende i Forstavnen sang vi »Frejas Stjerne« og »Kornmodsglansen« — denne halve Times Sejlads i den stille Sommeraften var en Oplevelse af uforglemmelig Skønhed.

I Aarets Løb hyldede vi vor tidligere Økonomidirektør Frimodt paa hans 70-Aars Fødselsdag med Deputation af samtlige nulevende Formænd, Asger Bruhn hyldedes paa sin Sølvbryllupsdag med Indtrængen og Støjen i Villahaven, og endelig fejrede vi O. K. Abrahamsen paa hans 50-Aars Fødselsdag med Morgenserenade og Løfte om at lade opstille en Rytterstatue af ham foran den Bygning, som Sangforeningen eventuelt maaske en Gang med Tiden maatte lade opføre, idet der overrakte Abrahæ en af Fridericia udført Tegning med Udkast til Statuen.

Den 17. April 1929 døde vor gamle Ven og Lundabrør »Fader Berg« (director musices ved Lunds Universitet, Alfred Berg), hvis Minde Studenter-Sangforeningen og alle danske Studentersangere, der har haft den Lykke at kende »gamla fadren« og at synge under hans Taktstok, vil bevare i dyb Taknemlighed og Ærbødighed. Formanden og Næstformanden Eugen Olsen overværede Bisættelseshøjtideligheden i Lunds Domkirke og nedlagde en Krans ved Graven med nogle oprigtig følte Mindeord. Ved den efterfølgende

Axel Hertz.

Begravelses-Seksa blev der – i Fader Bergs Aand – lagt Grunden til fornyet Optagelse af det kammeratlige Samarbejde med Lunds Studentsångförening, hvilket Initiativ – takket være Lundensernes Ordförande, Professor Efraim Briem og Dirigenten Emil Gagners Forstaaelse og Interesse – allerede det følgende Aar – og ofte senere – kom til at bære Frugt.

Alt i alt et begivenhedsrigt Aar. – Det bør maaske nævnes, at man under denne omfattende indendørs og indenrigs Virksomhed ikke havde glemt at have Blikket vendt mod Udlandet.

I Januar havde vi Besøg af Dirigenten for Yale-Universitetets Studentersangere, Mr. Bartholomew, Leder af »The intercollegiate music Council of U. S. A.«, med hvem vi førte de forberedende Forhandlinger om Studenter-Sangforeningens Indtræden i et internationalt Forbund af Studenter-Sangforeninger, hvortil Bartholomew da havde taget Initiativet.

I 1930 fejrede vi P. Heises 100-Aars Dag og J. P. E. Hartmanns 125-Aars Dag ved enkle og stilfærdige, men smukke Mindehøjtideligheder.

Den 17. Februar efter Prøven samledes Sangforeningens Medlemmer med Damer i Studenterforeningens lille Sal, der var arrangeret som Koncertlokale, til Mindeaften for Heise, hvis Billede, smykket med Laurbær, der var omvundet med rød-hvide og grønne Baand, var anbragt paa Væggen bag Talerstolen. Efter at Store Kor havde sunget »Jylland mellem tvende Have« og »Dans ropte felen«, talte Erik Abrahamsen livfuldt og fængselsende om Heise, idet han indledede med nogle biografiske Data af særlig Interesse for Sangforeningen og derefter gav en rammende Karakteristik af Heise som Komponist og en Syntese af hans Kompositioner. Til Akkompagnement af Engberg sang kgl. Kammersangerinde Ida Møller »Dyvekes Sange« og tilvejebragte ved sin skønne, betagende Gengivelse af disse den Stemning, der gav Aftenen dens Præg, medens Holbøll saare smukt foredrog nogle af Heises Romancer. Koret sluttede med »Jeg gik mig i den dunkle Skov« og »Hurra Kammerater«. Aftenen endte med The og Kaffeantretninger – og en lille Dans.

J. P. E. Hartmanns 125-AarsDag fejredes ved en Radiokonzert den 14. Maj, arrangeret af Statsradiofonien, ved hvilken bl. a. Lille Kor under Hye Knudsens Ledelse sang Hartmannske Sange. Pressen betegnede Korets Præstation som »det smukkeste ved Aftenens Udsendelser«. Samme Dags Morgen var afholdt en lille Mindehøjtidelighed ved Hartmanns Statue paa Skt. Annæ Plads, foranstaltet af Sangforeningen og overværet af samtlige herværende Medlemmer af Familien Hartmann. Koret sang »Flyv Fugl –« (med Otto

Hänschell som Solist), hvorpaa Frimodt holdt en hjertelig Mindetale, i hvilken han nævnede flere karakteristiske Træk fra Hartmanns nære Tilknytning til Studenter-Sangforeningen. I umiddelbar Tilknytning hertil nedlagde Formanden en stor Laurbærkrans med signerede Baand ved Statuens Sokkel, idet han udtalte nogle Mindeord, og efter at ogsaa den ledende Senior og en Repræsentant for Aarhus Studenter-sangere havde nedlagt Laurbærkrans og Blomster, sang Koret »Snart er Natten svunden«. Bestyrelsen gik efter denne Højtidelighed sammen med Familien Hartmanns Medlemmer over til Hartmanns Grav ved Garnisons Kirke og nedlagde her en Buket hvide og røde Blomster.

Den 26. September 1930 indtraf Kongens 60-Aars Fødselsdag. Ved Henvendelse til Kabinetssekretær, Kammerherre C. P. M. Hansen, havde Formanden opnaaet Dronningens Samtykke til, at et udvalgt lille Kor paa 16 Mand (fortrinvis udtaget blandt de ældre Sangere, som var kendte Ansigter for Kongen), maatte »vække« Kongen ved en Morgenserenade Kl. 8¹/₂ paa Sorgenfri Slot — uden at Kongen selv var underrettet derom i Forvejen. Efter hvad vi maatte forstaa, havde Dronningen saavel som Kabinetssekretæren bevaret Hemmeligheden, saaledes at vi virkelig bragte Majestæten en Overraskelse, omend der ikke realiter blev Tale om at vække Kongen; hvis vi skulde have gjort det, maatte vi være staaet flere Timer tidligere op, da Kongen ved vor Ankomst allerede havde været ude paa sin daglige Morgen-Ridetur.

Koret listede sig paa Taaspidserne gennem Slottets Udenværker, tog ubemærket Opstilling udenfor Trappen til Havestuen og satte i med: »Se god Morgen«. Kongen, der snart efter kom til Syne og gik ned i Haven til os, lod os tydeligt forstaa, at han var oprigtig glad og overrasket over

Kongen takker.

denne Form for vor Hyldest. Allerup bragte med en kort og hjertelig Tale Kongen Studentersangernes Lykønskning og Tak »for godt Kammeratskab« igennem de forløbne Aar og overrakte en Blomsterdekoration, forestillende vort Emblem i overnaturlig Størrelse, hvorpaa Koret sang en af Otto Levin i Dagens Anledning forfattet Sang. Kongen vilde nu have budt os paa Morgenkaffe, men Dronningen havde allerede ladet arrangere et Traktement med Vin og Kransekage i Havesalen, hvor Kongen takkede for Hyldestsang, idet han udtrykte sin særlige Glæde ved at se saa mange af de gamle Ansigter, som han kendte fra sine egne Studenterdage. Allerup tolkede Sangernes Taknemlighed overfor Dronningen, der havde vist saa megen Forstaaelse for vor Plan og derved muliggjort dens Gennemførelse. Derefter brød vi op med et fornyet og forstærket Indtryk af Kongeparrets Evne til altid at forstaa Studentersangernes akademiske Humør og Tone og til selv umiddelbart og naturligt at anslaa de rette Streng.

I April var Bestyrelsen repræsenteret ved Stockholms Studentsångarförbunds 25-Aars Jubilæumsfestligheder i Stockholm og ved Akademiska Sångföreningens 90-Aars Fødselsdagsfest i Helsingfors.

Aarets største Begivenheder blev iøvrigt dels Fælleskoncerten med Lunds Studentsångförening i Kongens Have den 18. Maj og dels den overmaade vellykkede og ualmindeligt fornøjelige Svendborgtur 10 Dage senere.

Under Forberedelserne til vor Foraarskoncert, som vi dette Aar vilde afholde i Kongens Have — der ved særlig Imødekommenhed fra Indenrigsministerens Side (Tilladelse til saadan Koncert var ikke i de sidste ca. 10 Aar givet nogen Sangforening) var stillet til Studenter-Sangforeningens Disposition — var Bestyrelsen kommet ind paa den Tanke at invitere Lundenserne til at medvirke som vore Gæster. Lunds Studentsångförening sagde straks med stor Glæde ja til vor Indbydelse — de nødvendige Forberedelser og Aftaler om Program m. m. blev hurtigt bragt i Stand, og Dagen oprandt med straalende Solskin.

Kl. 13 modtog Studenter-Sangforeningen Lundenserne ved Malmöbaaden i Havnegade. Allerup bød kort Velkommen — Lunds Studentsångförening Formand, Professor, Dr. teol. Efraim Briem, takkede, og Lundenserne sang et Par Sange fra Baadens Promenadedæk. Der var hjertelig Gensynsglæde. — Umiddelbart efter Ankomsten var der Prøve i Odd-Fellow Palæet paa Fælleskorets Sange under Ledelse af de to Dirigenter, Emil Gagner og Joh. Hye-Knudsen. Efter Lunch i de danske Sangeres Hjem, fandt Koncerten Sted i Kongens Have og overværedees af 3—4000 Mennesker. Der var ofret en Del

Lundenserne modtages.

paa Reklame. Pressen, der havde været indbudt til et Møde med Sangforeningens Bestyrelse, da Planen kom frem, havde givet os en venlig Forhaandsomtale i flere Artikler, Plakater var selve Dagen baaret rundt paa Langelinie, Fodboldbaner og andre Steder, hvor Søndagspublikummet færdedes.

Solen var ganske vist forsvundet, da Koncerten begyndte, og der faldt et Par Smaabyger under Koncerten, men det var sommerlig mildt, og Koncerten blev reddet smukt i Land. Fælleskoret sang to Afdelinger — een under hver af Dirigenterne, og hver af Sangforeningerne havde sin særlige Afdeling. — Vor Afdeling bestod udelukkende af Hartmannske Kompositioner. Efter den svenske Afdeling fik Emil Gagner overrakt en stor Laurbærkrans med signerede røde og hvide Baand fra Studenter-Sangforeningen, hvorefter Lundenserne som Ekstranummer sang »Der er et yndigt Land«.

Efter Koncerten marcherede de danske og svenske Studentersangere Arm i Arm i sluttet Trop gennem Studenterkvarteret syngende til Studenterforeningen. Paa Universitetspladsen gjordes Holdt, og der blev sunget to Sange fra Universitetstrappen.

Kl. 19 begyndte Kammerat-Seksaen i Studenterforeningens store Sal, der

var pragtfuld i svenske og danske Farver. Der deltog ca. 140, hvoraf ca. 50 var Lundasangere. Allerup bød kort Velkommen og overrakte vort Emblem i grønne Baand til Lunds Studentsångförenings Ordförande, Professor Briem. Efter Kaffen samledes man til Panchesold til Tonerne af »Hubertus-Marchen«, udført paa sædvanlig festlig og disharmonisk Vis af Hubertus-Orkestret, dirigeret af Hye-Knudsen — alle med de obligatoriske høje Hätte. Allerup bød paany Velkommen, gjorde Rede for Tanken med dette efter nye Principper arrangerede Sangermøde og udtrykte vor Glæde over, at Mødet var kommet i Stand. Efter en Tale for Lunds Studentsångförening sang Olaf Holbøll (akkompagneret af Kaj Oluf Buch) smukt og gribende Hartmanns Drapa (fra vor Ruskantate). Derpaa talte C. C. Jessen smukt og aandfuldt om J. P. E. Hartmann. Stemningen fra først til sidst var ypperlig og levende.

Gagner overrakte Lunds Studentsångförenings Hæderseblem til Allerup og Gottschalch. Ingemanson — vor gamle Ven — talte for Hye-Knudsen, hvorpaa en af Gottschalch anført Sekstet sang en uhyre morsom Ode til Hye-Knudsen paa Melodien »Sonny boy«. Taler og Sange vekslede, afbrudt af en lille Sketch af Levin. Aftenen var gaaet, inden man vidste det — i glimrende Tempo — en herlig Oplevelse — et herligt Sangermøde, der fra først til sidst var præget af den rette, den hjerteligste Stemning.

Lundenserne fulgtes i 30—40 Biler (i øsende Regnvejr) til Malmøbaaden, der ved Midnatstid gled ud i Sundet fulgt af Hurraraab.

Den 28. Maj afrejste ca. 50 Studentersangere til Svendborg efter Indbydelse af den lokale Komité med den 80-aarige Dr. Barfoed i Spidsen. Det blev en mindeværdig Tur begunstiget af straalende Solskin og Sommervarme og præget af ægte gammeldags Gæstfrihed og »Pinsetur«-Stemning.

Ved Ankomsten til Svendborg fik vi en hjertelig Modtagelse paa Banegaardspladsen, hvorefter Indkvarteringen fandt Sted i Hjemmene. Kl. 20 var der Koncert i Teatersalen.

Umiddelbart før Koncerten indløb Meddelelse om, at Hye-Knudsen (der dirigerede denne Aftens Koncert, men paa Grund af Teatertjeneste maatte rejse den følgende Morgen) var udnævnt til Ridder af Dannebrog. Koncerten forløb godt — stigende Stemning hos Publikum, mange Ekstranumre. Solister var Kaj Oluf Buch med »Stev fra Vegaardshejen« og Johannes Fønss, der sang Heises »Samson« og »Om Strømmen mod dig bruser«.

Efter Koncerten samledes Sangerne med Værterne i Borgerforeningens festligt smykkede Sal til et Panchesold, der forløb overmaade fornøjeligt og vellykket. Borgerkomitéens Næstformand, Overlæge, Dr. med. Reinsholm,

Modtagelsen i Svendborg.

var en elskelig Magister bibendi. Soldet var tilrettelagt saaledes, at Taler, Sange og alskens Løjer gik Slag i Slag, hvilket hurtigt bragte Stemningen op i det rette Lag. Chr. Gottschalch havde her været fortræffelig — fuld af Ideer og Paafund. Der holdtes mange udmærkede Taler. Heises Ruskantate blev sunget med Clod-Svensson, Kaj Oluf Buch og Otto Mackeprang som Solister. Knud Vad Thomsen kopierede Gottschalch meget træffende og morsomt, »Sonny-boy-Sekstetten« sang om »Svendborg-boy«, Johs. Fønss sang Bas-Arier til Porterens Pris. Medbragte Sange af Levin, Friderichsen og Krarup (vanvittig morsom »geografisk« Sang) blev sunget — og Aftenen svandt hurtigt, indtil Soldet hævedes Kl. 24¹/₂ med »Snart er Natten svunden«. Forinden var dog vor nye Ridder, Hye-Knudsen, blevet hyldet med stormende, velfortjente Ovationer, Overrækkelse af en pragtfuld Buket Nelliker fra Svendborg-Damer og Triumfrunde i Guldstol efter en begejstret Tale af Svendborgs Første-Mand paa det musikalske Omraade, Hans Emil Petersen — et herligt Menneske, som i Virkeligheden har Æren for, at Turen blev til noget.

Derefter fortsattes Samværet mere privatim i smaa Kredse i forskellige af de gæstfri Hjem til ud paa de smaa Timer — en enkelt Vært sejlede Kl. 6 Morgen sine Sangergæster en efter Sigende saare forfriskende Tur i sin Yacht paa Svendborgsund.

Den 29. Maj, Kristi Himmelfartsdag, oprandt lige saa straalende med Sol og Sommer. Først en pragtfuld Sejl tur paa Svendborgsund. Gaardsdagens Bekendtskaber opfriskedes og befæstedes — Frokost i Hjemmene, hvor man gerne havde tilbragt hele Eftermiddagen i de yndige Haver ved Svendborgsund, og kun Ønsket om vor Deltagelse i den traditionelle Procession til Krigergravene kunde løsrive os fra Hjemmene. Koret sang nogle Sange ved Gravene. Det var stemningsfuldt og smukt, og vi var glade ved at have været med ogsaa til denne, mere alvorlige Højtidelighed. Kl. 18 Souper i Christiansminde, ogsaa under fortrinlig Stemning, før Friluftskoncerten Kl. 20, der havde samlet 3—4000 Mennesker.

Der var en ganske egen, uforglemmelig Stemning over denne Koncert — den smukke, milde Sommeraften under de friske Bøge med Sundet, hvor Damperne gled forbi, mens Studentersangernes Toner under Kaj Oluf Buchs Ledelse klang ud over Landskabet og de begejstrede Tilhørere. Chr. Gottschalch var Solist (»Flyv Fugl —« og »Du gamla, du fria«) og hyldedes med stormende Begejstring. Adskillige Ekstranumre, Takketale af Borgmester Lacoppidan med Gen-Tak fra Allerup — og saa begyndte Dansen med de yndige Svendborgdamer.

Morgenen derpaa slog Afskedens Time. Der herskede stor Begejstring blandt alle Sangerne over denne Tur, takket være vore brillante Værter og den storartede, ægte Stemning, der havde hersket fra først til sidst.

Den 16. Juni startedes den aarlige Skovtur fra Raadhuspladsen, hvor Sangforeningens Medlemmer med Damer »indladedes« i reserverede Sporvogne og derefter kørte til Charlottenlund, hvorfra man spadserede gennem Skoven til Grøndalshuset. Her modtoges man paa festlig Vis af »Charlottenlund og Omegns Sangforening« (de i Charlottenlund boende Studentersangere), der under Ledelse af Axel Hertz, iført hvide Papirs-Studentershuer og med et pragtfuldt »Banner« paaklæbet diverse udklippede Fugle, afsang »Sangerhilsen« med særlig af Axel Hertz forfattet morsom Tekst. Turen havde samlet et anseligt Antal Deltagere — 120 à 130 — maaske paa Grund af at Chr. Gottschalch havde haft den herlige Ide at skrive paa hver enkelt af de udsendte trykte Meddelelser om Turen: »Vi venter særlig at se Dig paa Skovturen«, hvilket de fleste havde opfattet efter Ordlyden som en speciel, personlig Opfordring fra Bestyrelsen, og mange havde skriftligt og telefonisk udtrykt deres Taknemlighed herfor. Spøgen opklaredes ved en af Levin forfattet, meget morsom lille Sang, der — trykt som Meddelelse fra Formanden paa Brevkort — omdeltes og blev afsunget under Soldet. Turen

forløb yderst fornøjeligt og endte med Dans til Harmonikamusik af Charlottenlunds to gamle Harmonika»Virtuoser«, Fischer og Kone.

I Juli havde vi atter Besøg af Mr. Bartholomew og aftalte med ham at sende Repræsentanter til den grundlæggende Konference til Stiftelse af den internationale Union af Studentsangere, som skulde afholdes i München i 1931.

I Aarets Løb sang vi i Musikforeningerne i Haslev og Slangerup og paa Sorø Akademi, hvor et lille Kor gav en Heise-Mindekoncert, med Johs. Fønss som Solist, for Lærere og Elever i Overværelse af Undervisningsminister Borgbjerg. I September gav et udvalgt Kor en lille Koncert for Londons Lord Mayor ved en Banket, som Erhvervene gav paa Den kgl. Skydebane.

Ved Fastelavnsgildet i Marts søgte Bestyrelsen med Bistand af alle gode Kræfter at forfølge Succes'en fra 1929. Man samledes i Sangsalen, men blev straks – i Lighed med forrige Aar – dirigeret ned paa Gaden og drog – med Bestyrelsen, der var ene vidende om Maalet – af Sted ad Vestre Boulevard, forbi Brandstationen og videre syngende gennem Smaagader og Gaarde til Sagførernes Auktioners Lokaler, Farvergade 6, hvor vi modtoges af Asger Bruhn. Det store Auktionslokale paa 1. Sal var festlig dekoreret af Clod-Svensson med tyske Rejseplakater, Baand og Guirlander i danske og tyske Farver og »Sprichwörter«, forfattet af Friderichsen (let forvanskede tyske Oversættelser af danske Ordsprog).

Fra en Pølsevogn uddelte Knud Johansen som trivelig, jovial Pølsemand, iført Kokkedragt, Pølserne, medens der udskænkedes skummende Øl i Krus til Deltagerne, der defilerede forbi og modtog deres Rationer. Dette Arrangement satte straks Stemningen op, og den steg yderligere, da Asger Bruhn som Rector magnificus ved Universitetet »Engelberg« i »Bruhn-schweig« (hvortil vi var ankommet), bød os Velkommen paa ulasteligt Tysk. En Travesti af Axel Hertz paa »Kom Brødre« blev afsunget, og Allerup takkede derpaa – ligeledes paa Tysk – »Rektor« Asger for god Modtagelse, fremhævede Betydningen af »Engelberg-Universitetet«, hvor man daglig stræbte mod at opnaa »det højeste«. Johs. Fønss lod sin dybe rungende Bas klinge i tyske Burschenlieder (»Im tiefen Keller« o. s. v.)

Det for Bestyrelsen behageligste Tidspunkt indtraf, da Asger Bruhn overrakte Formanden en Sparekassebog med ca. 600 Kr., tilvejebragt paa Repræsentantskabets Initiativ ved Indsamling blandt Medlemmerne (incl. Bestyrelsen) – en kærkommen Gave til Foreningens Kasse, der efter Jubilæumsfestlighederne var skrumpet lidt ind. Ved Midnatstid kom den fra Strøget

kendte »Berliner-Tageblatt«-Forhandler og omdelte »heutige Ausgabe« af »Hamburger Lokal-Anzeiger« indeholdende nøjagtigt Referat paa Tysk af Aftenens Forløb, hvor alt var gaaet Slag i Slag.

Kort Tid efter – i Midten af Marts – bebudede Hye-Knudsen, at han paatænkte at drage paa Studierejse til Udlandet og da maatte søge et Par Aars Orlov fra Studenter-Sangforeningen. Et Sorgens Budskab – nu gik det netop saa godt!

Heldigvis viste det sig, da Orlovsansøgningen kom, at Hye-Knudsen kun vilde forlade os for 1 Aar, og Vicedirigenten Kaj Oluf Buch erklærede sig paa Repræsentantskabets og Bestyrelsens enstemmige Anmodning straks rede til at forestaa Sangforeningens musikalske Ledelse under Hye-Knudsens Fraværelse.

Den 29. September tog vi midlertidig Afsked med Hye ved en tvangfri Sammenkomst i Studenterforeningens store Sal. Der opførtes en hel lille Cabaret-Forestilling paa en i Salens Baggrund rejst Scene. Forestillingen var arrangeret af en Kreds af unge Medlemmer. Cabaret'en omhandlede kun momentvis Hye-Knudsen, der i »den store Mellemakt« hyldedes i en smuk og hjertelig Tale af O. K. Abrahamsen, som tolkede vore Følelser overfor vor elskede Dirigent. Efter denne Tale sang Kaj Oluf Buch en Ode til Hye (Melodi: »Hartmanns Drapa«), hvorpaa Allerup paa Sangforeningens Vegne overrakte Hye-Knudsen en Gave, bestaaende af 25 Guldyvekroner-Stykker (samt 5 25-Ører) arrangeret paa et Ark Karton som Noderne til Strofen: »Schlage die Trommeln und fürchte dich nicht« af Aarhus-Ruskantaten – en Gave, som Hye-Knudsen øjensynlig blev meget glad for. Aftenen sluttede som sædvanligt med »Snart er Natten svunden-«; de fleste følte vist i det Øjeblik, trods Aftenens muntre og spøgefulde Forløb, Vemod ved Tanken om, at Hye nu for sidste Gang indenfor det Tidsrum, hvis Udstrækning ingen kendte, dirigerede Studentersangerne.

Ved Studenterforeningens Rusgilde forsøgte vi – paa Chr. Gottschalchs Initiativ og under hans Instruktion – en »Fornyelse« af Heises gamle Ruskantate ved at opføre den med lidt »dramatisk« Tilsnit. Under Forspillet kom »Disciplene« (der i Stedet for deres Kjoler havde iført sig Jakker og sorte »Flagreslips«) ind og tog Plads paa Bænke, der var opstillet paa Tribunen, hvor Baggrunden var dækket af en paa Maskinpapir malet Skolestuevæg. »Rektor« (Clod-Svensson) var udklædt med Kalot, Brilller og Diplomatsfrakke. Dirigenten illuderede som »Sanglærer« og dirigerede med Violin og Bue i Haanden. Under »Arbe – mirbe – marbe« Afsnittet rejste de enkelte

Korgrupper sig efterhaanden, som de faldt ind. Solstraalen, hvis Parti blev sunget af Kaj Oluf Buch fra Galleriet, markeredes ved en Projektør, der rettedes mod Drengen (Anders Møller). Hele Fremførelsen fængslede og mørede Tilhørerne.

Den 27. Oktober samledes en Del forhenværende Bestyrelsesmedlemmer i Studenterforeningen til en kammeratlig Middag for — efter Indbydelse af Asger Bruhn, Olaf Holbøll og O. K. Abrahamsen — at stifte en »Klub« for nuværende og forhenværende Bestyrelsesmedlemmer. Det vedtoges at stifte en saadan Sammenslutning med det Formaal at samles til kammeratligt Samvær af og til, under Navnet »S. S. S.« (Studenter-Sangforeningens Styrelsesmedlemmer). Holbøll valgtes til »Diktator« for det første Aar.

Samme Aften afholdtes Studenter-Sangforeningens Generalforsamling, hvor Allerup overdrog Scepteret til Holger Bech.

Forinden havde Bestyrelsen nedsat et Udvalg bestaaende af Aage Barfoed Møller, Kaj Oluf Buch, Anders Møller og Jørgen Møller til at forberede og tilrettelægge Udgivelsen af en ny Sangbog. Udvalget suppleredes senere med Otto Mackeprang, Erik Abrahamsen og Hye-Knudsen.

Af andre »store og gode Gerninger« i 1928–30-Bestyrelsernes Tid kan nævnes, at Studenter-Sangforeningen den 7. Maj 1929 blev registreret i Foreningsregisteret under Nr. 362.

Som Afslutning paa denne Epoke kan citeres Hye-Knudsens Udtalelse ved en af Sammenkomsterne i disse Aar: »Jeg er gennem Kammeratlivet i denne Kreds kommet til Forstaaelse af, hvad Studenter-Sangforeningen egentlig er, idet det studentikose og det sanglig-musikalske ikke er et enten-eller for denne Forening, men et baade-og —. Disse to Sider af Foreningens Væsen er gensidig befrugtende for hinanden«.

1930-1934

VED

HOLGER BECH

Da *Flemming Allerup* efter en glørværdig, men alt for kort, Regeringstid nedlagde Sceptret, faldt det det daværende Repræsentantskab vanskeligt at finde en værdig Efterfølger. Flere blev spurgt, men ingen havde Tid – eller Mod – til at bide paa Krogen. Dels var *Flemming Allerup* en farlig Mand at komme efter, dels – og ikke mindst – havde *Johan Hye-Knudsen* indskibet sig og sin kostbare Cello for New York, nøjagtig paa det Tidspunkt, hvor han havde bragt Koret op paa en usædvanlig høj Standard.

Det saa mørkt ud, og det var med Angst og Bæven, jeg modtog Opfordringen til at iføre mig *Allerups* alt for store Tøfler (aandeligt set!) og lod mig vælge til Formand med spredt Akklamation den 27. Oktober 1930. Det skal siges straks, at det gik langt over Forventning, og jeg siger det selv, for det var ikke min Skyld. Vinden bar med fra Starten. *Kaj Oluf Buch* tog uden at blinke *Hye-Knudsens* Plads paa Podiet og byggede støt og musikalsk videre paa det gode Fundament. Prøvekoret kom i gode Hænder hos *Knud Vad Thomsen*, og der var aldeles fortrinlige Stemmer i Koret, selv Tenorerne var i sjælden god Stand. (Bliver mon nogen fornærmet, naar jeg nævner Navne blandt Førstetenorerne som *Poul Knudsen*, *Magne Askholm*, *Preil* og *Stig Mervild*?)

Dernæst var Bestyrelsen sammensat af gode og erfarne Kammerater: *Barfoed Møller*, *Viggo Friderichsen* og *Arne Petersen*. Det var, som jeg kort efter skrev i »Formandens Dagbog« (i Anledning af et Bestyrelsesmøde hjemme hos mig): »– en god og aktiv Bestyrelse, vi drak en hel Flaske Snaps.« – Vi gik paa med krum Hals og godt Humør, selv om Tomrummet efter de to bortdragne Monumenter formelig susede.

Den 24. November fyldte vor højtelskede, tidligere Formand *Asger Bruhn* 60 Aar. Vi gav ham 4 Dages Tilløb og holdt saa den 28. en Gammelmandsfest for ham i *Domus Medica*. Det blev en Aften helt i *Asgers* egen

Aand, munter og ligefrem, ingen Kandis mellem Tænderne. Der var fortrinlige Viser af Otto Levin, Hertz og Mervild, en Kvartet af forhenværende Formænd (Frimodt, Allerup, Christophersen og O. K. Abrahamsen), Intermedium med Runeberg (Svend Methling) og andre Spøgelser, Kantate med Tale af Carl Bratli og endelig Afsløring af en Buste, dels af Thorvaldsen, dels, navnlig, af Knud Johansen, der iøvrigt havde været den opfindsomme maitre de plaisir den Aften. — Vor Vinterkoncert under Kaj Oluf Buchs Ledelse fandt Sted i Universitetets Festsal og forløb langt over alle Skumleres Forventning. Allerede her begyndte vi at mærke Otto Mackeprangs faste og opfindsomme Haand med Hensyn til Programvalget. Her sang vi for første Gang blandt andet Naglers »Ständchen im Schnee« — og hvad har vi ikke senere høstet af Bifald paa den lille Perle!

Rusgildet bag efter havde Maleren Mogens Lorentzen som Rustaler. Professor Victor Kuhr og Sangforeningen gik i de Aar op for hinanden, og han talte den Aften som saa mange, mange Gange senere smukt og beaandet for Fru Musica og hendes Børn. Otto Levin hængte en usynlig Juveldæde om Allerups Hals. — Den 10. Februar 1931 gjorde det »svage« Køn os den Ære at bede os synge ved Grundstensnedlæggelsen paa den nye Kvinderegens, og det var ikke vores Skyld, at det blev en pokkers kold Fornøjelse. Jeg tror nok, det ogsaa haglede. — Et Par Dage efter blev det imidlertid højt og flot Snevejr, og vi kørte i Turistbil til Holbæk, hvor vor gamle Kammerat, Kom-munelærer A. O. Andersen, havde arrangeret en Koncert i Musikforeningen. Paa Hjemvejen kurede vi mest sidelæns ned ad Bakkerne, men vi besvor alle onde Magter med lette og lyse Foraarssange og kom hjem i god Behold.

Den 4. Marts medvirkede vi ved Indvielsen af Kræftforeningens nye Radiumstation paa Finseninstitutet, hvor vi sang en Kantate af Valdemar Rørdam. Ved den Lejlighed modtog vi megen Ros af denne Sprogets Mester for vor Tekstudtale, saa vi kan altsaa synge smukt Dansk, naar vi vil! Ved samme Lejlighed traf vi ogsaa den estniske Generalkonsul, Ernst Carlsen, og

Holger Bech.

Tanken om en Estlandstur opstod i vore Hjerner! — Forinden den blev realiseret, fik vi dog Tid til baade at mindes Chr. Richardts 100-Aars Fødselsdag ved vor Foraarskoncert i Tivoli, med en tvangfri Sammenkomst bag efter, hvor Digterens Søn, Bygmester Poul Richardt og Frue var vore Gæster, — og til at fejre 25-Aars Jubilæum med »Bel Canto«, der formede sig som en flot anlagt og vellykket nordisk Sangerfest.

Og saa skete der jo det, at Hye-Knudsen fandt Forholdene i Amerika

Kaj Oluf Buch.

for store — eller for smaa? — og vendte hjem i April 1931, netop saa betids, at han kunde love at overtage den musikalske Ledelse af Togtet til Estland og Letland. Kaj Oluf Buch drog et Lettel-sens Suk, da han kun vanskeligt kunde have frigjort sig fra sine Lærerpligter i Eksamenstiden, og Bestyrelsen gik igang med at hitte de fornødne fire Tusinde Kroner til Underskudets Dækkelse.

Den 16. Maj var Allerup, Fride- richsen og jeg en Svip i Lund, hvor vi deltog i Lunds Studentsångförenings 100-Aars Jubilæum, og hvor jeg fik det ærefulde Hverv at tale paa samtlige skan- dinaviske Kors Vegne. Naar jeg siger fik, er det, fordi jeg intet vidste om det,

før jeg sad ved Bordet. Da der jo intet findes i Verden af den Art, der kan sammenlignes med svenske Festtaler, kan man maaske forstaa, at jeg paa det Tidspunkt gerne havde solgt min Ære til Indkøbspris. — Naa, Talen faldt heldigvis for alle Parter paa et temmelig sent Tidspunkt, og da man senere skrev og bad om »Manuskriptet« til min fortrinlige Tale, der skulde trykkes sammen med de andre fortrinlige Taler — saa fik de det. Jeg er sikker paa, at saavel Vorherre som Efraim Briem har tilgivet mig mit fromme Bedrag. Maaske ingen af dem har opdaget det!

Den 6. Juni drog vi saa afsted til Estland og Letland — 40 Mand plus Hye-Knudsen og jeg. — Det blev vor eneste Udenlandsfærd i min For- mandstid, og der følger her en kort Beretning om Turen.

REJSEN TIL ESTLAND OG LETLAND

Under Hans Majestæt Kongens Protektion og med venlig Bistand af baade officiel og privat Art stod vi en dejlig Junidag ud af Frihavnen paa det gode Skib »Ilmatar«.

Ligervis som Kong Valdemar Sejrs Mænd i Begyndelsen af det 13. Aarhundrede drog paa Erobringsfærd mod de dengang saa ugudelige Estere, satte vi Kursen mod Reval for at forsøge paa at generobre det senere tabte Land. — Lad mig sige det straks: Det lykkedes! Vi tog endda et Stykke af Letland med. — Ruten gik over

Helsingfors, hvor den gamle, hæderkronede Carl v. Knorring, M. M.ernes uforglemmelige Dirigent, havde arrangeret 24 Timers Festprogram for os, med Blomster, Banketter og Laurbærkranse, og hvor vi gav Koncert for et udsolgt og højlydt begejstret Hus i Universitetets store Aula, med et Nettooverskud paa 13.000 finske Mark! — Saa sejlede vi til Reval — eller, som Estlænderne nu kalder den med en prisværdig Anerkendelse af historiske Facta, Tallinn — der betyder »Danskerborgen«.

Paa »Ilmatar« undervejs til Helsingfors.
Der samles Kræfter.

Det var her, Slaget stod, da Andreas Sunesøn sad med oprakte Arme og bad for de Danskes Sejr. I hans Billede, men mindre fromt, løftede Johan Hye-Knudsen sine Hænder, og under oprakte Arme vandt vi atter Sejr. — For at være sikre paa Resultatet, havde vi paa Forhaand arrangeret os med den estniske Radiofoni, saaledes at vi gjorde os til Herrer over hele Landet paa een Gang.

Om Aftenen var der Bal, hvor de danske Studenter for første Gang gjorde den Opdagelse, at de estniske unge Piger er baade smukke og søde, og at de estniske Studenter er ualmindelig gode Kammerater. Disse Egen-skaber, som staar urokkeligt i vor Erindring, bidrog naturligvis i høj Grad til at skabe de uforglemmelige Minder, som dette Estlandsbesøg blev for os alle. Jeg tror, jeg tør sige, at Glæden og Overraskelsen var gensidig. Sjældent har jeg paa de mange Studentermøder, jeg har deltaget i, set Stemningen stige saa hurtigt og blive baaret saa smukt og hjerteligt, som i disse Solskinsdage og muntre Aftener i det beskedne, men saa kønne Estland.

I Tallinn var vi indkvarteret rundt om. Det var efter Sommersæsonens Begyndelse, men alle fik Husly, dels hos vore gode og gæstfri Landsmænd, dels hos estniske og udenlandske Familier med samme smukke Egenskaber, og endelig for 16 Mands Vedkommende hos den estniske Stat, idet de blev anbragt i en Sovevogn paa Jernbanestationen. De var alle 16 meget tilfredse med denne Indkvartering, som kun havde den ene Ulempe, at Toilettet ikke maatte benyttes, naar Toget holdt stille. Derfor maatte de 15 skubbe Vognen

frem og tilbage, for at den sekstende kunde holde sig Loven efterrettelig; men Vejret var jo mildt, og Motion skader ikke! Den næste Dag blev vi modtaget af Byens Borgmester, Uesson, i Tallinns smukke Raadhus, som ogsaa stammer fra Valdemarernes Tid, og om Eftermiddagen var vi til Reception hos Est-

Fra Besøget paa Præsident Päts' Slot ved Tallinn.
Præsidenten underholder sig med Dirigent og Formand.

lands Præsident, eller »Statsældste«, som han saa smukt kaldes, Konstantin Päts, en af Balticums største Politikere, en højt begavet og elskværdig Personlighed, hvis Ansigt er furet af mange Aars Kamp for Folk og Frihed. Præsidenten har gentagne Gange siddet i politisk Fængsel, i 1905 endda som dødsdømt af Russerne. Han hilste os hjerteligt velkommen til dette første danske Studenterbesøg i det nye, frie Estland.

Om Aftenen kørte vi i Sovevogne til Tartu (Dorpat), Estlands Universitetsby, hvor vi for Alvor mødtes med vore estniske Kolleger, Studenterne.

Tartus Universitet har op imod 4000 Studenter, der selvfølgelig præger den gamle By stærkt. Der er i snesevis af forskellige Studenterkorporationer, der dog alle har en fælles Præsident, Hugo Paalman, en ung maalbevidst og intelligent Jurist, samt et Departement for »udenlandske Forretninger«, der ledes af en nydelig ung Filolog, Frøken Amanda Peri. Disse to havde gjort alt for at samle den akademiske Ungdom om os, og det lykkedes i højeste Grad.

Men det, som blev denne Dags store Sensation, var dog en Dansker, Ingeniør Ejnar Park, en prægtig Mand, som byggede Jernbane fra Tartu og ned i det sydøstlige. Han satte ganske simpelt et Tog igang paa den endnu kun halvtfærdige Bane og kørte os 42 Mand plus et halvt hundrede unge, estniske Studenter af begge Køn ud i et Paradis af en Skov, med Klipper og Floøder og Solskin og Frokost med Vodka til hele Selskabet, den sidste serveredes af estniske Piger i Nationaldragter under ældgamle Trækroner.

Denne Solskinsdag i Skoven — med Rækker og Klynger af unge, glade Mennesker, med Blomster og Sange og »Bruder, Du, — und Schwester, Du« — glemmer ingen af os.

Om Aftenen gav vi Koncert og festede med hinanden og talte for hinanden og dansede, — og Afskeden ved Nattoget var blomsterfyldt, men taarevædet og fuld af Eder og Forsikringer om et snarligt Gensyn. Og selv Christian Gottschalch maatte forstumme over for den Flod af Oplevelser, der skulde berettes, inden vi kom til Køjs i Sovevognene.

I Riga, Letlands Hovedstad, blev vi modtaget om Morgenen Kl. 7 af de forskellige Studenterkorporationer og ført ned til Damperen »Nidaros«, der af D.F.D.S. var stillet til vor Disposition som Standkvarter.

Og derefter gik Festerne igen Slag i Slag: Frokost hos den danske Generalkonsul, Langberg. Lunch med vore Landsmænd i den danske Forening, Udflugter rundt i den dejlige Omegn, om Aftenen Koncert for fuldt Hus og under — undskyld! — tordnende Begjstring, en Koncert, hvor Koret under Hye-Knudsens rent ud geniale Ledelse virkelig præsterede det ypperste, hvad ogsaa den samlede Presse næste Dag fastslog. Og dette endda i et Land, der er gennemsyret af Musik, hvor hvert andet Menneske er Medlem af et Sangkor. Intet Under, at »Hye« blev baaret i Guldstol og senere kastet mod Taget i et fuldkommen livsfarligt Himmels

Program for Opholdet i Tartu.

spræt, som Udtryk for de lettiske Studenters Begejstring. — Efter Koncerten spiste vi og sang og dansede igen hos vore lettiskø Kolleger, de akademiske Sangere ved Rigas Universitet. De viste os Prøver paa deres Sangkunst med et aldeles henrivende, lille blandet Kor. Letterne har et rigt varieret Program, der findes nedskrevet over 100.000 Folkeviser og Sange. Desværre fik vi ikke

Tid til at høre dem alle, skønt man fulgte os til Baaden i den lyse Sommermorgen, syngende.

Næste Dag, som indtraf et Par Timer efter den foregaaende, blev vi modtaget paa Slottet af Letlands Præsident, Kviesis, og hans elskværdige Frue. Som alle andre Lettere var Præsidenten i sin Ungdom Medlem af et Kor, og han udtalte sig i hjertelige Vendinger om vort Besøg, og det der laa til Grund derfor: Tilknytningen mellem den akademiske Ungdom og Sangen som det introducerende Bindeled.

Derefter havde vor kendte Landsmand, Kammerjunker Bornholdt og Frue inviteret os alle, samt en Del Danske og en Repræsentation af lettiske Studenter til en splendid Lunch,

Taevaskotta.

som varede til en halv Time efter »Nidaros« egentlige Afgangstid. Saa maatte vi bryde op, for ikke at blive Uvenner med den brave Kaptajn Nielsen, som under Hjemrejsen med elskelig Forstaaelse bivaanede den babyloniske Forvirring, hvorunder Rejsens Succes ved Punchebowlerne blev fastslaet, og Korets Dirigent og Rejsens Leder af Kammeraterne blev paahæftet Egenskaber af hidtil ukendte Dimensioner.

Det blev, det var Succes. Derom vidner talløse Breve, der den følgende Tid strøg frem og tilbage over Østersøen. — Ingen stor Begivenhed, kan hælde, for andre end dem, der var med paa Færden. Men dog alligevel en

lille Sten til den Bro, der gerne engang skulde føre over al Striden og Kævlet imellem Folkene. Og kan vi Studentersangere lægge flere dertil, saa gør vi det gerne. — Vi har altid gerne staaet forrest, hvor Nordens Ungdom har mødtes. Sangen har sin egen Magt, den bærer godt.

Jeg kan ikke slutte denne Beretning uden at udtrykke Taknemmelighed overfor de mange, der hjalp os til at gennemføre vor Plan:

Vor høje Protektor, der sagde god for vor ærlige Stræben, vort Ærespræsidium for Rejsen: Den danske Minister i Helsingfors, Kammerherre

I Præsident Kviesis' Have.

Siddende: Johan Hye-Knudsen, Generalkonsul Langberg, Præsidenten og Frue og Holger Bech.

Lerche, der ogsaa inviterede os til The i sit Hjem i Helsingfors; chargé d'affaires Th. Schultz i Tallinn og Generalkonsul Langberg i Riga, der hver paa sin Plads havde slidt og slæbt og arrangeret og hjulpet Studenterkorporationerne; og sidst, men ikke mindst, Generalkonsulerne E. Carlsen og V. Christiansen, der økonomisk støttede Turen, og den estniske Vicekonsul, Jensen, der garanterede dens Underskud — og betalte det!

Og saa Meteorologisk Institut, der leverede Sol og Varme hele Vejen!

— — — —

Denne Tur blev — ogsaa ud over Oplevelsen — betydningsfuld for os. Den tømrede en Mængde godt Kammeratskab sammen, den satte Ild i vor Ambition, og den gav Hye-Knudsen Stimulans til at drive Korets Ydeevne endnu en Tak op. Resultatet saas allerede den 3. December, hvor vor Koncert

blev anmeldt med større Typer end nogensinde før. Lad mig blot citere et Par Bladanmeldelser:

»... og fra først til sidst viste Koncerten (udelukkende Førsteopførelser eller endog Uropførelser!), at Kapelmester Hye-Knudsens Arbejde har betydet intet mindre end en fuldkommen Fornyelse af den gamle, akademiske Forening.«

»... Aldrig i vor Tid har Studentersangernes Kor sunget saa pragtfuldt som i Aftes...«

»... Det var en Glæde at høre vore Studentersangere paa den Højde og i denne vidtspændende, friske Afveksling. Intet Under, at baade Kor og Dirigent hyldedes begejstret af Publikum med den trofaste Veteran Kalle Knorring i Spidsen!«

Ja, Kalle Knorring var i Salen. Han var kommet hened fra Helsingfors som vor Gæst. Nogle Dage før var han blevet 70. Rejsen hened var en Fødselsdagsgave fra danske Venner, og han havde glædet sig usigeligt dertil. Han deltog i vort Rugsilde efter Koncerten, men følte sig ikke vel. Næste Dag maatte han paa Hospital, og faa Dage efter sov han stille ind, en Eftermiddag, hvor han netop en Time forinden havde glædet sig over Solen og Blomsterne ved sin Seng. En lykkelig Død. Vi sang for ham, da hans Kiste sænkedes paa Bispebjerg Krematorium. Farvel og Tak til en gammel, tro Ven.

Tidligere paa Efteraaret, den 9. Oktober, havde vi sunget ved en anden Begravelse – Carl Niensens. Den danske Sang havde mistet sin Tonemester. Skønt lød »Aftenstemning« ved Graven. Jeg har aldrig hørt værdigere og finere Mandssang end ved disse to Lejligheder.

Den 24. Januar 1932 fandt den første skandinaviske Radioudsendelse til Nord-Amerika Sted, og vi havde den Glæde og Ære at synge »Der er et yndigt Land« efter Statsminister Staunings Tale, begge Dele naturligvis særlig beregnet paa vore Landsmænd i U. S. A. Udsendelsen gik godt igennem, og mange Breve vidnede senere om Dansk-Amerikanernes Glæde over Tonerne fra det gamle Land.

I Marts medvirkede vi ved Foreningen »Norden«s Koncert i Palæets store Sal og var bagefter Foreningens Gæst til et svært fornøjeligt Nachspiel paa Hotel Phønix, hvor vi – naturligvis – ikke spillede den *mindste* Rolle (dog animeret kraftigt af Vennen Oberstløjtnant Helge Bruhn, der som »Norden«s utrættelige Sekretær varetog en yderst omsorgsfuld Værts Plig-

ter!) Her var Koncertens store Solist, John Forsell, Festens Midtpunkt, og snart var »Midtpunktet« jo rykket hen i vort Hjørne, hvor vi sang med og for ham, saa Forsell til sidst dirigerede os i den Grad vivace, at vi paa Stedet overrakte ham vort grønne Baand og udnævnte ham til »andra extraordinarie Vice-Dirigent«. Forsell anbragte Baandet ovenpaa de andre Storkors og sang »Du gamla, du fria« som var han 36 og ikke 63!

Den 30. April holdt vi Koncert i Palæets lille Sal – med et meget væg- tigt og vanskeligt Program, atter sammensat af Mackeprang, samt nogle nye, eksperimentale Kompositioner af Hye-Knudsen til Tekster af Tagore, en Slags Talekor med obligat Cello. Det var et svært Program, men vi klarede det stolt – paa nær Kuulas »Vart gick moderns hjärteglädja«, hvor Intone- ringen mislykkedes. Hye-Knudsen slog af og sagde højt: »Sikke noget Møg!« – og begyndte forfra.

I Maj var vi i Lund og Malmö til Fælleskoncerter med Lunds Student- sângforening. Professor Efraim Briem, Lundensernes uforlignelige Formand og det nordiske Samarbejdes varmhjertede Ven, sørgede for sin Part, den Gang som siden, for at holde Ilden vedlige. Her, som altid, genfandt vi Tra- ditionen – det perlende Humør og det friske, naturlige Venskab, der altid har knyttet os sammen og forhaabentlig til evig Tid skal forbinde os. Evoë, Lund! Hil Jer, svenske Brødre!

Det Aar gik »Skovturen« ad den gamle Rute – fra Springforbi Station gennem Dyrehaven til Skodsborg Søbad. Vi havde den store Glæde at se særlig mange af »de gamle«. Lad os endnu engang se deres Navne paa Tryk – nogle af dem er allerede borte: Vor gamle Økonomidirektør Frimodt, Mønt- mester Poulsen (med Studentærhuen i Nakken trods de 80!) Dommer Hyrup, Dr. Holst – og Otto Levin. Men ogsaa alle de gamle Formænd, Viggo Chris- tophersen, Asger Bruhn, Abrahamsen og Allerup var mødt, Erik og Gustav Lunn, Torben Meyer, Engberg, Dujardin, Bratli og mange flere. En ualmin- delig morsom lille Revy af Stig Mervild slog Proppen af Flasken. Her star- tede Kaarsberg, Leonardo Leidersdorff-Hansen, Knud Vad Thomsen og Arne Petersen egentlig deres – senere glørværdige – Karriere som merry makers, støt sekunderet af Veteranen H. Bardenfleth, der som Forsell væltede Huset. Det var en af de »rigtige« Skovture!

Den 7. November arrangerede Dagbladet »Politiken« den første Fjern- synsudsendelse i Danmark. Ogsaa der maatte vi, naturligvis, være med! Et lille Kor, med Hye-Knudsen som Dirigent, stod henne i »Politiken«s Hus og sang, og vi andre sad og nød det nede i »Arena«. Det lød forfærdeligt

og saa komisk ud, men Eksperimentet var jo paa det Tidspunkt voldsom spændende!

I Oktober var Otto Mackeprang indtraadt i Bestyrelsen, naturligvis som Arkivar! og med Viggo Friderichsen som Næstformand og Poul K. Nielsen som Sekretær satte vi Kursen mod nye Sejre. — Iøvrigt var Aaret et Mindeaar. Ved Foraarskoncerten i Odd-Fellow Palæets lille Sal havde vi mindedes Kuhlaus 100-Aars Dødsdag med en Række af hans Sange. Og den 11. November medvirkede vi ved »Norden«s 300-Aars Mindefest i Domkirken for Gustav II Adolf. Og da vi nu var ved de ældre, fortsatte vi samme Aften med en tvangfri Fest for Viggo Christophersen, der paa en eller anden mærkelig Maade var gaaet hen og blevet 70. Otto Levin havde skrevet en morsom Kantate, og Asger Bruhn holdt Festtalen for vor afholdte, gamle Formand.

Rusgildet den 2. December 1932 fik et ualmindelig festligt Forløb. Koncerten forinden havde været god, Stemningen var høj og kulminerede voldsomt efter Hans Hartvig Seedorff Pedersens poetiske og aldeles fortrinligt holdte Rustale. Vi trykte den senere i et lille Privatoplag, som straks blev revet bort. Her følger den nu, saa ogsaa senere Kammerater kan glæde sig over den:

»Sangerbrødre, Aarets Russer, jeg hilser jer!

Saa fornem en Forsamling, som I vel kunde ønske jer, er samlet her i den Hensigt at fejre jeres Indgang. Universitetet har sendt sin højeste Repræsentant. Fremmede Gesandter bringer jer Hilsen fra Lande, til hvilke vi blev forbundet ved Sangens lette, men dog saa stærke Bro. Og paa alle Hold ser I skaldede eller graanede Kammerater, tapre Veteraner fra Sangernes Armé — men eengang unge Russer som I selv.

Lad jer ikke vildlede af Kædernes Blinken og Ordnerne Glans. Aftenen er jeres. Og selv bærer I paa jert Bryst det fornemste Ordenstegn, jeg kender: den sølverne Lyre og det grønne Baand, Studentersangerens Mærke.

Igennem skønne Klangportaler træder I i Aften ind i Sangens forjættede Land, og som et Brus af Toner stormer dens Væsen jer imøde. Hvis I har Øren at høre med — hvad vi visselig haaber og tror at have prøvet — da vil dette Brus fortælle jer et Eventyr, en Saga, som maa skænke jer den Overbevisning, at Sangen som Livet selv er noget stort og mægtigt. Til Tider en Leg og til Tider en Kamp. Men altid et levende, dunkende Hjærte, der skyller sine Blodstrømme gennem Klodens Aarer, faar Kød og Væv og Længsler til til at gro, trodser Døden — og besejrer den.

Fra vor Digtningens alleryngste Aar meldes det os, hvorledes vore sø-

farende Forfædre væbnede sig mod Kulden og de isnende Skvæt af graa Atlant, der brød ind over Langskibene. *De sang!*

Saa tidligt opdagede Nordboen, at Sangen har Varme og bringer Blodet til at hugge stærkere i Skroget. Toner og Ord blev for dem de flydende Gløder, der holdt Vovemodet oppe. Men Gløderne fortættede sig undertiden til en Ild, i hvis Baal et gammelt Aarhundredes Tanker blev til Aske og nye Tider fik Form. Hin Aften, da den unge Rouget de l'Isle formede sin *Mar-seillaise*, formede han tillige et Par faste Linjer i det nye Frankrigs og dermed ogsaa i det nye Europas Træk. Kun hundrede Aar er forløbet siden Auber med »Den Stumme i Portici« tændte det Sangsignal, der gav Stødet til Belgiens Løsrivelse Saadan er Sangen. En Flamme og et Sværd, der lyner og hvirvler i Angrebet, samler Masserne, bygger Barrikaderne og flytter med ældgamle Grænsepæle, som var de Maalepinde i en Kolonihave.

Men ogsaa Skjoldet, den forsvarsløses eneste Vaaben, har Sangen været. Mer end eet Grænsefolk har »sunget sig hjem« og hos Sangen hentet sig det Taalmod og den Trods, som ingen og intet formaaede at afvæbne. Der sandede man Dybden i de Ord, som Oehenschläger lod Brage sige: Der hører Mod til at synge som til at stride Men Modet var der. Sangene var der. Og Haabet hærdede man i deres Ild.

Formasteligt vilde jeg handle, om jeg iaften forsøgte at opridse Sangens Historie, selv i hastigt henkastede Træk. Jeg har hørt den hennulle som klægende Lydmasser over russiske Revolutionsofre, hørt den gurgle og rase med ru Konsonanter fra Slaveskibe i det røde Hav. Og jeg har smilet til dens Ynde i sydamerikanske Haver, naar den jamrede paa Hankatteviis under sorthaarede Pigers Altaner. Men hvor jeg hørte den, og hvad den sang – altid har den for mig bekræftet Livet, i dets Sorg og Glæde, dets rolige Hvile og jagende Storm.

Er Sang da en Livsankuelse? Kehler vilde svare nej og give jer slaende Beviser for en saadan Tankes Umulighed. Og selv kan jeg kun svare jer, at jeg i Sangen har fundet de Højder og de Dybder, mit eget Sind bød mig søge. Paa Sangen har jeg levet. Og hvis det Uforklarlige skulde falde paa at udstyre mig med Manes, skal jeg bede dem vende tilbage til jer med Vidnesbyrd om, hvorvidt det er muligt ogsaa at dø – og dø godt – paa saa flygtige Ting som nogle Ord og nogle Toner. Dog tror jeg derpaa, indtil videre.

Her staar I da iaften, festligt indviet til Sangens og dermed til Livets Tjeneste. Men den Stolthed, vi mener at kunne knytte til jer, haaber vi – ærlig talt – allerede nu maa være returneret. Studenter-Sangforeningen er

gammel, det veed vi. Men Nuet, som vi lever i, og som i saa høj Grad er Ungdommens, har skyllet sin Bølge af Saft og Styrke gennem alle Grene. Aldrig har den gamle Lind haft saa ungt og friskt et Løvhang. Aldrig – synes det mig – har Lindeblomsterne haft større Sødme og duftet fagrere. I Træets Krone er I de yngste, solbeskinnede Blade. Om lidt vil I føle Skønheden i den Rytme, der bevæger Linden, fra Roden til Storkronens Top.

Skal jeg bebyrde jer med en Ansvarsfølelse? Jeg gør det; thi den er forbundet med en Glæde. Og begge rummes i en Udnævnelse, som næppe kommer jer ganske overraskende: Fra idag er I den danske Digtningens Gesandter. Naar I som en Byge af Lærker slaar jer ned i et af vore Nabolande, da er der hundrede af Opgaver, der venter jer: Glas, der skal tømmes, Piger, der skal omfavnes, – utallige andre livsvigtige Ting, som vore Hjærter under jer. Men Sølvet i jeres Struber forpligter jer til mere. Indsmæltet i det skal Danmarks Væsen være, dets Fortid og Nutid, vort tusind Aar gamle og dog saa unge Sind. Flyv ret hen over Traktaternes Stakitter. Syng os sammen med Alverden, som I kun formaar det, med Vers, som er formet af Folket selv, og med Sange, som vore Digttere har paatrykt deres Stempel. I Sangen og Digtningen afspejler sig Nationens Ansigt, baade dets Furer og dets Smil. At uddybe dette Billede og gøre det værdifuldt for andre, at vende tilbage med Venskab og Forstaaelse, det er det Hverv, I skal røgte, naar I en Dag sætter over Grænserne.

Men har I en Aften kastet Pligterne af jer, da under jeg jer Glæden ved at synge for jer selv, uden Publikum, helt alene. Maaske skal ogsaa I opleve en af disse forunderlige Midsommernætter, hvor intet Program er lagt, men hvor Sangen bliver til halvt som en Nynnen og synes at forme sig over Havremarkens Rislen, de store Bøges Sus og en natlig Hvisken i det fjærne, – er det Sundet, vi hører? . . . I et saadant Øjeblik mærker I maaske dybest den store Fællesvilje, der gennemstrømmer Kammeratskabet. Sangen bliver til og dør hen, vaagner igen som Lydene i Naturen. Venskaber, som maaske skal vare for Livet, knyttes ved de lange Borde, som Papirlygterne lyser op. Hye slaar an . . . Og den gamle Lind bevæger atter sine Blade, til Luften synes at udlade sig i Sang:

»intet er Blad, men det hele er Løvet . . . «

Saa indvier jeg dig til Sangens Gærning og dens Glæde.

Først rækker jeg dig *Rosen*, Symbolet paa din egen, sangfulde Ungdom. Lad dig ikke skræmme, om dens Blade falder. I Rosens Hjærte, det røde

Hyben, dér overvintrer Sommerens Drømme og flyver atter en Blomstring imøde. Saaledes skal Sangen overvintré i dit eget Indre, ifald du forbliver den tro. Og jeg rækker dig en Kvist af *Laurbærtræets* Løv. Se ikke i den nogen Løn for dine Toner. En saadan vindes kun langsomt og kun af de faa. Men lad de eviggrønne Blade erindre dig om, at ogsaa Sangen er evig, og at den – som den højeste af alle Idrætter – vinker os alle med sin olympiske Krans. Sidst rækker jeg dig den røde *Vin*. Blodets stærke og hede Symbol. Paa Blodets Fylde skal Sangeren kendes. Dødsdømt er den Digter, hvis Hjærte aldrig har ofret et Par varme levende Draaber i Sangens dybe Gral. Og uværdig Digteren er ham den Fortolker, som ikke kan høre, hvor Bloddryppet faldt, – end mere uværdig, ifald han vægrer sig ved at følge Digterens Exempell

Du unge Sanger, Aarets Rus! I dette Bæger drikker jeg dig og dine Kammerater til. Jeg ønsker jer et Liv i Sangerglæde og Sangermod, til Held for jer og til Stolthed for os.

Leve Aarets Russer, de friske Skud paa Linden!«

I Juni 1933 genoptog vi – efter en lille Pause – Pinseture-Traditionen. Det var Aalborg, der dennegang havde udstrakt sine gæstfri Arme, og efter en blid Søvn til nedsat Pris paa første Klasse ankom vi den 4. Juni pr. Skib til Aalborg, modtaget af den halve By – anført af Amtmand Berner, Borgmester Jørgensen og Festkomitéen, 3 gamle Kammerater: Politimester Mangor, Dr. Poulsen og Skibsmægler Norman H. Hansen.

Det blev, som sædvanlig, »den bedste Pinsetur« – ihvertfald en dejlig Tur med højt Vejr og straalende Humør. Anders Møller blev 50 den ene Dag, og han blev selvfølgelig fejret. Organist Ernst fik ved samme Lejlighed vort grønne Baand for sine musikalske og kormæssige Fortjenester, Bratli talte om sine »Minder fra Krigsaarene 1848–50«, og ved Festen den sidste Dag fremførte vi Hye-Knudsens vittige Arrangement af »Aarhus Tappenstreg« (»Til Kvindens Pris«). Paa denne Tur var Clod-Svensson, Askholm, Stig Mervild og Tscherning-Møller vore Solister.

Næste Dag tog vi hjem over Aarhus, hvor vi gav Koncert paa Teatret og mødtes nogle faa, hastige Timer med vore Kammerater, de Aarhus Studetersangere, til en munter Fest, arrangeret af Niels Christian Gerdes og Schmidt-Phiseldeck, hvor Universitetets unge Professorer og Docenter hyldede os paa Tysk, Fransk, Latin, Russisk, Serbisk og Gud ved hvad! Dette overdaadige, akademiske Humør slog os bogstavelig ud. Vi kunde kun sætte os ned og hyle af Latter – men det var vel ogsaa Mening. Før vi kunde

Fra Aarhus Universitets Indvielse
den 11. September 1933.

Fra Universitetsparken paa
Indvielsesdagen.

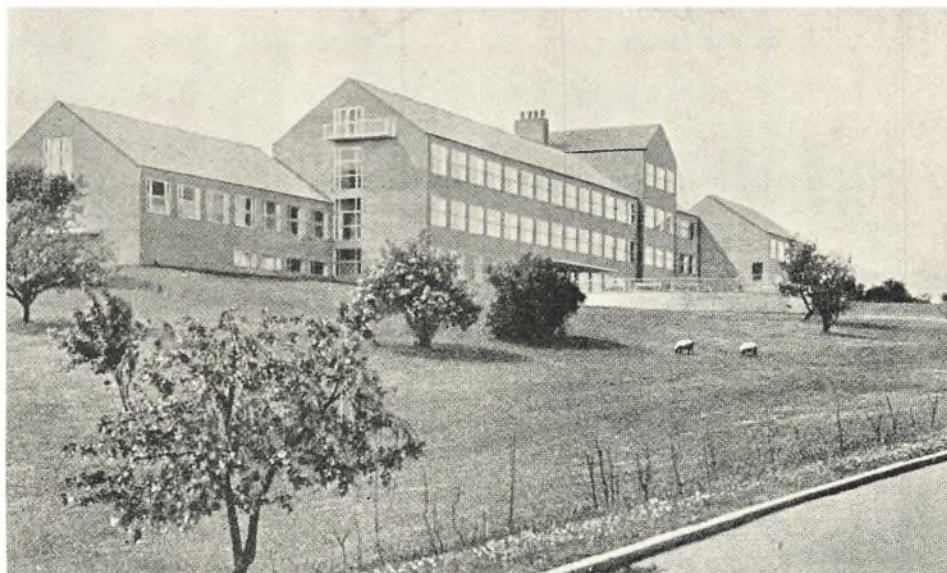
komme til Orde, var det Afgangstid for Baaden hjem — det var nogle herlige Dage! Hans Hartvig Sedorff Pedersen var for første Gang med paa Tur. Han læste en Prolog og nogle Digte ved Koncerterne og gjorde stor Lykke — hos os ikke mindst ved den uforbeholdne og studentikose Maade, hvor paa han nød Turen.

Faa Dage senere afholdtes i København »The 3rd International Conference on Student Music« under Marshall Bartholomews Ledelse (se senere). Det formede sig saa heldigt, at vi samtidig havde indbudt Lunds Studentsångförening til Fælleskoncert hos os, og ved Festen paa Nimb efter Koncerten i Tivoli var Delegerede fra 9 fremmede Universitetskor vore Gæster og fik her et udmærket Indblik i vores muntre Form for praktisk Skandinavisme. Festen kulminerede sagtens, da Amerikaneren Bartholomew dirigerede sine egne 3 Negro spirituals, sunget perfekt af de danske Studentsangere.

Dagen efter havde vi faaet Dispositionsret over Charlottenlund Fortet og gav en Friluftskoncert der. Vi havde ventet at tjene en Formue paa det, men der kom kun godt 400 Mennesker, for det regnede! Det forhindrede os dog ikke i at feste godt og hjerteligt med Lundenserne bagefter. De bragte os her for første Gang deres nye Dirigent, Domkyrkokapellmästare og Komponist Josef Hedar, Emil Gagners højt begavede Afløser.

Den 7. September 1933 døde Otto Levin — gennem mange Aar en af Foreningens bedste Støtter. Utallige Viser og Taler, muntre og alvorlige, vidnede om hans Lune, hans Humør og varme Hjerte og kammeratlige Sind. Vi, der kendte ham, vil altid mindes ham med Taknemlighed — og med et vemodigt Smil.

Nogle Dage senere rejste et Kor paa 50 Mand til Aarhus, hvor vi sammen med Aarhus Studentsangerne udførte Sedorff Pedersen og Hye-Knudsens meget smukke Kantate i Anledning af Indvielsen af Aarhus Universi-

Aarhus Universitet.

tetets nye Bygninger. Det var en stor og smuk Fest, hvor Kongen og Dronningen, Kronprinsen, alle akademiske Spidser, Statsminister Stauning og Undervisningsminister Borgbjerg og en lang Række af Landets gode Mænd var til Stede. Trods det, at det store Opbud nødvendiggjorde Festens Afholdelse i et Kæmpetelt, blev Fremførelsen af dette betydelige Kantateværk udmærket. Seedorff Pedersen reciterede selv meget smukt, og Solist var Einar Nørby, der med sin herlige Røst bragte selve Helge Nissen i Erindring.

Af denne Kantate vil især Slutkoret, »Vendt mod den hellige Flamme« blive staaende. Vi synger jævnligt disse dejlige Strofer, og de er Aarhus Universitetets Festhymne, som »Hellige Flamme« er Københavns Universitets. Baade Digter og Komponist har her naaet det sublime. — Vi, der var med, vil aldrig glemme den straalende Oplevelse, det var at deltage i Festen og Hyldesten for det unge Universitet i Jyllands gamle Hovedstad. Og blandt de Mænd, der med Initiativet, Arbejdet og Offerviljen stod bag Realiseringen af Aarhus' stolte Drøm, har vel en og anden med særlig Glæde bidt Mærke i disse Linier af Hans Hartvig Seedorff Pedersens stærke og aandfulde Recitativ:

»Eengang, naar Løbet er endt, skal du dømmes paa dette:
 Gløder blandt Livstræets Grene en Frugt af din Stræben?
 Løfted du Byrden for andre og letted du Aaget?
 Gav du den flygtende Time en Tilvækst af Lykke?«

I Oktober indtraadte Eugen Olsen i Bestyrelsen som Næstformand i Stedet for Viggo Friderichsen, der efter 3 Aars utrætteligt Arbejde som Næstformand og Kasserer trængte til at hvile »Ørnerne« lidt og nogle Dage senere fejredes ved en munter og velfortjent Fest.

Efter Fremførelsen af Seedorff Pedersen og Hye-Knudsens Aarhus Kantate kom der atter Liv i Spørgsmaalet om den gamle Studenterforeningskantate, og Senioratet nedsatte en Komité til Fremskaffelsen af en ny. Valget var os jo ikke svært! Komitéen fik den Raben-Levetzauske Fond til at vise Sagen Interesse, og vore to Venner gik i Gang med Værket.

S. H. Clod-Svensson.

Ved Studenterforeningens Rusfest samme Aar sang vi for sidste Gang Heises gamle Ruskantate, meget passende dirigeret af Christian Gottschalch, der de sidste Aar havde pustet nyt Liv i den gamle Fyr. Den gik smukt og gemytligt i Graven — med Clod-Svensson som Rektoren, Poul Knudsen som Solstraalen fra Balkonen, hvorfra en Projektør afslørede den frihedstørstende Discipel Otto Mackeprang — iført Matrostøj. Adskillige ældre Akademikere vil savne den gamle Kantate. Musikkens Værdi er uom-

tvistelig, men Teksten var paa sine Steder ikke længere i Trit med Tiden.

Ved vort eget Rusgilde talte O. K. Abrahamsen digterisk beaandet for Russerne, og senere, ved Panchesoldet, havde jeg den sjældne Oplevelse at tale for 3 tilstedeværende Studentersangere — Bedstefar, Far og Søn Felding. Vistnok et enestaaende Tilfælde i Foreningens Historie, men jo absolut værdigt til Efterfølgelse! Ved samme Lejlighed optog vi Einar Nørby ekstraordinært — og havde Direktør Einar Dessau, Tuborg, som Gæst for første Gang. Det blev ikke sidste! Og det har vi jo ved mangfoldige Lejligheder haft Grund til at være taknemlige for!

Det Aar gik Pinseturen til Viborg. Vi var 60 og fyldte godt, men opslugtes som en Mis af den skønne, lille Bys Gæstfrihed. Der sad baade Stiftamtmand Buchwald, Domorganist Foss, Fabrikant Philipsen, Rektor Paludan-Müller, Dommerne C. Bang, la Cour og Kiørboe i Komitéen, saa det blev

en om jeg saa maa sige grundig Pinsetur med høj Stemning. Ogsaa Redaktør Wellejus, der ved en hel Række historiske Rids i sit Blad »Viborg Stifts Folkeblad« havde forberedt vort Besøg, bidrog til dettes straalende Forløb. Efter Koncerten i Domkirken den sidste Aften gik vi ned i Stiftsprovstgaarden, hvor en gammel Studentersanger, Stiftsprovst Schepelern, laa meget syg. Der stillede vi op i Haven udenfor hans Soveværelse, og efter nogle faa Ord af Formanden i Døren lød et Par af de gamle Sange endnu engang ind til vor Sangerbroder. Det glædede ham øjensynligt – og vi selv blev ogsaa

Paa Aarhus-Kalundborg Damperen. Hjemrejse fra Viborg.

et kønt lille Minde rigere. Det var med Vemod, vi kort Tid efter læste om Stiftsprovst Schepelerns Død. — Derefter sluttede vi 3 herlige Dage med en stor Fest paa »Phønix«, hvor Talerne formelig fløj os om Ørene og Gæstevenskabet blev saa overvældende, at vi maatte gøre noget ekstra. Efter en kort Raadslagning med Hye-Knudsen rejste jeg mig derfor op og forærede Byen dr. h. c. Carl Bratli, det ældste og kæreste vi havde paa os. De var meget rørte og ganske overordentlig taknemlige derfor, men da de ikke for Tiden havde Plads paa Musæet, fik vi ham foreløbig med hjem igen. Vi maa huske ved Lejlighed at faa ham afleveret.

Vi fik Besøg af vore Værter fra Riga, »Dziesmuvara«, et blandet Studenterkor, og vi gjorde vort bedste for at takke for Gæstfriheden i Riga i 1931. De kom 120 Mand stærk, d. v. s. Halvdelen var altsaa Piger, og vi havde stort Besvær med at faa dem indkvarteret, da vi kun havde ventet cirka Halvdelen. De fik det imidlertid dejligt i 2 store Gymnastiksale, som Borgmester Kaper venligst overlod os i en af Kommunens nye Skoler.

Saa »lakkede det mod min Ende«.

Den 4. Oktober 1934 holdtes Seedorff Pedersen og Hye-Knudsens kaade Barn, den nye Ruskantate, over Daaben i Studenterforeningen. Det skete med Trommer og Saxofoner — og til denne ny Musiks herlige Klange trykkede jeg min Ven og Medarbejder, Johan Hye-Knudsens Haand til Afsked med mit Hjertes Tak for hans Venkab og for hans uvurderlige Indsats for vor kære gamle Forening. Takket være hans Geni kunde jeg aflevere et første Klasses Kor, en levende og interesseret Sangforening uden Slinger i Valsen, til min Efterfølger, Landsretssagfører Eugen Olsen. Mine fire Aar var omme. Fire stilsfærdige, men lykkelige Aar — uden store Sensationer, men med den gode og rolige Vækst, der maaske var det virkelige Fundament for de følgende Aars glørværdige Flugt ad astra.

Men netop denne rolige Vækst havde endnu en Aarsag — eller rettere flere: Kammeraterne! Baade de disciplinerede og aarvaagne Kor, men — naturligvis, og ikke mindst, — ogsaa de Enkeltpersoner, der stod os bi og hjalp at holde Skuden til Vinden.

Først og fremmest Kaj Oluf Buch, der efter Hye-Knudsens Hjemkomst i 1931 naturligt og kammeratligt gled ind paa sin gamle Plads som Vice-dirigent — bortset fra Sæsonen 1933—34, hvor Martellius Lundqvist traadte til — maaske det slidsomste og utaknemligste Arbejde i Foreningen. Tak, Kaj Oluf, for de mange Tørne, du har taget for os! Vi har dig endnu, hvor denne Bog skal udsendes. Maatte vi ogsaa have dig ved Udsendelsen af den næste!

Og saa de Kammerater, der sad i Bestyrelse med mig — Viggo Friderichsen, Barfoed Møller, Arne Petersen, Poul K. Nielsen, Mackeprang — og Eugen Olsen. Hvad i Himlens Navn skulde jeg — eller Foreningen — have stillet op uden jer!

Vore Solister i disse 4 Aar: Kaj Oluf Buch, Poul Knudsen, Henry Skjær, Einar Nørby, Poul Methling, Per Biørn, Volmer Holbøll, Hans Henrik Lemche, Häsnschell, Clod-Svensson, Preil, Landt Jensen, Askholm, Mervild — — er I der alle? — — Vi takker Jer! Anders Møller, din Kat... Kaarsberg, din Ko, din Sav og dine Fluer... vi husker det altsammen og glæder os derover... ak, Kammerater, hvor har vi moret os dejligt!

Mine sidste Linier skal helliges Marshall Bartholomew. Efterhaanden er han blevet en kendt og elsket Ven iblandt os, men da han i 1931 sammenkaldte til den første internationale Studentersangerkongres, vidste vi ikke meget om ham. Vi havde set ham — en sympatisk, stilsfærdig, graanende Mand fra NewYork. Vi saa, at han havde et Par straalende, ildfulde Øjne,

og vi forstod, at han havde noget paa Hjerte. Først efter Kongressen i München, hvor Kaj Oluf Buch deltog, og den næste, Aaret efter i Zürich, hvor baade Kaj Oluf Buch og jeg var til Stede, gik det rigtig op for os, hvad denne Mand skulde komme til at betyde for os.

Bartholomew, eller »Barty« som han kaldes af de Titusinder af Studenter, der holder af ham, er Præsident for ikke mindre end ca. 150 sammensluttede,

Fra Carl von Knorrings Besøg i 1931.

Holger Bech, Arne Petersen, Carl von Knorring, A. Barfoed Møller og Viggo Friderichsen.

nordamerikanske Universitetskor. (Ja, der staar 150!) Samtidig er han Leder af og Dirigent for det berømteste af dem alle, Yale Glee Club. Denne mærkelige Mand følte sig ikke tilfreds med sine Titusinder amerikanske Studenter alene. Han var fra Krigens Tid, og fra før den Tid, hjemmevant i Europa, og han vidste, at der herovre fandtes andre Titusinder af syngende Studenter – der dog kun sporadisk eller rent spontant havde noget med hinanden at gøre. Og saa tog han til at rejse. 2–3 Somre tilbragte han paa Farten rundt i Europa – til han en Dag kendte os alle og var kendt af os. Og den Dag, han aabnede den første Kongres af Studenterangere, var vi der næsten alle, en eller to Repræsentanter fra hvert eksisterende Studenterkor i Europa! Det var iøvrigt ikke svært for os at komme, for Marshall Bartholomew havde inviteret os alle sammen som sine Gæster.

Der stod han saa, denne mærkelige Mand, beskeden af Ydre, og bød os Velkommen. Men det varede kun faa Minutter, før vi forstod, at vi havde haft den Lykke at møde et sjældent Menneske, der i sig forenede fremragende Talegaver og et blændende Organisationstalent med den mest fuldblods Idealisme. Han sagde omtrent saadan:

»For at vi nu fuldstændig og med Sympati kan forstaa hinanden i den Diskussion, som senere vil følge, vil jeg gerne fortælle Dem lidt om mine egne Oplevelser i Musikken, — de, som har faaet mig til at tage det Ansvar paa mig at indbyde Dem til Kongres.

Min egen musikalske Uddannelse er mere international end de flestes, for mine Studieaar tilbragte jeg i Amerika, Tyskland, Italien og Rusland. Senere førte mit Arbejde mig til næsten alle Lande i Europa, til Japan og til alle nordamerikanske Stater. Men min første, dybe Fornemmelse af Musikkens Magt ogsaa i social Henseende — jeg mener Menneskets Trang til Musik som til det daglige Brød — den fik jeg med rystende Styrke i Sibirien, hvor jeg havde mit Arbejde i Komitéen for Udveksling af Krigsfanger. Der fandtes dér, midt i de mørke, kolde Vintre, langt borte fra Fædreland og Familie, en Nød og Fortvivlelse, jeg ikke skal forsøge at beskrive; men Selvmord var daglige Foreteelser, og Moralen havde slette Kaar. Der blev det saa mit Privilegium at bringe Musikken, og især Sangen, ind i disse Krigsfangers daglige Liv. Og overalt, hvor der kunde organiseres Sangkor eller lignende, begyndte en bemærkelsesværdig Bedring af de moralske Tilstande. Viljen til at leve blomstrede op, Sangen skabte Mod og Kraft til at holde ud.

Der saa jeg for første Gang Musikkens Under, dens Kraft til at hæve den menneskelige Aand op fra de psykiske Lidelsers Dyb. Den blev Lægedom for Hjemve, Had og Fortvivlelse. — Fra den Tid har jeg beskæftiget mig med Musikken i nyt Lys. Som en Kilde til Inspiration, som Rekreation for syge og ulykkelige — ikke som Maal, men som Middel.

Jeg har startet og ledet syngende Grupper, hvor jeg kom, ude og hjemme, tillands og tilvands, i Opdragelsesanstalter, Fængsler, Hospitaler og Fabrikker. Jeg har sunget paa de mest befærdede og i de mest forhærdede Gader i New York — og i ensomme Skovhuggerhytter oppe i det yderste Nordvest. Og jeg har set Musikken vinde Sejr, hvor enhver anden Paavirkning syntes forgæves. Jeg er kommet til at se paa Musikken som Guds vidunderligste Gave til Menneskeheden. Sangen er det virkeligste, internationale Sprog, det, som alle kan forstaa, uden Hensyn til Rang eller Stand, Race eller Farve.

Og hvis vi kan bringe Alverdens Studenter sammen med Sangen som

et broderligt Bindeled, saa bruger vi kun Jordens enkleste men stærkeste Middel til at fremme Forstaaelsen og Broderfølelsen mellem alle Folkeslag«.

Det var omtrent, hvad han sagde.

Nu er det jo ikke saadan, at vi — især vi skandinaviske Studentersangere — ikke har baade tænkt og sagt noget lignende. Men det har nu mere været en nordisk Sag for os, Interskandinavisme mere end Internationalisme. Der var forfærdelig langt imellem os og vore syngende Kammerater syd paa og vest paa. Ingen af os vidste egentlig noget om hinanden. Først, da »Barty« slog Døren op og trak os ud af vore Huler, forstod vi, hvad vi havde forsømt.

Paa dette Møde grundlagdes saa den Institution, der blev døbt »International Student Musical Council«, et Fællesraad, som i Fremtiden skal varetage alle Studentersangeres fælles Interesser og medvirke til at bevare selve Fællesskabet mellem os. Dette Raads Hensigt og Maal blev udtrykt i følgende Resolution:

»Delegerede fra 11 Lande, samlede til den første internationale Kongres af Studentersangere, ser i Dyrkelsen af Musikken, særlig af Korsangen, et fremragende Hjælpemiddel til Opbyggelse af kulturelle Værdier i en Tid, der kæmper haardt mod Materialismen, og et effektivt Middel til at bringe Mennesker af mange Folkeslag sammen paa den Vej, der fører mod gensidig Forstaaelse og Sympati.

De hilser Oprettelsen af et internationalt Raad for Studentersangens fælles Formaal med oprigtig Glæde og vil arbejde paa at bringe alle Studentersangere ind under den fælles Organisation.

Det internationale Raad erkender som sin første Opgave at vække og opretholde Interessen for og Kærligheden til Sangen mellem Studenter over hele Jorden.«

Fire Punkter sattes først paa Arbejdslisten:

- 1) Fra Tid til anden at arrangere Kongresser mellem Lederne af Studentersangere, til Udveksling af Ideer og Diskussion af Problemer.
- 2) At foranledige en Udvalgelse og Udveksling mellem Korene af typiske og egnede Sange fra alle Lande.
- 3) At arrangere og understøtte Rejser for de enkelte Kor i fremmede Lande.
- 4) At arrangere internationale Musikfester.

De to første Punkter er forlængst gjort effektive, idet der efter de to nævnte Kongresser er afholdt andre to — her i København i 1933 og 1937 —

og en regelmæssig Udveksling af Musik finder stadig Sted. Punkt 3 og 4 er stadig aktuelt, men de usikre politiske og økonomiske Forhold har jo ikke været gunstige for større Rejseforetagender. Dog har baade Ungarerne og Finnerne i de sidste Par Aar været i Amerika, hvor Bartholomews Organisation tilrettelagde baade Rejser og Koncerter. Begge Rejser var iøvrigt store Succes'er.

— — — —

For mig — og for mange af mine Kammerater — har det været en Lykke at møde Marshall Bartholomew og blive hans Ven. Og naar jeg nu lægger Pennen, er det med en Tak til Forsynet, der lod mig blive Studentersanger. Sangen har forladt mig, men Melodien har jeg beholdt, Venskabet og Vensnerne, med hvem jeg haaber at mødes i mange Aar endnu.

Og idet jeg saa giver Ordet til min Efterfølger, Eugen Olsen, takker jeg jer alle, baade I, der bar, og I, der fulgte. Lad mig have Lov til her at sige jer Tak for Samarbejdet, Glæderne og Besværlighederne, alle de gode Minder fra disse Aar, der hører til min Ungdoms bedste. Ikke mindst, fordi en meget væsentlig Tid af dem tilbragtes ved selve Foryngelsens Kilde: Studentersangforeningen. Maa den rinde med sit rene, karske Væld til alle Tider.

1934-1939

VED
EUGEN OLSEN

Det var med en vis Spænding og Forventning, at Landsretssagfører Eugen Olsen i Oktober 1934 overtog Hvervet som Studenter-Sangforeningens Formand efter Holger Bech.

Med Medarbejderne Johan Hye-Knudsen som Dirigent, og Knud Vad Thomsen, Poul K. Nielsen og Svend Saaby i Bestyrelsen samt Kaj Oluf Buch som Vicedirigent tog den nye Formand fat paa Arbejdet.

E. v. der Reckes og J. P. E. Hartmanns Kongekantate blev det Aar sunget ved Universitetets Aarsfest. Kaj Oluf Buch dirigerede og Poul Knudsen og Frode Landt Jensen var Solister.

Iøvrigt markeredes Begyndelsen af den nye Periode med en kammeratlig Sammenkomst. Der havde længe været Tale om en Amerikatur. I mange Aar havde en saadan Tur staaet som et gyldent Løfte for Sangerne, og nu kunde det endelig meddeles, at den blev til »Virkelighed«. Deltagernes Antal var ubegrænset. Man startede i 4 store Busser ved »The Students' Singer-club«, Vestre Boulevard, paa en pragtfuld »Sightseeing New York« ved Nat. De fabelagtige Fremmedførere Arne Petersen, Holger Petersen, Ulf Kaarsberg og Leidersdorff-Hansen berettede de undrende Sangere paa bredt klingende Amerikansk om alt, hvad de ikke kunde se, men maatte tænke sig til.

Fra »Broadway« kørte man ind i »Narrowgate« og stoppede op foran »Brasilko«, der som en lille sydamerikansk Aflægger virkelig var et opmuntrende, eksotisk Hvilested for tørstende Studentersangere. »Guvernøren«, Mr. Carlos Bratli, ledede den muntre Aften, i Løbet af hvilken man fik serveret brasiliansk Mad, dansk Øl og Snaps og Brasilko Kaffe. De afgaaede Bestyrelsesmedlemmer Holger Bech og Otto Mackeprang blev hyldet af Sangerne med Baskvartetter, Gaver og Negerhot.

Den 3. December 1934 fejredes 250-Aars Dagen for Ludvig Holbergs Fødsel. Professor Johs. Østrup indledede som Rector magnificus Højtidelig-

heden paa Universitetet. Studenter-Sangforeningen sang derefter første Del af Chr. Richardts Holberg-Kantate (Musik J. P. E. Hartmann). Professor Norvin forelæste over Fader Holberg, hvorefter vi sang Kantatens anden Del (Musik af Otto Malling). Hye-Knudsen var vor ildfulde Dirigent, og som Solister medvirkede Otto Hänschell og Frode Landt Jensen. Det var dejligt at faa Festen transmitteret — blandt andet paa Grund af det Honorar, denne Medvirken gav os. — Vinterkoncerten afholdtes den 12. December i Odd-

Eugen Olsen.

Fellow Palæets store Sal. Vi nød ved denne Lejlighed en særlig Ære, idet vore to eneste Æresmedlemmer, Kongen og Dronningen, overværede Koncerten. — I første Afdeling blev sunget skandinaviske Sange og udenlandske Folkeviser. Anden Afdeling bestod af Johan Hye-Knudsens og Hans Hartvig Seedorff Pedersens Ruskantate til Studenterforeningen, hvor den havde haft sin Uropførelse den 2. Oktober. Med Komponisten som Dirigent og Digteren som Recitator og med Bistand af Einar Nørby og Blicher-Hansen fik denne moderne Jazzkantate med de friske Rytmer hurtig Sangbund hos den unge akademiske Tilhørerskare, og mange Afsnit maatte gives

da capo. — Det efterfølgende Rusgilde fulgte Traditionen med Formandens Hyldest til Universitetet og Hymnen »Hellige Flamme«. Rector magnificus, Professor Østrup, hyldede Studenter-Sangforeningen. Det var velgørende at høre den fine, gamle Akademiker turnere en Tale fra Alvor til Skæmt og være saa frisk i sit Livssyn som nogen grøn Student. Russerne blev tilbørligt prøvede, og Kaj Oluf Buchs Kuld hyldedes og haanedes paa passende Maade af de ældre og forvænte. Professor Erik Abrahamsen var Aftenens stilfulde Rustaler. Vi havde atter haft en fornøjelig Rusfest. Kongen og Dronningen glædede nogle Dage senere Studenter-Sangforeningen med deres signerede Portrætter som Gave. Billederne af vore Æresmedlemmer hænger nu i det store Samlingsværelse.

Aarsfesternes Række fortsattes med Kaj Oluf Buch som Dirigent af Carl Nielsens Kantate i Polyteknisk Lærestanstalt den 7. Februar 1935. Kantaten

var oprindelig skrevet til Lærestaltens 100-Aars Jubilæum. Det har glædet og beriget Studenter-Sangforeningen, at der i Aarenes Løb er skabt Tradition for Foreningens Medvirken til den festlige Ramme om vore Lærestalters Aarsfester: Universitetets, nu Polyteknisk Lærestalts og i 1938 Landbohøjskolens.

Ved Radiokonzerten nogle Dage senere, hvor Foreningen talte et Kor paa ca. 100 Mand, opførtes i anden Afdeling Seedorff Pedersens og Hye-Knudsens Ruskantate med Digteren som Recitator.

I Dagene 2.—3. Marts havde vi en herlig Tur til Haderslev og Aabenraa. Det var vore Venner fra »Harmonien« og »Frederiksklubben«, som inviterede. Ved Kaffebordet efter Konzerten i Haderslev gav Advokat Andersen Udtryk for, hvad Sangen havde betydet for det nationale Liv i Sønderjylland, og hvad Studentersangernes Besøg betød dernede. Lektor Ottosen rettede en særlig Hyldest til Studenter-Sangforeningen for dens Betydning for den nordiske Sangs Udbredelse. Hye-Knudsen maatte paa Grund af Teatertjeneste afbryde Rejsen i Haderslev, men med et af de første Morgentog kom Kaj Oluf Buch for at lede vor videre Færd. I Aabenraa modtoges vi af Formanden for Frederiksklubben, Amtslæge Michelsen, Studenter-Sangforeningens svorne Ven og et elskeligt Menneske.

Det var vidunderligt atter at være paa Bølgelængde med et Publikum, for hvem den danske Sang og Tone havde den største Betydning. Vi mærkede det i den Danskhed og Glæde, der strømmede imod os.

I nogen Tid havde Bestyrelsen arbejdet ihærdigt med Planen om en Koncertrejse til Paris—Bruxelles, og da Anstregelserne blev belønnet med den største Imødekommenhed fra Venner og Interesserede, baade her og i Udlandet, hvorved Turens Gennemførelse sikredes, kunde nu Rejsekoret udtages. Inden Afrejsen fik Koret Lejlighed til at synge ved en Agitationsfest i Casino til Fordel for Foreningen til Kræftens Bekæmpelse.

Den 28. Marts arrangeredes en tvangfri Sammenkomst med Damer i Handels- og Kontoristforeningen, hvor vi incl. vore Gæster naaede op paa et Antal af 240. Festen indledtes med Panchesold, hvorunder den uforlignelige Bratli holdt en spirituel og vittig Tale til Damerne — en af disse Taler, hvor akademisk Aand og Vid, som desværre er blevet sparsom hos den yngre, mere teknisk og praktisk betonedes Generation, straalende som en festlig Optakt til en pragtfuld Studenter-Sangforenings Aften. Erik Dan var Aftenens Visedigter, og saa løb en Revy af Stablen, mikset sammen af Mogens Dam, Emil Brückner, Holger Bech m. fl. Skuespillerne og de søde, bedaarende

Damer, som medvirkede, høstede ligesom Viggo Friderichsen, der optraadte som Konferencier, stort og berettiget Bifald. Efter Revyen hyggede man sig i Grupper ved Bordene og dansede til Tonerne af et Studenterorkester indtil den lyse Morgen.

I de følgende Dage gæstedes København af et Kor, bestaaende af mandlige og kvindelige Studentersangere fra »Berlins Højskole for Musik og Sang«. Koret gav en Koncert, ved hvilken mange Studentersangere var til Stede, og Formanden var inviteret til Reception hos den tyske Minister, Friherre v.

Paa »A. P. Bernstorff«.

Richthofen. — Paaskelørdag medvirkede vi som tidligere ved Grundtvigsfesten i Det kgl. Theater og senere ved en Fest i Raadhushallen, der var arrangeret i Anledning af Foreningen til Hovedstadens Forskønnelses 50=Aars Jubilæum.

For Paris—Bruxelles-Koret stod Tiden i Arbejdets Tegn indtil Afrejsen, som skulde finde Sted d. 8. Juni. Vi naaede inden

Afrejsen at medvirke i en Tuborg Film, udarbejdet af Direktør Einar Dessau og Instruktør A. W. Sandberg. Denne Film, en festlig Propaganda for Danmark som Turistland, var det os en Glæde at være med til at skabe. Filmen blev forevist ved en Fest paa Tuborg, hvortil alle Sangerne var inviteret og bænket i den store, smukke Festsal, sammen med Tuborgs overordnede Funktionærer. Direktør Einar Dessau holdt et interessant Foredrag om Bruxelles-Udstillingen, hvortil vi snart skulde begive os. Direktør Benny Dessau og Direktør Einar Dessau udnævntes til ekstraordinære Medlemmer af Studenter-Sangforeningen.

Store Bededagsaften sang vi paa Langelinie og den 26. Maj ved en Fest paa Wivex i Anledning af Kronprins Frederiks Formæling med Prinsesse Ingrid af Sverige. Samme Dag overrakte Studenter-Sangforeningen sin Gave til Kronprinsparret, 1 Puneske, tegnet af Arkitekt Clod-Svensson, og om Aftenen deltog Sangerne sammen med de andre Studenterbrødre i et Fakkeltog til Christiansborg, et Tog, som talte ca. 3000 Deltagere, og gav Byen det Festpræg, som kun findes i H. C. Andersens Fædreland.

Rejsekoret gav Koncert den 31. Maj i Tivoli og fik en hjertelig Mod-

tagelse og straalende Kritik. Vi kunde jo ogsaa være trygge og rolige under Hye-Knuudsens Førerskab. Det var utroligt, hvad han kunde faa Koret til at præstere. Efter Koncerten samledes vi med vore Damer i Taarnpavillonen.

PARIS—BRUXELLES

Paa Rejsens første Dag naaede vi Esbjerg, og med en solid Middag sat til Livs gav vi os »A. P. Bernstorff« i Vold. Det er forstaaeligt, at Søens Folk ofte personificerer en Skude som en Kvinde, thi noget mere lunefuldt end et saadant Skib, der har faaet frie Tøjler, kan daarligt tænkes. Dog lad Natten drage sit skærmende Slør over de forskellige Hændelser. Hvad var Søens Lidelser at regne imod den solbeskinne pragtfulde Nordsø næste Dag, hvor vort medbragte Husbortusorkester forlystede de Ombordværende med sine ejendommelige Melodier, hvor Morgengymnastikken og Bridgen samt andet Spil florerede paa Dækket. Vi skulde endnu en Nat være gode Venner med »A. P. Bernstorff«, og næste

Det danske Hus i Cité Universitaire.

Morgen fortsatte vi med Toget til Bruxelles, hvor vi blev Genstand for den første officielle Modtagelse fra Paris, idet Presseattaché Helge Wamberg, der var i Byen i Anledning af Verdensudstillingen, bød os Velkommen her. Saa gik Turen videre til Paris, gennem interessante Egne med kæmpemæssige Slaggebjerge ved Minebyerne. Alt var solbeskinnet og sommerskønt, og dog anede man Krigsskuepladser ved Synet af Kirkegaarde med Kors i endeløse Rækker. Snart skimtede vi Sacré-Cœur-Kirkens luftige Silhuet i det vidunderlige Paris, vor Rejses første Maal.

Paa Gare du Nord svirrede Pressefotograferne om os, og vor tidligere Formand, Holger Bech, samt Formanden for »Association Franco-Danoise«,

Graven under Triumfbuen.
Formanden nedlægger Studenter-Sangforeningens Krans.

Winther var Vært. I høj Stemning kørte vi til den danske Legation, hvor vi mødtes med Danmarks Repræsentant, Minister Oldenburg, som førte os til Triumfbuen. Saa kom det stille Minut ved den ukendte Soldats Grav — den evige Flamme, der brænder for de Tusinder og Hundredtusinder, hvis Minde lever paa det skønneste Sted i Verdensbyen.

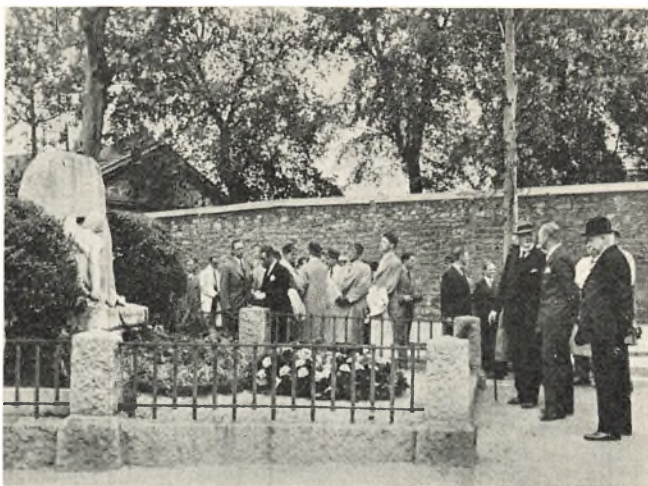
Ægte dansk og hjertevarmt bød Minister Oldenburg os senere Velkommen i det danske Gesandtskabspalæ, og saa gav han os fri til at bese det solbeskinnede Paris efter selvvalgt Program — Eiffeltaarnet, Notre Dame, Boulevarderne, Fortovsrestauranterne.

Om Aftenen var de danske Foreningers Komité med Hr. Lind som Formand Vært ved en Festmiddag i Pavillon »Dauphine«, i Boulogneskoven. Professor Verrier holdt en beaandet Tale paa Dansk om sit elskede andet Fædreland Danmark. Men Aftenen sluttede ikke i Dauphine. Vore danske og franske Venner førte os rundt i det lysstraalende Paris. — Montmartre, »Bal Tabarin« og meget andet tillokkende blev gæstet af Sangerne, og først efter Midnat gik Turen hjem til Cité Universitaire i Kæmpe-Busser. — Næste Morgen silede Regnen ned, men paa vor Vej til Versailles viste

Paa Bogindkøb.

den blaa Himmel sig, og Solen skinnede paany. — I Forstaden Rueuil nedlagde vi en Krans ved det smukke Mindesmærke for de i Krigen faldne danske Soldater. Senere kørte vi forbi Ole Rømers Pumpeværk, der stadig pumper Vand til Slottet. Frokosten indtoges i Hôtel Royal, hvor Værten ikke undsaa sig for at hedde

Rueuil. Mindesmærke for de faldne danske Soldater.
Til højre: Generalkonsul Prior, Eugen Olsen og Minister Oldenburg.

Petersen og heller ikke for at byde paa flere Flasker Cognac og Likør, end der stod paa Studenter-Sangforeningens spartanske Program.

I Versailles' Slotsgaard optog Pathé Frères en Tonefilm af Sangernes Hyldest til Frankrig — »Allons, enfants de la patrie« i Hye-Knudsens Udsættelse.

Saa forlod vi Versailles med dets Minder om gyldne Tider. Forinden Tilbagereisen til Paris havde den tidligere franske Gesandt i Danmark, Vicomte de Fontenay og Vicomtessen arrangeret en Reception i deres smukke Palæ, hvor vi hørte Mlle. le Conte læse Digte af Victor Hugo. Ogsaa det franske Udenrigsministerium havde tænkt paa de danske Gæster, og efter

Før Frokosten i Hôtel Royal.

Middag i »Pâtisserie Danoise«, hvor vi fik Anledning til at mindes Carlsberg og de danske Spritfabrikker, nød Sangerne Teaterkunst i »Châtelet«, »Opéra Comique« og »Théâtre Français«.

Den 12. Juni kom den spændende Dag med Koncerten paa »Sorbonne«. Rector magnificus, S. Charlety, modtog os ved Generalprøven, og senere i det rigsfranske Studenterhus »Deutsch

de la Meurthe« ved en Reception, hvor Sangforeningens Formand holdt sin Jomfrutale — paa Fransk. Sangerne fandt heraf Anledning til at stille Forslag om Oprettelse af et Fond med det særlige Formaal: Et Ferieophold paa Sprogø.

Galakonzerten om Aftenen blev en storstilet Festkoncert. Sorbonnes pragtfulde Amfiteater fortalte om Traditioner, højlærde Forelæsninger og varme Diskussioner, her skulde nu en lille Flok danske Studentersangere søge at give en elegant og forvænt Forsamling et Indtryk af det danske Sind, de vege, lyse, danske Nætter og Studentersangernes mærkelige Blanding af

I Versailles' Slotsgaard.

Stemning og Humør, af Kunst og akademisk Kultur. Generalkonsul Prior gjorde overfor Forsamlingen og franske Radiolyttere Rede for Hensigten med vor Koncertrejse, og Professor Verrier fortalte om vor Forenings Historie — om Øresund og om den danske Bøgeskøvs Skønhed. Det var den blide danske

Lyrik, tolket med gallisk Verve og Rytme. — Hye-Knudsen slog an til første Sang, og al Træthed var som blæst bort. Vi sang os paa Bølgelængde med vore Tilhørere og følte Glæden over, at hver Fiber i os bragte danske Toner til Forstaaelse gennem Sangens internationale Verdenssprog. Det var en Oplevelse — og den Begejstring, der slog os imøde, overbeviste os om, at Folkenes Forbund vilde blive en Succes, dersom Menneskene kunde synge sig tilrette med hinanden.

Efter Koncerten kørte vi til den skandinaviske Restaurant »Per Gynt«, hvor »Association Franco-Danoise« havde indbudt til Fest. Minister Oldenburg blev udnævnt til »Minister bibendi«, og til Viser af Holger Bech og Generalkonsul Prior fortsattes Festen til Daggry.

Næste Dag bød Overborgmester Contenot Sangerne Velkommen paa Paris' Raadhus, og alle maatte skrive deres Navne i den gyldne Bog.

Derefter havde det franske Udenrigsministerium budt paa en Frokost paa Studenterkaféen »Capoulade«. — Vi sang herude paa den solbeskinnede Fortovscafe, saaledes at Trafiken brød sammen, da Folkestimlen absolut vilde

Koncerten paa »Sorbonne«.

høre disse mærkelige Væsner fra det kolde Nord. Samme Aften mødtes Sangerne i Minister Oldenburgs smukke Hjem, hvor vi var sammen med Ministre, Senatorer og de kongelige Højheder Prinsesse Aage og Prins Peter af Grækenland samt med hele den skandinaviske kvindelige Studenterungdom – og saa gik Dansen. I denne Forbindelse skal fortælles, at en af Sangerne forinden Receptionen hos Ministeren havde lagt sig til Hvile paa sit Leje for at være frisk til Festen. Han vaagnede ogsaa Kl. 8, tog sin Kjole paa og mente, han havde god Tid, men oh ve, da var Bageren der allerede med Morgenbrødet.

Den 14. Juni slog Afskedens Time med Paris, og med rungende Hurraa raab hilste vi alle vore Venner og hyldede dem for den pragtfulde Tid, vi havde haft.

Om Eftermiddagen ankom vi til Bruxelles. Straks efter Ankomsten var vi Gæster paa Raadhuset, hvor den berømte Borgmester Max modtog Sangerne saavel som de andre danske Gæster, der var til Stede i Anledning af Verdensudstillingen, nemlig Niels Bukhs Gymnaster og den kongelige Ballet.

Vore elskværdige Værter, Legationssekretær Viggo Jensen, Konsul Jør-

Ind til Centrum.

gensen og Hr. Salén fra den skandinaviske Forening, maatte faa bange Anelser ved den Appetit, som Sangerne viste paa Restauranten »la Frégate«, — men alt var Smil og Gæstfrihed — vi skulde plejes indtil næste Dag, da Koncerten skulde finde Sted i Bruxelles' Opera »La Monnaie«. Den 15. Juni — Danmarks Nationaldag — oprandt med Solskin og Byger. Vi nedlagde en Krans paa den ukendte Soldats Grav og bøjede i et stille Minut Hovedet for den Helligdom, som er Sindbilledet paa den belgiske Nations Offervilje og Heltemod.

Foran det danske Hus paa Verdensudstillingen var vi til Stede, da Kronprins Frederik med Kronprinsessen ved sin Side hejste Dannebrog, vi sang »Vift stolt paa Kodans Bølge« og hyldede Danmark og det gæstfrie Belgien med »Der er et yndigt Land« og »la Brabançonne«.

I Verdensudstillingens Tuborgpavillon havde Direktør Benny Dessau og Frue sørget for at byde os en dansk Frokost med alt Tilbehør. Vi kunde næsten føle os paa hjemlig Grund og hyldede Værterne for deres enestaaende Gæstfrihed og Hjælpsomhed overfor os.

Saa oprandt Gala-Aftenen paa »La Monnaie«, hvor vi sammen med den danske Ballets ypperste Repræsentanter og Niels Bukhs Gymnaster gav Udtryk for forskellige Sider af dansk Natur. Galastemningen var utvivlsom, og Begejstringen rejste sig til Orkaner, hvilket blev fastslaaet i den belgiske Dagspresse.

Den følgende Dag drog vi af Sted i store Busser til Villers la Ville. Turen gik forbi Waterloo under Anførsel af en ikke helt almindelig Fremmedfører, som straks blev døbt »Larsen«. Larsen var et Eventyr for sig selv, men han bragte os frelst baade frem og tilbage.

Indtrykket af vor Betagelse af den store og minderige Klostersruin i Villers la Ville kan ikke skildres bedre, end Hye-Knudsen gjorde det i et Brev hjem:

»I de pragtfulde, gamle Klostersruiner fik vi den største mu-

Paa Place de l'Opera i Paris.

»Grande Place« i Bruxelles.

sikalske Oplevelse paa hele vor Rejse. Klosterkirken — helt uden Tag, men med høje brudte Piller og Vægge, hvor der blomstrede Valmuer højt oppe og vilde Roser og al Slags Græs, Mos, Slyngplanter — var mægtig stor — dobbelt saa stor som Frue Kirke. I selve Koret var der bevaret en lille Hvælving højt, højt oppe, hvor det dryppede fra med store diamantklare Vanddraaber fra den sidste Torødenbyge, man kunde se dem falde enkeltvis — belyst af Solen — danne en Kurve efter TrækVinden og splintres i den samme lille Pyt alle sammen. I denne Korhvælving stillede vi os op og sang Gades Morgensang af »Elverskud«, det var

som om det ikke var Menneskerøster, saa skønt lød det, det var som om Murene talte — de hedenfarne Munke sang — Englene aandede Vellyd fra den blaa Himmelhvælving, der var denne Kirkes Tag — det var de reneste, skønneste Tonebølger, jeg nogensinde har hørt, og jeg vil aldrig glemme det. Sangerne var betaget — alle Publikummer, der strømmede til, ligeledes — vi kunde ikke rive os løs, men sang den ene Sang efter den anden, stort Kor, lille Kor, Solosang o. s. v., idet Sangerne skiftedes til at høre paa hinanden. — Herligt, hvor det smeltede os sammen i betaget Glæde.

Dagen derpaa stod i Udstillingens Tegn og Aftenen i den stille Koncerts — for en lille, men udvalgt Skare i »Palais des Beaux-Arts«. Efter Koncerten drog vi under munter Sang til den danske Minister, Kammerherre Krag's Hjem, hvor vi tilbragte nogle hyggelige Timer.

Danmarks Hus paa Verdensudstillingen.

Til Gengæld lod vi villigt vor Sang lyde, og senere tryllede Kaarsberg og udførte hele sit Dyreprogram.

Ved Midnatstid brød vi op med den alvorlige Hensigt at drage hjem til Køjs, men Bruxelles' Veje er uransagelige, hvilket forklarer, at Størstedelen af Sangerne endte i den lille russiske Restaurant ved Navn »Kasak«. De fik her en Oplevelse, de sent vil glemme. Russerne sang Steppernes vemodige

Sange til Balalaikaens sprøde Klange, og deres Anførerske bedaaede os med sin russiske Sjæl. Sangerne stemte i med natlyse, vemodige Toner. Vinen flød, og vi drømte om Volga og Gudenaen.

Tidlig næste Morgen tog vi Afsked med Bruxelles og stævnedes hjem mod Danmark. I Dunkerque mødtes vi med vor gamle Kending »A. P. Bernstorff«. Ombord holdt Sangerne en Mindereception, der skulde symbolisere al den Gæstfrihed, vi havde været Genstand for ved utallige officielle Lejligheder.

Den 19. Juni mødtes vi atter med Danmark, modtaget i Esbjerg af Venner og Bekendte, der vilde opleve Afglans af de Triumfer, vi havde fejret ude i det Fremmede.

Koncerten om Aftenen i Hotellens Sal blev en Triumf, ikke mindst for Hye Knudsen, der ved denne Lejlighed næsten overgik sig selv. Med Sovevogn vendte Sangerne saa hjem til København.

At vi paa værdig Maade havde løst vor Opgave, turde fremgaa af følgende Linier i et Brev fra Minister Oldenburg til Formanden: »Studenter Sangforeningen har efter min Opfattelse ikke blot gjort sin egen Tradition Ære, men ogsaa ved sit Besøg gjort vort Fædreland Ære.«

I denne Forbindelse vil et Par Anmeldelser i den franske og belgiske Presse formentlig interessere.

Saaledes skriver Florent Schmitt i »Le Temps« den 28. Juni 1935:

»Blandt de sidste Koncerter skal jeg særlig fremhæve det danske Stu-

Waterloo-Løven.

denterkors Koncert. — — — Takket være Stemmernes Kvalitet og den gennemgribende musikalske Uddannelse, som skyldes deres Dirigent Hr. Johan Hye-Knudsen, der tillige er Kapelmester for den kongelige Opera i København, synger denne vel skolede »Sangforening« aldeles fortræffeligt. Ensamethed og Sammenhæng, nøjagtige Indsatser, en fuldkommen Diktion, et kraftfuldt forte veksler med Klangen af »bocca chiusa« med en betagende Virkning af Blidhed og Fjernhed. Dette er de mest karakteristiske Kendemærker for dette fremragende Kor, hvis Rejser overalt i Europa gennem et halvt Aarhundrede lidt efter lidt har udbredt den skandinaviske Kultur, saavel den litterære som den musikalske.

Programmet indeholdt som Følge heraf ikke alene danske Værker, men tillige svenske, norske og finske, af hvilke jeg fremfor alt maa fremhæve »Den danske Sang« af C. Nielsen, »Drikkevise« af P. Heise. Fuld af morsomme Modsætninger var: »Tre Rimvers« af Riisager,

Villers la Ville.

et fuldt moderne Værk, en Afdeling af større Dybde med J. Sibelius: »Vad har brutit tonens vælde« og en frodig og henrivende »Studentsang« af J. Knudsen. Sluttelig en morsom Serenade i Frostvej af F. Nagler med bizarre Lydefterligninger af Tænderklapren og den frysende Elskers Kuldegysninger foran den smukkes ubønhørligt lukkede Dør. Denne sidste Sang maatte gentages. Iøvrigt blev Værkerne og Fortolkningen i al Almindelighed modtaget med den største Begejstring. Man mærker hos denne unge Generation fra de nordiske Lande en dyb Kærlighed til Musikken. Hvor er det Skade, at der ikke eksisterer noget lignende hos os. En saa enestaaende musikalsk Opdragelse fra Barnets spædeste Alder vilde udvikle Folkets musikalske Smag og skaffe vore talrige Musikforeninger mange Tilhørere.«

Og i en af »A. M.« signeret Artikel i »La Gazette de Bruxelles« for 17. Juni 1935 læstes:

»Det danske Studentekor er under kgl. Kapelmester Johan Hye-Knudsens Ledelse utvivlsomt noget af det mest velskolede og disciplinerede, der findes. Det kan konkurrere med de bedste Kor, som vi hidtil har haft Lej-

lighed til at høre. Disse unge Mænd synger – kan man sige – som een Mand, saa fuldkommen er Kvaliteten af Korets Ensartethed. Det var en sand Fornøjelse for Tilhørerne at høre dem fortolke et kosteligt Udvalg af Melodier fra de bedste skandinaviske Komponister. Vi fremhæver »Studentersang« af Johan Hye-Knudsen, en henrivende norsk Barnevise af Grieg, »Vad har brutit tonens vælde« af Sibelius og en morsom og vittig »Serenade i Frostvejr« af Nagler. Det var helt igennem en stor Succes....«

Det vilde imidlertid ligne Studentersangerne daarligt, om »de der blev derhjemme« laa paa den lade Side, medens vi andre var ude at rejse. Hjemmeformanden, Carl Bratli, og Hjemmedirigenten Martellius Lundqvist, sørgede for vor Medvirken ved Fejringen af Valdemarsdagen den 15. Juni (i Tivolis Koncertsal). Senere sang Hjemmekoret i øsende Regn ved en Friluftskoncert i Lyngby, hvor Sønderjydske Forenings Lyngbykreds havde arrangeret Festen.

1935 var et udpræget Arbejdsaar med Medvirken paa mange Omraader. Umiddelbart efter Pariserkorets Hjemkomst foranstaltedes en Fælleskoncert med 26 Studentersangere fra Lunds Studentsångförening under Ledelse af Josef Hedar. Denne Koncert i Statsradiofoniens store Sal forløb paa bedste Maade med et kammeratligt Samvær med vore svenske Brødre, der førte an i det efterfølgende Fakkeltog til Universitetet og senere var Prins Haralds Gæster indtil Midnat, da alle samledes i Studenterforeningen om Smørrebrødsbordene.

Den 24. August begav 48 Sangere sig under Hye-Knudsens Taktstok paa Besøg i Aarup. I Spidsen for Værterne stod Fru Sagfører Andersen, som gæstfrit aabnede sit Hus som Festplads for alle Sangerne. I Industriforeningens Sal var der arrangeret Panchesold og Bal, hvor Dujardin atter fik Lejlighed til at udfolde sig som Blitz-Dichter ved sin versificerede Tale for Damerne. Den næste Dag gik Turen ud i det fynske Landskab, hvor der i den store nye Hal paa Frøbjerg Baunehøj blev givet en Koncert for en talrig Tilhørerskare. Kaj Oluf Buch og Formanden fungerede som Solister, og de sangglade Fynboer lod til at nyde Samværet med os. Det blev en smuk Sommerdag med medbragte Madkurve og LejrLiv i det grønne. Om Aftenen afbrændtes der Høstbaal ved Foden af Bakkerne, og vi nød den Poesi, som en skøn, diset Høstaften med det bløde Tusmørke rummer. Før Afskeden med Aarup samlede Sagfører Andersen og Frue alle Sangerne til Punch og Smørrebrød, og det blev en rigtig Aften med Kvartetsang og højt Humør, som ikke paa nogen Maade fordunkledes af den senere »Prærietur« i de Lastbiler, der førte Sangerne til Nattoget hjem.

Den 31. August førte Hye-Knudsen os som Dirigent til Kronborg til Medvirken ved Kvindernes Fredsligas internationale Møde, og den 3. September var Universitetets Immatrikulationsfest med Seedorff Pedersens og Schierbecks Kantate.

I September samledes ca. 175 Sangere med Damer for at mindes Paris-Bruxelles Turen. Formanden oplæste nogle morsomme Dagbogsoptegninger af Leo Leidersdorff-Hansen, og en af T. Kjeldsen optaget fortrinlig Smalfilm forevist. Otto Mackeprang causerede derefter paa sin kendte og morsomme Maade og bragte Formanden en Tak for hans Tilrettelæggelse af Paris-Bruxelles Rejsen. Takken ledsagedes af et med malende Inskriptioner udstyret Sølvcigaretetui til Minde om Turen. Formanden takkede rørt for Gaven og hyldede Dirigenten for hans kunstneriske Indsats.

I Oktober kom Studenterforeningens Rusgilde med vor Medvirken og Opførelsen af Seedorff Pedersens og Hye-Knudsens Ruskantate. Nogen Tid senere sang vi for 25 Aars Studenterjubilarene, der denne Gang talte Sangere som Erik Abrahamsen, Flemming Allerup, Holger Bech, Agner Petersen og Axel Prip, og endelig den 24. s. M. indviedes Dansk Ingeniørforenings nye Bygning med Seedorff Pedersens og Carl Niensens »Polyteknikerkantate«. Det var i det hele taget en travl Maaned, saaledes maatte vi den 27. Oktober give Radiokonzert Kl. 15, og efter at have indtaget en lille Middag i Restaurant Trampe, Kl. 21 synge i Studenterforeningens store Sal for Medlemmer af Dansk Sygeplejeraad.

Slutbegivenheden paa Oktober Maaned var vor Medvirken ved Industriraadets 25-Aars Jubilæum, afholdt i Raadhusen. Det var en Oplevelse at kunne medvirke her, hvor Industriens Stormænd var til Stede. Seedorff Pedersen og Hye-Knudsen havde til denne Lejlighed skabt et Værk, der gav Udtryk for saavel den danske Arbejders som for Arbejdsledernes Indsats for hele vort Samfund. Digteren reciterede, og Einar Nørby var Aftenens Solist. Der souperedes og festedes til den lyse Morgen i hele Raadhuset. Sangerne svang sig i Dansen med Byens yndige Damer, og i de tidlige Morgentimer lød der stemningsfulde Kvartetter og Solosang paa Steder, hvor man maa formode, at Borgerrepræsentanter og andre ellers tager sig en Holmgang af mindre poesifyldt Art.

Paa den ordinære Generalforsamling i Oktober indvalgte Emil Brückner i Bestyrelsen i Stedet for Poul Nielsen, der ønskede at trække sig tilbage.

Først i November rejste et lille Kor til Helsingør for at give en Koncert i Musikforeningen, og den 21. November fejredes Universitetets Aarsfest med

Ernst v. d. Reckes og J. P. E. Hartmanns Kongekantate. Henry Skjær og Kaj Oluf Buch var Solister ved sidstnævnte Lejlighed. Om Aftenen var Sangerne tillige med andre Studenter Gæster i Det kgl. Teater. Der blev opført Holbergs »Barselstuen«. Teaterchef Andreas Møller talte for Universitetet og ledende Senior, Grosserer V. Blum-Hansen, for Det kgl. Teater. Man udtalte fra alle Sider Haabet om, at denne Afslutning paa Universitetets Aarsfest maatte blive en Tradition. Sangerne sang Weyses »Hellige Flamme«.

I Slud og Snestorm drog vi den 23. November til Lund for at afholde en Fælleskoncert med Lundenserne i Universitetets Aula. Vor Opførelse af Hye-Knudsens og Seedorff Pedersens Ruskantate vakte ikke den Begejstring, vi havde gjort os Haab om, idet vore svenske Frænder formentlig ikke kunde forbinde Kantatens Humør og moderne Indstilling med de højtidelige Omgivelser. Ved den pragtfulde »tillstålning« bagefter i Akademiska Föreningen var der dog ingen Mangel paa Humør fra nogen af Siderne.

Efter en Medvirken ved Akademisk Skyttekorps' Rekrutgilde afsluttede den begivenhedsrige Vintersæson eller næsten Helaarssæson med en Koncert i Odd-Fellow Palæets store Sal. Vi havde ønsket at udføre Industriraadskantaten for et større Publikum, og med Skjær og Nørby som Solister blev Koncerten under Hye-Knudsens ildnende og inspirerende Ledelse en absolut Sejr.

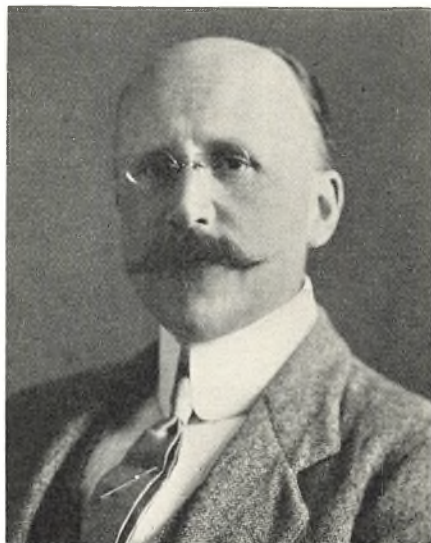
Ved det traditionelle Rusgilde efter Koncerten bragte Rector magnificus, Professor, Dr. Axel Nielsen, Hilsenen fra Universitetet, og alle vore Venner, deriblandt de, der med Raad og Daad havde støttet vor Rejse Paris—Bruxelles, glædede os ved at være til Stede. Flemming Allerup var Rustaler, og Smalfilmen fra Paris—Bruxelles Turen fremvistes under stor Begejstring. Direktør Benny Dessau takkede paa Gæsternes Vegne »Sangens glade Gesandter«, der paa en smuk og værdig Maade havde repræsenteret vort Land i Udlandet. Derefter kom Aftenens Overraskelse, nemlig Paris—Bruxelles Beretningen, forfattet af Emil Brückner, Otto Mackeprang og Agner Petersen paa Grundlag af Leo Leidersdorff-Hansens tidligere omtalte Dagbogsoptegnelser. Beretningen, en smukt udstyret lille Bog med Vignetter af Clod-Svensson, uddeltes til alle Tilstedeværende som en Gave fra Bogtrykker Langkjær senior, der deltog i Festen og modtog fortjent Hyldest.

Aarsfesten paa Polyteknisk Lærestalt i Begyndelsen af Februar 1936 var Optakten til Arbejdet i Foraarssemestret. Under Kaj Oluf Buchs Ledelse fremførtes Carl Nielsens Polyteknikerkantate, og Sangerne havde efter Festen et fornøjeligt Samvær med de øvrige Assisterende og med Professorerne fra Lærestalten.

Nogle Dage senere medvirkede vi ved Juristernes Fest i Anledning af 200 Aarsdagen for Indførelsen af den juridiske Embedseksamen. Den muntre Del af Festen foregik i Studenterforeningen, hvor Sangerne udførte en Komposition af Højesteretssekretær Jørgen Bentzon, Teksten udgjordes af »Christian V's danske Lov 6—17—5«. Det var for de Medvirkende »juridiske Sangere« en Oplevelse at *afsyng* en gammel støvet Lovparagraf.

I Slutningen af Februar havde vi den Glæde til vort Fastelavnsgilde at se vor trofaste Ven, fhv. Generalkonsul Ferdinand Prior fra Paris. Ved Gildet optraadte en Terzet af veritable Gaardmusikanter, Brdr. Mundeling, som Formanden havde »opdaget« under deres Tourné i Gaardene. De spillede paa de sælsomste Instrumenter og sang ud af Hjertens Lyst, — efter Hye-Knudsens Udtalelser ofte med betydelig mere »Taktfølelse« end vi.

Den 22. Marts sang vi under Hye-Knudsens Ledelse for de Arbejdsløse i Arbejdernes Forsamlingsbygning i Rømersgade. Det var taknemlige og glade Tilhørere, som det var en stor Glæde at synges for. Senere deltog vi med vor Sang i Marthahjemmets 50-Aars Jubilæumsfest, der overværedes af Dronningen og Kronprinsparret. — Det havde længe været Tanken at indbyde til en Aften, hvor vore gamle trofaste Kamerater var Midtpunktet for Samværet. Der blev derfor arrangeret en Gammelmandsfest den 30. Marts, hvor vi fik Lov til at hylde Jørgen Møller til hans 50 Aars Jubilæum som Sanger og Dujardin paa hans 65 Aars Fødselsdag.

Jørgen Møller.

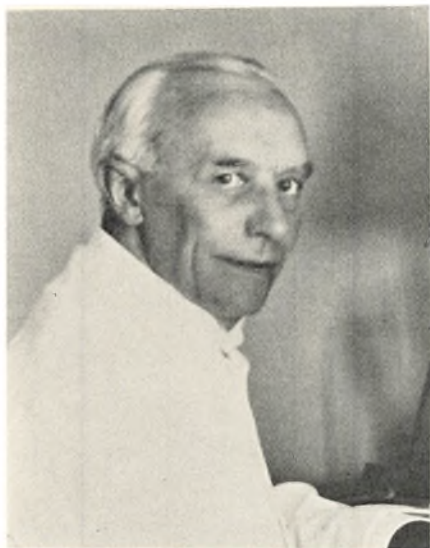
Paaskelørdag krævede Traditionen vor Medvirken til Grundtvigsfesten i Det kgl. Teater, hvor vi som Englekor dannede Rammen om de medvirkende Kunstnere. Store Bededagsaften fejredes det Aar undtagelsesvis paa Christianshavns Vold og ikke som tidligere paa Langelinie.

Foraarskoncerten afholdtes i Tivolis Koncertsal med Henry Skjær som Solist. Vi sang nye danske Sange og en Afdeling Danseviser fra forskellige Lande. Komponisterne Knudåge Riisager og Aksel Agerby var efter Koncerten med til en Sammenkomst med Damer i Divan II.

Pinseturen skulde være gaaet til Assens – men i den elvte Time fik vi Afbud. Vi maatte saa finde paa noget andet. Paa Hye-Knudsens 40 Aars Fødselsdag den 24. Maj begav 82 Sangere sig med Hubertusorkestret i Spidsen i den aarle Morgen til Bellavista, hvor der toges Opstilling under Fødselsdagsbarnets Altan. Da Orkestret havde udstødt de første Lyde, viste vor Dirigent sig paa Altanen og modtog vor Hyldest. Sammen med Gratulanterne gik han nu Morgentur til Peter Liep, hvor han gav Fødselsdags-Mor-

genkaffe. Det gik lystigt med Sang og Taler til Kl. 10, hvorefter vi brød op og spredtes i den vaarfriske Skov.

Paa Valdemarsdagen den 15. Juni medvirkede vi som sædvanlig ved Danmarkssamfundets Valdemarsfest i Tivolis Koncertsal. Den 20. Juni holdt Dansk Samvirke Møde i Helsingør, og Hye-Knudsen ledede et Kor paa 50 Studentersangere, der sang under den højtidelige Del af Festen. Middagen paa Marienlyst blev et fornøjeligt Samvær med alle vore Landsmænd, der her var stævnet til et Møde med den danske Sommer og den danske Tone. Nogle Dage senere sang vi ved Afsløringen af en Mindevarde i Hundested for Knud Rasmussen.

Ejnar Dujardin.

Den 25. Juni foretoges en Skovtur med hemmeligt Maal. Ca. 100 Sangere samledes ved Femvejen og drog i Flok og Følge ad Vilvordevej gennem Skoven til Ulvedalene, hvor det oplystes, at der i Ryttergaarden ved Klampenborg Station stod dækket et indbydende Aftensbord. Da Bratli havde opført sig saa upassende ikke at fylde 65 Aar sammen med Dujardin, maatte han hyldes ved denne Lejlighed. Der blev heller ikke sparet paa Lovord, og vittige Taler holdtes af Flemming Allerup, Holger Bech og Hye-Knudsen samt Formanden. Sangernes stedse lige ungdommelige Ven og Kammerat Bratli udtrykte sig paa sin beskedne Maade ved et fornøjeligt Causerie.

I de sidste Dage af Juni Maaned begav 6 unge Studentersangere sig paa en Færd til Grænseegnene i Sønderjylland, for der med deres Sang at styrke Samfølelsen hos vore danske Søstre og Brødre længst mod Syd.

Den 2. Juli modtog vi Besøg af 56 amerikanske Studentersangere fra

Yale University. Lederen og Dirigenten var vor gode Ven, Præsident for »The International Student Musical Council«, Marshall Bartholomew. Holger Bech og Formanden udgjorde Modtagelseskomitéen. Om Aftenen gav Yale Koret en Koncert i Tivolis Koncertsal og blev modtaget af en fyldt Sal under stormende Begejstring. Vore amerikanske Kolleger imponerede ved deres gennemførte Præcision og Musikfølelse og det straalende Studenterhumør, de lagde for Dagen. Efter Koncerten var Sangerne vore Gæster ved et Smørebordsbord hos Nimb. Blandt Gæsterne ved denne Lejlighed var iøvrigt Prinsesse Viggo og den amerikanske chargé d'affaires, Legationsraad North Winship. I de følgende Dage blev Yalesangerne ført rundt i Byen bl. a. til Heerings Likørfabrik og Tuborg Bryggerierne. Paa Tuborg blev Tuborgfilmen forevist af Direktør Einar Dessau, saaledes at Amerikanerne paa den korte Tid, de var her, fik Lejlighed til at se en Del af de Steder, de ikke fik Tid til at besøge. Prinsesse Viggo inviterede Koret til Lunch, og senere var Yalesangerne Gæster hos Legationsraad North Winship sammen med Officerer fra nogle amerikanske Krigsskibe, der i de Dage gæstede København. — Endnu før Yalesangerne drog hjem, kunde de sammen med os modtage vore næste Gæster, nemlig det ungarske Universitetskor fra Budapest. Amerikanerne havde for kort Tid siden været sammen med Budapesterne i Ungarn, saa der var stor Gensynsglæde.

Efter Ungarernes Indkvartering paa Klostersvænget Skole, som beredvilligt var stillet til vor Disposition, blev de i Biler befordrede til Søpavillonen, hvor der serveredes en let Souper. De brød dog forholdsvis tidligt op for at kunne hvile ud til næste Dag, hvor de efter Frokost paa Restaurant Trampe var inviteret til Springforbi hos Generalkonsul Georg E. Mathiasen, der til samme Formaal havde rejst et Sommertelt paa sin Grund for at kunne huse baade Ungarere og Danske til Aftensmad og Punch. Det blev en vellykket og livlig Aften. Vore ungarske Venner stod ikke i Humør tilbage for vore amerikanske.

Carl Bratli.

Den 7. Juli gav Budapesterkoret Koncert i Tivoli. Forinden var de Gæster paa Tuborg Fabrikker sammen med danske Kammerater og senere paa Eftermiddagen hos Filmsinstruktør Dr. Paul Fejos, hvem de fleste af Ungarerne kendte fra Budapest. Ved Koncerten overrakte vi Koret en Laurbærkrans, og bagefter var vi Værter ved en Sammenkomst i Ungarsk Vinhus. Dirigenten og de ungarske Ledere blev udnævnt til ekstraordinære Medlemmer. En tilsvarende Ære viste Ungarerne vor Dirigent, Formand og Næstformand.

Efter en Maanedes Ferie drog et Kor paa 40 Mand med Kaj Oluf Buch som Dirigent til Nørre Alslev paa Falster. Det var ikke nogen talrig Tilhørerskare, der mødte Sangerne paa den nylig indrettede Idrætsfestplads, men Applausen var saa meget stærkere, og Gæstfriheden hos vore Værter var hjertelig.

I September sang en Sekstet ved Festen i Anledning af Rigsadvokat Golls 70-års Fødselsdag. Ved Studenterforeningens Rusgilde den 3. Oktober opførtes atter den nye Studenterforeningskantate. Midt i Maaneden afholdt vi Koncert i Statsradiofoniens Koncertsal og fik her Lejlighed til at genopføre Jørgen Bentzons vittige »D. L. 6—17—5«. Efter Ønske fra Arbejdernes Fællesorganisation opførte vi »Industriraadskantaten« til Organisationens 50 Aars Jubilæum, der fejredes i Idrætshuset den 25. Oktober. Det var et godt og lydhørt Publikum at synge for.

Ved Generalforsamlingen i Oktober 1936 udtraadte Knud Vad Thomsen og Svend Saaby af Bestyrelsen. Nyvalgt blev Arne Petersen og Ernst Preil, og Bestyrelsen konstituerede sig derefter med Eugen Olsen som Formand, Emil Brückner som Kasserer og Næstformand, Arne Petersen som Arkivar og Preil som Sekretær.

Samme Aften medvirkede den Sekstet, som i sin Tid berejste Grænsegangene, ved »To Løver«s Efteraarsfest i Studenterforeningen.

Odense By havde længe ønsket at se og høre Studenter-Sangforeningen, og ved Direktør Wilh. A. Langs udmærkede Arrangement kunde vi rejse derover den 15. November med et stort Koncertkor under Ledelse af Hye Knudsen og med Henry Skjær og Kaj Oluf Buch som Solister. Efter en Prøve i Fyens Forum, hvor Koncerten skulde foregaa, blev vi indkvarteret hos forskellige af Byens Borgere. Det er næsten trivielt atter at skulle sige, at det blev en vellykket Koncert — men det blev det, og Publikum vilde ikke slippe Sangerne, der maatte give Ekstranumre i lange Baner. Paa Grand Hotel arrangeredes et muntert og yderst fornøjeligt Samvær med Værterne. Direktør Lang talte for Studenter-Sangforeningen, Formanden for Værterne

og Brückner for Damerne. Dansen gik lystigt til de sidste Minutter, før Morgentøget gik.

Maanedens skulde ikke slutte uden en ny stor Udflugt, nemlig til Haderslev og Flensborg den 21. November. I Haderslev foregik Koncerten i »Harmonien«s smukke Festsal. Under Forsæde af Dommerfuldmægtig Blähr blev vi siden bænkedes sammen med vore Værter ved et rigtigt sønderjydsk Kaffe-bord. Vi kunde glæde os ved at have en Sanger som Repræsentant dernede, nemlig Knud Olrik, Adjunkt ved Stats-skolen. Advokat Johs. Andersen talte smukt om den nationale Kamp og Ud-vikling.

Den næste Dag gik Turen til Flensborg. Koncerten i Borgerforeningen blev en af den Slags Oplevelser, der huskes. Forbindelsen mellem Sangere og Tilhørere var varm og ægte. Det blev næsten Sangerne, som takkede mest, fordi de fik Lov til at synge. Det var betagende at høre det Bifald, som blev os til Del efter de gamle danske Sange. Efter Koncerten var vi sammen med vore Landsmænd Grosserer Møller, Generalkonsul Larsen og Hr. Calløe, som paa den hjerteligste Maade udtrykte Glæden over Gensynet med Studentsangerne. Et smukt Minde rigere tog vi tilbage til Haderslev og derfra videre til København.

Nogle Dage senere fejredes Universitetets Aarsfest. I Anledning af Reformationens 400 Aars Jubilæum sang et Kor paa 60 Mand – med Hye-Knudsen som Dirigent, Kaj Oluf Buch, Otto Hänschell og Poul Knudsen som Solister – Weyses Reformationens Kantate. Om Aftenen var en Del af Koret med Damer til Stede ved Aftenfesten i Det kgl. Teater, hvor Carl Nielsens »Maskerade« opførtes.

En af de sidste Dage i November var der Sammenkomst med sønderjydsk Kaffe-bord, for at vi kunde mindes de mange herlige Ture til Sønderjylland. Der blev oplæst en Beretning over Sekstettens Sommerrejse dernede. Ved samme Lejlighed overrakte Formanden Knud Vad Thomsen og Svend Saaby en Gave som Tak for deres Arbejde i Foreningen. Senere paa Aftenen

Henry Skjær.

hørte vi Ejnar Hjordts malmsfulde Recitation og ypperlige Viser. — Efter at have medvirket ved en Bellman=Aften i Studenterforeningen, — hvor Kongen var til Stede — med Professor Erik Abrahamsen som Taler, og senere ved Akademisk Skyttekorps Rekrutgilde, kunde vi den 15. December afslutte Sæsonen med Koncert i Odd=Fellow Palæets lille Sal og det traditionelle Rusgilde. Vi havde Poul Wiedemann som Solist. Han havde iøvrigt ydet sin Tribut til Studenter=Sangforeningen, idet hans unge Søn blev optaget i Ruskoret.

Statsminister Th. Stauning var Rustaler. Hans dybe, klangfulde Stemme lod ane, at ogsaa han har dyrket Sungen, og han aabenbarede da ogsaa, at han i sin Tid havde sunget 2. Bas i sine Arbejdsfællers Sangkor. Blandt Gæsterne var Rector magnificus, Professor Dr. Nørregaard, Kabinetssekretær, Kammerherre C. P. M. Hansen og Departementschef Fr. Graae. Efter at Russerne havde gennemgaaet de sædvanlige Rædsler og Programmet var fulgt til Punkt og Prikke, takkede Dr. jur. Sven Clausen aandfuldt og vittigt paa Gæsternes Vegne.

Inden Juleferien ydede Sangerne deres Medvirken ved Indvielsen af Gjentoftes nye Raadhus, en Medvirken, som gennem Borgmester Aage E. Jørgensen blev paaskønnet paa smukkeste Maade.

I Begyndelsen af 1937 medvirkede vi ved Festen for den interskandinaviske Udstilling af grafisk Kunst paa Charlottenborg, hvor Kaj Oluf Buch dirigerede og Emil Brückner var Solist.

Den 18. Februar fejrede Sangforeningen Johan Hye=Knudsen og Kaj Oluf Buch for 10 Aars trofast Arbejde. Ca. 250 Sangere med Damer samledes i Haandværkerforeningens Festsal, hvor der lød hjertelige Hyldesttaler til de 2 Æresgæster. Der var rystet en lille Cocktail af en Revy under beredvillig Hjælp af kgl. Majestæts Acteurs, anført af De tre fra Radioen, Vad Thomsen, Saaby og Blicher=Hansen.

Nogle Dage senere medvirkede et Kor paa Universitetet til Fordel for Studentersettlementet paa Vesterbro. Kaj Oluf Buch dirigerede og Henry Skjær og Ejnar Hjordt var Solister.

Rygterne om en Udenlandstur maatte aabenbart have bredt sig, thi Mødeprocenten i den kommende Tid ved Prøverne steg mærkbart, uden at der dog endnu var blevet vedtaget noget afgørende.

Paaskelørdag medvirkede vi Traditionen tro ved Grundtvigsfesten i Det kgl. Teater, og i Begyndelsen af April bragte vi Studenterraadet vor Hyldest ved dets 25=Aars Jubilæum. Dette blev fejret ved en Højtidelighed paa

Universitetet og ved en Aftenfest i Odd-Fellow Palæet, hvor den kgl. Ballet gav Aftenen sit særlige Festpræg.

Borgerforeningen i Flensborg fejrede den 12. Maj 1937 sin 102-Aars Stiftelsesfest. Ved denne Lejlighed repræsenteredes Sangforeningen af en Kvartet, bestaaende af Leo Hindborg Frederiksen, Torsten Jørgensen, Aage Haugland og Max Hansen.

Den 15. Maj 1937 – Dagen for Kongens 25-Aars Regeringsjubilæum – havde Studenter-Sangforeningen den Ære og Glæde at være de første til

Kongen leve!

at bringe vore Æresmedlemmer en Hilsen. Det blev Optakten til en bevæget og minderig Dag. Efter at vi havde sunget i Residenspalæets Have, hilste Kongen og Dronningen paa hver enkelt Sanger. Formanden overrakte Dronningen en Buket Blomster, prydet med Baand i de danske Farver. Vi sang endnu et Par Sange, og Kongen takkede Studenter-Sangforeningen for de smukke Minder, han bevarede fra Samværet med Studentersangerne, og udtalte en varm Tak for det Arbejde, Foreningen havde udført i Kulturens Tjeneste ikke alene her i Landet, men ogsaa overalt i Udlandet, hvor vi havde været. I Havesalen blev vi trakteret med Vin og Kransekage. Om Aftenen samledes ca. 100 Studentersangere paa Rosenborg Eksercerplads for syngende at gaa i Spidsen for Studenternes Fakkeltog til Christiansborg. Paa Pladsen foran Christiansborg skinnede Faklerne op imod det festoplyste Slot og lyste paa Københavnerne, der i tætte Masser havde forsamlet sig for endnu en Gang at fejre Kongen. Efter vor Sang og en Tale af Studenterforeningens ledende

Senior takkede Kongen fra Balkonen for den Hyldest, der blev bragt ham. Ogsaa ved Statsradiofoniens senere Udsendelse i Anledning af Regeringsjubilæet medvirkede vi, idet vi sang Hans Hartvig Seedorff Pedersens og Johan Hye-Knudsens Festværk til Kongen.

Imidlertid havde Sangforeningens Ledelse paa Grundlag af en Indbydelse fra »Nordische Gesellschaft« i Lübeck vedtaget en Koncertrejse til Tyskland.

I Slutningen af Maj Maaned fandt den aarlige Foraarskoncert Sted i Tivolis Koncertsal med Optræden af det store Kor paa ca. 80 Mand, Koret til den forestaaende Tysklandsrejse samt lille Kor. Hye-Knudsen dirigerede og kunde endnu en Gang føje en Succes til sine tidligere. Efter Koncerten samledes Sangerne med Damerne i Taarnpavillonen.

Næste Begivenhed blev dog endnu ikke Lübeck—Berlin, men derimod Aabenraa. Den 5. Juni, Grundlovsdagen, afrejste et Sønderjyllandskor med Kaj Oluf Buch som Dirigent, Ejnar Hjordt, Emil Brückner og Formanden som Solister. Paa Skrænterne ved Genner Strand gav vi den første Koncert ved »Dansk Samfund«s Fest. Derefter tilbragte vi Aftenen i Aabenraa sammen med vore respektive Værter og førtes næste Dag i Biler til Kollund, hvor Koret sang til Glæde for alle Søndagsgæster baade Nord og Syd fra. Turen gik videre til Militærlejren paa Søgaard, hvor Soldaterne samledes for at høre paa os, og sluttede om Aftenen paa Eliselund, hvor Frederiksklubben med Amtslæge Michelsen i Spidsen var en gæstfri og omsorgsfuld Vært.

Før Afrejsen til Tyskland havde Studenter-Sangforeningen den Glæde at modtage »Akademischer Männerchor« fra Estland. Direktør Frantz Christensen havde elskværdigt budt Koret paa Aftensmad i Søpavillonen, og senere sang Estlænderne paa Terrassen ud mod Søen. Den næste Dag var Universitetet Vært ved en Frokost, og om Aftenen gæstede Estlænderne »Lorry«, hvor der blev sunget baade i Haven og i »Landsbyen«. Efter Estlandskorets Radiokoncert afholdt Dansk-Estnisk Forening et Panchesold i Tivoli som Afskedsfest for vore akademiske Sangerbrødre, der skulde videre paa en skandinavisk Tourné.

Endnu før vor Afrejse medvirkede vi ved Danmarkssamfundets Fest i Tivoli, og saa oprandt endelig Dagen den 18. Juni, da alle forventningsfulde Tysklandssangere mødtes ved Lübeckdamperen »Kaiser«, der skulde føre os til Maalet.

LÜBECK—BERLIN

Vi rejste under de bedste Auspicier: under et Ærespræsidium bestaaende af Reichserziehungsminister Dr. B. Rust, Undervisningsminister Jørgen Jørgensen, den tyske Gesandt i Danmark, Dr. von Renthe-Fink og Danmarks Gesandt i Berlin, Kammerherre Herluf Zahle. Dog var der forinden indtruffet den kedelige Meddelelse, at Johan Hye-Knudsen paa Grund af Sygdom ikke kunde tage med som Dirigent. Kaj Oluf Buch var straks parat til at tage den musikalske Ledelse, en Daad vi ikke skal glemme ham. Der udfoldede sig hurtigt et broget Folke- og Studenterliv om Bord. I Salonen indtoges Frokostpakkerne, hvis Indhold gled let ned under Medvirken af skummende tysk Øl, Snaps, gylden Mosel- og Rhinskvin samt alle de Sange, som nu Studentersangeres Rejsestemning lokker frem. Travemünde mødte »Kaiser« med et strunkt Militærorkester, og Bjerge af Levnedsmidler blev indskibet. Turen gik langs Trave, fra hvis Bredder man hørte den syngende tyske Ungdom, og endelig tonede Lübecks Taarne frem i skøn Silhouet paa Baggrund af den skumrende Aftenhimmel. — Først Kl. 22 kunde Sangerudskibningen finde Sted i Lübeck Havn. Paa Kajen var der stor Opmarch af Hitler-Jugend og S. A. Folk i snorlige Geledder. Fanerne smeldede, og klingende Musik med nordiske Nationalmelodier hilste os velkommen.

I »Hindenburghaus« var arrangeret en festlig Sammenkomst for de mange nordiske Studenter, der deltog i den nordiske Uge. I de første Nattetimer fandt en Del Studentersangere derud og gjorde Bekendtskab med tyske Studenter under Sang og skummende Øl. Lørdag Formiddag aabnedes den nordiske Uge i et stort Telt, der var rejst i samme Anledning i Udkanten af Lübeck. Efter at de nordiske Gæster var bragt til Sæde, ankom Honoratiorens under Ledsagelse af Orkestermusik. Oberpræsident Lohse bød Velkommen og Dr. Rosenberg talte.

Vor Koncert fandt Sted paa »Freilichtbühne«, der var bygget og indrettet som et Naturteater. Selve Tribunen bestod af en græsbevokset Terrasse, dækket af lyst Grus og med en Baggrund af høje stedsegrønne Træer. Tilskuerspladsen hævede sig amfiteatralsk op mod den blaa Sommerhimmel — vi kunde ikke finde skønnere Omgivelser til vor første Sangeroptræden i Tyskland. Da Koncerten skulde begynde, og Publikum havde indfundet sig, drønedes pludselig en Flyvemaskine frem under Sommerhimlen. Det lykkedes dog de danske Studentersangere at holde Konkurrencen med den. Vore nordiske Sange, hvortil vi føjede Naglers morsomme »Ständchen im Schnee«, blev modtaget med rungende Klapsalver af det begejstrede Lübecker-Publikum.

Vi maatte dog dele Æren med Hensyn til Fremførelsen af nordisk Studenter-Korsang med Lundenserne. Nu optraadte svenske Folkedansere i deres farverige Dragter. Hugo Alfvén dirigerede sin »Midsommarvaka«, og vi Nordboere kunde glæde os ved at have gjort en Indsats, der blev karakteriseret med Superlativer i den tyske Presse.

Studentersangerne viste udpræget Instinkt for at finde de morsomste, hyggeligste og mest maleriske Steder i den gamle Hansestad, »Pschorr«,

Sangerne samles paa »Freilichtbühne«.

»Schiffergesellschaft«, »Ratskeller« og »Schabbelhaus«. — Lørdag Aften opførtes et »Spiel auf dem Markt« paa en stor Scene, som var rejst foran Raadhuset. Projektørerne lyste paa de maleriske gamle Bygninger, og under Genskæret fra irrede Kobbertage mellem Bannere og Faner under den store dybblaa Sommerhimmel opførtes »Den politiske Kandestøber«. Det var som at blive ført tilbage til Holbergs Tid. Vi glædede os over Holger

Gabrielsens fortræffelige Iscenesættelse og Instruktion af de tyske Skuespillere.

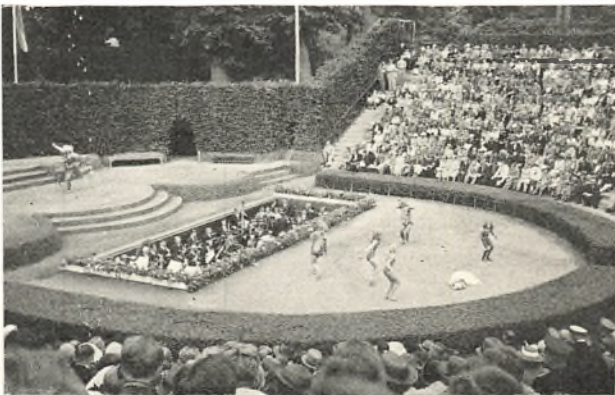
Om Søndagen kunde man med Seedorff Pedersen sige: »og Regnen drap fra Himlen, der var hullet som et Sold«. — Det skyllede ned den udslagne Dag, men vi trøstede os med et Besøg i det gamle Raadhus. Her blev nogle af vore Sange optaget paa Grammofonplade til en paatænkt Udsendelse fra Hamburg. Ved Midnatstid oplevede vi det pragtfulde Syn af det festligt belyste gamle Lübeck med Mariakirkens Taarne. Vor Vandring gik til Katharinenkirche, som ikke har været brugt til Gudstjeneste siden Napoleonskrigene. I det gamle Kirkerum, oplyst af tændte Kærter, hvis Flammer kastede et uroligt flakkende Skær hen over de tæt fyldte Bænke, genlød nu fra Pulpitret Lundensernes højtidelige, malmfulde Hymner, vekslende med Steinerkvartetten. Med Henry Skjær og Kaj Oluf Buch som Solister deltog vi med nogle stiltfærdige Sange i denne Midnatskoncert.

Mandagens Regn blev ikke mildere end Søndagens og bevirkede, at en Gentagelse af Friluftskoncerten blev aflyst. Det var ikke uden Sandhed, naar Bratli om Aftenen ved det kammeratlige Samvær talte om Lübeck og dens

»Wasserkunst«, om Himlen, der havde grædt næsten stærkere end den stærkeste Vandkraft i Verden, som man ellers siger er en skøn Kvindes Taarer.

Samme Aften fejredes ved Holstentor den tyske »Sonnenwende«. Flankeret af Fakkeltbærere og med Trommer og Piber marcherede nordiske og tyske Studenter gennem den flagsmykkede By til den store aabne Plads foran den gamle Byport. Baaltalen holdtes af Reichsstudentenführer, Dr. Scheel, og Studenter-Sangforeningens Formand gav sit Bidrag til Baalfesten ved at reci-

tere »Vendt mod den hel- lige Flamme« – Seedorff Pedersens smukke Digt fra Aarhus Universitets Kantate. Det blev en imponerende Opvisning af baade Militær og Hitler-jugend. Efter Baalfesten jog Kulden de fleste tilbage til Kvartererne. En lille trofast Skare af Kammerater blev uopfordret tilbage som Fanevagt for

»Midsommarvaka«.

det Dannebrog, som tyske Studenter havde laant os. Dette Dannebrog blev hilst af de Tusinder af Mennesker, der trods den bidende, skarpe Blæst i Timevis havde kantet Gaderne.

Tirsdag gik saa Rejsen til Berlin, hvor vi blev hjerteligt modtaget af Legationssekretær Hoffmeyer og ledende Herrer fra Akademischer Austauschdienst, bl. a. Dr. Dietrich og Hr. Lowensky, som sammen med Hr. von Wistinghausen, der havde fulgt os paa hele Rejsen, blev vore utrættelige Hjælpere under hele Berlinopholdet. I kæmpemæssige Busser gik det i strygende Fart til »Hotel am Zoo«, hvor Indkvarteringen var arrangeret. Efter en nødvendig »make up« samledes Sangerne for at føres til Reichserziehungsminister Dr. B. Rusts Palæ, hvor vi nød den Ære at blive modtaget af Tysklands højeste Repræsentant for Kunst, Kultur og Videnskab. Dr. Rust bød os Velkommen i hjertelige Vendinger og udtrykte sit Haab om vor forstaaende Indstilling til alt, hvad vi maatte opleve af den Kulturbevægelse, der var begyndt i det nye Tyskland. Dr. Rust blev udnævnt til ekstraordinært Medlem, og vi sang for første Gang »Deutschland, Deutschland über alles« og »Horst Wessel Sangen«. Dr. Rust takkede for den Ære, vi havde vist hans Land. Vort Lands

Rundfart i Berlin. Staaende: Kaj Oluf Buch.

Repræsentant, den danske Gesandt, Kammerherre Zahle, gav Udtryk for vor Respekt for det tyske Folk og tysk Kultur.

I Restaurant »Heidelberg« blev der senere indtaget en beskeden, men animeret Middag. Ved Mindebygningen for de faldne Soldater samledes Sange, og i andagtsfuld Tavshed gik vi i Procession ind til den ukendte Soldats Grav og kran-

sede hans Minde. — Dagen derpaa oprandt med Solskin og Sommervarme. Det blev den store »Stadttrundfahrt durch Berlin«, der foregik efter de allerbedste Mønstre med: »Meine Herren, hier sehen Sie«. Begivenheden paa denne Rundfart var uden Tvivl det nybyggede kolossale Olympiastadion. Om Eftermiddagen besøgte den nærliggende Zoologiske Have og Akvariet, før man samledes til Reception i det danske Gesandtskabs Palæ. Kammerherre Zahle bød os gæstfrit og hjerteligt velkommen. Vi takkede her paa Danmarks Grund med danske Sange.

Om Aftenen skulde Slaget staa, Koncerten i Universitetet. Rector magnificus, Professor Hoppe, hilste paa os i sine Privatkontorer i denne Bygning, som i 127 Aar havde haft Tysklands betydeligste Videnskabsmænd i sit

Virke. I den flagsmykkede Aula havde samlet sig et fuldtalligt Publikum, bestaaende af Repræsentanter for Universitetet, Undervisningsministeriet, »Reichsmusikkammer«, »Deutscher Akademischer Austauschdienst«, »Berliner Studentenschaft« samt det danske Gesandtskab og den danske Kolonis Medlemmer. »Roselille«, »Flyv,

Foran Universitetet.

Koncerten i Siemens-Stadts store Maskinhal.

Fugl, flyv« og »Kornmodsglansen« bragte den blide danske Stemning ind i det højtidelige Rum. Chefen for Austauschdienst, General von Massow, overrakte os en mægtig Egekrans som Udtryk for de tyske Studenter's Hyldest.

Det var en munter og glad Skare, som strømmede ned til de ventende Busser for at blive kørt ud til »Haus der Presse«, hvor Deutscher Austauschdienst var Vært ved en stor Fest. Der blev serveret staaende Souper, Aftenens Højdepunkt var uden Tvivl Mackeprangs – ligesaa morsomme som indholdsrige – officielle Tale for Damerne. Anført af de tyske Kammerater, Dr. Dietrich, von Wistinghausen og Lowensky, drog efter Festen Skarer af syngende Studenter taktfast og med uhemmet Humør gennem den festligt oplyste By.

Tidligt næste Dag havde vi en af vor Rejses største Oplevelser, Besøget og Koncerten i Siemens-Stadt. Da Fabriksfløjterne lød, hørte alt Arbejde op, og i den store Maskinhal strømmede Arbejderne til fra alle Verdenhjørner. Snart stod vi overfor et tusindtalligt Publikum, der med spændt Forventning imødesaa vore Præstationer. Det var vidunderligt at synge for disse Tilhørere,

et Publikum, som med varm Begejstring – ja, endeløs Jubel, lyttede til vore Sange og fik os til at yde vort Bedste. Saa skingrede Sirenerne atter, og Arbejdet maatte genoptages.

Turen gik atter ind mod Berlin – nogle tog hjem paa Hotellet, andre paa Indkøb og en Del til Wannsee for at dyrke Badeliv, og endelig fik de særlig Sportsinteresserede Adgang til Stadion og Lejlighed til at styrte sig ud i alle Svømmebassinerne og boltre sig af Hjertens Lyst paa de solbeskin-

nede Plæner. Om Aftenen var vi Gæster i den forhenværende kejserlige Opera. Det var Verdis »Maskeballet«, som blev opført, og vi kunde med Stolthed glæde os over det tyske Publikums Begejstring for vor Landsmand Helge Rosvænge, som sang Ricardos Parti.

Næste Dag var helliget den personlige Frihed, og mange benyttede Lejligheden til at se det pragtfulde Pergamon-Museum. Efter Middag i »Berliner Kindl« tog vi ud til Radiohuset for her

at give en Koncert, der transmitteredes til den danske Radio.

Rullende hen ad støvede Veje og med nogle ihærdige Rejseførere, der straks fik det fra Pariserturen traditionelle Navn »Larsen«, førtes vi af vore tyske Venner ud til Potsdam. Her fortaltes om »Sans Souci« og alle de Minder, der var knyttet til »der grosse Fritz«.

Om Aftenen var Studentersangerne Vært for tyske Venner og Velyndere ved en officiel Middag i Kroll-Garten. Vi havde særlig den Glæde at være sammen med General von Massow, der paa Gæsternes Vegne takkede Studenter-Sangforeningen for det Besøg, Berlin havde nydt godt af. Aftenens poetiske Højdepunkt var, da Kammerherre Zahle citerede Strofer af Holger Drachmanns »Der var engang«. Efter Ministerens Ønske sluttede Aftenen med »Der er et yndigt Land«. – Saa kom Afskedens Time, Lørdag den 26. Juni. Alle vore tyske Venner og Værter var paa Banegaarden. Taler og Sange vekslede, og saa lød Afgangssignalet. Det havde været en dejlig Rejse, hvorved der var tilført os nye Værdier og gode Minder.

»Øl fra Fad«.

Efter Medvirken ved en af Fælleparkkoncerterne, hvor vi paany mærkede Hye-Knudsens Popularitet blandt Københavnerne, begyndte den 30. August de ordinære Prøver. For at gøre Overgangen fra »Ferien« til Arbejdet mindre grel blev der forinden arrangeret en »Skovtur«. Sangerne med Damer samledes paa Frederiksberg Runddel, og et stort Optog medbringende de fyldte Madkurve spadserede til Bæths Have i Pilealléen, hvor Aftensmaden indtoges. »Skovturen« gik videre til Carlsberg Bryggerierne, hvor Direktionen bød paa Forfriskninger, og vi havde en hyggelig, tvangfri Aften med et Væld af morsomme Sange og Taler.

Nogle Dage efter Immatrulationsfesten paa Universitetet afholdt »International Student Musical Council« en vellykket Kongres her i København. I Kongressen deltog følgende Lande: Sverige, Norge, Finland, Letland, Polen, Ungarn, Jugoslavien og U. S. A. Paa Kongressen blev der aflagt Beretning af de forskellige Landes Repræsentanter samt drøftet Mulighederne for international Musikudveksling og Afholdelse af et internationalt akademisk Sangerstævne i København i vort Jubilæumsaar. Kongressen sluttede med en »Bierabend« i Tivoli.

»Sans Souci«.

Nogle Dage ind i November dirigerede Kaj Oluf Buch et mindre Kor ved en Festlighed for Funktionærerne i A. C. Illums Virksomhed. Vinterkoncerten fandt Sted den 3. December og overværedes af Kongen. Hye-Knudsen dirigerede med vanlig Verve. Rusfesten fandt Sted under de sædvanlige Former. Prorektor, Professor Oluf Thomsen, bragte Studenter-Sangforeningen Universitetets Hilsen, og Kammerherre, Kabinetssekretær C. P. M. Hansen tolkede Gæsternes Taknemlighed overfor Foreningen. Vort tidligere Medlem, Borgmester, Dr. phil. Ernst Kaper var Rustaler — Russerne prøvedes, og muntre Viser fik deres Ilddaab ved Punchebollen, indtil »Snart er Natten svunden« sluttede Festen.

Nogle Dage ind i November dirigerede Kaj Oluf Buch et mindre Kor ved en Festlighed for Funktionærerne i A. C. Illums Virksomhed. Vinterkoncerten fandt Sted den 3. December og overværedes af Kongen. Hye-Knudsen dirigerede med vanlig Verve. Rusfesten fandt Sted under de sædvanlige Former. Prorektor, Professor Oluf Thomsen, bragte Studenter-Sangforeningen Universitetets Hilsen, og Kammerherre, Kabinetssekretær C. P. M. Hansen tolkede Gæsternes Taknemlighed overfor Foreningen. Vort tidligere Medlem, Borgmester, Dr. phil. Ernst Kaper var Rustaler — Russerne prøvedes, og muntre Viser fik deres Ilddaab ved Punchebollen, indtil »Snart er Natten svunden« sluttede Festen.

Før Vinterpausen medvirkede vi først i December ved den sønderjydske Fonds Afslutningshøjtidelighed i Rigsdagens Fællessal. 14 Dage efter kom

Juleskibet »Batory«, og i den Anledning stillede 24 morgenduelige Sangere ude i Frihavnen for at modtage de hjemvendende. Vi sang en Velkomst og var om Aftenen Østasiatisk Kompagnis Gæster ved en Middag hos Davidsen.

I Begyndelsen af 1938 var et lille udvalgt Kor med Solister med til den højtidelige Indvielse af det nye Universitetsbibliotek ved Tagensvej, hvor der fremførtes en af Bibliotekar Dumreicher forfattet Kantate.

Oppe i Restaurant Trapes Lokaler paa Østergade samledes i Slutningen af Februar Maaned 125 ældre og yngre Sangere til Fastelavnsgilde.

Det blev iøvrigt et arbejdsrigt Foraar. I Hotel »Store Kro«s Koncertsal i Fredensborg sang »Lille Kor« den 6. Marts. Den 8. Marts medvirkede vi for første Gang ved Landbohøjskolens Aarsfest. Senere besøgte vi Kalundborg og derefter Vordingborg. Efter Sæd og Skik medvirkede Studenter-Sangforeningen ved Grundtvigsfesten i Det kgl. Teater i Paaskeugen, og saa kom en af de store Begivenheder, nemlig Indvielsen af den pragtfulde nye K.B.-Hal, hvor vi skulde medvirke sammen med Det kgl. Kapel og derved være med til at dømme om, hvorvidt dette store Rum, hvor der var Plads til 4000 Mennesker, og som var beregnet til Sportshal, ogsaa kunde benyttes til store Musik- og Sangfester. Et stort Kor paa ca. 60 Mand medvirkede ved Fremførelsen af Jeppe Aakjærs og Hye-Knudsens »Historiens Sang« og en morsom Sportssang med Musik af Bernhard Christensen. I Maj Maaned kaldte Marineforeningen paa os i Anledning af sit 25-Aars Jubilæum, og senere udsendtes i Statsradiofonien en Koncert, hvor vi medvirkede paa Æterbølge sammen med den norske Studentersangforening, Stockholms Studentsångarförbund og Finlands Akademiska Sångförening.

Nogle Dage efter Store Bededagsaften med Sang og Tale paa Langelinie fulgte en morsom og interessant Udflugt til Vallø, der fejrede sit 200-Aars Jubilæum som Stiftelse. Her gjorde forskellige Sangforenings-Hustruer en straalende Indsats ved deres sanglige Medvirken. Der blev opført Otto Malings Kantate fra 150-Aars Festen.

Ved Indvielsen af Nationalmuseets nye Bygning opførte vi Seedorff Peder- sen og Hye-Knudsens Kantate, hvor Einar Nørby sang Solopartiet. Foraars- koncerten, hvor ca. 85 aktive Sangere deltog, fandt Sted i Tivolis Koncertsal den 2. Juni. Programmet indeholdt bl. a. en Bellman-Afdeling, af hvilken ikke mindre end 6 Sange her udførtes første Gang af Sangforeningen.

Men Sommerens Begivenhed blev Modtagelsen af de Dansk-Amerikanere, der vendte hjem til Fædrelandet med »Pilsudski« den 6. Juni. Allerede ved Helsingør, hvortil vi af Ø. K. var blevet befordret i Rutebiler, modtog vi

vore Landsmænd. Fra en lille Slæbedamper førtes de 91 Sangere ud paa Reden, hvor »Pilsudski« blev entret, og hvor vi straks fik Lejlighed til at lade de danske Toner lyde oppe paa øverste Dæk.

Morgenens Graavejr og stride Blæst var ved Ankomsten til København blevet til det dejligste Solskin. Det blev en enestaaende Oplevelse at være med til den Modtagelse, som ca. 100.000 Københavnerne gav de hjemvendte Landsmænd i Frihavnen. Vi var Ø. K. taknemlige for at være de første, der hilste Dansk-Amerikanerne velkommen hjem. Med stor Gæstfrihed havde Ø.K. inviteret Sangerne med Damer til Midag ombord paa Skibet sammen med det Dansk-Amerikanske Brodersamfund og vore Værter.

Næste Morgen sang vi ved Rigsdagens Modtagelse af vore hjemvendte Landsmænd og om Aftenen ved »Berlingske Tidende«s Fest i Studenterforeningen.

Den 15. Juni sang vi ved Danmarkssamfundets Fest i Tivoli, og ved en senere Koncert samme Sted gentog vi Nationalmuseumskantaten. Nordisk Administrativt Samfund inviterede Studenterangerne til den store Kongresfest i Skovriderkroen, hvor vi fik Lov til at glæde vore norske, svenske og finske Brødre med det Udvalg af nordiske Sange, som altid staar paa Studenter-Sangforeningens Program.

I Juli Maaned medvirkede en lille Skare ved en Mindehøjtidelighed for en af Studenter-Sangforeningens Venner, afdøde Grosserer A. C. Illum. Der blev sunget en Kantate med Tekst af Piet Hein og Musik af Poul Schierbeck. Kaj Oluf Buch dirigerede, og Sylvia Schierbeck og Eugen Olsen var Solister.

Det polske akademiske Kor »Echo« fra Kattowice gav i Sommerferien en Koncert i Tivolis Koncertsal og var bagefter Sangforeningens Gæster ved en lille Forfriskning. — Ved Universitetets Immatrikulationsfest begyndte det daglige Liv igen i vor gamle Forening.

I Anledning af den danske Sagførerstands 300-Aars Jubilæum den 9. September udførte vi en Kantate af Seedorff Pedersen til Melodi af Hye-Knudsen. Ved en Banket om Aftenen paa d' Angleterre sang en Kvartet af Jurister: Ernst Preil, Viggo Friderichsen, Emil Brückner og Eugen Olsen, den af Bügel og Allerup forfattede ualmindelig morsomme Prolog til Middagen.

Den 10. September drog Sangforeningen afsted til Aarhus for at fejre Aarhus Universitets 10-Aars Jubilæum, og sammen med Aarhus Studenter-sangere og Göteborg Akademiske Kor at udføre Seedorff Pedersen og Hye-Knudsens Kantate fra Indvielsesfesten i 1928. Aarhus Studenter-Sangforening havde paa udmærket Maade sørget for de praktiske Arrangementer.

Ved Festen i Anledning af Hundreedaarsdagen for Thorvaldsens Hjemkomst sang vi foran Museet om Aftenen, medens de fakkeltbærende Kunstnere og Københavns Borgere passerede forbi. Den 1. Oktober deltog vi i Studenterforeningens Rusgilde, og den 12. sang vi ved en af Musikdirektør Chr. Jensen arrangeret Koncert i Ringsted.

Paa Generalforsamlingen i Oktober indvalgte Hans Langkjær i Bestyrelsen, der konstituerede sig som følger: Formand: Eugen Olsen, Næstformand og Kasserer: Emil Brückner, Arkivar: Ernst Preil, Sekretær: Hans Langkjær. Det blev denne Bestyrelses Opgave at træffe Forberedelserne til Festligholdelsen af 100-Aars Jubilæet.

I Efteraarets Løb medvirkede vi bl.a. ved »To Løver«s 50-Aars Stiftelsesfest og ved en Funktionærfest paa Carlsberg.

Paa Repræsentantskabsmødet den 5. November behandledes et af Bestyrelsen fremsat Forslag om Afholdelse af et internationalt Studentersangestævne i Forbindelse med 100-Aars Jubilæet, og dette Forslag vedtoges paa en efterfølgende Generalforsamling.

I Repræsentantskabet fremlagde Otto Mackeprang paa Sangbogsudvalgets Vegne det første Eksemplar af den nye Sangbog, Resultatet af 8 Aars Arbejde, hvorom nærmere kan læses i Sangbogens Forord.

I Anledning af 20-Aars Dagen for Letlands Uafhængighed havde Dansk-Lettisk Forening indbudt et mindre Kor af Sangere til en Fest paa Charlottenborg, og det var for os, der i sin Tid havde besøgt Letland og der modtaget Gæstfrihed, en Glæde at synge ved denne Lejlighed.

Et Udvalg bestaaende af Knud Johansen, Stig Mervild og Leo Leidersdorff Hansen tilrettelagde kort efter en Fest med Damer i Berlingske Tidendes store Sal i Kvindelig Læseforening. Salen var smykket med morsomme Tegninger af Einar Hjordt og Kaarsberg. Der var Selvbetjening med Sildeanretning, Pølser og Øl. Aftenen formede sig blandt andet som en Hyldest til Mackeprang for hans store Arbejde med Sangbogen, og Arne Petersen for hans trofaste Arbejde i Bestyrelsen. Det blev en vellykket Fest, hvori Damerne havde en særlig Andel: saaledes sang »Valløgirls«, og Fru Jørgen Møller holdt en overordentlig nydelig Tale for Herrerne.

Universitetets Aarsfest fejredes med Hartmanns Kongekantate under Kaj Oluf Buchs Ledelse og med Skjær og Preil som Solister. Kaj Oluf Buch havde i den forløbne Sæson haft et vældigt Slid med Koret, og da Hye-Knudsen paa Grund af Teatertjeneste maatte melde Forfald, ledede Kaj Oluf Buch ogsaa Vinterkoncerten den 2. December, der forløb fortræffeligt. Ved

det efterfølgende Rusgilde holdt Viggo Friderichsen en beaandet Tale til Russerne. Prorektor, Professor, Dr. jur. Poul Andersen takkede paa Universitetets Vegne Studenter-Sangforeningen.

Inden Aarets Udgang deltog vi først i en Koncert i Domkirken (ved en Mindehøjtidelighed for Thorvaldsen) og assisterede derefter ved en Koncert i Trinitatis Kirke (til Fordel for Sognets Fattige). Og endelig kom den 20. December den nu traditionelle Modtagelse af Juleskibet »Batory«.

I Januar 1939 medvirkede vi ved Mariaforbundets Jubilæumsfest i K. B. Haløen, og tidligt paa Foraaret efterkom vi en Indbydelse til at besøge Haderslev-Aabenraa og Slogs Herred, hvor vi sang i et Forsamlingshus i en af de truede Egne. I Marts udførte vi Kantaten ved Landbohøjskolens Aarsfest og optraadte ved en Koncert i Grundtvigs Hus til Fordel for de Arbejdsløse. En af de følgende Dage hyldedes den islandske Forfatter Gunnar Gunnarson i Studenterforeningen ogsaa af de danske Studentersangere. Den 8. April afholdtes den aarlige Fest i Det kgl. Teater for Grundtvigs Kirken. — Foraarets Begivenhed indtraf den 15. April, da Kongens 50-Aars Studenterjubilæum fejredes i Studenterforeningen. Vi hyldede Kongen og mindedes alle de Lejligheder, hvor vor Konge havde været Vært for os og glædet sig sammen med os. Vor Jubilæumsgave var et Sølvbæger, tegnet af Sigvard Bernadotte, og udført af Georg Jensen. Af det meget morsomme Program huskes især Poul Reumert, der forklædt som Borgmesteren i Cannes overbragte Kongen en Hilsen paa Fransk.

Et udvalgt Kor gav den 30. April en vellykket Radiokoncert, og Store Bededags Aften ledede Kaj Oluf Buch Sangerne ved Studenterfesten, som dette Aar tog sin Begyndelse i Kastellet. Store Bededag tog et Kor paa 16 Mand under Ledelse af Hye-Knudsen til Hundested for at medvirke ved Indvielsen af Knud Rasmussens Mindemusæum.

Naturligvis kunde Jubilæumsaaret ikke forløbe, uden at Sangforeningen fik Lejlighed til en ægte gammeldags Pinsetur, og vi modtog derfor med

Otto Mackeprang.

Begejstring en hjertelig Indbydelse fra vore Venner i Maribo, der ønskede at se et Kor paa ikke mindre end 60 Sangere.

Pinseldag Formiddag startede vi med »Sydekspressen«, der takket være Trafikteknikens sidste Vidunder formidler Forbindelsen mellem Danmarks og Lollands Hovedstæder paa smaa tre Timer, og vi kunde saaledes faa en hyggelig Eftermiddag hos vore Værter foruden en »kollektiv« Aften med Sang og Dans i den idylliske »Bangs Have«.

Pinsedagens Program bød paa Rundtur i Lollands af Naturen saa ødselt udstyrede Landskaber, hvis Frugtbarhed just den Dag fik et klækkeligt Tilskud ved et overdaadigt Regnvejr. Trods det umilde Vejr glædede vi os ved Synet af Pederstrup og Knuthenborg, i hvis herlige Park vi foretog en Fodtur under Ledelse af Lensgreve Knuth med Familie. Paa Bandholm Hotel indtoges den medbragte Skovtursfrokost under Udfoldelse af hele den frimodige og tvangfri Stemning, der er Sangforeningens hundreedaarige Tradition værdig.

Efter Hjemkomsten til Maribo omklædte Sangerne sig til Resten af Dagens Program, der krævede Gala. Først Koncerten i Domkirken, under hvis storladne Hvælvinger det var en Nydelse at synge under Hye-Knudsens Ledelse for et talrigt Publikum, der – om Bifaldsytringer havde været forenelige med Stedets Værdighed – vilde have tiljublet baade Koret og Solisten, Henry Skjær. Da Domprovst Olivarius' Have stødte lige op til Kirken, gik vi efter Koncerten derind og hyldede Højærværdigheden med et Par Sange. Om Aftenen fandt den store Festmiddag Sted paa Olsens Hotel under Udfoldelse af det traditionelle, men ikke trivielle, Ceremoniel med officielle Taler af Sjælen i hele Foretagenet, den elegante og elskværdige Landinspektør S. Jungersen: for Sangforeningen, af Formanden: for Maribo, af et Par gamle prøvede Sangere: for Damerne, af Stig Mervild: for Værterne, foruden adskillige andre muntre Taler og do. Sange. Og saa gik Dansen til langt udover Solopgang.

2. Pinsedag straaledede nemlig Solen og lyste sin Velsignelse over Maribosøen, over hvilken vi sejlede med vore Værter til den lille idylliske Borgø og indtog en medbragt Friluftsfrokost og tilbragte nogle meget fornøjelige Timer. Om Eftermiddagen havde vi den Glæde at give en lille Friluftskoncert i Hylddalen for et tusindtalligt Publikum, og om Aftenen samledes vi atter i »Bangs Have« til en Afskedsfest, hvor Formanden fik Lejlighed til at takke Komitéen og Værterne for denne usædvanlig vellykkede Pinsetur. Allerede Kl. 22 maatte vi bestige Toget og sige Farvel og Tak til Maribo og vore elskværdige Værter og Venner.

Den 15. Juni medvirkede Sangforeningen som sædvanlig ved »Danmarks-samfundet«s aarlige Fest i Tivolis Koncertsal, og samme Dag sang vi ved den 9. nordiske oto-laryngologiske Kongres' Modtagelse paa Universitetet. Senere, den 4. Juli, sang et lille Kor paa 12 Mand paa Gl. Bellevue i Anledning af Nordisk Kemiker-Kongres.

Sommerens Program bød paa endnu en Tur til Provinsen, nemlig til Bornholm, hvor Sangforeningen ikke havde været siden 1891. Denne Gang

Bestyrelsen 1939.

I forreste Række: Emil Brückner, Johan Hye-Knudsen og Eugen Olsen.
Bagved: Hans Langkjær, Kaj Oluf Buch og Ernst Preil.

havde man ogsaa indbudt 12 Medlemmer af Lunds Studentsångförening, der sammen med de 30 danske Sangere skulde være Bornholms Turistforenings Gæster den 24. og 25. Juni. De danske ankom den 24. om Morgenen til Rønne, hvor Rønne Turistforenings Formand, Direktør C. I. Heinø, bød os velkommen paa Kajen. Efter Indkvarteringen tilbragtes Dagen hos Værterne, der førte os rundt til Klippeøens smukkeste Punkter, og om Aftenen holdt vi en Fælleskoncert paa »Industrien« og høstede begejstret Bifald. Særlig Jubel vakte den islandske Nationalsang til Ære for det islandske Fodboldlandshold, der i de Dage opholdt sig i Rønne. — Ved Festen efter Koncerten, paa Dams Hotel, hyldedes de svenske og danske Sangere af Bornholms Turistforenings Formand, Amtmand P. C. v. Stemann, og Sangerne gav utvetydige Udtryk for deres studentikose Livsglæde og aldrig svigtende Humør.

Om Søndagen var Scenen for Sangerbesøget forlagt til Bornholms største Turistattraktion, Hammeren, med Blanchs Hotel, hvor man samledes til en Frokost under festlige Former. Derefter afholdtes en Friluftskoncert i Hammershus' monumentale Ruiner, og medens Vejret hele Dagen hidtil havde været præget af Vemod, brød Solen atter frem, just som Koncerten skulde begynde. De gamle Ruiner viste sig som en ypperlig akustisk Ramme for de svenske og danske Sange.

Derefter vendte Sangerne tilbage til Rønne og tilbragte Resten af Dagen i Værternes Hjem, indtil Afskedens Time slog for Danskerne under stor Tilslutning fra Rønneboernes Side, der fyldte Kajen for at vinke Farvel til den bortdragende Damper. For de 30 Studentsangere blev disse 2 Dages Ophold paa Bornholm, Samværet med de elskværdige Værter og de svenske Kammerater et Fond af herlige Minder fra Østersøens Perle.

Den sidste mindeværdige Begivenhed i Sangforeningens 100-aarige Levetid blev selve Aarsdagen den 5. Juli. Bestyrelsen mente ikke, at denne Dag burde forløbe uden at markeres ved en Sammenkomst, selv om de egentlige officielle Festligheder er udskudt til September. Man indbød derfor Medlemmerne med Damer til en Skovtur, idet man skulde samles Kl. 17,50 paa Klampenborg Station og derefter begive sig til Galopbanen. At denne Tanke trods Ferietiden fandt Tilslutning, viste sig i det store Antal, ca. 160, Deltagere, der gav Møde, hver med sin Pakke Mad, der indtoges paa Galopbanens Tribune i hjerteligt og kammeratligt Samvær. Efter Kaffen samledes man ved Punchen, og nu blev der Lejlighed til at hylde vor alderstegne Moder, hvilket ogsaa blev gjort indgaaende og alsidigt i ikke mindre end 3 Sange, den ene paa 26 Vers, af vor hæderkronede Digter Axel Hertz og i Sange af Torben Meyer og Erik Dan, medens mange Talere, foruden Formanden: Bratli, Christophersen, Flemming Allerup, Kaj Oluf Buch og Stig Mervild, havde Ordet til Sangforeningens Pris. Hye-Knudsen havde formet sin Hyldest i et smukt og følt Digt, og Mackeprang fandt atter engang nye og træffende Udtryk for den Glæde, vi føler, naar Damerne deltager i vore glade Fester.

Saa henrandt da det første Sekel af Sangforeningens Tilværelse, og alle vi, der i kortere eller længere Tid har deltaget i dens Liv og Virke, har lært at elske den og skatte den for den Rigdom af Kunst og Glæde, den har skænket os gennem Aarene, for de smukke Traditioner, den har skabt, og for det ægte akademiske Kammeratskab, der er dens inderste Nerve, og vi er sikre paa, at den til sene Tider vil forstaa at fastholde sine skønne og høje Idealer og vedblive at være den gamle og dog evig unge *Studentersangforening*.

DANSK STUDENTERSANG
I 100 AAR

VED

ERIK ABRAHAMSEN

✧

POETERNES PARADE

VED

STIG MERVILD

DANSK STUDENTERSANG I 100 AAR

VED

ERIK ABRAHAMSEN

Mandskorsatsen er forlængst velkendt paa det Tidspunkt – omkring 1800 – da Mandskor-Foreningerne opstaar. Men den kompositoriske Teknik og det musikalske Indhold, der præger hine nye Foreningers Kor-sange, har alligevel sit eget Tilsnit, dikteret af den Tid, der afføder dem. Formen bliver først og fremmest *Liedens*, Indholdet romantisk.

I de 100 Aar Studenter-Sangforeningen har eksisteret, er den ikke blevet staaende ved denne romantiske »Mandskor-Lied«, selv ikke i de ældre Tider, da denne Kompositionstype hyppigst dyrkedes. Studenter-Sangforeningens Programmer viser adskillige sideløbende musikalske Interesser hos den syn-gende akademiske Ungdom og vidner iøvrigt om en ikke helt almindelig Smidighed hos dens kunstneriske Ledelse med Hensyn til Programmernes Fornylse. I det følgende gives en nærmere Belysning af disse Forhold.

I Aarene 1933–36 sporedes en vis Interesse i Studenter-Sangforeningen for gammel Musik. Fransk Højmiddelalder og tysk Senrenaissance holder Indtog i Programmerne, repræsenteret ved den store Troubadour, Digter-komponisten *Adam de la Hale*, »Le jeu de Robin et de Marion«s berømte Autor, og *Hans Leo Hassler*, Fuggernes, Kejser Rudolfs og den sachsiske Kurfyrstes betroede Hofmusiker, hvis kirkelige og verdslige Kompositioner, heriblandt en Række fint stiliserede Dansesatser, anses for noget af det ypperste, Tiden omkring 1600 har skænket Musikhistorien. Desuden fra samme Periode *Michael Prætorius*, Hofkapelmesteren i Wolfenbüttel, der blev berømt baade for sit omfattende Værk »*Musae Sioniae*«, som indeholdt over 1200 Sangkompositioner, og for sin historisk-teoretiske Fremstilling »*Syntagma musicum*«, der den Dag i Dag er en af de vigtigste Kilder blandt andet til Studiet af Datidens Musikinstrumenter. Endelig *Andreas Düben*, tilhørende den fremragende tysk-svenske Musikerslægt i det svenske Hofs Tjeneste, af Danske ikke mindst kendt paa Grund af Slægtens store Interesse for

Buxtehude, hvis Kompositions-Manuskripter den i rigt Maal opbevarede til Eftertiden.

Man kan sige, at det er sent denne Interesse for gammel Musik opstaar i Studenter-Sangforeningen, her er virkelig »de første blevet de sidste«. Ret beset er dette dog naturligt. Studenter-Sangforeningen har først og fremmest maattet dyrke de Perioder i Musikken, som afgav rigeligt Materiale for en Mandskor-Forening. I denne Forbindelse kommer baade Middelalder og Renaissance i anden Række. Karakteristisk nok er ogsaa de fleste Kompositioner af de lige nævnte Mestre sunget i Arrangement.

Gaar vi videre i disse musikhistorisk-periodiske Betragtninger (væsentlig baseret paa Førsteopførelsernes Kronologi), foreløbig over de *udenlandske* Værker i Studenter-Sangforeningens Programmer, kommer vi til at gøre et Hop tværs over Barokken ind i Wienerklassicismen. Bachs og Händels Tid har Studenter-Sangforeningen ikke interesseret sig for (her, som i det følgende, ses bort fra, at flere af de omtalte Komponister nu og da er repræsenteret paa Programmerne ved Arier, Soli-Ensembler fra Operaer eller andre større Værker, samt Kammermusik, der navnlig ved det 19. Aarhundredes Koncerter har været fremført som »Udfyldning« mellem Kor-Afdelingerne). Men heller ikke denne Periode i Musikkens Historie imødekommer jo i synderlig Grad Mandskor-Interesserne; de store prægtige Barokværker, Oratorierne, Passionerne, Messerne, kræver blandet Kor. Derimod træffer vi alle de tre store Wienerklassikere fra sidste Del af 18. og Begyndelsen af 19. Aarhundrede paa Studenterangernes Programmer, ganske vist spinkelt repræsenterede. *Beethoven* maa »nøjes« med »Die Ehre Gottes aus der Natur«, opført 1896 (men senere genoptaget flere Gange), — *Haydn* med »Gott erhalte Franz den Kaiser«, benyttet i Fyrreerne, genopfrisket (i Hye-Knudsens Udsættelse) som »Deutschland, Deutschland über alles« paa Tysklandsturen 1937. Lidt bedre er det gaaet *Mozart*, af hvem der finder Førsteopførelser Sted i Studenter-Sangforeningen paa saa spredte Tidspunkter som 1851 (Kor af »Tryllefløjten«), 1898 (»Ave verum«) og 1932 (»Vom Naschen« i Neumanns Udsættelse). Paa samme Maade som *Haydn* figurerer »Pariserklassikeren« *Grétry*, den franske *Opéra comique's* Hovedskikkelse, med en enkelt Komposition — stjaalet til den ikke ubekendte danske Sang »Vort Fødeland var altid rigt«!

Ejendommeligt er det at se, at *Carl Maria von Weber* — sammen med *Schubert* »Portalen til den tyske musikalske Romantik« — har været saa lidet dyrket i Studenter-Sangforeningen. De personlige Minder om denne fremragende Repræsentant for den ungt blussende Romantik maatte dog endnu

have været levende i København, da Studenter-Sangforeningen stiftedes. En Snes Aar tidligere besøgte Weber den danske Hovedstad, hvor han musice-rede ved Hoffet og paa Teatret, og ved hvilken Lejlighed hans »Freischütz«-Ouverture fik sin Ur-Opførelse (Oktober 1820). Besøget affødte en sand Weber-Dyrkelse med hyppige Opførelser af hans Ouverturer, ligesom alle hans dramatiske Hovedværker havde stort Sceneheld herhjemme. Alligevel ses en Weber-Komposition som »Nyhed« kun i ét Program — fra 1840 — hvor Jægerkoret af »Euryanthe« figurerer. Det blev i de følgende Aartier genoptaget nogle Gange paa Programmerne.

Større Interesse har der været for *Schubert*, hvis Værker, mærkeligt nok, oprindeligt havde langt vanskeligere ved at finde Grobund i København. En Række af hans smukkeste Kompositioner ses optaget (men sjældent genoptaget) i Studenter-Sangforeningens Repertoire, dog først i Slutningen af Halvtredserne, derefter i Treserne og Halvfjerdsene. Herefter synes man en Tid lang at have slaaet sig til Ro, indtil der et Stykke hen i det nye Aarhundrede vokser forøget Interesse frem for den geniale »wienske Sanger«. Navnlig Aarene 1928 og 1932 dokumenterer dette.

Hovedsædet for den tyske romantiske Skole indenfor Musikken blev Leipzig. Her residerede Skolens to Hovedskikkelser *Mendelssohn-Bartholdy* og *Schumann*. Som bekendt har dansk Musikliv i Tiden henimod Midten af det 19. Aarhundrede stærk Tilknytning til dette Centrum for Datidens tyske Musikliv. Navnlig faar Gades Forbindelse med Mendelssohn Betydning. Gades første Symfoni fik sin Uropførelse under Mendelssohns Ledelse i Leipzig 1843, efter at den var blevet afvist af »Musikforeningen« i København. Kort efter rejste Gade til Leipzig — hvor han gjorde baade Mendelssohns og Schumanns Bekendtskab — for at studere Musik, og hvor han 1844 engageredes som Dirigent ved »Gewandhauskoncerterne«.

Det er interessant at se, at allerede inden den Tid havde Studenter-Sangforeningen optaget Mendelssohn (1840) og, samtidig med Gades »Leipziger-Eventyr«, Schumann paa Programmerne. Af Mendelssohn var dengang kun nogle ganske enkelte Værker den musikalske københavnske Offentlighed bekendt, af Schumann saa at sige ingen. Man kan uden at overdrive hævde, at Studenter-Sangforeningen har været med i Pionerarbejdet for at indarbejde Korsangen fra den tyske Højromantik i dansk Bevidsthed. De to Mestre — mest dog Mendelssohn — findes jævnlig »fornyet« gennem de følgende Aar, helt frem til 1873 (Schumann) og 1896 (Mendelssohn), samt op mod vor Tid, i Aarene 1929 og 1937. En Del af deres Værker opnaaede hurtigt særlig Popu-

laritet hos Studentersangerne og deres Publikum. For Schumanns Vedkommende blev navnlig hans aandfulde »Die Minnesänger« yndet og genoptoges ofte paa Programmerne, medens Mendelssohn især beundredes for sin spirituelle »Festgesang an die Künstler« og den malende »Wasserfahrt«, der begge ligeledes mange Gange genfindes paa forrige Aarhundredes Programmer, og for sin skønne, ægte tyske, »skovromantiske« »Wer hat Dich, Du schöner Wald«, der blev den hyppigst sungne i Studenter-Sangforeningen af alle Mendelssohns Kompositioner, og som tilsidst gled over blandt »Traditions-Sangene«, idet den i en lang Periode var den uomgængelige Hilsen, paa den aarlige Skovtur, til Bøgetræerne ved Eremitagesletten. Den er en af de Sange, der saa at sige har »gjort hele Felittoget med«, idet den jo allerede fandtes paa Programmet ved Studenter-Sangforeningens første offentlige Koncert i 1840.

En særlig Interesse viede Studentersangerne en Overgang *Korudtog fra Operaer* eller andre musikdramatiske Værker. De danner en hel lille musik-historisk Enklave i Programmerne. I 1843 gav Sangerne saaledes efter for Rossini-Galskaben, der længe havde raset i København og faaet fornyet Kraft efter Opførelsen i den danske Hovedstad 1842 af »Wilhelm Tell«. Man optog paa Programmet Aaret efter en Kvartet med Kor af Rossinis »Le comte d'Ory« (skrevet 1828 for den store Opera i Paris), en Komposition, der gjorde saa stor Lykke, at den ret hyppigt kom til at klinge ved Koncerterne, endogsaa i det nye Aarhundrede. I 1860 opførtes Dommernes Kor af »Hermann von Unna«, hvortil den halvgale, tysk-svenske Komponist, Organist, Musikskoledirektør, Improvisator og Opfinder G. J. Vogler havde skrevet Musikken. Man kan muligvis undre sig over, at denne noget ejendommelige Komponist figurerer i Sangforeningens Programmer. Forklaringen er vel, at Vogler gentagne Gange besøgte København i Tiden omkring 1800, hvor han gjorde dybt Indtryk, navnlig paa mere musikalsk naive Sjæle (som f. Eks. Oehlen-schläger), naar han optraadte med sine »store, karakteristiske Koncerter« ved Orgelet. Paa dette Instrument var det hans Speciale, ved Hjælp af mangehaande sindrigt udtænkte Effekter at skildre Fænomener som Søslag, »Aftenpromenade paa Rhinstrømmen afbrudt ved Torden«, eller »Belejring af Jericho«. Navnlig Belejringen, og især Jerikos Mure i væltet Tilstand, gjorde stor Virkning. Under Voglers Ophold i København i 1800 opførtes første Gang »Hermann von Unna« paa Det kgl. Teater. Frasagnene om denne besynderlige Musiker holdt sig længe i København, ligesom hans store »Spektakel« »Hermann von Unna« med den fantasifulde Musik mangfoldige Gange

Chor. af "Lysoverdag".
Moderato assai.

Snart er Nat-ten svun- den,
Be- gynd bry- den fram- me,
Nu er Jagt-ten slut- tet og vi staa-er fram- me.

P. E. Hartmann.

P. E. Hartmann: Strofer af »Snart er Natten svunden«. Autograf i Studenter-Sangforeningens Arkiv.

spillede paa den danske Skueplads; begge Dele har sikkert pirret Studenternes Nysgerrighed.

Den franske Opera, i højst forskellige Udtryksformer, havde Studenter-sangernes største Bevaagenhed. I 1860 og 1868 finder man saaledes *Meyerbeer* paa Programmet. Hermed fik Studenter-sangerne Lejlighed til at synge Musik af en af de mest fremtrædende Repræsentanter for det 19. Aarhundredes historisk-politiske Opera, hvis Hjemsted var Paris (*Meyerbeers* to Hovedværker »Robert af Normandiet« og »Huguenotterne« opførtes 1833 og 1844 i København). Ganske vist var de to Operaer, af hvilke man valgte Korudsnit til Opførelse, ikke helt »rene« i Genren. Disse *Meyerbeer*-Opførelser vidner iøvrigt om en vis Aktualitet i Programvalget. 1860 sang man Pilgrimskoret af *Meyerbeers* »Le Pardon de Ploërmel« (»Dinorah«), der netop Aaret i Forvejen var naaet frem til Førsteopførelse, og 1868 satte man et Kor af »l'Africaine« paa Programmet, en Opera, *Meyerbeer* havde arbejdet paa siden 1842, men som først efter Komponistens Død var kommet til Opførelse, 1865, paa den store Opera i Paris. Ogsaa ved Opførelsen i 1846 af *Félicien Davids* »Ørkenen« var Studenter-Sangforeningen hurtig i Vendingen, dette skete kun to Aar efter Uropførelsen i Paris. En anden fransk Musiker, en tidlig-romantisk Efterkommer af den Grétryske *Opéra-comique*-Retning, *Boieldieu* — »Den hvide Dame«s Komponist — ses i Programmet 1865, da man har sunget *Bacchanal* af »Les deux Nuits«, en Opera, der var opført første Gang 1829, men som allerede 1832 havde Premiere i København; ogsaa Teatret kunde dengang være hurtig i Vendingen. Som en Krydsning af den *Meyerbeerske* Operaretning og den tyske Romantik fremtræder »Faust«s Komponist, *Gounod*, af hvem Studenter-sangerne udførte et Kor i 1865 (Kor af »Mireille«) og i 1877 (Kor af »Cinq-Mars«, gentaget 1878), medens Napoleonstidens mest karakteristiske musikdramatiske Repræsentant, *Spontini*, hvis Musik fører fra den Gluckske Opera over i den heroiske, finder Vej til Programmerne i 1871, da man sang et Kor fra en af *Spontinis* mest værdifulde Operaer »Fernando Cortez«, der langt tidligere, 1827, var opført paa Det kgl. Teater. Endelig skal bemærkes, at Sangerne i 1890 medvirkede (ved Koncertforeningens 25-Aars Jubilæum) i en Udførelse af *Berlioz'* »Damnation de Faust«, hvormed Vejen musikdramatisk set er banet til *Wagner*, af hvem man ganske vist nøjedes med (1902) at synge Matroskoret af »Den flyvende Hollænder«. Ringen i denne Opera-*Escapade* sluttes med *Donizetti* (Arie og Kor af »Regimentets Datter« 1907). Turen endte, som den begyndte, ved Italien.

Maaske er det en Tilfældighed, men det ligner en Tanke, at Opførelserne i Studenter-Sangforeningen af disse franske og italienske Operakor, der yderligere illustrerer det store Sværmeri for romansk musikdramatisk Kunst i København omkring Mjdden af forrige Aarhundrede, netop begynder 1843, det Aar, da J. P. E. Hartmann træder til som »Musikdirektør« og begynder at faa særlig Indflydelse paa Programsammensætningen. Paa sin første Udenlandsrejse, i 1836, havde Hartmann blandt andet truffet (og hørt Musik af) Rossini, Spontini og Cherubini, af hvilke tre Komponister der iøvrigt forlængst var bragt Operaer frem paa Det kgl. Teater. I Hartmanns Ungdomsværker – ikke mindst i Operaen »Ravnen« (1832) – spores Paavirkninger fra fransk og italiensk Opera, ogsaa fra *Cherubini*, af hvem Studentersangerne 1861 optog den trestemmige Kanon (»Evviva«) paa Programmet (og i hvis »Requiem i Dmoll« de, langt senere og uden Forbindelse med denne historiske Linie, medvirkede 1918).

Det er maaske heller ikke uden Forbindelse med Hartmanns Personlighed, at Studenter-Sangforeningen samtidig i saa rigt Maal dyrkede endnu to af den tidlige tyske Romantiks Mestre, *Spohr* og *Marschner*, der sammen med Weber og Schubert danner Overgangen til Højromantikken. I 1836 havde Marschner været paa Besøg i København. Han havde dengang just »slaaet igennem« i Tyskland, først og fremmest med sine Operaer: »Der Vampyr« (1828) og »Der Templer und die Jüdin« (1829), og navnlig med »Hans Heiling« (1832), som Marschner selv dirigerede, paa Det kgl. Teater, ved sit Besøg nævnte Aar. Det er med Marschner, Hartmann drager ud paa sin føromtalte Studierejse, og mange er de Paavirkninger, den unge danske Musiker har modtaget af den 10 Aar ældre tyske Kollega. Allerede i »Ravnen«, hvis Fremkomst ligger forud for Marschners Besøg i København, mærkes Hartmanns Kendskab til Marschners Musik. Den stærke Sympati, Hartmann stadig nærede for den tyske Romantiker, ses blandt andet af Hartmanns Tilsegnelse til Marschner af andet Hefte af Klaver-Capricerne Opus 18. Muligvis er den samme stærke Sympati Aarsagen til Marschner-Dyrkelsen i Studenter-Sangforeningen. I 1840 havde man taget »Der Trinker« og i 1842 »Liedesfreiheit« paa Programmet. Efter Hartmanns Tiltrædelse som Musikdirektør følger 1844 Kor af »Templer und Jüdin« og 1845 den anden Drikkevise »Brüder lasst uns lustig sein«, endelig i 1859 »Wonne der Wehmuth«. Navnlig Drikkesangene holdt Sangforeningen længe fast ved.

En lignende Forbindelse – via Hartmann – kan maaske paapeges mellem Spohr og Studenter-Sangforeningen. Som Violinvirtuos og Komponist (»Zé-

mire et Azor« 1819, »Jessonda« 1823) var Spohr en af de mest omtalte Skikkelser i tysk Musik i Tiden mellem Klassicismens Afslutning i Wien og den romantiske Skoles Begyndelse i Leipzig. En Del af hans Musik var tidligt kommet til Opførelse i København, allerede 1809 havde Professor Lem udført en Violinkoncert af Spohr. Fröhlich debuterede 1824 med en Koncert af samme Komponist, og i 1829 opførtes Oratoriet »Die letzten Dinge«. Hans Kompositioner indtager en meget stor Plads i »Musikforeningen«s Programmer (Ouvverturer, Symfonier, Violinkoncerter, Kammermusik, Sange).

Ogsaa denne tyske Mester følte Hartmann sig i sine unge Aar stærkt draget til. Spohrs kunstneriske Paavirkning kan fornemmes baade i Hartmanns tidligste Kammermusik og i Ouvturen til »Ravnen«, ja sikkert i de fleste af Hartmanns Kompositioner frem til Midten af Aarhundredet. Spohrs Kompositioner var stadig Genstand for Hartmanns Beundring, Hartmann dyrkede ofte Spohrs Instrumentalmusik, og i 1853, under Gades Fraværelse, dirigerede Hartmann i »Musikforeningen« et stort Udtog af »Zémire et Azor«. Der udviklede sig ligeledes mellem disse to Musikere et varmt Venskab (Hartmann besøgte ogsaa Spohr paa sin Udenlandsrejse), der blandt andet gav sig Udslag i, at Hartmann dedicerede Spohr sin Cdur-Violinsonate og sin Gmoll-Symfoni, medens Spohr til Gengæld bragte Symfonien til Opførelse i Kassel.

Det er netop Aaret 1843 – Hartmanns Tiltrædelsesaar – som for første Gang bringer Spohr ind i Studenter-Sangforeningens Program, saaledes opføres dette Aar »Frühlingsorakel«, der efterfølges 1849 af »Til Kampen« og 1852 af »Rastlose Liebe«. I 1863 indstuderes »Gondelfahrt« og »Sangeslust« og i 1866 Kor af »Jessonda«. Flere af disse Kompositioner gentoges ved efterfølgende Koncerter.

Fra de store udenlandske musikhistoriske Strømninger kan endnu nævnes *Brahms*, hvis Nyklassicisme baner sig Vej i Studenter-Sangforeningen 1912 (»In stiller Nacht«) og fornyes (med »Rhapsodie«) 1918, – ret sene Tidspunkter, set i Forhold til Brahms' Levetid. Den trevne Optagelse af Brahms' Musik paa Studenter-Sangforeningens Programmer adskiller sig imidlertid ikke fra Modtagelsen af Brahms andre Steder; sjældent har vel en Komponist været saa længe om at slaa an.

I 1925 gjorde man et Forsøg med *Reger*, og i 1933 havde den genopblussende Begejstring for *Joh. Strauss'* Musik og for Wienervalsens vuggende og daarende Rytmer og Melodier naaet saa store Højder, at Sangforeningen maatte have »An der schönen blauen Donau« paa Programmet. De sidste Aartier viser Bestræbelser for at skaffe Fornyelse i Programmerne ved at

Alligevel af

1. Hylde dem, der har sendt mig som oplysning og med mig et lykkelig Men de kunne kun få det

2. Hylde dem, der har sendt mig og som sendt mig i den skæbne, som jeg aldrig

marcato

- og vil, som for mig som for alle: som vil det for sig selv, som vil det for sig selv!

- Hylde dem, der har sendt mig i den skæbne, som jeg aldrig glad som vil det for sig selv!

legato

Tænk i god og Hylde dem, som har sendt mig i den skæbne, som jeg aldrig glad som vil det for sig selv!

2. som jeg aldrig glad som vil det for sig selv! Hylde dem, som har sendt mig i den skæbne, som jeg aldrig glad som vil det for sig selv!

Hylde dem, som har sendt mig i den skæbne, som jeg aldrig glad som vil det for sig selv!

Hylde dem, som har sendt mig i den skæbne, som jeg aldrig glad som vil det for sig selv!

Begyndelseskor af C. J. Hansens Afskedskantate til Heise 1858 (Autograf i Studenter-Sangforeningens Arkiv) med de berømte Strofer: »I kan gaa, maaske til h, men ikke meer til Heise«. Axel Sørensen Paastand (»Mindeblade«, S. 98-99) om, at Tenorerne kom til at føle Afskedens Smerte ved at skulle holde det høje h, synes desavoueret af Autografens Toneart.

optage en Del yngre udenlandsk Musik paa Repertoiret, saaledes Sange blandt andet af *Volkmar Andrae, D. Demény, Gustav Haug, Hermann Hutter, Hugo Kaun, S. Kraning, F. Nagler og N. Sokolow.*

Det tjener Studenter-Sangforeningen til Ære, at den igennem Størstedelen af sin Tilværelse har viet de udenlandske *Folkemelodier, Folkesange og Nationalsongs* Interesse i rigt Maal. Med disse Sange, hvis Musik ofte genspejler det ædleste i de forskellige Folkeslags *lynne*, har Sangforeningen atter bygget en tonende Bro mellem fremmede Nationer og Danmark. Gennem disse Melodier er Sangforeningen ogsaa ofte kommet i Forbindelse med gammel Musik, eftersom adskillige af denne Art Sange hyppigt er af høj Ælde, omend deres »Arrangementer« ganske vist lige saa hyppigt er af sen Dato. Af Folkemusik-Bearbejdelser fra nyere Tid har Studenter-Sangforeningen iøvrigt især med Glæde sunget Arrangementer af *Marshall Bartholomew, Issay Dobrown, Hugo Jüngst, Erwin Lendvai, A. v. Othegraven, John Julia Scheffler og J. Slavenski.* Listen over Folkemelodier, Folkesange og Nationalmelodier, som Sangforeningen har været i Lag med, er imponerende. Ordnet alfabetisk efter Landenes Navne ser den saaledes ud: amerikanske, bøhmiske, engelske, flamske, franske, græske, hollandske, italienske, lettiske, polske, russiske, serbiske, skotske, slavonske, slovenske, spanske, svejtsiske, tyske og ungarske – foruden *negro spirituals*, der sammen med de amerikanske Folkesange trænger frem i Programmerne i Begyndelsen af 1930erne.

Det vil da af det foregaaende ses, at Studenter-Sangforeningen allerede paa det udenlandske Omraade har vist stor Iver for paa forskellig Maade at forny Programmerne. Studentersangerne blev ingenlunde staaende ved Udgangspunktet. Oversigten – der iøvrigt kunde udfyldes med adskillige *scriptores minores: Abt, Max Bruch, Cornelius, Hauptmann, Hegar, Hiller, Kalliwoda, Kücken, Otto, Pohlenz, Silcher, Veit, Zelter, Zöllner* og andre – giver tværtimod tydeligt Indtryk af en levende Trang til at »se sig om« i Musikkens Riger og Lande. Det største Kontingent af udenlandske Sange afgiver Tyskland. Men ogsaa italiensk og fransk Musik præger Programmerne. De fleste af Kompositionerne er »egentlige« Mandskorsange, men Operaen har tillige givet Stof til Koncerterne. Hovedparten af de udførte Sange tilhører Romantikken, men Studentersangerne har – med den Begrænsning som allerede dikteres af Materialet – gentagne Gange søgt ud over denne Tid, ikke mindst i vore Dage, hvor nyere Kompositioner mødes paa Programmerne med to saa store musikhistoriske Modsætninger som Middelalder og Renaissance paa den ene og det nyeste – Jazzen paa den anden Side.

Ingen Studentersanger vil for Alvor mene, at *finnsk, islandsk, norsk og svensk Musik* hører med til »Udlandet«. Sammen med dansk Musik har disse Landes Tonekunst hjemme i et nordisk kompositorisk Fællesskab, af hvilket de enkelte Rigers Tonekunst er som musikalske Provinser at regne – ganske vist til Tider af højst ulige Præg. For Fremstillingens Skyld vil det dog være praktisk at betragte vore nordiske Frænders Musik (saaledes som den har spillet en Rolle indenfor Studenter-Sangforeningen) adskilt fra den danske Musik, om hvilken Opmærksomheden skal samles til Slut i dette *vue* over dansk Studentersang i 100 Aar.

Det kan ikke nytte at skjule det – Dyrkelsen af nordiske Korsange (dette Udtryk for Nemheds Skyld her og i det følgende benyttet som Samlebegreb for *finnsk, islandsk, norsk og svensk Kormusik*) var ikke Studenter-Sangforeningens stærke Side – til at begynde med. Det er kun en fattig Trøst, at heller ikke den øvrige Studenterverden indenfor dansk Omraade paa hint Tidspunkt var særligt musikalsk orienteret i nordisk Retning. Eksempelvis kan mindes om, saaledes som det er berettet paa en af denne Bogs første Blade, at den ældste Studenterforenings-Sangbog med Noder (1833) var sørgeligt blottet for nordiske Toner.

Det er først Skandinavismens Tanker fra Begyndelsen af Fyrreerne, der medfører Interesse for de nordiske Sange. Efter 1843 (igen dette mærkelige Aar!) kan iagttages en stigende Dyrkelse af Brødrefolkernes Musik, ogsaa i Studenter-Sangforeningen. De talrige Studentertog, Studentermøder, nordiske Musikfester og, vel ikke mindst, den stadig tiltagende akademiske »Frekvens« af mere intim Art mellem de nordiske Universitetsbyer, bidrog, man kan maaske sige i overraskende Grad, til at forøge Kendskabet til og Dyrkelsen af nordisk Korsang.

Fremhæves bør det dog, at Studenter-Sangforeningen allerede ved sin første offentlige Koncert, i 1840, opførte *Otto Lindblads* »Längtan till landet«, der genoptoges næste Aar (paa begge Koncertprogrammerne findes desuden *Crusells* »Rings Drapa«, og i 1843 samme Komponists »Naturen och hjärtat«. Forsaavidt har Studenter-Sangforeningen altsaa ogsaa her (ligesom med *Mendelssohn* og *Schumann*) været »forud for Tiden«.

Overhovedet har svensk Kormusik spillet en omfattende Rolle i Studenter-Sangforeningens Historie; man kommer ikke bort fra, at dette skandinaviske Broderland, flittigst af dem alle, har ydet vor Forening musikalsk Kontingent. Dette gælder iøvrigt baade numerisk og »historisk« set: de svenske Sange i Studenter-Sangforeningen spænder over et større Tidsrum. Der

kan iøvrigt i denne Forbindelse mindes om, at Forholdet til svensk Studenter-sang, fra det oprindelige ganske ligegyldige, en Overgang blev saa intimt, at endog adskillige *ikke*-svenske Sange naaede den danske Studenter-Sangforening via Sverige, med svenske Tekster, der senere erstattedes af de originale, eller møjsommeligt oversattes til Dansk. I samme Aandedræt bør der mindes om, at den skandinaviske — og dermed ogsaa den danske — Studentersang *par excellence* er den svenske *Prins Gustafs* »Sjung om studentens lyckliga dag«.

Ved sin Udvælgelse af nordiske Komponister til Programmerne har Studenter-Sangforeningen gravet længst tilbage i Tiden indenfor svensk Musik. Alene Sverige repræsenterer saaledes blandt de nordiske Lande (Danmark stadig undtagen) det 18de Aarhundrede. Naturligvis er her *Bellman* det største Navn, kvalitativt og kvantitativt. En meget lang Række af hans »Sange« og »Epistler« er sunget et Utal af Gange af danske Studentersangere, formodentlig til lige stor Moro for de Udøvende og de Lyttende. Ægte Bellman i Udførelsen, i Aand, i Tone har det sikkert været hver Gang. Men man kan ikke lukke Øjnene — eller Ørene — for, at Bellmans Musik som Kormusik er »uægte«, idet den har maattet undergaa Arrangement væsentlig foretaget af svenske, norske og danske Komponister, navnlig fremragende af Cronhamn og Halfdan Kjerulf. Det er dog ikke nødvendigt at tage for tungt paa dette Forhold. Bellmans Musik var jo allerede i sit Udspring et Slags Arrangement, han har som bekendt »nappet« Grundmotiverne i sine Sange fra Komponister i mange Lande. Uden — formodentlig — at tænke over det er Sangforeningen saaledes paa musikalsk Rundrejse, hver Gang den synger Bellman. Man kan komme hele Europa igennem ved blot at kvæde en Haandfuld af hans Melodier. Disse Rundrejser begyndte forresten sent i Sangforeningen. Bellman kom først ret paa Mode i København og optoges først paa Sangforeningens Programmer, efter at Johan Ludvig Heiberg havde holdt sit berømte Foredrag om den svenske Digtermusiker i Aaret — 1843!

Medens *Crusell* — med sine to berømte »skandinavistiske« Melodier »Hell dig du höga nord« og »Længe var Nordens herlige Stamme« — ligesom *Geijer* endnu har Rod i det 18de Aarhundredes svenske Musik, faar Studentersangerne med Navnene *Otto Lindblad* og *A. F. Lindblad* Tag i det nye Sekels Tonekunst. Fra dette Aarhundrede stammer iøvrigt de fleste nordiske Kompositioner, der har været dyrket paa Programmerne, flest svenske og norske, færre finske og islandske, af hvilke sidstnævnte vi med Skam at meddele kun har sunget to: Sveinbjörnssons Nationalsang og »Landnamssöngur Islands«.

Dramatisering af

Teater

Allergo.

Paa Pladsen Dreng! Ild! Mord! Det er det - her - det her!

Du er det der og fiske, du er det der og fiske, du er det der og fiske, det er det der og fiske...

Nye og det gamle det er - og det gamle det er - og det gamle det er - og det gamle det er...

Side af Heises »Skolescene« (»Paa Pladsen Dreng«) af Ruskantaten. Autograf i Studenter-Sangforeningens Arkiv.

Stor Yndest opnaaede dengang tre bestemte Genrer af Sange, som føles typiske for Datidens Korsang. Dels en Række rent nationale Sange som »Du gamla, du fria«, O. Lindblads »Ur svenska hjärtans djup engång«, *Josephsons* »Vårt land«, *Nordraaks* »Ja vi elsker dette Landet«, *Pacius'* »Vårt land« og »Suomis sång«. Dels en Række »Marchsange«, der i hine Tider var en særlig yndet Form for Korsang. Klare Eksempler er Lindblads: »Jag vet et land«, »Vintern rasat«, »Glad såsom fågeln« og *Wennerbergs* »Stå stark, du ljusets riddarvakt« (man genkender Genren i den tyske Musiker *Riccus'* »Hur skönt det är i skogen få«, og i andre af Tidens Opsange, som den lette og virkelige »spirituelle« Drikkevisе af *Pacius* »Kom Brødre«). Disse snart markante, næsten militæriske, snart friskfyragtigstudentikose Toner var Fund for en akademisk Sangerskare, og Programmerne fra omkring 19de Aarhundredes Midte til hen mod dets Slutning viser da ogsaa stadige Genoptagelser af disse Kompositioner, af hvilke adskillige naturligt indkorporeredes som »Lejlighedssange« i Sangforeningens »daglige« Repertoire og dyrkes den Dag i Dag. — Dels endelig et stort Antal lyriske Sange, særdeles karakteristiske for Tiden ved deres følsomme Linieføring i Stemmerne og den næsten manerede Veksel mellem stemme-solistiske Afsnit og Tutti-Episoder. Typiske Eksempler er *Reissigers* »Olaf-Trygvason« og (den senere optagne) »Der staar en Kirke«, hans »Solnedgang« og »Aftenstemning«, *Josephsons* »Stärnorna tindra«, O. Lindblads »Stridsbön« (der opnaaede et endog meget stort Antal Opførelser i Studenter-Sangforeningen i det 19de Aarhundredes anden Halvdel), og samme Komponists »Hör jag forssens vilda fall«.

Et Sekelskifte er ikke (altid) identisk med en »ny« Tid. Den heromtalte Musik kan nærmest karakteriseres som »udklingende nordisk Klassicisme«. Nye Toner — Begrebet »ny« opfattet *cum grano salis* — fremkommer først hen omkring Aarhundredets Midte, da de romantiske Strømninger for Alvor gjorde sig gældende som udpræget *nationale* Strømninger, her i Norden saavel som i det øvrige Europa stærkt paavirket af de enkelte Landes folkemusikalske Toner og Rytmer. Man staar hermed i Musikhistorien ved et af de Knudepunkter, der altid fremkommer, hver Gang Folkemusikken, med Seklers Mellemlum, gør sin Indflydelse gældende.

Ogsaa for Sangforeningen kom »Knudepunktet« til at betyde noget fundamentalt. Med beundringsværdig Smidighed tog Studenterangerne den nye national-romantiske Bevægelse ind til deres Hjerter. Paa Programmerne fra 60—70erne optager navnlig norske og svenske Kompositioner af denne Art en meget stor Plads. Disse nye Sange maa have gjort stor Lykke, de gen-

optoges atter og atter, man forventede vist efterhaanden altid at faa nogle af dem at høre, hver Gang Foreningen havde Koncert. Og Sangerne har sikkert sunget dem med stor Glæde, den Dag i Dag hører mange af dem til Sangforeningens kæreste Eje — ja, man kan endda maaske paastaa, at disse Kompositioner har haft saa stor Betydning for Studenter-Sangforeningen, at de ligesom har været med til — Gerningen præger Manden — at danne Grundlag for den »Aand«, der bor i den nuværende Studenter-Sangforening. Sangene *identificeredes* med Sangforeningen, deres Rytmer, deres Diktion, deres overraskende Blanding af grotesk Lune og lyrisk Hengivelse, og ikke mindst den Frigjorthed, hvormed de var sig selv bevidste som *nordiske*, levede ubevidst videre i det Sind, der er Studenter-Sangforeningen særegent. Der tænkes her navnlig paa de tre store Mandskorkomponister *Halfdan Kjerulf, Grieg og August Söderman*, samtidig tre centrale Skikkelser i nordisk Musik overhovedet.

Det er vel næppe nødvendigt mere, nu hvor disse Mestres Værker forlængst er Almeneje, at pege paa det særligt nordisk-nationale i deres Toner. Maa der her blot eksempelvis peges paa de til Tider kapriciøse Rytmer — Folkedansen lyser ud af dem —, de mærkeligt springende Intervaller, hvor nu og da en spædt frembrydende impressionistisk Opbygning af Melodigangen blander sig med Folkemelodiernes sære Tonebevægelser, ofte »savtaktede« som Norges Fjelde (i Halfdan Kjerulfs Sang af samme Navn) —, de stærkt udprægede Harmonier med de mange »liggende Toner« og »liggende Kvinter«, en Reminiscens fra Folkeinstrumenternes Klang, som i »O ho. O hej«-Klangene i Kjerulfs »Brudfærden i Hardanger« eller i Griegs Udsættelse af »Brumbraskøn i Bumba«. Lignende tekniske Ejendommeligheder, rendyrket eller mere forfinet tilsløret, i Södermans »I bröllopsgården«, »Og jeg vil ha' mig en Hjertenskær«, i Kjerulfs »Solvirkning«, i Griegs »Lad os hvirvle«, »Bjørneskytten«, »Serenade til Welhaven«, Koret af »Sigurd Jorsalfar« og »Landkjending«. Det nye Drag af Friskhed og nordisk Tone, som disse Sange rummer, har, sammen med den Finhedens og Inderlighedens Tone (ofte af mere international Natur), som aander ud af mange andre af de samme Mestres Kompositioner: Kjerulfs »Hytten er lukket«, »Nøkken«, »Kan det trøste«, Griegs »Aftenstemning«, Södermans »Sjung, sjung« (til-egnet Studenter-Sangforeningen), »Aftenskyen«, »Natten« og »Skøn Jomfru« — beriget baade Sangere og Tilhørere i fuldt Maal. Man kunde hertil føje *Johan Svendsens* »Aftonrøster«, hvis Optagelse paa Programmet i 1889 (og hyppige Gentagelse) paa smukkeste Maade afrundede Repræsentationen i Sangforeningen af den nordiske Højromantiks Musik.

De samme Træk genfindes i de tre smukke Kompositioner »Norsk Krigsang«, »Frederiksborg« og »Studereliv« (den sidste optaget paa Programmet 1866), hvis Partitur – ligesom de i dette Afsnit gengivne Partiturer af Studenter-Sangforeningens Komponist-Dirigenter – findes i Sangforeningens Arkiv, i Autograf og med følgende Dedikation: »Til Studentersangforeningen i Kjøbenhavn med Tak og Erkjendtlighed fra Edvard Grieg«. »Erkjendtligheden« er paa Sangforeningens Side.

I lange Tider (*Paulus'* »Vestanvejr«, *Johan Selmers* »Smædevise«, *Alfred Paulsens* »Naar Fjordene blaaner« og *Faltins* »I livets kamp« bør dog erindres) lod man det i det væsentlige være nok med Genoptagelserne og »Afrundingen«. Det varede forholdsvis længe, før Interessen vakttes i Studenter-Sangforeningen for de nye Slægtled i den nordiske Tonekunst. Først Tiden kort før Verdenskrigens Begyndelse, nærmere besat Aaret 1913, indleder en Periode med Nyoptagelser. Aarsagen til den fornyede Interesse er muligvis at finde i det fornyede Samarbejde dette Aar med Lundenserne, et Samarbejde, der som bekendt havde ligget stille lige siden 1881.

Efter dette Tidspunkt finder vi *Alfred Berg*, *Felix Körling* (»Det skymmer«), *Sjögren*, *Sigurd Lie*, *Törnudd*, *Widéen*, *Ole Olsen* (den stemningsfulde »Solefaldssang« allerede 1912), og *Selim Palmgren* (den meget sungne »Sjöfararen vid milan« ligeledes 1912) – men det kan ikke skjules, at kun enkelte af de her nævnte Komponister synes at have haft helt det samme »Bid« i Foreningen og i Publikum, som det »klassiske« Slægtled, der før omtaltes. Det er karakteristisk, at kun Felix Körling, Sigurd Lie og Palmgren figurerer i Sangforeningens nyeste Sangbog. Senere i Tyve–Trediverne synges *Alfvén*, *Kajanus*, *Oscar Borg*, *Otto Olsson*, *Järnefelt* og *Halvorsen*, de to sidste fik Fuldræffere med henholdsvis »Vill du komma« og »Sirkka« samt det naturalistiske »Dobbeltportræt«. Desuden *Stenhammar* (»Sverige«), og som en smuk Reverens for det nyeste og samtidig en kraftig Demonstration af, at Sangforeningen vil »følge med« – *Madetoja*, *Toivo Kuula*, *Bengt Carlson*, *Moses Pergament*, *Einar Ralf*, *Josef Hedar*, *Alf Hurum* og *Gunnar Gjerström*.

Det største Navn indenfor nordisk Musik i den sidste Menneskealder blev *Sibelius*, hos hvem en ny Syntese mellem folkeligt-nationalt og artistisk-internationalt finder Sted. Studenter-Sangforeningen har ydet den store finske Tonemester sin Hyldest og Beundring ved at synge et Udvalg af hans Sange og optage nogle af dem i den nye Sangbog, af hvilke især »Vad har brutit tonens vælde« aldrig forfejler sin Virkning – med sin ejendommelige Blanding af primitiv, folkelig Tone og raffineret Enkelthed, sin bevægede, halvt

Allegro

Studentensang
(F. S. Wilhaves)

Otto Malling

Vi færdes med Lyst paa den steileste Vei, vi følge naar den stierste Afsnit paa

blaaeste Bjerget naar skovrundet Vei, naar Vandringens Maal i det tynde og blaae Skov

Skovens Aalng, og Toven har vundet Vind -

nu

poco ritard. *a tempo*

poco ritard. *a tempo*

poco ritard. *a tempo*

ritard. *nu*

Otto Malling: »Vi færdes med Lyst paa den steileste Vei«. Mallings først opførte Mandskorkkomposition. Autograf i Studenter-Sangforeningens Arkiv.

recitativiske Diktion, sin overraskende strofiske Variant-Form, og de dumpe, ligesom »tomme« Klange, der smertefyldt tolker Sorgens Daad.

Ligesom Tilfældet var med de øvrige europæiske Folkesange og »Melodier har ogsaa de nordiske, i Arrangement ved en Række af Nordens bedste Musikere, spillet en Rolle i Studenter-Sangforeningen. Navnlig har norske og svenske Kompositioner paa dette Omraade vist sig i Besiddelse af en sejt Livskraft, hvad det imponerende Antal af dem paa Programmerne og deres mange Gentagelser tydeligt viser. Med deres betagende, blidt-venlige eller deres snurrigt-sprælske Toner har ogsaa de bygget Bro mellem Nationerne — ikke mindst ved at understrege baade, hvad der binder, og hvad der skiller i skandinavisk Folkeand.

Viser Programmerne paa det udenlandske og det nordiske Omraade gennem de 100 Aar en vaagen Interesse hos Studenter-Sangforeningen — maaske nu og da med varieret Intensitetsgrad — for det rigt strømmende Liv i Musikken, er dette naturligvis i endnu stærkere Grad Tilfældet paa dansk Omraade. Paa dansk Omraade kan paavises en stadig usvækket Aktualitets-sans i Sangforeningen hele Seklet igennem. Det ligger vel i nogen Grad allerede i Sagens Natur: *Opførelsen* af nye Værker følger herhjemme hurtigere paa Kompositionernes *Affattelse*, alene af den Grund, at Kompositionerne hyppigt er skrevet direkte til Foreningen eller med Foreningens Medvirken for Øje. Hertil kommer den nærliggende Forklaring, at Studenter-Sangforeningen er den hjemlige Kilde lige ind paa Livet.

Heller ikke indenfor det danske Felt blev Studenter-Sangforeningen staaende ved Udgangspunktet, den romantiske »Korlied«. Flere Veje fører bort fra dette Punkt, for det første den formelle og indholdsmæssige Udvikling indenfor selve den danske Mandskorsangs Historie, som Sangforeningen — netop ved sin stadige Aktualitets-sans — har »gjort med«, frivilligt eller ufrivilligt, — for det andet de utallige Lejligheder, ved hvilke Studenter-Sangforeningen har deltaget i Udførelsen af Kantater, hvis bredere musikalske Anlæg i flere Tilfælde fører Sangforeningen over i storformelle Kompositioner.

Ser man bort fra Folkesangene, af hvilke adskillige af de i Studenter-Sangforeningen opførte i deres Kerne rækker tilbage til dansk Middelalder, er de ældste danske Kompositioner, som Sangforeningen har dyrket, fra det 18. Aarhundrede. Af gode Grunde har Sangerne ikke altid kunnet vise deres Aktualitets-sans og Hurtighed overfor Mestrene til disse Værker. Flere af dem ligger saa langt tilbage i Historien, at de var døde, da Studenter-Sangforeningen stiftedes.

Det er næsten symbolsk, at det ældste danske Komponistnavn i Studenter-Sangforeningen netop er — Hartmanns. Med *Johan Ernst Hartmann* (* 1726) rækker Sangforeningen musikalsk set helt ned til det nationale Syn-
gespil i det 18. Aarhundrede, en imponerende Afstand i Tid, formidlet gennem »Liden Gunver«s spinkle, vege Toner, og gennem det historisk-kritisk set lige saa spinkelt underbyggede Autorskab af samme Komponist til vor stoute, mandig stolte »Kong Christian«. Til de rigtig gamle hører ligeledes *Dupuy*, *H. O. C. Zinck* og *Kunzen*, gennem hvis Kor af »Gyrithe« Sangforeningen fastholdt Forbindelsen med den ældste nationale, dramatiske Musik, paa samme Maade som gennem *J. P. A. Schulz'* Sang »Ung Adelsteen« fra »Høstgildet« (optaget i Sangforeningens ældste Publikation af flerstemmige Mandssange).

Af den unge danske Romantiks Komponister, som Sangforeningen dyrkede med Forkærlighed: *Weyse* og *Kuhlau*, var ogsaa *Kuhlau* død, da Sangforeningen saa Dagens Lys. Hans Musik er imidlertid »aktuel« straks ved Sangforeningens Stiftelse. De fleste af hans mange i Sangforeningen sungne Værker er optaget paa Programmerne lige i Begyndelsen af Fyrreerne, senere suppleret i de følgende Aartier, og den Glæde med hvilken man har dyrket disse Sange, ses tilfulde af de mange Gentagelser i Programmerne og af det store Antal af dem, der optoges i Sangbogen 1873. Det dristige Tonesprog, *Kuhlau* til manges Forbløffelse dengang tillod sig at føre, fornemmes ogsaa ofte i disse Mandskor, egentlig kun som en svag Afspejling i de mest dyrkede: »Kender Du min smukke Pige« (den Dag i Dag Sangforeningens specielle »*Kuhlau*-Nummer«), »Da Vaartoner løde« og »*Diogenes* vranten«, langt klarere og utilsløret derimod i de andre, af hvilke flere (»*Elskovsguden*«, »Svar mig«) er stort anlagte Kompositioner, hvor overraskende modulatoriske Vendinger, morsomme »Stemmeudfletninger«, de allerkæreste, drilske Smaaforsiringer samt en kriblende levende Rytme tydeligt nok vidner om *Kuhlaus* alt andet end rolige Aand. Det er interessant at lægge Mærke til, hvilke tekniske Vanskeligheder den unge Sangforening gennem disse Sange uforfærdet bød sig selv.

Ogsaa *Weyse* hører med i det ældste Repertoire, ikke i saa stort Omfang som *Kuhlau*, hvad vel kan begrundes med, at *Weyse* ikke var den samme ivrige Mandskorkomponist som sin Kollega. »Hvor Bølgen larmer« tilhører 1842-Programmerne, »Der er et Land« optoges 1845. Hvor megen Pris man satte paa hans Fædrelandssange ses af den Omstændighed, at »Der er et Land« staar som første Sang i Sangforeningens ældste »Samling af flerstemmige

Mandsange udgiven af den danske Studenter-Sangforening redigeret af sammes Bestyrelse« (uden Aarstal, i Hefter, omkring Halvtredserne), og hvori ogsaa andre »Weyses« er optaget. Fra de dramatiske Værker »Floribella«, »Festen paa Kenilworth« og »Sovedrikken« (»Skøn Jomfru luk dit Vindue op«) hentede man nogle af hans smukkeste Sange. Sammen med Kuhlaus Kor af »Hugo og Adelheid« danner de en ny Forbindelse med den nationale Opera. Og fra den snurrige Pebersvends musikalske Raritets-kabinet opførte man, sikkert under vild Jubel, hans »Kattemusik« og »Jeg har saa græsselig ondt i min Mave«, den sidste ofte dyrket som humoristisk Nummer senere paa Programmerne eller i løssluppet akademisk Samvær.

En af de største Hændelser i Studenter-Sangforeningens Historie blev Tilknytningen til Universitetet 1869. Hidtil havde A. P. Berggreen (hvorfor blev mon denne fortræffelige Musiker ikke Dirigent i Studenter-Sangforeningen?) ledet Kantaterne med en »sammenløben« Flok Studenter som Kor-materiale, nu overdroges Hvervet officielt til Studenter-Sangforeningen og dens Dirigenter. Bortset fra den Ære, der hermed overgik Sangforeningen, kom dette Hverv til at betyde det overordentlige, idet Sangforeningen gennem Universitetskantaterne kom i inderligt Forhold til en Række af de prægtigste Værker, der overhovedet er skrevet i dansk Musik.

Weyses Navn straalere her i stærk Glans, hans store Kantater hævder sig den Dag i Dag paa smukkeste Maade ved Siden af de senere tilkomne – Højdepunkter, som de da ogsaa er i Weyses samlede Produktion. Paa de stadigt vekslende Slægtled af Sangere maa disse Kantateværker have efterladt dybe Indtryk, med deres ejendommelige Blanding af lyrisk og vemodig-kontemplativ Tone, deres let sangbare og dog saa »fjerne«, ophøjede Melodik, deres faste Korvirkninger, og stilistisk set, den ungt gærende Brydning de indeholder mellem Klassicisme og Romantik, hvor den nye Tid med dens Underklang af Stræben ud-over-sig-selv endnu holdes strengt i Ave af den klassisk skolede Musiker og kun strømmer som en bunden Varme gennem Rytmer og Toner. Ligesom Mozart – Weyses store Forbillede – kunde dog ogsaa Weyse lade denne bundne Varme slaa ud i lys Lue, ofte udtrykt, ligesom hos Mozart, i disse pludselige og overraskende »Ryk« i Tonearten, der røber den sjælelige Uro. Et for Sangforeningens Medlemmer elementært Eksempel af denne Art foreligger i det stærke Lys, der ved Hjælp af »Toneartsforskydningen« kastes over Ordene »Kundskab, din Stamme«, i Universitetets officielle Festsang »Hellige Flamme«, fra Kantaten i Anledning af Rektorskiftet.

Studenter-Sangforeningen har ialt fire Gange udgivet Sangsamlinger. Det

er i Parentes bemærket karakteristisk for disse Udgivelser, at ingen af dem hedder »Sangbog for Studenter-Sangforeningen« e. l. De bærer alle i lette Varianter Titlen »Flerstemmige Mandssange udgivet af Studenter-Sangforeningen«. Der ligger heri en Tilkendegivelse af, at Sangforeningen med sine Samlinger af Sange for Mandsstemmer ikke blot har villet forskafe sig selv praktiske Haandbøger, men samtidig har tænkt, at Udgivelsen af disse Kompositioner kunde komme Mandskorsangen overalt i Danmark til Nytte. Den har vel samtidig ment, at disse Samlinger kunde gælde som Mønstersamlinger dels paa, hvad der er overkommeligt, teknisk set, for danske Mandskor under de Kaar, hvorunder de virker, — dels paa hvad der paa ethvert af Udgivelses-tidspunkterne var »levende« og »gjorde sig« indenfor Mandskorsang. De fire Publikationer er de allerede omtalte ældre »Blade« fra omkring Halvtredserne og Udgivelsen 1873, desuden Udgivelserne 1890 og 1938. Hver for sig fremtræder de da ogsaa som interessante Retningsvisere med Hensyn til Tidens Smag indenfor dette specielle Felt.

Allerede hurtigt udskilte baade Programmerne og Sangbøgerne *Glæser* (»Høje Nord«), medens en Del af *Rud. Bays* og *Krøyers* Sange — de to andre, hvis Fødselsaar endnu rækker tilbage til det 18. Aarhundrede — stadig dyrkedes og optoges. Af Bays Kompositioner fik imidlertid kun »Vift stolt paa Codans Bølge« — skrevet som en glødende Kærlighedserklæring til Danmark under Komponistens lange Udlændighed — Betydning. Af Krøyer kunde man ikke undgaa »Der er et yndigt Land«, som efter Skamlingsbankemøderne var kommet til at spille saa stor en Rolle som Fædrelandssang (men alligevel, karakteristisk nok, ikke kom med i Sangforeningens ældste Udgivelse). Af hans andre Sange opnaede egentlig kun »Verbum amare« Yndest; siden sin Optagelse paa Programmet 1847 figurerer den hyppigt paa Koncertprogrammerne ogsaa i vort Aarhundrede, og endnu Udgivelsen 1890 indeholder den. Denne Vragen af de fleste af disse Komponisters Sange er vel kun retfærdig og viser i et Skoleeksempel, som hvor fint et »Barometer« Studenter-Sangforeningens Programmer og dens Udgivelser af Mandskorsange kan betragtes.

Hartmann-Tiden i Studenter-Sangforeningen er baade kvalitativt og kvantitativt en af Sangforeningens store Perioder, den er ikke blot en musikalsk Guldalder, men har, ligesom Schuberts *Cdur-Symfoni*, »en guddommelig Længde«. Fra 1840 til helt frem paa den anden Side Aarhundredskiftet optog Sangerne stadig Kompositioner af Hartmann, og selv om Hartmann ikke hele sin Levetid var aktiv Musikdirigent i Sangforeningen, har han sikkert

gennem største Delen af sit lange Liv haft Indflydelse paa dens musikalske Arbejde. Skiftende Slægtled, skiftende Retninger i Musikken har han lyttet til, alt medens han selv ydede sine mesterlige Bidrag til dens kunstneriske Trivsel. Der er noget rigtigt over Omslagstegningen i Axel Sørensens Bog om »Studenter-Sangforeningen 1839–1889« – hvor man ser Silhuetten af Hartmann-Skikkelsen *fortone* sig ind i Bogens Mindeblade!

Hartmann-Tiden lader sig naturligvis ikke identificere udelukkende med Hartmann selv. En Række større eller mindre Navne glider i det lange Tidsrum frem paa Studenter-Sangforeningens Firmament, uden at nogle af dem nogensinde, indenfor den omtalte Periode, kommer til at overstraale Mesterens.

Det er interessant at se den af de fleste danske ganske ukendte *Niels Peter Jensen* (1802–46) figurere i Sangforeningens Programliste. Man skuffes desværre over Aarstallet for hans Optagelse – 1910. Han skulde have været optaget langt før, han var en af Forgængerne for Hartmann i den »nordiske Tone«, som han allerede 1827 anslog i sin Musik til Oehlschlägers »Væringerne i Miklagaard«, iøvrigt en meget dygtig Musiker, Fløjtenist, Organist ved St. Petri Kirke, Elev af Kuhlau, Lærer for Hartmann og produktiv Komponist. Sangforeningen har, ved Indvielsen af Rigshospitalet 1910, benyttet en Melodi af ham, taget fra Kantaten til Reformations-Jubelfesten ved Universitetet 1836. Der var Grund til at have den gamle Musiker i Erindring en Gang ved Lejlighed, netop i hans Egenskab af »stilistisk Forgænger« for J. P. E. Hartmann. Overhovedet var det spændende, om Sangforeningen kunde faa Tid til at se paa den gamle Universitetsmusik, der ligger bag ved Weyses Kantaterne.

En anden Komponist *A. P. Berggreen* – ligeledes ældre end Hartmann og forsaavidt ogsaa en af hans Forgængere, eftersom Berggreens (og Weyses) Udgivelse af danske Folkeviser er Forudsætningen for mange karakteristiske Træk i Hartmanns Musik – findes i meget spredt Fægtning paa Sangforeningens Programmer. Medens Berggreens Salmemelodier i ikke ringe Omfang trængte ind i dansk Menighedssang, synes hans Korsange og Kantateværker at være gaaet let hen over Samfundets og ikke mindst Sangernes Hoveder, for senere at blive manøvreret helt over i Glemmebogen (Sange af Berggreen er ingensinde optaget i Sangforeningens Publikationer). Man kan stadig ikke befri sig for den Tanke, at paa et eller andet tidligt Tidspunkt har noget lagt sig mellem Berggreen og Sangforeningen, hvad det saa har været; Dirigent i Foreningen blev han jo heller ikke, endskønt han i aarevis havde dirigeret Universitetsmusikken. Sangforeningen har sunget nogle faa Sange af ham (»Hvad er imod Studentens Kaar«) og opført tre af hans Kantater, hvoraf

den betydeligste er »Kantate til Bogtrykkerkunstens Jubelfest ved Universitetet 1840«. Meget populær blev hans »Helt sjældent rørtes Pen og Bog« (lig med Melodien til »Fra Ghemen kom en Hædersmand«). Det maa indrømmes Sangforeningen, at selv om Berggreen arbejdede med »historisk« Musik og udførte det for sin Tid saa glørværdige, nationale Arbejde at samle og udgive en lang Række af vore Folkemelodier, der derefter inspirerede et stort Antal af vore Komponister til deres romantiske Musik, er hans egne Toner kun svagt inspirerede, og som Regel langt borte fra den nordisk romantiske Klang, som hans egne Folkeviseudgivelser forlenede mange andres Kompositioner med. Der skulde en større Aand til at finde Guldet frem.

Med *Fröhlich*, hvis Balletmusik (»Valdemar« og »Erik Menveds Barn«) er Forløbere for Hartmanns, var der musikhistorisk set saa at sige »lagt op« til Hartmann – ogsaa i Studenter-Sangforeningen.

Hartmanns Musik bliver for Studenterangerne Mødet med den danske Musikhistories Højromantik. Strømninger fra dansk Ungromantik og Paa- virkninger fra de tidligere omtalte udenlandske Komponister smelter hos Hartmann sammen med Tonen fra dansk Folkevise – saaledes som nu dansk Romantik omkring Midten af Aarhundredet opfattede denne – og afklares i en stærkt personlighedspræget Musik, i hvilken en særlig »nordisk« Tone, som man taler om hos Hartmann, ofte gør sig paafaldende kraftigt gældende. Denne nordiske Tone er iøvrigt – sammen med en vis »kantet« Skrivemaade, der snart sagt er et endnu mere udpræget Kriterium paa det specifikt Hartmann'ske – tidligere tilstede hos Hartmann, end man almindeligvis tænker sig. Sagen fremstilles ofte saaledes, at denne Tone fremkommer som en Opsummering i Løbet af Hartmanns Produktionstid – men den er i *sit Princip* lige fuldt til Stede allerede omkring 1840, som senere. Det kan enhver Studenteranger fornemme, hvergang han synger Sangforeningens traditionelle »Afskedssang«: »Snart er Natten svunden«, der, med sine mange saakaldte »Paralleklange«, er typisk for »Syvsoverdags«-Musikkens nordiske Aand (formodentlig inspireret af det historiske Emne). I hvor stærk Grad man iøvrigt følte Hartmann knyttet til Folketonen kan ses af den lille snurrige Ting, at i den første Sangsamling, som Studenterangerne udgav, er Hartmann udelukkende repræsenteret som Arrangør af en Række Folkemelodier – bortset fra een enkelt selvstændig Komposition, det lige nævnte »Jægerkor«.

Senere Programmer, samt Sangbøgerne røber, at ikke alle Hartmanns Sange gjorde lige stor Lykke. Der gaar ingen Splint af den forgudede Mester ved denne Oplysning. Man kan sige, at Interessen ret hurtigt samlede sig om

Andante.

Alleg. (Jeppu Aakjær)

Roger Henriksen.

I a II
Tenor.

I a II
Bass.

1. Sol - le, Hjer - te,
2. Sol - le, Hjer - te,
3. Sol - le, Hjer - te,

Sol gaar ned,
Sol gaar ned,
Sol gaar ned.

He - de - sti,
He - de - sti,
He - de - sti,

og
og
og

He - dem,
He - dem,
He - dem,

Sol gaar hjem fra
Sol gaar hjem fra
Sol gaar hjem fra

den for - sin - det.
den for - sin - det.
den for - sin - det.

Re - dem.
Re - dem.
Re - dem.

Stil - le,
Stil - le,
Stil - le,

Hjer - te,
Hjer - te,
Hjer - te,

Sa - gus Ord,
Hjerte - hi,
Hjerte - smaa

Sor - tem spaa i
e - ne hø - ves
gaa - ler af - den

Re - dem.
Hjer - te,
Hjer - te,

Sol gaar ned.

Roger Henriksen: »Stille Hjerte, Sol gaar ned«. Autograf i Studenter-Sangforeningens Arkiv.

et bestemt Udvalg, af hvilke igen nogle enkelte blev staaende som urørlige i Studenter-Sangforeningens Repertoire. Det er i denne Forbindelse interessant at se, at disse »rigtige« Studenter-Sangforenings-Kompositioner fremkommer indenfor et forholdsvis begrænset Afsnit af Hartmanns Liv, nærmere betegnet fra Fyrrene til Treserne, det Afsnit, i hvilket Hartmann netop viede Sangforeningen saa mange Kræfter. Sangforeningen tør vistnok rose sig af ligefrem at have provokeret disse smaa Perler i dansk Korsats. Til denne »klassiske« Periode hører, livfulde og vemodige mellem hinanden, — foruden »Snart er Natten svunden« — »Slumrer sødt«, »Hytten er lukket«, »Vi flygtige Svende, vi drage af Land«, »Frejas Stjerne« — Sangforeningens særlige Hyldest til Kvinden, og i hvilken den romantisk-folkelige Brydning af »Septimakkorden« (»faar-dog-et-enkelt — —«), der saa ofte indtræffer i Slutningen af en Hartmann-Melodi, ikke mangler —, »Min Hjertenskær igaar jeg saa«, »Vort Dagværk er til Ende«, »Vi er et lystigt Folkefærd« (med den karakteristiske »Parallelføring« i »Sekstakkorder« af de tre Overstemmer, som saa hyppigt findes i Hartmanns Korsats, jfr. de helt rendyrkede Eksempler i »Luk i din Bog« ved Ordene »Gyldne Blommer, Rosenshud«, og i »Slumrer sødt« ved Ordene »Mindet flyver som en Fugl« osv.), »Du kommer«, »Hilsen til Norge« og »O, Maane«. Den lille Overraskelse, »Venneraad«, fremkommer ganske vist først i Halvfemserne — Undtagelsen, der bekræfter Reglen.

Den senere Del af Hartmanns omfattende Produktion bringer Sangforeningen paa nært Hold med hans større Korværker og Kantaterne. Med Hartmanns Kantater kom Sangforeningen over i den helt »store« Kantatetil, ofte med bredt anlagte, fantasifuldt udformede Satser, — Hovedværker i andet Afsnit af Hartmanns Kompositionsperiode, hvadenten det nu drejede sig om Minde- eller Bisættelseskantaterne, »Formælingskantaten« med sin overraskende Blanding af Monumentalitet og Ynde, de mange andre Lejligheds-kantater (Kantaten ved Indvielsen af Studenterforeningen 1863 bør fremhæves), eller den betagende 1879-Kantate til Universitetet, hvis stærke Dramatik i Forbindelse med dens rent ud genialt malende Toner, parret med en storladne Skønhed i Form gør den til Hartmanns Hovedværk indenfor Kantatekompositionen.

Det er en af Sangforeningens store Fortjenester i sit daadrige Liv at have optaget en væsentlig Del af Hartmanns (ligesom af Weyses, Gades og andres) Kantatemusik paa sine offentlige Koncerters Programmer. Megen betydelig dansk Musik, som ellers vilde være forbeholdt en eksklusiv Kreds, blev hermed kendt baade i Hovedstaden og ud over Landet. Studenter-Sangfor-

eningen har en Forpligtelse ogsaa i Fremtiden overfor denne Række af fremragende Værker i dansk Musikhistorie.

Af Hartmanns Korværker fik »Vølvens Spaadom«, skrevet til Studenter-Sangforeningen 1872, en særlig Betydning. »Vølvens Spaadom« blev ved sine mange Opførelser af Studenter-Sangforeningen som et *Bannermærke* for de akademiske Sangere, et fuldgyldigt Udtryk for deres ideelle Musikstræben, og samtidig et Tegn paa deres store Kærlighed til den Mester i dansk Musik, som i særlig Grad kastede Glans over Sangforeningens Historie. Men ved Sangforeningens Udførelser af »Vølven« blev Sangerne og deres Tilhørere for hver Gang desuden delagtiggjort i en af de forunderligste Musikoplevelser. En Verden i Toner, skabt udelukkende af Hartmanns visionære Fantasi, et nordisk-myntologisk Tonedigt, udsprunget af mytiske Kilder i Hartmanns eget Sind, ligesaa lidt støttet til nordisk-historisk Musik, som f. Eks. Wagners »Nibelungen«-Komposition til gammel-germansk Tone. Og alligevel, ved Komponistens geniale kunstneriske Intuition, et »sandt« og »ægte« Billede, i Rytmer og Melodier, af Myten selv. Den Hartmannske »nordiske« – eller »oldnordiske« – Tone klinger os her i Møde i markant Udformning, med dens prægnant mejslede Motiver, dens krappe Rytmer, dens sære Intervaller, dens overraskende Dissonanser, Kumulusvirkningen af »Paralleklange«, »ubeslægtede« Klange, »Variantklange« med Moll- og Durveksel, den romantiske Flugt fra Tonearten gennem overraskende Modulationer, kromatisk glidende eller som heftige »Ryk«, alt i Forbindelse med paa den ene Side en dramatisk spændende Bevægelseskraft i Motivudviklingen, paa den anden Side en ophøjet mystisk-symfonisk Fabuleringen over Temaerne. Alle Tekstens Muligheder udnyttet i et, paa hvert Punkt i Kompositionen, usammenligneligt, kun eengang-eksisterende Tonesprog. –

Studenter-Sangforeningen stirrede sig ikke blind paa Hartmann. Naar hans Minde (»Hartmanns Drapa«) hvert Aar hædres ved Ruspildet i Sangforeningen, kan Medlemmerne ikke blot tænke paa Hartmann som den Skikkelse, der for en Periode samlede Foreningens musikalske Liv om sin egen Produktion, men ogsaa som den vidtskuende Personlighed, der bragte det musikalske Liv i Foreningen i videre Gænge. Der er allerede tidligere peget paa den Betydning, Hartmanns udenlandske Forbindelser maa tænkes at have haft for Fornyetelserne paa Sangforeningens Programmer. Syd- og nordeuropæiske Strømninger ledes ind til Sangernes Koncerter. Desuden dukker stadig nye danske Navne frem. Af Hartmanns samtidige (d. v. s. født i samme Decennium) havde man dyrket »Modersmaalet«s Komponist, den gammel-

italiensk orienterede *Henrik Rung*, og »Børnenes Sanger« *Gebauer*, hertil kommer *Gade*, *C. J. Hansen* og *Ravnkilde* (»Sang til Friheden«) som Repræsentanter for næste Decennium.

Naar *Gade* ikke dyrkedes med samme Iver af Studenter-Sangforeningen som *Hartmann*, skyldes det vel dels den rent ydre Omstændighed, at han ikke havde samme Tilknytning til Studentersangerne, dels at *Gade* ikke var den samme ihærdige Komponist af Mandskorsange, endelig maaske, at Sangerne virkelig følte en vis Kvalitetsforskel imellem den dybt originale Produktion hos *Hartmann* og *Gades* til Tider mere glatte, romantisk-traditionelle Sats. Omend hans Kompositioner stadig ses optaget i Sangforeningens Repertoire i Perioden ca. 1850 til ca. 1870 (»Reiterleben« synes at have vakt stor Interesse), er Genoptagelserne begrænset til ganske faa: »Abendständchen«, »Vi vandre sammen«, »Winterlied«, »Jægersang« og »Der er saa travlt i Skoven« (sammen med »Kjøge« trykt i Studenter-Sangforeningens ældste Samling af Mandssange). Resten udskilles. Enkelte af dem figurerer (sammen med »Heinrich Frauenlob«) i Sangbøgerne 1873 og 1890. Sangbogen 1938 kender kun »Morgensang« af »Elverskud«. Af hans større Korværker har kun »Viborg Domkirke« været opført (1922!); til Gengæld har Sangforeningen gentagne Gange medvirket i (og opført ved Koncert) hans Universitetskantater, af hvilke »Promotionskantaten« (for bl. Kor) fra 1879 er en »Kantate-Perle«, hvor *Gade* i fantasifuld og mesterlig Streg tegner en Række fortløbelige Billeder af de forskellige Videnskaber.

C. J. Hansen var samme Liebergut i sin Musik som i sin personlige Fremtræden – forresten ikke ulig den lidt yngre *Frits Andersen* (hvis ridderdramatiske reklamatoriske Komposition »Er deres Haar blevet graat – vil det falde af – har De Skæl i Hovedet?« maaske endnu huskes af ældre Medlemmer), med hvem han havde baade en musikalsk-humoristisk Sans og en elskværdig, letløbende Skrivemaade tilfælles. Nogen genial Komponist var *Frederik VII's* gode Ven ikke, hans Musik indeholder i og for sig intet nyt, men den serverer unægtelig det evindeligt gammelkendte paa en henrivende lysblaaøjet og ubekymret Maade, som gaar lige i Folk. Denne Kendsgerning, og hans Virksomhed som Dirigent i Sangforeningen, forklarer det meget store Antal af hans Kompositioner, som Sangforeningen har sunget og gentaget. Sangforeningen har sikkert ogsaa følt hans friske og ofte ægte studentikose Tone som værende i Pagt med dens egen Aand. Hvem kan iøvrigt staa for saa herligt Humør som i de velbyrdige »Kong Rosmer«-Melodier, de naturglade Jægersange (»Nu grønnes Skoven atter«), den rappe »Min

Til Aarhus Universitet. Vendt mod den hellige Flamme.

Andante sostenuto

Johan Hye-Knudsen.

Ten. 1. Vendt mod den hel - li - ge Flam - - me her - vor et til
2. Gøb di - ne bæn - den de Fak - ur. Kæft dem, til

Bas.

1. Hæd og en Stemme kund - skabens led i sin Haand.
2. Sælg - gerne rekter, værn om hver ul - mende Gød.

Kundskabens værn om hver

Ten. I 1. Hæret af Bløst skal ku - erne sti - ge 1. finte - le
2. kæmpe mod Mør - tet med trods - i - ge 2. fuld - bragt

Ten. II 1. Hæret af Bløst skal ku - erne sti - ge 1. finte - le
2. kæmpe imod med trods - i - ge 2. fuld - bragt

Bass. I 1. Hæret af Bløst skal ku - erne sti - ge 1. finte - le
2. kæmpe imod med trods - i - ge 2. fuld - bragt

Bass. II Hæret af Bløst skal ku - erns sti - ge 1. finte - le
2. kæmpe mod Mør - tet med trods - i - ge 2. fuld - bragt

2. Vers } Giv du os Rygtet og Varmen og Kræften
da skal dit Dagværk en møde med den ildens

1. finte - le af Ev - ne og Vand, af Ev - ne og Vand.
2. fuld - bragt be - sej - re din Død, af be - sej - re din Død.

Mr. 2. P. 12

(Hans Hartvig Seedorff Pedersen.)

Joh. Hye-Knudsen: Slutkor af Kantate til Aarhus Universitet, »Vendt mod den hellige Flamme«. Autograf i Studenter-Sangforeningens Arkiv.

Genbo er et Tag« – ret en Studentmagersvends sorgløse Vise – eller i den naivt-nationale »Dejlige Øresund«, for ikke at glemme »Massa-Carrara«s muntre Toner? Hans Heise-Kantate, Hartmann-Kantaten (sammen med Heise) og den værdifulde Musik i Kantaten ved den kongelige og faderlige Vens Bortgang 1863, samt »I Nød og Fare« indeholder dybtføjte Episoder. Og et virkeligt Fund er det »gribende« Mindekvad om Boldhusgade. I »Han gynged paa Havet« og »Husker du i Høst« kommer den kammermusikalske Tone tydeligt frem, som præger saa mange af hans Mandskorsange og gør dem velegnet til Kvartetsang. Den sidstnævnte giver ogsaa et ualmindelig godt Eksempel paa den uhyre samvittighedsfulde Maade, paa hvilken C. J. Hansen former Diktionen af Teksten i sine Sange – et Adelsmærke, som ogsaa gælder Kollega Heises Vokalkompositioner.

Med *Barnekow* (»Klosterjomfruen«, »Svar paa Tiltale«, »Morten Venstermand«, senere »Virtuos og Publikum«), *Emil Hartmann* (»Mod Efteraar«) og *August Winding* (»Den evige Sne«) begynder det Slægtled at tone frem, som skulde til at forberede sig paa at forvalte Arven fra Guldalder-tiden. Kredsen indenfor Sangforenings-Programmerne forøges med *Jakob Fabricius*, *Axel Liebmann* (»Elskov en Jægerdreng«), *Asger Hamerik* og *Julius Bechgaard*. Den betydeligste »Forvalter« i første Omgang blev *Heise*.

Næst efter Hartmann er Heise den mest sunge af de danske Komponister i Studenter-Sangforeningen. Lige fra det Tidspunkt, den unge Heise efter sit Leipzigerophold knyttedes til Sangforeningen som Dirigent og skrev sin »Ruskantate« (et forbløffende modent Arbejde af en 24-aarig Musiker!) til henmod de sidste Aar af Heises Liv, fremførte Studenter-Sangerne stadig nye Kompositioner af den geniale Romancekomponist, »Drot og Marsk«s uforglemmelige Skaber, ligesom talrige af hans Sange ustandselt genoptoges ved Koncerterne og et stort Udvalg af dem redigeredes ind i Sangbøgerne. Med aldrig afladende Interesse fulgte Sangforeningen paa denne Maade Heise i hans interessante kompositoriske Udvikling – hans Sange optages jævnt fordelt gennem Halvtredserne, Treserne og første Halvdel af Halvfjerdsene.

At nævne alle Heises Sange fra Studenter-Sangforeningens Programmer er ugørligt her. Nogle »typiske Tilfælde« skal omtales.

Det begynder med de »enfoldige« Sange som »Danmarks Kæmpegrave« og den ved sin marchagtige Kadence ægte tidsbestemte »Vi er en liden, men modig Hær«, en Tone, der kan forfølges videre frem i Heises Musik som f. Eks. i »Jylland mellem tvende Have«. Det fortsætter over de stille Skovsange: »Aften i Skoven«, »Jeg gik mig i den dunkle Skov«, hvor den

Mendelssohnske høje Valdhornsstemning er afløst af den Heiseske ængstelig lyttende, spændt knugende Skov=Ensomhed (»og kaldte jeg, saa svared der mig ingen –«), frem til de »nordisk=nationale«, folke=instrumenterede Sange (langt ude i Familie med Kjerulf, Söderman og Grieg), med deres over=raskende Rytmer, »Orgelpunktteknik«, »liggende Tone« og »liggende Kvinter« (i Understemmerne), snart højtidelige, snart kaadt løsslupne, som f. Eks. »Den vilde Rosenbusk«, »Jeg fryser, siger den Lærke graa« (med den hen=rivende Veksel mellem Moll og Dur), »Bag ad Dansen omsider dog Vinteren gik« (med Antydning af den »lange Tone« henmod Slutningen, der er saa ka=rakteristisk for Heises senere Melodik), den højst originale »Hurra, Kamme=rater, nu igen« (atter med Dur=Mollveksel) hvis besynderlige polonaiseagtige Rytmer er lige enestaaende for baade Blicher og Heise, desuden »Tre Katte«, »De smukke« og, saa sent som i Begyndelsen af Halvfjerdserne, »Dans, ropte felen«. Det slutter med den halvt impressionistiske Teknik, som ogsaa præger Heises seneste Romancekomposition, med den stykkemæssige Overførelse af Motiver til fjernere beslægtede Tonearter som Opbygningsprincip, hvorved de tematiske Episoder kommer til at ligge afgrænset overfor hinanden som uformidlede Farveflader i et impressionistisk Maleri. Et typisk Eksempel i Studenter=Sangforeningens Repertoire er »Maanen smiler« (med Modsætnings=forholdet »Maanen smiler« – »Liflig toner«). – Det gælder for Heise, som det gælder for Hartmann, at Sangerne var disse to Musikere trofaste Følge=svende, der uden at kny og med en paagaende musikalsk Nyfigenhed, der bør være enhver Sangforenings fornemste Egenskab, gik løs paa »Stilvendin=gerne«, lige saa hurtigt som de dukkede op hos Mestrene.

Med den kun ti Aar yngre *C. F. E. Horneman* kom Sangforeningen desværre først sent i Forbindelse – i den tolvte Time, selve det Aar, 1906, da Horneman afgik ved Døden. Det stemmer overens med den Sendrægtig=hed, med hvilken Hornemans Musik slog igennem; først vore Tider yder ham den Retfærdighed, der tilkommer ham. At Horneman som dramatisk Komponist kan sidestilles Heise, er utvivlsomt. Hans Universitetskantate (ved Mindefesten for Christian IX), med den prægtige »Vort Hjem, du danske Jord«, føjer sig let ind i Universitetsmusikkens lange Række af eminente og fuldlødige Værker. Omvendt fik *Otto Malling*, hvis Musik i vore Dage synes mere overset, øjeblikkelig Succes. Hans mange Kantater, af hvilke Kantaten ved Indvielsen af Studenterforeningens nye Bygning 1910 maa frem=hæves som et betydeligt Arbejde, vakte Begejstring, og hans Sange – med deres ejendommelige »pittoresque« Tilsnit, ikke uden Paavirkning fra Sam=

tidens franske Musik – gjorde stor Lykke, det gælder især: »En Drossel«, »Natten fyldt med Jubelstemme« og »Mindets Bæger«; navnlig Drikkevisen (»Natten fyldt«) opviser et anseeligt Antal Genoptagelser i Slutningen af 19de og Begyndelsen af vort Aarhundrede. Blandt de senere Sange fra hans Haand vakte især »Fra Himlen falder der Stjernesked« Glæde.

Af Slægtledet, født i 1850erne, *Enna* (»Bispebjerg Hospitals Kantate«), *Rosenfeld* (»Sakuntala«), *Bartholdy* og *Lange-Müller* fik kun de to sidste Betydning for Sangforeningen. Bartholdy, foruden ved sin Dirigentgerning, gennem sin bekendte »Nu hvælver sig Himlen« (fra 1897 til frem mod 1915 næsten hvert Aar at finde paa Programmerne), typisk i sin vegt smægtende Tone, der ligesom Rosenfelds Musik endnu engang og uden Hæmninger siger det gammelkendte – i lyrisk Redaktion. Lange-Müller ved sin særlige Indsats i Videreførelsen af Guldalderens danske Sangkomposition, – ogsaa ofte veg og vigende men med et Væld af sælsomt forfinede Farver paa sin Palet, der formaar at fortætte Satsens Intentioner, saa Helhedsstemningen føles mættet og ubrudt.

I sine Sange blev Lange-Müller ikke den »Fornyer«, man oprindeligt havde tænkt sig. Hans Musik er snarere at betragte som Slutkapitlet i den danske Guldalderens Musik, en udklingende Akkord, dynamisk aftagende som et bortsvindende *diminuendo* – men bag den epigone Form og det stilfærdige Indhold alligevel fyldt med hektiske Klange, glødende som Farverne i Sensommerdagens sidste Blomsterpragt. Der skal en livsvis Nænsomhed og Forstaaelse til at tolke Lange-Müller. Hvad de helt ungdommelige Studenter-Sangere maatte mangle i Livsvisdom erstattes af akademisk Finhed. Denne Finhed har præget alle Sangforeningens Udførelser af de Lange-Müllerske Sange, hvis Form og Klang saa let kan briste, naar grove Hænder griber om dem. Man hører for sit indre Øre endnu denne Finhedens Musik, naar man tænker paa Koncertopførelser af »En Engel har rørt din Pandes«, »Ak, I Snefnug«, »Roma, kan du sove«, »Sommeraftnens Tusmørke«, »Ak, paa Marken«, »Du klare Spejl«, for ikke at tale om »Kornmodsglansen«, der vel har været Studenter-Sangforeningens musikalske Vartegn paa Lyrikens og netop Fortolkningsfinhedens Omraade. Ogsaa teknisk-musikalsk er de Lange-Müllerske Sange en vanskelig Opgave. Trods deres klare, let folkelige (»Petar Doitschni«) og gennemsigtige Form (med de mange »Sekvenser«, som i »Solen stiger i Østerled«, ved Ordene »vaagn op ung Jæger, vaagn op, læg Sadel paa«, eller i Serenaden af »Der var engang –«) rummer de, ved deres stærkt »farvede« Akkorder, adskillige svære Passager. Det gælder ikke

mindst, fordi Lange-Müller yderligere har en stærk Hang til at »sløre« Tonearten, i visse Sange ses det i manieret Form som en stærk Flugt fra Tonearten, lige inden Sangen skal til at slutte. Man sidder med Spænding og venter paa den ubegribelige Maade, Komponisten for hver Gang manøvrerer tilbage til Hovedtonearten, ofte i alleryderste Øjeblik (tænk paa Afslutnings-takterne i Romancen »Firenze«!). Eksempler paa denne senromantiske Mystificering af Tonearten findes i »Jægersang«, »Kornmodsglansen«, i større Uskyldighed i »Vingede Skarer« og Serenaden af »Der var engang —«. Ogsaa Værker af større Dimensioner af Lange-Müller har Sangforeningen fremført (»Færø«, »Graf Eberstein«, »Niels Ebbesen«, »Portugisernes Søfarersang«, »Kantate ved Universitetets Fest i Anledning af 100-Aars Dagen for Stavnsbaandets Løsning«). Men det kan ikke fragaas, at det er de stille, enkle og smaa Korsatser, der har bragt Studenterne de største Sejre. Lange-Müller var den lille Forms Mester og Inderlighedens Sanger.

Man kunde maaske tænke sig, at Studenter-Sangforeningen hermed kunstnerisk set gav op. Guldalder-tiden, der paa saa mange Maader havde været med til at forme Foreningens eget Fysiognomi, var udrundet, de gamle Dage endt. Saaledes gik det imidlertid ikke, gennem en Række Overgangsskikkelser søgte Foreningen at redde sig levende over i det nye Aarhundrede: *Louis Glass, Fini Henriques, Alfred Tofft, Ludolf Nielsen, Hakon Børresen, Peder Gram*. En af disse »Overgangsskikkelser« skulde vise sig at blive det største Navn i Tiden omkring det nye Aarhundredes Begyndelse: *Carl Nielsen*. Med denne Komponist maatte Sangforeningen gøre den afgørende Vending ind i den ny Tids Tonesprog. Vanskeligheden laa ikke paa de enkle Korsanges Felt. Formen er her lige til, saa knap og saa koncis som muligt. Heller ikke paa Harmoniernes Omraade — de karske og friske Treklange i »Du danske Mand«, »Paaskeliljen«, eller i senere Udsættelser af en Del af Carl Nielsens folkeligt-nationale Sange, skulde ikke volde Besvær — blot nogen Forundring over, at Musik kunde skrives med saa faa Noder og alligevel blive Mesterværker! Den Schulz-Laub-Carl Nielsenske jævne Tone fejrede her Triumfer. Det kunde straks blive lidt mere broget, naar Carl Nielsen begyndte paa »kirketonale« Eksperimenter (»Den store Mester kommer«) eller førte nogle af Klangene fra sine højtsvungne dramatiske Værker eller sin dristige Instrumentalmusik ind i Korsatsen, som i »Aftenstemning«. Det helt nye, men forbløffende hurtigt tilvante Sprog møder Sangforeningen i Universitetskantaten fra 1908, hvis prægtige nordiske Polyfoni glimtvis røber Symfonikeren Carl Nielsen, »Hymnus amoris« og i Polyteknisk Lærestalts

Kantate. At Sangforeningen saa hurtigt forstod at indleve sig i Carl Niensens, for sin Tid jo overordentlig vanskelig forstaaelige Musik, viser igen den musikalske Fribaarethed, som altid har været Foreningens Kendemærke. Vanskelighederne overfor Carl Nielsen laa ikke hos Sangerne, men hos deres Tilhørere.

Med stor Begejstring har Sangforeningen i de senere Aar dyrket det yngre og yngste Slægtled af danske Komponister, Elever eller Meningsfæller af Carl Nielsen eller Laub, eller dem begge to – med enkelte Separatister imellem. Denne Optagelse paa Programmerne falder sammen med den omfattende Optagelse af de udenlandske moderne Kompositioner, som tidligere omtaltes. En stor Del nye Værker gav derved i høj Grad Programmerne deres Præg. Et Program (Koncerten 2. December 1932) bestaar saaledes af lutter Førsteopførelser i Sangforeningen, heraf flere Uropførelser. Det var ved denne Lejlighed, at Mozart (æres den, der æres bør) blev fornyet med »Vom Naschen« og Schubert med Sangene af Opus 17, en Række udenlandske Folkesange i moderne Harmonisering udgjorde Programmets sidste Halvdel, medens Begyndelsen havde *Schierbecks* »I Danmark er jeg født« og »Rakoczy-Marchen« for første Gang paa Programmet, desuden *Ebbe Hameriks* »Tibbi Dunbar«, »Den hvide Maane« og den fortræffelige »Styrmand Andersson«, hvis Opførelse gav Anledning til en Demonstration i Salen – ikke paa Grund af Hameriks Musik, men paa Grund af Seedorff Pedersens Tekst – en Meningsløshed, der en Overgang hemmede baade Hamerik og Sangforeningen.

Den lange Række Ungkomponister lyder: *Agerby* (»Stille Hjerte«), *Hellmuth* (»Bovbjerg«, »I den lyse Nat«, »Jenny i Rugen«, »Stilhed«, og hvis fortrinlige Arrangementstalent ogsaa er kommet Sangforeningen tilgode), *Emborg* (»Den jydsk Hede«), *Seligmann* (»Danmark«), *Senstius* (»Hr. Kunzes Kompagni«), *Oluf Ring* (»Hvor smiler fager«, »Ung Vise«) og *Aage Larsen* (»Pæ' Sivensak«). Med klædelig Ligefremhed har Sangforeningen naturligvis især dyrket de unge Komponister, som havde særlig Tilknytning til den akademiske Stand: *Rachlew* (»Jane Gray«), *Schierbeck* (»Den elsktes Nærhed«, »Sig nærmer Tiden«, Immatrikulationskantaten, m. fl.), *Høffding* (»Den lyse Nat«), *Ebbe Hamerik* (foruden de allerede nævnte blandt andet Kantaten ved Studentergaardens Indvielse), og de to Spasmagere *Jørgen Bentzon* (»Ægteskabslovens § 1«, »Christian V's Danske Lov 6-17-5« samt alvorlige Sange som »Søvn« og »Vesterhavet«) og *Riisager* (»For Kierlighed er Vin«, »Høvl og Knast«, »Lev vel og fornøjet«, »Mærk derpaa«). Det gælder om dem alle, at de hver paa sin Maade taler et herligt Tidens Sprog, som

Studentersangerne med største Glæde og levende Interesse fortolker. En Del af Sangene er iøvrigt provokeret af Studenter-Sangforeningen selv.

Ikke saa faa af Studenter-Sangforeningens Dirigenter var samtidig Komponister. Personer i denne Dobbeltrolle er allerede omtalt tidligere, her skal yderligere nævnes *Levysohn* (»Alle Klokker«), *Roger Henriksen* (»Nu skilles Skyer ad«, »Sct. Hans Hymne«, Kantater til Landhusholdnings-Selskabet og Studenterforeningen m. m.) samt Sangforeningens nuværende Dirigent, *Johan Hye-Knudsen*, hvem Sangforeningen skylder Tak for en lang Række Sange og en efterhaanden snart lige saa lang Række Kantater (Søfartsmonumentet, Aarhus Studenterforening, Studenterforeningen, Aarhus Universitet, Industriraadet og Nationalmuseet). Fra Aarhus Universitets Kantaten synes Sangen »Vendt mod den hellige Flamme« at skille sig ud som en lignende Hyldestsang til det jydsk Universitet, som Weyses »Hellige Flamme« til det københavnske.

Ogsaa nuværende Medlemmer, de menige, giver sig til Tider af med at arrangere eller komponere. Vist skal de med: *Axel Engberg*, *Barfoed Møller* og *Holger Bech*.

Der eksisterer Sange blandt Studentersangernes, der – som jeg tidligere skrev – har »gjort hele Felttogtet med«, idet de fandtes paa Sangforeningens første Koncertprogram og synges endnu. Sangforeningen har selv gjort et »Togt« med – Togtet ned gennem Tidernes danske Musikhistorie fra den unge Romantik til vore Dages moderne Musik. Trofast mod dansk Musik-kultur, aaben overfor Fornyelser, hvor store Vanskeligheder – formelle og indholdsmæssige – de end maatte stille i Udsigt. Villig til at formidle mellem den nye Kunst og de musikinteresserede.

Igennem alle Tidens Programmer slynger sig som et fast melodisk Baand *de danske Folkemelodier*, i Udsættelse ved vore største nationale Mestre. Den ældste Melodiskat, Danmark ejer, rundet af Folket, forvaret som en kostelig Arv ikke mindst af de akademiske Sangere. Lige fra Sangforeningens første Dage har disse Melodier spillet den største Rolle for Foreningens musikalske Liv; de var med til allerede i Foreningens ældste Historie at skabe stærke musikalske Impulser for Foreningens Medlemmer.

Denne Arv fra Folket har Studenter-Sangforeningen forvaltet og givet Folket igen med store Renter: megen anden lødige Musik.

POETERNES PARADE

VISER OG VERS GENNEM 100 AAR

VED
STIG MERVILD

*»Versenes kortspundne ordnet formår
svagt kun at rumme de skatte, Du os rækker;
ordene kun deres vægtfylde får
gennem de minder, de vækker.«*

Axel Sørensen (»Til Studenter-Sangforeningen«).

At fortælle om de hundreder af kantater og sange der gennem et aarhundrede er skrevet til og om Studenter-Sangforeningen og dens medlemmer — af disse og andre —, det er egentlig at skrive foreningens historie om igen paa en anden maade.

Studentersangernes historie er i visse henseender studenternes historie overhovedet — og var det især i de første aar. Desuden har studentersangerne i tidens løb direkte og indirekte, mere eller mindre, bidraget til musikens, litteraturens, kunstens og videnskabens, det politiske, sociale og merkantile Danmarks historie. De har været med til at sætte kulør paa meget dansk liv, aandeligt og materielt, paa talløse offentlige og private begivenheder: en konge stedes til hvile, en højskole jubilerer, en stor industrivirksomhed lader sig filme, juleskibet staar frihavnen ind, altsammen under medvirken af Studenter-Sangforeningen. Hertil kommer foreningens eget liv indadtil og udadtil.

Om alt dette, eller det meste deraf, fortæller Studenter-Sangforeningens fornøjelige og smukke samling af viser og vers fra udflugter og rejser, fester og højtideligheder. Derfor har denne samlings historie en almen interesse ud over, hvad ialtfald udenforstaaende sikkert paa forhaand vilde have tænkt muligt.

Men vent nu ikke — selv som indviet og velvillig læser — at det fra første færd er nogen overdaadig morsom historie. Dels har smagen for digtning, saavel som for vid, ændret sig væsenligt gennem de hundrede aar, ikke

mindst gennem disse hundrede, og dels havde selv de muntreste af fyrrernes og halvtresernes digtere slet ikke deres *force* i det vittige, men desto mere i det poetiske.

Hemmeligheden ved at kunne *goûtere* de ældste af disse »gamle« – der jo dog ogsaa var unge engang – er ikke at kunne opsnuse flest mulig faktiske forudsætninger men at kunne tilpasse sig skiftende tiders tankegang.

Forrest i første bind af vor visesamling sidder en sang, hvis plettede gulnede blade tilsyneladende Axel Sørensen har dateret: 18. Febr. 1833. Det er »Reisen til Viinlandene« (Vort Dagværk), skrevet af *Henrik Hertz*, oprindelig til melodi »Im Wald und auf der Haide«. Den kom paa vort repertoire i 1851 med Hartmanns musik og blev en sang for os – ogsaa uden for koncerterne. Som Richardts »Studentersang« fik den bordvisens funktion ved officielle og tvangfri sammenkomster. Foreningen udførte endvidere Hertz' fakkelsang til fru Heiberg i 1842 (se side 16), men derudover synes digteren ikke at have haft nogen forbindelse med os. Med sine strenge krav til poesens simplicitet har han imidlertid paavirket mange af vore bedste huspoeter. »Jo færre kunster man i poesi gør med sproget, desto større indtryk gør man paa læsernes ufordærvede følelse«, – det er et af Hertz' principer, som især visedigtere i vore dage søger at følge, dette at frembringe en »prosa«, som – blot man synger den – viser sig at være vers med baade rytmer og rim.

En anden af samlingens »forhistoriske« og forsaavidt »uvedkommende« sange er af *H. C. Andersen*. Thorvaldsen havde ved sin hjemkomst i 1838 faaet en modtagelse som i det tyvende aarhundrede kun sportens helte tør vente sig magen til. Han maatte hurtigst muligt flygte til Nysø. Studenterforeningen naaede forinden ved en fest at udnævne ham til æresmedlem, og *H. C. Andersen*s sang har den særlige interesse for os, at den viser hvordan man behændigt proklamerer ikke-studerer som fuldt værdige akademikere efter for-tjeneste:

»Du blev Student, og Du kan troe,
just i October maa det være.
Du *hugged'* dig igjennem jo,
saa Talemaaden kom til Ære.
»Hvad giver op du af Homer?«
Blev spurgt, og man jo ventet' Blade:
Da formed Du til Liv i Leer
den hele Iliade.«

I 1845 drog *H. C. Andersen* med Studenter-Sangforeningen til Skanderborg. Det gjaldt afsløringen af et monument for Frederik VI, og der skulde

synges en kantate af Andersen og Hartmann (se side 25). I »Mit Livs Eventyr« fortæller digteren, at »ingen Ting hørte man, Vinden bar Musik og Sang bort fra det egentlige Centrum«, men alligevel: »—det var en Sangfart, en Vennefart for Componist og Digter«. Det samme havde sangerne følt; da de kom hjem, bad de H. C. Andersen med paa en skovtur, og han mødte med en vise:

»Vi synge fra det grønne Blad
i en harmonisk Klynge;
om Aar saa er vi skilte ad,
men nye Slægter synge.
Vi er som Skov og Melodi,
et Løv der er Afveksling i,
mens Stammen staar og bliver.«

Carl Ploug var navnet som lyste over alle i datidens studenterverden. Om Plougs deltagelse i Studenter-Sangforeningens liv kan man læse foran. Blandt vore digtere var han — kronologisk — *primus motor*. Ham skyldtes den første vise paa den første skovtur:

»I Skoven gaar Livet Andante,
dets klagende Moll hører op,
og Hjertet forandrer sin vante
Ligmarch til en fyrig Galop;
i Skoven sig Aanden forynger,
den føler sig evig og fri
og svulmer af Glæde og synger:
Tilværelsen er Poesi!

I Skoven, hvor Allivet spreder
sin dunkle ernærende Magt,
hvor Planternes Verden udbreder
sin tavse, sin drømmende Pragt,
hvor Blomsterne Gulvtæppet virke,
og Grenene Hvælvingen sno,
i Skoven gaar Musen i Kirke,
der finder hun Klarhed og Ro.

I Skoven, hvor Sangfugledrotten
slaar Lejr med sit hele Kapel,
hvor Gjøgen trakterer Fagotten
og Skovduen Violoncel,
i Skoven har Sangeren hjemme,
der aner han Tonernes Vægt
og løfter begejstret sin Stemme
i Kor med sin vingede Slægt.«

Og fra ham stammer foreningens første vise paa dens første sangerfærd, Svendborg-turen 1858.

Men ogsaa paa anden maade danner han sammen med Hostrup for-troppen foran Richardt og alle de efterfølgende. Selvom det ikke er god tone

at sige det: der vil altid være en liden rest af Plougs og Hostrups »aand« i foreningen. Naar den ikke er der mere, er Studenter-Sangforeningen egentlig heller ikke mere! Det er den aand hvori Ploug hyldede Richardt, sin efterfølger som nordens, sangens, studenternes og kammeratskabets digter (se digtet side 30).

Vid var ikke Plougs stærke side. Desto smukkere førte han pennen som mindedigter; ogsaa her gik han i spidsen. I 1842 døde en af foreningens stiftere, Salomon Drejer; og medlemmerne sang for første gang over en kammerat. De har ofte gjort det siden; men der skabtes her præcedens for noget, som nu er gaaet af brug: at den afdøde hilstes med et personligt farvel. Nu synges som regel en passende sang fra det løbende repertoire. Hjerteligheden er ikke mindre for det; men der var noget særlig smukt over den gamle tradition, som skabtes med Plougs sang over Salomon Drejer. Ploug skrev ogsaa foreningens mindeord over Heise og C. J. Hansen.

Ploug skrev kantaten til foreningens 25-aarsjubilæum. Den var, som meget af hvad han skrev, paa sine steder ret bombastisk. Og det blev ikke ham, men Richardt, der skabte det første hundredaars prototype paa en festkantate. Dog er Plougs indledningsvers blevet »klassisk«:

»Fordum sang Studenten sine Sange
ugenert af Kunstens Rem og Læst;
Øret kunde Melodien fange,
Stemmen fulgte, som den kunde bedst;
den, der ingen havde, sang foruden;
Harmoniens Lov og Taktens Maal
spurgtes der ei om, — og Sangerguden
flygted tidt for et bacchantisk Skraal.«

Man gentog ved jubilæet en sang, Hostrup havde skrevet i 1862, da Ploug blev æresmedlem. Et par linjer heraf fortsætter direkte Plougs vers. Hostrup hylder den stemmeforladte ophavsmand til dansk studentersang:

»Da klang dit Kald til hver Student,
de kom fra Cellen og fra Cliquen,
da stod der snart et Regiment,
og vi blev Regimentsmusiken.«

Naturen gør ingen spring. Det var naturens orden, at den, der saaledes var først til at fejre Ploug, var hans nærmeste efterfølger, den fem aar yngre *Jens Christian Hostrup*.

Hostrup var en af sin tids gladeste og mest forbilledlige studentersangere. Paa Johan Langes initiativ dyrkede han og andre regensianere i lune nætter under linden tidens nye sport, den ordnede mandssang. Da Studenter-Sangforeningen var stiftet, indskrev han sig som medlem. Forholdene hindrede ham i at være stadig aktiv, men aanden var redebon: under sit ophold i Rom var han medstifter af en lille dansk sangforening som ved juletid opførte egne værker til egen vederkvægelse.

I sine erindringer skriver Hostrup mange kloge ord om studenter, sang og visedigtning. Selv brillerede han fra sine tidligste aar som viseforfatter.

Til Møens-turen 1846 skrev han sin udødelige rejsesang — »Da Vaartoner løde« — der i mange aar vedblev at være foreningens opsang paa turene. Dens umaadelige popularitet spejler sig i talløse muntre og poetiske travestier og parafraaser som gennem flere menneskealdre dukker frem ved vore fester. Den er saa velskreven og typisk, at det egentlig er uærbødigt altid kun at kalde den »Kuhlaus«; men det »staar« unægtelig til digterens næsten legendariske beskedenhed. Om denne beskedenhed vidner Hostrups erindringer fra Silkeborg-turen 1859, hvor han var værten over alle værter for sine unge og gamle kammerater. Han havde anlagt en vise paa, at oldenborrerne, som den sommer havde hærget egnen, skulde brumme med, *con bocca chiusa*:

»— men netop da Sangerne kom, forsvandt disse Skraalhalse med Eet. Jeg mindes ikke længere« — skriver Hostrup — »om man den Aften hørte de hyggelige Frøer kvække; men vist er det, at Oldenborrerne kun glimrede ved deres Fraværelse, og var det et Tab for min Vise, var det utvivlsomt en Vinding for vor Fest.«

Lidt bitter, i al fordragelighed, stiller han sig med rette til den skæbne som overgik hans bidrag til studentermødet i København 1862. Axel Sørensen fortæller om aftenen i Rosenborg have, hvor der blandt sangene var perler som Hostrups »Hvad sjunge de bølger ved Nordhavets Strand«. Men Hostrup mindes, at sangen »blev slet ikke sunget, da de danske Studentersangere, der aldrig har været saa stærke i Disciplinen som f. Eks. de svenske, befandt sig saa godt i hver sin Kreds, saa de ikke vilde lade sig samle«.

Kun lidt, men godt, fik Hostrup lejlighed til at skrive for Studenter-Sangforeningen.

I erindringernes første del skriver Hostrup om »den unge Lyriker Christian Richardt, der netop i den Tid begyndte at udfolde sine Vinger«. I Studenter-Sangforeningen fandt de for alvor hinanden. Her var alt det, som de to kunde glæde sig over i sandt fællesskab: sang og musik, poesi og virkeligt venskab.

Christian Richardt gik ind i sangforeningen i 1859, aaret efter artium, nød det akademiske liv, var ni aar om sit teologiske studium og vilde saa først ikke gaa præstevejen men blev huslærer, musik- og teateranmelder, høj- skoleforstander og til sidst alligevel præst, — men frem for alt digter, »maaske den eneste paa hvis digterkald man er ganske vis«, som hans ven Georg Brandes skrev.

Han blev snart hovedleverandør af kantater og sange og skrev saa meget, at det umuligt kunde blive lige godt altsammen. Hans svaghed var — foruden den vanskelige balanceren mellem muntert og patetisk, som har voldt mange af vore digtere talløse kvaler — et noget for rundeligt offer af »ideen« paa »formens« alter. Han kunde lægge skemaet for sine viser for stramt, som i sangen til Plougs 25-aarsjubelæum hvor hvert vers *partout* skulde begynde med hvad »vi studenter har«: en skik — en tro — et held. Først det sidste skud ramte i pletten:

»Vi Studenter har en Ven,
som os aldrig sviger,
som staar Vagt med Mund og Pen
om Idéernes Riger;
han stod ved Roer, naar vi styred mod Norden,
han var vor Thor, naar vi trængte til Torden,
han var vor Heimdal, naar Vægterne sov —
kjender I saa Carl Ploug!«

Det var der fynd i! — Enkelte undtagelser bekræfter i virkeligheden blot reglen: at hvad der kom fra Richardt var en digters gedigne værk.

En del af hans sangforeningspoesier var hyldest- og mindedigte til enkeltpersoner. De to navnkundige sangerbrødre, Molt Wengel og Guldberg, holdt hus sammen i Gothersgade. »Dejlige nætter her rulle hen blandt kvar- tetter«, skrev Vilhelm Rode. Deres sommerresidens var et bondehus ved Dy- rehaven, »Krukken« hed det dengang, nu »Studererkilden«, og Richardt havde skrevet kantate til indvielsesfesten i 1854. Fem aar senere sang en dob- beltkvartet det sidste farvel til Molt Wengel, som Richardt saa smukt tolkede paa foreningens vegne:

»Før Skoven tog sin Vinterdragt,
før Sne blev om din Isse lagt,
du kom i hvide Klæder!
Ak, Skoven den har Kranse nok,
dem rækker dig en Venneflok,
mens mangt et Øje græder.«

Henved tredive aar derefter skrev Richardt ogsaa mindesangen over
Guldberg:

»Lad Toner følge hans Baare, selv sang han saa sjælfudt som tyst — for vort Jordlivs Smil og Taare var der Sangbund og Væld i hans Bryst.	Han haded ærligt det lave, holdt blankt sit fædrene Skjold! Han var god til Ven at have, og hans Troskab en levende Vold!
--	--

Han var saa ung med de unge
og mellem de glade saa glad —
dog kendte han Tider tunge
og Rosens visnende Blad.«

Men hvor følt han end gav udtryk for sorg og savn var han dog barn af et lystigt folkefærd. Om verden var et hav af graad sang han dog glade sange. Meget af hans literære lyrik har længe været *kuriosa*, men hvad han skrev privat som »student«, særlig hans hyldest til kammerater, har oftest en uforgængelig friskhed.

Da Heise i 1858 rejste til Sorø som sanglærer ved akademiet, fejredes han med en kantate som var Richardt paa godt og ondt. I det indledende kor hed det blandt andet: »Han vil til at reise! — I kan gaae — tilnød til h — men ikke meer til Heise!« Efter et mat melodrama fulgte en solo som var nydelig poesi i tidens stil. En kvartet jonglerede paa ægte richardtsk manér med rimene — man spaaede Heise stor succes i den lille by:

»Borgeren skikker dig slagtede Ænder!
Og du faaer Kritikker fra agtede Hænder!«

I det afsluttende kvad pegedes paa faren ved at komme til Holbergs egn: man kunde blive en Jeronimus. Men man kunde ogsaa blive »en vittig mand«, og i den retning gik naturligvis ønskerne.

Richardt var vor første kantatemester. Hans bidrag til 40-aarsjubilæet er i flere henseender mønstergyldigt. Alle vore følgende kantater — fra Axel Sørensens ruskantate til vor tids frembringelser — er skaaret over samme læst, med vexlen mellem soli, kvartetter, kor og recitativer, med eller uden given disposition i mere eller mindre originale overskrifter. Her bringer først koret en hyldest til den herlige sang, hvorpaa en solist tolker nogle almene betragtninger som munder ud i den altid bag værdigheden skælmske digters skose til vor allerede dengang allestedsnærværende forening: »den særlige — aldeles uundværlige — ved Bryllup eller Barsel«. Et smukt og muntert reci-

tativ slutter, efter en omtale af de fire »stemmer«, med de linjer der staar som motto side 58.

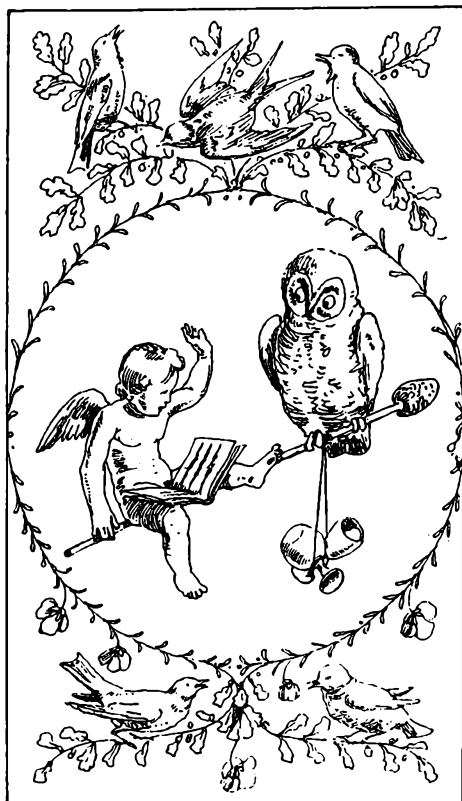
Kantaten ender med en canon:

»Ja, længe leve Sangen
paa Læbe og i Bryst,
saa længe Toner lykkes,
saa længe Noder trykkes,
saa længe Toddy brygges,
er du vor Hjertens Lyst.«

Hvilken artist han var, viser det levende referat af »Opfarten til Upsala« (studentermødet 1875), et »dagbogsblad«, næsten en film i ord, saa hurtig skifter billederne. Slag i slag myldrer rimene frem; hvor de bedste ikke straks melder sig, lader han det være, tager til takke med de næstbedste men yder saa til gengæld fuld erstatning andetsteds, enten med et rim hvor man mindst venter det, eller med en anden finesse. Visen foreviger studenternes *underbara resa genom Sverige*, et kig fra kupeen mens alt drejer forbi:

»*Alfvesta*, — et helt Kvarter!
Her er Smørrebrød med meer, —
kan De skaffe os lidt Kaffe?
Tyve Øre — se så der!
Hvor vi nu tog paa med Et!
hvor vor Hest maa være svedt,
som den render, som den brænder,
godt at den skal puste lidt!
Säfsjö med Væde! Og *Nässjö* med Æde!
Sidebanen vi betræde,
der er lige hedt!

Fremad! — Saa Hurra! »Hvorfor«?
Denne *köping*, det er *Norr*!
Find din Vært og nip til Saften,
denne Aften den er vor!
Gjæstfri Stad ved Søens Barm,
med den friske Vandfaldslarm,
med dit Skoleslot paa Bakken.
Dig skal Takken bringes varm!
Strömsholmen vinker med Blus og med Boller,
og det yngste Norden holder
Holmgang uden Harm.

Pietro Krohn: Vignetter til Chr. Richardts kantate ved 40-aarsjubilaet.

Hvad var det? En Tunnelvæg!
 Klippen knustes som et Æg!
 Her er snevert nok at fare,
 vogt nu bare Barfods Skjæg!
 Men det lysner som i Gry,
 vi er midt i *Stockholms* By!
 Seer du Spiret? Ja, derhenne, —
 og af Mennesker en Sky!
 Nej, hvor de vifte fra Tag og fra Huse!
 Paa Stationen ind vi bruse, —
 vips, saa bort paany!«

Til samme møde skrev alvorsmanden Richardt en af sine smukkeste nordiske sange »Ved Dannemora«: vi staar i en urskov uden kroner, uden fuglesang, med malm for anemoner — men det mørke øde har bud til nordens ungdom: dybets røde flammer fortæller at ild er jordens amme, og for at vinde i livets

kæmpespil »maa vi dybest inde bevare aandens ild«; staalet lærer os, at en heftig brand hærder men ogsaa fortærer, — og slaggerne viser, at smeltningen er nødvendig: »til Kar er du først værdig, naar du er slaggefri«. Sangen advarer mod uforsonlighed og overfladiskhed, en mild kraft fødes med den kærlighed, som besejrer had.

Endnu ved 50-aarsjubilæet modte Richardt som Nestor med »Gamle Minder (En Pose Rim)«. Gejsten var gaaet lidt af ham, men der var stadig form og fynd, og sangen er nok gaaet glat igennem, baaret paa renomméets vinger — og renommé, det havde den gamle. Allerede i 1865 havde Georg Brandes i sit første essay om Richardt kronet ham som »Publikums Yndling«.

»Richardts Stil«, skriver Brandes, »er især fængslende af den Grund, at den synes at være Tidsalderens«. Netop derfor er det værdifuldt, at Richardt er saa rigt og nuanceret forekommende i vor visesamling, en maalestok for meget andet.

I Richardts fodspor fulgte en række mindre digtere og visemagere, efter alt at dømme prægtige gemytter, lyrisk stemte men aldrig fuldt tonende, muntre men uden egentlig gnist. De stod alle i gæld til Ploug og Hostrup og ganske særlig til Christian Richardt, som det til eksempel fremgaar af *Emil Ferd. Kochs* kønne sang om »Studenternes Digtere«:

»Der hviler en Vandrør i det lune Foraarskrat,
han veed, hvad de Smaablomster har at melde,
og Solskin og Tagdryp har i Toner han sat,
og Gadedørspassiar kan han fortælle;
men gaar han til Studenten, faar han løst hans Tungebaand,
hvad i hans Hjerter gærer, og hvad lyser for hans Aand,
det kunde Christian Richardt for ham sjerne.«

I dette kuld finder vi brødrene *Rode: Gotfred og Vilhelm*. Til Gotfred Rodes morsomme text om de »Tre Katte« satte Heise en ikke mindre morsom musik, som kvartetsangere har reddet sig mange succes'er paa. Blandt visedigterne vil Vilhelm Rode især blive husket som ophavsmand til det muntre »Mindekvad om Boldhusgade«:

»Sorte vare Lofte og sort var Gulv;
mangen Mand saa have de skrækket!
Støvets Tæppe kjendte hverken Rift eller Hul.
Ak, det gjorde Sofabetrækket.
Thi Heyman raaded' for Borgen.«*)

*) Ejendommen paa Hjørnet af Boldhusgade og Admiralgade, hvor Studenterforeningen (og Sangforeningen) havde Lokaler indtil 1863, tilhørte Grosserer Ph. W. Heyman.

Da Vilhelm Rode efter Dybbølslaget drog i krig som frivillig, fejredes han med en sang af *Theobald Otto*, et »udfald« mod tyskerne. Det har forledt Axel Sørensen til at udlægge Otto som far til en jubilæumsvisе fra samme aar, sign. -tt-, pseudonym for den udmærkede økonomidirektør *O. J. C. Ottesen*, hvis »Perspektivmaleri: Fra 1839—1864« hentyder til det tyske repertoire, som ikke mere var i kurs. Endnu i 1889 skrev Ottesen en seriøs og dog frisk lille vise, »Fra den gamle Tid. Interiør fra 1843«, smaa kulturbilleder fra Boldhusgade og Fortunen. Og stadig red den gamle herre strunk paa sin ungdoms stridbare kæphest: »Vi noder kunde paa en Prik og sang paa Dirigentens Nik: *Hinaus im Wald* og *Wer hat dich!* thi Texterne var gerne tyske«. Ved Ottesens afgang kom alle poeterne frem til parade, heriblandt digteren *Josephannes Helms*, hvis kantate Axel Sørensen gengiver *in extenso* som »den morsomste af alle viserne«. Axel Sørensen havde nu en *faible* for den elskværdige digters »sprudlende« sange. Den eneste bevarede i samlingen er et højstemt farvel til Norrköping 1875 i smag med Oehlenschlägers altid velforberedte og i lommen medbragte improvisationer: Tak fordi I trængte i vort Hjerte ind!

Samtidig møder vi satirikeren fra »Punch«, prosektor *Knud Valløe*, hvem vi skylder den danske text til »Kom Brødre«, en anset stilfærdig skolemand og digter *H. J. Greensteen*, den fornøjelige *Arthur Abrahams* og andre.

Et større spring frem mod vore idealer gjorde dog musernes særlige yndling, den herlige *Conrad Møller* (pseudonymet —nkl) »den vittigste og opfindsomste af alle studenterverdenens viseforfattere«. Fra Aarhus-turen 1871 er hans ypperlige vise »Paa Store Belt«, maaske den mest levedygtige af hele samlingen. Den begynder saaledes:

»Nei sikken Masse deilig Mad,
Og sikken Masse Drikke!
Kan Du la'e vær' at nyde — hvad?
Thi jeg, jeg kan det ikke.
Kom, vis mig nu, Du er en Helt!
Kan ikke Du, kan jeg dog.
Selv om det skal i »Store Belt«,
Det skal sku først i mig dog.«

(Melodi: Vi sømænd gør ej mange ord!) Derpaa en hyldest til kokken som »har langtfra ei os gjækket, han dygtigt for os dægget har og dækket under Dækket«. I de sidste tre vers sammenlignes sangerne med de urolige elementer i en Frøbelsk »bjørnehave«. Den afdøde pædagogs principer var ved at vinde

terræn i Danmark. Visen gjorde stor lykke og gentoges paa Odense-turen 1885, ført *up to date* som apoteose til den afgaaede økonomidirektør Collin Lundh, da

» . . . ikke uden et Hurra
Vi saadan vil ham fure.
Men spar paa Stemmen, hvad I kan!
Ja, er det ikke komisk,
Naar blot man mindes denne Mand,
Man bliver økonomisk.«

Dermed er allerede to fremtrædende karakteristika ved Conrad Møllers vise-kunst dokumenteret – ordspillet – og *all round* aktualiteten, som med ham holder sit indtog, dette at indlemme dagens avisstof i foreningsvisen.

I en sang fra Roskilde-turen 1874 skriver Conrad Møller: »Kongernes Aske – aa Snak! De blev jo ikke brændt; vi selv er endnu ikke kommen saa vidt, saa vent blot lidt, til de først faar os gjort Helvede hedt«. Lægerne havde længe opponeret mod storbyens kirkegaardsbegravelser, men først i 1881 – og ikke uden sværdslag – fik Danmark en ligbrændingsforening. Conrad Møllers uvilje var intet særsyn.

Arkæologien havde med Worsaae i spidsen taget et stort opsving i den nærmest foregaaende menneskealder. Conrad Møller udtalte derfor sin frygt for, at man om 1000 aar med foragt vil afsløre den fordærvede oldtids blødsødne kæmper »som svælged i saa raffineret et Maaltid«. Det var hans tak for mad til de Roskilde-værter.

Det anses i perioder for god sæd og skik at foreningens formand, inden koret drager til en eller anden by, læser sig et og andet til om stadens historie og seværdigheder og former takken til værterne som et causeri herover. Conrad Møller brugte dette *trick* i sin »digtning«. Til Kolding-turen 1884 skrev han »Lidt om de lokale Forhold«: om ruinen begribeligvis, men tillige om byens vandværk (»Min Doktor er en herlig Mand, han siger jeg maa drikke alting, kun ikke Koldingvand, det duer nemlig ikke«) og om en nyoprettet pige-skole, et oplagt emne for en oplagt mand.

En del af Conrad Møllers viser er opfriskninger af egne og andres produkter, og et par stykker er *travestier* og *parodier*. Om hans storværk »Vrøvelts Spaadom« skal det blot bemærkes, at Axel Sørensen citerer det *in extenso* og udførligt fortæller om det (se Axel Sørensen s. 232 f.) En omskrivning af Gades »Heinrich Frauenlob« er et minde om en veloverstaaet pinsetur og gengives her som en prøve paa digterens særlige tyske visekunst:

»Wo wir zum Punschestrome
 Geheule von uns gab
 zu Wiborg in dem Dome
 da ist ein Sängergab.
 Dort mittelst Pastor Zeuthen
 liegt Heinrich Frauenlob;
 der Arme er ging fleuten,
 sein Text war allzu grob.

Ich hör' an Kraft des Klanges,
 dass uns're Stimmen hinab
 auf Flügeln des Gesanges
 ging in dasselbe Grab,
 denn wir geschrien haben
 vom Früh bis Abendroth —
 da liegt der Hund begraben
 und ach! der Hund liegt todt.

Doch oh! die Frauen-Ruhme
 war uns ein ewi' Lohn!
 sie streuten manche Blume
 auf uns und Levysohn.
 D'rum lass' uns ihnen geben
 — wir sind ja Frauenlieb —
 zum Dank ein kraftvoll »Leben«
 den schönen Herzensdieb'!«

Conrad Møllers visedigtning er det store vendepunkt. Den peger tilbage mod Richardt:

»O, deilige Svendborg! Da nylig du skrev,
 at ømt du din Favn os oplod,
 strax glad vi besvared dit gæstmilde Brev,
 en Frugt af din Vandel saa god.
 Men vented du, at vi var Dydigheds Præster —
 nei, lad os nu blot være fri! —
 saa har du gjort Regning foruden Gæster
 til Fryd for dit Natpoliti;
 thi vi har den Vane, — pas paa i Nat! —
 gaa ud med Kasket, men gaa hjem med Hat,
 ∴ saadan ∴ er det med Studenterne fat.«

Og den peger fremad, helt op til Holger Bech. Hans lune var ikke blot harmøst, det kunde faa en helt hjertelig tone som i dette vers om Guldborg:

»Guldborg er gammel, gammel af Aar;
 o, men i Sindet knapt de tyve;
 og hans de snehvide Oldingehaar —
 tro mig — ganske skrækkeligt lyve.
 Og er end Kødets lidt tungt og lidt trætt,
 Aanden til Gengæld er lige lett.
 (Corno.) Guldborg er gammel;
 lett dog hans Tanker de flyve.«

Meget betegnende kalder den produktive viseforfatter sit bidrag til 50-årsjubilæet »—nkl's epistel nr. 1003«, men dermed er hans saga paa ingen

maade ude. Der ventede kammeraterne mange fornøjelige stunder i selskab med ham og hans storartede sange.

Hans jævnaldrende og kvartetkammerat, den fremragende Faust-over-sætter *Peter Hansen* var af en ganske anden støbning, en sirlig poet, som kunde forfalde til megen hastemt digtning men ogsaa kunde svinge sig op til de store vidder; mere digter end viseforfatter, rigelig konventionel men altid overordentlig smagfuld. Desværre finder man ikke i samlingen det »kostelige drapa« som han, ifølge Axel Sørensen, skal have skrevet om Frederik Barfod. Det havde været interessant at se, hvordan netop den udmærkede P. Hansen slap fra at skrive noget »kosteligt« om den lige saa udmærkede Barfod.

Conrad Møllers nærmeste discipel og rival var den højtfortjente *Axel Sørensen*, »typen«, som man har kaldt ham, »paa en dansk student med det rette ideale sving«. En morsom »Høy- og egentlig Sørge-Cantate« han skrev til Collin Lundh opererer ligefrem med ordspil tyvstjaalne fra mesterens Store Belts-vise. »Hvem skal nu for Lyræ Poder dægge? Hvem skal Frokost dække under Dække?« — frakkere kan det jo ikke godt være! Navnlig da han saa udmærket kunde være morsom paa egen haand og faa indfald som var fuldt paa højde med Conrad Møllers. I tidens stil er dette vers af en Aarhus-kantate 1889 en sikker træffer:

»Tag vort Kvad, før Kvidderen rent vi glemmer;
snart paa *Viborg Thing* og »Dom« vi staar
for at afgang alle vore Stemmer;
Randers kun vort Efter-Mæle faar.
Kaster *Randers Handske* os — og grundet! —
naar vi bli'r til Aal, og Stemmen sprak,
bare »dristig vovet — *Hald* er vundet!«
Vi gaar paa! — Farvel, farvel! og Tak!«

Ligesaa sangen for den 80-aarige *Hartmann*, hvor digteren tænker sig studentsangens muse staaende ved *Kvæsthusbroen*. Strax kom der en *Hartmann* o.s.v. En række fine omskrivninger jonglerer med folkevisens text og titlerne paa *Hartmanns* bedste sange, og til sidst tropper C. J. Hansen og Heise op om hædersgæsten:

»Lad længe, lad længe ham selv iblandt os staa,
det sidste af de tre, men det mægtigste H!
H, H, H!«

Ogsaa travestien overtager Axel Sørensen saaledes fra sin store samtidige. Men er der end megen lighed, er forskellen dog ikke mindre iøjnefaldende.

Typisk er det i saa henseende, at mens Conrad Møller tager Roskilde fra den gemytlige side, smeder Axel Sørensen nogle ret traditionelle rim om kongegravens gamle by og den slags – og lader *dog* sangen munde ud i en skaal for »de danske piger smaa« (1) med den »motivering«, at fortidens mænd har sunget til kvindens pris, saa det maa vi ogsaa hellere gøre.

Men der var en digters *sind* i Axel Sørensen. Vi skylder ham ruskanæ taten fra 1906 med »Hartmanns Drapa«. Det smukkeste og mest typiske for den og hans talrige sange er netop den ofte særdeles lykkelige forening af køn poesi og munter vise. Og der er næppe skrevet en mere charmerende strofe end denne »Til Studenter-Sangforeningens jubilerende Baldamer, dens Guldbrude og Sølvbrude ved Jubilæumsballen den 9. December 1889«:

»Mens Døreflokken gaar i Dans
i flagrellette Klynger,
om Salen som Kærmindekrans
I Mødre Eder slynger;
de unge er vor Lyst i Dag,
men I var vore Fædres,
Eders Fest det er i Dag,
og derfor skal I hædres!«

Villiam Faber, medredaktør af »Blæksprutten«s forløber, »Oldfux«, gik sammen med *Carl Møller* over i literaturhistorien som firmaet »Peter Sørensen«. Desværre er kun lidt og næppe det bedste af hvad de skrev som studentsangere bevaret i samlingen. Her skal kun henvises til *Carl Møllers* rutinerede vrøvlevise fra 40-aarsjubilæet, en »Dansk Hallingvise med norsk-arabisk Omkvæd«, der hos Axel Sørensen (side 202) kan læses i sin helhed.

I Conrad Møllers stil skrev lejlighedsvis *Vilhelm Bergsøe*. Morsomst fra hans haand er en kantate, efter Koldingsturen i 1884, i fem afdelinger: Indgang, Afgang, Vandgang(!), Fremgang, Udgang, samt en respektløs vise om Collin Lundh.

Næstefter de største kanoner (Ploug, Hartmann o. dsl.) er Collin Lundh den der har kunnet smigre sig ved hyppigst omtale i viserne. Kun maa det have været et skaar i glæden, at digterne interesserede sig mindre for hans person end for navnets muligheder, der kunde varieres i det uendelige. Samtidig med Bergsøe, og paa samme linje, fremstod *Victor Biering*, der ogsaa skrev om Kolding og Lund. Bedst kom Biering fra en vise »Til den gamle Kvartet«, hvor han vist ramte i pletten med et lille ordspil: »Hvis Guldberg paa Sølvhaaret pukker, saa er Blyhed den eneste Grund«. Den slags excellerede man i.

Et bundt navne meldte sig i tiaaret mellem de store jubilæer i 1879 og 1889. De mere kendte af dem er *Otto Zinck*, *Nikolai Bøgh*, *Ch. Gandrup*, *Sophus Bauditz* og *Gustav Hetsch*.

Sammen med *Frimodt* og *Max Müller* dannede *C. C. Jessen* i 1927, da jeg traadte ind i foreningen, et treklover af et format som maatte tage pippet fra en rus: mon du vil være lige saa ung, naar du engang bliver saa gammel?

J. Frimodt afgav efter pinseturen til Odense 1885 en »Sandfærdig Beretning«. Den er ikke daarlig, omend af den slags man bedst morer sig over, naar man selv har været med, og minderne dukker frem ved hvert vers. En strofe paadrager sig dog særlig den uindviedes opmærksomhed! Hvad skete der i Odense?

»Paa Raadstuen vi sang med Glans,
(i Fruens Bøge gik der Dans)
ja, Hjerterne med Storm vi tog,
skønt Krarup ingen Bækken slog.«

Ogsaa *Max Müller* listede sig (i 1888) ind i visedigternes rækker med en sang til *Hartmann*, et nydeligt produkt som han alt for beskedent kaldte »Stumper af Forsøg paa en Kantate« (se side 73 ff).

Digteren blandt de tre var dog *Jessen*, der gjorde sin entré paa parnasset under pinseturen til Aalborg i 1880. Hans balvise er et lille mesterværk og det baade fra formen og indholdets side, en lige saa poetisk som studentikos hilsen (og advarsel?) til de fagre nordjyske pigeliller:

»Flagrende Fryd ved vort flygtige Møde
Bæres skal i Sang med den natlige Vind,
Gydes som Gjenskin fra Kinder, der gløde,
Indtil Dagen titter i Balsalen ind.
Virke vi Dansens det brogede Net,
Let skal det knyttes, at let det kan brydes,
Morgenen gryr, førend Foden er træt,
Morgenens Ordre maa lydes.«

Dette er en studentsangers charmerende opfattelse af en pinseturs flagrende fryd.

Jessen har skrevet gnistrende vittige sange, blandt disse en om »Aforismer, Magnetisme – Bimetalisme, elektrisk Belysning over det hele. – Viborg den 10. Juni 1889«:

»Vi komme her til Jer som et galvanisk Batteri,
hvor Jern(dorff) og Zink er Elementer,
den hele lange Kæde, den dannes, fatter I,
af unge, glade, syngende Studenter.«

— og en »Officiel Beretning til Studenter-Sangforeningen om en Tour, som 15 Studentersangere have gjort i Slesvig i Pintsen 1881«, paa melodi »Baller man los«, en slesvigsk markedsvise, som sangerne havde opsnuset derovre, og som Mallings straks havde udsat. Om turen og sangen kan man læse Jessens egen beretning hos Axel Sørensen (side 205 ff).

Men Jessens *force* var dog, som ogsaa i nogen grad Axel Sørensens, den kultiverede balanceren mellem løjer og lyrik, og i den henseende er hans sang ved Hartmanns 50-aarsjubileum 1893 (»Fra en gammel Kvartet«) uden tvivl uovertræffelig og fortjener, om nogen vise fortjener det, at gives *in extenso*.

Mel.: Den kedsom Vinter gik sin Gang.

»Blandt gyldne Blommer, Rosenskud
Pastoren gaar i Haven ud
med Længselssind i Vaarens Vind:
»Ak, hvem der nu ved Hartmanns Fest
var Gjæst!

Hebraisk er et dejligt Sprog,
men mere skjønt er Toners dog!«
Mens Stærefløjt ham hilser højt,
han ender med Studentersang
sin Gang.

Juristen i Kontorets Krog
bagved en skimlet Pantebog
vel keder sig saa inderlig?
O, ve, den Synder som nu kom
til Dom!

Dog nej, han nynner — hør nu blot —
»hvad Verden kalder slet og godt«, —
han dømmes ej — o nej, o nej!
forbi de gamle Dage gik
med Nik!

Ak, se et meget yndigt Syn:
Adjunktens strenge Øjenbryn
nu glatte sig saa lempelig; —
ham strøg en gammel Melodi
forbi.

Han sidder tavs ved Skolens Pult
og retter Stil — men ligefuldt
med Minders Hær i Morgenskjær
ham staar et lystigt Folkefærd
saa nær!

Paa Bondens Vogn ved tavse Nat
en Doktor er i Lave sat;
han vugger sig saa blidelig
paa Ungdoms glade Tonestrøm
i Drøm.

Han brummer: Maane, svigt mig ej,
men lys mig paa min dunkle Vej!
Det minder blidt, — da lysner vidt
med Aftenglød og Morgenglans
St. Hans!

O, skønne Huldre! — Du som boer
i Toners Væld fra Hartmanns Chor,
hvergang dit Spil vi lytte til,
Du drager os med Vælde hen
igjen.

Du spinder Mindets gyldne Traad,
i al vor Drøm og al vor Daad.
Fra Arbejdsfelt til Foraarstelt
Din Flok Du fører pr. Kvartet
saa let!«

Ved 1889 begynder en ny tid, vor tid, forsaavidt som det fra nu af myldrer med navne som selv de yngste af os kender: Christophersen, Banck o. s. v., ja med kammerater, som vi trods aldersforskellen er kommet mere eller mindre i kontakt med: Axel Hertz, Torben Meyer og andre. Kontinuiteten brydes dog ikke. Langt ind i det ny aarhundrede virker veteranerne fra det gamle.

Conrad Møller tog sig fortsat af den muntre vise; ved rusgildet 1909 sang man »Vrøvlets Spaadom« (aktualiseret) for tredje gang. C. C. Jessen varetog fremdeles den mere seriøse del, særlig sange ved busteafsløringer (Hostrup, Chr. Winther) og begravelser (Ploug, Hartmann, Bartholdy). Axel Sørensen var paa sin vis den alsidigste af de tre og udviklede med tiden ikke mindst sit humoristiske talent. Kronen paa værket satte han nok i Amerika-aaret – men lad os gemme det lidt og kaste os ind i den rivende strøm af nye digternavne, som det følgende halvaarhundred bragte med sig.

Bornholmer-turen 1891 fremkaldte flere smukke sange til klippeøens pris, blandt disse en af *Fridtjof Bon*, en lille lyrisk forstudie til de »Hjemstavns-billeder« hvormed Bon aaret efter betraadte forfatterbanen. En anden foreslog, øjensynlig inspireret af en urolig rejse, at »Hammervandet burde ha' til Skilt, at: Her rulles!«

Som sin forgænger i embedet, Richardt, havde ogsaa dirigenten *Salomon Levysohn*, omend i mindre format, talent for visedigtning. Under pseudonymet »Asinus« dukkede han frem blandt poeterne 1894 med en vise om anvendelsen af et overskud, der i nogen tid var gaet rygte om:

»... skal det soldes op i Mad og Drikke bare,
eller skal det gamle Flygel hældes ud,
skal det deles mellem os og Lunds Studenter,
eller skal det sættes ud og trække Renter,
maaske stikkes i en Tunnel under Sundet...«

I en anden fornøjelig vise giver han sit besyv med i den obligate beklagelse overalt det en studentsanger maa være med til. Jeg smelter to vers sammen til et:

»»Der skal synges...«, ja hvor skal der ikke kvædes,
der kan ikke ske det mindste uden Sang;
skal der bygges, skal der festes, skal der ædes,
maa Studenter-Sangforeningen i Gang...
...Vi skal synge snart i Øster, snart i Vester,
vi skal synge ved de mærkeligste Fester,
vi har sunget selv for Rigsdagens Gæster, –
der er ingen, der kan sige, hvad det næste er.«

Ældre sangere husker endnu *S. Hytten* (»17«), der blandt andet skrev en storartet vise for damerne, et vittigt causeri over det bevingede ord »Où est la femme?« Allerede Adam stillede sig dette spørgsmaal, »men paa hebraisk – naa, det bliver det samme«. Vi spørger alle os selv, livet igennem, og saa sker det før eller senere, mener Hytten, der er aaben, at »mændene føler baandene stramme«:

»... og de nynner som Variation
sotto voce: »Uh! Eh! La femme.«
Det lyder nemlig ligesom det samme.«

Af digternes snart talløse skare skal paa dette tidspunkt ogsaa *Selchau* fremhæves, repræsenteret med en smuk og fornøjelig vise for damerne (1899), og *Banck* der serverede nogle »Minderuner ristede paa Skodsborg efter Kol-dingturen« (1896) og skrev en smuk sang, da vi (med Studenterforeningen) flyttede fra Holmens Kanal til Vestre Boulevard.

I sine optegnelser noterer Axel Sørensen under 7. Maj 1902 fra Aarhus-turen blandt andet følgende: »Ombord paa Kalundborgs-damperen omdeltes en sirlig pakke indsvøbt i en munter Vise... (af –ph–); i hver var 6 stykker smørrebrød«. Spøgens ophavsmand var *Viggo Christophersen*. Tilfældet –ph– er interessant, en visedigter der opper sig for hver gang han sadler sin Pegasus. Det begynder kun lidet morsomt med at »Økonomidirektøren aflægger Beretning« (3.12.96); væsentlig bedre er en hilsen til pinseværterne i Svendborg 1898, og ved rusgildet samme aar er fremgangen særdeles kendelig. Selv om man maaske ikke paa saa skrøbeligt grundlag tør paastaa, at –ph– havde nogen sjette sans, maa man indrømme ham opfyldelsen af hans spaadom om vor gamle forenings evige ungdom. Det maa være ham selv en glæde at læse disse linjer igen:

»... at om den bliver hundred Aar,
vil man næppe kunne mærke at den ældes,
kun paa eet det mærkes skal:
paa de glade Minders Tal,
som af den Tids »Axel Sørensen« fortælles.«

Som sin navnkundige broder i aanden, Henrik Ibsen, mødte –ph– med et opus regelmæssigt hvert andet aar. Sprang han turnus over en gang, kom der to produkter den næste. Fra pinseturen til Odense 1904 er hans bedste vise, et indtagende, studentikost »Rimbrev fra en der ikke kom med« og som dog var med fra først til sidst:

»Jeg har i Tanken trolig fulgt »Armeen«,
fra da i Lørdags Togets Fløjte lød;
jeg kunde næsten smage Fricasséen,
som I naturligtvis paa Færgen nød . . .

. . . end for mit Blik dog ses en festlig Skare
at fejre lystigt Mødets sidste Kvæld.
Jeg ser vor Formand rejse sig fra Sæde:
»Et Leve for den fynske Gæstfrihed!«
Jeg springer op — som var jeg selv til Stede,
og Eders Hurra stemmer i jeg med.«

Paa en extraordinær generalforsamling den 2. Maj 1898 indstiftedes lyren og det grønne baand. At det ikke kunde opsættes til den ordinære havde, ifølge en vise, sin sælsomme grund. En debuterende digter, »Kuk«, fortæller om en »Skønhedskonkurrence i Anledning af Turen til Svendborg, Pintsen 1898«. Borgerne havde frabedt sig at faa en samling krogede forlæste studenter paa besøg. Sangerne maatte se sunde ud.

»Vi blev vejet, maalt og vraget,
vi fik skjulte Fejl opdaget.
For den Prøve var der mange,
der var meget bange!

Fire fandtes alt for dumme —
det var næsten Synd —,
ottes Ben var alt for krumme,
»Toldy« var for tynd
haaret; fem, sex var for drøje,
syv Tenorer alt for høje,
alt for dybe *Fritz* og *Helge*,
ak, hvem blev at vælge?»

Ikke mange, og derfor anskaffedes altsaa lyren og baandet til at dække over de værste mangler. Hvem var denne »Kuk« — ja dengang kunde man spørge, maaske. Nu slaar det enhver opmærksom læser, at saadan en afhandling om folks udseende »før og efter behandlingen« maa skyldes *Dujardin*, hvis speciale mulig ved denne lejlighed fik sin ilddaab.

Dujardin var de følgende 10–15 aar en flittig bidrager til visesamlingen. Vi kender ham bedre som den rimende, delvis improviserende festtaler. Men ogsaa som saadan forlystede han i hine fjerne aar kammeraterne, hvad et par udskrifter af Axel Sørensens optegnelser vil vise:

»²⁴/₆ 07: Krarup oplæste et versificeret morsomt causeri af Dujardin.

¹⁸/₁₂ 08: Dujardin holdt en morsom tale i neurupperstil om en mængde enkelte mennesker.

²¹/₆ 13: Dujardin holdt en uendelig lang versificeret tale med brudstykker af forskellige af hans poemer, som han i tidens løb havde faaet kasseret af forskellige bestyrelser, det hele sluttende med et gravøl for hans egen muse.«

Dujardins muse genopstod heldigvis og er endnu ved vort hundredaars-jubilæum fuld af vitalitet.

Dujardin skrev altsaa ogsaa sange, mange muntre viser – og et nydeligt farvel til den gamle bygning og sangsal 1910.

Samtidig med Dujardin viser *Torben Meyer* sig, »scripsi«, den evigglade hofblikkenslager. Hundreder og atter hundreder af danske, norske og svenske studenter har i mere end en menneskealder nydt godt af hans ukuelige humør, hans uimodstaaelige charme, hans trofaste venskab. Talløse saasom havets sand er hans bidrag til ungdommens forlystelse. Hvor *Torben Meyer* er, qua studentersanger eller kgl. Mayestäts Acteur, er godt at være. »Scripsi« hører i virkeligheden slet ikke til visedigternes élite, men i den »habile« og navnlig stabile klasse er han blandt de førende. Han har sin egen hyggeligt snakkende tone – som i det rimbrev han i sin udlændighed sendte hjem til rusgildet 1901:

»Kære Sangforening! længe har jeg Lysten ha't
til at skrive lidt til dig fra Sachsens Aue-Stadt;
men jeg siger dig, min Fritid den er sehr gering,
den er saadan no'et i Retning af slet ingen Ting.
Naa, gaar det godt, er du glad, tilfreds?

— — — —
Det er lige godt lidt haardt for dig, en vældig Tørn,
at du aarlig Moder bli'er til et Par Snese Børn.«

Der ligger mere end et tilfældigt Rim i sangens slutning:

»Nu til Slut du hilses venligt — dig ku' svært jeg li' —
af din altid meget stærkt hengivne Ven scripsi.«

Sangen præsenteredes paa en morsom, original maade. Den kom i frankeret kuvert med trykt adresse, afsendt fra Sachsen (og dog?) og omdeltes ved bordet af foreningens inkassator i postbuduniform.

Torben Meyer slutter meget beskedent en af sine viser saaledes:

»Hvis Tenor-Banck var lidt mere douce,
og hvis Tvermoes var lidt mindre lang,
blev der ikke Foder til ens Muse,
— hvor sku' Stof man hugge til en Sang?«

»Scripsi« har nu aldrig manglet stof og har navnlig altid været i stemning. Hans vise til Axel Sørensen ved rusgildet 1914 er en god discipels veltour: neredede hyldest til mesteren — paa den allerede dengang uundgaaelige melodi, »Konferentsraad Wegener, den brave«:

»Når for —!—n nu en sang vi vil istemme,
bør den være på en sådan melodi,
at han ligestrags ved den sig føler hjemme, —
melodunten véd vi da, at han kan li'. —
Fra hans store gnistopfyldte digterkrater
er der strømmet viser, sange og kantater,
han har ofte måttet slide som et asen,
redet milelange ture på pegasen.

Man har sagt om vor forening: den forynger,
vend dig om, se blot paa *Axel Sørensen!*
Bli'er en dag han træt, han visen for sig nynner:
»på'en igen, nu Sørensen, min gamle ven!«
Selv om han har tilløb til en lille skalle —
(hanses hår de er der ikke mere alle),
skal det siges her, og det med brask og brammel:
Axel Sørensen kan *aldrig* blive gammel.«

At visen er trykt med smaa bogstaver, aa som å og navnlig straks med g, er smaa fine effekter, som ikke har undladt at gøre sig blandt Axel Sørensens mange venner.

Det interessanteste ved »halvfemsernes lyrikere« er dog ikke, at der mellem henvend tredivte var 6—7 »habile, stabile«, men at *Axel Hertz* i den ny epokes første tiaar brød igennem som en ny Conrad Møller, mens »originalen« var i behold. Tilmed gjorde Hertz sin entré med en ny fornøjelig Storebælts-vise: »God Appetit. Paa Færgen 23. Maj 1896«

Mel.: Nu staar Granen dækket med Sne.

»Nu staar Bordet dækket med Mad;
mon vi kan li'en?
Jeg vil spørge min Mave ad,
naar den er i'en.
Vide glide
vil den dog, Hachis'en.«

At give et blot nogenlunde fyldigt indtryk af Hertz' viser vilde kræve et jubilæumsskrift for sig. Vi maa nøjes med udvalgte glimt.

Sangforeningen drog i 1904 til Næstved, hvor den ikke havde været i 50 aar. Hertz skrev til turen en gribende skillingsvise (se illustrationen) om

en gammel studentsanger, der opsøger sin ungdomsflamme og bejler til hende. Hun afslaar, da hun »er ældet og i daarlig stand«. Hun ønsker desuden at leve i mindet om »ham« fra sidst. »Han« giver sig da tilkende, men saa kulminerer tragedien, thi

»... da de vilde hinanden favne,
de døde begge af Alderdom;
og sig, hvad Trofasthed saa kan gavne,
naar man af Alder falder om.

Moralen er: I Folk i Næstved,
bed Sangforeningen ret tidt herved,
det tjener I Eders Døtre bedst ved
samt deres unge skønne Kærlighed.«

En virkelig paaferet, men sandferdig og sørgelig

Vise om Gjensynets Glæde,

som imidlertid ikke blev til noget paa Grund af
for gammel Alderdom,
1877

En Studentsangers triste Endeligt paa
en Tur til Næstved i Juni 1904.
som ogsaa havde været der for 50 Aar siden
At synges paa den næstom følgende Melodie:
„Der gik en Jomfru med en Gæde.“

Rødovre.
Jensen & Rindboe, Singskuffesfabrik 20.

Forsiden af Axel Hertz Næstved-vise.

Fra en vise af Hertz stammer det uforgængelige mundheld: »Tuborg, du i det Fjerne«. Parfrasen og travestien har alle dage været hans mest yndede genre. Ogsaa deri minder han om Conrad Møller, hvem han endog lejlighedsvis har »bearbejdet«. Hertz er iøvrigt meget af en digter, ikke blot med digterens forraad af slaaende ord, rim og rytmer, men ogsaa med digterens fantasi. Og saa gør han »noget ud af det«. En typisk »Hertz« er klagesangen ved rusgildet i 1917, hvor den afgaaede formand Christophersen fejredes. Den er det allerede ved sin omhyggelige titel og sit forord. Der er ogsaa læsestof i Hertz' sange:

Gammel dansk Klagesang

Manuskriptet, som sandsynligvis er stjaalet af en tidligere Bibliotekar fra en eller anden Haandskriftsamling, er fundet i Studenter-Sangforeningens Arkiv. 17. December 1917.

Formodentlig er Klagesangen blevet afsunget ved en Offerfest for en anset Høvding, som i levende Live har foretaget et Togt over Atlanterhavet. Ordet »Spleyse«, som her forekommer for første Gang i Litteraturen, tyder ogsaa paa, at Forfatteren maa findes mellem de om Bord værende, som var vant til at splejse. Manuskriptet, som senere vil blive benyttet til en Doktordisputats, frembyder mange Mærkeligheder, jeg skal blot nævne, at Ortografien er højst ejendommelig. Formodentlig er Sangen digtet af en middeltaadig Middelalderlig, som er løbet rundt i de forskellige daværende Retskrivningsøvelser. Man maa ikke tro, at man har givet Høvdingen Gift i Ordets nuværende Betydning; »Gift« betyder selvfølgelig Gave. Derimod er Ordet »Stinkadore« endnu gaadefuldt, rimeligvis er det Stoffer, som er blevet brændt ved Offerfesten.

Udgiveren Az.

Af sangens to vers skal det sidste citeres (Mel.: In stiller Nacht):

»Vi mindis alt: Atlantersalt,
Hwer Fest, hwer Tuur wi reysed!
CHRISTOFFERSØN! Wi ofre høn
Till Dig en Gift, wi spleysed.
Oh, giid att Gav'n maa giøre Gavn!
Ryg up Mann Stinkadore!
Giid Thu maa minds Os mange Sinds,
Ditt kiære Singacore!«

Saa er der visen til Asger Bruhn og Fruen (17.6.22) ... et brudstykke maa her blive plads til:

A. B.

Mel.: A, B, C, D, o. s. v.

»A. B. siger: Asger Bruhn, dygtig, prægtig, tør og lun, endnu ikke slidt ved Bru'n, aldrig sen, men jun. og jun.*)"	F. f. er A. B.s pp, men hans ff er — o, v! — S. S. i sit Es vil han se, thi bad han os ej t' The, men til landlig munter Puns, saadan rigtig unter uns.
...	...

A. B., se, de' f. g. m.
rart at se dig i Dit Hjem —
o. s. v.«

*) Anm. for ikke sprogkyndige: betyder »yngre og yngre«.

Mens mange visedigtere tidlig har nedlagt pennen, er Hertz snarere blevet flittigere jo højere han er kommet op i aarene. Og han har trods alle sine herlige »gamle« sange ingensinde været bedre i *vigueur* end nu omkring hundredaarsjubilæet.

Hertz var blandt de første til at hilse Hye-Knudsen velkommen i 1927 Hans »Hyemne til Dirigenten« gennemløber alle nuancer fra *serioso*

»Følg hans Øjne, følg hans Haand.
Det er Sjæl, Musik og Aand —«

til *scherzo*

»Skønt han staar i et Kapel,
lever han alligevel!«

Det siges, man bliver gammel af minder. Hertz har holdt sig ung ved sine:

»Ja, jeg har gemt paa mangfoldige Minder,
Pinseture, Prøver, Kvartetter med mer',
navnlig om tusinde yndige »hende«r,
som jeg end i Drømme om Aftenen ser!«

Ja, man kunde blive ved at citere, men jubilæumsbogen maa ikke blive i mere end eet bind, og det skatkammer der hedder »Hertz' viser« er uudtømmeligt.

Ud af visedigternes stadig stigende mangfoldighed — hvert tiaar opstaar der mindst en snes — maa fra aarhundredets første decennium fremhæves en enkelt, *Erik Lunn* (»2 n^o«), som til skovturen 1901 skrev et meget fornøjeligt »Potpourri« over de gamle kendte titler og tekster fra repertoiret, en effekt mange har tæret paa før og siden, men sjældent med saa nydeligt held:

»Min Hjertenskjær i Gaar jeg saa me' et andet Mandfolk gaa,
en jungfru och sjöman i en have, —
Aa, kender du min smukke Pige, kan du forstaa,
jeg har saa græss'lig ondt i min Mave! —

Je' sku' ha' Lyst at gifte mej — men nu er Lysten sluk't
desværre — kun én er Frejas Stjerne.
En Hytte og en Pige — ak, Hytten er luk't,
og Pigen — ja, nu bor du i det Fjerne.«

Rusgildet 1910 fik særlig glans ved Lange-Müllers tilstedeværelse. Her fremtraadte første gang en ny digter mellem de mange viseskribenter. Det var *Carl Langballe*, som hyldede »Kornmodsglansen«s komponist. I det følgende tiaar skrev Langballe en lille halv snes kønne sange til foreningen. De var mere patetiske end vi nu almindelig ser dem, hvadenten det drejede sig

om en velkomst til vore russer, til de svenske eller norske studentersangere, en hyldest til vore honorariorer: Axel Sørensen og Helge Nissen, eller det gjaldt et tilbageblik paa »Minderne 1889—1914«. Kun ganske undtagelsesvis — og saa kun med nogle faa linjer i et større opus — vovede Langballe sig bort fra lyrikens snørklede, blomsterspraglede stier (som det da ogsaa klædte ham særdeles at betræde) ud paa mere alfar vej, som hvor han i en skovs-turs-sang »I Dyrehaven« skriver om

»Vildtet, som til daglig gaar
og aner ingen Fare,
næsten helt fra Snøvsen gik,
lytted med forskrækket Blik
til slig en Sangerskare.«

Naturligvis var Langballe at finde mellem de lyriske gemytter, som med-gav amerikakoret de hjertelige hilsner til vore landsmænd hinsides atlanten.

Amerika-færdene — ja, endnu før selve aaret 1911 begyndte den at spøge i viserne. Allerede paa skovturen 1910 kom de første »Amerikanotitser« af *Einer Mellerup* (—eller—). De meget søfærende, men lidet sødygtige studen-tersangere synes altid først at tænke paa sejlturen:

»Hvis Tvermoes-Long-fellow brækker sig,
det ingenlunde forskrækker mig.
Ta'es Halvdelen fra, han har jo endda
tilstrækkelig Højde at bruge a'.«

Mellerup fortsætter sine betragtninger ved rusgildet, hvor han navnlig ynkes over dem der

»... maa nøj's med at »stikke« paa Kajen
og se de andre rejse af Vejen.
Sanger ved Sanger i Stimer staa
og se de andres steamer gaa.

Til samme fest møder ogsaa Dujardin med en vittig vise om »Amerikas Opdagelse og Erobring for Studenter-Sangforeningen ved Christopher Co-lumbas II. Anno Dom. MCMX.« Det er stadig specialisten der spørger:

»Christopher (der netop er kendt for sin Næse)
snart mærker dog Vinden fra Vesten at blæse.«

Rejsen rykker nærmere. 7. Marts 1911 foreviser en impresario Amerika-

lysbilleder paa »Store Sal«. Her lancerer Axel Sørensen sin chokerende oversættelse til »amerikansk« af »Vi er et lystigt Folkefærd«:

»We are a jolly people fair
from all the year rounds quarters;
our sovereign is ungefår
a mountain of Nick Carters;
but youth had given us home rule,
where fortune flap her flower>wing,
and where we see alcohoole,
is house of common our thing.«

Ved en tvangfri sammenkomst i den 11. time møder et nyt firma, »Snob» otto« — *Christian Gottschalch* og *Otto Levin* (som en tid lang derefter i fællesskab skrev en række morsomme sange og kantater) — med en endnu vildere oversættelse til dansk (!) af Axel Sørensens amerikanske text: »Vi er et fjollet Folk især . . . « Af samme firma leveredes til aftenen en »Dramatisk Opéra tragique comique: Fastelavnsbaandets Løsning eller Hvordan man hypper Kartoffler paa Atlanterhavet.« Et »Sangudtog« heraf blev trykt og findes i visesamlingen.

Endelig finder afrejsen sted, og næppe er sangerne kommet ud paa bølgen den blaa, før spasmagerne finder hinanden. *Holbøll*, *Bratli* og *Gottschalch* udgiver et blad, de kalder »Vandposten«. *Rich. Krause* starter et oppositionsorgan, »Ægget«, men fejden resulterer snart i et kooperativt foretagende som naturnødvendigt antager navnet »Vandhanen«. Og her flourer viddet i viser og vitser. Sangerne erobrer en yndig medpassager, *Miss Ketcham* (eller ogsaa er det hende der erobrer dem), og ved captainsdinneren bringer de hende en (formentlig fra »Vandhanen« strømmende) hyldest, hvori de erklærer: »We will regard you as our Freya's star«. Sangforeningen møder som antyd det med sange hjemmefra — af *C. C. Jessen* og *Axel Sørensen* og de to yngre, *Langballe* og *J. Lundbye*. Men de modtages ogsaa selv af landsmænd med sang. Formanden for Dansk»Amerikansk Selskabs festkomité, *Eckardt V. Eskesen*, hilser dem velkommen med et digt i »Nordlyset«. I *Wilmington* er der kun to minuters ophold, dog nok til at landsmænd ogsaa her møder paa perronen med blomster og versificeret hilsen. Før afrejsen bringer *Age Enna*, atter i »Nordlyset«, sangerne et farvel, og endnu ved den sidste captainsdinner hyldes de med en sang af en gammel, lam nordmand, *R. Sartz*, hvem de paa turen har glædet med deres sange. Vel hjemme igen hilses de med laurbær og en kort versificeret tale paa hjemmekorets vegne af *Carl Langballe*. Og saa kommer »efterslættet« i form af nye viser og vers.

Amerika-aaret bragte, som antydet, en ny visedigter, *Otto Levin*, — ved siden af Hertz og Torben Meyer den flittigste vi har haft, sin tids »visedirigent« som han ikke uden grund kaldte sig. I de 20 aar han førte an inden for det mere eller mindre selvbestaltede forlystelsesraad, rystede han ud af ærmet den ene vise efter den anden. Foruden den lille halve snes han skrev i kompagni med Christian Gottschalch tog han paa sin egen kappe godt og vel et halvt hundred sange, alle gode, mange mere end det.

Levin kunde skrive smukke sange — naar det skulde være. Hans talent var dog afgjort humoristisk. Til næsten hver fest, hver sammenkomst, stillede han med en sang eller to, undertiden med tre eller fire. Han skrev, fordi han havde lyst. Havde han en enkelt gang lyst til at knibe uden om, hændte det at han fik en opringning fra formanden: vi mangler en sang til iaften! Og saa skrev han, fordi han jo ogsaa havde evnen.

Levins viser er saa at sige foreningens dagbog omsat paa vers. Et par udpluk vil formentlig mere nogle og vække muntre minder hos flere.

Hjemmekoret trøstede sig ved en »tvangfri« den 28. Maj 1911; alles tanker gik dog den aften over dammen, ogsaa Levins:

»Vort amerikanske Kor
— hvordan er det dér fat?
Tys! — de slumrer Sønnen stor, —
nu er det jo dér Nat.
Ønsk, at de maa sove godt,
saa at de kan synge flot
ind, mens Færden varer,
Masser af Dollarer!«

Amerika spøjte endnu to aar efter, da Levin skrev en af sine (og samlingsens) bedste viser, sangen til Helge Nissen:

»I Amerika paa Stand
Kvinden blev bedaaret,
ja, det gik saa vidt, at han
blev til *Helgen* kaaret.
Rundt om ham paa Knæ de laa,
og hvor kunde da modstaa
Missens Kissemissen
Kammersanger Nissen.

Til din Ros mer Stof er, men
jeg afskæres Ordet,
thi Doktor Christophersen
snart vil hæve Bordet.
Ak, vor Glæde er saa kort,
Tiden svinder hastig bort,
snart skal hjem i Vissen
Kammersanger Nissen.«

1913 gik pinseturen til Nykøbing paa Falster:

»Med samme Navn i dette Land
tre Byer alle kender,
som fra hverandre skelnes kan
paa det, hvormed de ender.
At ved et Skæbnens Lykke træf
vi netop kom til den paa F
:|: er herligt :|:
Tralala o. s. v.«

1920 skriver studentersangeren »Brev fra Norgesturen til Konen«:

»— Dagen efter var der Bal i Haven,
hvor Barfoed Møller gik og svedte Tran
i Gummitøj med Kikkerten paa Maven,
... kun Døden dette Syn udslætte kan.«

Mærkeligt nok er Levins kantate til Asger Bruhn 1921 lidt mat; den begynder ellers saa godt:

»Hil og velkommen, du ældgamle Rus!
Formand du er og til mindst ug plus.
Du drikker Kaffe, hvor vi drikker Sjus.
Du er cand. jus.
Du er berømt for dit livsglade Vid!
Du ligger ej med din Næste i Strid!
Du rejser med os snart hid og snart did!
Hvor har Du Tid?«

I 1923 fejredes foreningens bud Christensen. I en vise erklærede Levin:

»Den Tylvt af Bud, som Moses gav os, vejres ganske hen
ved det berømte Bud vi fik i Christensen.«

Gamle C. C. Jessen kunde glæde sig – ikke over mange – men over gode »efterfølgere«, heriblandt O. K. Abrahamsen, »Olim«, hvis smukke sang »I Sorgenfri Park« allerede er citeret (se side 205).

Med Jessens lyriske sans og lethed i formen forener »Abrahæ« et ligefremt vid, hvis »saftigste« frugt sikkert er rusgildevisen »Nogle Forbilleder« (1920):

»Paa 2den Tenor
 er der ingen saa stor
 som *Carl Bratli*, hvis Rygte snart
 ompspænder Jorden.
 Han er ikke blot stor,
 han er Polyhistor,
 — selv en sydlandsk *Alfons* har nok
 sendt ham en Orden.
 Carl ejer en sjælden og alsidig
 Lærdom:
 snart krummer han Arm og snart
 bøjer han Verbum.
 Siden Rask er ej set
 slig en Aandens Atlet
 springe let over Sprogenes allermest
 sværeste Tværbom.

Der er i vor Kreds
 en begunstiget Snes
 med Betegnelsen »*Lille Kor*«. — Dem
 skal Du undgaa.
 Med dets Gerninger ved
 Ingen rigtig Besked — —
 dets Fortjenester tier vi med. — De
 er *kun* faa.
 Hvert 10de Aar bli'r dets Stab revideret;
 vi glæder os mægtigt, — — men kun
 til vi ser'et:
 Naar de »ny« Mænd staar frem,
 har de fleste af dem
 en særdeles forbløffende Lighed med dem
 vi kassered'.«

I 1921 fremtraadte en visedigter, man ikke før var præsenteret for, *H. Bardenfleth*, der ved rusgildet havde stor succes med en vise — inspireret af bestyrelsens ogsaa dengang ejendommeligt affattede indbydelsesskrivelser:

»Billetter til Rusgildet à 10 Kr. (hvorfor serveres Dyresteg, Ost, Øl, Snaps, Kaffe og Punch).

Mel.: Menuetten af Elverhøj.

Du har vel faaet Kortet om
 Koncerten og vort Gilde?
 Den Gaade, deri forekom,
 jeg gerne løse vilde.
 Vel gransked den Lektüre jeg,
 men kan ej Svaret skaffe —
 hvorfor serveres Dyresteg
 med Øl? — Og Ost med Kaffe?

Hvorfor serveres Snaps og Øl?
 Hvorfor serveres Osten?
 Hvorfor serveres ej paa Søl'?
 Hvorfor faas Brød som Brosten?
 Hvorfor serveres Nyre ej
 i lange røde Lunser?
 Hvorfor dog denne dyre Steg
 og tynde, søde Punser?

Den har min Hjerne helt besat,
 hin underfulde Gaade,
 jeg gætter Dag, jeg gætter Nat —
 kan ingen her mig raade?
 I min Forstand jeg gaar til Bunds,
 en Løsning der at hapse:
 hvorfor serveres Øl og Puns?
 og hvorfor faar vi Snapse?

Men tys, nu lød en Sangers Røst
 her i mit ene Øre:
 »For Kroner 10« — er det en Trøst?
 Det var en Gru at høre!
 10 Kroner for en Dyresteg
 og for en tynd Kop Kaffe! —
 Thi sværger ved min Lyre jeg
 Bestyrelsen at straffe!!«

»Studenter-Sangforeningens Cykle-Club« — en institution som kun med aars mellemrum lader høre fra sig — afholdt den 23. September 1928 en

meget lystig fest i »Studenterkilden«. Uheldigvis maatte lillekor samme aften optræde i Høng. Svend Krarup skrev i den anledning en »Elegi vedrørende – rent ud sagt – Høng«:

»Det var en højst abnorm Idé
:|: med Høng. :|:
Her sidder nu S. S. C. C.
med Smerter, Undren o. s. v.
paa Grund af denne Kongsidé
:|: med Høng. :|:
Væk er den kendte Kærnestab!
Hvorledes bærer vi det Tab,
imens de aabner deres Gab
i Høng?

Bestyrelsen, hvor er mon den?
:|: I Høng. :|:
Den fører sine tred've Mænd
i Flok langs Gadekæret hen;
det klæder sikkert baade den
:|: og Høng. :|:
Hvordan skal man sig holde kaad,
naar vores høje Morskabsraad
ta'r Haabets lille D. S. B.aaad
til Høng?

Pedalens Helte! Op til Fest
:|: trods Høng. :|:
o. s. v.«

Krarup behersker flere af verdenssprogene. Ialfald saa nogenlunde. Et par hundrede sangere plus damer mindes endnu med fryd hans vise »Bei einem Kapselatz zu Carlsberg 30.—8.—37« – aarets skovtur gik fra de smaa haver i Pilealléen gennem Søndermarken til Carlsberg:

»Wir streyften um im Walde und im Garten,
geworden leer ist jedes Madpapier.
Am Carlsberg Bierschloss har vi sluttet Farten,
wir werden untersuchen jetzt das Bier.
Der grosse Sander hat uns eingeladen –
im kühlen Keller jetzt wir sitzen hier,
und tief im Schaum den Bart wir werden baden –
die Nasen feuchten werden vores Pi'er.«

Den opmærksomme læser af forordet til den nye sangbog vil have bemærket, at det er dateret December 1938. Bogen havde dog allerede i November set lyset, og dens redaktionsudvalg var straks tilbørlig blevet fejret. Festkomitéen havde bedt Krarup skrive en vise til sangbogens pris – og digteren kunde da med nogen ret kalde sit værk: »Ved en udkommet Sangbogs forestaaende Fødsel«:

»Er vor Sangbog, maa jeg spørre,
ikke fyldt de ott'ogfyrre?
Gaudeamus! Flag paa Stangen!
Lad os hvirvle Velkomstsangen!
Den skal ha' en lille Bro'r
(Kønnet blev bestemt ifjor!)
Stille, Hjerter! Lyt, min Ven!
H'ra Kam'rater nu igen;

Siden otte lange Somre
sod i Udvalgskamre lomre
Buch og Barfoed, hvorpaa føller
Møller, Møller, atter Møller.
Senere som Supplement
fik de fat i Mackeprang —
ham ku' ikke undes Rast,
det sku' gaa i Knøvl og Hast.

Efter Noder slides sku' der.
Vaad til Skindet var de Gutter:
Kender du min smukke Pige,
du, som Værter har saa rige?
Frejas Stjerne er kun een,
den til Gengæld tindrar ren.
Naar for Morgenluftens Bad
atter skyllles Skier ad.

Gamle Udvalg sluttet snakke,
fik saa fat i Prang og Macke,
lod sig dernæst mer fornye
med Hr. 'Hamsen og Hr. Hye —
Manddom, mod och morska män. —
Og saa ventede vi igen.
Spejded over Hav mod D.
Kommer ikke Olav T?«

Har denne poeternes parade ikke vist andet, har dog ogsaa den vel, i al beskedenhed, kunnet dokumentere skiftende tiders skiftende smag. Ja, der er lang vej fra 1839—1939, fra »skandinavismen« til »internationalismen«, men den er »slagen«, uden svinkeærinder, vejen fra digteren til viseforfatteren, fra Carl Ploug til — Holger Bech.

Holger Bech er nu, omkring hundredaaret, Studenter-Sangforeningens visedigter *par excellence*. Det var fristende at citere løs af »Fridolin«s mange elegante rutinerede viser, hans øl- og pølsevise (fastelavnsgildet 1931), hans Tartu-minder (samme aar), hans vise til Viborg-værterne (1934), hans »rent morganatiske« rusgildevise 1936 o. s. v. Jeg vælger i stedet én, som til gengæld rummer alt det, som er typisk for hans viser — charme, teknik, fantasi, pep! — visen fra pariserturen 1935: »Rue Madame No:1, — un bouquet de nonsens dédié à Madame l'Association Franco-Danoise ...«

»Associ-a-tion
Franco-Danoise
har vi iaften rigtig set *en face*.
I hendes Arme
der fandt vi Varme
og ikke Spor af Is (paa Fransk: *La glace*).
Hun er Værtinde for os alle her,
— den asso-cia-tion har alle kær!

Vi kysser Deres Haand, *madame*,
og strø'r for Deres Fod
lidt akademisk »Aand«, *madame*,
dertil har vi vel Mod.
Man føler sig lidt sky, *madame*,
i denne store By,
— men at De bor i *rue Madame*,
det syn's vi er saa spy, *madame*,
og det gi'r os en ny — *madame* —
Idé=Asso=ciation:

Parises Gader
— hvis De tillader —
har lidt af hvert bag sine Pragtfaçader.
og Pokker ta' me'
(Fransk: *Sur mon âme!*)
det lyder fristende med »*rue Madame*«!
I Aanden kan vi se *monsieur PRI=OR*
først se sig om — saa liste indenfor!
Vi ser ham gaa derfra, *madame*,
højt syngende en Sang
med *monsieur HONNORAT*, *madame*,
— *monsieur le président*.
De ta'r det høje A, *madame*,
— Forklaringen er let:
Med Hr. Minister OL^s, *madame*,
DENBURG de har haft Sold, *madame*,
i Natten klam og kold, *madame*,
— i *rue Madame I!*

Ja, her er dejligt!
Og ubarfejlgt
det værste Sted hvis man vil hvile sig lidt.
Med ømme Fødder
vor Sjæl slaar Rødder
i dette Paradis, og Hjertet glødder!
Vi synger hver og en: »*J'ai deux amours!*«
Den ene er Paris — de' er den, der duer!
Fra *place Clichy* til *rue Madame*,
fra *Louvre* til *Versailles*
vi tog et *belle vue*, *madame*,
— PARIS, vi elsker Dig!

Og naar paa Men'skevis, *madame*,
engang vi under Graad
fra Støvet skal befri's, *madame*,
saa vil for hver en Pris, *madame*,
vi himle fra Paris, *madame*,
— hvis altsaa vi faar Raad!

Madame, vi støjer
og ler og spøger,
men vi har nu Patent paa Sang — og Løjer!
Og for os Danske
et Liv i Handske
og Snørebaand m. m. ej passer ganske.
Vi hilser Dem — foruden Brask og Bram —
og takker Dem for det med *rue madame!*

Det passer nemlig *ye*, *madame*,
pperligt, det Navn, til os!
For Sagen er, at *rue Madame*
— er *Frue Plads* hos os!
Det er for den vi »slaas«, *madame*,
for derfra kommer vi!
En Hilsen da til *rue Madame*
fra FRUE PLADS med Gny, *madame*,
fra OLSEN, OS og HYE, *madame*,
— de nos cœurs: *MILLE MERCI!*«

Det er imidlertid Studenter-Sangforeningens kendemærke, dens adelsmærke, at mens den fremdeles lever — lever *videre*, følger *med* — bevarer den traditionerne, ogsaa visemæssigt.

Paa selve dagen, den 5. Juli 1939, fejrede foreningen sin første hundredårsfest som en skovtur med damer. *Axel Hertz* — der mødte med tre sange! — overgik ogsaa kvalitativt sig selv endnu engang, i sin særlige genre, med en »Folkevise« om de syvogsyvsindstyre raske sangmænd: *Vøgg Christoffersen*, *Olger Bæk*, han *Hye Knudssøn*, den *Badskiær Dysiardiin*, *Klode Svenneson* o. s. v. *Torben Meyer* stillede med sin 40nde vise — fulgt af en, i de seneste aar opdukket, ny »scripsi«, *Erik Dan*.

Forresten var det betryggende at finde *O. K. Abrahamsen*, *Bardenfleth*, *Krarup* og *Bech* i bedste velgaaende ved bordet. Hvilke reserver! — om det havde knebet —.

Endelig førte *Johan Hye-Knudsen* traditionen videre ved — denne gang

som ofte før — at stille sig mellem vore digtende dirigenter. »Hye« debuterede vist paa Esbjerg-turen 1929 med texten til sin egen humor- og fantasifyldte mandskorudsættelse af »Aarhus Tappenstreg«:

»Til Jyllands Pris vi synge vil
— og for den jyske Pigelil!
Hvem smiler vel saa sødt som hun?
Hvem danser vel saa blødt som hun?
Hvem spinder dig et Tryllespind
af Havets Brus og Vestenvind?
Det gør den lille Jydekvind!«

Mange gange er Hye-Knudsen kommet med saadan en lille fordringsløs »text« som altid har *taget* publikum — og kammerater — ved sin improviserede, inspirerede og umiddelbart charmerende hjertelighed.

Men det hænder ogsaa, at Hye-Knudsen lægger piccolofløjten og griber celloen, som klinger dybere: ved hundredaarsfesten bragte han i en tale *studentersangen* sin hyldest — paa samme tid saa personligt og saaledes dækkende de hundrede sangeres tanker og ønsker, at han med rette kan slutte poeternes parade:

»Studenternes Sang er den bærende Bro,
der spænder fra Sindets gladeste Streng,
saa Gubber igen bli'r kaade som Dreng,
til *det* som er Hjertets pureste Guld,
der *gløder* i Sindets dybeste Muld,
straaler, naar Kongen og Flaget besynges,
straaler, naar Landet af Vaaren forynges,
glædes — *befries* af samstemte Toner
som Digteres aandfulde Tanker kroner. —

Maatte vor Verden af *det*, vi har kær,
klinge hos Brødre, fjern og nær,
Idealisme, Tro og Tanker
gennembryde alle Skranker,
tone fra Hjerte til Hjerte ind,
skabe en Hymne af samstemte Sind
i Sammenklang —
Sang — Sang —.«

OVERSIGT OVER
STUDENTER-SANGFORENINGENS
LEDELSE I DE 100 AAR

OG

FORTEGNELSE
OVER DE I DISSE AAR OPFØRTE
KOMPOSITIONER

VED

OTTO MACKEPFRANG

Billede af J. P. E. Hartmann. I Rammens udskaarne Felt er anbragt Hartmanns Stemmegaffel. I Kartonen ovenover er indføjet et saalydende Brev: »Hr. Instrumentmager Lange! Denne Stemmegaffel, der i mangfoldige Aar har tilhørt J. P. E. Hartmann, sender jeg Dem til Tak, fordi De ofte har bragt vort Flygel i Feststemning, naar vi ventede min elskede Fader som Gæst. Søllerød, December 1900. Emma Vedel.«

Erhvervet af Studenter-Sangforeningen i 1933 og ophængt i Bestyrelsens Værelse.

OVERSIGT

OVER

STUDENTER-SANGFORENINGENS LEDELSE I DE FORLØBNE 100 AAR

Udarbejdet af Otto Mackeprang

1. DEN MUSIKALSKE LEDELSE

J. Borup, Musikdirektør	1839—1843	C. J. Hansen, Musikdirektør	1853—1875
Emil Erslev, Musikdirektør	1839—1853	P. Heise, Musikdirektør	1854—1858
Edvard Smidt, Musikdirektør	1840—1853	Adolf Knudsen, Musikdirektør	1858—1859
G. Buntzen, Musikdirektør	1842	Chr. Richardt, Musikdirektør	1859—1864
J. P. E. Hartmann, Musikdirektør	1843—1868	Chr. Lund, Musikdirektør	1864—1868
C. J. Hansen, Sanglærer	1845—1848	Axel Liebmann, Musikassistent	1868—1871
— — Musikassistent	1848—1853	Otto Malling, Musikassistent	1871—1875

Otto Malling, Musikdirektør... 1875—1884	Axel Engberg, Vicedirigent (Vikar for Dirigenten 1913)..... 1908—1917
Chr. Lund, Vikar for Musikdirektøren 1883	Roger Henriksen, Dirigent... 1917—1926
P. E. Lange-Müller, Vikar for Musikdirektøren 1883	A. Barfoed Møller, Musikassistent. 1918—1925
Salomon Levvysohn, Musikassistent. 1883—1884	Salomon Levvysohn, Vikar for Dirigenten 1923
Axel Grandjean, Vikar for Musikdirektøren 1884	Axel Engberg, Vikar for Dirigent. 1925—1926
Salomon Levvysohn, Musikdirektør. 1884—1896	Kai Aage Bruun, Dirigent 1926
Johan Bartholdy, Dirigent 1896—1903	Johan Hye-Knudsen, Dirigent... 1927—
M. H. Hohlenberg, Musikassistent. 1900	Kaj Oluf Buch, Vicedirigent (Vikar for Dirigenten 1930—1931). 1927—1933
Axel Engberg, Musikassistent (Vikar for Dirigenten 1903) 1900—1908	Knud Vad Thomsen, Musikassistent. 1930
Salomon Levvysohn, Dirigent... 1903—1917	Martellius Lundquist, Musikassistent. 1933—1934
	Kaj Oluf Buch, Vicedirigent.... 1934—

2. DEN ADMINISTRATIVE LEDELSE

F. Liebmann, Økonomidirektør. 1839—1840	E. Melby, Kasserer 1894—1897
S. Drejer, Økonomidirektør... 1840—1842	Viggo Christophersen, Økonomidirektør 1896—1899
L. Bramsen, Økonomidirektør .. 1842	C. P. N. Nørgaard, Kasserer.... 1897—1898
E. N. Larsen, Økonomidirektør. 1843	J. P. Engholm, Kasserer 1898—1900
F. V. Andersen, Økonomidirektør. 1843—1844	Uffe Wöldike, Økonomidirektør 1899—1900
F. Liebmann, Økonomidirektør. 1844—1846	— — Formand 1900—1909
L. C. Povelsen, Økonomidirektør 1846—1850	Olaf Holdt, Kasserer 1900—1907
J. Muxoll, Økonomidirektør ... 1850—1857	Aage Schultz, Kasserer 1907—1908
O. J. C. Ottesen, Økonomidirektør 1857—1866	August Levinson, Kasserer 1908—1912
Albert Møller, Kasserer..... 1857—1871	Olaf Holbøll, Arkivar (Næstformand) 1908—1916
Otto Zinck, Økonomidirektør.. 1866—1869	Jørgen Lundbye, Sekretær 1908—1909
J. P. E. Hartmann, Formand 1868—1900	Viggo Christophersen, Formand 1909—1917
J. Collin Lundh, Økonomidirektør. 1869—1873	Th. Engqvist, Sekretær 1909—1911
Th. Elberg, Kasserer..... 1871—1873	H. H. Schou, Sekretær 1911—1913
Albert Spärck, Økonomidirektør 1873—1876	Erik Lunn, Kasserer 1912—1914
Chr. Olsen, Kasserer..... 1873—1876	Knud Nielsen, Sekretær..... 1913—1916
W. Friederichsen, Økonomidirektør 1876—1878	Holger Fritz, Kasserer..... 1914—1916
Joh. Prahl, Kasserer 1876—1878	Axel Engberg, Kasserer (Næstformand 1917—1922)..... 1916—1922
J. Collin Lundh, Økonomidirektør. 1878—1885	Viggo Bentzon, Arkivar (Næstformand)..... 1916—1917
Valdemar Unmack, Kasserer ... 1878—1885	A. Barfoed Møller, Sekretær ... 1916—1919
Sophus Bauditz, Økonomidirektør. 1885—1887	Asger Bruhn, Formand..... 1917—1924
Henrik Sporon, Kasserer..... 1885—1888	Gustav Lunn, Arkivar 1917—1918
J. Frimodt, Økonomidirektør... 1887—1892	Anders Møller, Arkivar 1918—1919
Max Müller, Kasserer..... 1888—1890	A. Barfoed Møller, Arkivar.... 1919—1921
Th. Krarup, Kasserer 1890	Anders Møller, Sekretær 1919—1920
C. J. Tolstrup, Kasserer 1890—1893	S. A. M. Bügel, Sekretær..... 1920—1922
William Sporon, Økonomidirektør..... 1892—1893	
J. Frimodt, Økonomidirektør... 1893—1896	

K. Høyberg, Arkivar	1921—1922	Viggo Friderichsen, Kasserer (Næstformand 1931—1933)	1929—1933
O. K. Abrahamsen, Kasserer (Næstformand)	1922—1924	Holger Bech, Formand	1930—1934
S. A. M. Bügel, Arkivar	1922—1923	Arne Petersen, Sekretær	1930—1932
K. Bistrup, Sekretær	1922—1923	Otto Mackeprang, Arkivar	1932—1934
- - Arkivar	1923—1924	Poul K. Nielsen, Sekretær	1932—1934
C. Th. Holbøll, Sekretær	1923—1925	Eugen Olsen, Kasserer (Næst- formand)	1933—1934
O. K. Abrahamsen, Formand	1924—1928	Eugen Olsen, Formand	1934—
Aage Schultz, Kasserer	1924—1927	Poul K. Nielsen, Kasserer	1934—1935
E. Bjørke, Arkivar (Næstformand 1924—1928)	1924—1929	Knud Vad Thomsen, Arkivar (Næstformand)	1934—1936
Ib Lundsteen, Sekretær	1925—1926	Svend Saaby, Sekretær	1934—1936
P. Høybye, Sekretær	1926—1928	Emil Brückner, Kasserer (Næst- formand 1936—)	1935—
Eugen Olsen, Kasserer (Næstfor- mand 1928—1929)	1927—1929	Arne Petersen, Arkivar	1936—1938
Flemming Allerup, Formand	1928—1930	Ernst Preil, Sekretær	1936—1938
Alfred Levysohn, Sekretær	1928—1930	- - Arkivar	1938—
A. Barfoed Møller, Arkivar (Næstformand 1929—1931)	1929—1932	Hans Langkjær, Sekretær	1938—

Fædrelandssang.
(Krøyer.)

Der er et yndigt Land,
Det staaer med brede Bøge nær salten Østerstrand;
Det bugter sig i Bakke, Dal,
Det hedder gamle Danmark, og det er Freias Sal.

Der sad i fordums Tid
De harnsklædte Kæmper, udhvilede fra Strid.
Saa drog de frem til Fjenders Meen,
Nu hvile deres Bøne bag Høiens Bantsteen.

Det Land endnu er skjönt,
Thi blaa sig Søen bølter, og Lövet staaer saa grönt,
Og ædle Qvinder, skjönnne Møer,
Og Mænd og raske Svende beboe de Danskes Öer.

Øblenschläger.

Studentersangforeningens

CONCERT

den 20de Marts 1847.

KJØBENHAVN.

trykt i Bianco Lunos Bogtrykkeri.

Sang for Danske.

(Weyse.)

Land; dets Sted er høit mod Norden,
der jerge svømme nær dets Havn;
m det, er ingen Plet af Jorden;
nævner man dets lavre Navn!
sterhav en deilig Have,
hvor Nattergale boe!
vel gav Himmelen sin Gave;
t Velsignelserne groe.

Om til Skagens hvide Banker
se krummer sig mod Nord,
dets Folk sig Velstand sanker;
od det benter Guld ombord.
hingst over Engen vanker,
i den dybe Fjord;
har Skoven Egeplanker,
g Søidlied deres Ord!

vende Have stride
g Odins gamle Ö;
staaer i Klæder hvide,
følgens ranke Mö.
ren Mangel lide,
ig som en Sö;
aae Lunde blide;
e, tungt at döe!

Weyse og Svend Grøthe.

Til venstre: Første Tekstside i
Studentersangforeningens første trykte Program (Koncerten 20. Marts 1841).
I Midten: Forsiden af et Program fra 1847. Til højre: Første Tekstside i et Program fra 1845.

FORTEGNELSE

OVER DE AF STUDENTER-SANGFORENINGEN UDFØRTE

KOMPOSITIONER

ORDNET ALFABETISK EFTER KOMPONISTERNES NAVNE OG KOMPOSITIONERNES
TITLER MED ANGIVELSE AF AARENE FOR FØRSTEUDFØRELSENE

Udarbejdet af Otto Mackeprang.

1. Abt, Franz: Abendfrieden 1857	9. Abt, Franz: Serenade 1866
2. — — Aftonen 1868	10. — — Sommaraftonen 1862
3. — — Dryckesregler 1878	11. — — Wanderlied 1854
4. — — Dæmring 1864	12. Adam, Ad.: Noël 1900
5. — — Hedeblostm 1867	13. Adam, C. F.: Champagnevis 1868
6. — — Nu synker Solen 1864	14. Agerby, Aksel: Aften (Stille Hjerte) 1936
7. — — Näckrosen 1878	15. Alfvén, Hugo: Serenad (Lindagull) 1921
8. — — Polka 1847	16. — — Vårens vandring 1931

17. Allen, George: Folkevisen (Der sang en fager Fugl) 1912
18. Allen, George: Øwli 1913
19. Amerikansk Folkesang: Eight bells. Udsat af Marshall Bartholomew . . 1932
20. Amerikansk Folkesang: High Barbary. Udsat af Arthur E. Hall . . 1934
21. Amerikansk Folkesang: Hoodah day. Udsat af Marshall Bartholomew 1932
22. Amerikansk Nationalsang: The star spangled banner 1911
23. Andersen, F.: Jemtlands Befolkning 1867
24. — - Smedens Vise af »Prinsessen og det halve Kongerige« . . . 1892
25. Andersen, Sophus: Kys mig 1916
26. — — Vandringer 1916
27. Andreae, Volkmar: Ratzenburg . . 1937
28. — — Auf dem Canal grande 1933
29. Bache, Paulus: April 1918
30. Backer Grøndahl, Agathe: Stævne-mødet (Aften er stille) 1912
31. Barfoed Møller, A.: Ved Nattetid. 1929
32. Barnekow, Chr.: Aftensang . . . 1904
33. — — Balvise i Studen-terforeningen 1895
34. Barnekow, Chr.: Danmarks Engel 1879
35. — — Klosterjomfruen . 1871
36. — — Morten Venster-
mand 1871
37. Barnekow, Chr.: Stolt Mettelil . . 1872
38. — — Svar paa Tiltale. 1871
39. — — Vind og Vejr 1895
40. — — Virtuos og Publi-
kum 1904
41. Bartholdy, Johan: De danske Husarer 1899
42. — — Fanesang 1900
43. — — Farvel (Den Gang
er tung at træde) 1904
44. Bartholdy, Johan: Græshopperne . . 1903
45. — — Kantate til Afslø-
ringen af Hostrups Buste i Studen-
terforeningen 1894
46. Bartholdy, Johan: Kantate til Aka-
demisk Skyttekorps Rusgilde 1902
47. Bartholdy, Johan: Kantate ved Ind-
vielsen af Frederiksberg Hospital. 1903
48. Bartholdy, Johan: Kantate ved Ind-
vielsen af Polyteknisk Læreanstalt 1895
49. Bartholdy, Johan: Rejsesang 1896
50. — — Serenade (Nu
hvælver sig Himlen stjerneklar) . . 1898
51. Bartholdy, Johan: Sol 1901
52. — — Svanerne 1901
53. Baumana, K.: Lettisk Nationalsang
(Dievs,sveti Latvija). Udsat af A. Feils 1931
54. Bay, Rudolph: Danmark 1854
55. — — Kantate 1854
56. — — Mit Fødeland 1854
57. — — Til Dannebrog 1847
58. Bech, Holger: O, kom til Mexico! 1931
59. — — Zigøjnervise 1934
60. Bechgaard, Julius: Du Rose midt i
Urtegaard 1910
61. Bechgaard, Julius: Hver en Smaafugl
blunder 1900
62. Bechgaard, Julius: Jomfru du maa
ikke sove 1898
63. Bechgaard, Julius: Kan du kende mig? 1910
64. — — Sang (Mel.: Solen
ersluket) ved Studenterforeningens
Mindefest for Frederik VIII. 1912
65. Bechgaard, Julius: Saa se dig dog ud 1915
66. Beethoven, L. v.: Gud i Naturen.
Die Ehre Gottes aus der Natur . . 1896
67. Bellman, C.M.: Bacchi ordenskapitel
VII Nr. 5 (Klinga nu med klarinet-
ter). Udsat af A. P. Berggreen 1860
68. Bellman, C.M.: Fredmans epistel Nr. 3
(Fader Berg i hornet stöter). Udsat
af Henrik Rung 1850
69. Bellman, C.M.: Fredmans epistel Nr. 7
(Ulla, min Ulla). Udsat af I. Hall-
ström 1938
70. Bellman, C.M.: Fredmans epistel Nr.
11 (Hej, sade Fredman) 1860
71. Bellman, C.M.: Fredmans epistel Nr.
14 (Hör I Orfei drängar). Udsat af
J. P. Cronhamn 1878
72. Bellman, C.M.: Fredmans epistel Nr.
16 (Fader Bergström, fingra ditt oboe)
Udsat af Halfdan Kjerulf 1878
73. Bellman, C.M.: Fredmans epistel Nr.
25 (Bläsen nu alla). Udsat af J. F.
Fröhlich 1847

74. Bellman, C.M.: Fredmans epistel Nr. 25 (Blåsen nu alla). Udsat af K. J. Moring 1901
75. Bellman, C.M.: Fredmans epistel Nr. 27 (Gubben är gammal). Udsat af J. P. Cronhamn 1863
76. Bellman, C.M.: Fredmans epistel Nr. 29 (Movitz, tag dina pinnar). Udsat af A. P. Berggreen 1852
77. Bellman, C.M.: Fredmans epistel Nr. 30 (Drick ur ditt glas). Udsat af J. F. Fröhlich 1848
78. Bellman, C.M.: Fredmans epistel Nr. 30 (Drick ur ditt glas). Udsat af J.A. Ahlström 1938
79. Bellman, C.M.: Fredmans epistel Nr. 36 (Vår Ulla låg). Udsat af E. Åkerberg 1938
80. Bellman, C.M.: Fredmans epistel Nr. 38 (Undan ur vägen)..... 1861
81. Bellman, C.M.: Fredmans epistel Nr. 39 (Storm och böljar tystna re'n). Udsat af C. J. Hansen 1854
82. Bellman, C.M.: Fredmans epistel Nr. 42. (Re'n kalad jag spår och tror). Udsat af K. Collan..... 1870
83. Bellman, C.M.: Fredmans epistel Nr. 51 (Movitz blåste en konsert). Udsat af J. A. Ahlström..... 1938
84. Bellman, C.M.: Fredmans epistel Nr. 58 (Hjertat mig klämmer). Udsat af Halfdan Kjerulf..... 1869
85. Bellman, C.M.: Fredmans epistel Nr. 63 (Fader Bergström). Udsat af C. J. Hansen..... 1859
86. Bellman, C.M.: Fredmans epistel Nr. 68 (Movitz, i afton står baln) 1868
87. Bellman, C.M.: Fredmans epistel Nr. 77 (Klang, mina flickor). Udsat af Chr. Bull 1849
88. Bellman, C.M.: Fredmans epistel Nr. 78 (Knappt Jeppe) 1868
89. Bellman, C.M.: Fredmans epistel Nr. 82 (Vila vid denna källa)..... 1891
90. Bellman, C.M.: Fredmans sång Nr. 3 (Se menigheten). Udsat af J. P. Cronhamn 1869
91. Bellman, C.M.: Fredmans sång Nr. 6 (Hör klockorna). Udsat af J. P. Cronhamn 1857
92. Bellman, C.M.: Fredmans sång Nr. 14 (Hade jag sextusende daler).. 1866
93. Bellman, C.M.: Fredmans sång Nr. 15 (Kom sköna källarflickor). Udsat af C. J. Hansen..... 1854
94. Bellman, C.M.: Fredmans sång Nr. 16 (Är jag född). Udsat af J. P. Cronhamn 1867
95. Bellman, C.M.: Fredmans sång Nr. 21 (Så lunka vi). Udsat af J. P. Cronhamn 1845
96. Bellman, C.M.: Fredmans sång Nr. 22 (Ack, hör ett roligt giftermål). Udsat af J. P. Cronhamn 1866
97. Bellman, C.M.: Fredmans sång Nr. 27 (Ur vägen för gamla Schmidts bår). Udsat af J. P. Cronhamn .. 1866
98. Bellman, C.M.: Fredmans sång Nr. 29 (Granas Lasse). Udsat af J. P. E. Hartmann 1855
99. Bellman, C.M.: Fredmans sång Nr. 33 (Magistraten uti Telge). Udsat af A. Edgren..... 1916
100. Bellman, C.M.: Fredmans sång Nr. 35 (Gubben Noach). Udsat af J. P. Cronhamn 1938
101. Bellman, C.M.: Fredmans sång Nr. 41 (Joachim). Udsat af J. P. Cronhamn 1849
102. Bellman, C.M.: Fredmans sång Nr. 41 (Joachim). Udsat af Halfdan Kjerulf 1899
103. Bellman, C.M.: Fredmans sång Nr. 54 (I närvarande parter) 1868
104. Bellman, C.M.: Fredmans sång Nr. 64 (Fjårlin vingad) 1916
105. Bellman, C. M.: Fredmans testamente Nr. 15 (Bacchi vaggvisa). Udsat af P. Heise 1864
106. Bellman, C. M.: Fredmans testamente Nr. 93 (Kom du som gråter) 1938
107. Benoit, Peter: Geuzenzang fra »De Pacificatie van Gent« 1919
108. Bentzon, Jørgen: Christian V's Danske Lov 6—17—5..... 1936
109. Bentzon, Jørgen: Europa 1932

110. Bentzon, Jørgen: I Vandretiden. 1927
 111. — — Søvn 1926
 112. — — Tidlig Vaar ... 1936
 113. — — Vesterhavet ... 1926
 114. — — Ægteskabslovens § 1 1931
115. Berg, Alfred: Aftonen (Betrakta, betrakta) 1929
 116. Berg, Alfred: Aftonsång (Afton, o hur skön) 1918
 117. Berg, Alfred: Kilden 1913
 118. — — Till hafs 1915
 119. Berggreen, A. P.: Aldrig er jeg uden Vaade 1875
 120. Berggreen, A. P.: Christian IV's Minde 1850
 121. Berggreen, A. P.: Hans Egede (Et helligt Kors). Udsat af Roger Henriksen 1921
 122. Berggreen, A. P.: Helt sjælden rørtes Pen og Bog 1901
 123. Berggreen, A. P.: Hymne til Dannebrog af »Dronning Margrethe« 1901
 124. Berggreen, A. P.: Kantate til Bogtrykkerkunstens Jubelfest ved Universitetet 1840 1901
 125. Berggreen, A. P.: Kantate ved Studenteforeningens Mindefest for Oehlenschläger 1850
 126. Berggreen, A. P.: Kantate ved Universitetets Sørgfest i Anledning af Frederik VII's Død 1864
 127. Berggreen, A. P.: Studentersang (Hvad er imod Studentens Kaar). 1875
 128. Berlioz, Hector: La Damnation de Faust. Bl. Kor 1890
 129. Berner, F. W.: Studentengruss. Rezensianeren 1842
 130. Berwald, F. A.: Rosens fødselse. Udsat af J. P. E. Hartmann 1842
 131. Bjørneborgarnes marsch (Søner af af ett folk). Udsat af Fr. Pacius. 1890
 132. Blockx, Jan.: Ons Vaderland ... 1919
 133. Boieldieu, F. A.: Bacchanal af »Les deux nuits« 1865
 134. Borg, Oscar: Hav 1930
 135. Brahms, Johs.: In stiller Nacht. Udsat af Fr. Hegar 1912
136. Brahms, Johs.: Rhapsodie 1918
 137. Bruch, Max: Frithjofs Hjemkomst 1875
 138. — — Romersk Triumphsång 1894
 139. Bull, Ole: Sæterjentens Søndag.. 1877
 140. Busch, Carl: Heden 1912
 141. Büchler, Ferd.: Bauernregel 1873
 142. Bøhmisk Folkesang: Andulka. Udsat af Hans Ad. Peter 1937
 143. Bøhmisk Folkesang: Kirchweih. Udsat af Erwin Lendvai 1936
 144. Bøhmisk Folkesang: Paa Himmelnen funkle 1868
 145. Bøhmisk Folkesang: Trotz um Trotz. Udsat af Erwin Lendvai. 1932
 146. Børresen, Hakon: Ballade (Det var Kogen selv) 1913
147. Campenhout, F.: Belgisk Nationalsang. La Brabançonne. Udsat af Jules Strens 1934
 148. Carlson, Bengt: Kyssen 1931
 149. Cherubini, L.: Repuiem (D-moll). 1918
 150. — — - Trestemmig Kanon (Evviva Bacco) 1861
 151. Clemmensen, Niels: Med Kronborg om Styrbord igen. Udsat af Holger Bech 1933
 152. Clemmensen, Niels: Sang for Dansk Arbejde. Udsat af Kaj Oluf Buch 1933
 153. Conradi, J. G.: Solnedgang (Nu spredes mer og mer) 1890
 154. Cornelius, P.: Absolve Domine ... 1916
 155. — — - Es warein alter König 1910
 156. — — - Requiem 1910
 157. Cronhamn, J. P.: Sång till generalbefalhavaren 1854
 158. Crusell, B.: Hymn (Hell dig, du höga Nord) 1851
 159. Crusell, B.: Længe var Nordens herlige Stamme 1875
 160. Crusell, B.: Rings drapa 1840
161. Dansk Folkemelodi: De mødtes, dengang Løvet faldt. Udsat af A. Liebmann 1868
 162. Dansk Folkemelodi: Der gaar Dans ved Elv og Fjord 1870

163. Dansk Folkemelodi: Gammel københavnsk Vægtersang. Udsat af J. P. E. Hartmann 1910
164. Dansk Folkemelodi: Hvergang Bøgenes Blade. Udsat af Otto Malling 1890
165. Dansk Folkemelodi: Jeg gik mig ud en Sommerdag. Udsat af Kr. Pedersen 1936
166. Dansk Folkemelodi: Langelandsk Sang (Hun har mig glemt). Udsat af Henrik Rung 1859
167. Dansk Folkemelodi: Slaget ved Slesvig (Paaskeklokken kimed mildt). Udsat af Henrik Rung 1860
168. Dansk Folkemelodi: Trankebarvise. Udsat af Chr. Bull 1852
169. Dansk Folkesang: Agnete. Udsat af Niels W. Gade 1847
170. Dansk Folkesang: Agnete. Udsat af J. P. E. Hartmann 1849
171. Dansk Folkesang: BornholmskVise Sjøkarijn. Udsat af J.P.E.Hartmann 1866
172. Dansk Folkesang: Den unge Hr. Pedersen. Udsat af J.P.E.Hartmann 1845
173. Dansk Folkesang: Det haver saa nyligen regnet..... 1861
174. Dansk Folkesang: De vare syv og syvsindstve. Udsat af Jung 1849
175. Dansk Folkesang: De vare syv og syvsindstve. Udsat af Otto Malling 1883
176. Dansk Folkesang: De var vel syv og syvsindstve. Udsat af Thomas Laub 1926
177. Dansk Folkesang: Elverhøj. Udsat af J. P. E. Hartmann 1851
178. Dansk Folkesang: Elverskud. Udsat af J. P. E. Hartmann 1848
179. Dansk Folkesang: En dejlig ung Ridder. Modersmaalet. Udsat af N. Salomon 1847
180. Dansk Folkesang: Gangerpilten. Udsat af Chr. Bull 1851
181. Dansk Folkesang: Hafbur og Signe. Udsat af J. P. E. Hartmann 1848
182. Dansk Folkesang: Herr Ole. Udsat af Chr. Bull 1847
183. Dansk Folkesang: I Skoven skulde være Gilde. Udsat af Knudåge Riisager..... 1936
184. Dansk Folkesang: Jysk Bondevise (A sku just te Mærken draw). Udsat af J. P. E. Hartmann..... 1860
185. Dansk Folkesang: Jysk Dansevise (Goj Awten). Udsat af Thorvald Engqvist 1910
186. Dansk Folkesang: Jysk Dansevise (Goj Awten). Udsat af Aage Larsen 1934
187. Dansk Folkesang: Liden Kirstin. Udsat af Thomas Laub 1928
188. Dansk Folkesang: Majmaaned. Udsat af J. P. E. Hartmann 1845
189. Dansk Folkesang: Marsk Stigs Døtre. Udsat af Chr. Bull 1850
190. Dansk Folkesang: Min Fader vil mig gifte iaar. Udsat af J. P. E. Hartmann 1845
191. Dansk Folkesang: Pigen synger. Udsat af A. Liebmann..... 1870
192. Dansk Folkesang: Ranilds Vise. Udsat af C. J. Hansen 1863
193. Dansk Folkesang: Ravnens. Udsat af Thomas Laub..... 1936
194. Dansk Folkesang: Ridder Brynning Udsat af H. Lund 1859
195. Dansk Folkesang: Roselille. Udsat af J. P. E. Hartmann 1846
196. Dansk Folkesang: Svend Vonved. Udsat af C. E. F. Weyse 1840
197. Dansk Folkesang: Tovellille. Udsat af C. E. F. Weyse 1843
198. Dansk Folkesang: Verner Ravn. Udsat af J. P. E. Hartmann 1846
199. Dansk Nationalsang: Kong Christian stod ved højen Mast. Udsat af J. P. E. Hartmann 1861
200. David, Félicien: Ørkenen 1846
201. Demény, D.: Serenade 1934
202. Donizetti, G.: Kor af »Regimentets Datter« 1907
203. Dupuy, E.: Aftenen 1859
204. - - L'amour 1866
205. Düben, Andreas von: Pugna triumphalis..... 1933
206. Dürrner, J.: Stormen..... 1878
207. - - Våren är kommen .. 1868
208. Emborg, J. L.: Den jyske Hede . 1924

209. Engberg, Axel: Naar Aftnens Skær sig sænker 1921
210. Engberg, Axel: Svaner 1913
211. Engelsk Folkesang: Stakkels Mary Anne. Udsat af J. P. E. Hartmann 1851
212. Engelsk Nationalsang: God save the King. Udsat af James Tilleard 1928
213. Enna, August: Kantate ved Indvielsen af Bispebjerg Hospital .. 1913
214. Fabricius, Jakob: Den forladte .. 1876
215. — — Nocturne 1883
216. Faltin, R.: I Livets kamp 1911
217. Finsk Folkesang: Det var en vacker sommarkväll. Udsat af K. Steensen efter Karl Ekman 1912
218. Finsk Folkesang: Du är så vacker. Udsat af Karl Ekman 1912
219. Finsk Folkesang: Fjällran han dröjer. Arrangören ubekendt 1862
220. Finsk Folkesang: Fjällran han dröjer. Udsat af K. Möhring 1890
221. Finsk Folkesang: Jag räcker dig min trogna hand. Udsat af N. Ravnkilde 1852
222. Finsk Folkesang: Kultani. Udsat af Fr. Pacius 1902
223. Flamsk Folkesang: Les compagnons de la Marjolaine. Udsat af Halfdan Kjerulf 1869
224. Flemming, F. F.: Kyrie eleison .. 1867
225. Foss, Gunnar: Korsets Veje 1907
226. Fransk Folkesang: Du rossignol qui chante. Udsat af Halfdan Kjerulf 1870
227. Fransk Folkesang: Vive Henri quatre 1866
228. Franz, Robert: Ave Maria. Udsat af Otto Malling 1880
229. Fröhlich, J. F.: Leichter Sinn 1840
230. Gade, Niels W.: Abendständchen 1849
231. — — - Abschied af »Reiterleben« 1852
232. Gade, Niels W.: Angriff af »Reiterleben« 1853
233. Gade, Niels W.: De vilde Jægere. 1847
234. — — - Die Studenten. Studenten 1854
235. Gade, Niels W.: Einkehr af »Reiterleben« 1851
236. Gade, Niels W.: Einquartierung af »Reiterleben« 1852
237. Gade, Niels W.: Farvel til Liebmann 1840
238. — — - Festkantate ved Industriudstillingens Aabningshøjtidelighed. Bl. Kor 1872
239. Gade, Niels W.: Gondelfahrt. 1854
240. — — - Heinrich Frauenlob 1878
241. — — - I Skoven (Der er saa travlt i Skoven) 1859
242. Gade, Niels W.: Jægerkor (Trara, trara) 1854
243. Gade, Niels W.: Kantate ved Promotionsfesten i Universitetets Festsal. Bl. Kor 1879
244. Gade, Niels W.: Kantate ved Universitetetsfesten i Anledning af Christian IX's Regeringsjubileum 1888
245. Gade, Niels W.: Kor af »Comala« 1864
246. — — - Køge 1848
247. — — - Morgensang af »Elverskud« 1927
248. Gade, Niels W.: Reiters Morgenlied af »Reiterleben« 1851
249. Gade, Niels W.: Rosen 1860
250. — — - Sang (Melodi: Paa Sjelunds fagre Sletter) ved Studenterforeningens Mindefest for Frederik VIII 1912
251. Gade, Niels W.: Skovsang (I Skov og Vang) 1860
252. Gade, Niels W.: Skovsang (Vi vandrer sammen) 1843
253. Gade, Niels W.: Sångarens lycka . 1894
254. — — - Viborg Domkirke 1922
255. — — - Waldlied (Wo Büsche stehn) 1849
256. Gade, Niels W.: Winterlied 1850
257. Gebauer, J. C.: Jægersang (Op, raske Jægerskare) 1843
258. Gebauer, J. C.: Vise om Vaaren .. 1867
259. Geijer, E. G.: O yngling, om du hjerta har 1862
260. Geijer, E. G.: Stridsbøn 1869
261. Geisler, Chr.: Carl Ploug 1900
262. — — - Lokkende Toner .. 1912
263. Gerson, G.: Der menschliche Stimme 1841

264. Gevaert, F.A.: Vers l'Avenir 1919
265. Gjerström, Bjarne: Selinda och Leander 1936
266. Gjerström, Gunnar: Vårnatten .. 1932
267. Glass, Louis: Alle de voksende Skygger 1901
268. Glass, Louis: December 1934
269. — — Den danske Studenterang (Vær hilset, Kammerater) 1931
270. Glass, Louis: Filsoffens Vise.... 1925
271. — — Sang (O lad min mørke Jubels Pragt) 1917
272. Glass, Louis: Trinklied 1905
273. Glæser, J.: Bornholms Drapa. Udsat af Johan Hye-Knudsen 1939
274. Glæser, J.: Fiskersang 1853
275. — - Min lilla vrå bland bergen 1873
276. — - Norden (Höje Nord, Friheds Hjem) 1869
277. Gounod, C.: Kor af »Cinq Mars« 1877
278. — - Kor af »Mireille« .. 1865
279. Gram, Peder: Bjarkemaal 1921
280. — — Morgen (Se Morgen lyser) 1937
281. Gram, Peder: Norden 1921
282. — — Slovenisk Folkevis 1919
283. — — Stjerner 1917
284. Grandjean, A.: Aftenstemning (Prinsessen sad højt) 1875
285. Gretry, A.E.M.: Sang (Melodi: Vort Fødeland var altid rigt) ved Studiegaardens Indvielse 1916
286. Grieg, Edvard: Aftenstemning (Nu synker Aftenen) 1924
287. Grieg, Edvard: Bjørneskytten 1868
288. — — Fremad 1869
289. — — Kor af »Sigurd Jorsalfar« 1876
290. Grieg, Edvard: Landkending 1881
291. — — Min dejligste Tanke 1930
292. — — Sangerhilsen 1898
293. — — Serenade til Welshaven 1869
294. Grieg, Edvard: Studereliv 1866
295. Græsk Folkesang: Sømandsang. Udsat af J. P. E. Hartmann 1854
296. Græsk Folkesang: Vaagn du min søde Kærlighed. Udsat af P. Heise 1874
297. Grøndahl, O.A.: Ung Magnus... 1922
298. Gustaf, Prins: Kålkbackssång 1870
299. — — Studentsång (Sjung om studentens lyckliga dag) 1862
300. Gustaf, Prins: Vårsång. (Glad såsom fågeln) 1933
301. Hagen, S.A.E.: De Unges Sang.. 1897
302. Hale, Adam de la: Minnelied. Udsat af W. Nagel 1933
303. Hallström, I.: Aftonstjernen 1864
304. Halvorsen, Johan: Dobbeltportræt 1934
305. — — Østerdøls Marchen 1932
306. Hamerik, Asger: Sang ved Chr. Richardts Bryllup 1865
307. Hamerik, Ebbe: Den hvide Maane. Sensibilit  plaine 1932
308. Hamerik, Ebbe: Duncan Gray ... 1933
309. — — Kantate ved Studentergaardens Indvielse 1923
310. Hamerik, Ebbe: Styrmand Anderssons Hjemkomst 1932
311. Hamerik, Ebbe: Tibbi Dunbar .. 1932
312. Hansen, C. J.: Aftenklokken 1860
313. — — Dansemelodier af »Kong Rosmer« 1857
314. Hansen, C. J.: Den glada s ngaren 1853
315. — — Din Mund 1866
316. — — En Sang om Vaaren 1875
317. — — Fakkelsang 1869
318. — — Fiskersang 1866
319. — — Folkevis (Han gynge paa Havet) 1858
320. Hansen, C. J.: Foraarssang (Til Skoven gik der Bud) 1868
321. Hansen, C. J.: Fribyttens Sang paa Dækket af »Korsaren og hans Brud« 1874
322. Hansen, C. J.: F drelandsang (Morgendug, der sagte bæver) .. 1862
323. Hansen, C. J.: Fyen 1867
324. — — Havblik af »Korsaren og hans Brud« 1874
325. Hansen, C. J.: Hilsen til Upsala.. 1856
326. — — I Maj (Maj med springende L v) 1856
327. Hansen, C. J.: I Nød og Fare... 1864

328. Hansen, C. J.: I Skoven gaar Livet
Andante..... 1855
329. Hansen, C. J.: Jægerkor 1845
330. — — Jægersang (Det gaar
saa lystigt)..... 1854
331. Hansen, C. J.: Jægersang (Nu grøn-
nes Skoven atter)..... 1852
332. Hansen, C. J.: Kantate til Heise.. 1858
333. — — Kantate ved Studen-
terforeningens Sørgefest i Anled-
ning af Frederik VII's Død..... 1863
334. Hansen, C. J.: Leonora di Massa-
Carrara 1855
335. Hansen, C. J.: Lille Karen 1855
336. — — Majsang (Der er
kommet et Bud) 1870
337. Hansen, C. J.: Mindekvad om Bold-
husgade af »Studenteforeningens
Ruskantate«..... 1863
338. Hansen, C. J.: Nattens Sønner ... 1866
339. — — Norden 1862
340. — — Paa Bryllupsdagen. 1868
341. — — Sang paa Havet ... 1853
342. — — Studentervise (Min
Genbo er et Tag) 1859
343. Hansen, C. J.: Sång för Konung
Frederik VII's skånska Hussarer . 1861
344. Hansen, C. J.: Til Christiania.... 1869
345. — — Til Danmarks Bøge-
skove..... 1868
346. Hansen, C. J. (og P. Heise): Til
J. P. E. Hartmann. Festkantate... 1861
347. Hansen, C. J.: Till aftonstjärnan.. 1867
348. — — Tonerne 1860
349. — — Ved Sundet (Dejlige
Øresund) 1848
350. Hansen, C. J.: Velkommen ved Furen 1845
351. — — Vaabensang af »Kor-
saren og hans Brud« 1862
352. Hartmann, Emil: Foraarsvise (Hvor
det skyder) 1876
353. Hartmann, Emil: Fædrelandssang
(Vort Land, vort Land, vort Fæd-
reland) 1864
354. Hartmann, Emil: Mod Efteraar.. 1875
355. — — Til Skoven (Den-
gang da Natten lang)..... 1864
356. Hartmann, J. P. E.: Christian II... 1862
357. Hartmann, J. P. E.: Danmarks Kæm-
pehøje..... 1868
358. Hartmann, J. P. E.: De nordiske Stu-
dentsangere 1856
359. Hartmann, J. P. E.: Der Oktober... 1840
360. — — Du kommer ... 1862
361. — — Farvel ved Axel
Liebmans Jordefærd 1876
362. Hartmann, J. P. E.: Festsang..... 1841
363. — — Flyv Fugl, flyv.
Udsat af Otto Malling..... 1898
364. Hartmann, J. P. E.: Foraarskvad (O,
hvor er jeg glad idag) af »Frelst« 1874
365. Hartmann, J. P. E.: Fra Bogen.... 1867
366. — — Frejas Stjerne .. 1851
367. — — Hilsen til Norge 1869
368. — — Hymne og Bøn 1875
369. — — Indledning ved
Indvielsen af Universitetets Solen-
nitetssal 1865
370. Hartmann, J. P. E.: Indskrift paa Od-
dens Mindesten..... 1873
371. Hartmann, J. P. E.: I Provence. Bl.
Kor 1898
372. Hartmann, J. P. E.: Jyllands Besæt-
telse 1848..... 1859
373. Hartmann, J. P. E.: Jægerkor af »Fi-
skeren og hans Børn« 1840
374. Hartmann, J. P. E.: Jægerkor (Hvad
skønne Toner)..... 1859
375. Hartmann, J. P. E.: Jægerkor (Snart
er Natten svunden) af »Syvsover-
dage« 1841
376. Hartmann, J. P. E.: Jægerkor (Ved
Kveld, ved Nat) af »Syvsover-
dage« 1843
377. Hartmann, J. P. E.: Jægersang (Se,
Hjorten drikker) 1849
378. Hartmann, J. P. E.: Kantate ved Fre-
derik VII's Bisættelse (En Del af
Musikken er benyttet ved Univer-
sitetets Mindefest for Frederik VIII
1914) 1863
379. Hartmann, J. P. E.: Kantate ved Ind-
vielsen af Studenterforenings-Byg-
ningen 1863
380. Hartmann, J. P. E.: Kantate ved Sør-
gefesten for Orla Lehmann 1870

381. Hartmann, J.P.E.: Kantate ved Universitetets Fest i Anledning af Christian IX's 70=Aars Fødselsdag 1888
382. Hartmann, J.P.E.: Kantate ved Universitetets Fest i Anledning af Christian IX's og Dronning Louises Guldbryllup 1892
383. Hartmann, J.P.E.: Kantate ved Universitetets Fest i Anledning af Kronprins Frederiks og Kronprinsesse Lovisas Formæling..... 1869
384. Hartmann, J. P. E. (og Otto Malting): Kantate ved Universitetets Fest til Minde om Ludvig Holberg 1885
385. Hartmann, J.P.E.: Kantate ved Universitetets 400=Aars Fest i Frue Kirke. Bl. Kor..... 1879
386. Hartmann, J.P.E.: Kantate ved Universitetets Sørgefest i Anledning af Christian VIII's Død 1848..... 1871
387. Hartmann, J.P.E.: Kor af »Kantaten til Efterslægtsselskabets Jubelfest« 1871
388. Hartmann, J.P.E.: Kor af »Ravnen« 1850
389. — — Kor af »Corsarerne« 1862
390. Hartmann, J.P.E.: Krigssang (Hedelærke, haardt maa du mærke).... 1848
391. Hartmann, J.P.E.: Landlig Kærlighed 1848
392. Hartmann, J. P. E.: Mindesang over de faldne (Slumrer sødt)..... 1859
393. Hartmann, J. P. E.: Mødet..... 1854
394. — — O Maane, svigt mig ej af »Maaneskinsdrømme« . 1864
395. Hartmann, J. P. E.: Rejsen til Vinlandene..... 1851
396. Hartmann, J.P.E.: Sang ved Chr. Richardts Bryllup 1865
397. Hartmann, J. P. E.: Sang ved en Brudevielse 1842
398. Hartmann, J. P. E.: Sang ved Festen for Frederik VI paa Skanderborg Slotsbanke 1845
399. Hartmann, J. P. E.: Serenade ved Strandbredden 1843
400. Hartmann, J. P. E.: Skjaldekor af »Olaf den Hellige«..... 1854
401. Hartmann, J.P.E.: Studenterhjemmet 1855
402. Hartmann, J. P. E.: Studenternes Sang til Kronprinsessen ved Fakkeltoget 1841
403. Hartmann, J. P. E.: Studenternes Sang ved Thorvaldsens Bisættelse (senere ved Henrik Hertz' Begravelse) 1844
404. Hartmann, J. P. E.: Studentersang (Vi er et lystigt Folkefærd) 1854
405. Hartmann, J. P. E.: Sømanden af »Maaneskinsdrømme« 1861
406. Hartmann, J. P. E.: Til Nordens Ungdom 1875
407. Hartmann, J.P.E.: Til Solen 1861
408. — — Til Weyse.... 1859
409. — — Tøvejr 1856
410. — — Valdemar Atterdag 1862
411. Hartmann, J. P. E.: Ved C. J. Hanssens Begravelse..... 1875
412. Hartmann, J. P. E.: Ved Dronning Louises Bisættelse (senere ved Christian IX's Bisættelse) 1898
413. Hartmann, J. P. E.: Ved H. N. Clausens Jordefærd (senere ved Carl Plougs Jordefærd)..... 1877
414. Hartmann, J. P. E.: Ved Løvfald... 1865
415. — — Venneraad 1893
416. — — Vintergæk 1902
417. — — VølvensSpaadom 1872
418. Hartmann, Johan: Liden Gunver af »Fiskerne«. Udsat af J. P. E. Hartmann 1849
419. Hasler, Hans Leo: Gagliarda. Udsat af Willy Herrmann 1936
420. Haslinger, Karl: Kyrie eleison.... 1840
421. Haug, Gustav: Ewig jung ist nur die Sonne 1933
422. Hauptmann, M.: Abendruhe 1900
423. — — Über dem Hügel hin..... 1908
424. Haydn, Joseph: Deutschland, Deutschland über alles. Udsat af Johan Hye-Knudsen..... 1937
425. Haydn, Joseph: Gott erhalte Franz, den Kaiser 1841
426. Hedar, Josef: Regnvisan 1932
427. Hegar, Fr: Schön Rohtraut 1912

428. Hegar, Fr.: Slafwandel 1921
429. Heine, Axel: Sang (Hil dig Phantasus) ved Idrætshusets Indvielse. 1914
430. Heise, P.: Afsked med Vinteren. 1864
431. — - Aften i Skoven 1855
432. — - Barcarole (Dette Vand vi glide paa) 1866
433. Heise, P.: Borgjomfruen 1854
434. — - Christian IV ved Femern 1867
435. — - Danmarks Kæmpegrave 1854
436. — - Dans, ropte felen 1873
437. — - De dankes Sang i Ringergege 1869
438. Heise, P.: Den vilde Rosenbusk . 1863
439. — - De smukke 1866
440. — - Det er Efteraar 1855
441. — - Det var paa Isted Hede. Udsat af Paul Helmuth 1914
442. Heise, P.: Det vaagnende Foraars 1874
443. — - Drikkeviser (Hurra, Kammerater) 1863
444. Heise, P.: Fuglekvidder 1857
445. — - Fædrenes Minde 1866
446. — - Gravsang 1867
447. — - Introduktion og Vals . 1874
448. — - I Skoven (Jeg gik mig i den dunkle Skov) 1859
449. Heise, P.: Jylland mellem tvende Have 1884
450. Heise, P.: Kor af »De Underjordiske« 1858
451. Heise, P.: Krigsbøn 1864
452. — - Men har Athene af »Studentforeningens Ruskantate« 1855
453. Heise, P.: Maanen smiler 1874
454. — - Nordboerne samle sig til Strid 1860
455. Heise, P.: Rejseliv 1859
456. — - Romance (Ved den dunkle Brønd) af »Danserinden« 1862
457. Heise, P.: Sang af »Cymbeline« .. 1860
458. — - Skolscene og Kvartet (Dog ej Taarer mer) af »Studentforeningens Ruskantate« 1854
459. Heise, P.: Skovbækken 1871
460. — - Sommeren 1875
461. — - Studentervise (Vi er en liden, men modig Hær) 1854
462. Heise, P.: Thorstens Sang (Arme Hjerter). Udsat af Thorvald Engvigst 1915
463. Heise, P.: Til Bacchus 1856
464. — - (og C. J. Hansen): Til J. P. E. Hartmann. Festkantate... 1861
465. Heise, P.: Til Kamp 1864
466. — - Tonernes Flugt 1859
467. — - Tre Katte 1857
468. — - Velmødt paa vore Vange 1862
469. — - Volmerslaget 1868
470. — - Zigeunernes Sang ved deres Dronnings Grav 1870
471. Helmuth, Paul: Bovbjerg 1912
472. — - Høst 1935
473. — - I den lyse Nat .. 1936
474. — - Jenny i Rugen .. 1907
475. — - Møllerens Døtre 1915
476. — - Stilhed 1938
477. — - Vagabundus 1936
478. Helsted, C.: In der Fremde 1845
479. Henning: Frieriet 1864
480. Henrichsen, Roger: Aften (Stille Hjerter) 1922
481. Henrichsen, Roger: Asters 1918
482. — - Byens Sang . 1925
483. — - Foraarsserenade 1925
484. Henrichsen, Roger: Gunnar á Hlíðarenda 1925
485. Henrichsen, Roger: Hilsen 1912
486. — - I Sorgenfri Park 1923
487. Henrichsen, Roger: Kantate ved Det kgl. danske Landhusholdnings- Selskabs 150-Åars Jubilæum 1919
488. Henrichsen, Roger: Kantate ved Studentforeningens 100-Åars Fest 1920
489. Henrichsen, Roger: Nu skiller Skyer ad 1912
490. Henrichsen, Roger: Pigens Morgen 1919
491. — - Sct. Hans Hymne 1912
492. Henrichsen, Roger: Skumring ... 1921
493. — - Svaner 1912
494. — - To Raad til min Pige og eet til mig selv 1921
495. Henriques, Fini: Dagen er omme af »Canta« 1910

496. Henriques, Fini: Irmelin Rose 1932
 497. — — Kærlighedsdalen 1913
 498. — — Serenade(Jomfru, du maa ikke sove) 1935
 499. Henselt, A.: Der Bombau. Udsat af J. P. E. Hartmann 1853
 500. Hering, K. F.: Matrossang 1843
 501. Hermes, E.: Långtan till den älskade 1904
 502. Hiller, F.: Abschied 1859
 503. — - Frühlingsinzug 1859
 504. — - Lebenslust 1863
 505. Hjorth, H.: Haredans 1933
 506. Hollandsk Folkesang: Fuhrmannslied. Udsat af John Julia Scheffler 1932
 507. Horneman, C. F. E.: Kantate ved Universitetets Mindefest for Christian IX (En Del af Musikken benyttet ved Universitetets Mindefest for Frederik VIII 1912) 1906
 508. Horneman, C. F. E.: Vort Hjem, du danske Jord. Af Kantate ved Mindefesten for Christian IX. Udsat af Roger Henrichsen 1918
 509. Horneman, C. F. E.: Vort Hjem, du danske Jord. Udsat af Johan Hye-Knudsen 1939
 510. Horneman, C. F. E.: Vaarsang . . . 1906
 511. Horneman, Emil: Kongernes Konge Udsat af E. Helsted 1909
 512. Hurum, Alf: Digteren og Fluen. 1930
 513. Hutter, Hermann: Die Ablösung 1937
 514. Hye-Knudsen, Johan: Caribbean Moon 1934
 515. Hye-Knudsen, Johan: Dagning . . 1931
 516. — — Digterens Lyksalighed 1931
 517. Hye-Knudsen, Johan: Drikkevisen (Nu maa vi ha' vor Aquavit) . . . 1936
 518. Hye-Knudsen, Johan: Duer Himlen 1932
 519. — — Historiens Sang 1938
 520. Hye-Knudsen, Johan: Hymne til Studentersangforeningen 1936
 521. Hye-Knudsen, Johan: Jeg dykker dybt 1932
 522. Hye-Knudsen, Johan: Kantate i Anledning af Industriraadets 25de Aars Jubilæum 1935
 523. Hye-Knudsen, Johan: Kantate ved Indvielsen af Mindemarket for de krigsforliste Søfolk 1928
 524. Hye-Knudsen, Johan: Kantate ved Indvielsen af Nationalmuseets nye Bygning 1938
 525. Hye-Knudsen, Johan: Kantate ved Aarhus Studentereforenings Rusgilde 1929
 526. Hye-Knudsen, Johan: Kantate ved Indvielsen af Aarhus Universitet . 1933
 527. Hye-Knudsen, Johan: Kantate ved Studentereforeningens Rusfest . . . 1934
 528. Hye-Knudsen, Johan: Solrødt . . 1931
 529. — — Studenternes Sang til Universitetet ved 450de Aars Jubilæet 1929
 530. Häffner, J. C. F.: Hilsen til Slesvig 1864
 531. — — Lejonriddarne . . . 1858
 532. Høffding, Finn: Den lyse Nat . . 1937
 533. Italiensk Folkesang: La gondoletta. Udsat af Halfdan Kjerulf . . 1869
 534. Italiensk Folkesang: Santa Lucia. Udsat af Halfdan Kjerulf 1869
 535. Italiensk Folkesang: Tic e tic e toc. Udsat af Johan Hye-Knudsen . . 1932
 536. Jensen, Niels Peter: Sang (af Kantate til Reformations-Jubelfesten ved Universitetet 1836) ved Universitetets Fest i Anledning af Rigshospitalets Indvielse 1910
 537. Josephson, J. A.: Islossningen . . . 1872
 538. — — Rings drapa . . . 1849
 539. — — Serenad (Stjernorna tindra ren) 1855
 540. Josephson, J. A.: Stridsång 1858
 541. — — Vårsång (Vårliga vindar draga) 1866
 542. Josephson, A. J.: Vårt land 1855
 543. Järnefelt, Armas: Den flydda . . 1920
 544. — — Græshoppen . . 1937
 545. — — Vill du komma 1935
 546. Kajanus, Robert: Sotamarssi. Krigsmarsj 1921
 547. Kalliwooda, J. W.: Frühlingsahnen. 1863

548. Kalliwoda, J.W.: In die Ferne... 1863
549. Kapfelmann, A.v.: Vårsång (Våren är kommen)..... 1867
550. Kaun, Hugo: Heimat..... 1921
551. — — Sagt mir, ihr schimmernde Sterne 1910
552. Kjerulf, Halfdan: Brudefærden i Hardanger 1867
553. Kjerulf, Halfdan: Jægerens Sang paa Fjeldet 1869
554. Kjerulf, Halfdan: Kan det trøste 1877
555. — — Kavalierernes Sang af »Woodstock«..... 1870
556. Kjerulf, Halfdan: Natten 1868
557. — — Norges Fjelde. 1862
558. — — Nøkken 1862
559. — — Quand tu dors 1868
560. — — Sangerhilsen til Bruden 1870
561. Kjerulf, Halfdan: Serenade ved Strandbredden 1862
562. Kjerulf, Halfdan: Solvirkning ... 1876
563. Koschat, Thomas: Verlassen 1898
564. Krannig, S.: Der Landstreicher .. 1930
565. Kreutzer, K.: Serenad. 1862
566. Krøyer, H.E.: Et Ord endnu 1848
567. — — Fædrelandssang (Der er et yndigt Land) 1841
568. Krøyer, H.E.: Kor af «Væringerne i Myklagard»..... 1851
569. Krøyer, H.E.: Studentersang til Kongen ved Universitetets Bygning's Indvielse 1836..... 1841
570. Krøyer, H.E.: Vaarsang (Nu er da Vaaren kommen)..... 1845
571. Krøyer, H.E.: Verbum amare... 1847
572. Kuhlau, Fr.: Abendlied. Aftensang (Under alle Grene er Ro)..... 1845
573. Kuhlau, Fr.: Amor (Kender du, min smukke Pige)..... 1868
574. Kuhlau, Fr.: Der Abend. Aftenen (Nys skygged)..... 1853
575. Kuhlau, Fr.: Der Trinker. Drikkevise (Diogenes) 1847
576. Kuhlau, Fr.: Die Nacht..... 1844
577. — — Die Wolke. Skyen.. 1845
578. — — Elskovsguden (O, blandt alle Alfer) 1868
579. Kuhlau, Fr.: In der Fremde. Langt fra Hjemmet 1857
580. Kuhlau, Fr.: I Skoven gaar Livet Andante..... 1840
581. Kuhlau, Fr.: Kanon (Pflichtschuldig gähnet)..... 1858
582. Kuhlau, Fr.: Kor af »Hugo og Adelheid« 1864
583. Kuhlau, Fr.: Lebensglück..... 1841
584. — — Lied des Schiffers im Hafen. Rejsesang (Da Vaartoner løde) 1842
585. Kuhlau, Fr.: Mailied. Majsang (O du skønne)..... 1841
586. Kuhlau, Fr.: Minnelied. Svar mig 1854
587. — — Reiters Ausfahrt. Ungdomsmod..... 1841
588. Kuhlau, Fr.: Schifferlied. Aarle Morgen..... 1847
589. Kuhlau, Fr.: Selinde 1840
590. — — Ständchen. Serenade (Roligt slumrer du)..... 1845
591. Kuhlau, Fr.: Weinlied..... 1844
592. Kunzen, F.L.Æ.: Kor af »Gyrithe« 1873
593. Kuula, Toivo: Ett bröllop..... 1932
594. — — Natt..... 1938
595. — — Vart gick moderns hjärteglädje 1932
596. Kücken, F.W.: Ach, wie ist's möglich dann 1898
597. Kücken, F.W.: Das Regenwetter. Ved Knippelsbro 1844
598. Kücken, F.W.: Der Jäger 1840
599. — — Efterlysning 1855
600. — — Hrr Vetter 1863
601. — — I skogan 1868
602. — — Jägerlied 1862
603. — — Lebensglück 1841
604. — — Mod Enden af Gildet 1862
605. Körling, August: Sten Sture..... 1930
606. Körling, Felix: Det skymmer 1914
607. — — En glad trall 1938
608. Lagerkrantz, L.W.A.: Källan..... 1908
609. — — Tonerne ... 1898
610. Lange-Müller, P.E.: Ak, I Snefug 1910
611. — — Ak paa Marken 1883

612. Lange-Müller, P. E.: Bannersang. Ved Afsløringen af Studentereforeningens nye Banner 1910
613. Lange-Müller, P. E.: Buesnoren ... 1876
614. — — Den skønne Jolanthe 1920
615. Lange-Müller, P. E.: Det er ingen Blomst, der falder 1936
616. Lange-Müller, P. E.: Du klare Spejl 1920
617. — — En Engel har rørt din Pande 1910
618. Lange-Müller, P. E.: Fædrelands-sang (Morgendug, der sagte bæver) 1882
619. Lange-Müller, P. E.: Færø 1916
620. — — Graf Eberstein 1910
621. — — Hilsen til Sønderjylland (Sving jer Toner) ... 1921
622. Lange-Müller, P. E.: Høstsang (Vingede Skarer) 1875
623. Lange-Müller, P. E.: I Skoven (Jeg gik mig i den dunkle Skov) 1910
624. Lange-Müller, P. E.: I Stormen ... 1920
625. — — Jeg spiler min Vinge af »Kærlighedens Komædie« 1876
626. Lange-Müller, P. E.: Jægersang (Solen stiger i Østerled) 1881
627. Lange-Müller, P. E.: Kantate ved Universitetets Fest i Anledning af 100-Aars Dagen for Stavnsbaandets Løsning 1910
628. Lange-Müller, P. E.: Morgenridt .. 1880
629. — — Niels Ebbesen 1878
630. — — PetarDoitschni og Kong Mathias 1910
631. Lange-Müller, P. E.: Portugisernes Søfarersang 1919
632. Lange-Müller, P. E.: Romersk Serenade (Roma, kan du sove) 1907
633. Lange-Müller, P. E.: Serenade (Alt vandrer Maanen) 1881
634. Lange-Müller, P. E.: Serenade (Kornmodsglansen) 1879
635. Lange-Müller, P. E.: Serenade af »Der var engang« 1889
636. Lange-Müller, P. E.: Serenade af »Renaissance« 1901
637. Lange-Müller, P. E.: Sommeraftnens Tusmørke 1920
638. Lange-Müller, P. E.: Vak upp 1920
639. — — Ved Frederik VIII's Bisættelse 1912
640. Langaard, Rud. Immanuel: Musæe triumphantes 1908
641. Larsen, Aage: Pæ' Sivensak 1934
642. Laub, Thomas: Sønderjylland. Udsat af Johan Hye-Knudsen... 1935
643. Laurin, C. J. O.: Vågen 1844
644. Lembcke, G. A.: Folkevise (Alt falder Løvet) 1899
645. Lettisk Folkesang: Klausies, mana ligavina. Udsat af A. Åbele 1931
646. Lettisk Folkesang: Redz' kur jaja. Udsat af A. Åbele 1931
647. Levysohn; Salomon: Alle Klokker 1927
648. Lie, Sigurd: Flytfluglængsler ... 1917
649. Liebmann, A.: Aftenscene paa Søen 1874
650. — — Elskov, en Jægersdreng 1871
651. Liebmann, A.: Kantate ved Julegildet i Studentereforeningen ... 1868
652. Lindblad, A. F.: En sommarafton. 1861
653. — — Sangerfærd 1890
654. — — Sång vid framkomsten till Köpenhamn 1854
655. Lindblad, Otto: Dalkarlasång ... 1847
656. — — Fogeljagten 1869
657. — — Hymn till kung Oscar (Ur svenska hjertans djup) 1861
658. Lindblad, Otto: Invitation till dans 1849
659. — — Jägaresång 1845
660. — — Längtan till landet 1840
661. — — Naturen och hjertat 1843
662. — — Serenad (Orfeus sjöng) af »Henrik VIII« 1877
663. Lindblad, Otto: Serenad (Silverklara toner fara) 1860
664. Lindblad, Otto: Sjörovaresång... 1854
665. — — Stridsbön 1862
666. — — Stridsfanan 1875
667. — — Sångfoglarne ... 1865
668. — — Vårsång (Glad såsom fågeln) 1845
669. Lindblad, Otto: Ångbåtssång... 1867
670. Lund, H.: Farvel til Kilden 1848
671. — — Liten fogel 1847
672. — — Tonernes Flugt 1852

673. Lund, H.: Waldlied. 1845
674. Luther, Morten: Vor Gud han er saa fast en Borg. Udsat af C. J. Hansen 1867
675. Løvenskjold, H. P.: Slagsang. 1854
676. Madetoja, Leevi: På höskullen . . 1935
677. Malling, Otto: Bamsen. 1884
678. — — Bier, das fließt . . . 1885
679. — — Bosporus. 1892
680. — — Det kan ikke hjælpe 1912
681. — — Drikkeviser (En Fisk jeg lokked) 1910
682. Malling, Otto: Drikkeviser (Natten fyldt med Jubelstemme) 1879
683. Malling, Otto: En Drossel 1879
684. — — Et Haandtryk 1890
685. — — Foraarsviser (Hvor det skyder) 1875
686. Malling, Otto: Fra Himlen falder der Stjernesked 1911
687. Malling, Otto: Hilsen til J. P. E. Hartmann 1885
688. Malling, Otto: Hvor stædes nu min Gertrud 1914
689. Malling, Otto: Kantate i Anledning af det kirurgiske Akademis 100de Aars Jubilæum. 1887
690. Malling, Otto: Kantate i Anledning af 150de Aars Dagen for Vallø Stiftelse 1888. Bl. Kor 1938
691. Malling, Otto: Kantate ved Modtagelsen af de islandske Altingsmænd 1906
692. Malling, Otto: Kantate ved Indvielsen af Studenterforeningens nye Bygning 1910
693. Malling, Otto: Kantate ved Odd Fellow Ordenens Aarsfest (fra 1897) 1901
694. Malling, Otto: Kantate ved Odd Fellow-Ordenens 25de Aars Fest. . . 1903
695. Malling, Otto: Kantate ved Studenter-Sangforeningens Jubilæumsfest 1889
696. Malling, Otto (og J.P.E.Hartmann): Kantate ved Universitetets Fest til Minde om Ludvig Holberg 1884
697. Malling, Otto: Knud den Helliges Død. 1896
698. Malling, Otto: Mindets Bæger. . . . 1880
699. — — O Gott, mein Weib 1889
700. — — Sommertaagens Sølvverflor 1892
701. Malling, Otto: Spejling 1920
702. — — Studentersang (Vi færdes med Lyst) 1874
703. Malling, Otto: Sædemandens Sang 1889
704. — — Taterfamilien 1885
705. — — Til J.P.E.Hartmann. Kantate. 1893
706. Malling, Otto: Valborgs-Sangen . . 1896
707. Malmquist, Carl: Kong Valdemars vilde Jagt. 1860
708. Malmquist, Carl: Opsang i Spillet 1854
709. — — Sang paa Sundet 1854
710. Marschner, A.E.: Das Königslied. 1936
711. Marschner, Heinrich: Der Trinker. Drikkesang (Min Doktor vil mig nægte vinum) 1840
712. Marschner, Heinrich: Liedesfreiheit 1842
713. — — Kor af »Tempelherren og Jødinden«. . . . 1844
714. Marschner, Heinrich: Trinklied (Brüder lasst uns lustig sein) . . . 1845
715. Marschner, Heinrich: Wonne der Wehmuth. 1859
716. Mathison-Hansen, H.: Roskilde . 1913
717. Mendelssohn-Bartholdy, F.: Das Lied vom braven Mand 1929
718. Mendelssohn-Bartholdy, F.: Der frohe Wandersmann 1852
719. Mendelssohn-Bartholdy, F.: Der Jäger Abschied. Skovsang. 1840
720. Mendelssohn-Bartholdy, F.: Jægersang (Skønne Damer). 1875
721. Mendelssohn-Bartholdy, F.: Die Waldvögelein 1854
722. Mendelssohn-Bartholdy, F.: Ersatz für Unbestand 1841
723. Mendelssohn-Bartholdy, F.: Festgesang an die Künstler. 1847
724. Mendelssohn-Bartholdy, F.: Hymne til Eros af »Antigone«. 1860
725. Mendelssohn-Bartholdy, F.: Korene af »Antigone«. 1867
726. Mendelssohn-Bartholdy, F.: Liebe und Wein 1841

727. Mendelssohn-Bartholdy, F.: Nachtlid. Udsat af J. P. E. Hartmann... 1851
728. Mendelssohn-Bartholdy, F.: Skoven drømmer 1875
729. Mendelssohn-Bartholdy, F.: Sommerlied. Om Sommeren..... 1840
730. Mendelssohn-Bartholdy, F.: Søndagmorgen 1896
731. Mendelssohn-Bartholdy, F.: Türkisches Schenkenlied 1840
732. Mendelssohn-Bartholdy, F.: Wanderlied 1841
733. Mendelssohn-Bartholdy, F.: Wasersfahrt. I Baaden 1843
734. Menuetten: Maanen gaar saa langsomt. Udsat af C. J. Hansen 1860
735. Meyerbeer, G.: Kor af »Afrikanerinden« 1868
736. Meyerbeer, G.: Pilgrimskor af »Le pardon de Ploërmel« 1860
737. Miller: Tabaks-Cantate..... 1846
738. Moe, Benna: Kongen og Folket . 1937
739. Moniuszko, S.: La bergère. Udsat af G. A. Koella 1878
740. Moniuszko, S.: Le soir. Udsat af G. A. Koella 1878
741. Moniuszko, S.: Mignon 1899
742. Mozart, W. A.: Ave verum 1898
743. — — Kor af »Tryllefløjten« 1851
744. Mozart, W. A.: Vom Naschen. Udsat Mathieu Neumann..... 1932
745. Myrberg, A.M.: Sommarnatt.... 1931
746. Möhring, K.: Sof i ro 1890
747. Møller, A.: Jeg elsker de grønne Lunde. Udsat af Joh. Hye-Knudsen 1938
748. Møller, Henrik: Island 1892
749. Nagler, F.: Ständchen im Schnee. Serenade i Frostvejr 1930
750. Negro spiritual: I got shoes. Udsat af Marshall Bartholomew.... 1931
751. Negro spiritual: The battle of Jericho. Udsat af Marshall Bartholomew..... 1931
752. Nicodé, J.L.: Das ist das Meer .. 1910
753. Nielsen, Carl: Aftenstemning (Alt Skoven sig fordunkler) 1915
754. Nielsen, Carl: Ak, Julesne fra Bethlehem 1914
755. Nielsen, Carl: Den danske Sang. Udsat af Hakon Andersen 1927
756. Nielsen, Carl: Den danske Sang. Udsat af Johan Hye-Knudsen... 1934
757. Nielsen, Carl: Den store Mester kommer 1920
758. Nielsen, Carl: Fredlys din Jord, du danske Mand..... 1914
759. Nielsen, Carl: Fædrelandssang (Du danske Mand) 1908
760. Nielsen, Carl: Havets Sang. Udsat af Paul Helmuth 1928
761. Nielsen, Carl: Hil dig, vor Fane 1915
762. — — Hymnus amoris. Bl. Kor..... 1914
763. Nielsen, Carl: I Sommersol og Blæst 1936
764. — — Kantate ved Akademiets Mindefest for Krøyer 1909
765. Nielsen, Carl: Kantate ved Polyteknisk Læreanstalts 100-Aars Fest... 1929
766. Nielsen, Carl: Kantate ved Universitetets Aarsfest..... 1908
767. Nielsen, Carl: Kor af »Paaskeliljen« 1931
768. — — Kvadet om Nordens Harpe..... 1931
769. Nielsen, Carl: Paaske-Liljen 1910
770. — — Sangen til Danmark af »Moderen« 1923
771. Nielsen, Carl: 1659—11'Februar—1909. Kantate 1909
772. Nielsen, Ludolf: I Danmark 1921
773. — — Nytaar 1912
774. — — Valdemars Taarn 1925
775. Nordblom, J.E.: Fäderneslandet . 1878
776. Nordraak, R.: Norsk Fædrelandssang (Ja, vi elsker dette Landet). 1869
777. Norman, L.: Ej med klagan af »Mollnets broder«..... 1878
778. Norsk Folkemelodi: Den store hvide Flok. Udsat af Edvard Grieg 1904
779. Norsk Folkemelodi; Huldre Kve 1864
780. — — Island(Yderst mod Norden). Udsat af A. P. Berggreen..... 1851
781. Norsk Folkesang: Astri, mi Astri. Udsat af Halfdan Kjerulf..... 1869

782. Norsk Folkesang: Bådn lät. Udsat af Edvard Grieg..... 1880
783. Norsk Folkesang: E mindes væl den Gøng. Udsat af Halfdan Kjerulf... 1862
784. Norsk Folkesang: Frierasen..... 1864
785. — — Halling. Udsat af Eyvind Alnæs..... 1938
786. Norsk Folkesang: Heimreise fraa Sætren. Udsat af Halfdan Kjerulf 1862
787. Norsk Folkesang: Ho Guro. Udsat af Halfdan Kjerulf..... 1862
788. Norsk Folkesang: Hon tænkte svara ja 1862
789. Norsk Folkesang: Jeg lagde mig så sildig. Udsat af Edvard Grieg 1880
790. Norsk Folkesang: Myllarvisen (Der laag tri Skalkar). Udsat af Otto Malling..... 1878
791. Norsk Folkesang: Naar Maidagen smiler. Udsat af Chr. Bull 1848
792. Norsk Folkesang: Paal paa Haugen. Udsat af Halfdan Kjerulf..... 1871
793. Norsk Folkesang: Røtnams Knut. Udsat af Edvard Grieg 1882
794. Norsk Folkesang: Springdans. Udsat af Edvard Grieg 1880
795. Norsk Folkesang: Stev fra Vegaards hejen. Udsat af C. J. Hansen 1867
796. Norsk Folkesang: Stusle Sondags Kvællon. Udsat af Lindeman ... 1848
797. Norsk Folkesang: Torö liti. Udsat af Edvard Grieg 1880
798. Novi, Beate: Angelus 1936
799. Olsen, Ole: I Jotunheimen 1932
800. — — Nordland 1919
801. — — Solefaldssang 1912
802. Olsen, Otto: Sommerdaw 1930
803. Olsen, Peter: Grønlandsk Vise (En Sky af Røg sig løfter). Udsat af Johan Hye-Knudsen 1932
804. Olsson, Otto: Celadons klagovisa 1934
805. Otto, Franz: Blauer Montag 1850
806. — — Längtan til hemlandet 1851
807. — — Ständchen..... 1859
808. — — Verrathene Liebe ... 1860
809. Pacius, Fr.: Drikkevise (Kom, Brødre)..... 1868
810. Pacius, Fr.: Suomis sång 1862
811. Pacius, Fr.: Vårt land..... 1854
812. — — Wiegenlied..... 1891
813. Palm, Herman: Under rønn och syren 1930
814. Palmgren, Selim: Friseglaren 1931
815. — — I solnedgången 1915
816. — — Lasse liten 1919
817. — — Paimenen ilo .. 1934
818. — — Sjöfararen vid milan..... 1912
819. Palmgren, Selim: Titania 1936
820. — — Vagantens visa. 1921
821. — — Vaggsång för mitt hjärta 1925
822. Palmgren, Selim: Vaggvisa (Somna vid min sång)..... 1917
823. Paulli, S.H.: Til de danske Kvinder 1841
824. Paulsen, Alfred: Naar Fjordene blaaner 1910
825. Paulus, Olaf: Vestanvejr 1905
826. Pergament, M.: Sorgebudet..... 1931
827. — — Världens gång... 1932
828. Petschke, H.T.: Välkommen til våren 1918
829. Ploug, Hother: Kort har fra Sommer 1900
830. — — Sildig om den Aften 1887
831. Pohlenz, C.A.: Aufruf zur Jagd 1842
832. — — Das Küssen 1844
833. — — Jägers Morgenlied 1841
834. Polsk Folkesang: Was ich sät. Udsat af A. v. Othegraven 1934
835. Prätorius, Mich.: Der Morgenstern. Udsat af Gunnar Foss..... 1934
836. Rachlew, Anders: Jane Grey.... 1923
837. Ralf, Einar: Pionerna 1934
838. Ravnkilde, N.: Frühlingslied 1843
839. — — Jægersang (Trarah! Kraftigt Jægerhornet klinger).... 1847
840. Ravnkilde, N.: Møens Klint..... 1846
841. — — Sommervise..... 1851
842. — — Sang til Friheden. 1844
843. — — Vikingen 1847
844. Reger, Max: Wie ist doch die Erde so schön 1925
845. Reissiger, F.A.: Aftenstemning (O, hvor er denne Aften smuk).... 1899
846. Reissiger, F.A.: En Sangers Bøn. 1895

847. Reissiger, F.A.: Høstandagt 1930
848. — — Olaf Trygvason .. 1866
849. — — Solnedgang (Nu glider Solen) 1899
850. Reissiger, F.A.: Til Sverige (senere Til Jylland) 1870
851. Riccius, A.F.: De muntra musikanterna 1868
852. Riisager, Knudåge: For Kierlighed er Viin 1929
853. Riisager, Knudåge: Høvl og Knast
854. — — Lev vel og fornøjet 1929
855. Riisager, Knudåge: Morgen (Jeg skimter dig) 1936
856. Riisager, Knudåge: Mærk derpaa . 1929
857. Ring, Oluf: Danmarkssangen (Hvor smiler fager) 1936
858. Ring, Oluf: Ung Vise 1938
859. Rosenfeld, Leopold: Alle mine Roser røde 1901
860. Rosenfeld, Leopold: Die drei Zigeuner 1895
861. Rosenfeld, Leopold: Du er som Aftenhimlen 1902
862. Rosenfeld, Leopold: Fredensborg
863. — — Sakuntala .. 1879
864. Rossini, G.: Koraf »Le Comte d'Ory« 1843
865. Rouget de l'Isle, C.J.: Marseillaisen. Udsat af J. P. E. Hartmann .. 1850
866. Rouget de l'Isle, C.J.: Marseillaisen. Udsat af Johan Hye-Knudsen 1934
867. Rubenson, A.: Jægersang af »Maria Stuart« 1871
868. Rung, Henrik: Canzonetta da bere 1849
869. — — Gefion og Gylfe .. 1845
870. — — I Danmark er jeg født 1854
871. Rung, Henrik: Jægerkor af »Lykens Blomst« 1846
872. Rung, Henrik: Modersmaalet . . . 1911
873. — — Nattens dæmrende Taager 1860
874. Rung, Henrik: Vikingsang 1860
875. Russisk Folkesang: Einsam. Udsat af Ottomar Neubner 1937
876. Russisk Folkesang: Højt det ene Bjerg kan stige. Udsat af P. Heise 1872
877. Russisk Folkesang: Pigen ses ved Porten staa. Udsat af P. Heise .. 1872
878. Russisk Folkesang: Schöne Manja. Udsat af Hugo Jüngst 1932
879. Russisk Folkesang: Stenka Rasin. Udsat af Issay Dobrowen 1935
880. Russisk Folkesang: Sträusschen. Udsat af Issay Dobrowen . . . 1933
881. Schierbeck, Poul: Den elsktes Nærhed 1923
882. Schierbeck, Poul: Hymne til Livet. Kantate ved Det Medicinske Selskabs 150=Aars Fest 1922
883. Schierbeck, Poul: I Danmark er jeg født 1932
884. Schierbeck, Poul: Kantate ved Afsløringen af A. C. Illums Buste .. 1938
885. Schierbeck, Poul: Kantate ved Universitetets Immatrikulationsfest .. 1922
886. Schierbeck, Poul: Morgenhilsen .. 1918
887. — — Rakoczys ryttermarsch 1932
888. Schierbeck, Poul: Sig nærmer Tiden 1934
889. — — Tidlig Vaar 1934
890. Schubert, Franz: Baadsang af »Pigen ved Søen« 1873
891. Schubert, Franz: Das Dörfchen . . 1858
892. — — Die Almacht. Udsat af Franz Liszt 1879
893. Schubert, Franz: Die Nacht 1905
894. — — Florindes Klage af »Fierabras« 1866
895. Schubert, Franz: Geist der Liebe. 1857
896. — — Gesang der Geister über dem Wassern 1860
897. Schubert, Franz: Grab und Mond 1928
898. — — Jünglingswonne. 1932
899. — — Liebe 1932
900. — — Lob der Einsamkeit 1928
901. Schubert, Franz: Zum Rundtanz .. 1932
902. — — Wehmut 1917
903. — — Wein und Liebe. 1928
904. Schulz, F. A.: Ständchen. Hilsen (Nu bor du i det fjerne) 1854
905. Schumann, Robert: Der Zecher als Doctrinär 1843

906. Schumann, Robert: Die Minne-
sänger. Sangerdyst 1854
907. Schumann, Robert: Jægerkor af
»Der Rose Pilgerfahrt« 1873
908. Schumann, Robert: Ritornell.... 1937
909. — — Røbet 1864
910. — — Vaarsang.... 1862
911. Schäffer, J.: Aftonrodnad 1872
912. Sehested, Hilda: Manon 1922
913. Seligmann, Hugo: Danmark.... 1919
914. Selmer, Johan: Smædvise 1890
915. Serbisk Folkesang: Herbstnächte.
Udsat af J. Slavenski 1937
916. Seyfried, Ignaz v.: Piano 1859
917. Senstius, Kai: Hr.Kunzes Kompagni 1936
918. Sibelius, Jean: Till hafs..... 1924
919. — — Vad har brutit to-
nens vælde 1919
920. Sibelius, Jean: Venematka..... 1931
921. Silcher, Fr.: Ännchen von Tharau.
Maanens Frieri. Udsat af J. Rietz 1851
922. Simonsen, H. C.: Mads Doss. Ud-
sat af J. P. E. Hartmann 1854
923. Simonsen, N. J.: Held vort Hjem 1881
924. Sinding, Chr.: Sid ikke 1913
925. Sjögren, Emil: Ein neues Trinklied 1916
926. Skotsk Folkemelodi: Krigssang.
Udsat af P. Heise 1864
927. Slavonisk Folkesang: Ständchen
(In des Abends Dämmerschleier)
Udsat af af Hugo Jüngst 1931
928. Slovenisk Folkesang: Hüt' dich.
Udsat af Hugo Jüngst 1934
929. Sokolow, N.: Die Fichte und die
Palme 1934
930. Sonne, Harding: Kantate ved Rigs-
banner-Afsløringen i Anledning
af Dannebrog's 700:Aars Dag.... 1919
931. Sonne, Harding: Kantate ved Vete-
ranstævnet 1914
932. Spansk Folkesang: El contraban-
dista. Udsat af Ottomar Neubner 1932
933. Spohr, L.: Frühlingsorakel 1843
934. — - Gondelfahrt..... 1863
935. — - Kor af »Jessonda«.... 1866
936. — - Rastlose Liebe..... 1852
937. — - Sangeslust..... 1863
938. — - Til Kampen 1849
939. Spontini, G. L.: Kor af »Fernando
Cortez«..... 1871
940. Steinacher: Die Hoffnung 1849
941. Stenhammar, Vilhelm: Sverige... 1931
942. Strauss, Johan: An der schönen
blauen Donau 1933
943. Stucken, Frank van der: Cortège
festival 1919
944. Stuntz, J. H.: Lied der Lands-
knechte..... 1847
945. Stuntz, J. H.: Som et Skjold..... 1854
946. — — Unge Genbyrds Liv i
Norden..... 1905
947. Sveinbjörnsson, Sv.: Landnams-
söngur Islands 1901
948. Sveinbjörnsson, Sv.: O guð vors
lands..... 1925
949. Svejtsisk Folkemelodi: Sang paa
Fjeldet. Udsat af J. F. Frøhlich.. 1861
950. Svendsen, Johan: Aftonrøster ... 1889
951. Svensk Folkemelodi: Farvel. Ud-
sat af P. Heise 1857
952. Svensk Folkemelodi: Paa Fjeld-
toppen. Udsat af J. P. E. Hartmann 1847
953. Svensk Folkemelodi: Nattvandra-
resång (Och än ligger mörker).
Udsat af Chr. Bull 1848
954. Svensk Folkemelodi: Skadis kla-
gan. Udsat af J. C. F. Häffner ... 1877
955. Svensk Folkemelodi: Till svenska
fosterjorden (Du gamla, du fria).
Udsat af C. J. O. Laurin 1857
956. Svensk Folkemelodi: Viken tidens
flyktiga minnen. Udsat af J. C. F.
Häffner..... 1847
957. Svensk Folkesang: Dalvisa. Udsat
af Otto Olsson..... 1932
958. Svensk Folkesang: Dal-polska. Ud-
sat af H. Lund..... 1859
959. Svensk Folkesang: Den sorgsna.. 1866
960. — — Domaredansen.
Arrangøren ubekendt 1864
961. Svensk Folkesang: Domaredansen.
Udsat af L. Ohlson..... 1878
962. Svensk Folkesang: Domaredansen.
Udsat af Otto Olsson 1928
963. Svensk Folkesang: Folkedans
(Kersti du) 1864

964. Svensk Folkesang: Jungfun och sjömannen. Udsat af C. J. Hansen 1865
965. Svensk Folkesang: Kristallen den fina. Udsat af O. F. Tullberg . . . 1931
966. Svensk Folkesang: Liten Kerstin och Svinaherden. Udsat af Henrik Møller 1881
967. Svensk Folkesang: Kung Carl XII's bild. Udsat af A. P. Berggreen . . 1854
968. Svensk Folkesang: Neckens polska. Udsat af Otto Lindblad 1869
969. Svensk Folkesang: Och inte vill jag sörja 1866
970. Svensk Folkesang: Och jungfrun gick åt källan. Udsat af C. J. Lezwerth 1873
971. Svensk Folkesang: Per Svinaherde 1889
972. — — Till Österland. Udsat af L. G. Hedin 1891
973. Svensk Folkesang: Uti vår hage. Udsat af Hugo Alfvén 1937
974. Svensk Folkesang: Värmlandspolska. Udsat af P. Heise 1854
975. Svensk Folkesang: Vi ska ställa. Udsat af L. Ohlson 1878
976. Svensk Folkesang: Vår ock bröllopsvisa. Udsat af J. P. E. Hartmann 1850
977. Svensk Salme: Gustav Adolfs felt-salm (Förfäras ej, du lilla hop).. 1933
978. Söderman, A.: Aftenskyen 1870
979. — - Drikkesang 1879
980. — - Ett bondbröllop 1868
981. — - Festsång 1872
982. — - Natten 1873
983. — - Nog minns jag 1933
984. — - Og jeg vil ha' mig en Hjertenskær 1870
985. Söderman, A.: Skønjomfru, luk dit Vindue op 1933
986. Söderman, A.: Sjung, sjung 1871
987. — - Suomis sång 1871
988. Thunmann, V.: God natt 1846
989. Tofft, Alfred: Rugens Sang 1915
990. — — Vinterlandskab 1928
991. — — Vort Hjem 1911
992. Torssell, O.: I Vaarens ungdoms-friske Stund 1873
993. Tysk Folkemelodi: Rückblick eines alten Burschen. Udsat af Fr. Hegar 1936
994. Tysk Folkesang: Abschied (Jetzt reisen wir). Udsat af Holger Bech 1932
995. Tysk Folkesang: Bei Mondenschein. Udsat af A. v. Othegraven 1932
996. Tysk Folkesang: Das Mühlrad. Udsat af Otto Malling 1904
997. Tysk Folkesang: Die Latern. Udsat af Erwin Lendvai 1933
998. Tysk Folkesang: Die Binschgauer Wallfahrt. Udsat af Volkmar Andreae 1936
999. Tysk Folkesang: Erlaube mir fein's Mädchen. Udsat af Fr. Hegar efter Johs. Brahms 1931
1000. Tysk Folkesang: Mein Mädcl hat einen Rosenmund. Udsat af Fr. Hegar efter Johs. Brahms 1931
1001. Törnudd, Axel: Fridolin dansar 1925
1002. — — Trollrunor 1927
1003. Ungarsk Folkesang: Ade denn, mein Schatz. Udsat af Jørgen Malling 1908
1004. Ungarsk Folkesang: Ak kun en Snare. Udsat af A. Tisza 1876
1005. Ungarsk Folkesang: Am Himmel funkeln. Udsat af Hugo Jüngst . . 1931
1006. Ungarsk Folkesang: Die Lerche senkt. Udsat af Jørgen Malling. 1908
1007. Ungarsk Folkesang: Hop Saral Udsat af P. Heise 1874
1008. Ungarsk Folkesang: Kære Moder, jeg forgaar. Udsat af A. Tisza 1876
1009. Ungarsk Folkesang: Meine Blicke wend' ich. Udsat af Jørgen Malling 1908
1010. Ungarsk Folkesang: O, ja vist. Udsat af A. Tisza 1876
1011. Ungarsk Folkesang: Piger er der nok. Nur ein schönes Mägdlein. Udsat af A. Tisza 1876
1012. Ungarsk Folkesang: Seltner Weizen, seltne Gerste. Udsat af A. v. Othegraven 1933
1013. Ungarsk Folkesang: Som en Galfrands. Udsat af A. Tisza 1876

1014. Ungarsk Folkesang: Vorwärts
Henne. Udsat af Jørgen Malling 1908
1015. Veit, W. H.: Die Käfer und die
Blume. Skarnbassen og Rosen.. 1854
1016. Vogler, C. J.: Dommernes Kor af
»Hermann von Unna« 1860
1017. Vogler, C. J.: Farvel..... 1864
1018. Wagner, Richard: Matroskor af
»Den flyvende Hollænder« 1902
1019. Weber, Carl Maria von: Jægerkor
af »Euryanthe«..... 1840
1020. Weinwurm, R.: Serenade 1897
1021. Wennerberg, G.: Fanmarsch (Stå
stark)..... 1872
1022. Wennerberg, G.: Hör oss, Svea. 1867
1023. — - Kung Oscars
Valspråk 1859
1024. Wennerberg, G.: Svensk Frihets-
sång..... 1877
1025. Wennerberg, G.: Säg os ditt namn 1875
1026. — - Trum-marsch .. 1853
1027. Werner, F.: Skymningen 1873
1028. Wessel, Horst: Die Fahne hoch.
Udsat af Johan Hye-Knudsen.. 1937
1029. Weyse, C. E. F.: Bliv hos os. Ud-
sat af Poul Schierbeck..... 1938
1030. Weyse, C. E. F.: Kanon (Jeg har
saa græsselig ondt i min Mave) 1862
1031. Weyse, C. E. F.: Kantate i Anled-
ning af Rektorskiftet paa Univer-
sitetet 1870
1032. Weyse, C. E. F.: Kantate ved Uni-
versitetets Fest i Anledning af
Kongens Fødselsdag 1870
1033. Weyse, C. E. F.: Kantate ved Uni-
versitetets Fest i Anledning af
Reformationens Indførelse 1870
1034. Weyse, C. E. F.: Kantate til Uni-
versitetets Sørgefest for Frederik
VI 1840 1847
1035. Weyse, C. E. F.: Kattemusik 1860
1036. — — Liden Kirsten... 1853
1037. — — Maurerkor af
»Floribella« 1871
1038. Weyse, C. E. F.: Pater noster 1842
1039. Weyse, C. E. F.: Sangerens Pris.. 1854
1040. — — Sang (Farvel, far-
vel, du dybe Tænker) ved Uni-
versitetets 100-Aars Fest for Elek-
tromagnetismens Opdagelse ved
H. C. Ørsted 1920
1041. Weyse, C. E. F.: Sang (Hvor der
vindes Laurbærkranse) af »Festen
paa Kenilworth« 1846
1042. Weyse, C. E. F.: Sang for Danske
(Der er et Land)..... 1845
1043. Weyse, C. E. F.: Sang for Danske
(Hvor Bølgen larmer) 1842
1044. Weyse, C. E. F.: Skønjomfru luk
dit Vindue op af »Sovedrikken«.
Udsat af C. Helsted..... 1845
1045. Weyse, C. E. F.: Til Knud Rasmus-
sen (Melodi: Har jeg min Baad).
Udsat af Johan Hye-Knudsen.. 1934
1046. Widéen, Ivar: Serenad (Tallarnes
barr) 1917
1047. Widéen, Ivar: Sigurd Jorsalafar. 1913
1048. — — Spelmansvisa 1917
1049. Wiel-Lange, J. F.: Drikkesang
(Trætter dig Livets Strøm) 1883
1050. Winding, August: Den evige Sne.
Udsat af J. L. Emborg..... 1909
1051. Winding, August: Jægersang (Til
Fods, til Hest)..... 1866
1052. Winding, August: Land-Kjenning 1873
1053. — — Til de danske
Kvinder 1867
1054. Zelter, C. F.: Sanct Paulus. I Gade-
døren 1842
1055. Zinck, H. O. C.: Danmarks Pris.
Udsat af Chr. Bull..... 1851
1056. Zöllner, Carl: Bonderaad 1878
1057. — — Die Biene 1854
1058. — — Spiseseddel 1851
1059. — — Wer ist unser Mann?
Brand 1843
1060. Zöllner, Carl: Wo möcht ich sein? 1841
1061. Zöllner, Heinrich: Frühlingslied 1912

STUDENTER-SANGFORENINGEN 1939

ÆRESMEDLEMMER

EKSTRAORDINÆRE MEDLEMMER

BESTYRELSE

REPRÆSENTANTER

ORDINÆRE MEDLEMMER

ÆRESMEDLEMMER

DERES MAJESTÆTER KONG CHRISTIAN X OG DRONNING ALEXANDRINE

EKSTRAORDINÆRE MEDLEMMER

HANS KONGELIGE HØJHED PRINS KNUD

- Åbele, Adolf, Professor, Dirigent for »Dziesmuvara«, Riga.
Ahlefeldt-Laurvig, Preben, Greve, fhv. Gesandt i London.
Alfvén, Hugo, Komponist, Dirigent for »Orphei Drängar«, Upsala.
Bartholomew, Marshall, Komponist, Præsident for »The International Student Musical Council«, New York.
Briem, Olof Efraim, Professor, theol. & fl. dr., ordförande i »Lunds Studentsångförening«, Lund.
Bruun, Kai Aage, Musikkonsulent, mag. art.
Carlemalm, Johan Martin Johanson, Lund.
Carlson, Bengt, Komponist, Dirigent for »Akademiska Sångföreningen«, Helsingfors.
Christie, V., Direktør, Oslo.
Dessau, Einar, Direktør.
Dittrich, P., Berlin.
de Fontenay, Frank le Sage, Gesandt, Reykjavik.
Forsell, Carl John Jacob, Kammersanger, Professor, Stockholm.
Földenyi, Jánosné, Advokat, Budapest.
Gagner, Emil Martin, Tulldirektør, Malmö.
Gylling, Fritiof, pens. Justitierådman, Helsingfors.
Hansen, Carl Peter Mathias, Kammerherre, Kabinetssekretær hos Hds. Majestæt Dronningen.
Helgason, Jón, Dr. theol., Islands Biskop, Reykjavík.
Henriksen, Carl, Grosserer, Æresformand for »Bel Canto«.
von Herten, Knut Henrik Magnus, Civilingeniør, Helsingfors.
Honorat, A., Senator, Paris.
Ingemanson, Axel Johan, Bankdirektør, Lund.
Jensen, Viggo, Vicekonsul, Antwerpen, fh. Legationssekretær i Bruxelles.
Jungersen, Søren, Landinspektør, Maribo.
Karsten, Leo Erik, Direktør, Major, »Muntra Musikanter«s ordförande, Helsingfors.
Krøyer-Kielberg, Ferdinand, Direktør, London.
Krag, Otto, Kammerherre, Gesandt, Bruxelles.
Lagergren, Sven Johan, Bankkamrer, Stockholm.
Láng, Elemér, Ingeniør, Ærespræsident for Budapester Universitetskor.
Langberg, M. A., Generalkonsul, Riga.
Lerche, Flemming Emil Harald Albrecht, Kammerherre, Gesandt, Helsingfors.
Lundqvist, Martellius Isidor Larsen, Kapelmester, Kordirigent ved Statsradiofonien.
Michelsen, Mads, Dr. med. & chir., Amtslæge, Aabenraa.
Møller, Ida, kgl. Kammersangerinde.
Nielsen, Emil, Direktør, Reykjavík.
Nyblom, Knut Magnus (»Manasse«), Forfatter, Stockholm.
Nørby, Einar, Operasanger ved Det kgl. Teater.

Olander, Hjalmar Alexander (»Dajalar«), Sanglærer, Lund.
 Oldenburg, A., Kammerherre, Gesandt, Paris.
 Paalmann, Hugo, Redaktør, Tartu.
 Park, Ejnar, Ingeniør.
 Peri, Amanda, Frøken, Tartu.
 Petersen, H., Sekretær i Den danske Klub, London.
 Prior, Ferdinand, fhv. Generalkonsul, Paris.
 Rachlew, Anders, Komponist.
 Ralf, Einar Christian, Dirigent for »Stockholms Studentsångarförbund«, Stockholm.
 Rust, B., Dr., Reichserziehungsminister, Berlin.
 Salén, H., Formand for »Cercle nordique«, Bruxelles.
 Santesson, Carl Gustaf, Professor, med. dr., hedersordförande i »Stockholms Studentsångarförbund«, Stockholm.
 Scheel, Ove, Greve, London.
 Schultz, Th., Chargé d'affaires, Reval.
 Seedorff Pedersen, Hans Hartvig, Digter.
 Sjöfors, Ivar, notarie, Stockholm.
 Sommarin, Emil Frithiof Knut, Professor, Dr., Stockholm.
 Stauning, Thorvald August Marinus, Statsminister.
 Thulin, Sven Gösta Hilding, stud. jur., Lund.
 Tibbett, Lawrence. Operasanger, New York.
 Ulrich, Emilie, kgl. Kammersangerinde.
 Vasseur, Carl Eric Eugen, cand. jur., Hofretsnotar, Stockholm.
 Vaszy, Professor, Budapest.
 Vilnick, A., »Dziesmuvara«, Riga.
 Wahlöö, Per, Redaktør, Lund.
 Wamberg, Helge, Presseattaché, Paris.
 Winther, Carl, Generalkonsul, Paris.
 v. Wistinghausen, Rud., Filialleder, Berlin.
 Woltem, Museumsinspektør, Oslo.
 Wrahme, Carl Albin Carlsson, Lærer, Malmö.
 Wrangel, Ewert Henrik Gabriel, Professor em., theol. dr. h. c., fil. jubeldr.
 Zahle, Herluf, Kammerherre, Gesandt, Berlin.
 Zimsen, Borgmester, Reykjavik.

BESTYRELSE

Eugen Bjerresø Olsen, Landsretssagfører, *Formand*.
 Johan August Hye-Knudsen, Kapelmester ved Det kgl. Teater, *Musikdirigent*.
 Karl Emil Brückner, Landsretssagfører, *Næstformand og Kasserer*.
 Ernst Helmuth Preil, cand. jur., kgl. Fuldmægtig, *Arkivar*.
 Hans Langkjær, Bogtrykker, *Sekretær*.

Kaj Oluf Christian Nikolin Buch, cand. theol., Skoleinspektør, *Vicedirigent*.

REPRÆSENTANTER

Erik Schack Olufsen Abrahamsen, Professor ved Universitetet, Dr. phil.
 Otto Kierulf Abrahamsen, Forstander for Gammel Kloster.
 Flemming Pätges Allerup, Højesteretssagfører.

Holger Bech, Underdirektør i Handelsbanken.
 Asger Bruhn, cand. jur., Direktør.
 Kaj Oluf Christian Nikolin Buch, cand. theol., Skoleinspektør.
 Viggo Carl Salicath Friderichsen, Landsrettsagfører.
 James Victor Kuhr, Professor ved Universitetet, Dr. phil.
 Otto Tolstrup Mackeprang, cand. jur., Fuldmægtig i Magistraten.
 Arne Gunder Petersen, Overassistent i Magistraten.
 Hans Ludvig Svend Saaby, Kommunalærer.
 Knud Vad Thomsen, Kommunalærer.

ORDINÆRE MEDLEMMER

Navn	Født	Stilling	Indtraadt i Studentersangforeningen
Abrahamsen, Erik Schack Olufsen	9/4 1893	Prof. v. Universit. Dr. phil.	1910
Abrahamsen, Otto Kierulf	25/12 1879	Forst. for Gammel Kloster	1900
Allerup, Flemming Pätges	9/8 1893	Højesterettsagfører	1910
Andersen, Hugo Richard	10/12 1907	cand. mag.	1927
Andersen, Jens Bent Gustav	12/1 1916	stud. polyt.	1934
Andersen, N. Holten	21/8 1913	cand. polyt.	1932
Andreasen, Alfred Kierstein Hjort	14/7 1918	stud. polyt.	1938
Andresen, Ludvig Frederik	11/10 1866	Læge	1885
Andresen, Paul	26/2 1917	stud. med.	1937
Arnstrøm, Jørgen	9/10 1862	ps. kgl. Fuldmægtig	1882
Arnstrøm, Poul Egede	12/3 1897	Overassistent	1916
Askholm, Magne Immanuel Rasmussen	18/12 1907	Læge	1926
d'Auchamp, Eugène Frédéric Charles Louis	22/12 1869	Læge	1890
d'Auchamp, François Louis Xavier	12/6 1906	Købmand	1925
Baastrup, Christian Ingerslev	24/1 1885	Overlæge	1902
Baastrup, Christian Krog	13/6 1914	stud. med.	1937
Baastrup, Fin Krog	13/8 1918	stud. med.	1936
Baastrup, Ove Ingerslev	24/5 1891	Forstander, Præst	1909
Bagger, Kay	29/4 1916	stud. jur.	1937
Balslev, Johan Christian	13/6 1880	Grosserer	1898
Balslev, Nikolaj Frederik	28/11 1885	Kontorchef, cand. jur.	1906
Banck, Johannes Christian Stephan	16/11 1868	Tandlæge	1888
Bang, Eiler	14/6 1888	Afdelingsleder	1909
Bank, Peter Ibsen	20/10 1911	stud. med.	1934
Bardenfleth, Hemming Løvenørn	8/1 1896	Kontorchef, cand. jur.	1914
Barnekow, Viggo	26/10 1872	Legationsraad, cand. jur.	1892
Bartholin, Palle Henning Casper	26/1 1912	Præst	1931
Bauers, Aage Karl Johannes	22/6 1889	Direktør	1917
Bayer, Poul Holger	4/1 1909	Ingeniør, cand. polyt.	1934
Bech, Holger	2/12 1891	Bankdirektør	1910
Bendix-Hansen, Georg P. A.	25/6 1918	stud. mag.	1938
Bistrup, Kai Heger	30/6 1892	statsaut. Revisor	1915
Biørn, Per	31/3 1887	kgl. Kammersanger	1906

Navn	Født	Stilling	Indtraadt i Studerter- Sangforeningen
Bjerregaard, Mogens	25/1 1918	stud. jur.	1938
Bjerregaard, Poul Guldbech	3/9 1911	stud. med.	1932
Bjørke, Emanuel Bernhard Johansen ...	1/10 1884	Kontorchef	1905
Bjørke, Niels	7/4 1920	Student	1938
Bjørke, Svend Frederik Henrik Johansen	12/4 1893	Ingeniørkaptajn	1916
Blegvad, Olaf	30/11 1888	Overlæge, Dr. med.	1908
Blicher-Hansen, Ingvar Balduin	18/5 1911	Forlagssekretær	1931
Boe, Ernst	6/7 1915	Landinspektør	1933
Boe, Poul	12/5 1913	Landinspektør	1931
Boesen, Anton Gran	3/10 1914	Lærer, cand. mag.	1935
Bojesen, Otto	8/9 1919	stud. polyt.	1938
Boolsen, Robert Watt	23/8 1917	stud. mag.	1935
Borch, Martin	29/10 1890	Ingeniør, cand. polyt.	1918
Brandorff, Jørgen	30/1 1916	stud. med.	1934
Bratli, Carl	16/7 1871	Dr. h. c., kgl. Translatør	1892
Brandstrup, Ole Johan Christian	4/12 1917	stud. mag.	1937
Broger, Erik	7/8 1905	Sekretær, cand. jur.	1923
Bruhn, Asger	24/11 1870	Direktør, cand. jur.	1890
Brückner, Karl Emil	23/8 1903	Landsretssagfører	1923
Buch, Kaj Oluf Christian Nikolin	19/7 1895	Skoleinspektør, cand. theol.	1913
Buch, Ralf Carl Valdemar	30/5 1894	Skoleinspektør	1913
Buch Petersen, Johannes Christian	10/4 1877	Politimester	1896
Bügel, Svend Aage Meisner	24/8 1893	Landsretssagfører	1911
Bülow, Stig	4/8 1915	cand. mag.	1933
Christensen, Poul Adolf Møller	8/1 1882	Overretssagfører	1901
Christensen, Svend	10/4 1905	Kommunelærer	1927
Christiansen, Erik Christian Peter	1/5 1882	Grosserer	1901
Christophersen, Fritz Ove	23/7 1893	Landsretssagfører	1911
Christophersen, Viggo Ernst Henrik ...	4/8 1862	Læge	1879
Clante, Ernst William Georg	22/11 1873	Fuldmægtig	1893
Clod-Svensson, Sven-Henning Angelo..	5/8 1898	Arkitekt	1919
Dahl, Erik Christian Holger	12/1 1906	Fuldmægtig, cand. jur.	1938
Dam, Mogens	19/11 1897	Forfatter	1936
Dan, Børge Hakon	28/4 1898	Assistent	1916
Dan, Erik Valdemar	1/8 1896	Assistent	1915
Dreyer, Aage Jens Bang	19/5 1890	Bogtrykker	1909
Dujardin, Einar	31/8 1871	Læge	1891
Edmund, Edmund Zeuthen Jensen	29/8 1861	Øjenlæge, Prof. Dr. med.	1878
Eliassen, Peter Valdemar	28/12 1919	stud. mag.	1938
Ellinger, Heinrich Oscar Günther	30/12 1857	Professor emer.	1893
Ellingsen, Johan	12/2 1914	stud. med. & vetr	1936
Emanuel, Svend Aage	30/4 1902	Overlæge	1921
Engberg, Axel Lauritz Christian	16/8 1875	Overretssagfører	1893

Navn	Født	Stilling	Indtraadt i Studerter- Sangforeningen
Engel, Søren Johan Heiberg	14/10 1876	Læge	1898
Engqvist, Thorvald Frederik.....	24/1 1886	Overingeniør, cand. polyt.	1904
Faber, Niels Tobias.....	12/12 1915	Arkitekt	1935
Fabritius Tengnagel, Conrad	11/3 1885	Dommer	1903
Fallinge, Kaj	27/8 1898	Prokurist	1922
Fangel, Frits Kristian	9/4 1882	Præst	1904
Felding, Svend	20/3 1893	Dr. med., Klinikchef	1911
Fich, Karl Oskar.....	17/8 1877	Højesteretssagfører	1894
Fischer, Asger Conrad Matthiessen.....	5/10 1895	Boghandler	1934
Fischer, Erik Adolf.....	8/10 1920	stud. mag.	1938
Fjerdingstad, Otto	20/4 1896	Ingeniør	1931
Forchhammer, Viggo Carl Salicath	26/11 1876	Lektor v. Universitetet	1895
Frandsen, Bent	21/12 1906	Fuldmægtig	1932
Fransken, Immanuel	8/11 1888	kgl. Operasanger, Direktør	1920
Frederiksen, Leo William Hindborg.....	5/10 1909	Adjunkt, cand. mag.	1929
Friderichsen, Viggo Carl Salicath.....	25/12 1895	Landsretssagfører	1914
Friis Berg, Poul Frederik	20/6 1909	Journalist	1927
Funding, Gudmund	9/7 1904	Reservelæge	1922
Fønss, Johannes	18/1 1884	Operasanger og instruktør	1901
Gad, Helge Vincens.....	24/11 1905	Adjunkt, cand. mag.	1924
Gad, Johannes Fog	20/7 1899	Lærer	1923
Garp, Leo Preben	1/2 1914	Kontorassistent, stud. jur.	1938
Gammeltoft, Allan	20/10 1912	Læge	1935
Gildsig, Alfred	3/11 1883	cand. pharm.	1911
Giødesen, Svend Wilhelm	11/8 1891	Fuldmægtig, Bogholder	1918
Gottlieb, Poul Christian Fred	14/12 1918	stud pharm.	1937
Gottschalch, Christian Viggo	20/5 1887	Sanger og Skuespiller	1906
Graae, Julius.....	10/12 1914	Fotograf	1937
Graae, Kristen Winkel	5/3 1913	cand. jur., Sagførerfuldm.	1935
Gram, Peder Jørgensen	25/11 1881	Komponist, Musikchef i Statsradiofonien	1901
Grauer, Jacob	28/12 1885	Fuldmægtig	1906
Gregersen, Gunnar	14/8 1875	Direktør, cand. polyt.	1894
Grundtvig, Gustav Vilhelm.....	26/7 1866	fhv. Overbibliotekar	1887
Grunnet, Carl	26/9 1906	Ingeniør, cand. polyt.	1928
Guldmann, Christian Frederik Osterwald	17/4 1885	Ingeniør, cand. polyt.	1912
Hafn, N. Chr.....	12/8 1881	Direktør, cand. polyt.	1901
Hagemann, John	8/3 1910	Sekretær	1929
Hagemann, Otto Waldemar.....	2/11 1910	Gaardejer	1931
Haldbo, Hroar	4/6 1908	Læge	1927
Hansen, Hans Povl Kristian.....	9/2 1900	Assistent	1918
Hansen, Jørgen Grønberg.....	23/7 1917	stud. arch.	1937
Hansen, Max Victor	5/7 1915	stud. polyt.	1933
Hansen, Niels Rosendal	27/1 1918	stud. mag.	1937

Navn	Født	Stilling	Indtraadt i Studentersangforeningen
Hansen, Norman Hall	17/1 1890	Konsul, Skibsmægler	1910
Hanssing, Carl-Olaf	10/10 1913	Ingeniør, cand. polyt.	1934
Harsløf, Ebbe Valdemarsøn	31/1 1917	stud. med.	1936
Hartmann, F.	24/7 1913	stud. jur.	1933
Hartmann, J. P.	15/4 1873	Overlæge, Dr. med.	1891
Hauberg, Bent	10/4 1916	stud. polyt.	1935
Haugland, Åge	5/5 1914	stud. mag.	1934
Hee, Preben Lose	10/12 1913	Ingeniør, cand. polyt.	1933
Heering, Poul	25/8 1915	stud. jur.	1934
Heiede, Charles Preben	9/7 1909	Direktionssekr., cand. jur.	1930
Heine, Axel	21/4 1870	Teaterlæge	1888
Hennings, Alexander Louis Frederik ..	28/6 1879	Sagfører, cand. jur.	1913
Henriksen, Frans Matthæus	30/7 1878	cand. theol., Kommunalær.	1898
Henriksen, Kaj Sigismund	10/7 1893	Kontorchef, cand. jur.	1911
Hertz, Axel	17/4 1873	cand. polyt.	1891
Hey, Gunnar Julius	28/4 1912	Læge, cand. med. & chir.	1931
Hjort, Ejnar	29/1 1895	Skuespiller	1914
Hjort, Mogens	28/6 1908	cand. polyt., Driftsingeniør	1936
Hjorth-Degenkolv, Kjeld	18/7 1911	stud. mag.	1929
Holbøll, Carl Theodor	23/2 1899	Ekspeditionssekr., cand. jur.	1917
Holbøll, Olaf Harald	11/11 1870	adm. Direktør	1895
Holbøll, Volmer Thorel	13/2 1902	Koncertsanger	1921
Holch, Mogens Eichmüller	19/3 1907	Amtsfuldmægtig, cand. jur.	1929
Holck, Oluf Harald	2/12 1916	stud. polyt.	1937
Holm, Laurentius	7/3 1893	Læge	1912
Hudemann Nielsen, Carl Johannes	9/2 1890	Sekretær u. Finansmin.	1910
Hye-Knudsen, Johan August	24/5 1896	Komponist, Kapelmester ved Det kgl. Teater	1927
Hänschell, Otto Hagerup	30/6 1895	Operasanger	1914
Høyberg, Kjeld Holger	5/2 1897	Sognepræst	1915
Høybye, Poul	10/6 1903	Lektor, cand. mag.	1923
Jacobi, Poul Edwin Jürgen Junghans ..	12/1 1905	Overassistent	1924
Jacobi, Sally Louis Edwin	20/9 1870	Bogholder	1903
Jacobsen, Holger	18/3 1895	Landinspektør	1914
Jacobsen, Jacob Frederik	21/6 1905	Lægesekr. i Sundhedsstyr., Dr. med.	1924
Jacobsen, John (Peter)	18/6 1863	fhv. Fabrikejer	1882
Jacobsen, Peter Christian	9/1 1880	Forst. f. Fredbg. tekn. Skole	1907
Jacobsen, Walter	28/9 1915	stud. jur.	1937
Jensen, Carl Vilhelm	30/9 1909	Ingeniør, cand. polyt.	1928
Jensen, Frode Landt	11/11 1893	Bankkasserer	1913
Jensen, Henning Rud	4/1 1911	Kommunalærer, stud. jur.	1933
Jensen, Jens Sørensen	22/9 1870	Ingeniør	1892
Jensen, Poul Erik	27/7 1920	stud. med.	1938

Navn	Født	Stilling	Indtraadt i Studer- Sangforeningen
Johannessen, Carsten	30/7 1920	stud. theol.	1938
Johansen, Aage Knud	15/10 1883	Tandlæge	1903
Johansen, Paul	28/5 1910	Aktuar, cand. act.	1928
de Jongh, Jaap	6/6 1916	stud. jur.	1936
Juul, Kay	15/11 1902	Landsretssagfører	1922
Jürgensen, Christian August	16/11 1880	cand. theol., Skoleinsp., kgl. Translatør	1900
Jønch-Clausen, Bjarne Eilert	17/9 1911	Revisor	1932
Jørgensen, Eiler Conrad Julius	22/8 1913	Sekretær	1935
Jørgensen, Torsten	2/2 1915	stud. mag.	1933
Kaarsberg, Jens Ulf	16/8 1895	Tandlæge	1930
Keutmann, Erik	14/4 1919	stud. med.	1937
Kiertzner, Jørgen	10/9 1913	Sekretær	1932
Kinch, Christian Bernhard	14/10 1906	Bibliotekar	1930
Kinzi, Knud Viggo Ignatius	7/5 1902	Sproglærer	1920
Kirk-Jensen, Alfred	3/1 1901	Direktør	1920
Kistrup, Poul Vilhelm	1/8 1896	Læge	1914
Kjørboe, Hardenak Otto Conrad Laub.	28/1 1880	Civildommer	1898
Kjeldsen, Thøge	7/1 1907	Ingeniør, cand. polyt.	1926
Knub, Asger Helge	5/7 1917	stud. jur.	1939
Knudsen, Poul	1/11 1887	Ingeniør, cand. polyt.	1906
Knudstrup, Kai Torben	17/7 1913	Underassistent	1938
Koch-Jensen, Peder Frederik	30/11 1897	Redaktionssekr., cand. polit.	1922
Koefoed, Alfred Albert	25/8 1884	Direktionssekretær	1906
Koefoed, Arne	23/7 1912	Sekretær	1936
Konow, Johan Wilhelm West	14/8 1859	Ingeniør, cand. polyt.	1877
Kramp, Hans Henrik	31/1 1905	Assistent i K.T.A.S.	1924
Kramp, Ole Lassenius	13/6 1917	stud. med. dent.	1936
Krarup, Svend Aage	6/6 1894	Ekspeditionssekr., cand. jur.	1912
Krause, Richard Christian	28/8 1878	Politimester, cand. jur.	1907
Krog, Poul Andreas	8/2 1910	Assistent i Landb. Brandf.	1929
Krogh, Torben	21/4 1895	Dr. phil.	1931
Kuhn, Johan	29/5 1876	Læge	1894
Kuhr, James Victor	21/9 1882	Professor v. Universitetet, Dr. phil.	1936
Køster, Holger	7/10 1912	stud. theol.	1932
Langballe, Mogens Marquard	20/12 1913	stud. med.	1932
Langkjær, Hans	20/11 1911	Bogtrykker	1935
Langkjær, Poul	10/4 1904	Ingeniør, cand. polyt.	1923
Larsen, Erik	12/4 1897	Fuldmægtig	1915
Larsen, Jørgen Koch	10/1 1914	stud. med.	1939
Larsen, Tollef	9/2 1915	stud. med. & vetr.	1936
Lassen, Paul Christian Bernt	8/8 1881	Grosserer	1900
Lau, Knud Valdemar Mathias	5/8 1870	Røntgenlæge	1889

Navn	Født	Stilling	Indtraadt i Studentersangforeningen
Lauritzen, Jens Christian Kjeldgaard . . .	14/8 1916	stud. mag.	1934
Lehnert, Gustav	30/9 1907	Læge	1928
Leidersdorff, Bent	4/4 1908	Koncertsanger	1927
Leidersdorff-Hansen, Reuter Leonardo . .	2/3 1907	Fabrikant	1928
Lemche, Hans Henrik Frisch	10/6 1897	Overassistent	1917
Lemche, Johan Henrik	23/8 1863	Kreds­læge	1882
Lemvigh, Gunnar	28/3 1909	Skuespiller	1928
Lerche-Thomsen, Hans Christian	18/6 1897	Bankfuldmægtig	1930
Levinsen, Carsten	15/8 1881	Ingeniør, cand. polyt.	1900
Levysohn, Alfred Cosman	14/7 1904	Landsretssagfører	1923
Levysohn, Otto Michael	27/12 1899	Direktør	1918
Ludvigsen, Eilif	1/4 1906	Sekretær	1925
Lundsteen, Ib	21/8 1899	Ing., cand. polyt., Brygmest.	1917
Lunn, Asger	24/9 1914	stud. med.	1935
Lunn, Erik	2/7 1875	Kontorchef, cand. jur.	1894
Lunn, Gustav	20/8 1879	Ingeniør, cand. polyt.	1898
Lykke, Anker Gunner	15/9 1898	Kontorassistent i Finansmin.	1936
Maale, Christian Richard	13/12 1870	Ingeniør	1891
Mackeprang, Emil	30/11 1891	Ingeniør	1910
Mackeprang, Otto Tolstrup	22/12 1894	Fuldmægtig, cand. jur.	1913
Mangor, Holger	18/8 1877	Dommer	1896
Mangor, Poul Emil	30/3 1918	Arkitekt	1937
Markersen, Henrik Marquard	11/8 1881	Ingeniør, cand. polyt.	1901
Markussen, Povl	23/3 1911	Assistent i K.T.A.S.	1930
Matzen, Immanuel Vilhelm	17/8 1901	Adjunkt, cand. mag.	1934
Mellerup, Einer	7/11 1882	Politiinspektør, cand. jur.	1901
Melson, Holger	16/11 1916	stud. theol.	1935
Mervild, Kaj	14/8 1895	Sceneinstruktør	1931
Mervild, Stig	5/1 1908	Korrespondent, cand. phil.	1927
Methling, Svend Vilhelm	1/10 1891	1ste Sceneinstruktør ved Det kgl. Teater, cand. phil.	1928
Meyer, Mandrup	1/7 1896	exam. polit.	1923
Meyer, Torben	23/1 1879	Hofblikkenslager	1898
Milo, Fr.	25/4 1899	Kommunalrevisor	1919
Monies, Kaj Adolph	21/3 1892	Vekselerer	1910
Monrad, Svenn	19/8 1867	Overlæge, Prof., Dr. med.	1885
Moresco, Johan	25/9 1900	Direktør	1918
Müller, Hakon Einar Max	13/5 1866	fhv. kgl. Operasanger	1884
Møller, Aage Barfoed	26/11 1890	Kommunelærer	1911
Møller, Anders	4/6 1883	Ingeniør, cand. polyt.	1902
Møller, Henrik Arthur	30/9 1918	stud. mag.	1938
Møller, Jørgen Guldberg	8/9 1913	stud. med.	1935
Møller, Jørgen	6/7 1868	Dr. med., Øre- og Halslæge	1886
Møller, Knud	11/12 1874	Pianofabrikant, Direktør	1892

Navn	Født	Stilling	Indtraadt i Studerter- Sangforeningen
Møller, Mogens Rosendahl	27/8 1914	Ingeniør, cand. polyt.	1933
Møller, Thorkild	3/6 1909	Læge	1927
Møller, Torsten	30/6 1912	Læge	1935
Mørch, Ernst Trier	14/5 1908	Læge	1928
Nehm, Vagn Aage Regin	1/1 1903	Organist og Kantor	1935
Neve, Georg Christian	24/10 1882	Læge, Dr. med.	1900
Nielsen, Axel	2/4 1910	cand. mag.	1929
Nielsen, Frode Jørgen	25/2 1912	Musikstuderende	1935
Nielsen, Heron Sigismund Gjelstrup	26/5 1912	Ingeniør, cand. polyt.	1935
Nielsen, Knud	4/6 1887	Direktør	1906
Nielsen, Knud Reinhold	31/3 1917	stud. med. dent.	1937
Nielsen, L. V. Staunsholt	5/3 1913	Ingeniør	1935
Nielsen, Ole Henning	6/9 1914	stud. jur.	1934
Nielsen, Poul Kaifer	17/1 1907	Grosserer	1926
Nielsen, Vagn Sonne	13/10 1917	stud. polyt.	1935
Nielsen, Viggo	6/11 1898	Fuldmægtig	1916
Noring, Ove	10/2 1920	stud. med.	1938
Nørgaard, Christian Peter Nidolf	7/3 1873	Bryggeridirektør	1892
Olesen, Erik	16/12 1915	stud. med.	1936
Olrik, Asbjørn	1/11 1902	Skibsregistrator, cand. jur.	1920
Olrik, Kay	15/6 1875	Kontorchef i Nationalb.	1893
Olrik, Knud	17/1 1899	Adjunkt, cand. mag.	1817
Olsen, Eugen Bjerresø	15/10 1899	Landsretssagfører	1918
Olsen, Sven Aage	23/8 1915	stud. jur.	1937
Orth, Frits Albert	13/8 1880	Tandlæge, Kontorchef	1899
Ottosen, Johan	8/3 1900	Læge	1925
Oxenvad, Karl	17/8 1909	Assistent	1927
Parbo, Konrad Haumann	13/3 1916	Ingeniør, cand. polyt.	1937
Pedersen, Asger	2/9 1919	stud. med.	1937
Pedersen, Bendt Kallenbach	18/1 1920	stud. mag.	1938
Pedersen, Clemens Rasmus Nordvig	23/11 1915	stud. polit.	1936
Pedersen, Klaus Carsten	25/12 1915	stud. polyt.	1934
Pedersen, Poul Bernhardt (»Sokrates«)	26/3 1914	stud. theol., Assistent ved Hjemmet for Vanføre	1932
Petersen, Agner	24/4 1892	Sekretær, cand. jur.	1911
Petersen, Arne Gunder	6/7 1901	Overassistent	1927
Petersen, Helge	15/2 1920	stud. polyt.	1938
Petersen, Holger	18/12 1913	stud. jur.	1932
Poort, Johannes	12/12 1914	stud. med.	1934
Poulsen, Marius	3/2 1916	stud. med.	1937
Preil, Ernst Helmuth	12/2 1905	kgf. Fuldmægtig, cand. jur.	1924
Prip, Axel Biering	25/2 1893	Rektor	1911
Quaade, Mogens	15/11 1912	stud. mag.	1931
Ramsing, Axel Utke	15/5 1878	Ekspedsekr., cand. polit.	1897

Navn	Født	Stilling	Indtraadt i Studentersangforeningen
Rasmussen, Christian Theodor.....	3/2 1916	stud. mag.	1936
Rasmussen, Hans Marius.....	14/4 1916	stud. med.	1937
Rasmussen, Laurits Olaf Ellehaug.....	17/4 1920	stud. polyt.	1938
Ravn Nielsen, Henrik.....	5/12 1915	Tandlæge	1934
Repsdorph, Henning.....	11/7 1901	Landsretssagfører	1923
Repsdorph, Mogens.....	17/7 1909	Fuldmægtig, H. D.	1931
Retlev, Niels.....	20/4 1919	stud. med.	1937
Riisager, Thorkel.....	1/8 1910	Boghandlermedhjælper	1929
Roger-Henrichsen, Gudmund.....	10/8 1907	Litterær Konsulent, Kriti- ker, cand. mag.	1925
Rud, Holger.....	12/8 1890	Overlæge i Flaaden	1909
Rybner, Ove.....	15/12 1905	Sekretær, cand. jur.	1924
Røssel, Jørgen Josef.....	10/2 1912	stud. med.	1932
Saab, Hans Ludvig Svend.....	15/7 1910	Kommunelærer	1931
Saab, Johannes.....	6/5 1860	Ingeniør, cand. polyt.	1878
Sarup, Kaj.....	31/12 1906	Redaktør	1926
Schaeffer, Grant Wilhelm.....	25/5 1895	Amtsfuldmægtig, cand. jur.	1913
Schierbeck, Poul Ouscher Julius.....	8/8 1888	Komponist	1906
Schiørring, Knud Holger Rafn.....	9/12 1895	Bankassistent	1913
Schmidt-Phiseldeck, Kay Frederik.....	25/8 1894	Bibliotekar	1912
Schou, Hans Henrik.....	10/9 1884	Direktør	1903
Schousboe, Carl Johannes.....	6/8 1913	Pianist og Organist	1932
Schousboe, Jan.....	19/4 1908	Læge	1926
Schultz, Aage.....	24/12 1880	Kommunelær., cand. theol.	1899
Schultz, Erik.....	12/3 1913	Sekretær, cand. jur.	1932
Schultz, Jens Jørgen.....	4/3 1918	stud. theol.	1936
Schütte, Einar August.....	28/4 1868	pens. Fuldmægtig	1887
Silber, Ludvig Heymann.....	1/8 1915	stud. med.	1936
Simonsen, Christian.....	30/8 1905	Ingeniør, cand. polyt.	1925
Simonsen, Rudolph Hermann.....	30/4 1889	Komponist, Dir. for Det kgl. Danske Musikkonserv.	
Sivertsen, Aage Leo.....	29/1 1915	Grosserer	1935
Skaalum, Torkel.....	14/12 1913	cand. jur.	1933
Skjær, Henry Albinus.....	5/7 1899	Operasang.v.Detkgl.Teater	1916
Solmundsson, Jón.....	18/1 1911	stud. polyt.	1937
Sonne, August Johannes Theodor.....	8/3 1862	Læge	1882
Starklint, Hagbart Brockmeyer.....	15/4 1912	Læge	1934
Stephensen, Bjørn.....	23/4 1855	Fabrikerjer	1889
Strandbygaard, Svend.....	15/10 1915	stud. med.	1934
Strøyberg, Viggo.....	13/10 1870	Beregner, mag. scient.	1889
Stubbe, Iver.....	28/9 1915	stud. theol.	1937
Sørensen, Jørgen Axel.....	29/9 1911	Ingeniør, cand. polyt.	1930
Talvi, Wladimir Achates.....	17/8 1880	Koncertsanger, Sangpædag.	1936
Tang Petersen, Christen Noe.....	6/10 1904	Læge	1922

Navn	Født	Stilling	Indtraadt i Studenter- Sangforeningen
Taul, Tage	19/1 1917	stud. jur.	1935
Thaning, August Cosmus	16/1 1864	Læge	1881
Thomsen, Arne Carl Viggo	22/12 1901	Bogtrykker	1920
Thomsen, Knud Aage	20/8 1872	Baneingeniør	1893
Thomsen, Knud Vad	24/3 1905	Kommunelærer	1927
Thyssen, Halfdan	21/8 1913	Tandlæge	1936
Tolstrup, Flemming	15/2 1906	Ekspeditionssek. cand. jur.	1924
Torup, Emil	20/10 1882	Sekretær	1902
Tscherning Møller, Gunni Aes	24/5 1901	Koncertsanger	1929
Tvermoes, Maximilian Ernst Wilhelm ..	24/5 1867	fhv. Politiasst. cand. jur.	1888
Tvermoes, Vagn	19/5 1902	Ørelæge	1920
Wahl, Harald Einar	25/8 1880	kgl. Kommissarius	1899
Vendelbo-Larsen, Preben	12/12 1892	Entreprenør	1913
Wibrand, Poul	27/8 1908	Civilingeniør	1927
Wiedemann, Ib	8/8 1916	stud. mag.	1936
Wiedemann, Poul Vilhelm	9/4 1890	kgl. Kammersanger	1927
Wieth-Pedersen, Gunnar	19/8 1899	Læge, Klinikchef	1918
Villadsen, Knud Bugge	22/9 1912	stud. theol.	1936
Vilstrup, C.	13/9 1881	Fabrikant	1916
Windfeld Hansen, Hans Christian	14/2 1912	Sognepræst	1932
Wulff, Flemming Gustav Voss	10/2 1890	Vekselerer, cand. jur.	1909
Wæver, Poul	25/11 1917	stud. jur.	1938
Wøhlk, Alfred	25/7 1868	Apoteker, mag. scient.	1893
Zinn, Jørgen	8/5 1912	Læge	1930

PERSONREGISTER
OVER DE I TEKSTEN INDTIL SIDE 408
OMTALTE NAVNE

VED
CARL BRATLI

PERSONREGISTER

OVER DE I TEKSTEN INDTIL SIDE 408 OMTALTE NAVNE

	Side		Side
Aage, Prinsesse	307	Andersen, Carl	312
Aakjær, Jeppe	330	Andersen, Frederik Vilhelm	11, 21
Abel, Mr.	150	Andersen, Hans Christian ..	10, 23, 25, 48
Abrahae, se Abrahamsen, O. K.!		60, 61, 88, 111, 302, 375, 376	
Abrahams, Arthur	38, 384	Andersen, Joachim	92
Abrahams, Ch.	38	Andersen, Johannes	301, 319
Abrahams, Nicolai Christian Levin 4, 12, 44		Andersen, Johannes Fritz Emanuel....	366
Abrahamsen, Erik Schack Olufsen VI, VII		Andersen, P. A. O.	185
VIII, XII, 236, 254, 264, 266, 275		Andersen, Poul	333
300, 313, 320, 337, 339		Andersen, Vilhelm	1, 11, 122, 161
Abrahamsen, Otto Kierulf VI, VII, VIII, XII		179, 181, 234	
106, 131, 187, 188, 203, 205, 207		Andreae, Volkmar	348
212, 213, 214, 215, 217, 218, 221		Andresen, H. A.	38
223, 228, 230, 231, 232, 235, 237		Andresen, Ludvig	89
238, 239, 249, 250, 260, 265, 274		Anker, P.	45
275, 277, 285, 292, 402, 407		Arctander, Arkitekt	152
Abt, Franz	348	Arlaud, Oscar	56
Adam	392	Arnalds, Byfoged	227
Agerby, Aksel	315, 372	Arnstrøm, Jørgen	242
Agerholm, Edv.	67, 101	Arnstrøm, Poul	201
Ahlefeldt-Laurvig, Preben	246	Arpi, Oscar	52
Ahlefeldt-Laurvigen, Christian	66	»Asinus«, se Levysohn, Salomon!	
Albertsson, Kristinn	220	Askholm, Magne	276, 289, 294
Alexandrine, Dronning. V, 108, 140, 143, 156		Auber, Daniel-François-Esprit	49, 287
160, 161, 162, 164, 165, 167, 174			
181, 185, 190, 196, 203, 205, 207		Bågø, Christoffer	38
208, 215, 233, 239, 255, 256, 267		Baastrup, Chr.	106, 182, 183, 185, 192
268, 291, 300, 315, 321		Baastrup, Unni	184
Alfvén, Hugo	172, 182, 186, 324, 354	Bach, Johann Sebastian	340
Allerup, Flemming Pätges VI, VIII, XII, 131		Bache, Paulus	236
176, 183, 184, 185, 242, 249, 250, 251		Bahnsen, Carl	56
254, 256, 260, 261, 262, 263, 264, 265		Balslev, Johan	187, 210
267, 268, 270, 272, 273, 274, 275, 276		Balslev, Johanne	210
277, 278, 285, 313, 314, 316, 331, 336		Balslev, Nikolaj Frederik	136, 188
Andersen, Anna	312	Banck, Johannes Chr. Stephan	391
Andersen, A. O.	277	392, 394	

	Side		Side
Bang, Carl.....	135, 167, 181, 183, 184	Bergsøe, Vilh.....	67, 107, 388
	192, 198, 292	Bering Liisberg, H. C.....	156
Bang, Johannes.....	177, 178	Berlioz, Hector.....	80, 344
Bang, Nina.....	233	Bernadotte, Sigvard.....	333
Bang, Oluf.....	161	Berner, Friedrich Wilhelm.....	128
Bardenfleth, Hemming L.....	183, 185, 197	Berner, J. A.....	289
	231, 285, 403, 407	Berner, Robert.....	89, 183, 252
Barfod, Frederik.....	382, 387	Berntsen, Aage.....	204, 254
Barfod, Halfdan.....	220, 226, 228	Berntsen, Klaus.....	177, 194
Barfoed, Læge.....	270	Bielefeldt, Viggo.....	84, 90, 95, 104
Barfoed, Borgmester.....	163	Biering, Victor.....	388
Barnekow, Christian.....	112, 368	Biilmann, Einar.....	197
Bartholdy, Conrad Johan.....	87, 90, 91, 92, 93	Bindesbøll, N. J.....	56
	95, 97, 98, 99, 101, 102, 103, 105	Bismarck, Otto von.....	116
	106, 107, 111, 112, 124, 355, 359	Bissen, Herman Vilhelm.....	34, 43, 45
	370, 391	Bistrup, Kai.....	201
Bartholomew, Marshall..	249, 266, 273, 290	Biørn, Per....	130, 158, 179, 180, 185, 187
	294, 295, 298, 348		188, 190, 192, 204, 212, 213, 214, 232
Barty, se Bartholomew, Marshall!			240, 241, 294
Bauditz, Sophus... ..	69, 73, 74, 85, 111, 139	Bjarnason, Professor.....	220
	155, 165, 389	Bjørke, Emanuel.....	130, 213, 216
Bauer, Bruno.....	16	Bjørksten, Elli.....	240
Bay, C. C.....	204	Bjørnson, Bjørnstjerne.....	39, 103, 213
Bay, Rudolph.....	46, 360	Björnsson, Georgia.....	222
Bech, Georg.....	147	Björnsson, Jón.....	225
Bech, Holger VI, VIII, XII, 131, 169, 250	258, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 283	Björnsson, Sveinn.....	222, 238
	284, 295, 299, 301, 303, 306, 313, 316	Blache, H. H.....	1
	317, 373, 386, 405, 407	Blegvad, Olaf.....	203
Bechgaard, Julius Andreas.....	368	Blicher-Hansen, Ingvar.....	300, 320
Beck-Friis, Joakim.....	208, 244	Blicher, Steen Steensen.....	369
Beck, Vilhelm.....	32, 33	Blichert, Peter Knudsen.....	22
Beethoven, Ludwig van.....	340	Bloch, Valdemar Antonius.....	20, 22, 28
Behrmann, H. C.....	22	Bluhme, Frue.....	185
Bellman, Carl Mikael 21, 29, 171, 330, 350		Bluhme, Godsforvalter.....	185
Bendix, Victor.....	68	Blum-Hansen, V.....	314
Bendixen, C. F.....	45	Boas, J.....	175
Bentzon, Henrik.....	183, 184, 187, 197	Bob, se Berner, Robert!	
Bentzon, Jørgen.....	315, 318, 372	Bock, Johannes.....	206
Bentzon, Karen Emma.....	177, 188	Boeg, N. V.....	194
Bentzon, Viggo 67, 116, 167, 172, 184, 236, 257		Bohr, Chr.....	115
Benzon, Otto.....	64	Bohr, H. G.....	12
Berg, Alfred... ..	160, 161, 184, 186, 209, 240	Boieldieu, François-Adrien.....	344
	265, 266, 354	Boisen, P.....	22
Berggreen, Andreas Peter..	1, 4, 11, 48, 54	Bokkenheuser, Knud.....	165, 168
	61, 102, 358, 361, 362	Bollschweiler, Borgmester.....	152
Bergroth, Arne.....	199	Bon, Fridtjof.....	391
Bergsøe, S.....	42	Bording, Anders.....	1, 2
		Borg, Oscar.....	354

	Side		Side
Borgbjerg, Frederik Hedegaard Jeppesen	238, 273, 291	Brøndsted, K. G.	56
Bornholdt, Kammerjunker	282	Buch, Johan Andreas	38
Bornholdt, Kammerjunkerinde	282	Buch, Kaj Oluf	183, 188, 232, 237, 238 240, 260, 264, 270, 271, 272, 274, 275 276, 277, 278, 294, 295, 299, 300, 301 312, 314, 318, 319, 320, 322, 323, 324 326, 329, 331, 332, 333, 335, 336, 405
Borries, C. A.	22	Buch, Ralf	183, 188, 223, 232
Borup, Julius	7, 8, 14, 17, 23, 79, 85, 94 96, 97, 107	Buchwald, S. A. R.	292
Brage	287	Budde, Leopold	38
Brahe, Tycho	26, 187	Buhl, Fr.	56
Brahms, Johannes	252, 263, 346	Bukh, Niels	307, 308
Brailowsky, Alexander	235	Bull, Christian	14, 15, 22
Bramsen, Lorenz	22	Buntzen, Andreas	7, 12
Brandes, Georg	103, 379, 383	Busch, Carl	158
Branner, Aage	130, 134, 165, 166, 167 175, 176, 212, 259	Buxtehude, Dietrich	340
Branzæg, Ingeniør	210	Bügel, S. A. M.	136, 183, 184, 185, 188 190, 192, 196, 201, 203, 207, 208, 213 226, 239, 240, 242, 258, 262, 263, 331
Bratli, Carl	VI, XI, XII, XV, 89, 105 136, 142, 145, 147, 156, 182, 190, 203 251, 253, 261, 262, 263, 265, 277, 285 289, 293, 299, 301, 312, 316, 317, 324 336, 400, 403	Bøgh, Nikolai	60, 389
Bratt, Konsul	125	Bøgh, Vald.	129
Bredsdorff, Chr.	38	Børresen, Hakon Axel Ejnar	371
Bredsdorff, M.	36	Børup, Marinus	1
Bredsdorff, Margrete	176	Børup, Morten	1
Bredsdorff, Thomas	176	Calløe, Paul Anker	319
Brendel, Leif	256, 257	Carl XV	38, 45, 54
Breuning-Storm, Gunna	163, 236	Carl Bang-Kvartetten	135, 184
Breuning-Storm, H.	56	Carlsen, Camillo	176
Briem, Efraim	256, 266, 268, 278, 285, 312	Carlsen, Ernst	277, 283
Brix, Chr. Carl	44	Carlson, Bengt	206, 209, 354
Bruch, Max	348	Carpentier, Student	200
Bruhn, Asger	VI, VIII, XII, 89, 131, 133 167, 173, 174, 175, 176, 177, 180, 181 182, 183, 184, 186, 188, 189, 190, 192 193, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 202 203, 204, 205, 206, 208, 210, 211, 212 213, 216, 235, 242, 250, 263, 265, 273 275, 276, 285, 286, 397, 402	Castenschiold, Carl	109
Bruhn, Gerda	397	Cervantes Saavedra, Miguel de	XI
Bruhn, Helge	177, 195, 284	Cetti, C. B.	4
Brummer, Carl	204	Charcot, J. B. E. A.	229
Bruun, Chr. W.	32, 35, 36	Charley, S.	305
Bruun, Kai Aage	233, 234	Cherubini, Maria Luigi Carlo	175, 176, 345
Bruusgaard, Holger	166	Christensen, Bernhard	330
Brückner, Emil	217, 222, 301, 313, 314 318, 319, 320, 322, 331, 332, 335	Christensen, Chr.	207, 235, 402
Brüel, Fabrikant	158	Christensen, Frantz	322
		Christensen, J. C.	121, 177
		Christensen, Købmand	261
		Christensen, O.	56
		Christian V.	315, 372
		Christian VIII.	12, 25, 58
		Christian IX	114, 369

	Side		Side
Christian X. . . IV, 79, 99, 108, 112, 114, 123		Dam, Mogens	301
129, 140, 141, 143, 156, 158, 160		Dan, Erik	301, 336, 407
161, 162, 163, 164, 165, 166, 167		Dan, Vald.	89, 183
173, 174, 181, 185, 187, 190, 191		Danner, Louise Christine	47
196, 197, 203, 205, 207, 208, 211		David, Félicien	344
215, 233, 239, 249, 253, 254, 255		Delbanco, Otto	11
256, 267, 268, 279, 291, 300, 320		Demény, Desiderius	348
321, 322, 329, 333		Demosthenes	138
Christiani, A. C. E.	19	Dessau, Benny	302, 308, 314
Christiansen, Højsteretssagfører	172	Dessau, D.	22
Christiansen, Redaktør	195	Dessau, Einar	292, 302, 317
Christiansen, V.	283	Dessau, Paula	308
Christie, V.	186	Deurs, Fritz Schönheyder van	30, 35, 36
Christophersen, Viggo . . . VI, VIII, XII, 67		Dithmer, L.	164, 166, 184
91, 97, 112, 128, 129, 131		Ditlevsen, C.	211
133, 134, 136, 138, 143, 146		Dittrich, P.	325, 327
155, 156, 158, 160, 161, 166		Dobrowen, Issay	348
167, 168, 169, 170, 171, 172		Doitschni, Peter	262
173, 174, 175, 183, 211, 235		Dolleriis, Andreas	95
250, 277, 285, 286, 336, 391		Donizetti, Gaetano	12, 344
392, 396, 397, 399, 401, 407		Dow, Mr.	216, 217
Clante, Georg	89, 142, 143, 176, 203	Drachmann, Holger	102, 118, 120, 328
Clausen, H. N.	12, 46	Drechsel, G. W. L.	20
Clausen, Karl	232	Drejer, Salomon	6, 7, 9, 16, 377
Clausen, Julius	108	Dreyer, Morten	67
Clausen, Sven	320	Dujardin, Charles	204
Clod-Svensson, S.:H.	205, 240, 249, 254	Dujardin, Ejnar	89, 114, 120, 122, 128
257, 258, 264, 271, 273, 274		136, 204, 285, 312, 315, 316, 393	
289, 292, 294, 302, 314, 407		394, 399, 407	
Cloos, Oscar	106, 154, 155, 163	Duke, Dr.	148
Collin Hansen, Cecil	210	Dumreicher, Carl	139, 161, 208, 253, 330
Collin Lundh, J.	20, 58, 65, 73, 79, 80, 81	Dupuy, Jean-Baptiste-Edouard	357
97, 110, 111, 384, 387, 388		Duurloo, Hans Peter	7
Conradi, Johan Gottfried	166	Düben, Andreas von	339
le Conte, Mademoiselle	305	Edmund, E. Z. J.	67
Contenot, Overborgmester	306	Egan, Maurice Francis	141
Corfixen, C.	42	Eiriksson, Magnus	11
Cornelius, Peter, Kammersanger	100, 118	Elberg, Theodor	45, 194
Cornelius, Peter, Komponist	348	Eliasson, Grosserer	171
la Cour, A.	292	– eller –, se Mellerup, Einer!	
Crone, Chr.	56	Ellinger, H. O. G.	89, 90, 163
Cronhamn, Johan Peter	350	Emanuel, Svend Aage	197
Crusell, Bernhard Henrik	349, 350	Emborg, Jens Laurson	210, 214, 372
Dagmar, Kejserinde	249	Engberg, Axel	89, 101, 105, 120, 134
Dahl, Balduin	80	135, 162, 167, 174, 176, 177, 183	
Dahl, Ernst	56, 59	184, 204, 205, 207, 208, 232, 234	
Dam, Im.	241	238, 242, 263, 266, 285, 373	

	Side		Side
Engell, Birgit	194, 240	Frederik VIII	125, 137, 157, 159, 184
Engqvist, Thorvald	129, 130, 142, 157, 194 263, 264	Frederiksen, Leo Hindborg	321
Enna, Aage	400	Frederiksen, Tenna, se Kraft, Tenna!	
Enna, August	370	Friderichsen, Viggo	256, 271, 273, 276 278, 286, 292, 295, 302, 331, 333
Eriksson, Josef	182	Fridericia, Wm.	257, 265
Ernst, Jacob	289	»Fridolin«, se Bech, Holger!	
Erslev, Emil	6, 7, 8, 9, 21, 36	Friederichsen, W.	56
Erslev, Jacob	20	Frimodt, Johan	11, 67, 73, 74, 76, 77 79, 80, 81, 86, 87, 90, 91, 139, 169 170, 183, 184, 265, 267, 277, 285, 389
Erslev, Kristian	141	Frimodt-Kvartetten	139, 184
Eskesen, Eckardt V.	144, 152, 400	Frimodt, R.	29
Esmann, Victor	260	Frisch, J.	56
Evens, Otto	62	Fritz, Holger	89, 167, 176, 204, 393
Ewald, Johannes	62	Frøhlich, Johannes Frederik	10, 12, 29 346, 362
Ewaldsen, Chr.	56, 59	Fuggerne	339
Faaborg, R. C.	12	Fønss, Johannes	194, 271, 273
Faber, Knud	206	Gabrielsen, Holger	324
Faber, Villiam	56, 57, 388	Gad, C. S.	20
Fabricius, Godsejer	109	Gade, Niels W.	12, 62, 63, 75, 93, 104 167, 254, 341, 346, 364, 366, 385
Fabricius, Jakob	368	Gagner, Emil	239, 241, 266, 268, 269 270, 290
Faltin, Friedrich Richard	354	Gandrup, Charles	56, 70, 389
Fangel, G. E. F.	19	García, Manuel	14
Farsøe, Victor	165	Gebauer, Joseph Christian	366
Faust	205	»Gedebukkene«	66, 192
Fejos, Paul	318	Geijer, Erik Gustaf	23, 350
Felding, Carl	65, 183, 265, 292	Genée-Isitt, Adeline	246
Felding, Svend	201, 217, 261, 292	Gerdes-Kvartetten	135, 167
Feveile, R. S.	20	Gerdes, N. Chr. 135, 167, 194, 203, 243, 289	
Fich, A. S.	32	Gertz, M. C.	56
Finnbogason, Professor	221	Giede, Chr.	42
Fischer, Harmonikaspiller	273	Giersing, Frode	20, 22
Flagstad, Otto	166	Gíslason, Oddur	222
Flemmer, Edv.	22	Gjerström, Gunnar	354
de Fontenay, Frank le Sage	214, 220, 222	Glahn, Alfred	85
de Fontenay, Vicomte	305	Glass, Louis Christian August	371
de Fontenay, Vicomtesse	305	Glückstadt, Valdemar	182
Forchhammer, Ejnar	103, 184	Glæser, Joseph	360
Forchhammer, J. N. G.	20, 22, 33	Godskesen, Niels	103
Forchhammer, Viggo	89	Goll, Aug.	254, 260, 318
Forsell, John	285	Good, Alfred	XIII
Foss, Gunnar	292	Goos, Carl	44
Franck, César-Auguste	252	Goos, Frue	225
Franken, Immanuel	203, 212, 214		
Frederik, Kronprins	173, 239, 291, 302 308, 315		
Frederik VI	10, 25, 27, 41		
Frederik VII	31, 32, 38, 39, 45, 48, 366		

	Side		Side
Goos, Grosserer	225	Halvorsen, Johan.....	354
Gottschalch, Christian ...	130, 136, 143, 155	Hamerik, Asger.....	50, 52, 368
	158, 164, 165, 166, 169, 178, 183	Hamerik, Ebbe	52, 208, 372
	185, 186, 194, 212, 213, 248, 251	Hammerich, F. P. A.	34, 44
	258, 270, 271, 272, 274, 281, 292	Hansen, Axel.....	162
	400, 401	Hansen, Christian Julius ...	24, 29, 31, 32
Gottschalch, Ellen	166		36, 37, 41, 42, 43, 46, 47, 49, 50, 54
Gounod, Charles	344		57, 58, 60, 61, 62, 78, 162, 175, 259
Graae, Frederik	258, 320		347, 366, 368, 377, 387
Gram, Peder.....	106, 197, 206, 371	Hansen, Constantin	34, 46
Grandjean, Axel.....	66, 67	Hansen, C. P. M.	238, 267, 320, 329
Gran, Gerhard.....	182	Hansen, H. P.	179
Grau, Andreas.....	189, 190	Hansen, Max.....	321
Grau, Ellen	189	Hansen, Nicolai	115
Grau, Peder	178, 190	Hansen, Niels	162, 163, 181
Greensteen, Henrik Jørgen	384	Hansen, Norman H.....	226, 247, 289
Gregersen, Emmanuel	20	Hansen, Octavius	38
Grétry, André-Erneste-Modeste	340	Hansen, Oscar	56, 162
Grevenkop Castenskiold, Henrik.....	127	Hansen, Peter	34, 53, 56, 57, 62, 387
Grew, Mr.....	194	Hanssen, H. P.....	192
Grieg, Edv....	51, 72, 90, 119, 166, 182, 186	Harald, Prins af Danmark.....	312
	211, 219, 234, 312, 353, 354, 369	Harpestreng, Henrik	96
Griffenfeld, Peter	2	Harsdorff, C. F.....	6
Grundtvig, G. V.	89, 194	Hartmann, Borgmester	200
Grundtvig, N. F. S.....	23, 34, 44	Hartmann, Fritz	45, 97
Grøndahl, Olavus Andreas.....	185, 186	Hartmann, Hjalmar	211
Grønlund, Martin	64, 65, 76, 78, 104	Hartmann, Johan Ernst	357
	156, 184	Hartmann, Emil (Wilhelm Emilius Zinn)	368
Guilbert, Yvette	235	Hartmann, Johan Peter Emilius 2, 5, 10, 11	12, 13, 18, 19, 20, 22, 23, 25, 29
Guldberg, Ansgar ...	168, 171, 172, 180, 181		31, 32, 35, 38, 43, 46, 48, 50, 53
Guldberg, se Høegh-Guldberg!			54, 57, 58, 59, 60, 62, 64, 69, 70
Guldbrandsen, A.....	22, 28, 35		73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 83
Guldbrandsen, H. V.....	36		84, 85, 87, 88, 89, 91, 93, 94, 95
Gundel, Svend	194		96, 97, 98, 99, 100, 104, 108, 109
Gunnarson, Gunnar	333		112, 113, 114, 118, 120, 121, 123
Gustaf, Prins af Sverige	350		126, 128, 129, 156, 159, 166, 167
Gustav II Adolf.....	286		175, 180, 182, 184, 208, 232, 238
Gustav V.....	160, 162, 171, 209		241, 243, 259, 266, 267, 270, 299
Gylling, F.....	202, 206		300, 314, 343, 345, 346, 360, 361
Goethe, Johann Wolfgang von.....	X		362, 364, 365, 368, 369, 375, 376
Gøtzsche, Kaptajn.....	143		387, 388, 389, 390, 391
Haakon VII	126 143, 162, 186	Haslinger, Karl.....	12, 13
Hage, Vilhelmine	37	Hasselriis, C.....	22
Hagerup, S. F.....	128	Hasselriis, C. H. W.....	141
Haldórsson, Jón	219	Hassler, Hans Leo von	339
Hale, Adam de la	339	Hauch, J. C.	34, 48
Hall, C. C.....	47	Haug, Gustav	348

	Side		Side
Haugland, Aage	321	Hertz, Henry	146
Hauptmann, Moritz	348	Hetsch, Gustav	89, 389
Haydn, Joseph	13, 263, 340	Heyman, W. P.	383
Heckscher, L.	22	Hiller, Ferdinand	348
Hedar, Josef	290, 312, 354	Hindse-Nielsen, Svend	134
Hegar, Friedrich	182, 214, 348	Hjalmar, Ely	259
Heiberg, Johan Ludvig	12, 21, 26	Hjelmstev, Johs.	253, 254
	53, 351	Hjordt, Ejnar	320, 322, 332
Heiberg, Johanne Louise	16, 375	Hoffmeyer, H. P.	325
Heikel, Professor	200	Hohlenberg, M. H.	97, 101
Heimdal	379	Holberg, Ludvig	300, 314, 380
Hein, Piet.	331	Holbøll, C. Th.	213, 218, 236
Heine, Axel	89, 205	Holbøll, Olaf	89, 93, 94, 108, 122, 123
Heinø, C. J.	335		124, 128, 134, 139, 142, 155, 156
Heise, Chr.	22		158, 164, 166, 167, 169, 173, 179
Heise, F.	19, 22		180, 184, 187, 188, 190, 192, 196
Heise, Peter Arnold ...	36, 37, 38, 39, 47		211, 235, 241, 253, 258, 266, 270
	50, 53, 54, 60, 61, 63, 72, 77, 78, 128		275, 400
	164, 173, 175, 181, 231, 243, 249, 266	Holbøll, Volmer ...	210, 214, 216, 222, 232
	270, 271, 274, 292, 311, 347, 351, 368		236, 294
	369, 377, 380, 383	Holbøll-Kvartetten	93, 94, 142, 184
Heise, V.	20	Holdt, Olaf ...	102, 106, 119, 134, 154, 177
Heise, Vilhelmine	73	Holm, H.	22
Helgason, Jón	221	Holm, Jak.	15
Hellrung, Dr.	140, 151, 158	Holm, Præst	183
Helms, Chr.	89	Holm, Laurentius	246, 247
Helms, Johs.	63, 87, 260, 384	Holst, Frits.	76
Helmuth, Paul	372	Holst, H. P.	48, 60
Hempel, Kaptajn	153	Holst, Marinus	183, 285
Henius, Max	140, 146, 147, 158	Holten, Just.	29
Henrichsen, Gudmund Roger	235	Homer	375
Henrichsen, Hilleborg Roger	235	Honnorat, A.	406
Henrichsen, Roger	165, 168, 171, 173	Hoppe, Harry.	183
	174, 175, 176, 178, 180, 183, 184	Hoppe, Professor	326
	186, 188, 190, 195, 196, 199, 200	Horneman, Christian Frederik Emil	91, 115
	202, 205, 207, 208, 209, 210, 211		116, 117, 118, 119, 159, 252, 369
	213, 215, 218, 221, 223, 231, 232	Hornemann, John	64, 93, 94, 135, 165
	233, 235, 238, 363, 373	Hornemann, Elma	103
Henriksen, Matthæus	106, 225	Hostrup, Jens Christian ..	11, 26, 30, 31, 32
Henriques, Fini Valdemar	371		34, 37, 39, 43, 47, 82, 95, 176, 231
Henriques, Robert	91, 104		249, 377, 378, 383, 391
Herold, Vilh.	120	Hubertus-Orkestret	217, 270
Herholdt, J.	46	Hugo, Victor	305
Hertz, Axel ...	89, 136, 170, 175, 182, 184	Huitfeldt, Gudrun	126
	185, 186, 188, 207, 208, 213, 240, 251	Hurum, Alf	354
	256, 265, 272, 273, 277, 336, 375, 391	Hutter, Hermann	348
	395, 396, 398, 401, 407	Hvidt, Edv.	56, 64
Hertz, Henrik	12, 16, 375	Hybbinette, Samuel	182

	Side		Side
Hye-Knudsen, Johan	214, 233, 236, 237	Jensen, Vicekonsul	283
	239, 240, 242, 244, 250, 251	Jensen, Viggo	307
	252, 253, 254, 256, 257, 258	Jerndorff, Peter	69, 76, 78, 97, 104, 139
	259, 260, 261, 263, 265, 266		162, 164, 389
	268, 270, 271, 274, 275, 276	Jespersen, Georg	76
	278, 279, 280, 281, 282, 283	Jessen, C. C.	64, 65, 66, 77, 78, 79, 80
	285, 288, 290, 292, 293, 294		82, 83, 84, 85, 88, 90, 91, 94, 95, 96
	299, 300, 301, 305, 306, 308		97, 99, 100, 101, 104, 107, 110, 111
	310, 311, 312, 313, 314, 315		112, 113, 114, 118, 122, 136, 139, 142
	316, 318, 319, 320, 322, 323		157, 161, 166, 180, 184, 187, 188, 192
	329, 330, 331, 332, 333, 334		270, 359, 389, 390, 391, 400, 402
	335, 336, 367, 373, 398, 405	Jessen, C. J.	22
	407, 408	Jessen, Redaktør	191
Hyrup, Rudolph	64, 285	Jónsson, Sigurjón	222
Hytten, Sophus	49, 392	Jónsson, Steingrímur	226
Händel, Georg Friedrich	340	Johansen, Knud	130, 163, 251, 258
Hänschell, Otto	194, 207, 208, 212, 249		273, 277, 332
	252, 253, 259, 267, 294, 300, 319	Josephson, Jacob Axel	32, 352
Høeberg, Albert	181	Judson, Professor	146
Høegh-Guldberg, Carl	14, 22, 35, 36, 41	Juel, Axel	181, 186, 188
	50, 51, 57, 58, 59, 379, 380	Jungersen, Fr.	38
	386, 388	Jungersen, H. F. E.	161
Høffding, Finn	372	Jungersen, Søren	334
Høffding, Harald	162	Jüngst, Hugo	348
Høy, Anders	119, 161	Jæhnigen, Viggo	101
Høyberg, Kjeld	201	Järnefelt, Armas	354
Høybye, Poul	240	Jørgensen, A. D.	102
Høyen, N. L.	34	Jørgensen, Eiler	42
Ibsen, Henrik	62, 392	Jørgensen, Konsul	307
Illum, A. C.	329, 331	Jørgensen, M.	289
Ingemanson, Axel Johan	270	Jørgensen, Thorsten	321
Ingrid, Kronprinsesse af Danmark	302		
	308, 315	Kaarsberg, Jens Ulf	285, 294, 299, 332
Isham, Professor	146, 147	Kajanus, Robert	202, 354
Iversen, Søren	152	Kalliwoda, Johannes Wenzeslaus	348
Jacob I af England	187	Kaper, Ernst	236, 239, 293
Jacobsen, Peter	130, 156	Karstens, Johanne	176, 188
Jacobsen, Vagn	182, 183	Kaun, Hugo	348
Jensen, Chr.	332	Kehler, Henning	287
Jensen, Frode Landt	294, 299, 300	Ketcham, Miss	400
Jensen, Georg	333	Kielberg, F. M. Krøyer	244, 245, 246, 248
Jensen, H. Chr.	242	Kielland, Overretssagfører	125
Jensen, Jens	194	Kingo, Thomas	2
Jensen, Johs. V.	254	Kirkegaard, Geo.	152
Jensen, Niels Peter	361	Kirkegaard, Ivar	147
		Kirk-Jensen, Alfred	205, 222, 230, 239
		Kiørboe, Otto	292

	Side		Side
Kjørboe, Will.	56, 64	Kuhlau, Daniel Friedrich Rudolph.	5, 11, 12
Kjeldsen, Thøge	313	13, 15, 210, 243, 357, 358, 361, 378	
Kjerulf, Charles	92, 112, 113	Kuhn, Johan	89, 101, 134
Kjerulf, Halfdan	51, 182, 350, 353, 369	Kuhr, Victor	277
Kjær, Konsul.	125	»Kuk«, se Dujardin, Ejnar!	
Klemetti, Heikki.	201, 209	Kunzen, Frederik Ludvig Æmilius	357
Knorring, Carl von	103, 182, 197, 199, 201	Kuula, Toivo	285, 354
202, 207, 239, 279, 284, 295		Kvartet, den »gale«	57
Knud, Prins af Danmark	220, 221	Kvartet, den »gamle«	50, 57
226, 239		Kviesis, Frue	282
Knudsen, Overlærer	184	Kviesis, Præsident	282, 283
Knudsen, Adolf	19, 41	Kücken, Friedrich Wilhelm	13, 22, 348
Knudsen, Aug. V. Th.	236	Körling, Felix	354
Knudsen, Ellen Benedicte Poulz	255		
Knudsen, Martin	240	Lacoppidan, Borgmester	272
Knudsen, Peter	32	Lagergren, Sven Johan	256, 257
Knudsen, Poul	129, 130, 134, 139, 142	Lang, Wilh. A.	156, 318
167, 169, 176, 177, 178, 179, 180		Langballe, Carl	136, 142, 155, 161, 166
184, 185, 187, 188, 190, 192, 194		185, 207, 398, 399, 400	
196, 200, 202, 204, 211, 212, 213		Langberg, M. A.	281, 283
231, 232, 236, 240, 249, 254, 258		Lange, Johan	15, 22, 378
259, 264, 276, 292, 294, 319		Lange=Müller, Emil	56, 57, 64
Knudsen, R.	223	Lange=Müller, Peter Erasmus	56, 61, 64
Knudsen=Kvartetten.	129, 142, 180, 184, 188	65, 66, 74, 87, 102, 140, 157	
Knuth, F. M.	334	166, 180, 188, 232, 234, 236	
Koch, Borgmester	189	243, 260, 370, 371, 398	
Koch, Emil Ferdinand	383	Langgaard, Chr.	102
Koch=Jensen, Peder Frederik	225	Langkjær, Hans	332, 335
Koefoed, Alfred	188, 194, 203, 207, 208	Langkjær, Hans Christian Marius	314
210, 212, 214, 216, 223		Langsted, Adolf	93
Kolby, Borgmester	204	Larsen, Aage	372
Kornbech, C. G. H.	60	Larsen, Agner	151
Kraft, Tenna	135, 167, 252	Larsen, Florian	38
Krag, Otto	309	Larsen, H. O.	247
Kragballe, L. B. N.	22	Larsen, Julius	56
Kragh, Otto	206	Larsen, Lauritz	319
Krannig, S.	348	Larsen, L. H. C.	262, 263
Krarup, Janus	207	Lárusson, Hovmester	229
Krarup, Svend	183, 205, 258, 271, 404, 407	Lassen, Edv.	15
Krarup, Theodor	117, 394	Laub, H.	38
Krause, Richard	130, 145, 156, 245, 248	Laub, Louise Magdalene	43
260, 261, 400		Laub, Thomas Linnemann	371, 372
Krebs, Carl L.	243	Laurin, C. J. O.	21
Kringelbach, G.	42	Lauritzen, P.	147
Kristjánsson, Dr.	227	Laxdal, Jón	220
Krohn, Pietro	382	Lehmann, D.	56
Kroman, Kr.	56	Lehmann, Orla	23, 54, 100
Krøyer, Hans Ernst	4, 5, 12, 14, 22, 360		

	Side		Side
Leidersdorff-Hansen, Leonardo	285, 299 313, 314, 332	Lowensky, Dr.	325, 327
Lem, Peter Mandrup	346	Lund, Chr.	35, 36, 37, 49, 50, 51, 57 59, 80, 87
Lembcke, Svend	65	Lund, Hans	261
Lemche, Hans Henrik	244, 294	Lund, Hans Peter	154
Lemche, Johan	67, 117, 120, 134, 181, 183	Lund, Jens	113
Lendrop, Margrethe	163	Lund, John	125
Lendvai, Erwin	348	Lund, Torben	221
Lerche, Flemming	200, 283	Lundbye, Jørgen	89, 136, 142, 145, 400
Lerche, Pauli	60	Lundqvist, Martellius	294, 312
Lerke, B. L. E.	22	Lundsteen, Ib	236, 240
Leth-Rasmussen, Inger	167, 178	Lunn, Erik	89, 108, 166, 181, 184, 189 202, 232, 241, 242, 265, 285, 398
Levin, Louis	22	Lunn, Gustav	106, 120, 154, 155, 164 174, 176, 261, 285
Levin, Otto	106, 136, 143, 156, 159, 161 164, 166, 169, 170, 175, 177, 178, 181 183, 185, 186, 187, 188, 196, 197, 205 207, 208, 215, 242, 251, 252, 253, 256 258, 263, 268, 270, 271, 277, 285, 286 290, 400, 401, 402	Lyngbye, Borgmester	105
Levinson, Carsten	106, 120, 201	Lyngbye, H. P.	42
Levysohn, Alfred	263	MacEwen, Direktør	246
Levysohn, Anna	69, 234	Mackeprang, Otto	VI, VII, VIII, XI, XIII 271, 275, 277, 286, 292, 294, 299 313, 314, 327, 332, 333, 336, 405
Levysohn, Salomon	66, 67, 68, 69, 70 71, 73, 77, 80, 85, 89, 90, 91, 92 106, 107, 109, 112, 113, 115, 116 117, 120, 126, 128, 130, 133, 143 146, 148, 153, 155, 156, 160, 162 165, 167, 168, 169, 170, 183, 187 207, 234, 239, 250, 373, 391	Madetoja, Leevi	354
Lie, Jonas	62	Madsen, Axel	56, 69, 88
Lie, Sigurd	182, 354	Madsen, Carl	162, 181
Liebe, J. T.	19	Madsen, M. C.	141, 144, 152
Liebmann, Axel	53, 55, 56, 57, 58 60, 62, 368	Madvig, J. N.	12, 44, 64
Liebmann, F. M.	7, 8, 9	Maës, Heinrich	64
Lind, Jonas	304	Magnus, H. R. S. J.	22
Lindblad, Adolf Fredrik	350	Magnússon, Sigurður	227
Lindblad, Otto	5, 13, 15, 21, 22, 349 350, 352	Malling, Otto	56, 58, 59, 60, 61, 63, 65 66, 67, 68, 70, 77, 78, 83, 97, 101 117, 139, 140, 164, 165, 249, 300 330, 355, 369, 390
Linnet, Borgmester	219	Malmgreen, Finn	259
—l—n, se Sørensen, Axell		Mangor, Holger	289
Lohse, Overpræsident	323	Mantzius, Jette	32
Longfellow, Henry Wadsworth	148	Mantzius, Kristian	16, 31, 51, 53
Looft, J.	262, 263	Margarethe	205
Lorck, J. H.	16	Marie, Prinsesse af Danmark	108, 157
Lorentzen, Mogens	277	Marschner, Heinrich	13, 345
Louise, Dronning	94, 114	Martha	205
Louise, Dronning	54, 156, 182, 184, 234	Massow, von, General	327, 328
		Mathiasen, Georg E.	317
		Max, Borgmester	307
		Mefisto	205
		Melchior, H. E.	19, 22

	Side		Side
Melchior, Jørgen	56, 64, 80	Møller, Andreas	314
Melchior, Lauritz	181	Møller, Carl.... 45, 46, 55, 56, 57, 65, 85	93, 388
Mellerup, Einer.... 106, 136, 143, 239, 264	265, 399	Møller, Conrad 45, 46, 57, 60, 72, 74	75, 79, 84, 110, 114, 384, 385, 386
Mendelssohn-Bartholdy, Felix.. 12, 13, 22	52, 177, 252, 341		387, 388, 391, 395, 396
	342, 349, 369	Møller, C. V.....	64, 169
Mervild, Stig.. VI, VIII, XII, 258, 276, 277	285, 289, 294, 332, 334, 336, 337, 374	Møller, Christopher ... 36, 50, 51, 57, 59	
Methling, Poul	252, 294	Møller, G. Tscherning	289
Methling, Svend... 184, 253, 255, 258, 277		Møller, Harriet	239, 332
Meyer, Torben 106, 120, 136, 155, 157		Møller, Ida... 117, 135, 178, 188, 194, 213	240, 257, 259, 266
	166, 170, 177, 183, 236, 265, 285	Møller, Jørgen..... 85, 89, 124, 134	142, 169, 183, 211, 217, 241, 275
	336, 391, 394, 395, 401, 407		315
Meyerbeer, Giacomo	344	Møller, Knud	188
Michaëlis, Sophus	235	Møller, Niels	121, 162, 213, 240
Michelsen, Carl, Hofjuvelér	157	Møller, Peder	244
Michelsen, Carl, Sproglærer	43	Møller, Poul	102
Michelsen, Ella	247	Mørk-Hansen, Mourits	67
Michelsen, Mads	301, 322		
Michelsen, Oluf	247	Nagler, Franciscus .. 277, 311, 312, 323, 348	
Mitens, Edward	229	Neble, Sophus	140, 149
Moe, Jørgen	35	Neergaard-Møller, Elna 190, 195, 196	
Molbech, C. K. F.	35	Neergaard-Møller, Valdemar..... 190, 191	195, 196
Moltke, Aage	191, 195	Neiiendam, Nicolai	235
Moltke, Adam	109	Nelson, Horatio	245
Moltke, Carl	141, 146	Neumann, Mathieu	340
Moltke, Cornelia	146	Neve, Georg	106
Monrad, O. P.	60	Neve, Sophus	46
Moth, Fr.	1	Nielsen, Axel	314
Mozart, Wolfgang Amadeus... 69, 232, 340	358, 372	Nielsen, Carl..... 1, 121, 122, 135, 166	213, 238, 240, 259, 260, 284, 300
Muck, Karl.....	260		311, 313, 314, 319, 371, 372
Mundeling, Brdr.	315	Nielsen, Emil	186, 209, 221, 228
Munch, A.	35	Nielsen, Kaptajn	282
Muxoll, J.	20, 41	Nielsen, Knud	130, 164, 167, 169
Müller, Bygmester	209	Nielsen, L. C. 107, 114, 115, 117, 122	124, 159, 178
Müller, Max.. 67, 73, 75, 95, 101, 134, 167	169, 184, 231, 389	Nielsen, Ludolf	214, 371
		Nielsen, N. P.	34
Münter, Ellen	135, 157, 188	Nielsen, P.	22
Møller, Fabrikant	195, 319	Nielsen, Poul K..... 286, 294, 299, 313	
Møller, Aage Barfoed..... 136, 167, 174	295, 373, 402, 405	Nielsen, Viggo	201, 217
		Nielsen, Yngvar	124
Møller, Albert	30, 35, 36	Nissen, A.	38
Møller, Anders. 106, 109, 129, 130, 142, 167			
	171, 173, 176, 201, 212, 217, 240, 241		
	249, 261, 262, 275, 289, 294		

	Side		Side
Nissen, Gudrun	235	Paalmann, Hugo	280
Nissen, Helge	86, 89, 93, 94, 102, 103	Pacius, Friederich	352
108, 119, 121, 122, 124, 125, 128, 134		Palmgren, Selim	354
139, 142, 157, 159, 160, 163, 164, 165		Paludan-Müller, Frits	292
173, 176, 177, 178, 179, 182, 184, 187		Park, Ejnar	281
211, 234, 235, 291, 393, 399, 401		Patti, Carlotta	49
—nkl, se Møller, Conrad!		Paulli, Jacob	45
Nordraak, Richard	352	Paulsen, Alfred	354
Nordstrand, Konsul	128	Paulus, Olaf	114, 354
Nyblom, Knut	182, 203	Pedersen, N. P.	260
Nørby, Einar	291, 292, 294, 300, 313	Pedersen, Rudolf	6, 7
	314, 330	Pergament, Moses	354
Nørgaard, Christian Peter Nidolf	89	Peri, Amanda	280
Nørregaard, Jens	320	Peter, Prins af Grækenland	307
		Petersen, Hotelvært	305
Odin	253	Petersen, Oberstløjtnant	189
»Oktetten«	34, 35	Petersen, Agner	198, 203, 205, 253, 254
Oldenburg, Andreas	304, 305, 307		313, 314
	310, 406	Petersen, Arne 276, 285, 294, 295, 299, 318, 332	
»Olim«, se Abrahamsen, O. K.!		Petersen, Clemens	42
Olivarius, Sigurd	334	Petersen, Hans Emil	271
Olrik, O. H. B.	44, 238	Petersen, Holger	299
Olrik, Amtmand	229	Petersen, Oscar	56, 60
Olrik, Knud	201, 319	Petersen, Thorvald	191
Olsen, Eugen Bjerresø	VI, VIII, XII	Petschke, H. T.	182
131, 202, 240, 247, 248, 250, 263, 264		— ph —, se Christophersen, Viggo!	
265, 292, 294, 298, 299, 300, 304, 305		Philipsen, Aage	292
306, 313, 315, 316, 317, 318, 322, 331		Philipsen, Fr.	49, 51
334, 335, 336, 407		Philipsen, Harald	38
Olsen, Ole	354	Pilsbury, Mr.	148
Olsson, Otto	354	Ploug, Parmo Carl.	6, 11, 12, 16, 17
d'Origny, Emil	16, 22	23, 24, 29, 30, 34, 37, 38, 39, 44	
Orlamundt, Hans	22	46, 49, 50, 58, 60, 61, 62, 63, 79	
Orth, Frits	106, 169	84, 87, 95, 162, 259, 376, 377, 379	
Ortved, Ingeniør	150	383, 388, 391, 405	
Othegraven, August von	348	Pohlenz, Christian August	22, 348
Ottesen, Lektor	192, 301	Pontoppidan, Knud	56
Ottesen, O. J. C. ...	20, 21, 22, 36, 41, 50	Poulsen, Aage	289
	79, 87, 384	Poulsen, Adam	139
Ottesen, P. C. O.	20	Poulsen, Emil	42, 48
Otto, Franz	348	Poulsen, Olaf	187
Otto, Theobald	41, 53, 384	Poulsen, V. B.	89, 285
Ottosen, Chr.	212, 213, 241	Poulsen, Vilhelm	232
Overgaard, Mr.	152	Preil, Ernst	276, 294, 318, 331, 332, 335
Ovren, Konsul	199	Prior, Ferdinand	304, 306, 315, 406
Ovren, Konsulinde	199	Prip, Axel	313
Oxholm, Th.	16, 22	Prip, Rasmus	29
		Prætorius, Michael	339

	Side		Side
Puccini, Giacomo	69	Rosenberg, Dr.	323
Päts, Konstantin	280	Rosenfeld, Leopold	182, 370
Rachlew, Anders	372	Rosenkilde, Christen Niemann	4
Rahbek, Knud Lyne	27	Rosing, Michael	36
Ralf, Einar	193, 203, 209, 244, 354	Ross jun., Mr.	216, 217
Ramsing, Axel Utke	106	Rossini, Gioachino Antonio ...	13, 342, 345
Rask, Rasmus	403	Rostgaard, Frederik	2
Rasmussen, Bent	244	Rosvænge, Helge	328
Rasmussen, H. N.	178	Rothe, L.	56
Rasmussen, Knud	333	Rottbøll, C. M.	246
Rathsack, Svend	242	Rouget de Lisle, Claude-Joseph	287
Rautavara, Vainö	201	Rove, Konsul	147
Ravn, Frøken	60	Rovsing, N. Th	187
Ravn, Vilhelm Carl	42	Rud, Otto	199
Ravnkilde, Niels Christian Theobald ..	366	Rudolph II, Kejser	339
Recke, Adolph Frederik von der	20	Runeberg, Frue	201
Recke, Ernst Frederik Vilhelm von der	56, 80, 101, 118, 120, 232, 299, 314	Runeberg, Johan Ludvig ...	200, 201, 277
Reed, Professor	152	Rung, Henrik	34, 366
Reger, Max	346	Rust, B.	323, 325
Reinsholm, Vilh.	270	Rustad, L.	182
Reissiger, Friedrich August	235, 352	Rützow, Direktør	247
Reinhard, C. E. F.	32	Rømer, Ole	305
Reisz, C. M.	32	Rørdam, Valdemar	277
Rendtorff, A.	246	Saaby, Svend	299, 318, 319, 320
Renthe-Fink, Cecil von	323	Saabye, A. V.	61
Reumert, Poul	240, 333	Salén, H.	308
Reventlow, Lensgreve	185	Salomon, N.	22, 28
Ricard, Chr. F.	35, 36	Salomonsen, Carl	56
Riccus, August Ferdinand	352	Sandberg, A. W.	302
Richardt, Fru Poul	278	Santesson, Carl Gustaf	209
Richardt, Christian ..	11, 29, 30, 35, 37, 40	Sartz, R.	400
	41, 42, 43, 44, 46, 49, 50, 51, 55	Scharling, C.	42
	58, 59, 62, 63, 64, 69, 71, 73, 79	Schaumann, Eugen	201
	82, 95, 103, 181, 184, 254, 278, 300	Schaumann, Ossian	202
	375, 376, 377, 378, 379, 380, 382	Scheel, Dr.	325
	383, 386, 391	Scheel, Ove	245
Richardt, Poul	278	Scheffler, John Julia	348
Richthofen, Herbert, Friherre von ...	302	Schepelern, Frederik	293
Ridder, Arkitekt	142	Schepelern, Georg	38, 43
Riisager, Knudåge	311, 315, 372	Schibsted, Redaktør ...	122, 126, 143, 153
Ring, Oluf	372	Schierbeck, Hans Peter ...	64, 65, 77, 90
Rode, Gotfred Benjamin	29, 383		91, 96, 104, 169, 184
Rode, Helge	204	Schierbeck, Poul ...	165, 188, 204, 205, 259
Rode, Vilhelm	35, 50, 379, 383, 384		313, 331, 372
Rohde, Tove, se Westermann, Tove!		Schierbeck, Sylvia	188, 204, 331
Roose, Thorkild	167	Schiern, Fr.	44
		Schiødte, J. C.	7

	Side		Side
Schiørring, Geo. K.	240	Sokolow, Nikolai	348
Schiørring, Knud Holger Rafn	135	Sommarin, Professor	234, 241
Schiørring-Kvartetten	135	Sonne, Harding	162, 181
Schmidt, Alfred	81, 96	Sonne, Jørgen Valentin	34
Schmidt-Phiseldeck, Kay Frederik ..	194, 217	Sophokles	52
	256, 289	Spohr, Louis	345, 346
Schmitt, Florent	310	Spontini, Gasparo Luigi Pacifico ..	344, 345
Schnedler-Petersen, Frederik	213	Sporon, Henrik	67, 73
Schou, Hans Henrik 129,130,142,155,157,	264	Sporon, Will.	67, 82, 83, 86, 91
Schram, Konsul	122, 124	Spärck, Albert	42
Schrøder, Ludvig	38	Staal, C. G.	56
Schubert, Franz Peter. 340, 341, 345, 360,	372	Stadius, Ingeniør	256, 257
Schultz, Aage	106, 213, 218, 230, 240	Stauning, Thorvald	284, 291, 320
Schultz, Th.	283	Steenberg, Jacob.	32, 35, 36
Schulz, Johann Abraham Peter ...	357, 371	Stefánsson, Kaptajn	227
Schumann, Robert	341, 342, 349	Steffens, Henrik	103
Schwensen, Reinhard	29	Steffensen, Ingeborg	188, 196
Schæffer, Fr. C.	22	Stemann, P. C. von	335
»Scripsis«, se Meyer, Torben!		Stenhammar, Karl Vilhelm Eugen.	356
Seedorff Pedersen, Hans Hartvig ..	204, 213	Stenius, Axel	197, 202
	242, 257, 259, 286, 290, 292	Stephensen, Bjørn ..	111, 123, 155, 166, 169
	293, 300, 301, 313, 314, 322	Storch, O.	36
	324, 325, 330, 331, 367, 372	Strandbygaard, Bertel	120
Selchau, Vilhelm	392	Strauss, Johann	346
Seligmann, Georg ...	67, 103, 111, 119, 134	Struckmann, Erick	241
Seligmann, Hugo	372	Strøm, Rasmus	45
Selmer, Johan	354	Strøyberg, Viggo	89
Senstius, Kai	372	Stub, Ambrosius	2
Settervall, Professor	201	Sunesøn, Anders	279
Sibbernsen, O.	149	Sveinbjörnsson, I. H.	214, 238
Sibelius, Johan Julius Kristian. 311, 312,	354	Sveinbjörnsson, Svein 1, 102, 129, 216,	350
Siboni, Giuseppe	31	Svendsen, Anton	113
Sigurðsson, Sigurður	224	Svendsen, D.	22
Silcher, Friedrich	348	Svendsen, Johan	353
Simonsen, Niels Juel. ...	65, 87, 88, 93, 95	Sydow, von, Dirigent	55
	96, 108, 117	Sæmundsson, Geir	226
Simonsen, Rudolph	204	Säve, Carl	24
Sjöfors, Ivar	160	Söderman, August	53, 114, 354, 369
Sjögren, Johan Gustaf Emil	354	Söderström, Borgmester	200, 201
Skau, Laurids	23	Sødring, N.	45
Skibsted, Ch. A. de Fine	42 79	Sørensen, Axel IX, 19, 56, 59, 64,	68
Skjær, Henry. . 216, 236, 239, 294, 315, 318			70, 79, 80, 82, 83, 88, 91, 94, 95
	319, 320, 324, 332, 334		97, 100, 102, 103, 109, 111, 112
Slavenski, Josip	348		113, 114, 115, 118, 119, 136, 142
Smidt, Edvard	12, 15, 17, 21, 36		152, 155, 166, 169, 176, 184, 186
Smith, Henrik	36		187, 188, 192, 347, 361, 374, 375
Snobotto, se Gottschalch, Chr. og Levin, Otto!			380, 384, 385, 387, 388, 390, 391
Soetmann, H. B.	15, 22		392, 393, 395, 399, 400

	Side		Side
»Sørensen, Peter«, se Faber, William og Møller, Carl		Valentin	205
Sørensen, Læge	150	Valløe, Knud	384
Taft, William Howard	146	Vasseur, Carl Erik Eugen	203
Tausen, Hans	80	Vedel, Emil	22
Taylor, Baron	52	Vedel, F.	22
Thalberg, Gustave	145	Veit, Wenzel Heinrich	348
Theilade, H. S.	49	Verdi, Giuseppe	69, 328
Thiess, Axel	96	Verlaine, Paul	52
Tholle, T. H. J.	42	Verrier, Paul .. 118, 178, 179, 180, 304, 306	
Thomsen, Arne ... 198, 205, 217, 222, 225		Vigfússon, Jón	227
Thomsen, Henrik	121, 186	Viggo, Prinsesse	317
Thomsen, Knud Vad ... 253, 271, 276, 285		Vilhelm, Prins af Sverige	205
	299, 318, 319, 320	Vilhjálmsson, Sigurður	227
Thomsen, Oluf	329	Vind, Emil	29
Thorbrøgger, Partikulier	22	Vittorio Emanuele	204
Thorsen, A. B.	29	Vogler, Georg Joseph	342
Þorsteinsson, Bjarni	225	Volmer Holbøll-Kvartetten	222
Thorvaldsen, Bertel ... 4, 16, 99, 188, 204		W aagstein, Joen	229
	277, 332, 333, 375	Wagner, Richard	344, 365
Thrane, Carl	56	Wahl, Aage	113, 187
Tofft, Alfred From	1, 371	Walker, Mr.	150
Toft, L. F.	38	Wamberg, Helge	303
Tolderlund, Hother	20	Weber, Carl Maria von .. 13, 340, 341, 345	
Tolderlund, Otto 50, 57, 60, 67, 80		Wedell-Neergaard, Joachim	108
Tolstrup, Carl .. 14, 15, 16, 22, 28, 41, 43		Weis, Carl	12
Topsøe, Vilhelm	36	Weis, Ernst	12
Torup, Fr.	60, 84	Welhaven, Johan	35, 124, 353
Trier, Ernst	38	Wellejus, Theodor	293
Tryde, J. A. Chr.	35, 36	Wengel, Chr. Molt. 20, 41, 42, 379	
Tscherning, Eleonore Christine	23	Wennerberg, Gunnar	352
Tuxen, L.	22	Werner, Sigvard	241
Tuxen, M. P.	22	Wessel, Johan Herman	62
Tvermoes, Maximilian ... 89, 119, 183, 205		West, A. W.	214
	242, 394, 399	Westermann, Tove	258
Tvermoes, Vagn	232	Weyse, Christoph Ernst Friedrich 5, 12, 13	
Tveten, Erling	257		16, 20, 27, 54, 64, 73, 99, 121, 166
Törnudd, Axel	206, 354		208, 314, 319, 357, 358, 361, 364, 373
U esson, Borgmester	280	Widéen, Ivar	354
Ulrich, Emilie ... 115, 119, 120, 122, 135		Wiedemann, Poul	242, 243, 259, 320
	162, 164, 167, 168, 175	Wiehe, Vilh.	48
Unmack, Valdemar	64, 65, 73	Wilhelm II, Kejser	104
V ahl, Jens	32	Wimmer, Franz Ludwig	263
Valdemar, Prins af Danmark	108	Winding, August	50, 96, 124, 368
Valdemar Sejr	279	Winship, North	317
		Winsløw, Carl	4
		Winther, Carl	304
		Winther, Christian	4, 11, 12, 391

	Side		Side
Wistinghausen, Rudolf von.....	325, 327	Zahle, P. Chr.	20
Wolf, Chr.	22, 28	Zangenberg, Chr.	69, 70
Wolf, H. E.	14, 22, 51	Zeise, J. M.	36
Worm, Jacob Peersen	2	Zelter, Carl Friedrich	348
Worsaae, Jens Jacob Asmussen.....	385	Zimsen, Knud	214, 219, 221
Wrangel, Ewert	161, 209	Zinck, Hardenack Otto Conrad....	20, 357
Wroblewsky, O. B.	22	Zinck, Ludvig	4, 20
Wøhlk, Alfred	89	Zinck, Otto Christian	20, 31, 46, 48
Wöldike, Uffe	65, 91, 97, 98, 99, 100	50, 51, 55, 76, 90, 97, 109, 112, 389	
101, 102, 106, 108, 109, 110, 111		Zöllner, Carl	22, 348
112, 113, 114, 119, 120, 122, 124			
126, 128, 129, 133, 135, 138, 164		Øhlenschläger, Adam	5, 15, 32, 64
180, 183, 187, 188		259, 287, 343, 361, 384	
Zahle, F.	42	Ørsted, H. C.	33, 188
Zahle, Herluf	323, 326, 328	Østrup, Johannes	299, 300

**KLICHEER FRA
MIDDELBOES REPRODUKTIONSANSTALT**

★